Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

385. Cursus Philosophia Juxta... fundamenta. Joannis Bacconi Carmelita (1743-1744).

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Nr 385.

VIII A 52

Ad Tempus Fris Valeriani Gruszczynski
Carmel. Bsq Reg. Ors. haec Philosophica, cuj
quadrigenhalem operam dedi sub Professura R. K. P.
Eustachij Rymowicz protane S. Th. Bacal. Profess. Philae
In Conuentu Majori Leopoli.

LEOPOLIEN. BIBLIOTH.

L. I. C.

CVRSVS PHILOSOPHICVS

Juxta inconcussa fundamenta nostri R. D. Ioannis Bacconij Carmelitae

MICROLOGICA

Prooemium

Dialect. 1

Probatio

BIBLIOTH. SECRETARIA LEOPOLIEN.

Antesignanus praesentis nostri Philosophici cursus Ioannes Bacconius docet, cujuslibet quaestionis primordia a nominum scientia ducenda esse, dicens: in omni disputatione scientiae trinos decet, et oportet salvare, et supponere. Nomina enim sunt quasi novimina, aut notamina, quae rerum naturas exprimere solent. quapropter istius nominis Dialectica investiganda est scientia: quod cum a Graecorum Dialegeste derivetur, in Latino idem sciat, ac disserere; sicut Logica, a verbo graeco Logos sciat verbum, sermonem, seu ratiocinationem. 1

Dialectica alio nomine dicitur Micrologica hoc est parva Logica; sicut Logica alio nomine vocatur Megalogica, hoc est Magna Logica non ob virtutis differentiam, sed ob quantitatis magnitudinem. Ac propterea una alia non excludit sed tali pacto includit, quali numerus ternarius, includit binalem. Describitur autem sic: Est facultas directiva rationis ad recte definiendum, dividendum, et argumentandum. 2

Cum autem haec Dialectica sit necessarissima ad alias scientias, quae tradit regulas per quas, intellectus, de confusa et imperfecta speculatione, ad 3

uberiores, et p fectiores dispoñ, adhuc de intellectu, quomodo operetur inve
stigandus est. Et cum Intlectus alio modo nequit operari nisi cognoscendo,
qa Intlectus e virtus seu potestas cẽntialr cognoscitiva, ideo et intlectus operãs
nihil aliud nisi cognitio, p quam adtingit Obm. Triplici modo potest Intlectus
cognoscere, et p tres est istis operatio.

1p. Ama Intlectus Operatio vocat simplex Apprehensio, de qua sic:
Cognitio rei sine affirmatione et negatione. vg. cognoscens Petrum absq affir
matione qd sit doctus, et negatione qd sit indoctus, cognoscit p simplicem apprehensionem. Item attingens incorporeum absq affirmatione et negatione,
attingit p simplicem apprehensionem: et licet incorporeum sit negatio cor
poris, Talis est respectu obcti, seu respectu rei met ipsius, et non respectu
cognitionis attingentis aequali modo, corporeum ac incorporeum. Pe. D.
in 2do. D. 24 Q. 1. Art. 2.

5. 2da Operatio Intlectus vocat Judicium de qua, cognitio rei, cum affirma
et negatione. Exempli gratia. Attingens Petrum, aut affirmando qd sit doctus,
aut negando qd sit indoctus. Pe. D. in 1ma. D. 3. Q. 1ma § 2do.

6 Tertia Operatio Intlectus vocat discursus et deductio: Oratio unum
inferens ex alio. E. g. Petrus currit. ergo movetur.
Pe. D. in 2. D. 9. Q. 1ma, Ar. 2do. Et istas 3 Intlectus operationes
res Logicas inadequatas, in sequentibus distinctionibus proponemus. pro facilioris,
ulteriorisq studij methodo.

DISTINCTIO 1ma

De Logica Apprehensiva

1. Logica Apprehensiva virtus seu natura, est versans circa terminum
Simplex enim qd apprehendit, alia simplex, et haec est cognitio unius tantum ter
mini, e. g. Petrus, altera composita, et haec est cognitio unius termini, in ordine ad alium. e. g.
Filius in ordine ad Patrem. Pe. D. 1ma simplicem apprehensionem, vocat in lo
gica indivisibilia. Apprehensio ipsa potest errare juxta Pe. D. 2da se, potest in
errorem inducere, cui sit indifferens, tam ad falsum judicium, quam ad verum. Quoniam
ex apprehensione sive simplex sit agit de uno termino, sive composita, agit de
uno in ordine ad alium, ideo de terminis sequens Quaestio erit.

Quæstio Ama

De Termino Dialectico.

Necessariissima trnor scientiæ ponere debemus, ut eximius fecta simpliciu trnor cognione, ad pfectas speculaones, graduatis Intletus procedat. nomine trni n intelligimus fine alicujus rei qd dicit e.g. Trnus Poloniæ, pultimo suæ jurisdictionis Limite. 2do n intelligimus fine alicujus operis e.g. trnus pœnj Lectionis. 3tio n dicimus fra substantiale, quæ 2dum nos. trnus R. D. e trnus generaonis. 4to n dicimus cognione rei, 5to. voces ptinentes ad diversæ facultte e.g. Xtus, sacramentu, Trinitas, &c n st trni dialectici s Theologici. Quid er. nne trni dialectici intendamus sequenti Articulo demonstrare curabimus. §.

ARTICULUS Amus.

Quid sit Trnus Dialecticus.

Definio e explicao cctiæ rei. Arles L. 1mo. Prior Analitici 6. 1. sic trnu definit: Trnu voco in quo resolvit propoo tanqm in subm et pdm s hæc definio n placet, qa n est rigorosa et cctialis, quæ ssistit in explicaone cctiæ rei, s tm descriptiva, Arles enim n dicit trnus est, s Trnu voco. M. Dominicus Soto sic trnu definit: Est vox scativa ad placitu, ex qua simplex conficit ppoo. s stra. dat trnus qui n st vox er. definio mala. Pr. 2. Trni ppoonis mentalis, habent veræ raone trni, s hi, n st voces, er. dat trnus qui n e vox. 9.

Resolutio: Trnus sic optime dfr: est pars perse. objective constitutiva oonis dialecticæ. Colligit ex R. D. in 1mo. D. 3. 2. 5. A. 3. Et noster Dionisius Blasco. 10

Explicat Definio: Particula Pars e Genus, pqd convenit trnus Dialecticus cu partibus oonis grammaticæ, cu partibus Entis naturalis, et cu alijs partibus, quæ n st terni Dialectici. Dicit Pars perse. Ad differeam ab adverbijs, quæ n sunt partes pse, s pæcidens; patet in hac ppoone: Prus stingenter e albus. Ablato adverbio contingenter adhuc remanet ppoo

ablata autē una particula, ex alijs trīs, jā remanebit integra ppō.
Dh obctiue gā subm et Pdm, et sceptg obctiui, nīstes. e.g. hīg homo
Pdicat de hoc cognito hīs, qui est sceptg hīs, et ipse hō cognitg qui est sceptg
obctiug. Dh Obctiue constitutiua gā sceptg unaig trīū nō et actu
copōnere, et posse componere. Dh. pars Constitua totis est ppōnis, et
definio omnes trēs Dialecticas comprehendat, tā ppōnis, qm definitionis, diuisi
onis, et argumentationis. Dh. tandē Istā totis Dialecticae ut trng
Dialectig, distinguat a trīno grammaticali.

II. Pr: bonitas Definit: Pdcata posita indefinē assignata; scilicet, pars istius
totis Dialecticae, aliquid statuunt, et nil aliud constituere possunt, nisi
trīnus dialecticus in definio assignata explicat istitutiuā, trīni dialectici.
Th: Nullg est trng phisig qui nō sit pars totig phisici, in nullg erit trng dialec
ticg, qui nō sit pars, totis dialectici: et ōō Dialectica est Pdcatū totus, in trng
erit pars pse istitutiua totis dialecticae.

III. Ludrīp nunc. an Definio trīni, veniat vocibg nō catiuis; et qdillis
veniat, hanc rām dat: trīni nō catiui supponunt altiū aliquo nomi
nali, exempli g. Nihil et nihil, Elictri et vox et bona ppōs. in dicta trīni definio
venit vocibg nō catiuis. Item, eadē definio venit copulae, quae
nexus inter Pdm et subm, qd probatē tali rāne: subcto et Pdcato venit
Pdicta definio, in et copula. pr: aqua. Copula cū subcto et Pdcato, habet
eadē rām, et ex sessis Pdicta definio venit subo et Pdcto, in et copula.
Th. Copula Obctiua est pars obctiui istitutiua totis dialecticae, in illi
venit definio trīni. Pr. Th. cū aqua teneat, copula phisica inter mām obtinē
quā reperit, et pars istitutiua compositi phisici, in et copula obctiua seu
Intrlis. quā reperit int os subm et Pdm erit pars istitutiua totis dialec
ticae. Dh 2da. ex 2a. Dh. dicente: Unio nihil addit supp partes, in
in intentionalibg dicendū est unionē in rē esse relationē, aspartibg totis dialecticae
et iste est trīni dialectici, in et copula erit trng dialectig, a cs pequens
defectus trīni dialectici, compellit copulam.

ARTICULUS 2dus

Quotuplex sit Terminus?

Trīng ano dividi, in Internū, et Externū. Trīng Interng, seu mentalis, 13.
subdividi in Formē et Objectivū. Formis cognio rei, ē. g. cognio Pri.
Objectng, dicitur res cognita ē. g. Prī cognitg. Dē autē cognito trng formis, qā
ē imago formis obiecti, et species expressa illius.

Trīng interng formis subdividi in Ultimatū qui ē cognio rei scātē p vocē
Et p'ultimatus, qui ē cognio ipsīg vocis. Nā qui audit aligm vocē, cujg
scātus ignorat, firmat dētali voce sceptū n'ultimatus. Hoc intelligi dē voce
scātiva: Nā si careat scātione vocis, sceptq cognoscens talē vocē, erit ulti-
matg. Præterea Trīng idē mentalis formis subdividi in Directū et Reflexū: 14.
Juxta Mr. D. in 1mo. D. 8 2 1. Arg. 1. et 2. Directg ē cognio alicujg rei
ē. g. cognio Pri. Reflexus ē cognio cognitionis existentis in ipso cogno-
scente. e. g. cognio, qua cognosco me, cognoscere Prē. Unde cognio qua ego
hō cognoscit cognitionē albedinis, dīr reflexa, qā n'ē cognio cognitionis ipsīg co-
gnoscentis. Sic Mr. D. Quodl. 2. 2. ar. Ar. 2. §. 1mo.

Iterum dividi Trīng idē mentalis formis, in Intuitivā qui ē cognio rei 15.
presentis, p'propriā speciē. v p aliquid eminentig p'propriā speciē. vg cognio
hujg libri. Dicis: v p aliquid eminentig p'priā speciē, qa cognio creaturē
in Deo, ē intuitiva, licet n'fiat, p p'priā speciē; nā fit p medium p'fe-
ctig p'propriā speciē. Et in Abstractivā qui ē cognio rei absentis p'ale-
nā speciē, v p aliquid imperfectig p'priā speciē. ē. g. cognio qua cogno-
scimg Angelos p species rebus materialibus.
Dices: Deus p immensitātē ubiq ē presens ex cognio abstractiva n'ē
cognio rei absentis. Rp. Deus in hac vitā ā nobis presente physice,
licet intuitivā aliter qā ipsum n'videmus, et hoc sufficit, ut cognio abstractiva
dicat cognio rei absentis.

Trīng Externus subdividi in Cathegorematicū, et Sincathegorematicū. 16.
Hoc ē trīna græca derivata a verbo cathegoreo hoc ē significo. Trīng Cathe
gorematg idē sonat qd scātivg, et ille, qui se solo determinatē scit, ita ut
sine addito, possit ē Subm et Pnm. ē. g. Homo. Trīnus Sincathegoreg
v sig nō scātivus, dcr ille, qui se solo n'scit aliquid determinatē, adeoq se ipso
n'ē p se Subm. et Pnm, quod adjungat Trīno Cathegorematicō. ē. g. Nullus
omnis, nullus, quidā ē. Quare omnia trīna adjectiva et adverbia, ut trīni
sincathegorematici. Mr. D. in 1mo. D. 3. 2. 1. L. 3 §. 1mo. Arg. 3.

Dicet: hoc nomen Categoremalicq substantivu, atqui est trnū categoremalicū, ergo, adjectiva et trpi categoremalici. Ly Distinguendo nove est trnū categoremalicū inve negoi; est trnū Categoremalicq in scaone, sed dico nove, et nego cons. sicut hoc nomen substantivus, inve est adjectivq, Licet in scaone sit substantivq.

17. Trnū Categoremalicū dividij in communē, et singulare. Communis dicitur ille, qui scat, rē multis sveniente. E.g. Homo, scand nāā humanā communis pō Paulo. et cæteris individuis. Trnus singularis ē, qui una rēm scat. e.g. Antichristus.

Adverte 1. Hoc nomen Deus nec trnū communē ex lo. D. in Arno. D. 24 2. Arna. Ar. 2. Arno, qā hoc nomen Deg scat nāā Divinā, quæ unica et singularissima. 2do. qā nomen singulare ex jectiq nūe communi, ut observat lo. D. in Arno. D. 3. 2da Ar. 2., tr. 2. 3tio hoc nomen Deus ē proprie simū ex debet ei singulare et nō commune.

18. Trnus singularis subdividij in Determinatū et Vagū. Determinatq dicitur ille, qui scat unā rēm, v absolutē ut hoc nomen Adam, v medio pnō demonstrativo, e.g. Iste homo. v ex suppōne aliqua e.g. Filius virginis scat Xtū. Vagus dicitur ille, qui scat unā rēm, sed indeterminatē, et indeterminatē. e.g. quidā homo.

19. Trnus communis seu Universalis subdividij in collectivū et divisivū. Collectivq ē qui plura scat, et nō predicat de singulis seorsim. e.g. Iste terni Civitas. qui scat plures cives, ita, ut de nullo seorsū possit predicari. Divisivus ē, qui plura scat, ita, ut de singulis dicat. e.g. Homo qui predicat de Paulo &c.

Adverte 1tō quod dicit trnū sit ē collectivq et divisivq, respectu diversoū, qā hoc nomen civitas comparativē ad cives, ē trnū collectivq qā de nullo predicat. si verō comparet ad singulos cives, ē trnū divisivq, qā de singulis predicat. Excipe 2dō nomina significantia totū similare e.g. aqua, sal, quantitas &c. qā hi possunt vocari trnī divisivi, in ordine ad partes integrales, nō scatē qā predicant de singulis quælibet eius pars aquea, salina. Unde omnia nōa transcendentalia, ē trnī divisivi, in sensu explicato.

20. Trnus communis ē Divisivq subdividij, in transcendentē, et nōn transcendentē, Transcendens dicitur ille, qui in omnibq et singulis mundi rebq invenit, qd explicatq hoc verbo unius: Ens Aliquid. scilicet: Res, Ens, verum, aliquid bonū, aliquid, unū. Ita quidqd in universo mundo, dicit, qā habet rata et firma entia. Ens ē qa habet aptitudinē ad existendū.

est verum qã d cognoscibile est bonum qã d amabile est aliquid (hoc est ali- 4
ud quid qã distinguit ab alijs) est unum qã d res una et n plures.
Trng n Transcendens dicitur ille, qui nõ divagat p omnia rerũ genera.
vg. Lapis. L. D. in Anno. D. 25.

Tertius Transcendens, potest subdividi, in Transcendentem simp 2a
liciter, et hui divagat p omnia rerũ genera, tales sũt 6. Ytenti invocc
Ens bonũ. et Transcendentem Dicq quid est talis d qui transcendit, omnes
differẽas unius generis et nãliorũ e.g. Accidens, qd transcendit cõa genera, et
differẽas accidentis, n verò substantiæ.

2do. dividit Trius in Univocum et illum cujus nomen plura reãt, 22.
quatenus conveniunt inre reãta p nomen. e.g. hoc nomen animal, qd reãt
plura animalia, quatenus conveniunt in rãone sensitivi, reãta p illud nomen.
et Æquivocum quod, nomen plura reãns, quatenus n conveniunt inre reãta p no-
men. e.g. canis, quateng reãt cãl Terrestre, Sidus, et piscẽ L. D. in Anno D. 25.
2. n. Ar. 4.

Nota, qd illa quæ conveniunt in una rãone, possunt differre in alia. nã
Petr et Paulꝰ conveniunt in rãone hñis et differunt in Petreitate et Paulcitate.
Trng igit reans Petr et Paulꝰ, qut conveniunt in aliqua rãone, d univocum.
Unde homo erit Trng univocum. Trng verò reans plura, quateng inter se
differunt, erit æquivocum. Unde hoc nomen hñs, ad duos hñes ejusdem hñis
erit æquivocum, qã ipsi hñes conveniunt in nõe et omnino differunt in rãone reãta
p nomen. L. D. Loco. citto.

Tertius Univocum ex L. D. subdividi in metp Physicum et Logicum, illa dicun 23.
convenire in metp physice, quæ sunt Idẽ re et rãone, seu quæ conveniunt in modo essendi
nãali. Illa verò dicuntur, convenire univoce, univocatione Logica, quæ sunt
Idem rãone. seu, quæ conveniunt in modo Predicandi. Sic substantia cor-
porea et incorporea, conveniunt in modo Predicandi, qã substãa simili modo
Predicat de suis Speciebus. Licet n conveniat in modo essendi. et dicit Lgã hæc univocatio,
qã Lgca sola Predicationes respicit, ad modum ante essendi, n attendit.
Univocatio Logica, ypsius, Una stricta et qt illæ quæ fundat sup uni-
vocatione potiscã, Idẽ qmo res conveniunt in modo Predicandi, qã conveniunt in
modo essendi. altera Lata et qt illa, quæ fundat in simili modo Predicandi,
Licet modo essendi sit diversꝰ. Hæc autem univocatio ad tertiam Logicæ reducit
juxta expressam doctrinam Baconij in Anno. D. 25. 2. anno. Ar. 4. § 3.

24. Trīnus æquivocus, subdividi in æquivocū a casu, et eū qui ille qui casu et forte ita vocat plures. eg. hoc nomen Trīg ad tres ejusdē nūis. Et æquivocū a filio, quie exadvertentia compositg ad plura se extenda. eg. nomen Dei, et pulchē exfictiū, qui paventis intuitu vocat Deg.

Advertite nō dari æquivocationē in mente, Amo, gā hæc cognio: Joannes ū Lapis, licet attingat plura, ut plures id ipsi tineta, tn attingit illa ut occurrunt intentionaliter, in rōne cognoscibilis, respectivē ad cognionē, ⁊ etm in rōne Trīni respectivē ad illā orationē dialectical. ideoc cognio univocae. 2dō. ideo hoc nomen canis, ē æquivocū, gā repsentat plura, vagè, et indeterminatè ita, ut intellectg aspiciens nō valeat se determinare, ⁊ omnis cognio attingens plura ut plura, clarè et determinatè attingit illa nec post errori cē subjecta, nā repsentat utrōbj determinatè, ex. talis cognio nē æquivocā.

25. Inter Trīnivocū et æquivocū, versat Analogus. quod pprietas h. d. vocat medius pure in præcedenti divisione, nō numeratum nō 22. Trīga subdivisio ex h. d. debet esse binemembris quantū fieri pōt. Sic gā reducit ad Trīnivocū Logicum v. n. 23. Dicit: ēt nomen scālis unā rōnē communē multis, ita ut una conveniat ⁊ prīo et intrinsecē, alteri verō impropriē et extrinsecē, et ⁊ quandā similitudinē. eg. Nero respectu cæsaris, et Anis crudelis. Hæc rāo scālis hoc nomen analogū Nero nec ē omnino eadē, nec omninō diversa, ⁊ partim ē eadē, et partim diversa.

Est Regula ⁊ Analogis; Ama. Analogū ⁊ sumptū stat pro majori stato e.g. Homo ⁊ sumptg et sine addito, stat ⁊ hīne vitæ, nō ⁊ picto. 2da Regula talis ⁊ subjecta, qualis ⁊ mittuat, abeoq ⁊ dicatis idgr. nomen plura scāns restringit ad unius, ⁊ rāone ⁊ dicti, ⁊ alterig ⁊ particulas. ptt. in hac ⁊ pōne: Nero imperator in qua Trīg Nero restringit ⁊ dicato Imperator ut solū accipiat ⁊ Cæsare, nō verō ⁊ hīne crudeli. Hæc regula, tenet etm in mūlb æquivocis, eg. in hac ⁊ pōne: Canis ē aāl terrestre, subjn restringit ⁊ dicato, ut solū accipiat ⁊ uno æquivocato.

26. 3tiō dividi Trīnus in Incomplexū, quie simplex Trīg est hegorematicg e. g. homo. et Complexū quie Trīg compositg ex bathegorematicis, et sincathegorematicis, e.g. homo albg

Dicit: In hac ⁊ pōne: Xtg ē Deus homo ⁊ 2trīni cathegorematicī ex Trīg complexg nē talis. ℞ Illud complexū Deg homo ē compositū, ex subst antivō et adjectivo gā reddit hunc sensū: Deus habens humanitatē.

Nota: Trīg complexg debet scāre rēs diversas, sufficit tn gā res diversas in ē intellī, si fuerint scāns res diversas, in ē physico. eg. Deus sapiens.

Hinc ⁊ma synonima, entia dr̃ rō, nō stituunt tonū complexū. eg. Marcus Tullius cicero.

Dicit etm tm complexus, tm plurius sceptus nā cui ꝯcit rō diversas ex citat diversos sceptus in intellectu. e.g. Homo alīs. ung sceptū de hīc, alter de albedine. debēt ĩ ēt sceptū subordinari inter se, ad differētiā ab equivocis, cuj. cet correspondeant plures sceptus, ung tm ⁊ subordinet alteri.

Irnus Cathegorematicꝰ, dividi in Absolutū et Relativū. Absolutꝰ dr̃ ille, qui seat rō sine ordine ad aliud extrinsecū. eg. Homo. Relativus ēt qui seat rō in ordine ad aliquid extrinsecū. eg. Pater. 27.

Irnus Relativus subdividi in Realē et Rationis. Realis ē qui seat rō cum ordine inter duo extrema. eg. Pater qui seat cum ordine inter ipsum et filiū. Relativus Rationis ēt tm̃ qui ens ordinē ubi ordo non ēt. Talis ēt rō Relativa dr̃ extrinseca in columna respectu alterius.

Relativus Realis dividi in Physicū et Intellē. Physicus ē qui seat ordinē rei ad rē existentē extra Intellectū. Relativus Intellē ē qui seat ordinem rei ad ipsum intellectū. eg. Genus dr̃ qd̃ seat ordinem rei ad intellectū. 28.

Relativus Realis Intellē dividi in Ens intellē, et Ens intellē. Ens intellē ēt capacitas qm habet res intellē, ut cognoscat rem ea qua habet, ꝓspensato ordine ad intellectū. eg. cognoscibilitas lapidis rem gravitē. qui enim cognoscit Lapidē ut corpus grave, attingit ipsum rem ea, qua habet intra se, ꝓspensato ordine ad intellectū. Relativus Ens Intellē ēt cognoscibilitas rei rem ea, qua habet in ordine ad ipsum intellectū. eg. cognoscibilitas rei, quatenus ē sceptibilis, et definibilis ab intellecta.

Nota: Relativus Ens Intellē ptinere ad alias scientias reales; at verō Ens intellē spectare ad rationem unius Cātē ut observat P. D.

Nota: etm Relativus Ens intellē habere ēt independenter ab intellecta, et dici ens per se nostro D. ideo numerari a nobis inter species Relativi Realis.

Dicit: Mensura dr̃ dicit relationem realem ad mensuratum, ut noster D. dicit, et omne cognoscibile ē mensura cognoscentis, ex nō dicit relationem ad ipsa cognoscentia. Sed P. D. Cōcēdit negari relationem physicam mensuræ ad mensuratum extra animam gari mensuram Logicam ⁊ intellē ut exponit Quodl. 2. Qu. 9. A. 2. Ens. verum ubi stantiā. eg. albedo. Connotativus qui seat prima ꝓmodum a Rem adjacentis. Ens albus, qd̃ seat albedinem adjacentem subo. Vide Ens connotativum seat unum et connotat aliud. Albus ē sic seat albedinem, et connotat subm. 29.

Ens dividi Irno in Abstractū et Concretū. Abstractū seat ens ꝓ se,

eg. albedo. Conveniq sciat ſra in subo. eg. albus.

30. Imo trie in numero p duali diuidunq̃ in ſtinentes, et nõ ſtinentes. Pertinentes dicũq illi, quorũq̃ infert aliũ q positive, q̃ privative. eg. Pater et filius. quia mutuo se inferunt. Impertinentes dicũq illi, qui nec se mutuo inferunt, nec se excludunt. eg. Albus et dulce.

Irii Impertinentes dicunq̃ alio rum dis parati.

Irii pertinentes, alij ſtinentes sequela, et sunt illi, quorũ unus infert aliũ eg. Pater. alij ſtinentes et repugnantia. et sunt illi, quorũ unus infert repugnan tia alterius. eg. Homo est Leo, non bene sequit. ergo Homo, ex. non Leo.

Irii pertinentes sequelæ diuidunq̃ in convertibiles, et illi, quorũq̃ in fert aliũ, et non infert ab illo. et non convertibiles quorũq̃ infert aliũ, et non infert illo. eg. ergo Homo, ex. est animal.

31. Irii ſtinentes repugnantia alij ſt Irarij, et tales dicunq̃ de 2 bus po ſitis simul repugnantes. eg. calor et frigus. Alij ſt Irariorij, et tales sunt forma, et ipsius carentia. Repugnantia inter contrarios, scil. virtus a Deo, non inter contradictorios, qa Deus nõ potest de simul albo et nigro. nõ albo et non albo.

Carentia diuidq̃ in privationem, quæ est carentia ſra in subjecto capaci. et carentia vicq̃ in hoc caeco. et negationem, quæ est carentia ſrae in subjecto in ca pace eg. carentia vicq̃ in Lapide.

QUÆSTIO 2da.

De signo.

32. Considerandũ nobis nunc occasionaliter incidenter venit nobis agendũ de signo qa oportet scientem prius scire et supponere. juxta dicta no dum. Et not. est, aliud est scire, et aliud est cognoscere. Omne enim cognoscens, scit, non e contra. Sumus scientes signi, sit tm representati. imago autem Cæsaris et scit, et representat eo ipso. quare, representare, supra, scire, addit vãs nõnes signandi onis, seu immaginis.

Natura Dei. signũ respectu potentiæ ad Obm motivum Hominis, qa movet potentiam ad cognitionem rei distinctam, ita ut cognitio nõ sit in signo, sed transeat ad res scitas. His positis.

ARTICULUS Primus,

Quid et quotuplex sit signum.

Signum juxta Dionisium Blasco sit optime dictum qd instituitur ad aliquid 33.
scandum potius cognoscitivum. Explay: dr. regulus institutus, qa debet ex
particulariter deprimendo a natura, v. g. exempla Lacte Libertis, ad standum
suum scatum. Nunc stis. a rest signum potius, nec Lex, et signum peccati,
Licet ipsorum cognitionem exerceant, qa non sit instituta, ad eorum scandum. Dr
ad aliquid qa omne signum est pntr. relativum, sive ens sit adeo scatum
relatio signi, et tunc est relatio realis, qa independenter est a qua cung
intellig operatione. Sive relatio signi sit ad potest, et sic est relatio rō
nis qa fundat in ipso signo est cognoscibili.
Dr. Quando potest cognoscitivum cuig nme etiam cuig brutorum intelligunt,
nde canis nme stucto vocatu accedit, et flagellu fugit.
Tres respectu dicit signum. Nmo. ad potest cuj scat, Do adeo scatum. 34.
2do ad psonam instituentem. ratione nmi respectu signum dividi in formale,
et instrumentale. Frle est qd sine sui cognitione denominat potest
frle cognoscentes. g. omnis et sola cognitio. Instrumle est: qd prius
cognitum ducit nos in cognitionem sui scati. e.g. fumus ex signis. 35.
Nota: qd dicit de signo instrumentali, requiratur 2. cognitiones, Nota aliqua
una signi, altera signati postrio quarum cognitionem utrobing dicimus
vere. e.g. Judicium Barbaræ: Prædicet, possit qd eadem cognitione de ipsa
res, quæ est signa instrumentalia, et virtus pri, quæ scat.
Ratione 2di respectus signum dividi in naturale qd ex nra sui ducit nos
in cognitionem alterius. e.g. suspirium dolorem cordis. Et ad placitum. qd ex
mera et libera voluntate instituta entis. e.g. ramus vinum vehens &c.
Ratione 3tij respectus. multa sit signa quæ partim a Deo, ut sacramenta
novæ legis, partim ab Angelis, ut in veteri testamento legis, partim ab ho
minibus instituta sit. Ab hinc dupliciter signa sit. aliqua privata,
e.g. vestitus nostra, inter duos. Aliqua publica qd authoritate recip.
aut status alicujus, instituta et a postro patre &c. e.g. stemma.
Signum aliud est aspiciens, qd ratione respectus sui effectus e.g. sol &c.
signum dicit. Aliud est aspectum, hoc est: effectus respectu sui causæ.
Hoc signum reducit ad naturale. Dionisius autem hæc nomina qm verba
sit instituta ad scandum illorum scatus, ideo.

ARTICVLVS Vdus

De Nomine Logico

Antequam agemus de nmi, dicendum aliquid. Dico ab Aristotele:

36.

gs song articulatus, p Latg ab aali, cui immpginatione aliquid vel
di ex allisione aeris ad asperas arterias. Definio pt. Triplex vox est Ar
ticulata, qua regit ab organo Linguae. Non articulata qua regit
ab organo Linguae, & pcedit ab intrinseco, ex pclusis tunc ut sequi
tur. Vox Articulata alia est cativa et alia, quae aliquid determinate
significat. Alia non cativa, quae est ficta ad exprimendas dictiones cativas nomen.
37. e.g. Clictri.
Adjacentias percipiendo eas quae hoc Art. dicens Nota Imo. nomen
Dialecticum, aliud est finitus et aliud infinitus et illud qd sciat unam rem determinate. e.g.
Lapis. Aliud Infinitus et dcr illud, qd nullam rem determinate sciat, sed
cet indeterminate sect plures. e.g. non Lapis.
Nota 2do. hanc particulam non adi maligniantis naturam et ut de affir-
mativa faciat negativam e.g. non videt. Da negativae affirmativae jun-
cta illud: 2 negationes faciunt unam affirmationem e.g. non est impossibile
prius argumentari; definito, in definito, si cui ponas ante suum y Pdm,
dcr exercere mung negationis infinitantis. e.g. hoc est non Lapis.
Nota 3tio negatio negans differt a negatione infinitante, in hoc, qd nega
negans, sciat quisc non ei alteri rei. e.g. Est hic qui non est Paulus
esse in una re, scilicet hic, et alia re scilicet pri ut excludat ei alteri
rei scilicet Pauli &c. Unde haec negatio negat Paulum et adhaerens in Prae. Negatio
vero Infinitans sciat aliquid nisi positivum, si in Infinitis entibus positivis
reperibile. e.g. non Lapis. sciat non Ens Lapidis, et ei aliquid qd in infinitis re-
et indeterminatis.
39. Nomen Dialecticum est dcr Est vox cativa ad placitum sine tempore, cujus
nulla pars sciat seperata, finita, directa. Expla Definis. Dicit Ly Vox ga ge-
nus Locus generis qd convenit cum verbo et aliis. Dcr cativa qa voces non sci-
unt, non est nna Dialectica sumpta dcr ad placitum ad differentiam vocum quae
naturaliter sciant. e.g. gemitus. Dcr sine tempore. ad differentiam a verbo qd
sciat cum tempore. Dcr cujus nulla pars separata sciat ad differentiam ab ora-
Dialecticae, cujus partes separatim sciant e.g. Homo Lotus. et Homo et Lotg, sepa-
ratim sciat, qd non pot dici de hoc nmo Lapis. • Dcr Finita ut excludat nmm
infinitam. vae d: qa nna Dialectica, debent sciare aliquid determinate.
Dcr Recta ut excludat aliam nmm Casus obliqui. Cujus recti est casus nomi-
nativus tantum. Casus obliqui et caeteri casus, cum autem caeteri casus non sciant deter-
minate, e.g. Jacobi nisi adjungat aliquo Cat gubernatius ideoque possunt habe-
re aequales vacue nmis Dialectici. Quamobrem pro hanc particulam excludendum om-
nia adverbia.
Dices: Participia sic quidem nna et tm sciant cum tempore. ergo mala definitio

p̄ participia possunt adverbiari, et adverbialiter ut participia, et specificative ut nōia, sic. sumuntur specificative, tunc n̄ scāt cū tempore, nec cū actu aliqua experimentē suis sensus. e.g. Legens. Actualē Lectionē sicut albus, actualē albedinē scāt, n̄ vero tempus Cesens.

Dices 2do: Ens ē nomen, et tñ do ēt ming separatē scāns cū definitis mala. Ly ens hoc nomen n̄ scat p̄ se, nec p̄ accidens, qđ stat exco qđ in scato suo, p̄ scatione mutata.

Articulus 3tius

De Verbo Logico.

Nomine verbi n̄ intelligimus verbum stricte acceptum, qđ tale nomina, qm verba et adverbia complectit. Sed Logicus mutuatur verbum stricte accepto. seu Logicus distincte abstrahit et quamlibet vocem scativam.

Verbum sic definit cōmuniter. Est vox scativa ad placitum cum tempore, finita, et recta, cujus nulla pars separata est scativa, et est cōmunis quidem dictum.

Notavit bene aliud scare tempus, aliud scare cum tempore, et aliud ēt notare tempus. Scare tempus, ē scare ipsam temporis mensuram ut hanc vel illam diem, annum &c. Scare cum tempore, ē scare vel aliqm, mensuratum cum tempore, seu, ē scare vel aliqm, in quo talis vel tale cum differentia aliqua temporis. e.g. Presentis, Preteriti, et futuri. Connotare tempus, ē scare vel aliqm, in quo talis vel tale fit, ad determinandum Presens, Preteritum et futurum. e.g. Petrus legit, scilicet actionem legendi, notando tempus presens, et meridianum in quo fit commensio. Hoc supposito. Explicetur definitio: Ergo verbum est vox, explicatur et nō. Finita, explicabitur.

Dicit cum tempore ad differentiam alterius. Ly finita, ad excludendum verba infinitiva e.g. legere. Ly recta ut excludat omnia verba obliqua. Et ista aptus officit, ut sit in Preterito et futuro vera et falsa, qa recta ad tempus Presens est vera et falsa. e.g. Adamus peccavit est vera ipso, qa in instanti Adamus peccat, erat vera

Dicitur Et ē cōnota quod dictum. Dicit qa denotat, qd inest, vel non a subo. e.g. Ens ē doctus, verbum ē, denotat in illo ēt doctrinam, etiam in hoc negabit doctrinam. Quia vadit, excludens a rigorosa vera dictionem denominatione excludens participia qm vix scant cum tempore Lectionis denominatione excludens participia qm vix scant cum tempore nec n̄ tñ pacē nota cōmuni quod dictum de subo, cui n̄ pōt participium vere exercitive muneris competere.

40 Dividit Verbum in Substantivum, qd scat actionem essendi, e.g. sum, es, est, et Adjectivum qd scat actionem operandi, e.g. Lego, utor &c.
Adverte: qd verbum Logicum, rigorose sumptum non est aliud, nisi tm Substantivum, qd identificat pm cum subo. Adjectiva autem verba Amo non identificant pm cum subo rigorose, 2do reducuntur ad verbum est e.g. Prus currit equivalet huic Prus est currens.

ARTICULUS 4tus.

De Suppositione.

41. Adverte: supponere et scare sunt diversa, sumus enim scat ignem, non tn supponit ignem supponere enim nil aliud est, qm unam rem loco alterius ponere seu subrogare, ut id ipsum pstet hoc, qd alias erat pstitura. Unde suppoo virtualiter accepta sic communiter defit: est positio unius loco alterius. Dr Alterius ad denotandum qd inter suppositum et rem pro qua supponit, debet dari aliqua distinctio saltem 2dum diversas frlaes. Suppoo vero Logicalis, de qua est sermo sic defit: Positio seu acceptio unius trni pro alio de quo verificatur eo tempore qd scat copula unde hoc ppoo: Peccatum D. Pri est abominabile, dr de subo non supponente, qa D. Prus non habet peccatum tempore pdenti, qd scat verbum est.
Suppoonis varie sunt species et 1mo dividitur in Frlem, quae est acceptio vocis pro suo scato distincto. e.g. Prus est homo in qua ppoone Prus non supponit pro se ipso, pro solo nempe vocis, sed pro aliquo individuo naturae humanae qd est vocis scatum. Et Materialem, quae est illa, quae accipitur pro se ipso, et non pro suo scato. e.g. Xal est vox trisyllaba. Ubi vox animalis maalr accipitur. Potest dari suppoo mixta, quae supponitur et pro se, et pro suo scato distincto. e.g. Prus est ens, qa Prus supponit pro se et pro suo scato, nam et vox ens et Prus sunt ens. Harum una quaeq supradicta suppoo est ex parte modi scandi 2du diversae rationes, res sunt etm ei ex parte rei scatae.

42. Suppoo Frlis subdividitur in Propriam quae est acceptio trni quae pprie scat. e.g. Leo rugit, et Metaphoricam seu Impropriam quae est acceptio trni pro re qm impprie scat. e.g. Leo de tribu Juda pxto.
2do dividitur suppoo. In Essentialem, quae est tunc, qdo enunciatur de subo aliquid essentiale. e.g. Prus est homo. et Accidentalem qdo de subo enunciatur aliquid accidentale. e.g. Prus est infirmus.

Alia etm ē suppōo Communis, quę est acceptio trīni p re scāta multis communi. e.g. Homo ē aāl rationale. accipit p natura humana, multis communi. Alia Particularis, quę ē acceptio trīni pre scāta, quę tm venit uniō individuo. e.g. Brutus hoc ē Xtus.

Item: alia ē suppōo. Materialis quę ē acceptio trīni, pre scāta, dictiōe, quę illi veniunt aparte rei, et sine ordine ad intellectum. e.g. Lapis ē duorum. alia Suppō. Intentionalis quę ē acceptio trīni, pre scāta dictiōe, quę illi veniunt cū ordine ad intellectū e.g. Homo ē genus.

Ista suppōo dividit in Simplicem, et Personalem. quas ut intelligas, nota: q̄ hec vox hoc. scat immediatē rōnē humanā multis communem, mediatē aut̄ scat omnia individua naturę humanę, scilicet sub pluralitate. hoc explicab: Suppō Simplex ē acceptio trīni pre qm immediatē scat e.g. Homo ē species, ut vero p individua naturę humanę q̄ hec vox: homo, sumit immediatē p natura humana, q̄ exprimit p hanc vocē Species. Suppōo Personalis ē acceptio trīni communis pro, qm mediatē scat. e.g. Deus generat, ly: Deus sumit immediatē p persona Patris, qm scat p hanc vocē generat. Interdum tn potest reperiri suppōo mixta, ex Simplici, et Personali: e.g. hoc verum sumit ē p rōnē et p omnibus individuis quę ī rerum natura.

Suppōo Communis subdividit in Copulativa, Distributiva, Determinata, et Confusam. Suppōo Copulativa seu ajuncta, ē acceptio trīni communis, p omnibus scatis simul, et p nullo seorsim. e.g. Omnes Apostoli ī rā. collective sumit ō. omnibus Apostolis, et divisivē p nullo. q̄ valeret sequas Petrus ē Apostolus, ex ē 12. Suppōo Distributiva ē acceptio trīni communis, tā p scato communi, qm p quolibet contentorū sub parte Lari. e.g. Omnis hō ē aāl. Suppōo Determinata ē acceptio trīni communis, p aliquo ex rejs scātis determinate. e.g. Aliquis hō currit. ly. homo, suppōnit p hō, et p aliō aliquo individuo. Suppōo confusa seu Indeterminata est acceptio trīni p aliquo ex suis scatis, indeterminate. e.g. Aliquis oculus ē necessarius ad videndū. ly oculus, suppōnit confuse p hanc trīnā: aliquis ad dextrum, et sinistrum oculū.

Suppōo Distributiva est duplex. una vocat̄ singulis generum, quę etm vocat̄ suppōo Absoluti, seu completa Distributiva, est illa, qua terminus universalis, supponit p omnibus suis particularibus. e.g. omnis aāl ē vivens. Altera quę vocat̄ ō generibus singulis seu incompletē et accommodē Distributiva. Scilicet, in qua terminus supponit p omnibus

8

4.

43.

nibꝫ speciebus, nō verō ꝓ omnibꝫ indiuiduis. e.g. omne āāl fuit in Arca Noe. Sedet hunc sensum? ex omnibꝫ speciebꝫ contentis sub genere āālis, fuit aliquod āāl in Arca Noe.

Quæres: An suppōo solꝰ ueniat subō antem ꝓdicato? Vel etiam ꝓdicato. Dicit cum Dialectica solꝰ suppōonē uocat de subō nō suppōente, et nunqm de ꝓdicato. Vel qā ꝓdictus Loquendi modus saluat ꝓ hoc, qd suppōo prius conueniat subō qm ꝓdicato. unde Ds. D. ajt: Ens ni suppōone prius concipimus subm qm ꝓdm.

A. TRACTATUS IIus.

De Passionibus, seu Affectionibus Trnor.

24. §. Passiones competunt nōminibus, maximè rectis, quæ a nominibus communicant Trnis. Aliquæ scaōnē ipsos primi p alterū respiciunt, et tales sunt 3. Una Remotis quæ est tunc qdotā scatis a subo remouet e.g. Angelꝰ corporꝫ ꝓdicat. Vela uocat Alienatiō Defi: Translatio Trni ad ppria ad impproriē scaōnē e.g. Flos de rosa Jesse. 3tia uocat Appellatiō defi: est appositio scaōnis unig Trni ad aliud e.g. Ens est bonꝫ Astrologus. Ly bonꝫ nō applicat pro est assō Logo. Nota: Trnꝰ denominans, dicit Appellans; Trnꝰ denominatꝰ dcꝫ appellatꝰ. Vnde Ly Astrologꝰ dicit appellans qā ꝓm, est denominat subm. Ly uero bonꝫ dcꝫ Appellatus, seu denominatꝰ.

Aduerto 3ē regulas p appellatiōne. Una qdo ex parte subti fuerint 2 Trni unus Substantiꝫ alter adjectiuus, tc ꝓm nō appellat supra adjectiuū, et supra Substantiuū e.g. Alexander, magnus et Logicus. Ly Logicus nō appellat supra magnum, et supra Alexandrum. Excipe posses in quibꝫ ꝓm ueniꝫ subo ratiōe sui adjectiui, qā tc ꝓm appellat etiam supra adjectiuū. e.g. Homo sanctus, et amicus Dei.

Vela Regula qdo subm est Trnꝰ Simplex ꝓm uerō componitꝫ ex duplici adjectiuo, ꝛ ex uno Substantiuo, et altero adjectiuo, tc unus adjectiuus cadit supra alium. e.g. Deus, et magnus Theologꝰ. Sensꝰ est: Deus est magnꝰ in Theologia. 3tia Regula. ꝓm semꝫ denominat subm, qñ est capax talis ꝓdicati. e.g. homo est albus ꝓm albus denominat hōnē, qñ est subm capax albedinis.

25. Aliquæ passiones competentes nōminibus, respiciunt quā scaōnis extensionē sibi uendicant: et tales sunt 3. Una Ampliatio Defi: est extensio

trni adjore ad novos scaones. ampliat enim ad scanda ad rem ultra tempus p copula importatur. e.g. Justus est deus gratus, Ly: Justus supponit nr solus p justis temporis Presentis, et tm Preteriti et futuri, omnis verbum est solus tempus Presens importet. Hoc Ampliatio ad 2 tempora reis differens reduci pst. scilicet: Presens, Preteritum, Futurum et pro sibi Ze. e.g. in hac propone: omnis homo est aal rationale Dyo: qui est, qui erat, qui futurus erit, qui est possibilis.

2da Restrictio opponit Appellationi. Def: est coarctatio trni a sua ad nova scaona e.g. Omnis homo, qui peraverit usq in finem salvus erit. Ly: omnis homo, vi subsequentis particulae, restringit ad solos peracturos. Restrictio fit 3bus modis, 1mo cum adjectivum apponit substantivo. e.g. Homo albus, Ly hoc scat omnes homines, Ly albus restringit ad nova scaona nempe ad solos albos. 2do quo terminus superior restringit p additionem inferiorum. e.g. aal rationale. 3tio quo casus obliqui jungit recto.

3tia Proprietas considerans scaonis extensionem vocat diminutio def: sic: Est Restrictio trni a scamo totius ad scanda partes sua abscissa, ad quemque, idest 2dum partes physicas, ad differens a Restrictione que est 2dum partes p metaphysicas e.g. Ethiops est albus dum dentes.

Alia Proprietas, consistentes nominibus, et quae consequens trnis, sunt illae quae scaonis durationem respiciunt. et tales sunt 2. 1ma vocat Status def: sic: est existentia rei scatae in illa temporis differentia, quae p copulam importat e.g. Rex legit Ly hoc dum stans idest existens, ga in hoc est legere ei existere. Status est triplex Presens, Preteritus et futurus. 2da vocat Distractio est existentia trni in tempore distincto, a bello, quo scat copula. e.g. deus videt. ga Ly deus, in videt quo dum pro tempore Presenti quo importat verbum videt, et quo distincto a hoc antecedenti scilicet et futuro. Hinc fit 1ma distinctio Dialectica Sufficiant.

DISTINCTIO 2da

De Logica Judicativa

Actis hucusq de his, quae pertinent ad 1mam Intellectus operationem, ejusdem veritate et judicio de virtute ejus gradum stinet ulteriores: et ga in 1ma nostra summula parte actum erat de trnis, nmibus, et verbis quae sunt partes orationis dialecticae, nc agamus de toto, ex his partibus composito, scilicet de oone, et propone.

Artic. Vlg Anas

De Oratione in communi, et Modo Sciendi.

Oratio ꝙ dctr: Est vox scativa ad placitu, cujus aliqua pars, separatè scat, ut dictio. Vel ut affirmatio aut negatio. Quoad Anas particulas, explicavimꝰ illas no. 38. quo ad alias explicab.

Dcr cujus aliqua pars separatè scat, vel vero cujus omnes partes, gã ad verbia, et cdꝫ obligni, st partes orois Dialectice, vel tn scant, vel significant. vid. no. 42.

Dcr ut dictio vel ut affrmão aut negão, gã partes oõnis Dialectice debent scare saltim ut dictiones, et vrequirit gd scent ut affmãones, aut negãones, si tn aliqd o scent ut affrmãones; aut negãones, vel tollit quidditas oõnis p hoc, gã partes oõnis vel petunt talẽ scãonem, nec illis repugnat: sicut dẽ Luce, nec petit, nec illi repugnat.

24. Inferꝫ ex dictis gd ad veram oõnẽ vrequirit nomen et verbum, tm gã definio ꝙ vba oõ Dialectica, et tn vel constat verbo; vel etm, gã dam aliqua oões, compositæ v ex verbo et adverbio, e.g. velociter currit; v ex verbis tm, e.g. currere, est moveri, v ex nominib, e.g. equus pulher.

Advertite tn, gd requirit habitudo, seu ordo aliquis inter partes oõnis. vão est: gã oõ est quod totus, cn. partes debent eẽ unitæ, et ordinatæ inter se. Hinc ista duæ voces: Homo justitiæ, vel faciunt oõnẽ inter se, gã nullam exprimunt habitudinẽ, seu ordinẽ inter se. sicut ista: Homo justus.

Advertite 2do vrequiri habitudinẽ quæ sit nexꝰ judicativus, seu explicitꝰ requiri tn habitudinẽ, seu nexus apprehensivꝰ, seu implicitꝰ.

Oratio ꝙplexꝰ est: alia Perfecta quæ ꝙfectum generat sensum in animo audientis, hoc est: vreddit intellectus suspensum et quasi expectantem sensum oõnis. e.g. Deus est summum bonum. Alia Imperfecta quæ sensum generat imperfectum, et quasi suspendit intellectum. e.g. Si dormiatis inter medios clerros.

25. Modus sciendi sic dctr: Est oõ ignoti manifestativa. hoc est oõ potens manifestare ignotum potẽtia intellectiva. vnde hæc definio hnis est aãl nale, est modus sciendi, gã manifestat essentiã hnis, illi, qui illam ignorat. In hac definione, oõ stat loco generis, cetera particula loco differẽ, gã manifestare ignotum convenit soli modo sciendi.

Tot sunt divisiones st modis dubiã seu artis quæstiones resolvunt. Tam tot modis p Artes p prius dubiã, ideo 2 sunt modi sciendi, seu ignoti manifestativi. Ante interrogab Artist. p hanc manifestab existẽa rei, 2do quid sit? p hanc, manifestab eẽntiam seu quidditas rei. 3tio qualis sit?

ctp hanc manifestant qualitates scupsperitates rej. 2to. pp quid sit? et p hac, manifestat causa finalis, seu effectus rej.

Adverte. Aliud est scire ignotu gd determinare intellectu, ad cognitionem rej ignotæ, Incipiendo ab explicatione illius. Aliud manifestare ignotu, gd p ipsu explicare p accepta clariores. Quoniam autem nequeat res explicari nec Lius, nisi p definitione, et divisione, quæ st species modi scienti, ideo, sia quo Articulo de singulis.

ARTICULUS Primus

De Definitione.

Primum Definis, dctione explicativa nris, attende: in qualibet re reperiri 3 sequentia. 1mo Essentia, quæ est anus, p qm res constituit. Eg. aal et raonale in hne. 2do Proprietates quæ est id, qd sequit immediate eitias alq ei ipsa talitas et connexa, ut sveniat omnibus quibus eitia convenit: eg. risibile in eode hne. 3tio Accidentia quæ st illæ, quæ possunt sveni re etæ svenire, sine subti corruptione eg. albu et nigru respectu hnis.

Notandum 2do: qd eitias 2plex est, una phsica, cujus partes realiter distinguntur, et nulla sola possit dicari in abstracto, de toto. eg. Corpus et aa, respectu hnis, quæ realiter st distincta, et neutra valet dicari de hne. Alia Metaphysica est illa, cujus partes nn distinguntur realiter phsica et tm intlr, et quælibet sola, valet dicari de toto. eg. Aal raonale de eitias Metaphysica de hne.

Definio sit definiri: est oō explicans tota eitia rej. ejo Baconius, qui dicit: Definis est id, qd indicat tota quidditte rej. Oratio stat loco generis. extera particulæ st differeæ. deb autē, explicans tota essentiam seu quidditte rej, qa definio, debet clare et distincte explicare omnes partes eitiales rei definitæ, alias ect explicatio unius, et alterius hm, partis eitiæ. Alia Definitio est hnis, quæ vocat Ethimologica, definit: Est illius quæ explicat nis rationē. eg. Lapis exeo est dicta qd sit quasi Lædens pedem, qd vegat. Alia Definitio rej, quæ explicat eitias rej secta p nomen eg. homo est aal raonale. hæc Definitio subdividit in phsica, quæ est oō explicans eitias rej p partes phicas. Et Metaphysica quæ est oō explicans eitias rej p partes metaphysicas scilicet p genus et differeā. Alio mō Metaphysica Definitio vocat Intrinseca, sicut phsica vocat extrinseca.

Item alia Definitio est Essentialis, seu Quidditativa et hæc est Oratio explicativa

50.

51.

caus nãã vij ℔ Predicata ecctialia. Si explicat ℔ praedicata Essentialia Pcã Definitio erit essentialis ꝑtis, sive explicat ℔ Predicata essentialia Metaphysica, Definitio erit essentialis Metaphysica. Alia Definitio ē descriptiva, seu attributalis, quae explicat cãtia vij ℔ ꝓprias passiones. Eg. hõ ē aãl raõnale risibile. Alia Scriptiva seu accidentalis, illa, quae explicat cãtia vij ℔ aggregatũ a cidentiũ. soli definito ℔ priora sic homo definit aãl bipes, implume, erecto capite incedens.

Definitio extrinseca, alia, ꝙ causalis, quae explicat cãtia vij ℔ causas extrinsecas, efficiente scilicet et finalem. Alia effectualis quae explicat cãtia vij ℔ esse etc. eg. homo ē aãl creatũ a Deo ad beatitudinẽ consequendã.

52. Regulae ℔ bona Definitione servientes.

1ma Regula. Definitio stet genere ꝓximo et differeã ultimã. Genus ē illud Dom ingue una res convenit cũ aliis. Differeã vero illa quae facit unã rem differre ab aliis eg. hõ est definitus. Definitio ejus ē aãl raonale. Aãl ē genus ꝓximũ in quo convenit cũ equo, Lupo, etc. Raonale ē differeã, qã ℔ illa homo differt ab equo Lupo, et aliis.

2da Regula. Definitio sit clavior sua definitõ alias nõ explicaret cãtia Definiti.

3tia Regula. Definitio debet verti cũ sua definito sic: hõ ē aãl rãonale ē obra cn. aãl raõnale, ergo homo.

4ta Regula. Definitio debet convenire omni, et soli definito. unde male ē definitus homo ex aãl raõnale albus, qã nõ convenivet omni definito, dans cnii hões nigri, ut Ethyopes.

5ta Regula. ut in Definitione nihil sit superfluum, nec diminutum. unde si quis definiret hõ ē aãl raõnale risibile, cũ sup ꝑfluus qã sufficit ei aãl raonale. Si aute definiret: aãl sensibile, vivens, quod definitio bona, ebdimũ nulla, qã illi adhuc deesset aliquid cãtiale, nempe rationale.

6ta Regula: Definitũ nõ debet intrare Definẽ. hõ ex: nõ debet poni, in tenni definitionis. raõ ex: qã ex ignorando definitũ ꝑ definitionem, et definitum ꝑ definitũ fieret circulatio, quae definitiones vitiat. juxta R. D.

Articulus 3tius.

De Divisione.

Monagisms in Essenti, de divisione naturali quæ fit cultro v g Ladio. 53.
de ea, quæ mente et voce concipit eg. duo totum aliqd considerantes, ejus
partes numeramus: in quo casu totum qd dividit, dcr divisus: par-
tes verò quas numeramus, appellant membra dividentia; cō vero
attingens partes, et totū, vocat divisio.
Divisio sic dcta: est cō totū in suas partes dijtus bnens Hac Dcta
Illa particula ovatio stat Loco generis, cetera particula Loco differē
Quelibet Divisio supponit compositionē quæ sic dcta: Est cō totius
partes quæ totū aliqd constituere possunt. Compōo Physica est: Alia
Physica, alia Metaphysica compōo Physica subdividit in Essenti-
alē, et integrale. Integralis autē dividit in Homogeneā, et Ane
rogeneā: compōo Metaphysica subdividit in potentialē et actualē.
Juxta varios compōonis modos erunt et divisiones diversæ.
Divisio in unis est 2plex, una Nominis quæ alio nomine dicit Ho 54.
monyma quæ fit tc: qdo distribuit nomen in varias scaōnes. eg. Canis
Alia divisio rei quæ alio nōe vocat Synonyma qdo distribuit res in suas
partes. eg. Homo in corp g, aal. q. Divisio rei subdividit in Physicā,
quæ alio nōe vocat Entitativa dcta: qdo totus distribuit in suas
partes physicas, et realiter distinctas. et Intentionalē quæ alio no
mine vocat Logicā dcta: est, qdo dividit totū in partes intentionaliter
distinctas eg. Divisio hūis in aāl et vaōnalem. et hæc vocat Logicā In
stitutis, qā divisio rei, in Logicis solū intēr diversas.
Divisio Physica. subdividit unā in Essentialē, qdo membra divi den-
tia, sunt de essentia divisi: ut qdo ens naturale dividit in materiam et
formam. Idē in Integralē qdo membra solū constituunt ad ipsig inte
gritatē, et perfectionē. ut cui dividit hoc in cor, caput, pedes. Integralis
alia est Homogenea, qdo totus dividit in partes ejusdē nominis, et raōnis,
quæ etiā dicuntur partes simi Lares. eg. aqua sal, quantitas. Alia est
et Anogenea et fit qdo ejusdē unis et raōnis dividit totū in partes di
versas ab nomine et ratione quæ etiā vocant partes dijsimiLares eg. Arbor
dividit in radices ramos, fructus &c. Sic divisio Physica subdividit in
Accidentalē qdo membra dividentia conveniunt accidentali divisio e.g. Homo

in divisē et pauperē, magnē et parvē staturē. Accidentalis divisio 3plex
est. 1ma. Subjecti in accidentia. e.g. Homo ē albꝰ a liis, a liis nigꝰ.
2da. Accidentis in subjecta eg. Albꝰ aliud ē nix, aliud lac. 3tia acci
dentis in accidentia. eg. Albꝰ aliud ē dulce, aliud amarū.

55. Divisio Metaphysica ē q̄ totius dividij in partes intrā distinctas. et
hæc divisio, alia est actualis quæ ē divisio totiꝰ in partes realiter enti
ficatas, quas actu alit ēr stinct. e.g. Homo in āāb et rōnale. Alia q̄
potentialis quæ fit, cū dividij totꝰ universalis, in partes minꝰ univer
sales, quas solū stinct in potēa. eg. cū dividij āāb in nōnale, et
irrationalea. Divisio potentialis 3plex ē Alia univocij, in univocata,
q̄o scilicet divisū æqualiter participat a membris dividentibꝰ. Hæc
divisio ē generis in species, vt cū āāl dividij in hnē et brutū. ad gmre
cuius Divisio Generis ꝑ differētas. vt q̄o āāb dividij ꝑ rōnale et irrōnale.
Alia Analogi in Analogata q̄o scilicet divisū. ꝑ principaliter respectꝰ in
uno membro dividente, et minꝰ principaliter in alio eg. Ens in Deum et
creaturas.

Regulæ Bonæ Divisionis.

1ma Regula. Membra dividentia, debent ēe distincta ꝑ tristitiē, q̄ꝰ
divisio physica; Metaphysicij, q̄ꝰ est divisio metaphysica.

2da Regula. Membra dividentia debent se ad invicē excludere

3tia Regula. Per membra ꝓpria et immediata debet fieri divisio.
Secus male erit divisio aalis in bruē, Paulus Bucefalus &c. qa poterat
dividi in hnē et brutū.

4ta Regula. Membra dividentia debent exhaurire, et adequare totū
divisū. id est nullū aliud membrū respectꝰ ꝗ ea assignata in divisione

5ta Regula. Divisio debet fieri, ꝑ membra ꝗ pauca, quantē fieri
pōt. vide no 22.

Nota 1ma. q̄ si omnia membra dividentia sint nota, et com
modē possint recensēri, divisio ēsse erit optima, omnis multitudo ēc
tu nostri intellectꝰ ingerat confusionē. Nota 2da. q̄ cū divisio
fit ꝑ unū membrū positivū, et aliud negativū, hoc nō accipit mere ne
gativē. Vnde irrationale nō accipit ꝑ omnibꝰ, quæ ut talibꝰ carent
rōne, alias ligna et lapides, corrumperentur ſ ītm quasi privative.

vide no 3mo infine

Tractatus
de Propositione.
Articulus Primus
de Quidditate et Divisione Propōnis.

Aristo. l. 1. Periherm. sic enunciationē & quicq; aliud communiter 56.
Propōem accipit, definit: est oō verum v falsū scāns. Antegm
hanc definitionē impugnabimꝰ, Nota: scare verū, & scare rōne ei
sicut & a parte rei. scare falsū, & scare rō aliter ei, qm sit a parte rei.
unde proverbiū: Ab eo qd res est v nō est, vocat dicit vera v falsa. Contra Aris
totelica defnō arguit sic: Propō de futuro contingenti, & vera Propō, atqui
nequit esse vera v falsa ut docet Ar. D. ergo Zdo Propō interrogativa,
& vera Propō & neg & vera, neg & falsa. ergo
Noster, Ar. D. sic Propōnē definit & oō unū enuntians de alio. Bonitas
defnis ptt exequlis no Ar. D. datis. Advertē qd omnis Propō quā & oō pte
cta, pertinet ad judiciū. Propō vero quā & oō Imperfecta, per ē pure aspre
hensiva, hinc inde Propōnē aspre hensiva, nō ei vera v falsa, qa asp
pre hensiva, nec methodica, nec error.
In Propone possunt considerari 5. scilicet Substantia & Forma, māa, Quan 57.
tas, et Qualitas. Causa Substantiæ Propō dividi in Categorica
quā alio nmē vocat Simplex et & simplex oō constans subo, copulā et
predcato. eg. Homo & aāL. et in Hypoth Hoticas, quā aliter vocat Composita
dctp: & illa quā componit ex 2abg categoricis, aliqua membra unitis
eg. Ego dormio et cornua vigilat. Ut cognoscas Propōnē Hypothēticā
attende, si fuerint in illa ipsa particulæ: Et, qā, v, si, intantū in quantū
quæ magis usitant Propones qm Terōs. Propō Categorica 2plex & Una
2di adjacentis, quæ constat 2bg dictionibꝰ, nmē scilicet et verbo adjectivo.
eg. Rex Legit. quā reducit ad Categoricā 3tiæ adjacentis eg. Rex & le
gens. Altera Propō Categorica est 3tiæ adjacentis, & illa quæ constat
2bg dictionibꝰ, predcato subo, et copulā. eg. Homo & aāL.
Propō Hypothetica subdividit in 2. Propones. Imo: Conditionalē, quæ
& illa quæ constat 2abg categoricis, aliqua dictione unitis. eg. Si Sol
lucet & 2do: Causalis quæ & illa quæ constat 2abg Categoricis, quarū una
est causa alterius p particulā qā, unitis. eg. Homo est risibilis, qā rationalis.

3tio Copulativa quæ erat 2alg Categoricis aliqua conditionata unita
2to Disjunctiva et illæ quæ erat 2alg Categoricis, aliquas disjuncti
one separatis vg. quodlibet est vel.

Advertit ad veritat ℔poonis Conditionalis n̄ requiri, qd extrema sint vera
sed qd sint connexa ita, ut medium qd implicat, dicit ℔D. ℔ sit verū.
eg. si aliq volaret, haberet alas, in hoc medio implicito, qui habet alas
volat, d vera, licet inse utrumq extremoꝝ sit falsū. et in hac alterā
℔poone: si hoc esset visibilis, Lapis esset substāa, licet utrūq extre
moꝝ sit verū, qā in inter illa n̄ dat connexio, ℔poo Conditionalis, d falsa.
Ad veritat ℔poonis Causalis, requirit qd una sit causa alterius eg. qa hoc
d raonalis, est visibilis; n̄ vero qā hoc d aāl, d visibilis. qā aāl n̄ d causa visi
bilitis. Ad veritat ℔poonis Copulativæ requirit qd utrumq ejus ex
tremū sit verū: unde si una ex partibus erit falsa, ℔poo copulativa erit
falsa. Ad veritat ℔poonis Disjunctivæ requirit ℔ qd unus extremoꝝ sit
verū. eg. Joannes y studet y erat. si autē neutr extremoꝝ, erit verū, ℔poo
Disjunctiva erit falsa.

Dividitur ℔poo raone Formæ.

58 Forma cujus cunq ℔poonis, est copula. raone formæ seu copulæ dividit
℔poo in Affirmativā, et negativā. Affirmativa illa: quæ n̄ habet
negaōnē ꝓfixā verbo principali. eg. Pet d homo. negativa illa, quæ
habet negaōnē ꝓfixā verbo principali eg. Pet n̄ d homo. dixi: verbo
principali, ꝓp ℔poonē hypothetica, quæ erat 2plicis verbo, in qua
illud verbū est principale, qd generat perfectū sensū. eg. qui n̄ movet,
quiescit, verbū principale, reddens perfectū sensū, d affirmativa, licet
ami extremi, sit negativa. Si vero utraq copula extremi, fuerit
principalis, id est reddens sensū, ℔poo denominabit mixta, quia copula
d mixta.

59 Dividunt ℔poones raone Materiæ
Mātē ℔poonis dicunt verbū, raone cujus mātē sunt extremi divi
dit ℔poo Mo in necessariam quæ d illa in qua ℔m necessario
venit subo. eg. Homo d aāl raonale. 2do in Remotam et dicit illa,
in qua ℔m repugnat subo vg hoc est Lapis. 3tio in Contingentē
d dicit illa, in qua ℔m potest adesse v abesse a subo, sine subei corruptione
eg. Pet d alg. 2to in Impossibilē in qua ℔m post convenire
et n̄ posse inesse subo, recipsa in in falli bi liter convenit. eg. Pet destrue
tur hodie.

Advertite: ℔poo Affirmativa facta in mātē necessariæ, semp d vera,
negativa

negativa semp ẽ falsa. extrema mãa remota affirmativa semp ẽ falsa, negativa semp vera. 15

Ppoo autẽ facta in mãa stringenti, potẽ vera v falsa, sive sit affirmativa sive negativa. Ppoo stringens, pt ei veri necessaria si addah mãa aliqd character eius eg. hm stringenti ẽ albg. quia Ppoo ẽ necessria vera tũ, qã nec divinitꝰ falsificari pst.

Ppoo necessaria subdividꝰ in necessaria simplr, quæ est illa, quæ pt nulla potẽa post aliter se habere. eg. hoo ẽ aãl rationale. et necessaria quo ad quid quæ est illa, quæ pt potẽa nãlr, pt post aliter se habere, tñ pt potẽa Dei absolutã. eg. hoo ẽ mortalis. eodem modo subdividꝰ Ppoo impossibilis.

Ppoo contingens, subdividꝰ in contingentẽ ꝑplexe, in qua Pdm pt nẽa aliter separari a subo. eg. hoo ẽ albg. et contingentẽ inplexe in qua Pdm solꝰ ꝑ intellectũ pt separari a subo. eg. hoo ẽ visibilis.

Quoniã Mãles dividꝰ Ppoo eo in Dentẽa quæ est illa, in qua Pdc de se ipso, et synonymũ de synonymo Pdcat eg. vg gladius ẽ ensis. et Ydẽ quæ est illa in qua Pdcat forma v aliquid instar formæ de subo eg. hoo est albg. Ite dividꝰ Ppoo ratione Mãlis in Directã, qua est illa, in qua Pdm se habet ut mãa et subm ut forma. eg. gdda albũ ẽ hoo et Directã quæ est illa, in qua Pdm se habet in stat formæ respectu subti. eg. Hoc est albg. Oblande dividꝰ Ppoo in Directã, qua repsentat obm distinctũ eg. hoc ẽ hoo, et Reflexã quæ repsentat se ipsã. ego sum Ppoo.

Dividuũ Ppoonis ratione Quantꝰ. 61.

Quantꝰ dꝰ Ppositã extensionẽ mãæ, ad cujus similitudinẽ, extensio Ppoonis ad plura, v pauciora scanda, vocat quantꝰ. Ratione quantꝰ dividꝰ Ppoo in Vniversalẽ, Indefinitã, et singularẽ. Vniversalis est illa, cujus subm est trmg communis, signo universali affectꝰ, eg. Omnis hoo ẽ aãl. Indefinita dicit illa, cujꝰ subm, et trmg communis, nullo signo universali, aut particulari affectus. eg. Homo ẽ aãl. Hæc in mãa necessaria, aut remota æquivalet universali. eg. hoo ẽ aãl, æquivalet huic: omnis hoo ẽ aãl. in mãa autẽ stringenti, æquivalet particulari. eg. hoo ẽ albg, æquivalet huic: aliquis hoo ẽ albg. Particularis dicit illa: cujus subm est trmg communis, signo particulari affectꝰ. eg. aliquis hoo ẽ aãl. hæc in mãa universali necessaria, æquivalet universali. Item ex ꝑcedenti D. eg. aliquis hoo est visibilis, sic reducis ad Vniversalẽ: Mortalitas, est ꝑprietas

in Xto modo, ex si uni evenit, omnibꝫ evenit. ex. si evenit alicui, evenit omni homini. Singulare est illud: cujus subm est dictum singulare. eg. Petrus est hō. Singulare differt a particulari in hoc, qꝫ particulare subm est dictum communis, signo particulari affectum. Ppoo Singularis Directa, in mā necessaria æquivalet universali qm infert.

Divisio Ppoonis ratione Qualitatis

62. Ex injunctis nō 56. veritas & falsitas est accidens enuntiationi, seu Pponi subaddita. Habere hujus qualitatis, Ppoo dicit dici in vera, et falsa. Advertē qꝫ veritas nihil aliud est, nisi formitas, seu adæquatio unius rei cū alia. sic Locutio externa dicit vera, qꝫ formalis seu adæquata cū ore animi interna.

Veritas Xplis est, una Transcendentalis, sive Objectiva, quæ est Proprietas rei cognoscibilis, et consistit in capacitate qua habet res cognosci ab Intellectu sive, ut formetur cū cognitione. Alia Predicamentalis sive Formalis, quæ est Proprietas cognitionis judicativæ sive enuntiativæ, et consistit in ipsa formatione cognitionis judicativæ cū re judicata habi enim cognitio, vera qꝫ talis est vera, qꝫ habet formari cū obo. Ppoo ex. illa est vera, quæ dicit relationē formalitatis, et commensurationis, cū suo obo extrinseco. Illa vero est falsa, quæ dissentit, qꝫ obo externo, et incommensurata. exsp. Anima. Deus est misericors. exem. 2di. Pro est anima

Divisiones Ppoonis Expositibilis.

63. Ppoo expositibilis est illa: quæ ratione alicujus dictionis, obscuræ generis sensus et debet per Explanationes Ppoones explicari. Expositio autē hab duas Ppoones, quarum una dicit Prejacens, 2da subsequens. Prejacens est: quæ remanet sublato signo, et contusionis generantes. eg. Hō hō est rationalis. sublato signo tm, Ppoo est explicata. Subsequens Ppoo est quæ sequitur ad Prejacentē. eg. ex illa Ppoone Hō hō est rationalis, sit subsequens, ex ponatur: hō est rationalis, et nihil aliud ab hac est vera. Quare, licet Ppoo expositibilis sit simplex, virtute tm est Xplex categoricæ.

Dividit. Ppoo Expositibilis in Exclusivas, exceptivas, et Reduplicativas. Exclusivæ illæ quæ ita unus tonus exponi mit. vel aliis excludi ab. de hac Ppoone spectant omnes his adverbijs modificata: tm, solū, &c. Ex Exclusivæ Xplis est una de Predicato excluso et est, qꝫ affirmamus de subo Ppois, negando à cæteris Predicata distincta. eg. Pro est hō Rationalis. Altera de subo excluso et est, qꝫ affirmamus aliquid de subo, excludendo alias, id est negando id ipsum de alijs a subo. eg. Hō hō est rationalis. Exceptivas dicit Ppoo, aliquod tonus excipiens, rubra aliquius particulæ. eg

omne aãb ꝓter hoc, irrãonale. Dictiones exceptiva, vt: Oẽs nisi, excepto.
Reduplicativæ ẽt illæ quæ habẽt vim reduplicãtis, seu Reduplicativi, et
gna reduplicantia vt: ut, qua, quatenꝰ q. Vim reduplicantes, sumunt
Specificativè, et reduplicativè. Specificativè explicat rectum subꝫ vim reduplicati. eg. Bonꝰ ut bonꝰ ẽt amabile. Reduplicativè explicat rãonẽ causæ ꝓpter
qm, aliquid ẽt tale. et hæ fuerunt ꝓpoñes causatæ. eg. hoꝫ in quantꝫ albuꝫ
congregat visus.

De Oppositionibus ꝓpoñum.

Vres ẽt ꝓpriæ enunciationis, scilicẽt Oppositio, Conversio, et Æquipollia
Vna ẽt prima, et Oppositio, sic dicitur: ẽt Affirmatio et negatio ejusdẽ
Ꝺdicati de eodẽ subꝺto, ꝺdto. Dꝫ Affirmãe et negãe, nãꝫ veræ oppositæ vocãꝫ
inter se ꝓpoñes, quarꝫ una affirmat, qꝺ altera negat. Dꝫ ꝺdto nãꝫ
una ꝓpoñ affirmat, debet negare alteram, in eodẽ sensu, circumstantijs, loci, temporis &c. Oppositio 3plex ẽt, Ima contradictoria, 2da Contraria 3tia subcontraria.
Contradictoria ẽt illa, quæ reperiꝫ inter 2as ꝓpoñes, quarꝫ
una ẽt universalis, altera particularis, 2da affirmativa altera negativa. Oppositio Contraria ẽt illa, quæ habẽt inter se ꝓpoñes universales, quarꝫ una ẽt affirmativa, altera negativa. 3tia Subcontraria,
ẽt illa, quæ reperiꝫ inter se ꝓpoñes particulares, quarꝫ una, ẽt affirmativa
et altera negativa. Addiꝫ 2das subalternas quæ ẽt inter se ꝓpoñes, quarꝫ
una ẽt universalis, altera particularis, et utraq; debẽt ee aut affirmans, aut negans. ꝓpoñ Universalis, dꝫ subalternans gã subæ continet particulares.
ꝓpoñ particularis dꝫ subalternata gã ẽtiꝫ sub universali.

De Regulis Oppositionis.

Ꝛ ꝓpoñes oppositæ, debent ee ejusdẽ subjecti, et ꝓdicati. defectu cujus hæc
nõ ẽt opposita: hoc ẽt animal ho nõ ẽt ããl irrãonale.
2a. Oppoñ veralis debẽt ee 2dꝫ vocꝫ, et tẽm 2dꝫ rei relatꝫ. defectu cujus nõ ẽt
oppoñ, canis latrat, canis nõ latrat, si 2da intelligãꝫ de marino.
3tia ꝓpoñes oppositæ debent ee ejusdẽ subꝺti, loci circumstantiæ, et partis.
eg. Hodie pluit, Hodie nõ pluit nõ erit opposita. Si diverso tempore intelligãꝫ
Luno, 2do pluit, alterꝫ, 2do nõ pluit.
4ta Regula. In ꝓpoñibꝰ oppositis debẽt servari eadẽ acceptio termꝰ, hocest,
eadẽ suppoñ, eadẽ appellatio eadẽ restrictio, cujꝰ defectu nõ erit oppositio in hac ꝓpoñe
Leo rugit, Leo nõ rugit. si 2da sit metaphorice, hoc est, de Xto.

Schema Oppositionis

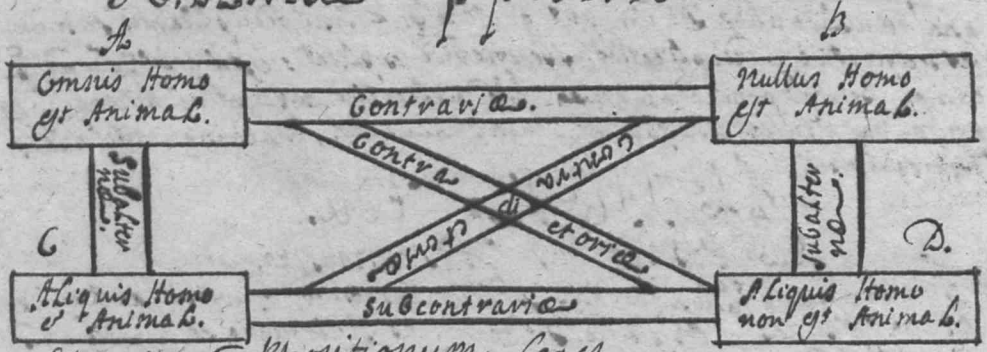

Oppositarū Propositionum Leges.

65. Lex Contradictoriarū, in nulla māa de assignatis no 69. possunt ēē simul vera, nec simul falsa, ⁊ una necessario vera, et alia falsa. Alias falsū esset axioma: Impossibile ēē, idem simul ēē, et nō ēē. qđ verò nequeant simul falsa, colligit ex altero axiomate hoc, qđ Lib est ⁊ nō est. Excipe contradictorias de futuro contingenti; quæ de futuris, nec sunt veræ, nec falsæ ⁊ indifferentes.

Lex Contrariarū qđ in nulla māa possunt ēē simul verę, in māa an de Contingenti possunt ēē simul falsæ.

Lex Subcontrariarū qđ in nulla māa possunt ēē simul falsæ, in māa de stringenti, possunt ēē simul verę. qđa si subcontrariæ ēēnt falsæ simul, Contradictoriæ essent simul verę. et e contra.

Lex Subalternarū. qđ si Propo subalternans et superior sit vera, inferior subalternata erit etiā vera. Exceptā hāc qđ superior sit falsa nō deducit qđ inferior necessario sit falsa. eg. hæc superior: oē ho est albg. nō vera, est tn vera inferior hæc: Aliquis ho est albg.

Oppositio contradictoriæ dividi in Formalē et Radicalē: Formalis respicit inter duas Propones quarū una est Universalis, et alia particularis eg. omnis hō est albg; aliquis ho est albs. Radicalis est illa quæ respicit inter duas Propones singulares, quarū una affirmat qđ altera negat. eg. Petr est albg. Petrus non est albg. dicuntur hæ Propones Contradictoriæ Radicales, natæ ab ipsis terminis radicis oppositionis Contradictoriæ scilicet. singularium enim veritas ⁊ falsitas, particularium veritas, ⁊ falsitas deducitur.

De Æquipollentia.

66. Inter Propones Propriæ vocas Æquipollentias seu æquivalentias. Scilicet: Concordias inter Propones eiusdē subcti, et ejusdē Pdti. V. no. 37. de particula La non Sequitur pronunciatas Regulas Propositionum Æquipollentias.

Duas Regulas: Propones Contradictorias dicunt æquipollentes, Propositā negatione subcto, cjusdē illarū. qđa Propo A. quæ opponit Contradictoriæ D.

ficet equivalens, si ꝓponas negas subo, dicendo nō omnis ho est aāl.
Vltra Regula: Contrarias fiunt equipollentes, postpositā negatōne. eg. omnis nō homo est aāl, valet ista: nullus ho est aāl.
3tia Regula: ꝓpoones Subalternes, fiunt equipollentes, additā vtrīq negāo. ne, unā ante subm, et alia post illud. Vndes ꝓpoōes C vaLiquis hoo nō est aāl, q̄ equivalet ꝓponi ℔ omnis ho. C. Hec autē ꝓpō quā ponit sub ℔. additā 2 plici non, scilicet nō omnis ho nō est aāl, equivalet ꝓponi sub C Omnes has regulas complectit sequens versus

℔, contradicet, post contrarie; prosa posta subalterne

Insultas signa, seu tūc rationes quoru ꝓpoones reddunt equivalentes, quos tra Loqua sequenti versu ꝓponitur.

Nonomnis, Quidam non. omnis non, quasi nullus.
Nonnullus, Quidam. sed nullus non, valet Omnis.
nonaliquis, Nullus. nonquidā non, valet Omnis.
nonalter, Neuter. neuter non, valet Vterq.
Vterq, nonneuter. nonalter non, est Vterq.

Aduertes ꝓpoones negatiuas, et ꝓpoones de Certo infinito, nec equipollentes.

De Conversione

3tia Species ꝓpoīs vocat Conversio cāda. Dicit est mutatio unius ꝓpoīs in alia, transmutando Terīs, servata qualitate. 67.
Subm debet fieri Pdm, et e contra. Et servata qualitate, qā affirmas, et negas, debet servari. Qualitas hic sumit affirmationis, et negatōis: Quantitas ꝓ universalitate, et particularitate. Hec Conversio 3plex est.
Vna Simplex quā est mutatio extremorū servata quantite, et qualitate. sic Everti ꝓpoo universalis negans, et particularis affirmans. eg. nullus ho est Lapis. ee nullus Lapis est homo.
2da Conversio ꝓ accidens quā est transmutatio extremorū, servata qualitate et mutata quantite. ꝓpoo enis Vniversalis, everti in particularē, hac nō nec conversa Vniversales Affirmans et negans. eg. Omis hoo est aāl ee aāl est homo.
3tia Conversio seu Reciprocatio, est ꝓ contrapositionē, mutando scilicet Terīs finitos in Infinitos, servatis eadē qualitate, et quantite. Sic conversa Vniversalis affirmans, et Particularis negans. eg. Omnis hoo est aāl, ee omne nō animal, est nō hoo. Totū hoc continet his versibꝰ.

Simpliciter ffcl conversio, Vas Accid:
Asto per Contras: sic fit conversio tota.

Ad hoc intelligendū, notas in his 3bꝰ dictionibꝰ scil, Vas, Asto. continere has Literas:

A: E: I: O. Littera A denotat ꝓpoone vniuersale affirmantem. Littera E denotat vniuersale negantem. Littera I denotat particulare affirmantem. Littera O denotat particulare negantem juxta sequens carmen.

Asserit A, negat E, sed vniuersaliter ambo.
Asserit I, negat O, sed particulariter ambo.

6ª. Aduerte 1mo quoties cunq; Tm̃ est æquale subo, ita ut sibi inuicem conuertibiles, ꝓpoo poterit converti simplr eg. omnis homo est rationalis. ergo omne rationale est homo: Aduerte 2do. q̃ prius ꝓpoones habentes tm̃ Tm̃, q̃m submissum verbum in obliquo q̃ prius debent converti, quam reduceant, ad Tm̃ rectum, et ad verbum rectum. eg. Plato videt caecum. q̃ sequitur ergo caecus videt Platonem. ꝑ: videns caecus est Plato.

CAPITVLVM TERTIVM

De Quidditate et Diuisione ꝓpoonis Modalis.

6g Antequam determinemus quid sit ꝓpoo Modalis notat: aduertendum est aliquo Tuto scilicet seu de inesse et Modali. ꝓpoo de inesse est illa: in qua Tm̃ denotat conuenire subo. eg. homo est aal. Modalis, qua explicatur modus, qui Tm̃ conuenit subo. eg. necesse est homi esse aal.

Colligo 1mo: in ꝓpoone Modali 2 sunt videnda: Dictum et Modus. Dictum, est ꝓpoo de inesse, quae modificatur aliquo modo in ea thesaurizata. Modus est ipse modus quidam eg. necesse est homi esse aal. in hac ꝓpoone: Ly necesse est Modus, illa autem ꝓpoo: homo est aal, est dictum.

Colligo 2do: aduerbialiter modus ponit in ꝓpoone, et adverbialiter eg. necessario homo est aal vel nominaliter. eg. necesse est homi esse aal. Hoc 2do modo, modus habet rationem Predicati in ꝓpoone modali. 3mo autem modo, solus modificat, unde Predicatum est solum modificatum ꝓpter eius modum. eg. homo currere et stringens, tm̃ qa deinde infinitivus: ꝓpter currere et tm̃ de subo Predicatum et stringens habet officium Predicati in subo. de tm̃ verificat si accipiatur ꝓpoone. eg. stringens et currere qã quo addendum postpo nig. 7o. Dividi ꝓpoo Modalis juxta dictum sumo ꝓpoonis, ratione mãdi, dicta rem̃ ergo in necessem, impossibilem, contingentem, et possibilem. quorum primus respe correspondet ꝓpoonibus de mãdo necessario. eg. necesse est homi esse aal. 2dus scilicet Impossibile, correspondet de mãdo remoto eg. impossibile est homi esse aal. 3tius scilicet Contingens correspondet ꝓpoonibus de mãdo contingenti. eg contingens est homi esse aal. 4tus modus scilicet possibile correspondet de mãdo infallibili eg possibile est homi esse aal. Ista opera ad Predicandum.

Aduertite aliud est necessaria ꝓpoone, et aliud de modo necessario. de ꝓpoone necessaria, qdo veritas non potest variari: de de modo necessario, qdo est tali modo. Ratione Qualitatis dividi ꝓpoo Modalis, in veram et falsam. de ꝓpoo Modalis vera, qdo Modus est proportionatus cum dicto, seu cum mãdo enuntiationis. Taliter, qd

si modo ducit necesse, ppos sit de mā necessario. Ite dividi ppo Modalis in Affirmativa. qđ sc licet copula modi ducit affirmat licet copula dicti sit negativa. Et negativa qđ copula modi ducit negativa licet copula dicti sit affirmativa. Hic advertē ppones Modales, posse ee aliqđ Affirmativa, tā ex parte modi, qm ex parte dicti. eg. Contingens hunc ee albū. Aliqđ negativa, tā ex parte modi qm ex parte dicti. eg. nō ee stingens hunc nō ee lapidē. Tertio post Affirmativa ex parte modi, et negativa ex parte dicti. eg Contingens q̄ prius nō ee albū. Quarto post ee Affirmativa ex parte dicti et negativa ex parte modi. eg. nō ee stingens hunc ee lapidē.

Quarto Quantitas, qua attendi pōt similiter penes modos, ut pcedens dicta; dividi ppo modalis in Universalē, et Particularē. q̄ quo notā ex 2ª dictis 2 ee universales, et 2 ex particulares. Necesse ee Universalis Affirmans. Impossibile Universalis negans. Contingens et possibile aliq̄ negatione positi ut modi particulares Affirmantes, cū negatione vero, ut particulares negantes. memoriđ causa adijce sequentes versus.

Omnis, necesse valet impossibile nullus
Possibile Aliquis, possibile non aliquis nullus.

Dat etiā Ospōs inter ppones Modales, q̄ quā cognoscendas, inventa et additaliter 2ª dictiones, quarū una quęq; utitur 2ª Syllabis, et 2ª Literis vocalibus, scilicet ā. e. i. u. Vt dictiones ut istas: Purpurea Illias Amabimus Edentuli. velut maxime quid contineant ipse dictę literę vocales in his dictionibus quę by Literas ā denotat ppones Affirmativas, tā ex parte dicti, qm ex parte modi. Literam e denotat negativas ex parte dicti, et Affirmativas ex parte modi. Literam i. Negativas ex parte modi, et Affirmativas ex parte dicti. Literam u denotat ppones negativas, et ex parte modi, et ex parte dicti. Memoriæ q̄ dicit hoc carmen.

Dictum negat, i modum, nihil ā. sed u status.

Item advertē qđ Ames vocalis cujuslibet dictionis correspondet ppō de modo possibili. 2da, de modo contingenti. 3tia de modo Impossibilis. 4ta de modo necesse. et Latius patebit in sequenti schemate.

Circa equipollentias harū pponū, dicendū ē, qđ omnes ppones hanc ejusdē vocalis tuli et inter se equipollentes, licet in vocibus differant. Hæc regula tm ē de dicto singulari, nam ppones sunt de dicto communiter, tunc requiritur qđ ppō de modo necesse aliter se habeat, qm alias i. sufficit, qđ habeat dictę partículare, et e vicissim, et hoc, nō dicas stante, simul vera, etiā purpurea et Illias ee ppones, contrarię et subcontrarię. Amabimus vero et Edentuli in illo casu ppones stante.

Circa convertiones harū propositionū tēdē regulas et observandas, quas scitas et

n. 62 hanc versio fit ex parte dicti, invariato modo. Inpsoone tm de necesse si subone dicti sit aliqd verum accidentale, de necesse mutandum est impossibile et hoc pptem, re in versione hanc, de Antecedens verum, et sequens falsum. Eg. Ne cesse é album esse corpus, nõ valet: ex necesse é corpus eẽ album. ℥ sic inferendum est: possibile est corpus eẽ album.

Schema Oppoonũ inter ℔ poones Modales.

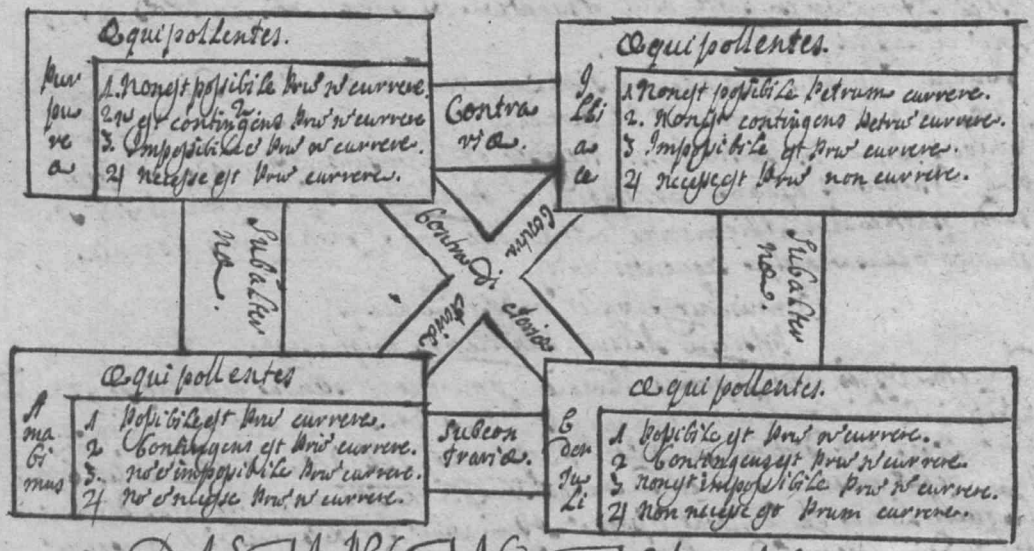

DISTINCTIO SEXTA.

LOGICA de DISCURSIVA.

Accedita Facultatem tyrones ad Superiore gradu q. perfectiore; Sra hæc est, ac principalis pars Mri Labors, in hoc Stu perfecto, adeo regnanden Philosophiæ mirabilmente ut et absolute, et Solate ac resolute Genio imperet, et ingenio rem omniũ Universitatem tributa possidet ad. Sceptrũ cuius est argumentatio, cuius triplicis elogio seu questione et triumphũ ri debimus, et ma rest quos ctus expenerg.

QUAESTIO PRIMA.

de Argumentaõne vt Sic.

Antequ circa especiales argumentationis sette mãa ingrediamur, proponemus, ofpen ips. eg argumenta circa Metaphysica disserenda suscipimus.

Articulus unicus.

Quid et quotuplex sit Argumentaõ

73. Ad. in 2: d. 10. q. 1. a. 2. § 2. Sit argumentaõm definit. est oratio inferens unũ ex aliis. oraõ Stat loco ens cetera particula sunt differed. benitas definis patet ex Reg: n: 52. datis. Argumentaõ

Argumentatio est quinquiplex, seu quinq; in species. Scilt Sylmus, 2 Entymema, 3 Inductionem, 4. Exemplū, 5. dilemma.

De Sylogismo

Sylmus sic definit: est argumentatio ex duabus Ipmissis, quę constat tribus tantum, conclusione necessario inferens. Sic Aleſ. et Ad. in Sylmo duo consideranda sunt, scilt maā et fra, maa Sylmi duplex est, una prima, quę sunt 3. propones, ex quibus componit, ado remota quę sunt tres ex quibus pponēs valescunt. Tōa aem Sylmi ē debita mās dispositio in modo et figura. V.N. 69 et 97. Raone maā alig ē Sylmg Demonstrativg qui ystat Ipmissis certis et evidentibg et hic dr grare scientiam. Alig pbabilis qui ystat Ipmissis incertis et pbabilibg inferens Conclusionem incertam et pbabilem. Et hic dr grare opinionem. Alig ē Sophisticg qui est argumentatio ystans saltem una ex Ipmissis falsa. Et hic dr grare errorem. Duds in Sylmg in Modalem Hypothēticum, et Absolutum q. Jalibg ppōnibg ystant dicti Sylmi. Aliam divisionem illig V.N. 92. Hæc divisio ē est raone mās primæ.

Raōnē mās remotæ Sylmi, Nota: Ipmam Sylmi ystare 3 trmis et Vocant Major extremitas. minor extremitas et Medium verbum. Medium verbum ē ille trmg qui ponit bis in Ipmissis et non intrat Conclusionem. Major extremitas ē quæ in ioit cjūngit cum medio verbo, et in Conclusione directa ē ydem. Nor extremitas ē quæ cjungit in rori cum medio et in Conclusione directa ē Subjectum. V.N. 80

Raōne fōæ Sylmg duds in pfectum qui concludit clare et in fōa, tales sūt, qui 74
sunt in 4. modis pfectis Imæ figuræ. Sylmg alter est imperfectg et dr ille qui non concludit ita clare qua ppter reduci debet ad pfectum. Tales sūt omnes modi 3 figuraū præter 4. priores.

Et de Raone ejūdem fōæ duds in Directum, qui conclusionem directam infert et Indirectum qui conclusionem indirectam infert. Illa aem Conclusio dr directa in qua extremitates retinent eadem loca quo ad subjectionem et Predicaōnem quæ in Ipmissis.

Adhanc speciem Argumentaōnis reducit Sorites, quæ fit tunc quādo ex pluribg ordinatē positis sequit aliquod remotum ex Homo ē aāl dal ē vivens vivens est substantia ergo ē ē Substantia.

De Entymemate

Enthymema sic definit. Est argumentatio ystans duabus proēne Antecedenti. 76
sūt et Igti et vocat Sylmg truncatg et imperfectg quōd omne imperfectum reducit ad pfectum, hinc et Enthymema reducit ad Sylmū, addita ne unig ppōnis quæ ei deest et debet componi ex una trmg in antecedenti posita et altera in Igti. Et aē scias quæ sit ppō deē in Enthym: observa sequentes regulas.

1ma Reg. si Idem trmg sit Ydm in Antecedēti et Igti deficit non ppō exg. Omnis Homo est aāl ergo Joannes est animal.

2da Reg. si idem trmg sit sbm in Antēti et Igti deficit jor ppō exg Petrg ē aāl rationale.

raõnale er, Prg ẽ homo dee ẽ illi hae jor. Omnis hõ ẽ aãl raõnale.

3tia reg. Si trng bis posit̃ in Enthymemate in Andti erit sbm et in Igntiõdm eg Homo ẽ aal er, lapis nõ ẽ home, signum ẽ gd ei dee ẽ nor et Sylmꝰ dt 2ficꝰ in 2da figura. sic: Homo ẽ aãl, atqui lapis non ẽ aãl er lapis nõ ẽ homo.

4ta reg. Si trng bis posit̃ in Enthymemate erit in Andti õdm in Igntis bm signum ẽ dee ẽ illi jorem, et dt Sylmꝰ 2ficꝰ in 3tia figura. eg Hõ ẽ aãl, er aãl ẽ vivens. Addas hãc: Homo ẽ vivens.

De Inductione.

Inductio sic def: est Aggumentaõ in qua ex singularib̃ sufficienter enumeratis infert 2clusio uersꝰ. eag Hic ignis comburit et hic, et ille ignis comburit er, oẽs ignis comburit. Inductio eam pt fieri duplicit 1mo. p ascensũ a singularib̃ ad unsa. 2do p descensum ab unsli ad singularem. 1ma vocat Inductio, 2da Reductio. Per ascensum pbat alicui ppõnis veritas, p descensum falsitas. 4. modis fit ascens̃ totidem descens̃. Alig ẽ ascens̃ copulatiꝰ, alig copulatꝰ, alig disjunctiꝰ, alig disjunct̃, Adverte: diversimode se habere copulative, et copulatim, sicut disjunctive et disjunctim. Copulative gndo 2jungit diversas ppõnes, copulatim gndo 2jungit tres diversas in tra eandem ppõnem eg hic hõ currit, et hic homo currit, copulative st: hõc hõ ppõ hãc prima divina, et ista et illa st 3 copulatim. Similit disjunctive gndo disjungit diversas ppõnes eg Prg currit v Joannes ꝯ Disjunctim võ gndo disjungit tres in tra eandem ppõnem eg Hõc prima divina v ista v illa ẽ Pater. Ascens̃ copulatiꝰ fit gndo ex singularib̃ sufficienter enumeratis colligit unsle eg Hic ignis comburit et iste et ille er, oẽs. Descens̃ copulatiꝰ, gndo ex unsli colligit singa aliqd particulare, copulative eg Oẽs ignis comburit er, et iste et ille. ꝯ. Ascens̃ copulatiꝰ fit gndo ex singularib̃ sufficienter enumeratis p particulam et colligit unsle sub tra supponente collective. eg Ille Apostolꝰ, et ille, et iste numerando oẽs st 12. e ꝯverso descens̃ copulatꝰ fit gndo ex tra supponente collective descendit̃ ad singularia numerando oẽs p particulam et sumptam copulatim eg Oẽs Apostoli st 12. Peter, et Petr et Joannes. Ascens̃ disjunctiꝰ fit gndo ex singularib̃ mediante particula v numeratis colligit̃ ppõnem de sbõ determinate supponente. eg v hic hõ ẽ sanct̃ v ille v iste. Descens̃ disjunctiꝰ fit cum ex tra communi determinate supponente descendit̃ ad singularia mediante particula v numerate eg Homo currit er, v hic, v iste, v ille. Ascens̃ disjunctiꝰ fit gndo p particulam v disjunctive et indeterminate sumptam colligit̃ ppõsitionem de tra supponente ofusiꝰ eg Hic omnꝰ v ille regius vir ad vitelendum. Descensus võ disjunctꝰ fit è vtra.

Nota: ad veritatem ascens̃ copulativi requiri oẽs particulas esse veras ad falsitatem unam falsam. Ad veritatem ascens̃ disjunctivi sufficit esse unam unam singularem esse veram ad salsitatem gd omnes sint falsæ.

De Exemplo et Dilemmate.

Exemplum sic def.

Exemplum sic definiri: Est argumentatio in qua unum infert et aliud ppt similitudinem rationis eg Sanctus Petrus fuit Sanctus et Elias est adorandus q. e. Sanctus. Dicit ppt similitudinem q. Rd. negat. In exemplis non arguit a pari et a simili. Exemplum n. e. argumentum efficax nisi in extrema in Antecedenti dicit medio et e reducibile ad Syllmum n immediate q mediante inductione.

Dilemma est eo dicit qd duplici lemmate q stat vocat argumentatio bicornis q. utrocornu ferit. Definit: Est aliud, in cujq duabq positis contrariis sententiis respondentem impedragne ut quacung concesserit capiatq sic Christus Dns dixit: Joannis: R male locutus sum plebe testimonium de malo, sin autem bene cur me cedis. Nota in fine Entymematis non distinguit a Syllmo bene tn distinguit Inductio a Syllmo, q ab inductione n distinguit exemplum nec dilemma ab Entymemate.

Proponuntur Regulæ bonæ Ilgus

Advertendum e aliud e Ilgq et aliud Ilgus. Ilgs enim e ppo deducta sed Antis. Ilgus e ille actus deductio q dicit hinc dis Ilgus bona q mala. Ilgs verum, q falsum.

1ma Reg. Ex falso Antecedenti n pt sequi Ilgs verum nisi fortuito, nec ad Ilgentiam Antis potest sequi Ilgs necessarium: q ex impossibili qdlibet Ilgs sequit.

2da Reg. Conclusio semp sequit debiliorem partem in quantitate, et qualitate intrinseca ita ut si fuerit una ex Ppnibus particularis aut negativa. Conclusio erit particularis aut negativa.

QUÆSTIO SECUNDA.

De Figura Syllogistica.

Eginq N. 73. et 74 quis et qd duplex sit mod ad fam Syllogisticam. Adding qd fam 79
mod dispositio duplex sit Remota quæ mod remotam disponit definit sic
Dispo medii verbi cum extremis. Et Proxima quæ disponit mod pdictam in Syllmo
ex ppnibus, definit: Dispositio ppnum inter se q dicit quantitatem et qualitatem. Ad utrq
hæc quæstionis dubia a justa Positum in Articulos aginq et 1mo de remota, hoc est de
figura.

ARTICULUS PRIMUS.

De Figura Syllogistica.

Dicing N. 73 Syllmi existere 3. ppositis ex jori extremitate novi extremitate
et medio verbo has extremitates antegm explicabing adverte 3 esse ppones
in Syllmo ex jovem, novem, et Ilgm. Nunc Ex qd e jor et nov extremitas.
et Rx. Major extremum est illud qd in conclusione predicat. Novus extremitas
e illa quæ subjicit in conclusione. Sic Rd. Blasco et Artes.
Ores ex figuris 3 dispones medii termini cum extremis. 1ma Figura e: Dispo unius
medium verbum e idem in jori et idem in novi eg Bis homo e animal. Omne homo e risibile.
Ergo homo e risibile. 2da figura est Dispo unius medii verbi e idem in jori et novi eg Bis homo
est animal. Omnis lapis e animal ergo nullus lapis e homo.

3tia Figura

3tia Figura. Est Dispō in qua medium ē ꝑd in ꝑi et nori ex Dis hō ē rāō: nalis, Dis hō ē āal, er, aligd āal ē rāōnale memoriē cāā decipe segntes vocꝫ.

Prima prices subjicit medium post ꝑdicat illud
Prædicat altera bis, tertia bis subjecit.

81 Lubres 1mo. An ꝑp 3 figuras numeratas sit admittendꝫ 4ta, quā vocāt Gale: rica. ? illa. in qua medium ē ꝑd in ꝑi et ibm in nori. R. Affirmative hō enim dispō solum ꝓsistit in tali transmutāōne ꝓmissarū 1mæ figuræ, ita ut ꝑi in 1ma Fig, sit nor in 4ta ? Galenica, et nor ꝑmæ ꝑi qua ē in illa ex Sylmg in Barbara: Omne āal ē vivens ? omnis hō ē āal er, ois hō ē vivens mutatā ꝑiorem in norem et norem in ꝑiorem et habebis Sylmū in 4ta Figu: ra. Sic noster Ld. argumentatꝫ ē ꝑ barelo cōlos ex ē compositus et mea Cōlum ē sensibile, ꝯ sensibile ē bale ꝑmāā, er, cōlū ē compositus ed mea ecce in 4ta Figura Sylmg, mutatā ꝑiorem in ꝑiorem et habebis 1mæ Fig. Arbetica.

82. Ob. Ergo Ar hōc Figura Galenica ꝓsistuat stricte 4tam Figuram et ꝓ negative ꝙ ꝑtinet ad 1mam figuram ut ꝑ se patet.

R. 3tio In quo tota vis et efficatia argumentāōnis sitꝫ. R. A dus principia 1mo dici de omni et scat ita ꝑd ꝓvenire sbo ut ꝓveniat ei subtali sbo unde ergo diꝫ de hne diꝫ de Petro et Paulo ꝙ. Coincidit hoc principium cū illo quod st eadem uni tertio st eadem inter se. Secundum principium efficatiꝫ Sylltcꝫ, ē dici de nulla cui æquivalet aliud, quod repugnant uni tertio repu gnant inter se hoc ē ergo aligd ꝑd repugnat sbo repugnat ōibꝫ contentis subtali sbo.

ARTICULUS SECUNDUS.

De Figura Sylogistica respective ad modos.

83. Modꝫ Sylmi nihil aliud ē quam dispō ꝓpōnum ꝑdum gntittem et qualitte: juxta varias ꝓpōnū dispōnes variū resultant Sylogismorū modi. Si interro gabis quotiēs ꝑt mutari Sylmg. R. Totiēs quotiēs ꝑtiū ꝓpōnes ꝑ ꝓpōnes ꝑtiū mutari in 1ma Figura rāōne gntittis ℣. vicibꝫ, rāōne qualittis ℣. vicibꝫ idi: psum in 2da et 3tia figura intellige. Ratiōne er, qualittis sic mutans: 1mo ꝑtiū ē jor et nor affirmativa. 2do jor et nor negans. 3tio jor affirmans et nor negans. 4to jor negans et nor affirmans. Similit rāōne gntittis 1mo ꝑtiū ē jor et nor universalis. 2do jor ē et nor particularis. 3tio jor universa lis et nor particularis. 4to. Major particularis et nor universalis. Sed decim er, vicibꝫ fieri ꝑt mutatā in Sylogismo, hoc tamen respectu ꝓmissarū, q. si ꝓmissæ cum 2 clusione combinent 4 modis continget variatio. Hoc ꝑt causa notitiæ.

Propunuꝫ Regulæ Generales ad ē Sylogismū.

1mo Regula.

1ma Regula. In Sylmo tm 3 trni dnt ee, Non slm qntu ad voces dm qntum ad sensum. Hoc e servata eadem suppoone ampliaone, appellaone et caeteris.

2da Reg. Ex puris negativis nihil sequitur hoc e qndo utraq pmissa e negativa, nihil concludit ex vi fae. Ideo una saltem debet esse affirmans.

3tia Reg. Ex puris particularibq nihil sequitur quare saltem una debet ee universalis. Excipe tamen in maa necessaria et convertibili quia tunc ppoones particulares aequivalent universalibq juxta dicta N. 61.

4ta Reg. Conclusio debet sequi debiliorem partem juxta dicta N. 78.

5ta Reg. Medium verbum debet poni in utraq pmissa d conclusionem n intret.

Regulae speciales p singulis Figuris.

Prima Regula. In 1ma Figura juxta dispositionem Aristotelicam nec major potest ee particularis, neq minor negans rao 1mi quia medium verbum n distribueres. Rao 2di quia distribueres aliquis terminq in Conclusione, qui non eet distributus in pmissis. Item juxta dispositionem Galenicam nec prima pmissa potest esse negativa nec secunda particularis.

2da Reg. pro secunda Figura nec utraq pmissa potest ee affirmativa, q. medium non distribueres nec jor particularis.

3tia Reg. In tertia Figura minor non potest esse negativa quia pdm joris quae eet affirmativa maneret in illa indistributum et distribueres in conclusione, nec conclusio potest esse universalis. Memoriae caa accipe sequentes versq.

In Prima Figura.

Sit minor affirmans, nec major sit specialis

In 2da Figura.

Una negans praeeat nec jor sit specialis

In 3tia Figura.

Sit minor affirmans: Conclusio sit specialis.

In Universum juxta Divisionem Aristotelicam modi sunt 19. quos sequentibq versibus habes.

Barbara Celarem Darii Ferio, Baralipton.
Celantes Dabitis, Fapesmo Frisesomorum.
Cesare Camestres, Festino Baroco Darapti.
Felapton Disamis, Datisi, Bocardo Ferison.

Reuem dictiones priores ptinent ad 1mam figuram 4. sequentes ad 2das, Reliquæ ad Tertiam. Dehinc, ex q ptinentibz addas figuræ 2 priores denotat ei syllmos ꝓfectos, hoc est directe concludentes, 2 vero sequentes, sc̃ant syllmos imꝑfectos, ꝓut & indirecti scludentes. re liqua ei dda est 3. figura.

Attendite: in quolibet exhis modis ex q ei 3 literas vocales, quæ 1ma ad duo fat ioꝛe ꝓpoone, 2. nove, 3tia conclusione. si a cui addat vltra 3 vocales, ex gr. Barbaliptos hoc fit ex causa carminis. Attendite 2do. ad literas in supradictis modis positas sc̃i licet ad A, E, I, O. quæ aut affirmativas, aut negativas, aut universales, aut ꝑticulares designant, juxta illos versus Ascrit A, neg at E. ne O. vi.

§6 Quia quilt in sensu N. Ꝛ. D. nõ incongruas & fabricias figuras, ideo mo dos ad illas ꝓtinentes, sequentibz versibz describimꝰ

Barmaba, Camene, Dimaris, Figmeno, Barmaliptos.
Camentes, Dimatis, Fesmaspo, Fresmisom ovis.

Exhis 2 priores concludunt directe, 3es posteriores, indirecte, singulis ad additis literis M ad denotandum, qd 1or syllmi de 1ma figura ad eã debet mutari in nouem exempla brevitatis causa ꝓpositi, ut 1or Lõy dche exercitio, et experientia studij.

Advertite 1mas figuras ꝓfectos seu directe scludentes modos ex ei 2 sicli cet Barbara, Celarent, Darij, Ferio. 2 priores scludunt universaliter 2 posteriores ꝑticulariter. modos vero imꝑfectos ei 5. nempe: Baralip. Celantes, Dabitis, Fapesmo, Frisesom. dicuꝝ imꝑfecti ex eoqd scludunt indirecte.

ARTICVLVS TERTIVS

De Reductione Syllogismorꝝ

§7. Reductio, est Legitimas ꝓbandi negatas ꝓbo, cui cui scluso bene illata negat, Syllogꝝ imꝑfectꝝ ad nobiliores 1mas reducꝝ. et qa 2 modi priores 1mæ figuræ, et omnium ꝓfectissimi, ad ipsos cæteri omnes reducuntꝰ. omnes enim ꝓfecti ex duobz ad 1 fere.

Duplex via est reducendi syllmos imꝑfectos, ad ꝓfectos. 1ma vocatur Ostensiva quæ fit ꝑ conversionẽ, aut ꝑ transmutationẽ, aut ꝑ cognitionẽ ꝓpositionis, quam modo, qd intendimꝰ ostendimꝰ. vide no. 67. 2da via ꝓbandi reductionis, legitima, ab adversariꝰ negatas esse impossibile est fit, qdo formam syllogisticam ꝓpositionis negatæ, ꝓponendo illas ꝓpositas, quæ sibi positæ, cum alia ꝓpositione antecedente argumenti, cogit adversarium, ad concedendum 1mam figuram, & consequens jam conclusum.

De Reductione Ostensiva sequentia sunt observanda. 2do fit Syllogꝝ in alio quo modo, ex q ꝓter 2 figuras 1mas directos, et ꝓfectos, dictꝰ Syllogꝝ debet reduci ad illos 2. ita, vt ad Barbara omnes illi reducaꝝ, qui in eã possunt

aliter a B. vt Bavalipton. Baroco, ad Celarent, qui incipiunt a C ut Cesare
ad D qui incipiunt a Lit era D. ad F qui incipiunt a tali Litera.
Deinde notandu qdm modis imperfectis, qui st omnes Ctor Z reperiu a lingua
vocalis, ex his Z S P sp. C. ad denotandu, qd illas sp̃oo, inquas reperiu S
debet verti simpl̃r P denotat sponi correspondente vocali antecedenti, vertendo et sp accidens. Sp. sedt transmutandas ei Cmissas, ita ut jor. fiant nor,
etc. Str. C tandem sedt impossibilem reduci st ostensiva, S debet reduci st impossibile. Memoria causa dicitur versus.

S vult simpliciter verti, P vero sp accid.
Sp vult transponi, C st impossibile duci.

Declaru hoc exemplo. Sequens Sylling est Fasesmo. Omne aal vivens, nullus
Lapis e aal, er. ali q vivens, ve e Lapis, Sequis negaret regem, st reductione
Ostensiva debes reducere ad modu directe concludentem, qui incipit a C. Su-
micet Serio qa tande e in Fasesmo, post ama vocale st sequit P. jor
illi correspondens, debet verti sp accid cum sit post Z. vocale C sequit
S debet verti simpliciter deinde, qa st respons, debet transponi non in jore, et
nor versa simplr in jore. st habet Sylloni. Nullus Primas e Lapis, S ali
q vivens e aal, er aliqe vivens, ve e Lapis.

Reductio ad Impossibile. sensu Incommodu, dicitur, qd tias, dictu e supra. §§
nunc qpmodo fiat? Sequentia vt videranda.
sibile. Observandu st hae dictiones Prescie Cabis Ad Reductione st Impos
nis In Ama ex his 4 dictionibus, scilicet in Prescie Cabis, Celarent ma
et C modis imperfectis ama figura. in Ida, quae e Odie Cas st Z vocalis
et P modis 2 de figura. in 3tia Letarenomanu C vocales st sp C modis
3tia figura Ama vocalis sedt Ama modus, 2da Ida, 3tia vocalis 3tius modi
est si de ceteris. Inde vocalis C qua respons ama in prescie Cabis sedt
huius Ama modus Bavalipton. qui modus imperfectus debet reduci ad Ba-
modu perfectu, qui habet sedtionem in C. et qa inter hosce modos Z. nullus e
qui habeat sedtionem in C prter Celarent debet reduci ad Celarent Similiter
Ida vocalis qua de dictionis prescie Cabis debet reduci ad Celarent
tertiu Ame figura, semper ultantes de qua C sua regula inf exig no go.
reducibiles ad Darij. Sic etm 3tia vocalis quae de dictionis Prescie Cabis, qua
dicta C sedt 3tius modus imperfectus Ame figura. qui e dabilis, reduci debet
ad tales modos, qui habet sedtionem in C. hoc e Celarent hoc etm inter
de ceteris.

Regula In Reductione
Ama Regula. In modis imperfectis Ame figura (: excipe Celarent :) §g.

sumenda est pro contradictoria conclusionis negatae, et ponenda est pro jori deinde ex jori concessa, fiat nor. eg.

Ba. | Omne aal est vivens
ra. | sed omnis hoo est aal,
li. | er. aliquid vivens est hoo.

Si quis conclusionem neget coactus erit concedere contradictoriam reducendo hoc argum. in Barali ad Celarent sic:

Ce | Nullus vivens est hoo
la | Omne aal est vivens,
ren | er. nullus aal est hoo

90. Ida Regula pro modo Celantes, reducendo ad Darij, contradictoria conclusionis negatae, fiat nor, et nor concessa, fiat jor in hunc modum.

Ce | Nullus aal est lapis,
lan | Atqui omnis hoo est aal
tes | er. Nullus lapis est hoo. Reduc sic:

Da | Omnis hoo est aal;
rij | Atqui aliquis lapis est hoo
j | er. Aliquis lapis est aal.

Haec conclusio simpliciter conversa opponitur nori concessae in Celantes

3tia Regula pro Modis Idae figurae. Pro contradictoria conclusionis debet fieri nor, retenta jori, prioris syllmi eg Baroco reducendus ad Barbara sic:

Ba | Omnis hoo est aal
ro | Quoddam vivens, non est aal
co. | er. Quoddam vivens, non est hoo.

Bar | Omnis hoo est aal
ba | Omne vivens est hoo
ra | er. Omne vivens est aal.

Haec conclusio illata in modo Barbara contradictoriae opponitur nori concessae in ~~nori~~ Baroco. Quoad hanc regulam adverte, ne omnes syllmos in Baroco, posse reduci ad Barbara, si enim syllmus in Baroco, habet conclusionem singularem non potest reduci ad Barbara, sed debet reduci ad Darij eg

Ba | Omnis Leo est rationalis,
ro | Prg est irrationalis,
co. | ev Prg n̄ est Leo.
Da | Omnis Leo est irrationalis,
ri | Sed Prg est Leo,
| ev. Prg est irrationalis.

2ta Regula: p Modis 3tiæ Figuræ. Ppoo contradictoriè opposita conclusioni, ponenda est p jori, servata nori. exemplum habes in Bocardo. 91.

Bo | Quoddam aal n̄ est hoo
car | Omne aal est vivens,
do. | Quoddam vivens n̄ est hoo
Bar | Omne vivens est hoo
ba | Omne aal est vivens
ra | Omne aal est hoo.

Hæc Conclusio n̄ pst negari, quæ est evidens ex vi fr̄æ, et tn contradictoriè opponi jori in Bocardo. memoriæ causa accipe sequentes versus.

Prima minorem adimit, facit ex majore minorem,
Excipe Celantes ubi 1ma pone minorem
Servat jorem, perditq 2da norem
Tertia majorem pdit, servatq norem.

Explicatur versus: 1ma jorem, hoc est in 1ma figura pone contradictoriam p jori, et ex jori fac norem. In 2da figura pone contradictoriam p nori, retenta jori. in 3tia figura contradictoriam pone p jori, retine nori, amitte priorem jorem.

Quæstio 3tia et Ultima
De materia Syllogistica.

Licet jam egimus, qd Syllmus ratione materiæ, alius sit Demonstrativus alius Topicus, alius Sophisticus, et defnes earundem posuimus, cujus libet tn syllmi divisiones ponere n̄ in congruum arbitramur. 92.

ARTICULUS 1mus.
De Syllmo Demonstrativo, Topico, et Sophistico.

Demonstratio dicit a priori et a posteriori. Est syllog faciens scire, unde Demonstratio est ma a posteriori facit scire, hoc est, per ppr causas cognoscere, q̃ mois est Demonstratio a posteriori, per cognitionem ppr causas phicas, et th causas intellis. Phicè demonstrat sic dcm: Est syllog ex tant̃ p̃missis veris, mis immediatis, prioribus notioribus, et causis conclusionis. Exhib. dcm. Ex p̃missis veris, ut demonstratio, distinguat ab opinione, et errore. Ex p̃missis, q̃ p̃missæ demonstrationis, ex quib̃ sumunt alias, aliter se habent p̃missæ conclusionis. ex: immediatis q̃ intellectu assentit p̃missis p̃pter se et conclusionem p̃ p̃missas. ex: prioribus q̃ ab aeterno Deus, vi intelligendo, vi cognoscendo. ex: notioribus q̃ nos nim ppr, et nihil p̃ p̃missas. ex: causis conclusionis, q̃ ad illas reducunt, saltim excitative.

Demonstratio est ex p̃missis: A priori, et cognitio per causas. A posteriori et cognitio per suos effectus. Nota demonstratio, sed a priori vocat a Scto Thoma quid Deus. Quia. Syllog Topicus sive Dialis, stat ex p̃missis probabilibus, et ipse generat opinionem.

93. Sophista Sophicus ratione cujusdam generat errorem, ratione mala apellatur, qui stat ex p̃missis ap̃parenter veris, sed falsis. Dingit ratione duplex fallacia, quo est syllog alienus, in alio ex modis tot̃ Logicæ. Ratione materiæ contingit fallacia, quotiles pot̃ fieri accipi diversimode, et q̃ fieri pot accipi diversimode, vel in dictione, vel extra dictionem, sunt fallacia in Dictione sunt 6, extra dictionem 7.

Fallacia in dictione sunt ista. Una æquivocationis. eg. Taurus habet cornua, et mons est taurus, ergo mons habet cornua.

2da Amphibologiæ, quo una ob habetur multas rationes, in altera rationem ponit in ppr, et in altera in improp. sive p̃ticulariter. Nam quo eadem ratio habet diversa rationem propriam unam habitudinem. eg. Qui Liber est Artis, illa Ars est tua, et Dialectica qui scripsit, et Artis est Dialectica, ergo qui scripsit Artis tuus Liber. Quo quo variat casq̃ positis in oratione. eg. Hospes coepi sunt hinc, ejus egit et esse coepi, et hominem. Sic quo ex rationibus multis rationibus una ponit ipse pro altera unet alphabeti ii eg. omnis Lis, aa b regibilis, et omnis fortis d Lis ex. et aab regibilis.

3tia Fallacia in dictionis accentus et q̃, quo aliq̃ dictio diversimode pronunciata, mutat rationem ex mutatione posterior quantitatis eg. Lepores venatu canibus, et fugaces ad mensam Lepores, ex fugaces Lepores ad mensam venatu canibus.

Vta est compoonis mutatio a sensu diviso vero, ad sensu compositu falsu. eg. Tu es, qui es, et qui es est privatio motus, er Tu es privatio motus.

Tta compoonis a sensu diviso vero, scatis ad sensu compositu falsu. eg. 3 et 2, 5 er 2 et 3.

Tta figura dictionis, a similitudine vocis cum alia, pro qua vide Tuna scare, cum diversa sent. sic albedo et albus, q sunt in suo argto. qd vide est albedo et pariter albus vides, er pariter albus, et albedo.

Tallacia extra dictionem sunt 7. Una accidentis, qdo attribuit 92
accidenti, qd pertinet substantiae. eg. Socrates albus, albus est genus, qa est genus, et accidens quod est inferius, respectu albi.

2da Consequentis, qdo duo non convertibiles, et tamen pro convertibilibus. eg. si ignis est calor, er ignis non est calor.

3tia Antecedentis ut stingit se, qdo pro causa aliquid ponimus, qd non est causa. eg. pauperes aliqdo sunt cum pauperes sunt malas.

4ta a dicto secundum quid ad dictum simpliciter. et stingit 2bus modis, 1mo, qdo in est parti, tribuit toto. eg. Ethiops est albus, ergo dentes. er Ethiops albus. Vel qdo venit alicui cum addito, et simpliciter tribuit sine illo. cadaver est homo mortuus, er cadaver homo.

5ta Ignorantia Elenchi. qdo sophista pro contradictorijs, assumit quae non sunt contradictoria eg. Ethiops est albus, et non est albus, dentes, et non est albus dentes alias corporis partes, er Ethiops est albus et non albus.

6ta petitionis principij et fit, qdo id qd restat probandum assumit ut concessum a respondente, cum ab ipso concessum non sit. eg. si quis neget vestimenta substantia, et probet sic: indumentum est substantia, er vestis est substantia.

7ma pluriu interrogationu qdo sophista, proponit plures interrogationes, ut sci deciperet respondentes. eg. angelus est non spiritus, Juvenis, alatus, et respondet et arguens subsumit cum angelus est circa qd intempestive, qa est Juvenis, er non est spiritus. Sic nos deus non est, er arguens infert: Angelus non est spiritus. Mihi et vos cautos ut vulpes, et ab illis cavere.

CAPITULUM VIJ.

De arte inveniendi medium et thesauro unde est ubi invenienda.

Primo inveniendo medio ex multis, accipere has 2as regulas. 1ma ad probandum quae cum proponit affirmativa quaerendum est vatis, cum Psalmo invenitur subiectum. 93.
qua impertinens, medium jam respuit est. Vide rationales, erit medium ad probandum hoc est visibile. qa omne quod homo venit visibilitas.

Idea Neg. act. p Barela gm causa p̄ponē negtiua, qua vē dicā causa p̄p gm Godm
vē vestit Abba, et Italiz vāz cēt medium verbū, unde aāb cūct medium ad p̄bā
cū hinc nēca Lapide. qū aāb, ē vāz p̄p gm hīni repugnat ēc Lapide ēc.
§. Impstitudinē agedi, a studioso Philosopho deciderans thesaurū in quo p̄p
sita st media reperio, qua communiter dicunt Locū Dialecticū. Locus.
a Boetio dividi in Maximas, et differas maximas. Maxima ē p̄p̄o vni
versalis, exēs nota, cuj innitunt multe p̄p̄ones particulares p̄babiles.
Differas maximas ē p̄p gm una maxima differt ab alia, eg. Cui ꝺ venit Def
ꝺ venit definitū, et cui ꝺ venit differas ꝺ venit genus. Istæ maximæ dividū
in Locos Externos, Internos, et Affectos.
§ 1. Locus Internus, qui ē Intrīsecus rei, a Itera a substantia, a Itera a concomitantib
substantiā. A substantia ē Inp̄sūs, Amus a Defres, v Affirmativa, et ē
axioma hoc Quidquid p̄dicat de toto, p̄dicat de omni parte. Hic: Ibi cui ꝺ venit de
nio ꝺ venit definitū. v negativa. Et ē axioma, Aqua removet definitio re
vet definitū. Ita: cui ꝺ non venit Definitio, ꝺ non venit definitū. Ideo a Descen
dente sic sumit interpretatione.
Locus a Concomitantib substaa ē Implex, Amus a Toto, Ideo, a Causa
sic abusive Paone Unius Loci, sumpt a Toto, ē duplex, Amo, a Toto u
versali, qđ ē habitudo generis, v speciei, ad inferiora. Axioma: Quid
removet a toto universali, removet a quolibet particulari. v Quid qđ ꝺ
nit universali ꝺ venit particulari. Ideo, a toto integrali, est habitudo to
integralis, ad suas partes. Axioma posito toto integrali, ponunt ipse
partes.
§ 2. Relatione Istius Loci: a Concomitantib substaa, sumpt a causa, qua ē
habitudo ad effectū ē duplex. Una materialis, et hæc, p̄ Affir
mativa, Axioma habet: posita causa mali, possibile ē bonum ejus effectus
si Negativa, ablata causa mali tollit ejus effectus. Idea Istius Loci
habet axiomata mutato nunc malis, in Istis sic Causa efficiens ē
Naturaliter respectu Naturalis. Axioma: Ideo causa efficiens bona, et
ejus effectus ē bonus. Et aliud. Ideo causa efficiens mala, ē et ejus effectus ē
malus. Vta ē finalis eg. Beatitudo ē causa finalis virtutis. Ideo finis
ē bonus, et ea quæ fiunt p̄ fine sunt bona et aliud ꝺ finis ē malus et ea
quæ fiunt sunt mala.
§ 3. Paone Istij Loci, a Concomitantib substaa ē Visus, sic usus oculi
sic videre, audiri videre &c. Axioma: Cujus usus ē bonus, et ipsum quod bonus
Cujus usus ē malus, et ipsum quod ē malus.
Locus Externus ē ille, qui ē omnino extra rē, ꝺducit tm ad illius cognitionē.
Locus ab Ex. Intrinseco, Amo ē ab oppositis, Ideo, a comparatis, sic a Conjugatis

2tus apportione. 5tus ab Auctoritte

Ra° 1mi ab Oppositis qui e habitudo, unius n' ee aliud. e 5 duplex.
1mo Contraria Axiom. Posito uno contrario in subo, aliud ab eo removet. 99.
2do Relata eg. Pater e er. e Filius. Axi. Posito v ablato, uno relato, poni v aufert alterum. 3tio Privata eg. Prg videt er. n' e caecus. Axio. Privativa n' possunt ejde svenire et aliud. Oppositis privative, opposita privativa sveniunt. 4to Contradictoria Axiom. Impossibile e ide simul esse et n' ee 5to disparata.

Ra one 2di a Comparatis. Locus Externus, dividit, in 5 species. 1mo a simili a quo desumit illa argumentaonis species, quae vocat exemp. Ax. 2d uni simili svenit, post svenire et alteri. Hic reducunt Parabolae, Allegoriae &c. 2do 100.
a Dissimili. et e contra. 3tia e Habitudo, et minus tertio Prg post pendere ut sex er ut tria. Axiom. Si illud qd magis videt non est, neq id qd minus 4to a nori ad jus, a quo fiet etm argum. affirmative v negative. Axio: Si id qd minus videt in esse, in est, et id qd magis 5to A pari raone 3tij a Conjugatis, Locus e ille, qui dicit habitudine, unius ad alterum. Axio. Quod uni conjugatum in est, in est et alteri. Ratione 2ti a Proportione. Locus dez ille qui dicit habitudine unius proportionabilium ad aliud. Axiom, Proportionabilium eadem e ratio. Ratione 5ti, ab Authoritte. et haec e 2plex, alia est Humana, alia Divina. Humana, dez ee testimonium ab homine, Divina est testimonium a Deo, si fit immediate, e ab ipso Deo, et e Oraculum. si fit mediate seu per alios, est Prophetia.

Cedat, ad Laudem Ad M. D. G. B. V. Mart. S.S. Angeli, Augustini, Cirilli, Alberti, et Seraphicae Vrgnis Magdalenae De Pazzis cultum ac Veneratio

NOTITIA NOMINUM

pro distinctionibus, saepius adhibendarum,
In via R. P. D. explicatorii.

1ma Distinctio
Materialiter, et Formaliter.

Aabi scãt multoties unũ rẽ convenire alteri, ratõne ejusdẽ, p diversa
mad, v substi, in qua altera v eadẽ seu ejusdẽ ratõnis mãa, respe
rij, est in ratõne suj. eg. si dicres hoc argm. Albũ ẽ disgregativũ risg,
sic distinguendum est: pdo albũ ẽ disgregativũ risg, mãalr? C. fris, ? Nego.
& saccarũ ẽ albũ, C. novo. ex. saccarũ, ẽ disgregativũ risg dist. sequens: ma
terialiter? C. fris? Nego. dr ex mel dulce saccarum albũ & quatenq dulce
sic indẽ subo in quo estm ẽ dulcedo v albedo.

Formaliter aute in presenti ide ẽ ac convenire alicui aliquid tangm ratõ
ne ratõnis prim constitutiva illius eg. dicendo: Virg ẽ doctg, ho ẽ risibilis v
etiã rãs, convenire alteri aliquid, vr pdm subõ, eg. albũ ẽ pulchrum, denõ
tat pulchritudinẽ convenire subõ, habenti albedinẽ immediate et p
se, & mediate, et ratõne pulchritudinis.

Ad hanc distinctionẽ reduci illa frequens Identice ide est, qd materialiter,
qd enit aliqua realiter, idẽ sunũ dicit, aliud rẽ materialiter quatenq si
eadẽ entitas v res. qdo unũ non ratõne tm constituentis respectu alterius, ej
ãalitas hinis & ratõnalitas v estra, habet ratõne tm constituendi
ãalitatẽ, & hm determinantis, et cui illa constituentis hinẽ. Ideo ãalitas vir
tutis ratõnalitas, quia in ratõnalitas ẽ ide cum hne, solũ dicit pst animalitatẽ
cũ rationalitate mãalr, seu, eandẽ rẽ et entitatem.

2da Distinctio
Formaliter et Efficienter.

Virtus potest opponi huic trino efficienter? dicit tale, qd ht inse illa tra v va
tus a qua tale denominat, qualis dei ẽ eg. albus dei tutis albus, qdo inse ha
bet albedinis. Nomine autẽ tutis hic non solũ intelligit tra realis, et vera
informans subm & estm tra intrinsecã, s. formalitas habens similitudinem
qm cadra eg. in mãa prima, ẽ corpg humanum, rãe potentiae passivae
ẽ formalitas ipsig ipsi identificata, ratõne cujus ipsa mãa dei dicitur vir
tus efficienter seu causaliter denotat aliquid convenire alicui, ratõne cau
sandi, p ducenti, v habenti rationem virtutis p ductivae. Solvg. dei, calidus, causat
et efficienter, non vero tutis, q non habet inse p prie tram caloris, s. g. ut pa
tet casorem.

3tia Distinctio
Formaliter, Virtualiter, et Eminenter.

Istri trpi scat ad expressionē causar et effectuū. hinc nāo grē intelligy nāo eodē modo
quo explicatiue, in 2nda et 2da Distinctione. Qdo ysto sing grē de ysto sing aliquo virtu
aliter et eminenter sāz quū effectus ptineri in sua causa ideo scat de ratione qui dat
fundamentaliter et eadē idem omnino sequens, et similis ei illa, qua dicitur ca causa
eg signis qui ppducit ab alio ignes stinq; grē in illo aquo post ppducit.

Vira Distinctio. scat Qdlr sequire sub et effm ptineri in sua causa q. subm vcaā
habet virtutē ppducendi Qdlr aliquid sequens. Qdlr sequens virtus ppducendi calorē. Ignis habet
virtutē ppducendi calorē. Ignis habet effectus ptineri in causa cogni voca, de aut
causa dr ptinere effectus equivoce, qdo causa effectiue suo effectu, v diuersis speciei
post causare effectus plures. sic sol ptinet eminenter calorē, aiam qua licet in sole nō sit
grē et nostra habentia grā nobilioē, seu virtutē ppducendi aiam et calorē.

Vta Distinctio. In sensu Composito, et in sensu diuiso.
In sensu composito scat unum ex grā sequire sub simul et eodē tempore cū alio
Qdlr aliā grā. sicut. Grē sedens disputat, ubi scat simul et eodē tempore disputa
et grē sequire sub cū sessione.
In sensu diuiso scat ex grā sequire eid subo cū alio Qdlr, et diuerso tempore, et sequi.
eg. Grē sedens post curret ubi grē sedenti curg post sequire in subo diuersis temporā.

Vta Distinctio: Simplr et absolute et Qdlr quid, et Respective
simpliciter scat aliquid sequire alicui sine aliqua additione et restrictione. Qdlr scat
aliquid sequire alicui per restrictionē et diminutionē, in comparatione ad simplr. eg. Aliquis
dr albus nō simplr sed Qdlr quid et respective ad dentes.

Vta Distinctio In Actu, et Potēa.
In actu scat aliquid sequire alicui Qdlr sua existentia dicendo: pg. homo actu existens
In Potēa denotat aliquid qd alteri sibi, nō quidē ut existens inest, et nō post esse existere.

Vma Distinctio Per se et per Accidens.
Per se scat aliquid sequire alteri, de illis sibi ex ppria exigentia sua natura. sic
militi arma dr ei per se qdo aliquid alteri sequit ex seipso et nō ex alio. eg. aīa, vivens
seipsa sequit nō quic aliud.
Per Accidens dr aliquid sequire alteri, ex alio exigentia illius naturali et ratione alterius
eg. qdo dr, Musicq ambulat.

Vta Distinctio: Essentialiter et Accidentaliter.
Essentialiter scat aliquid sequire alteri, ratiōe rationis constituentis eius seu nāe et humanae
rationē. eg. homo est ens rationale, ubi rationalitas constitutiua essentiae hūis.
Accidentaliter scat aliquid sequire alteri, quod ponendo ejus essentiā constituta, nec inde
ut ptinens ad ejus essentiā. eg. homo albus.

IX Distinctio. Vt quo et Vt Quod.
Vt quo scat ratiōe cuius aliqua possunt aliqua denominatio, scat grā, seu ratiōe
scat aliquis rei. sic dr Intellectus Intelligens ut quo g. eid quo scitur subsistā Intelle
ctualis Intelligens.
Vt quod scat ratiōe habentis grā et rationē grē, aliqua denominari, nec grē intellectionis Intellectio est grā intelligi
ubi Intellectus ut quod, qui dr habens grā aliqua denominari, nec grē intellectionis Intellectio est grā intelligi.

X. Distinctio: Positive, Negative.
Positive scat re aliqm vera aut vera ratione entis, quis ens et id quod possidet existit. scat Deus
magis ppie sequire alicui aliqm verā grā et rationē entis grā. sic homo dr Deus quasi
et inde vera doctrina. Negative quando aliquid dicitur de Deo, quia ei. eg. Deus dr Deus q. non aliquid
sequire alicui, quoniam ppie, et Deus sua ratiōe grē, nō sequitur. quando ipse dicitur oppositum et contra
sua figura qd illi sibi conuenit. eg. homo dr negative bonus, quatenus habet moralem malitiam, et deficit ppriet.

A 1. Distinctio: Directe et Indirecte

Directe sc. ad aliquid prius sub et tractum sup intendit ad aliquid.

Indirecte sc. qdo aliquid tanq̃ ratione alterius intendit eg. q dequis tractans sit de illa existimando visit vinu directe intendit de existentione illius indirecte ad cognitionem vini sui abundantia enim tristitie in cognitione intendit tale. Dico q. primum dicit ens de se ad existentia cognitionis, secundum intendit in cognitum.

A 2. Distinctio: Subjective, Objective.

Subjective sc. aliquid dicit quod in ipso est tale, quale cognoscit eg. homo dicit subjective justum, qdo inest ipso habenti justitia. Objective sc. dicitur aliquid aliud, qd in se ipso non habet esse, sed tantum actus mentis cognitis eg. homo dicit objective lapidem, qdo datur actus mentis lapidis.

A 3. Distinct: Adequate et Inadequate

Adequate sc. aliquid totum secundum esse tale quale cadit in dictum, vel quod aliquid quodcunq; aliud secundum totum illius totius et totalis. eg. homo adequate dicit, sc. aliquis homo et totalis.

Inadequate dicit: secundum aliquam partem eius quod aliquid secundum totum illius dicitur eg. homo dicit, quia sola pars dicendi est, unde non equivalet substantiae appellativo, sapiens vel risibile.

A 4. Distinctio: Implicite et Explicite

Implicite sc. aliquid cognosci, quia includit aliquo modo in alio cognito eg. dum cognoscit hominem cognoscit animal implicite adhuc.

Explicite sc. dicitur aliquid cognosci, quando cognoscitur aliquid per se, sicut per se intrinsecum constitutivum ipsius eg. quia cognoscit corpus sub ratione corporis. Et hac distinctione opponuntur adverbia implicite et explicite.

A 5. Distinctio: Mediate et Immediate

Mediate sc. dicit aliquid secundum aliquid, aliquid scilicet mediante, sc. positum in medio inter duo, ut aliquid secundum, et interius, quia secundum eg. homo vulnerans aliud dicitur mediate vulnerare gladium existentem vulnerante et vulnerato mediante arma inanimata scilicet et scripsit, calamus.

Immediate sc. aliquid secundum nihil aliquo medio interposito eg. homo dicitur immediate tangere aerem, cum nihil medium sit.

Nota quod non dicitur Deus tangere aliquid immediate, cum nullum medium sit.

A 6 Distinctio: In Abstracto et Concreto. vid Dial. In q.

A 7 Distinctio: Intensive et Extensive.

Intensive sc. juxta rationem quidditatis numeri, vel quidditatis rei intra eandem partem subsistentis. Dico q. dicitur in n. 22. hoc stricto. Aliquod modo dicitur intensive tale, quod habet totam rei intra eandem partem. Objectum totaliq; multiplicationis individuali illius rei lucis, quod habet totam perfectionem specificam et essentialem quantum naturaliter est, extendibile ad illud esse non extendat, quousque extendatur. Sic Deus dicitur per suam omnipotentiam intensive perfecte operari, tunc cum quod imperfectum a se magis imperfecte produxit Creaturam, quod nihil produxit eodem modo ex parte omnipotentie actu perfectissime extensive, quia produxit aliquam Creaturam, quae se extendit ad omnes, ad quos se extendere potest. Extensive, sc. majorem vel prosperam multiplicationem aliquam sui indivisibilis, vel prosperam aliquam communicationem sui plurimus eg. dicit candela dicens, perfectionem extensive quia illuminat majus spatium. Calor intensive quia est perfectior quam alius.

A 8 Inrecto et in Obliquo. Inrecto, sc. aliquid convenit alteri, in casu nominativo tanq̃ non stanti pro suppositum pro seipso, vel Charitas est virtus. Sensus sensitivus. In Obliquo sc. stante, vel absente, sed alteri adjacente, ut Medicus visitat Charitatem proximo benevolle. Nota: quod in unius termini, vel certum correlativi adjectivus et relativus, per significatur unus rectus, alterum obliquum, vel albus sc. subm ingreditur albedo, inrecto, in Obliquo albedinem.

Ad M. Dei Ter Optimi Maximi Gloriam. 1.
SSq. Augustini, Cyrilli, Angeli, ac MRæ Magdalenæ honorem et Veneraõne. Subquorum patrocinio, incipit Lgæ

SCIENTIA RATIONALIS

LOGICA seu doctrinæ nostri R. D. confirmata.

DISTINCTIO UNICA PRÒOEMLIS.

Doctis Mentibus experientia constat naturam cujuslibet rei, ex illius definione innotescere. Quæ Definito ex dictis n. 52. Dialecticæ, debet constare genere proximo, et differea ultimâ. Hinc et nobis, ut natura Lgæ innotescat, juxta communem in Scholis praxim, in hac Distinctione proœmiali discutiemus. Imo, considerando quid sit, quod habeat Objectum, quomodo necessaria.

QUÆSTIO PRIMA.

De Genere Lgæ, tam Proximo, qm Remoto.

Genus Remotum Lgæ seu Scientiæ Raõnlis (: qm non dari, nisi mente et raone destitutus affirmabit :) est multiplex. In quantum enim Lgæ est Scientia, intellectus creata, genus illius supremum, et Prædicamentale est Qualitas. Minus Remotum, seu Proximum, est Qualitas Intlis Intellectualis. Et in quantum Lgæ est Habilis, dicitur Qualitas permanens in quantum vero est actualis, dicitur Qualitas transiens. Sed de Remotis, nulla in præsenti erit Quæstio, sola enim vicinioria considerabimus genera: et quoniam Qualitas Intlis, alia est Virtus Intlctus, alia vitium; et Virtus Intellectualis, alia est scientia alia non; et Scientia, alia sit Practica, alia Speculativa; Igitur, quomodo et qualiter, sub unoquoque ex his contineat, sequentibus Articulis, demonstrabitur.

ARTICULUS PRIMUS

An Logica sit Virtus Mentis?

Status Quæsiti explicat: Non est dubium dari habitus naãles seu acquiritos in aa nostra, qui definiuntur sic: Qualitas permanens et immanens 1.

BIBLIOTH. BAYERONIANA

poteæ, producta ex pluribus actibus frequentiis, facilitans poteæ ad similes actus illis, ex quibus est producta. Porro Habitus, si facilitat ad actus bonos, dicitur virtus, si vero ad malos, dicitur vitium. Virtus est Habitus, seu Qualitas existens in potea illa inclinans ad bene operandum. Taliter se habent, Prudentia, Obedientia &c. Vitium est Habitus, seu qualitas ad similes actus inclinans, ex quibus est ortus. Cum vero Logica pertineat ad habitus intellectus, et non ad habitus voluntatis, oritur dubium an Logica sit Virtus mentis, seu Intellectus. Pro quo

Nota 1mo Intellectus habet pro obiecto suo adequato verum, in tota sua Latitudine, prout scilicet comprehendit omnes veritates, possibiles, existentes, reales, apparentes, &c. Unde omnes veritates intellectus inclinant in verum; nec obest trita objectio: quod error est Habitus existens in intellectu, et tamen non inclinat poteæ in verum, sed in falsum. Quia Habitus erroneus inclinat intellectum in verum apparens, et existimatum. Sic R.D. in 3. D. 33. Qu. 3. § 2do. arg. 5to.

2 Nota 2do Virtutes Mentis, ei quintuplices, scilicet: Intelligentia, Scientia, Sapientia, Prudentia et Artem. Ita R.D. cum Arist.

Intelligentia sic Defin: Est Habitus immediate attingens principia sine discursu. Unde hæc cognitio totum est jus sua parte, est actus intelligentiæ seu ut R.D. vocat Intellectus.

Scientia est Habitus certus et evidens per Demonstrationem acquisitus dicitur: Certus, ut distinguatur ab Opinione, dicitur Evidens, ut distinguatur a fide, dicitur per Demonstrationem acquisitus, ut scientia distinguatur ab intelligentia; Hinc Intelligentia attingit principia propter se, Scientia autem attingit conclusionem per principia.

Sapientia, est Habitus inclinans ad cognitionem rei per altissimas causas Dicitur per altissimas causas quia sapientia, versatur circa res altissimas; quod si aliquando hæc infima respiciat, ipsa tamen attingit, per media altissima. Hujus virtutis præstantia, exprimitur sequentibus versiculis:

Omnia Difficilis, certissima perque supremas
Scit causas Doctrix propter se maxima præses.

Hoc est: Sapientia debet esse Universalissima, debet versari, circa difficillima, quæ a sensu remota, debet esse speculativa, et Præses aliarum scientiarum.

Hic advertendū est, nostrū Antecignanū & D. docere quod nō repugnat Habitū naturalis Virtualiter, gradu, ita tamen Intelligēcia, et scīa, ita ut simul sit Habitū principiorū, et conclusionū: inclinans ad principiorū cognitionē sine discursu, et cognitionē conclusionū p discursū. Ex pos
ba, Apparet: Imo Quia unus numero Habitus Charitatis, inclinat voluntatē ad amorē Dei proximi propter Deū. Vide. Oculus corporeus, edē actu, per attingere edē obm in se ipso, et in speculo, ipsi applicato ex. etiam, edē numero habitū, per inclinari ad cognitionē principiorum sine discursu; R. 3tio. Ratione desumpta ex D. in 2. D. 20. Vide 4tr. 2. 8mo. Ex conclusione sæpē repetita, q cuncta facilitas ad causandū circa repetenda, ē sæpē talis habitus facilitans inclinat ad illā immediate, et sine omissis eliciendā ex. ille habitū scientificus inclinat etiam ad actus, sine discursu eliciendos, et sequenter erit Intelligēcia. Nec in qua est difficultas p ba, qā per talis habitū excitari ad obiectū sequendi et ad obiectū omissāb, et contra: Nihil species representans simul patrē et matrē, per excitari ad cognoscendū solū patrē.

vide infra post 7mum et 8vum dispositionē Zabarellæ.

Quid vero sit Continentia Gradualis? Sciendū est Continentiā esse duplicē Stricte et Virtualē Stricte est: quo trāns actu intrinsecē subsistendo illius essentiæ stricte, quo trahit ad certā speciē entis, sive substantialē, sive accidentalē. & Virtualis est: quo trāns nō continens actu in subo, et virtute tantū. Hæc Virtualis Continentia, itē duplex. 1mo quo continens potest tam pauca, quam eq. omnipotens aā intellectivā. Vide. quo continens potest per pria trāsactiones producere. Et hoc modo aā sensitivā, et vegetativā continet in intellectiva. Secundō aā intellectivā nō per aā sensitivā et vegetativā posse, per tamen propria eam actus elicere. quo ex aliquo stine in aliq. 1mo modo, est continentia Virtualis. quo vero stinea, 2do modo, est continentia Virtualis gradualis dē, Gradualis quoniam eventus trāns, aut virtutes transeuntes in 3tio Pcontentes, tot erunt gradus perfectionis, in virtute illius tertij.

Dē quinto modo autē virtuali graduali Pcontinentia, sicut noster D. observat. 1mo quo species opposite in 3tio includant tangm gradus intrinseci illud Tertiū, virtualiter, componentes, sicut trāns 3tij intrinsecē sit simplex. Vide. Illud Tertiū ex speciebus oppositis compositū debet cō ad contenta communia ad eum modū quo habit Theologiæ, et communis ad speculativā et practicam. 3tio. Species oppositæ in 3tio Pcontento

dimittere suis speciebus, id est dimittere res proprijs esse actuales. vade, quia res non existit actu in rebus, non datur illi suus effectus formale, sicut illae species oppositae non dant ipsi rei tales effectus formales, et tam virtuales, ideo, non sequitur rei, et tam virtualiter. Hoc pronotato.

Ad 1. Resolutio Amae. Sapientia est habitus virtualiter gradualis, continens intelligentiam, et scientiam. R.D. ut Ama. 2. et prob. Ita Ama in 3tio. Ad 1. Ad 1: ex nostro R.D. Si prosp aliqm vacare sapientiae, non contineret duo virtualiter gradualiter intelligentiam et scientiam maxime, quia et species virtutis mentalis oppositae, haec possent contineri in tertio, aliqui haec vacat nullae, ut. Nor p. Practicae et speculativae sit, et species habtg intellectualis, et tam continens in Theologia, quae ins multos scientias est habitus realis, Ido. Linea et superficies sunt species qualitatis, et in utraq continet in corpore, Sic Genus et differentiae, et species universales, et tam continent virtualiter inspeciem dabilem, quae ex illis componi, ut etiam licet Intelligentia et scientia sint duae species virtutis mentalis, potuerunt contineri virtualiter gradualiter in tertio, scilicet in habitu scientiae, ita ut eminenter sit scientia et intelligentia. Quando Intelligendo ille qui habet evidenter cognoscit principia in se ipsis, sicut, quae scit cognoscit conclusiones deductas ex principiis: habens vero utraq cognitionem, scilicet principiorum et conclusionum, sapiens nuncupat. Sic Arist, Eth. 6to Ethic. cap 3mo, Sapientia solum ea quae ex principiis cognoscuntur, et eorum circa principia dicere vera oportet, et concludit: Sapientia; Intellectus ergo et scientia. Objectiones vide no. gno.

Ad 2. Haec ex Incidenti circa sapientiam; nunc de aliis virtutibus mentis, agamus. Prudentia est habitus cum vera ratione activus, id est regulans in exterior actus voluntatis, ut honeste, et debite vacare fiat. Dividit prudentia in Monasticam quae regulat actiones propriae personae, Economicam quae regulat multitudinem alicujus domus aut familiae. Politicam quae regulat multitudinem alicujus civitatis, v. Reipub.

Quando Ars est habitus vera cum ratione factivus, id est dirigens ad artificiosum exornatum, ut recte et regulabiliter fiat. Artes aliae sunt Mechanicae et serviles quae ordinant in bonum, seu utilitatem corporis, aliae Liberales quae ordinant in bonum, seu perfectionem animi. Virtus quae gnat Artes 7 species, hoc distichon contentas.

Lingua Tropus, Ratio, Numerus, sonus, angulus, astra,
Jus, nemus, Arma, Rates, vulnero, Lana, faber;

annus versus Tantes Liberales compsecty, vbi: Linguas Grammaticã, Tropus Rhetoricas, Logis Dialecticas, Numerus Arithmeticã, Sonus musicas, angulg Geometriã, Astra, Astrologiã seãt. Idus versus artes mchanicas como pfecty. Bus eni agri cultoras, Remus venatorsã, arma militare rates navigatoriã, vulnera chirurgicas, Sanas omnes artes Sanas pgarantem Fabr omnes artes quas circa maã solidas versat, designant. Dividi ars in Artes Actionis et Effectionis, quas varie Authores explicant. nostr In 2 lb. dicit arte actibus illã ec, cujus finis sopg artificiosus, vive distis ctus sive indistinctus ab actione. Sanctus durans, quantu durat ipsa actio. pt hoc in arte extraviandi. Arte veri Effectionis illã esse, cujus finis s opus artificiosus, perveranus transactas actiones. talis et Architectura.

Notandu 3tio. Lgã dividi in maãlis definij: ec ipsu Lumen intellectg humani, quo naãlr just definire, dividere, et argumentari: et hoc Lgã natu turalis habitas ẽ a nãa cujlibet hominis. Artificialis vero, est Habitus Labore et exercitio dirigens intellectus in ipsis operationibus, ut rute facilitur et sine errore elicias definitiones, divisiones &c. Artificialis Lgã subdividij in Analiticas, Topicas, et Sophisticas. vide quæ sumulis n. q. e.

Notandu 4to. Iurgus dividi Lgã Artificialem, in Docentẽ et Utẽtẽ. Lgã docens ẽ illa quæ tradit regulas et precepta ad speciendas definitiones, divisiones &c. Lgã vero utens est illa, quæ utij regulis a Docente tradi. tis conficiendo actualiter ipsas definitiones et divisiones. Quare Lgã utens regulas vel Lgã abstrahentes ab omni maã applicat ad maã determinatã.

Notandus 5to. utramq Lgã, Artificialem scilicet et Docentẽ, dividi in actualẽ et Habitualẽ. Lgã Docens Actualis ẽ Regula ipsas ad conficien du modu Sciendi. eg. definiẽs debet constare genere proximo et differẽa ultimã. hic actg sæpe repetitg, generat in Intellectu quandã Habilitatẽ, ad similes actg inclinantẽ, et sic Lgã Habilis Docens. Lgã Utens actualis est ipsas definitiones, et ipsemet Syllogismus construens juxta regulas Lgæ. Lgã Utens Habitualis est Facilitas relicta in Intellectu, ex actuali definiti one et Syllogismo ad similes actg inclinans. Nota

Nota Ultimo Lgã Utentẽ Actualẽ alia ec in maã propria alia in maã aliena. In maã propria ẽ actus conformes regulis Lgæ versantis circa ppriu obm Lgicæ. In maã aliena ẽ actus conformes regulis Lgæ, versantis circa obm alterius scientiæ, eg. Corpus naãle est principiu motus. His necessaria præmittatis.

7. Resolutio 1ma. Lga Docens Hablis totaliter sumpta hoc e Analitica, Topica, et Sophistica, est virtus intellectualis. Ita Garsia Oviedo et alij communiter.

Arg. 1mo: Habitus, quo Lgus affirmando v negando, verum dicit, est virtus intellectualis, atqui Logica hablis totaliter accepta hoc e Ita Analit. cbe Gr Habtus quo Lgus affirmando v negando verum dicit est vera virtus intellectualis, nor sp. Facilitas ad regulas doctrinæ certo et infallibiliter, quomodo debeat fieri syllmus Demonstrativus, et syllmus pblis, quomodo debeat dignosci et dissolvi syllmus sophisticus, et Habtus quo Lgus affirmando v negando dicit esse verum, et Lga Docens Hablis, totaliter accepta, et talis facilitas, est ipsa eorum docens, nor ostendit. Ita regulæ Lgicæ: Syllmus Demonstrativus debet constare ex premissis certis et evidentibus, syllmus pblis, debet constare, saltem una premissa pbli, fallacia, alia a dicti, alia extra dictionem sunt certæ, et infallibiliter veræ, erg. etc. Confz: Lga non est Habitus vitiosus, ergo est Virtus.

2. 1cæ. Lga Docens Hablis Analitica Speci, et Sophistica, est Scientia, ergo Lga est virtus Intellectualis. Consqua pat. qa omnes scientiæ quæ sunt Lga, sunt virtutes Intellectuales.

Colligo: Virtutes cum Habtu in potentia existentes, inclinantes illas ad bene operandum. Virtus in potentia in hoc differt, quod virtus sit acquisita, potentia vero dimanat ab ipsa natura. 2do: qa potentia Liberæ naturalis, est indifferens ad bene v male operandum virtus vero est inclinat ad bene operandum Ari L. D. 1a 2æ. D. 23.

8. Resolutio 3tia Lga Utens Hablis, quod aliqm sui partes est Virtus Intellectualis, et quod aliqm est opinio.

Arg. Quoad utrag partem solutionis: Habitus, qui quod aliqm sui partis facilitat ad actus certos et infallibiles, quod alia sui partis facilitas ad actus opinativos et probabiles, est quod aliqm sui partis Virtus intellectualis, quod alia, opinio; et Lga Utens Hablis, est Habtus talis, qui quod aliqm sui partium, facilitat ad actus certos et infallibiles, quod alia, ad actus opinativos et probabiles, ergo Lga definitur Virtus Mentalis; quæ est dispositio perfecta ad optimum ut ad finem Opinionis, quæ est Habtus facilitans intellectum ad assensum rebus incertis per solidum in fundamentum. Nor pr. quoad utrag partem. Lga Utens Hablis, facilitat ad

actus, regulis suis ostensus. cg. ad hoc: Appōē ē enuntiabilis unig de alijs divisio, et ōō dividens totū q. Negatur ad hoc: Veritas grās, stat in concomitantia obiectiue inclusiue cū contrario, ex. Lgā 2

Opp. Iclus: ex K. D. in 3. Dis. 23. Quæs. 1. Ar. 1mo, Arg. 6to, ubi ex quo docti
gō scientiæ et opinio, tam gō diuersi hābtg, stante simul defacto, respectu
ejusdē cōclusionis, ex. multo mēlig poterunt stare, respectu diuersaꝝ conclu
onū.

Opp. 2do: Conclue opinatiua, rāone materiæ nō post generari scientia, sicuti
nec demonstratiua opinionē, ex. generet hābtg diuersos, scilicet, scias et
opinionis. Ap. Ar. gla habitg creabit, similib actibus, ex quos producij, et
inclinat ad similes actus, ē hābtg scientificus, et ē similib actuj opi
natiuo, neg inclinat ad actg opinatiuos: ē gō ipsum intelligē de hābtu opina
tiuo 2, ex. cēt. Hæc rāō desumij ex principijs dialecticis, p. gmo. et 3.

Obi 1mo. Stra 1mas Resolutionē K. D. cui Arde, dividit virtutes mentis, in
Intelligēā, Sciā, Sapiē, ex. Sapientiā nō posse esse simul Sciā et Intelligēā. p.
gnā. Quia unus membrū dividens, nō post cū alio identificari.

R. K. D. nō tā addidisse talem divisionē, tangm membra distincta
realiter, in omne casu, ē gā das hābtg puræ Intelligēæ, et alter puræ
scientiæ, nō tn negat simul hābtus, diuersi gradi, compositus.

Obi 2do. Implicat hābtg idē obm attingens, p se, et prop aliud, ex
implicat hābtg mixtg ex sciā et intelligēā. p.

Dist. sequendo Ar. Implicat hābtg. attingens idē obm p se, et p
aliud p diuersos actus, nego, p eūdē actū, subdistinguo. sub eadē relatiōe
eodē, sub diuersa, nego. et dico: gō hābtg mixtg ex sciā et Intelligēā
nō attingit idē obm, ex p se et p aliud, ē comissas nō attingit p se et
exclusiue p comissas.

Obi 3tiō. Repugnat Habtg simul discursiuum, et nō discursivg, adju
hābtg, quicquid ex Intelligēa, et scibus esset discursivg, et nō discursivg, ab
repugnat. R. distinguendo? Repugnat hābtg ex respectu ejusdē
actg, repugnat Habtg respectu diuersoꝝ, nego, et similiter distincta nori
nego regm, nos Intellectg humanus, respectu eōdē et 3tiæ operationis,
simul discursiuus, et nō discursivg.

Obi 4to. Stra Iclos Concluendo. Lgā docens, nō ē hābtg Intellectualis
ex nō neg talis virtus. Itqua post. gā cui nō venit vāō generica, illi etiam nō
venit vāō specifica eg. gā Sapiēs venit vāō animalis, illi nō venit vāō irrati
bilis, rugibilis, etc. Porro, vāō hābtg Intellectualis, et genus respectu vir

intellectualis, ex. si Logã nõ habg Intellectualis, neq; virtus Intellectualis. p. An. nõ dat habg intellectualis ex. Logã nõ habg Intellectualis. Pr. N. Intellectus nullo indiget habitu a se distincto ex etc. Igñ clara, alias habg Intellectualis esset ens otiosũ, cũ in Deus et natura, nihil operetur frustra. N. Pr. potẽa audiua, visiua nullo indiget habitu a se distincto, ex. etm potẽa Intellectiua, seu Intellectus. Igna Pr. Ideo, potẽa audiua, visiua, etc. nullo indiget habitu, gã sit potẽa necessaria, quã habitibus omnibus pręquisitis, ad agendũ, agunt. S etm potẽa Intellectiua, seu Intlctg est potẽa necessaria ex. si Dicta potẽa nõ indiget, neq; potẽa Intellectiua indiget. Sz negando An. Annus Dñi et Petrus. Illius pbationis, negando igna tiã et pauitẽ, huius pbationis negando causale, et dico: nõ ex eo potẽa, audiua et visiua, in suis operaõnibg nõ indigent habitu a se distincto, gã sit potẽa necessaria dari crit plures potẽe necessarie, habitus a se distinctos habentes, eg. potẽa Loco motiua, est necessaria ad ut habet habitũ a se distinctũ, saltatoriũ et quidem diuersũ pro diuersitate saltus, potẽa agẽtiua gladij, calami, chartiua, visiua, ad suos actus nõ indigent habitu superaddito, gã supposito quod ista potẽa, sit recte disposita, ad suos actus, nulla illis occurrit difficultas, quã debent habitus superaddito superare, et vas hujus ultimatum, gã illa potẽa sub pposito sibi debite objecto se ex se determinat, sat ad operandũ, quam ad modum operandi; ja vero Intlctg noster, nõ se determinat ad eundem modum operandi, s habet diuersum modo enim clare, et discrete, modo abstracte et concrete, modo sincathgice, modo pbabiliter versat circa sua obã, ideoq; in eligendis adeo actibus nouis et nouis occurrit difficultas, q habitus potẽa Intellectiua, distinctus superandus.

Obz. 2do Contra eandem. Logã sophẽa et sophẽa, nõ est Virtus Intellectualis, ex. Logã docens totaliter sumpta, nõ est Virtus Intellectualis. Pr. N. Virtus Intellectualis est dispõ potẽa Intellectiua ad actus nõ nisi vere universaliter enim Virtus est dispõ pfecti ad optimũ, Optimum vero Intellectg est verum, s Logã sophẽa nõ est dispõ potẽa Intellectiua ad actus nõ nisi verum, gã est dispõ ad syllmum nõ nisi pbile, Sophisma vero est ad syllmum sophisticum, sequenter syllmus sophisticus, tanto magis erit verus, s omnino falsus, et tanto apparenter ens, eg.

negando A. adcujus ꝓbationē negādo nequ adcujꝰ ꝓbationē, distinguo
do 2da parte nobis, Lga Docens Hbis Spēa, ꝙ dispōs ad Syllmum
Ꝓbli hoc est disponit et inclinat posteā intellectiuā ad Ꝓcepta de Syllmo
Ꝓbli, Sophisca ad Ꝓcepta de dignoscendo et soluendo, Syllmo fallacie figure
et Topica dispōnit posteā Intellectiuā, ad Syllmū ꝓbles sophicas,
ad Syllmū sophisticū ponendū, nego An. et ꝝgmo. Dupliciter tag
sensu, ꝑt habere ista ꝓpōs: Lga Spēa et Sophistica, inclinat Intellu
ad Syllmū ꝓbles et Sophisticū ꝓpōt emi habere u hunc sensu, ꝙ Lga Spēa
disponat facilitet, et inclinet posteā Intellectiuā ad Ꝓcepta de Syllmo
Ꝓbli, Lga sophica, ad cognoscendū Syllmū sophicū et illū soluendū, et in
hoc sensu est uera Lga hujusmodi Ꝓcepta et regulæ, cū sint certō
uera et demonstrabiles, proinde Lga, ta Spēa, ꝙm Sophistica, est
dispositiua posteā intellectiuā ad actū nō nisi uerū u etiā hunc sensū
illas Propōs ꝑt habere, ꝙ Lga Spēa et sophistica facilitet et disponat
ad Syllmū ꝓbles et sophisticū, et in hoc sensu est falsa ꝓpōs. Hinc nota:
Licet Lga Docens Hbis Spēa, ajt de Syllmo Spēa, seu ꝓbli, sophistica,
de sophistico, nō tn agit de Spēa topicē, dest ꝓbli, nec de sophistico
sophistice, sed communiter demonstratiue, ꝙ de utroq, habet regulas
certō veras.

Obz 6to stra causæ: Virtute nemo male utit ut ajt D. Augustin
Lib. 2o de Libero arbitrio, s Lga docens multi male usi st, nempe
ad alios capiendos, et fallendos, ut Hæretici, et sophistæ ꝛc. ꝛc. Ih ex
S. D. in 4to 2. q. 4. Log. An. 2. quidocet: Lga corrumpere ueritates Theolo
gicas. ꝛc. ese

Argumentū probare nimis, adeōq nihil. Ꝓbat enim, nec physicā
nec Theologiā, imo nec sacras Scripturas ꝛc bonas, ꝙ his enim multi hæretici
male usi st. Ad 1am explicando authoritē D. Augus. Virtute enim hoc
est Virtus nemini inclinat ꝑ se, et ratione sui ad malū, secus in hoc so
la Locutus Doctore, hoc est Virtus nō ꝑt ꝓ accidens, et uitio prauæ uoluptatis,
seu ordinari ad malū, n. Ad 2dum A. L. D. nō damnare usū Dialecticæ,
s abusus artis sophisticæ, qd uitiū nē disciplinæ, s arguentis.

Obz 3tio. stra 3tiæ conclusionis, Lga Vtens Hbis Spēa, ꝙ totaliter
uirtus, ex. secundū aliqm ꝑtem non est opinio. An. ꝑr. qui habitus
disponit posteā Intellectiuā ad actus infallibiles, edu stra Lga ille hbt
Virtus simpliciter Intellectualis. s Lga Vtens Hbis Spēa, totaliter Lga
hbt disponens posteā Intellectiuā, ad actus infallibiles, edu stra Lga,

er. etc. Ior ser. ad 2ª pte. Virtutis intellectualis, quæ cõ hbtg, quo aã affr
mando vel negando verũ dicit, s hbtg dispositionis postea ad actg infallibiliz
rectã lgã cõ hbtg, quo aã affrdo vel negando verũ dicit, er etc.

Negando Ar. ad cujus 1ª rationẽ hoc ior, ad cujus pbnẽ ngdo nrã, alius
actus infallibiliter rectã lgã et aliud ẽ ee certũ et infallibiliter
verũ; Amũ stat in eo, qd actg sit sformis 1ceptis lgæ, rectũ stat in
eo, qd actg sit sformis obb, quæ duo st rõne distincta cõ diversa. Sicut
eg. ser ppos, imo totg syllmus cũ sformis 1ceptis lgæ, nõn sformis
obb. Sic hæc ppos. Nullus cõ bos, est sformis 1ceptis lgæ, dc constitu
das ppõnes, nõn sformis cõ obb, et ps sequens nõ vera.

12. Pro solvendis Viarum lgã obstãtiã, 1ª rõne Schorum nota Amo, lgam
cens esse dc 1ceptis, regulat syllmũ demonstrationũ et pbles ratiocinã
tiã duo syllmi in Barbara unus demonstrativus, et alter pblis, ex
dc regulis disponuntur cũ nõ differant rõne sua, s Amo, rõne maã
Nota 2dã. Scia dispinis nõ ponunt cũ simul in eodẽ intellectu,
respectu ejusdẽ schonis bene tñ respectu diversarũ schorũ, sicuti
enim hõ respectu diversarũ partiũ ser cõ sang et ingressus integer
defectuosus, ita similiter eadẽ lgã, rõne diversarũ partiũ, ser cõ sufficias et opinativa.

Nota 3tio. Actus pbles ingerunt novã difficultatẽ suspensionẽ
ficios, tũ ob rationes in contrariũ scip militantes, tũ qã sit incerti.

Nota 4to. Nõn ẽ verũ, qd nulla schonis spectet ad lgã rõne maã
nas hæc schõnis pblis hujus syllmi: Universus pdicatus de tota, et genus simi
versũ, ergo genus pdicatus totius. nr solũ rõne suæ, s etiã rõne maã
spectat. Stabilita resolutõne, qd lga sit Virtus Intellectus;

13. Quæres 1mo. An lgã sit sapientia, et hz rectã. et rãbe, qã lga rectã
gnis de altissimas causas, certas cõi clara ratione Intellectus, qua
habet vadẽ ci diminutũ, ut ajt S. D; et licet ratio intellectualis,
sit altissimas in representando, nõn in eo, qd requirit ad rãonem
sapientiæ.

Quæres 2do: An lgã sit Intelligentia, seu hbtg principiorũ
cipiorũ? Et affrmãe. qa lga hbt suas 1ceptiones pprias, sicut et alias
scias, ex Doctris, explicãs effectus seu conclusiones ex

Quæres 3tio An lga sit Aug. Et nõ ee aut ps pnẽ, s imp
pnẽ, et ps quando similitudinẽ. rãõ 1mæ pars tũ, qa arg ps pnẽ

sumpta, ẽ hbtg practicus, ⁊ fga nẽ hbtg practicg, ex cte. jo pr. 30
Hrs, et prudentias numeram ab Arl. inter hbtg practicos sicut
intelligeas, sciã, et sapiam, inter hbtg speculativos. Hãc 2das par-
tis, qo nlr. fga ẽ hbtg practicg impfcti, et 2du quid, patebit hic n. 32.
Notas tn qo fga sit ars actionis nẽ vero effectionis na dcpnio et
augmẽo, quae st operadia Ecclica, ta ntiu durant, quanꝺ durat
actio cognoscitiva, ꝑ ym efformary; nec obstat qo actus qo dicti ꝑ
ducant hbtũ fgae, na etm actg cũ habituando ꝑducunt hbtũ, et tn
non st Ars effectionis.

ARTICVLVS 2.dus.

An fga sit Scica? An, Una? et qua Unitate 17

Nomen Scieas, accipi pt dupliciter modo Ame cognitione certa gm vis nã
evidenti, sic Joan. 11. Martha ajt: Scio qo resurget in novissimo die. Vel
pro cognitione certa et evidenti gm vis hr deducta ex discursu, ⁊ ex ipsis
primis notis quales st cognitiones divinae, et Amae sapientiae ꝑ se notae.
eg. Totu ẽ jus suae partis. etc. Stio ꝑpria, et Stricte scieas Arlcas, sumi
ꝑ cognitione certa et evidenti, deducta ex ꝑmissis certis et evidentibus; vel
ꝑ Ly: cognis, est genus, reliqua st differeas. ꝑ Ly certa differt scia ab
opinione, fide humana, dubio etc. qa haec omnia nõ st cognitio certa.
ꝑ Ly evidens differt sciã a fide divina, quae licet sit certissima nobis
ẽ evidens, ⁊ obscure deducta ex ꝑmissis certis, et evidentibus. differt
scieas a nris principijs, quae nõ deducuntur ex ꝑmissis, ut pt. n. 20.
Scieã stricte sumptam, Ame alias ẽ Hbtis, quae est Hbtg natus ex cognitis
omibg certis, et evidentibg facilitans intellectũ ad similes cognitiones; alias
Actualis, quae est ipsa cognitio deducta ex ꝑmissis. Vel alio ẽ scica Totalis,
quae ẽ aggregatũ qdã totius actus scientifici comb. alias Partialis, quae
ẽ pars alicujus scieã. Stio alia ẽ scica Experimentalis, quae ẽ cognitio
certa illoꝝ objectorum, quae sensibg accipiuntur, alia nõ experimentalis, quae
ejusmodi sensibg nõ accipit. Sto. alias Infusa, quae a Deo infundit, alias
acquisita, quae Legendo aꝺ discendo acquirit, et comparat. hoc supposito:
Quaeri Ame An fga sit scieas, vel An fga sit una scieã, qo antiqm respondeo:
Nota qo dan scieas ta actuales, qm Habituales; et quid ꝺ de nova. 17.

duo puncta in hoc notando sit considerandæ, Imo q̃ dem scias sit actuales, quos Hbles. 2do, q̃ dem scias denovo. Hoc 2um pñtu c̃ stra Platonicos, docentes ãas hnũ antequm corporibꝫ infunderetur, Longe ante fuisse creatas, et omnia scivisse, intrusas vero corporibus omnino obliitas, sensim, sensim, tamen sibi reminisci: ide docebat Pythagoras, et inveſ putabat p unã eandẽq aã, p varia ſe metempſichesim seu transmigrationẽ animari. 2dum punctũ sit stra Antiquos Philosophos, docentes, nihil posse certo et evidenter sciri.

Duo ad Imum punct. pr. Dari cognitiones certas et evidentes, deductas ex Premiſſis certis, et evidentibꝫ, ct. dari scias p. Inductionem. Dari has cognões: Regnum Poloniæ ejus ſubjugatum Russis, Imperium Turcicũ hnẽ et nũcũ hnc, ſ hæ cognitiones, ſ deductæ ex Premiſſis certis et evidentibus, q̃s Imus in hoc fundet, omne totũq̃ jus suum partes. 2das impoſſibile e id c simul cũ et nũcũ, ex ete 2do dũ, de scientijs Hblibꝫ, ita, eo ipſo, q̃ scias actuales dem, debent dari etnæ scientiæ Hbles. q̃s ex actuali scias, hoc e ex actibꝫ scientificis ſequentibus, acquiriri Hblꝫ.

3tio. Vtrũ dari scibile 3um actuales, 3um Hbles, v nũ scib. si sit dari scibile, ex dari scias, si nescias dari, cur asseris nẽ dari illas.

Duo ad secundum punctũ pr. Tum q̃ fides orthodoxa strariũ docet, q̃s in scitia Lactrancensi, anathematizat illos, qui asserunt, ãas creatas ſ se creatas ab initio mundi, 2um q̃s si daremus in nobis tales reminiſcentias, recordaremur nos olim habuiſſe tales scitias, quibꝫ illud cmg. eg. Physica etc ſ nũ recordamur ex. etc

ad. Dices Imo ſ Imi ſyncti definitiones, nullum fallibile est scientia ſ cognitio creata, est fallibilis, q̃s dependet a sensibꝫ, qui etiam et fallibiles, ex. etc ſ

3tia Imo. Dari cognitio, quæ sensibꝫ nõ percipi, nec dependet ab illis ex. etc p. 3tio. cognitio Angelica, Dei, et cæterorũ Abstractiva, est vera cognitio, ſ hæc cognitio, nõ percipi, nec dependet a sensibꝫ ergo

3tio Dico: Licet illud q̃ a sensibꝫ nõ debite applicatis, sit fallibile, in illud, q̃ est a sensibꝫ dependens debite applicatis, nõ fallibile. Hoc enim ſyllogizat: Tota ejus sua parte, sibene percipias, nõ fallibile. Dices 2do: Quæ libet cognitio creata habet obm mutabile et ſtingi, ex. Nulla cognitio creata est certa et evidens,

Ad 5 sibi hoc argmtō dicit de Obō increato, negādo An. gā cogto, qua cognoscimus Deū Angelos, habet Obm immutabile, et necessariū. Si vero dicit de Obtis creatis, Dist. An. Quodlibet etc. mutabiles Obm quo ad existentiā, y nō existentiā Transeat, mutabile, quo ad essentiā, N. An. Itaq sicut ho. pōt existere y nō existere, nōtū pōt esse adū rōnle y nō actū rationale; sic Obm ex eo mutabiles dō, et stingens, qd existat, y nō existat; y nō ex eo, qd nō habeat entiā, seu qd possit mutari entia.

Dices 3tio, impugnando 2dū punctū. qd scire desidero, y fuit antea notū, N. y nō. Sequit notū, ex. nō dary scicas de novo, si nō fuit notū, ex sō pōt ignotū, Licet occurret menti. sicut eg. si dnō occurreret fur, aut latro fugitivus, nunqm illi notg, nō agnoscery a dnō.

Ad illud qd scire desidero fuisse mihi partī notū, partī ignotū, sēdt notū nō fuisse ignotū clare, de eog illig desidere sicā clara. Unde sicut fur aut latro fugitivg ignotg, post signa postea dignosci, ita veritas antea ignota, postea clare post cognosci ex oratore bg, qd et stra bene ipsa pensid. Colligo: qd etm, sine motu, seu endi desiderio post acquisivi casu scica, pōt certe ex auditis et visis obtis.

Dices 4to. Salte scica Hbta, nō dary de novo. ex. etc. Ad 4m. gā Antecedo qd, sicā sequentia nō eget hbtu facilitante.

Ad 4m negando A. ad cujus pbnē, distinguendo An. Intellectg et postea nō cessantia et edē modo sōpē operativa, n. et dio eius modo operativo, sicdo. Lege dicta n. no. in responsione ad Obm 1mū etc. Iuxta ad propositū quēdōtia accidens.

Ad 5 Solutio Ama Lga Doctus, et scica, Ita D.D. in Amo D.A.Z.A. Ama. Virtus Intellectualis, habens actg demonstrativos sui obti, et scica, et Lga Doctus, et Virtus Intellectiva, habens actg demonstrativos sui obti, ex etc Ior evidens, Nor quo ad amā partē, patet ex N.7. quo ad 2dā vero p. In Lga et pbus demonstrationes, nā Lgā evidentē demonstrat definitionē, debere cē clariorē definito; demonstrat etiā et principia pōnis, demonstrat syllmū bene dispositus, in modo et figura concludere semp verū ex veris: etc ex. etc.

Ad 6. Dico: si Lga nō est scica, tunc alia scica nō est scica, et hoc non, ex. etc Ad Segrē Lgā joris. Ex eo alia scica et scica, qā habent suas conclusiones certas et evidentes, virtute illatas, et si Lga nō est scica, tc alia scica

nō habeant ejus modi scluones, cr. si etc. &c etc. Jon. ſpt. definito enī ēſt, quod ſp discursus, vigtes illatus. Non p. alias scieās habent grās syllogisticam, a Logica er si Logas nō sciet scicas, &c alias scieas eg. Physicas, Metaphysicas, haberent fallibilitē, et incertitudinē, sicut ipsas. Logas cēt fallibilitēs, et incertas, qā nō haberet certas, et evidentes scluones, vigtes illatas.

Arg. OBJ AMO: Absurdum ē quevere scieas, et modus sciendi dicit Artes &c Metaphs. text. 8. Logas et modus etiam sciendi, cr. nō ē scieas. Ita AMO, modus videndi nō ēſt visio, modus ambulandi, nō ē ambulatio, ēſt. Ita 2do Instrumentū sciendi, nō ēſt scieas, et modus sciendi, qualis ē Logas, ē Instrumentū sciendi, cr nō ēſt scieas. Sic p. Instrumentus pingendi, nō ēſt pictura, instrumentus edificandi nō ēſt edificium erg. etc. Ita 3tio: exēdo Arte. 2do posito in fine; Ubijcit [principium sciendi nō ēſt scientia] et Logas ēſt principium sciendi, cui sit modus sciendi, cr. nō ēſt scieas.

Rō. Ad Objectū explicando text Artis, qui in hoc sensu intelligendus ē Logum, qd absurdum sit modum sciendi quevere, et simul, scieas distinctas a modo sciendi, eg. quevere Logas et simul Metaphysicas. Tum qā Logas debet omnibus assciue, cui sit omnium directrix, et ductrix, tum qā Intellectus noster multa, nō ēſt in promptu simul intendere, nō ēſt ita absurdum qd quevere simul modus sciendi, et scieas indistincte a modo sciendi, qualis ē Logas.

Vid. etiam nō 2 ℔ Ad Ama Rationē respici potest negari A. gās ut in Animastica, modi actus vitalium tendendi in obiecta, nō distinguuntur ab ipsis actibus vitalibus, in rea a nisi ratē. Ant. nego Cqm et patitur. Disparitas ēſt, qā modus sciendi, seu species Artis visionis, si darent, deberent ēſſe actus alterius potentiae, scilicet intellectivae, adeoq hae species nō ēſſent visio, ut clare patet. Ita 2 modus sciendi Logas, seu species Logas cū sint actus Intellectus ponunt cī habitus scieas, imo debent cī ob rationē scluonis.

Ad 2das Rationē dico: nō semper ē necesse, ut instrumentus alicujus artificis sit artefactus, eg nō ēſt necesse, ut pencillus, sit picturae dixi nō semper das aliqdo instrumentus, ad aliud artefactū requiritur qd ipsius artificis illius. Sic malleus, ēſt instrumentus ad alium malleus, porro ēſt necesse ut modus sciendi, sit scieas, ex phaenomenis scluonis.

Ad 3tias Rationē. In Art cī intelligendus cē in hoc sensu, qd intra limites Logicae reperiri habitus principiorum, hoc ēſt pura intelligeas, inadequate tincta ad habitu scientificos.

Rō. Objectis solvendis, NOTA AMO, Artes Mechanicas, nō ordinari ipsis ex natā sua ad Artas demonstrationes, post enim cē bonus Sartor, etsi nō

ullas demonstrationes de suo Obcto. secundi dicendū s de Logas.

Nota 2do. Quamvis Aristoles 6to Methaphs. c. 2. dividens scientias adoquatas, in Methaphsicā, Mathematicā et Physicā, nullā fecit mentionē Logicæ verūm in est, Arbc in loco illo, intellexisse nrām Philosophicā, rationalē, et naturalē, hoc e Physicā et Logicā.

Nota 3tio, ex eo qd Logica debet attingere obm erroneū, ut in se est, solūm inferri debere. Obm erroneum attingere debere ut erroneū, hoc enim attingere tale obm, ut est in se p aute attingere, modo erroneo. Vnde Logica attingens obm erroneū, attingit modo certo. Vide Gartica Logicæ a no 8. et sequenti.

v. Obm sub 6to

An Logica sit Una Scientia?

Nota Imo, q reperiri unitates, Una est Generica qm habent plures 21.
Species, sub eodē genere eg. ho et Leo, sub genere aālis. 2do est
Specifica qm habent plures individua sub eadē specie eg. Ego Paulus
etc sub specie hois. 3tio Individualis qm habet unū qd q individuum
est unū indivisum a se, et divisum a quolibet alio extra se. Vltra est Vni
tas Ordinis artificialis, qm habent plures. eg. Milites unius acie bene
ordinatæ constituē. Certum est 3tio dari Logicas distinctas numero, qd 3 hnes
dias Lectici, qā unus numerō accidens, requirit ee in pluribus subtis, neq hic
agit de unitate Generica, qa certum est, plures habitus Specie distinctos, si
sint in Logica, convenire in genere qualitis: quare procedit solūm difficultas de
unitate specifica, et numerica, An scilicet dicta Logica sit unus habitus
specie et numero, in eodē individuo? et dato qd sit unus numero, an sit
unus simplicitate, aut compositione? pro quo.

Nota 2do. Ille habet dari unus, unitate simplicitatis, qui est 3ra indivisi 22.
bilis, ita ut nullas habeat partes, in quas dividi possit. Sic aā rationalis, et
una unitate simplicitatis. Ille vero dr unus unitate compoōnis, qui componi
ex pluribus partibus inter se unitis. Sic eg. ho. est unus unitate compoōnis, qā
componit ex corpore et anima.

Nota 3tio. Accidentia magis, augeri intensivē qdo vg. in eadē parte
subti, plures recipiunt gradus qualitatis, eg. do manus calida, et magis
calida, et intensivē, qdo plures gradus extenduntur, in diversas partes
subti, ut cū calor extenditur, de manu, in brachiū. Sciendū, qd aliqua
extenduntur, et intenduntur, scilicet, hoc est, qdo 3ra intensa, et extensa habet
partes, eg. calor. aliqua verō intenduntur, et extenduntur virtute, qdo scilicet

ſras intensa v extensa ex Indivisibilis, sic extendij aã raonalis.

Nota Vto ſprieſplr ex S.D. in Amo. 2.3. Prog. Ar. 2. §Y. versu nec valet. Sp
ſatis ſuãe ſumi ab unitte obctis ſrlis in ei scibili. Et ſunte ei unus obm in
ei scibili, qdo omnes relliones cadunt sub cad raõne, v qdo plura habet attri
butionẽ ad unũ. Sic Metaphsica, ẽ una scia, licet tractet de substantia
et accidente, &c. qã sub raone entis, ea videratr: v qa aliquis videras ſe attri
butionẽ ad substantiã. Qd dic de medicina considerante diversa membra
pp unã sanitte.

2.3. Nota 3to. aliquas res posse distingui specie in ei entitative, ea
venire in ei scibili, sic albedo et nigredo, differunt specie qã in
raone visibilis veniunt, n st ſrlr diversa obcta visg, v Atm malbe. Ho
les differunt specie, qã in raone mobilis veniunt, n st ſrcausans di
ras scias.

Nota 4to. Ex speciali doctr. S. D. qm libet scia, cujus obm ẽ vãs c
munis, posse dupler videravi, Amo, ut S Hbtg implicant, hoc ẽ quatenus
tingit raonẽ communẽ, in qua implicite, et potentialiter continetur
ores particulares; Velo, ut Hbtg explicant: hoc ẽ, quatenus a raone comm
ni, descendit ad particularia obcta sub illa contenda.

Nota Vltimo, Qualitte in sentiã S.D. in endi ſp additionẽ grad
gradu distinctu, ex omnibg illis gradibus, resultare una no qualitte
unitte compoonis, n simplicitis; Qd dic de quantte. His ſsupposit
2.4. Resolutio Ama: Nota Lga est Vnus Hbtg secundu specie
mas. Sic S.D. in Amo. 2.3. Prog. Ar. 2. §Y.
Pr. Vnitas specifica scia desumy ab unitte specifica obcti; qua ea
ſrlis qua et ab ejus scibilitte, qua vãs ſrlis subqua et hac d una
specie in obo Lgae, ex Nota Lga d ung Hbtg secundu specie. Nec pr
ſrlis Lgae ẽ da Intio raonis, raõ vero sub qua ẽ scibilitas, et vtrag Lg
de raõnis in obo Lgae, ex etc. Nec quic ad Amã partẽ restat qã omnia ob
Lgae veniunt vatte ada Inttus.
Responsione ad argumenta. Adversarios, qua habebis n. 27. nota
qd sicut plures colores, specie diversi, veniunt in cad c raõne visibilis
qua ẽ raõ ſrlis subqua. Ita ada Inttones raonis, specie diversas eg. d
Intio definis, et ada Intio syllmi, possunt venire in cad c raone.
qua scibilitis, aqua Vnitas scia desumy. Na scibilitas sumi
immaterialitte, hoc ẽ in linea intlis intelligibilis, sive ab abstractio
a mãa in qua abstractione veniunt ada Inttones.
Nota Velo: Actus specie diversi, possunt producere effectg ejusd
nis et specij, eg. alterativis, qua producy calor, et intensio, ejusd calorio im

ꝺ actꝰ ꝺ specie diuersi, et ꝺn ꝺducunt colorē ejusdē raōnis, et ꝺ specieꝭ.

Resolutio Tertia: ista Lga est una nō hbtg. sic Ar. in 3tio D. 332 25.
3 Phy. 3. et D. Anglꝰ Alma Tract. 2 Phy. Ar. 4.

Phr. ex eodē Ar. D. loco citto ajt: Perfectio debet proportionari ꝓpositibili. Ita sic: Lga est ꝓpositio Intellectꝰ, ex. debet illi ꝓportionari; et una nō intellectꝰ, sufficit ad omnia intelligibilia quæ cadunt sub una raōne ꝺfli ex. una nō hbtg Lgæ, sufficit ad omnia obꝺta Lgalia, quæ cadunt sub eadē raōne ꝺfli.

Phr. ex Ar. D. eadē potētia visiva sufficit ad colorꝭ ꝺ specie diuersos, qā omnes conueniunt in raōne visibilis, ex. idē hbtg Lgæ, sufficiat ad obꝺta inæquata ꝺ specie diuersa qā omnia conueniunt in raōne scibilis.

Ad negando rgm et ꝓbatiōē. qā potēs dimanare a nāa, quæ ꝓ ipsam in unā visale, nec dependet ab actibus, at vero hbtg Lgæ, acquiriꝰ ꝓ actus, et sic in Lga ꝺ una actꝰ ꝺ specie diuersi, iunctis, nō pōsse generare unū nō hbtm. Sed

Ita Arno. eadē nō potēs dependet ꝓ ab actibus, ꝺ specie diversis, a quibꝰ ꝺ specificat. ex. ido nō hbtg, poterit dependere effectiuē ab actibꝰ ꝺ specie diversis, nā hbtg, magis dependet a causa ꝺ specificante, quā ab efficiente.

Ita Delo. Ideo sufficit, una nō intellectꝰ ad omnia intelligibilia, qā potēs dimanans a nāa, et qā omnia intelligibilia conueniunt in raone ꝺfli subqua ex. ad omnia sufficit una nō hbtg Lgæ.

Ad Delo 2dum: Ido nō hbtg fidei, sufficit ad omnia credibilia ꝺ creata diuina revelationis, ex. idē nō hbtg Lgæ sufficiet ad omnia intelligibilia de Deo ꝺ ista. Nec valet negare rgm et paritꝰ dicendo: fides cū sit hbtg infusus, nō dependet a nostris actibꝰ; nō valet, qā etiā hbtg fidei, augē intensiuē ꝓ nostros actus. sic Gaetanus a nō 1222.

Resolutio 3tia Lgæ ꝓ est una nō hbtg unitē simplicitēr, et unitē 26.
compoōnis. Ita D. in Arno. D. 16. et in Delo D. 43. 2. Ar. 1. ista Topicorum.

Ad 1mum. Hbtg intensibilis, sunt unitē compoōnis ex diuersis partibus, et talis hbtg et Lgæ est ens. Ens est evidens, de quante et qualitē, quare Alma augē ꝓ augmentaōnē, alias ꝓ intensionē. Nec ens ꝓpt. nā cui Lgæ habeat ꝓplures actus demonstratiuos, habet ꝓplures gradꝰ ꝓ demonstrandō acquisitos; et sic ens hbtg, ꝓ hanc ꝓpositionē intendē.

Ad Amo, contra Alma et Dela Resolutionē, Lgæ hbtg acquisitus ꝓ actꝰ

ꝛ in ipsa dari actus specie diversi, et ꝓducunt hbtꝫ specie diversos.

℔ In ℔ga dari actus specie diversos, q̃ isti ꝛ subordinati nõ quomodocunq; ꝛ sub eadẽ vatione formali, et intra candẽ lineã.

2. 7. Obs hic: Veritas v diversitas hbtꝫ, sumit ab visibile v diversibile obct formalis, ꝛ in ℔ga ꝛ obcta formalia, specie diversa ex. obm hbtꝫ diversificat. Nor ꝛpr. obm ℔ga est 2da Iudicio vationis, ꝛ 2da Iudicio definitionis, specie differt a 2da intrinsece argumentationis, ex. etc.

℔ Concessa ꝓri, et distincta nori, in ℔ga ꝛ obcta formalia, specie diversa de materiali, conuenio, de formali, n. q̃ omnia ꝛveniunt in eadẽ vatione subqua.

Dices: Distinctio specifica est formalis, ex non ꝛpr se habere de mãali

℔ negando sqm. nas ipsa distinctio formalis de mãali se habet, ad mõ formalis subqua, sicut distinctio hõis a bruto, de mãali se habet ad raonem mobilis.

Hebꝫ: omnia obcta ꝛuenticalia ꝛveniunt in raone generica sensibilis, qa non differunt in raone specifica, talis et talis sensibilis specificant diversas ꝛuentias; ꝛ desinis, diversa ese differunt in raone specifica talis, et talis sensibilis. ex. Et ꝛveniant in raone generis sensibilis, specifant ad diversos hbtꝫ

℔ negando nor. nas aliud ese ad unũ sensibile, distinguat specie ab alio, et aliud ad in raone sensibilis, unũ differat specie ab alio, nas unum visibile, differt specie ab ab alio, et in raone visibilis, respective ad eandẽ potẽ non differunt, similiter dico unum sensibile in ℔ga, specie differre ab alio, in ratione sensibilis, non differre, qa abstrahunt eodẽ modo a materia.

℔ Solvendis obctis hbtꝫ stra 2d. Sco. Nota ad n. 12 D in n. D. 16. Q 1. ar. 3 dico gradus de novo additos, qualitto non distinguit a ente et hbtꝫ veritatem intelligen negare distinctionem adequatam, non tri in adequatam.

ARTICVLVS VNICVS

Qualis sit Scientia Logica

28 Quoniam scitas apud classicos Authores, dividi in Practicã et Speculatiuã vero ja nostra ℔ga scitã scitã ostendimus, inquirendũ restat, an ℔ga sit eas Speculabilis, an vero Practicas. Arte Resolutiõ.

Nota. Omo scitia specluã ab Arte sic dcti: Cujus finis est veritas speculativa vero, cujus finis est opus. Hoc est scitas specluã ordinat ipsũ ad stemptionem veritatis. Practicas vero ad effectionẽ operis. Nam hbtꝫ speculig sit in stemptatione sui Obcti, sive talis obm sit operabile, sive non, qa

ordinat ad illius effectionē. Talis ē Astrologia qua. Iudicē ordinat ad
eōrū contemplationē; n curādo de illōrū effectione. Scica vero Pra-
ctica ē illa qua ex nāa sua ordinat ad opus, sivē ad effectionē rei
Obcti, dictando exigit ēt docet modū quomodo fieri debet Talis ē medicina
qua n sipsit in stemplatione corporis ut sanabilis, ē exigit ordinat ad sa-
nitatis effectionē dictando, quid faciendū sit, ut ipsa ē sequamur.

Nota 2do Ad raonē cognitionis practicē, has requiri conditiones. 1mo debet 29.
habere obm verē operabile, qā de raone cognitionis practicē utrū directiva
quomodo aut ēt directiva, si ēt impossibilis effectus, obiti inoperabilis.
2do. debet habere obm operabile a cognoscente, alias cognitio Pri de celo,
videribus, ēt practica. 3tio debet repsentare modū operandi, alias ea
gnitio, qua cognosco aliā cognitnē, qd sit actus virtualis, v qd sit vera aut falsa,
ēt cognitio practica, Isto requiris, ut vi illius, possit sequi operatio. qā
cognitio qua cognosco nutritionē meā vi caloris nāalis, licet repsentet obm
operabile, ēt modū illius operandi, nē practica qā vi illius cognitis nō pos se
qui naturis. 4to Tandē debet ēt Talis cognitio, vi cujus sequat operatio obcti
cognoti, n sufficit enī ut operatio cujuscūq alterius obcti sequat. Est ne cognitio
qua cognosco dignitatē Dei, vi cujus cognitionis, non sequi amor Dei, n
ē practica, idq ideo, qā vi illius, n hoc, qd illa repsentat obm sequi
post.

Nota 3tio. ex D.D. In 1mo, Quæs. 9. 6 Log. Ar. 2. Par. 2. Inqualibet
scica, ēt 2us finis, n pōt finis scicæ ēt finis sapientis, finis operis ēt operātis.
1mus finis, ē Intrinsecus ēt essentialis, 2dus extrinsecus, ēt Accidentalis.
Finis scicæ ē ille, ad quē scica ex nāa sua ordinat; finis scientij
ē ille quē ipse suus Libitū, habet scica acquirens. ut si quis Astrologiā
addiscat obtenā gloriā, finis scicæ, erit stoplatio sideriū scitū sapientis.
Nota 4to. Scica dicit practicā v speculativā, a finis intrinseco ipsius
scicæ, n vero a fine extrinseco scientis, qā practica ēt speculativa, ex
differēs intrinseca scicæ.

Nota 5to. Qā posse videtur ut Activa, qualeng tradit regulas
ad scicendas doctis divisiones etc v ut stemplativa. qualenus scia est
ipsas doctrinas, v nāa syllmi Iudicando ab effectione illius. Nunc.
Resolutio 1ma Qā non est simpler practica, ita D.D. in 30.
1mo. 2da. 3tia 4ta Log. Ar. 2. § 3tio.
Ex. 1mo. Qa ē simpler speculativa, ex nē ipsa practica.
Ex. 2do: scientia practica, debet ēt effectiva operis externi, ut pōt. n. 13.

43 25

& Lgãs nẽ effectivas operis externi, nã definitio, divisio, etc ꝑ se amo st actus interni.

3. Itio Lgã nõ est ꝓactiva rei obeti, ex. etc. R. Pr. Nõm Lgãs est 2da Intuitionis, & hoc nõ efficit a Lgãs ex Lgã nõ est ꝓactiva rei obeti. Nor Pr. 2da Intuitio vãonis, est ꝓrias quãdã cognitas cũ obeto externo, ut dicemo. 4. ex.

34. Resp. bis: Lgã trad ex regulas ad ꝓficiendas definis, divisiones etc idẽ est ꝓacticas.

Contra: Licet Lgã tradat regulas ad ꝓficiendas definis, divisiones, quæ st 2das Intiones & rles, nõn docet hos actus, ꝙuis ut operetur, & ut ꝙ illas ꝓtenꝑ Leg 2das Inthes obervas, ex etc. R. Pr. Lgãs nõ docet ꝓficere definẽ, sistendo in ipsas operationes & ut dictas definitiones, cũtias rei cognoscat, ideo etiam vocat modus sciendi. Deinde docet etiam ꝓficere syllmus, ut debitẽ cognoscat & bonitatẽ ꝙuntias & complex.

Ptr. Amo. Nã opus ostendens scientã ꝓpracticã debet cõtinere ipsig, hoc est, debet ipsum in ipso operere, aliqui ordinẽ eg. Definis, cõtinis Lgãs, immediatẽ ad manifestandã rei cõtiã, ex. nõstruit Lgã ꝓpracticã scientiã Mathematicas. Licet doceat aliquas operas artificiosas, ut astrolabium, quadras etc tn nõ ipsit in his operibꝫ & ꝓficit illas ad speculandas stellarũ cursus, & cõtinuãs, & etiam Lgãs cõ hujusmodi ex etc.

Hic notandũ venit: qdqm vis Lgã habeat usũ in scientiis ꝓpracticis, qãdemus intras necessariã cõ ad alias scientias acquirendas. In ex eo nõ scientias ꝓpracticas, nã etiam ꝓpositivas, habet usũ in scientiis speculativis, et tn nõ scientias, cũ Lativas, qm vis ꝙuipiat, q dvg. in Resp. alij dicunt ꝓhilosophi, alij Mathr.

32. Resolutio 2das Lgãs cõ simꝑr speculativas. Ita DD. Loco citto. Pr. Ictus Amo. Lgã nitꝫ ꝓpriꝑ ipsius, omnino speculativis, eg. dicit de omnibus; quæ st ad unitatẽ etc. ex etc

Pr. 2do: Pura speculatio, in hoc differt a praxi, qd illa tendit in universale, ꝓpraxis vero resolvit in singulãria quæ tm st operabilia ex. & cõm Lgãs cõ 2da Intio Universalis, ex. absolutè, et siꝑr scientias speculativas. vide n. 28.

Resolutio 3tia. Lgãs cõ ꝓpracticas 2dum quid, et ꝑ quandã similitudinẽ. Ita DD. Loco citto, cũ D. Thoma S. 2da 2. 57. Ar. 4 ad 3tum. Ajt: Inipsis speculabilibus cõ aliquid ꝑ modũ operis, ut puta constructio syllmi et ideo, quatenus cum Rhetor speculativi, ad hujusmodi opera ordinant, dicuntur artes ꝑ quandã similitudinẽ, qã scilicet ꝓcedunt modo compositorio. Lgas igit dcr Ars ꝑ quandã similitudinẽ, qã

venus componi: dicit, syllaba &c. nec tñ ipsit in hac cõpositione
ipso utij, tangm medio aliquo ad specu Landa veritt, qd vero gã
nõ ipsit in illas componere, pt exco: tñ gã n efficit primario opus externa
tñ gã n ipsit in ipso opere externo, tangm in finem. Et L. D. Prol. 2. q.
Hoc dicit: Operabilis practicas quæ dicij praxis, accipij pro omni ope
ratione Intellectus, qua intellectus videbat scibilia et operabilia
et paulo infra: Habitus practicus distinguij contra habitu speculativu
p hoc, qd generatiu circa scibile operabile, et speculativus, cir
ca scibile qpse. Intellige tñ, unu cũ habitu, et distingui distinctis
re includentis abinclusa. vide Diab. n 2.

Obs. AMG: Contra Ama Resolut. Lga efficit opera externa eg
syllaba vocalis et scripta ex c scitas practicas.

dist quando &c. externa primario et pse, n. secundario et p
accidens secdo. et nego tñgm. dico itaq qd scitas practicas debet
agere primario et pse, de opere externo, Lga autẽ n agit de opere
externo eg. de syllaba vocali, pse et primario, tñ p accidens et
de interno, ad cujus rei studiosũ fit syllaba vocalis externus, da
rius hoc ipsũ: si quis vellet aliqm domũ fabricare externã, prius
debet cognitionem in intellectu recentiu formã effectg producendi,
seu p ecclesiasticã obiectiuã ideã, u imaginẽ formalẽ obiecti, aut idolũ ad
cujus modũ fabricat externa domus, qã primario et pse intendo
fab; hanc fabricatio domũs externa, qua pse, n solũ vãone causa
hoc ipsig Intrinis, et tm finis, a quo praxis specifica, illa actio
fabricationis domũs c practica. n sic tñ se habet in scitis pure
speculativis, qã et in vãone causa primaria et pse, n intendit
Lga aliud efficere, nisi veritt indagare, et in vãone finis cujus est
pura speculatio, unde sip aliquas spricties u p medio veritt
speculat, hæc n c practica, qã n intendebat illud pse, nec finis
cujus c talis. Nunc ad propositũ, Licet efficiat Lga illa opera exter
na, hoc c syllabas vocales et scriptas, qã tñ n efficit, ideo, ut indaget
veritt rei, et ad veritt intendit, ideo ex Geometria Intrinseca evidentia
et ipso accidentali syllaba tangm medio ad cognoscenda veritt, et

et sine intendentis Lgã nẽ practicas ꝛ omnino speculativas v maxime exeo, quia D. in Anno Dñs. 27. Quæs. 1. Ar. 1mo. 2do, dicit: Oratio vocalis est orationis animi.

Obs. 2do. Lga nõ solũ procedit modo resolutorio qũ ꝓ prius, sicas speculativas, ꝛ etiã compositorio quẽ ꝓ prius sicas practicas, ex quib sicas simul practicas et speculativas Añs pr. Lga nõ solũ resolvit actiones in suas principia, ꝛ etiã componit syllogismos, Dctnes etc, ex quib compoosẽ. n. ita ut compoõ sit medium ad veritatẽ ꝛꝛ cmp Landes scã et nego sqm, ut ptt de Mathesi.

Instabis finis Lgæ docentis est traden regulas ad ꝓcuendas dsp etc. ex compoõ cujus finis.

Ꝓ distinguendo sqens, compoõ syllmi est finis Lgæ ultimus. nõ ultimus, ꝛ intermedius, ꝛ. distinctiõ ptt.

Obs. 3tiõ. Lga habet usũ in sicis practicis ocurrendo additam demonstrationes ex. cujus practicæ.

Ꝓ negando sqm. Nã gã Deus ocurrit cũ causa scãs, quin sit causa scãs. Nã gã Lt Lga, et sicas practicas ocurrãt ad eandẽ demonstrationẽ, in habent diversum finẽ, nã finis practicæ, et opus, Lgæ vero, speculatiõ veritatis.

Instabis: Finis Lgæ nõ potẽ speculatiõ veritatis ex etc. ꝓ. Añs sicas, cujus finis speculatiõ veritatis, addiscẽ et quarẽ ꝓ se, ꝛ Lga addiscẽ ꝓ se alias sicas acquirendas. ex

Ꝓ negan. Añs. ad cujus ꝓbnẽ, distinguẽ maj. sicas speculativas particularis etc. ꝛcedo, sicas Universalis cujus modi est Lgæ addiscẽ etc. nego. jorẽ. Dico itaq; Lgã habere usũ in ꝓponendo, idcoq quarẽ ꝓ se. Sed.

Dices: Lga ordinat ad scias practicas, cũ sit necessaria ad illas acquirendas, ex. ordinat ad praxim.

Ꝓ Lgã ordinari ad sicas practicas, ita tñ ut intendat divinitatẽ finẽ, a sine ipsius sicæ practicæ, idcoq ordinat ad praxim de maãli Hm, sic actus prudentiæ dictans hic et nunc, aliqd cũ speculandũ, ordinat ad speculationẽ de maãli, et sic est ad ꝓ practicus.

Quæstio Secunda

NB. Pars Edita Proœmialium

De Differentia Logicæ.

Sicut aliorum Habituum, et scientiarum Ita et Lgæ differentia habet ex obcto, proinde et nos, hanc differentiam Lgæ examinaturi, agemus prius de obcto in communi, postea, de Obcto Lgæ in particulari ac demum de ejus speciebus, et proprietatibus, in diversis Articulis.

Articulus Primus.

Quid et quotuplex sit Obm Scientiarum in communi, et qd Lgæ materiale.

Obm exvi nnis, est illud, qd obicit scientiæ v potentiæ, v circa qd ipsæ versantur. Sic color vocat potentiæ visivæ obm, sonus auditivæ sanitas medicinæ et Obm Scientiæ v potentiæ, vocat etm subm illius, non qd scientiæ in illo recipiant b: Scientiæ enim intellectu n in obo recipiunt qd in ipso recipiunt passiones seu proprietates, quas scientiæ demonstrant. Unde ad rationem obi, requiritur qd habeat aliquas passiones, quas possit scientia demonstrare. ita N. R.D. in 1. Prog. 2.3. 33.

Dividitur Nmo obm in Materiale et Formale. Formale Obm est: qd attingit ratione sui. Materiale vero qd attingit ratione alterius, sic color est Obm formale visus, qa attingit ratione sui, Substantia vero colorata, est Obm materiale visus, qa attingit ratione alterius scilicet coloris. Inter Obm materiale et formale hoc versatur discrimen, qd materiale est commune ad plures scientias v potentias, formale est obm determinatum ad unam scientiam. Sic unus homo ut ens, pertinet ad Metaphysicam, ut mobilis, ad Physicam, ut sanabilis, ad medicinam, etc. At vero, Sanitas, est spectans ad unam medicinam, qa est Obm formale illius.

Obm Formale Subdividitur in Formale Quo et Formale Quod. illud dicitur ratio formalis subqua. Obm vero formale: qd vocat ratio formalis Quæ; obm formale Quod, seu ratio formalis quæ, est formalitas illa qm cognitio attingit ratione sui; ita ut ratio illa maneat formaliter expressata ab ipso actu. unde color, est Obm Quod potentiæ visivæ, qa attingit ratione sui, et expressat formaliter per actum visionis; Ratio vero formalis subqua est illa, quæ ex parte Obcti supponitur necessaria ad actum, ipsa tn neq exprimitur ab actu, neq repræsentatur per actum. Tales sunt: Cognoscibilitas in vero 34.

respectu Intellectus ~~abar~~ amabilitas in bono respectu voluntis, visibilitas in colore, respectu potee visivæ. Hæc enim attingit colore ut visibile, visio in ~~n~~ exprimit ipsam visibilitatem, qã ~~n~~ est colorata.

Hic advertendum sciæ & potiæ non specificari ab obiecto 3tii Quod sive a ratione 3tii Quæ. Hæc enim est communis ad 3pes Scientiæ & potiæ, sicut sanitas, quæ est Obm 3tle Quod Medicinæ desiderat a voluntate, cognosci de Intellectu &c. Scientia igitur et potentia specificatur a ratione 3tii subqua quæ est attingibilitas specialis, respective ad talem potiam & scientiam, ipsa enim est vãs determinata ad certam scientiam & potiam ita ut ad alias se ~~non~~ extendat.

Advertendum 2do: visibilitas qua est vãs 3tii subqua potee visivæ, dum attingit ab intellectu &: qui cognoscit visibilitatem esse visibile ~~non~~ est omnino rationis subqua respectu intellectus, & non ratione Quæ, qã est ipsa se actu cognita.

3 f. Dividit 2do Obm in Inadæquatum, et Adæquatum. Obm adæquatum est illud, qd attingibile omnia, a scientia & potentia. unde color & Obm inadæquatum potee visivæ, qã omnia visibilia debent esse colorata, ideo potee, negatur verificari, extra sciam suj obiecti adæquati. Obm Inadæquatum est, pars quædam obiecti adæquati eg. albedo respectu visus, unde scientia & potentia extenditur extra Obm inadæquatum.

Hoc obm inadæquatum subdividit in Attributum, et Attributionis, Obm Attributionis est illud, ad qd ordinatur omnia quæ tractantur in scientia. Sic corpus, ut sanabile, est Obm attributionis medicinæ qã omnia quæ tractantur in medicina ordinantur ad corpus. Obcta Attributa dicuntur ea omnia, quæ ad Obm Attributionis ordinantur. Sic in Theologia Obm Attributionis est Deus, cætera omnia, Attributa.

Dividit 3tio in Primarium et secundarium, sive in Immediatum, et mediatum. Obm Primarium est: qd attingit ratione sui et ipsum immediate. 2darium est qd attingit mediante primario, et non in ipsum, sic species divinæ est Obm Primarium respectu Intellectus divini. Creaturæ autem est obm secundarium, qã in essentia, et non in se ipsis attingunt. Obm secundarium subdividit in Intrinsecum

et Extrinsecum

et extrinsecū. Intrinsecū ē obm identificatā cū suo primario. extrinsecū realiter distinguij a primario. si attributa diuersa ut obm intrinsecū, creatura, et obm extrinsecū.

Dividij tandē obm inspexe qd raōne suj attingij a scientia, et potentia, et accidens qd raone suj, nō pertinet ad scientā, et potentiā, et raonē alterius. sic sanitas ē obm speculi medicinae, morbus vero ex obm per accidens, qā illud attingij p̄ speculi, Morbus vero attingij raōne sanitatis consule dicta n. 32. Dialect. Nunc deveniamus ad obm Logicae et ad tegm statuā nostra ex D.D. sententia, prius recolamus aliquas notanda.

Pronotanda Necessaria

Nota 1mo. Intlio seu Nosse nihil aliud ē, qm ēdem existens in aliquare p̄ quod nosci ipsa res; unde aāb et raonāle dicit p̄ notionē seu intlionē, seu notificationē hūi, nā homo p̄ ea aāb raonale, nosci distinctus a bruto. Intlio enī ē intus sentire, seu in actus alicuj g rej. Intentio explicē 1ma et 2da 1ma Intlio duj sensus primarius rej in quo alij fundant, unde essentia rej ex prima intentio ipsius, quē sensus primarius rej. 2da intlio dr̄ qua libet alias sensus possit cōr primaris, et in ipso fundatus. Unde spiritus rej sensus secundarij, eo ne valet omnia accidentia rej denuj 2da Intlionis ejusdē. sic D.D. in 3to D. 32. 2da. Ar. 1ma. § 2. ad 3tum.

2das Intlio subdividij in realē et raōnis. 2da Intlio realis ē quae svenit rebus put ut a parte rej, et absq ulla fictione intellect. eg. calor respectu ignis. 2das Intlio raonis ex quae svenit rebus dependenter a consideratione actuali Intellectus. eg. dū scipionus angelū ad corporeū cū in re non sit corporeus.

2da Intlio realis (hoc bene notas) subdividij in Physicā et Intlē, seu Intelligibilē vide Dial. n. 28.

2da Intlio realis Physica ē quae svenit rebus, ut pensato ordine ad Intellectū. Ita se habet calor respectu ignis, visibilitas respectu hūis. et hac Intlio pertinet ad consideratōnē Logicae et ē obm aliarū scientiarū. 2da Intlio realis Intlis ē: quae svenit rebus ex ordinē ad Intellectū qualeng scīs ex naā rej, ut sensibiles ab Intellectu mediante, discursu, divisione rej et argumentōne.

Explicat hoc totū in voce aāb quatenus eas virtute ad sentiendū,

2. 5 7 3

qua hac pronotanda ponit alibi Arr. 2. impressa

36.

hñi sveniente absolute, et sine ullo ordine ad intellectu, c' Anna Intio hñis, seu Pdm Anna Intnis: quatenus vero erat naa generica re ptibilis ab Intellectu, et multis communis, et Pdicabilis de ejusp eicbus, dcr Pela Intio Pcalis Intelligibilis; Licet ei adhuc extra Intellectu sveniant ftlr ex naa rei, Pela Intnes Universalis, Pdicabilis Definibilis, et Pabilis, ipsa tñ ni sveniunt absolute, s in ordine ad intellectu, qui solus Pcare, definire, et ratiocinare ptt. sicut colori svenit ftlr ee visibile, in ordine ad potia visiva, quæ sola videre ptt.

37. Iterum, Pela Intio Pcalis Intnis subdividit, in Obcva et Obcta, Obcva, ut ipsa res ptt ab intellecta recptibiles, definibile, etc. Ftlis ut ipsamet suscipiq intellectuales, nempe definitio, divisio, ppō etc. eg. adhuc naa rei ex rei naa c' multis communis, c' Pela Intio Obcva, recipiq vero fit ab naa repsentans, c' Pela Intio Obcta.

Pela Intio Obcva c' multiplex, juxta varias Intellectq recptiones, et operationes; Itaq ad Anam operaone Intlctq, ptinent Pela Intnes generis differa definibilis, definitis, definitionis, divisibilis, divisi, divisionis. Ad Pelas Intellectus operatnis spectant Intnes subjectibilis, et Pdcblis, subjecti Pcati, et propositionis. Ad vertia Intellectq operaone ptinent Pela Intnes Antecedentis, segnentis, reguæ, juvis, navis, medii verbi, extremor etc. Hæc omnia ut Pelæ Intnes Lgles.

Advertē: Quod Pela Intio Obcva dñi ens raōnis, ut qā fit recta, aut dicta ab intellecta, q qā ordinat ee finaliter ad raōnē, sive ad Intellectu sic Anna ptona in divinis, dcr Pater filij, ut qā dependeat a filio q qā ad illū ee finaliter ordinat.

Post magnū versari disertmen circa notiones Pdicabilis et Pdicati, Intentiō Pdicabilis, quæ ē ens rationis universalis, c' subjectas agentia cū obcto terno, ita ut ab dependeat a cogne actuali, sed metitur ad illā ee finaliter ordinem, sic causa ab dependet ab effecta possibili, Licet ad illas transcendenter ordinem. At verō Pela Intio Pdicati, ē denominatio extrinseca respectu obcti aterni ab actuali cognitne Pcantis, sci ee cognoscibile, est passio intrinseca entis, ut dicto ee cognitū, ē denominatio extrinseca ab actuali cognitione. Hoc Pnotato.

Circa principale quæsitū ut varios sentēs. Anna dicendit Obcm ale Lgles esse ens ptus ftlis, sive actq repsentans obcta, ita Pela

Arriagas et plures recentiores. ex quibꝫ alij docent solos sceptg internos, sive operationes intellectꝫ, cẽ obm mãale Lgæ. alij adduñt externos, nempe voces et scripturas. 2da sententia defendit: obm maale Lgæ cẽ solos sceptg obtentos, ita Thopistæ. 3tia. docet aggregatũ ex sceptibꝫ internis et externis, cẽ obm mãale Lgæ.

Ꝟ. LD. Quæst. 2. 2. 8. Ar. 2. Primo ppria enucleat sententiã dicens: Locutiones quæ fundant ex mãa rei sũt intelligibiles, nõ sensuales, qa sẽ Lgæ cẽt ideas localis; est enim Lga de 2dis Intrinꝫ adjunctis inter se, et ita ẽ de vocꝫ, ne sint ideas, sed subjecte intelligibiles. Ex quibꝫ clarissime sequit sententia LD. asserentis obm stricte Lgæ cẽ 2das Intrinsecas, obtentas adjunctas seu cognitas eaꝫ vocꝫ externis, modo inferiꝫ explicando. Obm verò mãale Lgãe, cẽ sceptg. obtentos, sive ipsas res, quas obtinet informat 2das Intrias. Igr ad cognm eæ LD. & possemus aliquid de nostra sententia. Impugnationes aliorꝫ et Primo.

Resolutio Primæ Conceptus formales, sive actus Intellectuales, nõ sũt Objectũ stricte Lgæ.

1mo. Actus Intellectus, et instrumenta quibꝫ Lga speculat, suñt obm formale, ex. ipsi nõ sũt obm mãale Lgæ. Pr. est certũ. Nequabr. enim Lga quibꝫ Artes Logicas eg. stellas suñt obm, formale, nõ sũt obm mãale ipsarum; tum Lga actiones quibꝫ aves domos factorias introducit suñt formã in mãa lignorũ et lapidũ, nõ sũt obm mãale artis illius; et actg Intellectus, et instrumenta, quibꝫ Lga et introducit suñt formã in mãa, et speculat suñt obm, ex. nõ sũt obm mãale Lgæ.

Pr. 2do. De ratione obcti, est cognosci, nõ vero cognoscere, atqui denotant actg Intellectg, nõ est cognosci, et cognoscere, ex. etc. Pr. Actus scientiæ tendunt in obm mãale, atqui actg Lgæ non tendunt in sceptg formales et in obtentos, ex. Ysti et illi erunt obm mãale Lgæ. Nor pr. actg Lgæ sũt cognitiones, et cognitiones nõ tendunt in sceptg formales, et in obtentos, ex. etc. Nor pr. certa. Nam sceptg formales, sũt ipsæ cognitiones, cognitiones autẽ nõ tendunt in seipsas, sed in obta.

Pr. 3tia. Actg et potentiæ id sũt habent obm, et potentia Intellectiva

nõ habet ꝓ obõ Actg Intellectg, ex. Actg Lgæ nõ habet ꝓ obõ receptg ſrles. Jor. eſt certus, gã Actg nequit extrahere poſtea, aratione ſui Objti. nec ꝓpr. Actg ꝓducit ab obõ et potentia, ex actus ipſe nequit cõ Objto poſtea. Itaq; ſpt. naturalias actus ꝓducet ex ſe ipſo.

Ex. Vltimo. Syllmg ſrlis, nequit cõ Obm mãale Lgæ, ex receptg ſrles ꝛ A. ꝓr. Ideo Demonſtrativus Syllmi ſrlis, nequit cõ Obm mãale Lgæ ex. neq ipſe Syllmg Cõ; itaq ſpt. nã Syllmg ſrlis, ni ſtil ſrlis in ſchõlasticis, conſtitis Cmiſſis. Atq; pro ſecũda actuatis nequit cõ obm mãale ſui ipſius, atqui ſchõ Demonſtrativus, eſt ipſe met ſecũdus Actualis, ex nequit cõ Obm mãale Lgæ. Itaq; ſpt. Qualitercunq; ſecũdus cõt obm mãale ſui ipſius, qõ complicat, cui ſecũdum ne tab obõ, et a ſe ipſa dimanare nõ poſſit.

46. Deſolutio 2dæ. Definitio, Diviſio Argmẽtas, vocales et ſcriptas, nõ ſt obm mãale Lgæ. Ita Authores 2dæ ſententiæ.

Pr. 1mo Secũdus ſpeculativus nõ ſit pre do opere externo, ꝛ nõ ſit in ſtemplatione interna ſui obti; Atqui Lga d Secũdus ſpeculativus ex dictis N. 32. ex. Subſumo Atqui voces et ſcripta ſt opera externa ꝓr. nõ ſt obm mãale Lgæ.

Pr. 2do. Nulla ſecũda ꝓr cõ ſine obto ꝓpr, ꝛ Lgæ ꝓt verſari circa obm ꝓpriũ ab ꝛg vocibg, et ſcriptis, ex. hæc nõ ſt obm ꝓpr Lgæ. Nec ꝓt. in Lga Dei, Angeli, et animæ ſeparatæ.

Obr. 3tio gã Lga nõ regulat immediate Syllmũ ſpentalẽ, nõ vocalẽ ad cujus inſtantiã et ſcãtionẽ ꝓtest Syllmus vocalẽ, ex. Syllmg vocalis, nõ regulat a Lga immediate ꝛ mediante mentali, et ſequenter Syllmus vocalis, nõ cõt obm ꝓximũ et immediatũ Lgæ, ꝛ adæquatũ, remotũ et mediatum. A. ꝓr. tũ gã voces in ſententia D. ſupponẽs, pro conceptibg tũ gã oratio vocalis, erit oratiõ anim

41. Deſolutio 3tiæ. Obm mãale Lgæ ſt receptg Objectivi, quando Jnoſant conceptg ſrles. Ita D. juxta dicta ejus ſupra ad Thorett. N. 37mo. prope finem. ubi ajit: Lgã cõdecedis Intrinſecce obm trãſcẽdẽtẽ ꝫ adjunctis rationis ſubeſſe intelligibilẽ, ſi cõcedat obm mãale ꝫ Tenacitas Doct

angelicus, cu sup discipulis.

Ex. Joane Sequmpsa ex Rō. illud c obm mālis inquo recipit ſra
Dca Intrius, ſ hac recipit in recptibg obctivis, n vero in ſrmalibus
er. etc Jor ſt certa gā ſra Dcae Intrius, est obm ſrle Lgae, ut vide
n. 44 Resp: Illud recipit aliqm ſra qd ab ipsa denominat, ſ rōa
recptg objectur, n vero ſrles denominat a ſra Dcae Intrius, er ve. N. ſr.
ſra generis et differēa, n denominat cognes, aālis, et rationalis ipsius
recptg obctive cognitae, nempe aāl et raōnle, n cni cognitio aālis de
nomina, genus, ſ ipsu aāl cognitu, er c.

2hr. Illud denomina, geng ad hinc et bruta qd decipere Delicat, atqui
qd Delicat de hīc et bruto, nest cognitio aālis, ſ ipsum aāl cognitu er
ſra Dcae intrius ſ Jor ſt certa mālias hae ſpōe: hō c aāl, redderet
hae sensu: hō c cognitio aālis.

Dices Arno: in favor Arnae sentiae stra Arnae Resolutionis: Acta 42.
Intellectg st mālis Lgalis, er c. A. hr. Mā Lga c omne ens ut Arist
4to metaph. Arno. ſ actg intellectg st ens, er c
Interpretando Arist: mā Lga c omne ens quatenq pertinet ad
lineā recptg obctivi; C. quatenq pertinet ad lineā recptg ſrlis et N. Jorl. et
recpta Jor, distinguo sequelā tōdc. Arno. Dico ifaq actg intellectus pote
sideran ut st actg, sicut est quatenq st detinēs dictiōnes, ro v ut st obcta
quatenq st denōbles, divisibles. In Arno sensu, et recptg ſrles, in Dcis
obctis.

Ob Dcis: Omnis virtg mentalis dirigit actg intellectus, ſ Lga c virtg
tg mentalis, er. etc. ex ipsi constat obm mālis Lgae. Asqua ſpōe. qā rec
piunt ſra ipsag Lgae, nempe directionem. Haec obctio, qā actg intellectg
cē oba omnia scientiae: qā omnes scientiae dirigunt acta intellectus,
es omnes sint virtutes Mentales. Quidquid respondeant Thomistae
cui n accedeng in recpta ſrli, seu obo ſrli Lgae assignando, Dcis.
distinguendo Arguctō. Lgae. Lga dirigit Dcas intellectus, ſ aliqm
mālis receptivae ſrae Lgalis, qualis c Dcis Intrius vārius, N. tangmingm
menta, quibg utij ad specu landas Dcas Intrius raōnis Deodo Dcas
aegm, et N. Dcas. sic Theologia dirigit Acta intellectg, ſ aliqm instru
menta quibg utij ad specu landas Deitat. Sequenter dicendū ad rive
ctionem, qua Lga dirigit actg intellectg, n cē obm ſrle Lgae, ſ ſra qualis

dispositiva ãs instrumentos, quã dispomus actg Intellectg ad specu-
landa 2da Intrã Objtiva.

Obg 3tio; Stra eandẽ, aliqua regula Lgã, respiciunt sensatio respectg
Srũ, n obstãs, ergo Arts. Pr. Sto regulas definitio debet ũare genere
et differẽa respicit ipsã definiãdã actuale, ẽ definitio actualis, ẽ actg
Intellectg, ergo.

Ad 1mũ. distingdo Ants. aliqua regula respiciunt sensatg Srũ, sensa-
te, N. Cõ obstãs 2. C. ẽ aliter dist. respiciunt sensatg Srũ, Sangui-
nãs receptivas, 2das Intrãs, quas ẽ Stra Lgãs, N. Sagm instrumen-
tas quibg utij ad speculandas 2das Intrãs objtivas, C. N. et sic
ergo. Stag dico: Lga docet efficere definiãs, Sagm instrumentũ
quo utij ad speculandas notiones, generis et differẽa, generitas
cũ obo externo.

Instabis, Definitio, ut dictũ est, recipit Stras 2das Intrãs, ergo ut de-
finitio, est actg Intellectg, ex Stra 2das Intrãs, recipij in actibg Intellec-
tus Pr: Notiones generis et differẽas Stras Lgãs, atqui recipiunt in
definitione, ut definitio ẽ, ergo etc.

Ro negando A. ad Pbãm. Quia licet N. nore, qã notiones generis
et differẽa, n existant informationi in ipsa definitione ut cognita, quia
ẽ, ẽ in obo cognito representato. sicut sanitas n recipij in cognitione medici
ẽ in corpore humano ẽ cognitũ representato, cũ hoc Stm, qd definitio utcog-
ẽ representet Srũ, notiones, generis, et differẽa, habeãt esse naturale
in rebus externis et representative, in cognitione. dico N. 37.

Replicabis: Obm artis pictoriæ ẽ ipsa imago, representans Cæsarem
n vero ipse Cæsar, qui ẽ obm representatum ex obm Lgã, erit cognitum
representans, notiones generis, et differẽas, non vero notiones ipsas
ẽ existunt in obo externo.

Ro negando Sqm et paritatẽ, qã Stra introducta ab arte pictoriã
ẽ imago ipsas exCoribg resultans, n recipij in Cæsare, ẽ intabula
Deo Stra tabula, ẽ obm mãale productas artij Art, vero 2da Intrã-
tionis objtiva; quas ẽ obm Srũ Lgãs, n denominant Srũ, nec re-
cipij in cognitione ut actg quidã ẽ, ẽ tamen ẽ cognitas representatas; Stũ ge-
ẽ generalẽ cũ obo externo, Sic Lga ipsa mã ãalis, denominat Lgã

possens, q dicavi, de hñ bruto q ideo cessq obstiti, et vqvze, st
obm mãaz Logcz.

3 solvenda Relevsarion instantia, Aduerte: qmvis Rd. vocet
sucas Rãonis, Logã, in eo inde vsequi, q debeat habere q obõ
operãones pactis: Logã enim dicit scientiã rãonis, qã ajt de Rde Instro
obstiva rãonis, et de obsto p ordinc ad rãonc, vtens verbat ex Rp. hoc
nomen: Latro, n solis scat sceltis dvlz, z etm obstiva sicut dicta
hoc nomen: Concessq c indifferens ad obõ et dvlz.

Obj 4to: Vtra 2da Rcso Litionis: Logã pse ajt de nñ verbo vniuoco, q 3.
aequivocis analogis, et de 5. vocibq q dicabilibq, atqui hec omnia
sunt voces, ergo Logã pse ajt de vocibq.

Ad distinguendo jore: Logã pst ajt de vñoc et vl voces quãdã st q sint
Rõnis vere quãs scant, qndo jore cũ nris, et n. argm. simili:
ter dic ad illud Aristi Vno Substantiarum C. 4. Logã agere pse de oratione,
distinctis exse clarusc.

Obj. 5to. Vtra eandc. Logã introducit, quãdo vra in desnc syllabã
vocalc et scripta, ergo c. A. in adscribenda desnc syllabã vocali, vbi
regulis Logcz, ergo c.

Ad distinguendo A. Logã introducit Amario, et pse N. 2dario et pacio-
dem N. L. et eodc modo distinguas sequens. Dico itaq, qd vra dia
Lectica, n recipi pse in syllabis vocali aut in vocibq, z in rebq
quas scant, nã Rde Instis, generis, et differcz, n de nominãb
has voces aãl, et mãaz, z res scatas p voces, tuq gã desnãs voca-
lis, supponit directe desnc mentali, tuq gã Logã omnino pacidc
regulas desnc vsyllabã vocalc, cũ possit abstr nulla voce, reperiri,
vt in Angelis.

Ad solutionc eorz qrabobiũ, Nota: Licet Prudentia, per regulare
Amarii, et pse vtaclq interuos, qm externos, in id n post dici
de Logca, qã Prudentia c scica practica, Logã vero, c scica
speculativa.

Obj 6to. Contra 3tiã Rcsz. Obm mãaz Logcz, debet scire Modus
sciendi, z sceptq obstivi, vel Modus vtendi, et c. Non pr. Modq
vtendi debet esse cognitio manifestativa, z sceptq obstivi, n cognitio

manifestativo, &c.

Ad 1mo. distinguendo jorē, obm mãale Lgæ debet cē 1mo sciendi ſrlis, Nō. Obstiog, P. jorē, et similiter distinctã noīa, nego assm. ac pbone noīa, distiguo, jorē: Modg sciendi ſrlis P. Obstiog, N. dico itaq, sicut recpsg dividij in obstua et stlc sic et ēm Modus sciendi dividij in obstua et ſrlc. Obm autē mãale Lgæ, nō tinet ad Lineã Modi sciendi ſrlis, de cujus nõne c̄, cognoscere, et manifestare, ſ ad Lineã modi sciendi Obstiī de cujus rãone c̄ cognoscī et manifestari, ſ admissa jore primi Arg.mi Ad 2do, negando noīa, ad pbone dico, modus sciendi debet cē ipsū manifestantē ig notū, sivisit recpsg ſrlis, sive obstiog. Neq Licet ipse recpsg, aãs rãonale, sint obstiue cognūbi, et manifestabiles respectu hūis, sit recpsg obstiui manifestantes, ipsig cētã er hoc sufficit, ut dicam, habere rãonē modi sciendi.

Ad 3mo. ostendendo Lgã attingit immediate recpsg Obstua, ſ mediantibg ſrlbg. exete. Ptt. sequa, nā Obm mãales debet attingi immediate, nec obtingit mediante Obo ſrli; rão enī ſrlis, nō tollit immediationē.

Pp. Hoc argm militare ostra omnes scieãs, omnes enī attingūt sua obã, mediante cognōne, unde cognis est obm mãale, omnia scieas, et Artifex, qđ ptas qm salon? Nō enī cognīo sanitatis, ē Obm mãale medicinæ, ſ corpg sanabile; dicendo dico, Lgã attingere immediate recpsg obstiuo, Licet illos attingat mediante cognīone, quæ dicit recpsg ſrlis, tuã qa rão ſrlis nō tollit immediationem, ut bene pbat argm, cognīo enī ē rão ſrlis, cognoscendi et attingendi. Et dico posteã et scieã, immediate dicendo, paßeos suas obas, Licet ipsas attingat mediante cognione. Tuã etam, qã Obm mãale, nō dē immediatē qã immediate attigat, ſ qã immediate recipit ostra, quæ ē rão ſrlis, sive obm ſrlis scieãs, vel ignorãs. Dices: ostra 2do. Intellis, nō recipit intrinsece, in obstis, ſ in ipsorū cognītis et cognitio est nō oba cognita erit Obm mãale Lgæ

zsqua ꝑt. qã obm mãale, debet zjungi intrinsecè, cũ ẜrli. A ẜr
ens raõnis, solũ zjungit intrinsece, cũ cognõne, in qua ẽtm existit
Objectiuè, ⁊ 2da Intis ẽ ens raõnis, ex. solũ recipit seu zjungit intri
secè, cũ cognõe ẜrli.
Hæc Obiõ nullã vim habet ꝯra sententã DD. qã nostra sententã asse
rit, 2das Intnes Lgles cẽ ẜrles quasdã, ꝑgenitas cũ obo externo,
et in ipso ꝓexistentes ẜrli. Antecedenter autẽ omnẽ cognẽ quare,
negãdũ ẽ simũ Asñ. adeujus ꝓbõe necessa zsit, negãda ẽ hoc, sive
esset argm supponẽdo de 2da Intne ẜrli, sive de obtua, scz 2da
Intis, nõ enim ens fictũ ab Intellectu.
Ad 2do: Trã. recipit intrinsecè in cogne raõne ipsig, ut Actg quidã
ei ꝓ., raone obeti qd representat ⁊ n. zsgm. nã 2da Intis
generis, nõ informat neqg aãlis, raõne ipsig, ut cognis ẽ ꝓdicãs, ⁊
raõne obeti, qd representat: sicut adoratio, nõ tribuit immagini Cogna
raone ligni, ⁊ raõne obeti qd representat; deinde dico, qd licet 2da Intis
recipiat Intrinsecè in cogne, nõ recipit ẽ in ipsa ẽtgm in subiecto ad
ꝓsa determinato, qd erat necessariũ ut cognis ẽt obm mãale Lgcæ.
2da enim Intis Generis, nõ denominat genq cognẽ aãlis, sicut in
ipsa recipiat, ⁊ ipsũ aãl cognitũ. Sicut actus, nõ denominat agẽ ꝓ quo,
in quo recipit.

A.B.I.C.V.L.V.S. Idcirco est Obm formale Logicæ

Ad perspiciendũ obm ẜrle Lgãe, reducenda ẽt ad memoriã dicta n. 26.
et 32mo. et ex dicendis n. 65. et 66. patebit illud qd nobis notandũ ẽt
2das Intnes, generis, speciei, universalis, ꝑdicãbilis, destnbilis, & cẽ ẜrles
quasdã, ꝑgenitas cũ obo externo, et in ipso ꝓexistentes, antecedenter
ad omnẽ actũ Intellectg, ꝑordinẽ ẽtn ad ipsũ Intellectũ. Sit ergo
Resolutio: Objectum ẜrle Lgãe ẽ 2da Intis Universalis, ꝑdicabilis, ẜrle ꝓexistens in obõ externo, ꝑordinẽ ad Intellectũ n. Ita D. D. 44

ꝓr. raõne. Vniversa ℔gã vera, circa genera, species, universalia, p
dicabilia et Atqui hæc omnia, st ꝓrlte ẽ Decistentes in Obo cõ
no, ut ostra patebit er et.

Ꝓr. 1mo. Ad Alqm scias spectat agere de reb, put subsunt, ꝓ
intnibꝫ universalis, Pdẽblis etc. et ad nulla ꝑs potig gm ad ℔gã
et ad ipsa ꝑtinet. Subsumo, atqui scias ajens de reb, put sub
sunt 2dis Intnibꝫ Universalis, Pdblis, habet ꝑ obo ꝑtes. 2das
Intnes, ex. Obm ꝓrle ℔gas e 2da Intnis universalis &
Ꝓr. 2do ex 2D. qõ determinat ens ad sideratione alicuj g
entis, e Obm ꝓrle ipsig, et 2da Intnis, Universalis, Pdblis, de
terminat ens, ad sideratõe ℔gas, ex &

4 5. Obs 1ma: ℔gã e scias simplr, ex ejus obm, debet ẽ scibile sim
plr, atqui 2da Intnis, nõ e scibilis simplr, ex. nõ e Obm ꝓrle ℔gã
Nor ꝓr. scibilitas, e passio entis, atqui 2da Intnis, quia ens rõ
non quia non est ens reale, habet in ea diminutõ, ex. nõ e scibilis simp
lr 2das Intnes ℔glẽ, vocari ens raõnis, nõ qã ẽm, existit objective in
intellectu, ut bene observat noster D.D. qã ẽm habet ea obligle
in ordine ad Intellectu, ideo e ens reale Intnle. Nec obst, qd sit
ens diminutõ, nam licet sit ens diminutõ, in genere entis, est ens
simplr, in genere scibilis, vide. N. 36.

Obs Pdo Subm, et Pdm, st entia realia, atqui st obm ℔gas, ergo &
Ꝓr jor. Iste actus, postge hõ, existit subm Petrus, et hoc e Pdm, ergo
Nullu fingit ens raõnis, ex. Subm et Pdm ete, ptt 2qua qã nõ dat
medium, Inter ens reale et raõnis. Nor ꝓr. Ille actus e omnino re
ex. nullu fingit ens raõnis. 2do qã Deus elicit illu actu et tn nul
lu ꝑs fingit ex ens raõnis.
Ꝓ distin guido Jorc. st entia realia, ita ut sint facta ab Intlle
ctu, 2. ita ut sint ordinata ad Intellectu N. Itaq dico: qd in
sentea D.D. 2da Intnis, dicj ens raõnis, qã facta aut facta ad
ones, et qã totu suu esse habet in ordine ad raõnẽ. v. n. 32mo.
Obs. 35to: Universale e Obm omniu scias, ex &. A. ꝓr. scias
st de Universalibꝫ, ex &
Hoc reperiri discrimen, inter ℔gas et alias scias, qd ipsas &

devant naãs quadicum universales, ẽ tñ videvant frẽs, eam universalitẽ, hoc ẽsit ad unã speciã Lgã. Itaq medicina, videvat sanitatẽ Lgã vero videvat apprehendinẽ ejus, ad eãdem in multis usq, Liberales scias, attingant universalia, se habent tñ negative ad illam universalitẽ, qm Lga attingit positive et frẽs: v dici alias scias, attingere naãs universales, ministerio usuq Lgãe, qm ẽ speciã dicimg ẽ necessariã ad alias scias acquirendas a. 56. et sequenti.

Ob 4to: Obm frẽs Lgãe debẽt ee fras artificiales, ex. re Ignaci videntis, nãsi Ida Intio ẽt ingenitã cũ Obo externo, erit frã naãlis ut poste ingenita a naã, ñ vero Artificialis. A. S. Lgã e Hbtg Artificialis, sed gã e Ars Liberalis, sed Lgã L.D. In Amo 2. 6ta Ar. 2mo 3tio ajt: Ad hoc e Lga ut Artificialiter et in modo, et figura argumg. er Ip Amo: Iusto Antecedenti Ne. Ignẽs, frã esit Artificiales, habẽt esmina ad naã ita utinpsa Pexistant frẽs, sed ci potentiale et actuse, sicut Arte docet L.D. Quod. Amo. 2. 6ta, Ar. Ido 3mo vers. Amo. nãsin superficie plana Pexistunt in actu omnes figuræ trian. quadri, circuli, & quare Licet Ida Intio sit frã Artificialis, post Pexistere frẽs in ipsa naã. Hæc solutio ẽ pbis.

Ad Ido ẽ manifesto negando A. Nas Obm Lgãe ne frã aliqua Artificialis, & e frẽs naãlis, ingenita cũ Obo externo, Licet ad ejus speculaõem usus Lga aliquibg instrumentis, artificiose dispositis sicut Astrolo. gia ad speculaonẽ suj obẽti naãlis, utiq instrumentis artificiosis. et universaliter, omnes scias, utunq desinẽ, et argumẽ artificiosa et tñ plures, habent obã naãlia. Ad 2dam pbnẽ Ip Lgã ne inde Dem ne frãe artificiu Syllogisticu & eo uti Iaqm medio ad speculandã ne rilẽ obẽtiva sequentis, et bonitẽ signe. similiter uti desinẽ Iaqm instrumento ad speculandas notiones obẽtivas generis et diffcias ingenitas ab obẽto externo. V. N. 31mo et 32. in Resp. ad 3tia Obẽtnẽ.

Ad Amas pbnẽ Ip Lgãe ne ee pprie Artẽ & ipsis pprie, gã artificiu dialecticu ne obẽtivis sed instrumentale, sicut Iale artificiu ee Obm & frã Obẽtiva tituere Lgã practicã simplr, cui sit effectg ipsig ideo Lga ne introducit artificiã dosnis in obo & pinstrumentis, hoc ẽ in actibg intellectg quibg titui dosnis frãli: hae esit uti Lga Iaqm instrumento ad speculandas

46.

notiones generis, et differeas in quibg visis definiõ obtiua, caterõ
tiones inse dictas nullũ in cadunt artificiũ, cũ sint ingenito
obo exterpo. ſ

47. Dicos: Definio ſrlis, ẽ repsentatio definis obctiue, ſ definitio ſrlis, e
cludit artificiũ, ergo etiã, definitio obctiua.

Mo Negando argm: Definõ ſrlis ẽ actg Intellectg, ergo definiõ
obctiua. Deinde.

2do: Negata ioi, negando Maiorẽ et argmo, nã ut stat Arti, ꝑ
repsentare opera naturæ. pictores enĩ repsentant, Solẽ, Stellas
arbores, hnẽs &, quæ omnia sũt opera naturæ. Sic Definitio artificia
alis, ꝑt repsentare notiones obctiue naãles.

Replicabis. Obm Scitæ ẽ nõ ſrlis, ut abipsa intelligibilis ſ 2da Intrõ
obctiua, nã aliter ẽ intelligibilis et attingibilis alogeta, qm modo Artifi
ose, ut et ꝑ instrumenta artificiosa disponãtur, ex. obm ſrle Lgæ, ẽ ſtru
artificialis.

Do Mo: Negato ioi negãdo Maiorẽ, nã 2da Intrõ Lgis, ex se attingibilis
et cognita naãliter. Independenter a doctrina artificiali ex diuina, Surgit
cognitio diuina absq; vllo artificio, repsentat genq et differeas lenũ, q
gã Intellectg suo de naãli ꝑt deprehendere aliquas definiõ argmentes indepen
denter a doctrina artificiali, Licet cũ difficultate.

3o 2do: dissgdo Maiorẽ. 2da Intrõ ẽ ita ut artificiũ se tenear ex parte
obcti, i. ita ut se tenear ex parte instrumentorũ. Sed Maiorẽ ẽ N. argmo.
nã Astrologia obm ẽ naãlis, et tm ẽ attingibile modo artificioso, cũ gã
sit Arti Liberali; sic oba naãlia sũt visibilia suo modo artificioso o
ut ꝑt, qui vtq conspicabilis, ad videndos colores naãles; et Licet 2da
Intrõ sit naãlr cognoscibilis, ꝑt attingi et cognosci ꝑ instrumenta ar
tificiosa disposita.

Quæres an 2da Intrio ſrlis, sit Obm Lgæ. Recordare dictorũ
3tio; quo nia vero dixing 2da Intrõ Obctiua, cũ obm ſrle Lgæ
nunc quæring, an etiã 2da Intrõ ſrlis, sit obm Lgæ, ad qd respon
deo cogimur, negative, cũ ꝑ D. Obm ſrle sit 2da Intrõ, desuncta ꝑ
ꝑt esse intelligibile. Nota qd ꝑ D. Bonẽ ſrlis subiugabilis
cũ intelligibile qã Definitio, diuisio, et attingum, ſ ẽ ſ ꝑ oba dis
gnita, et demonstrata, ipsã Obm possũt visceri nõ cũ color ut vi
ſ ut ꝑceptibilis. Obm Intellectg, nã ens, ut intellectũ, ſ ut intelligi
ex. 2da Intrio, nã ſrlis, ſ obctiua, nã ut intellecta, ſ ut intelligi
debet cũ obm ſrle Lgæ.

De Obiecto Attributionis Logica

Quid sit Obm Attributionis dictu supra §. 32. num. 6 Collige 48
Amo, ℔ ponoꝫ vcᵉ Obm Attributionis Lgæ, gã vomnia quæstra
ctam ista Lgæ, ordinant ad ℔ném, imo ipsa ℔ põ ordinat ad syllogñ.
Collige 2do, neq; desnᵈ eᵉ Obm attributionis, ~~neq; detnᵈ eᵉ Obm Lgæ~~
gã divisio ℔ põ, et argmtãõ, vt ordinant ad desnionẽ, alias 2do
est 3tia Intellectꝰ operatio, ordinata ad Amã.
Collige 3tio, aggregatũ ex desnione, divisione, ℔ põne argmti
tatione: vcᵉ Obm Attributionis Lgæ; gã sicut exercitus, vel di-
cis ung, si milites, ordinarent ad plures duces, ita nec Lgæ esset
scia una, si sua oba ℔ticularia ordinarent ad plura pria
cipalia; dicimꝰ ergo desnio ordinata vel ~~ordinans~~ ad tale aggregatũ
ordinatũ ad scipsã una in tali aggregato, respectu ipsa desnio
Vnde inter Obm Attributꝰ et attributionis, vt ens distinctio.
hoc est Lustio Demonstratio, ẽ Obm Attributionis Lgæ 49
Ista 2D. In Amo. Duc ℔ probat. Nu. 2. § 3tio ex his ajt: Per Lgam tia
Geng ita ad demonstrandũ et inuus Lga dirigit ad videndas ve
rites 6ts paulo post. Vere, principaliter intendit a Lgã ℔ scias
aliquas demonstratio, ex.
Nota. Demonstrationẽ duplici terminꝰ videranda, alia ẽ enim
objectiva, et alia formalis, objectiva ẽ ipsa scibilis Intellectui
obo externo; subẽ Intelligibili, demonstrabili, hoc ẽ quatenꝰ
cognoscibilis, et intelligibilis, ℔ demonstrationẽ scilꝫ: Ipsius
ipsa demonstratio, in ista Syllogistica, artificiosa directa
vcᵉ ex. divina demonstratione eᵉ Obm attributionis Lgæ, Intelli
ducᵉ de demonstratione objectiva, vt desnivi, hac enim attingit
Lga vt ipse, ℔ Obm demonstrabile
Ista Solo: Lgæ dirigens Actꝰ Intellectus eius enim ostenditur ℔ q.
gãtur ẽ Virtutes Mentis, omnibus quibuscunq; mentis inclinat
Intellectus in verum, hoc ẽ dirigit. Quomodo autẽ Lga dirigat

actg Intellectg, tanũ intelligenz, si vo lexione ad hibuerimo
ad supra dicta, gd ẽ Practica ẽdũ quid; quatenz ẽ spe
cu Lativa, videbat notiones Vniversales Obtivas, quatenz ẽ
quid Practica, dirigit actiõg Artes, seu operaões Intellectg, n
diantibg regulis, quas Practicã, ad rectã efficiẽdas, dispones, dir
ẽt. Pr. Concludo: Lgã ẽ scia directiva actuũ Intellectg, in ordi
ad suũ obm, ex. illud erit Obm attributionis, ad gd terminat ptectissi
ma Intellectg operatio, s hoc ẽ demonstrãe Obvã ex ipsa ẽ sua fr.
Ptectissima Intellectg operaõ ẽ discursg, s demonstrãe ẽ ptectissima op
cies discursg ex demonstratõe ẽ ptectissima Intellectg operatio, s
demonstratio fr̃is terminat ad demonstrandũ Obtũ, ex demon
tis Obvã ẽ. Neg dicas: posse discursũ, qui est ptectissima Intellec
operatio, salvari in argmtisne fr̃i, nã veritas, ẽ Obm adaq̃ad
Intellectg, ex in veritte debent collimare omnes operaões ejus,
argmentaõ fr̃is, Orendit averitte et falsitte, qui nõe, ejus scitũ
ẽ falsa, ut pt in hoc Syllmo: Omnis hoc Lapis, s Leo ẽ hoc
ex. Leo est Lapis. Deinde, gã veritas, adqm Lgã ecstialr ereũ
ẽ informitas actg eius Obi, s obeti eiũ actu. Hãc causã informit
scepe nõ reperit, in argmtne fr̃i.

Pr̃ Ideo Concludo: Discursg in ordine ad verũ, ẽ ptectissima
Intellectg operaõ, ut pote illi svetiens, ex scepsu specifico ra
mato raonalis, adqui demonstrãe ẽ ptectissimus discursg, i
ordine ad verũ, ex ipsa erit ptectissima Intellectg operatio,
eni dixi Artes: omnis hõ naalr scire desiderat s Lgã ei
ẽ directiva actuũ Intellectg, in ordine ad verũ: ex demo
tio, erit ultimg finis Lgae, adquẽ omnia alia ordinant, e
quenter erit Obm Attributionis.

51. Obs. Ivta Lesch. Lgã nõ solũ agit de Syllmo demonstra
s etiã de Topico, et Sophistico, ex Obm Attributionis Lgã nõ eri
demonstrãtio, s Syllmg in communi, demõstrãg, Topicũ et Sophcũ.
Lgã Animalis, et pres agere, de Syllmo demonstrativo, gã
ipse habet necessariã relationẽ ei veritte Obvã, qm Lgã sem
tendit, rãone Obtg speculativi. De Syllmo Sophico, so dicit
sicut de fine vitãndo, qui medicitur de venenis. Sane ẽ de

Spēca ajt: dalgm de cogñe ꝺducente ad demonstrationē: ꝛa opinio ꝙs
quida grauiꝺ, q̄ Intellectꝰ cōnat ascendere ad demonstrationē, in
tertio enīo D. 2ꝑ. 2. Añae, ꝰD. dicit: opinio, e via ad scīa.

Dicer: una species, nō ordinat ad alia, ⁊ syllmꝰ Spēg et Demonstrativꝰ
ꝛt. 2 species argmōnis, ex syllmꝰ Spēg, nō ordinat ad demonstrationē.
Ad Distinguendo jorē, una species, nō ordinat ad alia, in genere rei,
2. in genere scibilis, D. Jorē. et pessa Nori distinguo aliq̄s eodē modo
dicit gratia nō ordinat ad peccatū, in genere entis, nec ēstra, ⁊ in
genere scibilis, peccatū ordinat ad gratia, qā nō pōt scīri aut cognosci
sine gratia. Oppōita enīm ſt simul cognitionē et privatio nō possūt
cognosci simul, sine ꝛa quā privat.

Replica bis: Directio Lgis syllmi ⁊ facti in Barbara eadē ē in syllmo 5ꝰ 2.
sophtico, ac in demonstrativo, qā solū differunt rōne māe, atq̄
Lgē abstrahit aqua cuing māe ex Obm Attributis sui Lgis, ꝺ
solo demonstrat ⁊ syllmꝰ ſtis in communi, abstrahendo a syllmo
demonstrativo ⁊ Spēg, et Sophtico.

Ad Amb: distinguendo jorē directio Lgis eadē ē in syllmo sophtico
et in demonstrativo ita, ut eadē modo maā afficit, ita ut diversimode
maā afficiat, 2. Nag directio ⁊ris, qua reperit in syllmo sophtico ē
ostra exigentia māe et ornamentū principale Lgē, cuius ē cō
temptus Latis veritis, at vero directis qua reperit in syllmo demonstra
tivo, ē juxta exigentia māe, et inclinationis Lgē, quæ ex se in
clinat ad cognē certā et evidentē, qua p demonstrationē comparat.
Ad 2da. Nog. Jorē. Nō aliude ē regula Lgē abstrahant aqua
cuing māe, et aliud ē Obm Lgē abstrahat aqua cuing māe. Nam
ē verū 2dum ⁊ falsū; Obm enīm Lgē est ipsa māe demonstrationis, ideo
nō abstrahit aqua cuing māe.

Pars 3ꝺa Procemialis.

TRACTATVS PRIMVS

De Concursu et necessitate Lgē ad alias Scias.

CAPVT PRIMVM.

An Lgica, sit necessaria ad alias Scientias acquirendas?

Actus in cujus entitate de Obcto Lgē, māli, ⁊ris, et attributis,

debucerang ordine nobis ꝓpositang de specieb⁹ et ꝓprietat⁹ lgā, et ꝓ dictis jā in nūcing, n. 6. 7. 8. et aliunde nulla dabi-
ta ꝓvocatio hoc loco inter scholasticos versat, proinde in quo
aliqua de ꝓpositat⁹ disputemus, etg. principalis difficultas c̄ de
sensu lgā, ad alias sciat, ideo, ad hāc enodandā accedimus.

§ 3. Nota: duplr posse aliqm causā concurrere ad effectū, uno directiv⁹ ꝓ
ostendendo modū, quō debet ꝓduci. Alio effective cooperando effectivē
alia concausa, ad eū modū, quo Deus concurrit cū causa 2da, adeju
operatōnē.

Nota 2do: ex DD. in 2do D. 28. Quæs. unica Art. 3. nullus hābtus sen
sive immediati, effectivi ad suos actus; potēā cui hābtus dispositus et ha
bilitatus, tota virtg ē suos actus effectiva; Itaq dato nullus hābtus ex
positā dispōnere ad eliciendos actus, quin concurrat ad ipsos effectivē,
adhuc partialiter.

Nota 3tio: triplicitē appellari lgā Directivas, effectivas, et lgas
ditivas, seu executivas. Directiva lgā dī lgā Docens, quatenus in
communi, dictat aliqm regulam ꝓcedendo, ab omni malo, seu ut ꝓ
arebg avertas. eg. Decimū debet ōdare, genere et differētā, intellectus
hic mālō lgā Utens, ute rebg secretis, seu quātenus in particulari
applicat generales regulas ad malā particulare, v. g. hæsce, v. gr. Ne
mālō lgā effectiva intelligimg illā lgā, quæ ꝓximē et immediatē
elicit ipsos actus Definiō, divisionis &. et hæc lgā Utens dī lgā ef
fectiva, uti hābtus distinctus ab hābtu lgā Docentis, cui lgā Utens ad
ētiva, sit ipsa met potēa Intellectiva, connotata directione lgā
centis; nec das lgā Utens effectiva actuū Definiō & ab Intellectu
distincta? Ethodūcis, qā positis regulis lgæ docentis, Intellectus ha
ver pōt sua virtute eliccre actus Definiō & Licet in lgā Docente di
vā realiter distinguas ab utente effectiva, qā haec nulla res ponit
distinguere et ꝓgulare, a lgā docente dirigente utente effectiva, ad suas
operationes ex lgā Docens directiva nostra ipsa lgā Utens effectiva
mālō lgā expeditiva intellectus quædā facilitas, relicta in pote
intellectiva, ex regulari executione, hoc ē in ipsis actib⁹ Definiō, di
sionis &. Sic breviatis.

§ 4 Resolutio: lgā Docens concurrit Directivē, et expeditiv

ad actus aliar scientiar.

Ver: gã Lgã ẽ Ars universalis, docens modũ arguendi, in omni mãa.
Deinde dicta regulat omnes doctrinas et demonstrãones aliar sciãr, ex
ac omnes scientiæ dirigit. Phũs n' definit, nec argumenta fut Philo
sophi, ẽ ut Lgcus.

Resolutio 2da: Lgã nullatenus concurrit effective,
ad actus aliarũ scientiarũ.

P. Nulli hbtg concurrit effective ad aliũ actũ, ẽ Lgã ẽ hbtg, ex &. jor ẽ certa
nor cognitas, et supa. quomodo ex. concurrit, nota hanc explicationẽ:
Lgã ita concurrit ad actg Metaphscos, sicut cũ Intellectu, Lgã et Me
taphsica. Metaphsica, ẽ posita mãa, Lga dirigit ad suas Artificiosã
et Intellectg producit ipsũ actũ, metaphscum: causando effective ipsã
Lgã in mãa metaphscos. Lga inclinat ad assensũ scitoris, rãone
formæ et dispõnis, Metaphsica inclinat ad assensũ ejus ad cognoscibilia re
spne materiæ. et sic de aliis scibilibus.

Dices 1mo: D. in 1mo Sen. 40 Log. A. 2. Sctio ajs: qdo Me 55.
taphscg, demonstrat aliqm scibile, Lga cogit illis, ex Lga concurrit
effective ad actg Metaphscos. ẽ

Nego ẽ D. Ly cogit non dicit effective, directive, nec metaphsica
concurrit alio modo ad actg ppios.

Instabis: Lgã D dicit cã instrumentũ aliar scibilũ, ex debet
concurrere effective.

R. Sic ẽ Instrumentũ causæ Effectivæ, debet concurrere effective, ẽ
Lgã ẽ instrumentũ in mãa alterius, tanqm causæ directivæ, ex
Lgã n' concurrit nisi directive.

Instabis: Artificium syllogistcum, quod reperit in demonstrãone Me
taphsicæ, negatur ẽduci effective, ab ipsa Metaphsica, ex debet ẽ
duci a Lgã.

R. Negando assqm, nam talis artificium, solũ ẽduci ab intellectu effe
ctive, mota à directione Metaphscos ad mãa ex Lgã ad suas de
monstrãones.

Urgebis: gã Deus ẽ causa universalis, concurrit effective cum crea
turis ad omnes illarũ actg, ẽ Lgã ẽ Ars, universalis ex &
R. Quia universalis, nisi concurrit, D. gã universalis effective concur
rit & N. sicut gã ita jor Dgã. nor. Lgã ẽ ars universalis, directive. ẽ

effectiva. Ps. 3

Dices: Avica st in genere causæ efficientis, ut Arles dicit; erut Dd: Hbtg, e principia operationis, effectivè. ⁊ sgã c simul Arg, et Hbtg

Sed Hbtus ce bst activus respectu potiãs, quatenq ipsa impellit ad actu, no vero ce effectivus respectu ipsius actg. Ita Dd. exposui. In 2do Dis. 28. q. 1ma, Ar. 3tio, versu, Sed solutio hui

56. De Necessitate Sgãs, ad alias scibãs:

Sequitur Notitia, qd sgã surrat ad alias scias directive, nunc ad alia dubia partic resolvenda accedimus, scilicet: an talis surrg sit simpliciter necessarius. pro quo

Nota 1mo: Vtile no ce id qd necessariu, posteni aliquid deesse tamen omnino est necessario requisitu.

Nota 2do: Necessariu dici 2pliciter, scilicet simpliciter et 2dum quid necessariu simpliciter illud, sine quo res nullo modo assequi postumus. Sic ocum ad videndu intellectg ad Intelligendu, respiratio ad vivendu. Necessariu 2dum quid, e illud sine quo res obtineri post ⁊ nõ ita facile, ⁊g. equs ad peregrinandu iter, licet pedestres possimq id facere, iterq et cum centu sit qd sgã sit necessaria ad alias scias acquirendas secundu quid, cum sit Ars artium, et modg sciendi, difficultas c, utrum sit necessaria simpliciter pro quo memoriee mandenq divisiones Sgãs dicta Dd. et ad eas qd Alter est Sgã Methodica, alia Doctrinalis. Methodica e illa, quæ ⁊ regulas, a magistro traditas habeq. Doctrinalis qua ipse Sanctus et in sua via comparat. independenter ab alterius magisterio, qualis est Sgã innocentes acquisierunt. Attende qd no prodest difficultas, de Sgã Artificiali, Hbtl et de Sgãs actuali.

Nota 3tio: Scia dividi in Actualem et Hbtl. Hbtl e Hbtg certsget evidens, p demostrationem acquisitg. Scia actualis, e cuius cognitionem deducitur ex principijs certis, et evidenter notis.

57. Nota 4to: qd certitudo, et firmamentum assensus Intellectg aduna parte sine formidine alterius. dividit certitudo in Objectivam et Subjectivam. certitudo Objectiva est representatio objecti, secundum esse, quod habet secundum se actualiter existens. Hæc certitudo subdividit in mãlem et formalem. Identitas est duorum inter se, nã talis identitas, e obtinemaãle scientiæ. Certitudo Objectiva Formalis, e certissima identitas duorum

extremos cũ medio, virtute ejus identificari inter se, ipsa ē obm
ſŕle scientiã. Subctiua certitudo ē, qdo talis identitas extremor inter
se, et cũ medio, cognosci certe, et indubitanter ab intellecto. ſpotẽ
stingere, qd extrema, sint certissimẽ identificata interse certitu
dine obctiua quin denominet intellectũ certũ certitudine subctiua
ut ſpt in obcto opinionis ꝓbabilis, quod altera pars ē determinate
certa in certitudine obctiua, et tñ neutra pars ē certa certitu
dine subctiua, cũ utrũq; sit ꝓbilis, et sub opinione. Unde certitudo Ob
ctiua, absqdo causat certitudinẽ subctiua, ſ nõ seqũ ꝗ post ea ſine ipsa
ex hac doctrina infer, qd ad hoc, ut aliqua scientia generet scientã debet
certa subctiue et obctiue, ꝗa Arte debet ei cognita rei ſ causã, qd illig
causa ē, et qd aliter se habere nõ potest. Explicacõ vide in Tartã ꝗ. 1052. et 1087.
Ord ꝗ. 202, 203 et 267

Resolutio: ꝗa actualis ē simpliciter necessaria, ad alias scias
acquirendas. sic D. cũ D. Thoma.

Arte Arno authorite S. D. August. 2da Academ. 6. Nr. et magis lib. 2. de
Ordine 6. 12. ait ꝗa commendando: Hoc docet docere, hoc discere, in
hac, scipsa radio sibi demonstrat, quae sit? quid velit? quid valeat. Scit
autem scire vult rosa ridentes facere, nec solũ vult, ſ etiam ſpt.

Tandem peruenit ad 2dam testimonij, in laudẽ suiꝗ scitiã ipsa
ipsis sacris Scripturis, in qua veritte ostendenda infallibilis, ꝗ ut
sapiãs 7. et 8. 6.

Arte 2do author. S. D. in Arno 2. 4. 6. Arte 2do Arte, ubi ait:
ꝗa habemꝰ ſra ad demonstrandũ in omni scitia de quacũq;
argñto: omnis demonstratio ſtus dependet a ꝗa, ſ omnis scitia de
pendet a demonstratione ſrli, ex. omnis scitia dependet a ꝗa et quando
cũq; indispensabiliter necessaria, ad alias scias comparandas. Ser. e certa
na scitia ē Arte ꝗ demonstrationẽ accognita ꝗ. Nec aute Aug̃m sit doctrina
S. D. declarat, scia enim ꝗa argñtiua, docet ſra ad demonstrandũ
in qua cũq; alia, ita ut alia demonstratio ad alias scias, ſra vero
ad unã ꝗa spectet.

Arte Ultra ē simpliciter necessaria ad ēe rei, et ſra demonstrationis ē simpliciter
necessaria ad sciendum ſra, ſ talis una dependet a ꝗa et. Ad ē certa
ꝗa cũ ē ultra, dicit S. D. sed ꝗa ſra hñs, ē simpliciter necessaria ad ēe unꝰ
ſra albedinis, ad ē albũ et sic de ceteris. Ista nãt huc vsq; cũ D. Augustino

qui 6. sup. cito stra Aiae. Lgã vocat hoc nñe: quasi formatricẽ alt
ar partiũ 6: idest scięar. Iudicęg dialecticã. Quasi alies. scięa
sine Lgã sint informes, qd ẽ nõ habere eã scięa.

Respondebis: aqm precedere de scięa in statu ꝓfecto, nõ vero im
ꝓfecto Contra: sicut aãs imꝑfectus ẽ veru aãs, habens veram grãm aã
lis essentiã, sic scięa in statu imꝑfecto, ẽ vera scięa, & vera et
ꝑfecta scięa, nõ post haberi sine diem̃ oratione grãe &c. Si conce-
das scięam nõ ẽ scięa de aqm cẽt de subiecto ꝓposito nisi ꝓponente.

59. 6ª 3tio Lgãm fundamentali, demꝫnsta ex 2d. qui in 3tio 2. q. 2. a.
3. n. 2. ast: Evidentiã syllogistcã, in qua scitur ꝑ extremitas de nouo,
dependet ex noticia eor cũ medio Exqua autor sic: aqm Ponitis
ꝓmissas pro notis, et sublata omni cogne Lgã intellectg nõ ẽ certg ab
jectiue, de ueritate sequentis, et bonitate aqũs. ex alig Lgã nõ ꝑt scire
comparari. Aqua ꝑt ex dictis in 5ª. A. ꝑr. nõ ꝑt intellectg cẽ cer
tg de ueritate sequentis, et bonitate aqũs, nisi sit certg, qd extrema,
quã identificant inter se in relatõe, identificant cũ medio ẽ in ꝓpri
is; Eius ꝑ qd ex eor identitate cũ medio, necessario requir identitas eor
inter se, & hoc certitudo, haberi nõ ꝑt sine regulis Lgã, ergo. Nõ ẽ
certa nãa identitas extremor inter se, ꝑ eor identitatẽ cũ medio de
ꝓpriissimã artis syllogisticã, in qua tota sunda tota efficatia, Lgãe arg
ut ꝑt ex 2d. Boeth. 3. de. ꝑ. et aqm si nõ ꝓsit scientia haberi sine
tali principio, comparari nõ ꝓtest ab aqo principio, et regulis Lgãe, qã
ꝓssõo medij verst cẽ extremis, nr tam in demonstratõe et ꝓbatiua
ꝑte dialectice. Ior in qua ẽ difficultas ꝑr. Licet intellectg ab eg
euenu, qe scięa experimentale, ꝑt cognoscere euidenter, qd hoc ẽ cũ
tm nõ ꝑt scire tales assentiendo de enti dicto extremor, nisi ꝑ illor identi
tm in 3tio, hoc ẽ cũ medio. ex. nõ ꝑt intellectg cẽ certg & tm ꝑr. Ita ꝑ ma
sas: omis hõ ẽ aãs et omnis bo aqus ẽ aãs, repsentant identitatẽ extrem
cũ medio, et tm nõ determinãt intellectũ, ad assensũ identitatis extrem
inter se, qã nõ cognouit unitas numerica medij verbi, ex nõ ꝑt intellg
assentiri scientĩ de enti dicto extremor.

60. 2ª Nãe medium ꝓpositũ tot modis variari, qnonno intellectg ꝓterit
habere certitudinem obiectiuã de unitate et uariatõne medij aqũ regulã

Lgā Docentis, Licet ex hō ꝑ scientā experimentalē possit cognoscere dū
ꝑ extremor cū medio, ex ea tñ nō ꝑt scientia inferre, identē ex
tremor interseq nisi scīat identē extremor cū medio, ei causa identis
eor inesse. Vota hæc rā desumi ex R.P. in 2do D. 10. q. 1. Ar. 1mo.
vbi docet ad scientē requiri judicium investigativū cogno
scendi identē extremor cū medio, in ordine ad identē cor interse. hoc
enī ē cognoscere principia in ordine ad scientē.

Intellectus, saltē imperfectē, posse cognoscere identē extremor inter Ob.
se, et identē ipsor cū medio, alīq Lgā Licetsi hāc identē perfectē cogno
scere nō possit, sine ipsa.

Rā: Hoc nota bene. Nā Licet intellectq possit cognoscere tales
terms imperfectē, et aliqualiter, sine Lgā perfecta, nō tñ sine Lgā imp
fecta et aliquali; nunqm enī potuit, adhuc imperfecte, attingere
identē extremor inter se, et ipsi identē cū cō medio nisi cognoscat saltē
imperfectē illud principiū, quia si cadē unitertio, et cadē interse: Tale
principiū ē in Lgā, ex. scīa ē necessaria ad alias scias acquirendas.
Quare, Licet Intellectq suo Lumine n. ālē possit speculo aliquas de
monstrationes imperfectas hoc ē opere, gā pillari exercitii, comparat
sibi aliquale habitus Lgā doctrinalis, saltē imperfectē sine anteom
nē actū Intellectq, habet aliquale notitiā illig principij, quod
cadē unitertio.

Obs. Nā: habitq acquisiti, nōn necessarij ad scientē operandū; Q2.
ad facilē operandū, atqui Lgā ē habitq acquisitq, ex. g.
Nō negando rām, nā eo qd Lgā sit habitq acquisitq, sed interē nō necessaria
ad scientē intelligendū essentialiter. In intellectq simplicē, ē necessaria, saltē aliq Lgā Licet
perfecta intellectq simplicē intelligere, et discurrere, Tales discursus ad Lgā
erunt informes, neq habebunt ordinē subjectivē qua ad rām scibilis requi
siti. Instabis: ipsa cognitio collata, erit ex omnino ē scientifica
et certa etiam certitudine subjectiva, cū sit cognitio rei per causā, et Lgā
nō simplicē.

Rā. Illa cognitio ē experimentalis, nō scientifica, qā ē cognitio ad sensū circa
singularia, nō autē cognitio per causā universalē, et circa veritates universi
sales, qd requiritur ad rām scientifice cognitionis.

Urgebis: qā a priori, post scitā aliqua demonstrātione clarissima cujq primi
principii evidenter notæ Lumine naturæ, ergo Nō: Ā: quia evidens

intellectu rapsici, et assentiat huic scitori, omne totus ejus sua parte, magn et totu et digito magn ejus digito.

Ad assensu felicitas scitoris in rustica ne exscientifica quo ad denominationē, sciat ea regulis Logē talis doctrinalis, qā licet ni assentiens scitori existimet se, ad id ex omissa assensu venire, et evidenter scitori assentiri, revera tn ipse nō assentit, nisi mutanter et formidolose, cujus clarissimū signū est qd facillime sit aliqua fallacia nē ab assensu scitoris retrahere, et talis hoc facere, qd de veritate scitoris dubitet, et licet antea exposita nō habuit formidinē, habuit tn virtualē formidinē et hesitationē, ad fallaciter seducendū rusticū, sufficere supponerq̄ precedenti argto de causa sui.

Hinc infero, hanc gubernatores iuris peritos Logicos, et alios hujg modi, talit pollere sua Late sumpta, qua ex experientia et simplex intelligea veritis objectiva ex sola penetratione extremorū qua cognitio cui sit certa, sufficit illis ad monarchicā economicā et politicā gubernationē; alios etn assequi Logā doctrinalē est negaing.

63. 2do: Scitio demonstrationis ytig: omne grave petit descendere, et terra est grave, ergo terra petit deorsū. Independenter a regulis Logē, exigentia ex generabit scitia sine Logā. Ad pr: advenientis cognitio reflexa Logicā de homine arguea scitio est scientifica sp nos, ex: antecedit ante talē cognitionē evat scientia. Pr arguā cognitio reflexa Logā nō reddit illā scientia sumpsit, aut potē affirmans ea scientia. 2do, ex scientia illi scientiales, qd ante ad ex erit illi cognitio reflexa Logā, distingenda, ex ante talē cognitionē Logicā scitio erat scientia. Haec Petrū et Achilles statia sententia.

Ad petita scitionē sumpta ex vera et scientia, objectivi in se ipsa ceteris ante cognitionē reflexa Logicā nō denominat intellectū scientē, qā hic segnis regulis Logē, nō habet certitudinē subjectivā, neq̄ est securq̄ de homine arguea, ideo solū mutanter, et cū formidine virtuali illi assentiri: veniente ante cognitione reflexa Logā, tangm solitione, intellectq̄ assecuratur subjective, et tollit omnis nebula dubitationis, in strictis, fit mutanter haeret objecto, securq̄ jā de homine arguea, ideoq̄ transit de scitente, ad scientē: qā scitio demonstrata incipit ipsū denominare scientem scitio ex: est in ea certa quo ad denominationē ante, stringentia qā nec denominat sicca, nec denominat intellectū scientē, donec adveniat cognitio reflexa Logicā, tangm cogitio, sine qua nō est talis

denominatis. nec valet dicere, qd eadē ſcitus, modo erit opinativa, modo vero ſcientia, qā obſcivi, ē ſcire certa, ymmo, n̄ reſpecta intellectus, ita D.D. in 3tio D.ti 2. n. 4to. nno, arg. 3tio ubi dicebā, qd eadē ſcitus, quādo antica erat opinio, poſt noviter fieri ſcientia.

Obj 3tio: Lgā ē vera ſcita atq; n̄ē neceſſaria ad ſeipſa: alias ad hanc eſſet neceſſaria alia Lga, et ſic in infinitū, er Lgā n̄ē ſimpr neceſſaria ad ſcitas acquirendas. 54

Ad nno: retorqueo eodē argūm. p vos ē Lgā neceſſaria ad qd ad ſcitas acquirendas, quare er. n̄ē neceſſaria ad qd ad ſeipſa? - quidqd ad verā, reſpondeant ſibi accipiant.

Ad 2do: Lgā n̄ diſtingue adequate a ſeipſa, ſicut diſtinguitur adequatē ab aliis ſcitis.

Ad 3tio. Lgā n̄ ſolū cōſcita, ſ et modū ſcitū, idcon n̄ indiget alia Lga, qā modū n̄ indiget alio modo ſicut unio, ſeipſa unit, actio, ſeipſa fit, qā ſit modi.

Ad 4to, et primo aliter. Lgā inadequatē cē neceſſaria ad ſeipſa, nā qua talem intelligā ē neceſſaria ad ſeipſa, qualem ſcitā, ut intelligā certificatq; de bonitate conſequentiæ ſit ſcitus de verite conſequentis, ē neceſſaria ad alias.

Duæres an hæc Lga nāalis, de cujus ſcitu et neceſſitate ad alias ſcitas, ſermo erat, ſcitus ad theologiā? Ad affirmō, cui ſtando authoritate noſtri D.ti qui Quod. 3. Quo. 8 ajt: dicendū ſcitus, qui fundatus ſuper ſimū ſcitū ſcitū in omni nāa ſcitū, ubi ſcitū ſimū ē ſimū ſpecifice in ſcitū in diversis, ſicut in aliis; qā impoſſibile cē Deū ſimul cē et nōcē, ex dictis ſyllogizando nāaliter, ſufficit ad ōia nāalia et ſupnāalia cognoſcendā, qui ſcitus in Lga. nec valet dicere, qd in Lga nāalis elevet ſe auxilio, et habitudine ſupra vires naturæ, et diſtinctū a beatitudine nāali; et ōia ſuperalia poſſunt repreſentari p cognitū nāale, qā dicimus qd ōm ens poſſet attingi, et actus nāale, ut ſcitū ſuppnit, ita ut ſuppnatualitas ſit ōm ens. Quod actus nāalis; dum modo nāō ſcitus ſubqua ſit attingi ſicut nāalis, adeoq; ōm ſuppnit in ſeipſo, ē verē ſupp nāale; et n̄ reſpectu ad ſeipſum aliq; qd attingit, et ad media, quibus cognoſcit. Unde ex

trinsece pactq tale etm, e naturaliter cognoscibile qa finito modo n vero intrinsece, seu, ut e in seipso. Haec de Prooemialibus sufficiant.

DISTINCTIO PRIMA

Logica

De prima Intellectus operatione seu apprehensione

Sicut in Epithome totius Logicae egimus, hoc e Dialectica de trinis, explanando, quid sit, quotiplex, de conpropriettibus &c sic clariori quodam modo, et tutius eadem exponemus, agendo de trino universali, univoco, aequivoco, analogo, secreto abstracto &c et hoc in 3bus quaestionibus. quarum 1ma de distinctionibus, 2da de universalibus in communi, 3tia de universalibus in particulari erit, unaquaeq juxta solitam praxim in Articulos divisa.

QUAESTIO PRIMA.

De Distinctionibus

Ingredimur disputationem praesentem, tam operosam quam necessariam, ad praecipiendam singularem doctrinam nostri R.D. non solum ad Philosophicam sed etiam ad theologicam se extendentem, et licet joris claritatis causa anteponere debeamus quaestionem de identitate quae opponitur distinctioni, (: opposita enim penes se posita magis elucescunt :) sed quia absq praecognitione idarum intrinsecum, universalium, praedicabilium, per R.D. singulari methodo explicatarum, non facile haec penetrari queunt, idcirco quaestionem hanc, in 5 Articulos dividemus in 1mo agentes, de statu, et linea intli, in 2do de identitate intentionali, in 3tio, de distinctionibus intentionali, 4to virtuali, 5to formali.

ARTICULUS PRIMUS,

De statu, et linea Intentionali.

65. Praeter statum rei materiale, non solum asserendum e incorporeum, sed etiam intellectualis quae intelligibilis. quae in multis locis, illustrat R.D. et praecipue, Quaest. 2do, per 7 quaest. praeserti Quaes. 8.

Dissidium inter esse Phisicum et Intle, apparet in specie expressa, quam cognoscimus eg. Lapidem. haec enim in esse phisico, e accidens quoddam subjective existens in intellectu, in esse vero intli: e substantia, cum sit ipsa Lapidis natura,

repu

rõsentat. Et cadẽ in cẽdo, cẽ spiritualis, in rõsentando, cẽ corporalis, cũ rõsentat ōm corporũ. Consule dicta de 22.36 et 37. et dialect.

Ad cognoscendũ Quid? et quotuplex sit cũ nõlo, Nota amo: Prior cẽ sphæricũ grossũ, subjectivũ, et sensg̃ capticile de linea sphæra reperiri aliũ cẽ ōrem resultativũ subtilissimũ, et delicatũ, de linea Intlã. Licet si p̃cipiat sensg̃ vocat Resultativũ gã resultat ex cẽ sphæro ad cui modũ, quo passiones resultant ex centro, intelligibili. tas enĩ cẽ passio entis. Y sicuti ex pavete albo, resultat pdcta relativũ, ad similia albo p ordinẽ in ad intellectũ cognoscentẽ.

Nota Zelo: valde differre cẽ sphæræ, seu subjectivũ ab cẽ intlã; objectivo, seu resultativo, gã sæpẽ cẽ subjectivũ cẽ objectũ; cẽ vero objectivũ, cẽ verũ. nã alter Deus habet cẽ subjectivũ pfectũ cognãte subjecti cogniti, ad qd sequit cẽ usũ ens rãonis; cẽ verũ ens rãonis. cẽ aliquid distinctũ ab ente reali, quæ omnia fundasg̃ in cẽ dicto: et in st veritas certa, gã stat ens rãe, qd stat Deũ ens rãonis, quæ ung Deus, sit ens reale. Vltrig̃ suadet, differta in hoc: gã cẽ Intlẽ objectivũ, post se pavet ab cẽ sphæro, sicuti cogitũ, rõsentans Sapiẽdẽ et Sapiẽ in cẽ intlã, non cẽ sphæro. Debndo, esse objectivũ Intlẽ, et communẽ ad ens reale, et rãonis, ad verũ cẽ sphæræ, et ppriũ entis realis. ex dictis intero, qd cẽ sphæræ cẽ illud, qd svenit rebg̃ inse ipsis, nullã facta comparatõne ad intellectũ. Itaq habet corporeũ respectu Sapiẽdi. Et vero Intlẽ, et qd svenit rebg̃ p ordinẽ ad posteas cognoscentiã. Talis cẽ cognoscibilitas fundata in entẽ rem. svenit enĩ rebg̃, nõ quid absolutẽ sed in ordine transcendentali ad intellectũ potentẽ eas cognoscere. Sapiẽ enĩ nõ dicit habere cẽ cognoscibile inse, hoc est, habere cẽ cognoscibile in ordine ad se, neq̃ in ordine ad suas causas, sed in ordine ad posteã cognoscentẽ, sicut enĩ posteã habet cẽ cognoscitivũ, in ordine ad ōm cognoscibile, quasg̃ cẽ gustabile in ordine ad ōm gustabile, et ita similiter ōm habet cẽ cognoscibile, in ordine ad posteã cognoscitivũ, et sic de aliis. Vnde cẽ Intlẽ sic definig̃: Ens in cẽ cognoscibile, seu habens cẽ in ordine ad posteã cognoscitivũ. Interrogabis: quotuplex sit cẽ intlẽ? Sp gãcẽ vatchio nato et cognoscibile id est, et ab inde rep̃ posse cognosci, q̃ p sensũ q̃ p intellectũ. Ideo cẽ Intlẽ, dividig̃ in sensibile, et intelligibile. Sensibile cẽ, qd habet cẽ in ordine ad sensũ, quatenẽ cognoscibile ab ipso; sic se habet visibilitas in colore, respectu visg̃. Cẽ Intelligibile cẽ qd habet reg̃ p ordinẽ ad intellectũ quatenẽ est cognoscibile ab ipso. Itaq habet nõ veri in ẽo externo, in ordine ad intellectũ.

Qe Intlo sensibile dividig̃ in varia p̃a diversorũ sensuũ. Eis vero intlo intelligibile

subdividij in varios modos, quibꝫ res nata d scipi, et intelligi q, etiam cũ intelligibile
evenit rebꝫ p ordinẽ ad intellectũ & Intellectionẽ: Duos modos assignit diversa
cognitionis, et modis dij res diversas, in cũ cognoscibiles. Vnde q. Intellectibile dividij
in Actuũ divisionẽ, aggnãt & esse Intle dividij, in Despitibile divisibile & compo-
sibile, q. Esse Intle Intelligibile, subdividij in Actuũ et 2dũ Intle. Esse Actuũ
Intle, & cognoscibilitas rei, seu capacitas intrinseca, qm habet, ut 2dũ ea
cognoscat, quæ habet inse, inde dependenter ab ordine ad Intellectũ; ut cognos-
cibilitas Lapidis, qua tenꝫ ẽ subsistãs corporea. & Esse 2dũ Intle, seu cognũ
& cognoscibilitas rei 2dũ ea, quæ habet in ordine ad Intellectũ. Talis &
cognoscibilitas rei simplicis, qua tenꝫ ẽ despitibilis divisibilis & ab Intellectu.
Esse enim despitibile, nõ dependet ab Intellectu absolute, sed in ordine ad Intelle-
ctũ qui solꝫ despicit, dividere, et argui pñt.

6 ℓ Eoque pñt maximo dij paritas, inter sensũ et Intellectũ, q. solꝫ Intellectꝫ pñt percipere cũ Intentionales, Sensꝫ nõ vt ẽ. Vnde eq. visꝫ percipit colorẽ
nõ vero, ejus visibilitatẽ, in qua assistit cũ Intle; cũ raõ ẽ qã visibilitas, nõ
colorata nec sensibilis, ut Duns. Nec obstat qd visibilitas dicat cũ Intle sensi-
bile, sic enim vocat, nõ qd percipij p sensꝫ ut quod, sed q. evenit rebꝫ p ordinẽ ad sẽ
sui visꝫ qmvis p sensũ attingi nõ possit. Sensꝫ igij nõ percipit cũ Intle sensibile
ut vero Intellectꝫ, vt solus percipit cũ phsicũ, sed tm cũ ens et 2dũ Intle; qã nõ
solus cognoscit rem cũ aãl raõnale, sed tm cognoscit, cũ despitibile p aãl raõnale
dividibile in aãl et raonale, et raõ ẽ q. obm adequatũ Intellectꝫ, ẽ ens
intota sua Latitudine sumptum ita, ut nulla sit ẽtas entis, quæ sub
tergugiat, ejus, cognoscibilitatẽ. Vande cũ Intle dividij in Actũ et Actuũ. v. n. 37.
Hic notas Esse Intentionale Intelligibile, vel denominatio extrinseca ab
Intellectu, et passio intrinseca rei qm habent inscipsis, & ordine Transcu-
dentali ad Intellectũ, qd ex illo axiomate: Cognoscibilitas ẽ passio entis
& aliter ad esse, sequij cognoscibilitas. Vnde cũ Intle Intelligibile, evenit rebꝫ
ẽtis ante omnẽ actionẽ Intellectꝫ agentis, et passibilis. v. Gart. Lgã a n. 109.

ARTICVLVS 2dus

De Identitate Intentionali.

Notandũ ẽ primo, ex his quæ habet noster Raymundꝫ Lumbier Dom. primo
Theol. ad. 737. in tractatu de entia, et attributis in rebꝫ distinguendas cũ di-
versas Lineas. eg Phsica Intle, moralẽ & in qualibet aliarũ, manet Dei
quod ama Logarũ, quasi Dꝫ domꝫ, et omnia ad ipsum ptinentia. In Lineas
phsica manet cũ phsicũ, sub omni modo essendi absoluto. In Linea Intli
intelligibili, habitat intelligere actuale, et omnes actus rei, sub cũ Intelli

gibile, et quidqd, species ordinat ad ipsum, ut causa, effectq; perfectas
In Linea morali, actq humanq, et quidqd, specialiter, ad illud deducib.
Nota 2do: una et eadem re, sub diversa ratione, posse pertinere ad di
versas Lineas; hō ut ens, pertinet ad metaphsicā, ut sanabile, ad medi
cinā, ut colorabile ad visū, ut intelligibile, ad intellectū; ut amabile, ad voluntt. v. infra.
Nota 3tio diversitas in una Linea, nō sufficit excludere strictam identitatē
in alias Lineas, neq; stricta identitas in una Linea arguit identitatē in alias. 70.
Prior Carmelitanq cōparatq cum Laico nostro, et idē quo ad institutū, nō vero
quo ad jurisdictionē, cōparatq vero, cum Priore Dominicano, et diversi institu-
ti, et idē injurisdictione. Sic imago xti, in Linea repsentiva ipsius xti,
ideo et in adorat, in altari, cultu Latriæ, et in Linea physica omnino
differt a xto. Sic quoq sacerdos, in Linea physica realiter differt a xto, in Linea
actus representivus, stricte identificat cum xto, ita ut verissime dicat in secra
tione panis HOC est CORPUS meum. alias me dacium diceret.
Nota 4to: speciei dq averbo antiquo specio, seu aspicio descendit nanq,
ut oba aspiciang aposca, eō qd sit imago repsentans obm, sicut et insce
obm esse cum, aut per distantiā aut per materialitatē, aut aliud impedi 71.
mentū, nequeat immediate attingi, ideo, pro specie debet cognosci, tangmp
medium repsentivum ita, ut sicut de specie impressa sensibili, loquit D.D.
in 2do D. Aug. A. sic in presenti, de specie intli, loquendum et. Species
pro expressa Impressa, et expressa Species impressa, et similitudo, partus ab obo
qua provenit et excitat postea ad cognoscendū. Species expressa et similitudo
partis, partus a posca provenit, et excitata ab obo juxta illud, ex obo, et pote
stq; notitia. Species impressa, denominat obm proxime cognoscibile, et spe
cies proxime cognoscitiva; Species vero expressa denominat obm actu cogni
tum et posca, actu cognoscente. Species Impressa, sub dividi in sensibile
et Intelligibile. Sensibilis movet sensum, Intelligibile q, qua movet et excitat
intellectq ad intelligendū.
Doctrina assignata in 3tio notandq certissima et a pud Thomistas ipsi
mātq communiter asserunt, speciem expressam, quae et imago fit obti identi
ficari intrinsece illo strictissima identitate et tri in Linea physica realissi
me distinguunt. Similiter dicunt, cognitū identificari intli cum obo cognito
ita ut in Linea intli, realiter omnino idem cum tri existat Intellectus in Linea
entitativa, realiter distinguit a cognitione, et obo. Et qa identitas cognitionis cum obo

ōcertissima in sentēa DD. et adsequentes difficultēs omnino necessārias ideo

72. Species expressa seu, cognitiō, identificat intētionaliter cū ob̄o cognito. Idē dico, de specie impressa respectiva, respectu obēti respectu cuius. Ita D. D. in 1mo. 2. d. 3. q. 1. et 3. D. 3. 2. 1. et alijs locis. D. Thomas de Amā Sect. 13. et 1ma parte 2. 14. Ar. 1mo, Postri Talmi ticenses, Lumbier et alij.

Pro 1mo authōritte D. Augus. Lib. 2 de genesi ad Litera. 6. p. ubi respondens huic, quæstioni ym cap. 6. p. posuerat, nempe quare de elementis et alijs creaturis, dixit illa respectiue Genes 1mo fecit Deus firmamētū et factus est ita. Ideo ēc. qā nāa firmamenti, et aliarū creaturarū, fuit facta a Deo 1mo in cā intli, in mentibz angelor. p. species, representativas a Deo ipsarū, cui 1mo dixit is angeli, fiat in re, seu in cā ptō, qđ producta et facta ipsa; et hinc c. qđ imago rei accipit a re ipsa ut imago cæsaris, dez cæsar. ex. species representativa identificat cū re representata.

Pro 2do: Intellectus dei trahere ad se cōa p cognē, unde Arist. Lib. 6. de anīa dixit, Intellectus ēc quodammodo omnia, nempe recipiendo species, et cognitiō quibz representant cōa, ex. species, essentiæ, et cognitiō ut perfectiōnis, ipsarū in cā Intli, et representativo.

73. Pro 3tio: Nā imaginis, quæ in specie, et cognē respectu obēti, debet tudo adequata illi, ex. in nullo distinguit a ob̄o. nequa ptt. nō sit realiter quo distinguere, in illo nēcē similis, et dissimilis ob̄o, ut haby in communi axiom. simile si in omnibz esset alterū simile, nēcē simile et idē, ex. si in aliquo dissimile esset nēcē idē. A. in quo difficultas ēc pro. si imago nēcē sit similitudo adequata obēti, in aliquo esset illi dissimilis, atqui, in nullo est dissimilis, ex. ē Nos p. si in aliquo est dissimilis, qua dissimilis nēcē esset imago, imago enī nō esset similitudo quod ad ea. ex. ē.

Pro hac nā 1mo: in immagine ut tali nihil ēc, quod ob̄o dissimile sit, ex nihil quod ob̄m nō sit, qua ab eo distinguit nēcē similē ob̄o. 2do: Illa quæ distinguunt nō convenient, atqui imago et obēta in omnibz convenient ex. in nullo distinguit. Nor p. ex dictis. 3tio pro. atq similitudo declarat, similitudinē ēc adequatā identitē. Pro et Joannes essent similes, et nō adequatē, ideo nō essent idē, et distinguuntur. Contra tñ distinguuntur, quia essent dissimiles; et qā in ratione speciei suæ, adequatē essent similes, ideo, in hac ratione adequatē essent unus

sicut qã in rãonibꝫ indiuidualibꝫ sũt dissimiles, et ideo in illis nõ ẽt ꝓfectꝫ
ex similitudine adequata ẽ ueritas.

Si respondeas rãonẽ immaginis, qua in specie, seu cogne reperiꝫ, ẽ inadequata 74.
similitudine?

Istud. Arnb: si cognio ẽt inadequata similitudo, dñm, cognoscere, inadequa
te, ꝛ hoc falsũ ẽ, ex 6ª. sequẽs foret. Cognio ẽ ꝓfectꝫ similitudo obcti, ex qualis
fuerit similitudo, talis erit cognio, ꝛ similitudo ꝛ nos, ẽ inadequata, ex cognio
erit inadequata, et sequenter nullꝫ poterimꝫ cognoscere aliquid adequate
quo ẽ ꝛra experientiã: qã quo cognosco numerum ternarium, duos unitates dñm co
gnosco, et nihil, nõ duas dñm, et sic adequate illũ cognosco.

Istud 2do: recipere inadequate, ẽ nõ recipere totum ꝛ partẽ, ex falsi illa pars totꝫ
recipit ex recipꝫ erit illi adequate similis, ex identificatꝫ.

Ad 4to: quidditas obcti debet ẽ intra [illegible] 75.
potentia, pariꝫ nobilitas, aliqui [illegible] sub modo ẽndi phõo, ex falsi
debet ẽ intra potiã, sub modo [illegible]; ita nõ pona, ipsissima quidditas
obcti modo intelligibili.

Ad ultimo. Recipꝫ representans adꝫ sine differentijs, ẽ universalis in linea in
telli, ex debet identificari intꝫ, cum obõ externo, unquã ꝓbr. qã identificatꝫ
nõ ẽ cum hoc vel illo adꝫ externo, nõ posset ꝓdicari de illis, nec ẽt universalis.
Itaq dicendũ ẽ ipsissima quidditate, quã in obõ externo existit, sub modo
ẽdi intuitivo, do linea phõa ipsissima ẽ in cogne, seu in verbo mentis sub mo
do ẽdi representativo, seu intuitivi.

In fine observa ea quã diximꝫ de cogne, seu specie expressa respectu obcti in
telligibilis, intelligenda ẽ ꝓportionaliter, de specie impressa, respectu obcti sen
sibilis. dico respectu obcti sensibilis, qã in sententia D. nõ dat species impressas
respectu obcti intellegibilis, eadẽ ẽnt species sensibiles, quas posito lumine solis de
serviũt respectu potentiã visiuã ad sensationẽ, posito lumine immateriali in
tellectꝫ agentis, deserviũt intellectuj ad cognẽ.

Contra has sententias defendũt plures recentiores, difficiliter intelligentes identitatẽ speciei
cum obõ in linea intuitiui, ꝛ quibꝫ.

Ad Arnb: cognio in rãone immaginis dicit relationẽ similitudinis ad dñm, ex in 76.
rãone immaginis, vtaliter dissimilis ab illo. Unquã ꝓbr. Nã relatio, potest esse ma
dissimilis.

Ad 2ozum Arnb: dissimilis dicendo sequens. ex. dissimilis in nãa. Nõ in modo habendi
di eandẽ nãa ꝛ. sequitur. Itaq licet eadẽ prorsus nãa, quã ẽ in ẽ reperiaꝫ
et in specie, et immagine, dñm diuersitas in modo habendi, talẽ nãm.

nō in ōō reperij modo phīcō in specie vini, modo intō, ideo possunt reservari
ad invicē, ratione similitudinis. ℣ Ph sic: Cognē quatenꝰ id certificat cū ōō
solū reservari ad ipsū, relatione rationis, ejusdē aūt ad seipsū ꝑdūt diversas ꝓpte
cognoscentis et cogniti, repsentantis, et repsentati, nō repugnat relatio ra-
onis, ꝑt eni esse signatū sui ipsius, ꝑdūt diversas ꝓpte; Nmo: ga ca
dē res, ꝑt eā ꝑdūt diversas ꝓpte, mensurat et mensuratū ex. melius po
test ei signū es signatū respectu sui ipsius. 2do. gā ꝑs aliqua res se
ipsa scire gā eā cognitā sit signatū ꝓpte ōīti cognīti, et ꝑt aliquares,
seipsa cognoscere sine ꝑt aliqua res seipsa scire; Itaq Deus, Angelꝰ
cognoscunt seipsos immediate.
Ōō 2do: Ōō ꝑt ei sine cogne ut ꝓs ꝑt, ex. distīguit realiter a illa
℣. gā ide ōō successive identificarꝫ cū multis cognitis, qđ repugnat.
℣ Nmo: Petro Aretio, distīguendo arguens ex distīguit in Essēā, seu,
naā ℣, inclusive modo essendi et habendi illas naās, i. argm. Sic Essēā
Postilio ꝑt ei sine actiā actuali et tñ solū differunt in modo essendi.
℣ 2do: Distīguendo A. Ōō ꝑt ei sine cogne, ꝑdūt omnia quę dicit
cognitio? ℣. ꝑdūt aliqua? I. A, et distīguendo arguens eodē modo. Itaq
cognitio, repsentans hinc, nempe dat et rationale, duo dicit: Nmus ipsos
reptos obiectivos, quos repsentat et sine ipsis, ōō exisseret nō ꝑt. 2dus
modū essendi. Intō, et diminutū ipsorū et ꝑdūt hoc, distīguit a ōō in
ei phīcō, gā ꝑt ei sine illo. Sic Xtō, ꝑt ei absolutē, sine modo essendi
quē habet in Eucharistia sacramento, nō tñ ꝑt ei sine corpore, et san-
guine quę in dicto sacramento includuntꝫ.
Ad Xtm: Ide numero ōō posse identificari, cū alia et alia re-
gnē, gā illa cognes circa ide ōō solū differunt ma āliꝫ, nō vero ꝓpte.
Sic ide numero Lotus identificat successive cū alia et alia suppticis
aeris, et aquę gā illę suppticiē solū differunt de māli, nō de ꝓpte.
Ōō 3tio. Filius in Divinis, ut filius, ei imago Patris, atqui ut filius, nō
identificat cū Patre, ex neq ut imago. Et sequitur ꝑdūt imago Intōis nō ide
tificat cū re quā repsentat. Hoc argm. peccat in ꝓpta et ostendi
clarissimē. Hō ut hō, et āāb atqui ut hō distīguit a bruto ex. ut āāb. Ide
sic: Filius ut filius in Divinis, includit ēctiā divinā, atqui ut filius
distīguit a Patre ex. ut includit divinā ēctiā. Quare ℣ go Licet filius
ut filius distīguat ꝑdūt a Patre, tñ nō omnia quę includuntꝫ in filio, ut
filio, debent distīngui ꝑdūt a Patre, Essēā enī divina includit indivisa
in ut rog Licet ex hōis imagine includi in filio, nō ideo filius ut imago debet
ei distīngi a patre. Addo: qđ Licet ut imago filii distīgat a patre, filius

n̄ ingeᵗ Lᵛ, qā cognoscens, et cognitū identificat, Int Lᵛ.

Obᵗ 4to Hæc ē vera cognitio, Lapis n̄ cognitio alqui n̄ identificat cū ōe q̄ vere est certū: q. cognitio ē accidens, Lapis vero substāa. Nec ꝓ illā cognitio attingit Lapidē nī distinctū a cognitione ei⁹

Ad rem ꝓ est distincta non n̄ identificat cū ōi phīe, I. Int Lᵛ. Nec et arg. ad ꝓ hoc dico: ꝓ dicta cognitē attingere Lapidē, nī distinctū phīe a cognitione n̄ vero, ut Int Lᵛ dixit ctū, nā si sensisset, Lapis int Lᵛ n̄ ē cognitio, sē ꝓpō erit falsa

Obᵗ 5to hæc cōtio, Prō n̄ ē Lapis, ē actus simplex representans simul Petrū et Lapidē, alqui n̄ identificat Int Lᵛ cū illis, erg. Nec ꝓ. Prō est Lapis ad huc int Lᵛ n̄ identificans inter se, er nec cū cognitione alqua ꝓtt. Nā si identificaret, unī cognitī identificaret eam inter se; juxta illud quæ sunt eadē uni tertio, sunt eadē inter se.

Ad Solutionē hujus obctionis difficilis, Nota primo illud prime. quæ sunt eadē tertio intelligendū de uno tertio simplici, n̄ de composito nā partes simul sumptæ et unitæ sunt idē cū toto ex illis composito, et tñ non sunt idē inter se. deinde, Deus, et hō sunt idē cū Xto, et tñ non sunt idē inter se; sic ad eā rationē, sunt idē Petrus cū homine et tñ non sunt idē inter se.

Nota 2do illā cognitē: Prō n̄ ē Lapis, ē actus simplex, in linea phīca, et multiplex in linea int Lis, qā representat plura ut plura: ideo ē composita int Lᵛ explicitē representatio in adæquatis: atq adeo potest cū pluribus ōbus identificari int Lᵛ, quin ōia identificetur inter se. Hinc ad 3tium. dist. ergo jorē, illa cognitio ē actus simplex phīe, et in ordo I. Int Lᵛ et in repræsentando. Ad jorē cū nott. ad 2dum. Ans, et neg. arg, aut si vis data distinctione, distingue. nā mala est tra identificans cū uno composito et tñ n̄ identificans inter se.

Ad Reliquis Solvendis.

Nota primo cognitio aligdo representans ōia impossibilia nequit cū illis identificari phīe, bene tñ int Lᵛ. Nota 2do: nullū ens nec ens, qd Deo stante distincte reali phīca identificet int Lᵛ visioni beatæ nec requisitū revelationis visio enim ordinis ē phīca, et tra creata et finita, cæterum ordo ē int Lis, et tra increata et infinita cū sit ipse Deus.

Nota 3tio Aliqdo et nigredo sunt tra incompatibiles, sub modo tñ phīo, n̄ sub modo intelligibili, unde licet cognitio, et ōbm, differant in ē entitativo, n̄ tñ in ē int Li, et representativo.

Nota 4to. qd species, causalitas, dependentia ꝓductiva et causa ad ōia

efficienter, in Linea phsica, in qua vsit ide, in Linea autē repsentiva in qua sit ide, specie vt causary ab obo efficienter, & vltō seu in genere causæ vltis, qua causalitas, vt petit distinctionē inter causā & effectū, put in tali Linea. sicut si pictor seipsū in Linteo depingeret.

Nota 3to ex eo qd cognito identificat cū obo vt cognito, caret in Intellectu cognoscentis posse latrare, talis esset habitus intra se, seu in Intellectu canis, vel ei Intē, vt vel ei phsico, Latratio autē vt exercita in eo Intē a cane, & in ei phsico; ultimo vt ei cognito de cane & transitq canis de Linea intli ad phsicā. Hoc: nā xtus in Eucharistia vt ambulat, vt Loquit, licet in ea sit phsice, vivq et verq: q. exercitiū talis operationis vt venit xto subomni modo ei nāli, & solū sub modo nāli existendi, ei phsico.

Nota 6to sicut ignis picti repsentq vt caliditē, nec macula de formant speculū in quo repsentant, ita nec peccata sūt in, vel ei intē, et repsentant. & hm vel ei phsicū existens apparet vt. Nec obest, qd imago peccati, sit ipsum peccatū, in gā, modi ei di sit valde diversi in gā peccati possibilis, identificat peccato actuali, et in peccatū possibile vt maculat B. M. Virginē, cui sit Immaculata. Unde absq ulla indecentia admittimq divinū cognē ei vltis peccatū, vel ei repsentivē.

Nota 7mo Imago xtus in Eucharistia in pastore descripta, et ipsum sacramentū repsentat, qd in altari adoratq, gā vere vt ita intensive ipsa cultus Latriæ imagini in charta &c in altari, hoc ideo q gā in imagine habet modū ei de valde imperfectū, puri repsentivē, et imperfecto modo ei di phsico qui habet in altari.

Ex dictis infero Anno Deo realiter distinctam in Linea phsica potē identificari in Linea intli sicut et extra res realiter in entitate existas in Linea phsica, posse distingui in Linea Intli. vt pt. in ālī extraneis qui licet in Linea phsica sint eadē numero entitas tñ in Linea intli, vt diversa put est unus ab alio cognosci vt vid extē. [illegible] mē ipse Deus

Infero 2do Cognē separari ab obo phsici, vt Intli, cui sit [illegible]

78 Infero 3tio veritatē vltis vt existere in Intellectu subjective, i. hm objectivē vadē ga veritas vltis in Sensu Deo ei ipsum obm Intē repsentat intellectu, aliqui obm, vt existit in Intellectu subjectivē, & hm objectivē, nā obm adēc subsistēs, cui repugnat in subō recipi, et veritas vltis vt sit in intellectu subjectivē, & hm objectivē.

Infero 4to Identitatē vltis Intli, posse dici ab ipsa nā indepen-

denter, ab omni operaõne intellectg nã species sensibiles, immediate instituta a nãa ad representanda ea aliqui identificata intle, cũ ea sit aliquid nãale dimanans, et identitas intlis per fectionis ab ipsa nãa.

De Distinctione Intensionali.

Antequam de distinctnibg in particulares agemg, prius divisionẽ distinctionũ in communiũ proponere necessariũ arbitror. Distinctio ergo in communi nihil aliud ẽ qm unũ nõ ẽ aliud, seu carentia identitis, inter 2 extrema. Vide Prg diffiquij a Lapide, q. vltã Lapis. quare, ubi est distinctio ibi de 2 ẽ extremor 2 pluralitas.

Distinctio dividj 1mo in Realẽ quae reperij a parte rei inter extrema, et in dependenter a cogne. eg. inter Petrũ et Lapidẽ. 2 Rationis quae fit ab intellectu, aut reperij inter entes identificatas. ut si quis speciat nãã hõis ẽ entis distincta ratiõnali.

Distinctio Realis subdividj in Physicã, et Intlẽ, Physica ẽ quae reperij inter duas res, nõ pensata ordine ad Intellectũ, ut quae reperij inter hoc et illud. Intlis ẽ quae reperij a parte rei ordine ad Intellectũ. Et de hac, sermo ẽ in presenti.

Distinctio Physica et Intlis, subdividj in Adequatã quae sit data, quo extrema mutuo se excludunt omnino. Et aliqs vocat distinctionẽ exclusivã sive excludentis ab exclusa. Et in Inadequatã quae reperij inter duas res, quarũ una a parte rei, alteri, v includij in alia, talis reperij inter totũ et partẽ qã partes in duas, vel in totũ. hanc vocat distinctio includentis ab inclusa.

Burgius dividj Distinctio Realis, in Generica, Specifica, Numerica et Graduale. Distinctio Generica ẽ quae reperij inter extrema quae differunt genere, ut inter hoc et Lapidẽ, quae differunt inge nere adhis. Specifica ẽ quae reperij inter extrema quae differunt in genere, et differunt specifica differẽa. eg. Inter hoc et illud. Numerica ẽ quae reperij inter duo individua ejusdẽ speciei. eg. inter Petrũ et Paulũ. Gradualis ẽ quae reperij inter diversos gradi ẽdi ejusdẽ numeri individui. eg. Inter Petrũ possibilẽ et actualẽ. nã Prg actualis nõ differt a se ipso possibili, genere, specie, v numero

s Hñ gradꝰ, hoc ē ꝺ̄ꝰ diversos gradꝰ ēdi, ejusꝺ̄ numeri ēntia ut
Prꝰ existens actu, vaōne actualitis, Imperat novꝰ gradꝰ ēdi, q
possibile.

Prima Distinctio Beati Thomæ Complexa, Positiva, quæ versat
inter duos positivos, eg. Inter aqua et ignis. Negativa ut inter
duos negativos, eg. inter carentiam aquæ et carentiam ignis. Media
quæ versat inter unum positivum, et alium negativum. eg. inter
ignis et carentiam aquæ. Positiva subdividi in puram entiva,
quæ ponit inter duas res. in Puram modalem quæ est inter duos
modos. eg. inter Petrum et sessionem ejus, et Paulum sessionem. In Media
quæ reperit inter rem et modum eg. inter Petrum et sessionem ejus. Hæc
Modi vocantur formulæ diminutæ sine quibus subjecta non possunt
solemni ipsa vero sine subjectis esse non possunt etiam divinitus.
ra quantitas, et Modus illius, et servari nulla lege possit sine quan
titate. Rursus Distinctio dividi in Intrinsecam et Extrinsecam.
Illa in ipsis rebus hæc penes diversa connotata reperit. Unum
duo quidem intrinsecè identificata, dicuntur, extrinsecè distingui
ꝺ̄ꝰ diversa connotata.

Distinctio Rationis, de qua N. Tg. dividi in Ortam et Rationis
Ortæ cognitio Intus separans unum ab alio sibi identificato.
Objectiva ipsa res, prius separata, et divisibilis.

Distinctio Rationis subdividi a Thomistis in Distinctionem
Rationis ratiocinatæ sive cum fundamento quæ datur, quando ex
reperit fundamentum ut ab intellectu distinguat in plures re
eg. sic ab rationale Petri sint ꝺ̄ꝰ ꝑ̄ꝰ diversæ operationes
quas innotant Patent fundamentum intellectus ut illos ra
tionaliter distinguat. Et in distinctione Rationis Rationocinatæ
quæ datur, quando in eo nullum est fundamentum ut diversimode
intellectu recipiat. eg. cum dico: Prius non Prius, et nihil Petri distinguo
a re so ubi nullum est fundamentum ad tale distinctionem.

Distinctio Rationis Rationatæ vocat Abstractiva, seu Precisiva
quæ fit per Intellectum abstrahentis unum ab alio sibi identificato.
hæc autem abstractio cognoscitiva, seu cognitio abstractiva subdi
vidi in Positivam et Negativam. Positiva est cognitio qui concipiendo
unum distorsa ab alio ita, ut unum ab alio concipiendo distincte

one vsurg ab alio. eg. cu dico: aāb vē raōnale. Negatiua Abstractio
ē cognis attingens una fōlte nī. curando de alia vt cognio attingens
aāb Qui si, nīb curando de ejus dist nē, aut idente cu raōnli.
Itaq; Distinctio Babtis dicit in Confusā, et. C. Clara ē in
git eni ea sōle rc, modo ipse modo clare supra, et ipsa pua accepta
ipse dist guit ase ipsa vt clare accepta, sic Pīgitas pīt accipi ipse
a Longe.

Duns Sco

Quid ē Duo Ittus Lex sit Distinctio fōlis, ex nāa rej.

Distinctio fōlis ex nāa rej ē nor Dicitur realis phica et enti-
tativa compatij eni cu idente realis phica entiva. Illa aute dicit
distīgui fōlē ex nāa rej, quae ex sua raōne fōli, habent diversas
quidditates (: Rosa Iche hunc fōnē diversas nī distīctas :) et exigunt
attingi p diversos accpīg, et explicari, p diversas definēs. Quare Dis-
tīctio fōlis ex nāa rej, reperij inter duas fōlites, ejusdē entis.
Admittunt hāc distīctionē fōlē ex nāa rej, Sc Scotg qm K.D. et ideo
admittit identē realē absolutā inter aāb et raōnle, et ideo etiā
admittit distīctionē fōlē ex naa rej, inter illos accpīg, q diversimode
explicant; Na Scotg illa defendit in Linea phica quoniam veri
K.D. in Linea intli. Itaq aāb et raōnale in sententia Scoti si
fōlites diversē in Linea phica, hoc ē absoluta, et nulle pen
sato ordine ad Intellectū. At Insentia Ioannis K.D. aāb et
raōnale, si videremus absolute, et in Linea phica si omnino
idē, et sensatio absolute n se lū exigit aāb, q est raōnle, qā phia
exigit aāb identidicatū cu raōli; quare in Linea phica nullas
inuenit K.D. fōlites; si aute sic erat, aāb et raōle in Linea
intli Intelligibili, respectiue ad intellectū, si fōlites realiter fōlē
distīctas in Linea cognoscibili. Et raō, qā in eadē entē respe
ctiuis p quos fōlites intles, se ordinē ad diversas cognes. Vnde
hō Licet in Linea phica, sit entitas simplex absq ulla distīctione
fōli, in Linea tn intli ē composita, ex pluribus fōlitbs, quae si
diversa intelligibilites inotē resultantes, respectiue ad diversas cognes.
audi K.D. Quodl 3. Q. 8. Ar 4 Resp, ubi ait: (: Simplex ē Distīctio entis
quaedā secundū se, sed ab intellectu (: ade Distīctio Babtis :) quaedā

ista, qd sit inter extra. Ecce Dyscretio Localis. Quod ista, qd cor dis
cretio, nec ab Intellectu fabricata, nec ita, ut discretio cor rispg
rebg diversis. Ista, qd eadem res p mag sua, nata e suppi diversimodo
ad Intellectu, et talis discretio, vocari possit a Doctoribg Discretio
Intellis. Haec potest vocari Dyso, in ec susceptibili, sive intelligibili, sive
re posito, talis e de qua e sermo.

Differt ex Dyso Intellis Baconica a Dyscio ne grli scotica, nam scotista
suos dicunt ee de linea physica, et absoluta, nos vero de linea intel
ctiva in ec relativo ad Intellectu. Scotg Invenit Grlttes discretas in
obo externo physice existente, Baconus in obo externo physice existente
nec invenit Grlttes discretas, sed Acutissimus Grlttes identificatas, et solu magno
vit, Grlttes discretas in obo externo, dum ee Intle, quatenus diversimo
dejes susceptibile ab Intellectu.

Differt tandem Discretio Baconica a Dyscio Reali, entiva, Modali,
adequata, qa hae omnes st de linea physica, Baconica vero de linea
intle.

Dubium 2do.

Quid et Quotuplex sit Discretio Virtualis?

§2. ms Aliqui dicunt, qd res illa dicit habere discretione virtle, quae licet
in ee physico sit plexa, aequivalet tn multis, v.g. ppt quod ecce effectg
discreta, v.g. de ipso verificantur duo contradictoria. Sic aabet vaonle,
habent discretione virtualem inter hne. s.
Juxta mentem B.D. Discretio Virtlis, sic determinanda e: sim
plex entitas physica, in qua fundant Grlttes, intentionales. Coincidunt Cajetang et alij Thomistae cum hac sententia, qui di
stinctione virtle, asserere in simplicie entitate potente causare in Intellectu diversos conceptg, dicunt. Cognita Distinctione virtli ea
fundamentum primum ad Distinctione Intle, dico ens res habet plu
res Grlttes Intles, q. e multiplex virtualiter. Hic Nota: qd Discretio
Intlis Virtlis, e de linea physica.

§3. Dividi autem Discretio Virtlis, universim accepta, in Maxi
mam, et Minimam. Maxima e, qua contenta in subo capacitate ad
contradictoria maxima, hoc e absoluta, et rigorosa. Minima vero
e, qua contenta in subo capacitate, ad contradictoria minima, hoc
e forma Scalia, et diminuta, pro cujus Intelligentia
Nota 1mo Contradictoria absoluta, de verificari de eodem subo

qdo illi ꝟeniunt absolute et rigorose ſtrā et ejus carentia; Ita dicto
ꝟba formaliter dicā ꝟificari de eode ſubō, qdo illi ꝟeniunt ſtrā,
et carentia formaliter Hm, et cū addito, ſ vero absolute et rigorose.
Quod ut clarius ꝓcipiat.

Nota 2do ſtrā et carentia duplicit̄ ꝓsse ꝟenire alicui ſubō
et ꝟificari de illo Ano absolute et rigorose, et sine ullo verbo addito, qd
sonet in ꝓpriete, ſi hīi absolute ꝟenit ſtrā raonis, et carentia
irraonis. 2do: ꝓsunt ꝟenire et ꝟificari ſtraliter, et cū addito
hoc e, in sensu restricto, impꝓpriete sonante, qd scilicet ſtrā abso
lute ꝟenit ſubō, ejus ſtā carentia, ꝟificat de illo, in aliquo vero sensu
licet ming ꝓpric.

Explicat hoc in his ꝓpoſitis hoō e risibilis et hoō quia aīl
e risibilis utraque e Vera. S ama in sensu absoluto, q. risibilitas
absolute ꝟenit hīi, dauero ſolū ꝟificat cū addito, et in sensu, res
tricto, nempe addendo illa ꝟba: q. aāb quibꝫ restrigit sensꝫ. Carentia
enim risibilitis dicit formaliter ꝟenit hīi. Vbi casu assumo ad ꝓbari
ma ꝓpoſita 2a. 3ā. Contradictoria absoluta de ꝟificatu de eode
qdo illi absolute ꝟeniunt ſtrā et carentia utraq in sensu ꝓprio,
et rigoroso; sic in Divinis Dejtas, et Paternitas licet sint rema sim
pliciſſima entitas, tñ recipiunt ſtrā, et carentia in linea ꝓpria
et in sensu rigoroso, ama Dejtas absolute ꝟificat cū filio, Pater
nitas vero absolute nō ꝟificat cū filio, ſ distinguy. Contradictoria
formaliter dicā de ꝟificatu de eode, qdo illi ꝟeniant ſtrā et carentia
ſ diversimode ita ut ſtrā ꝟeniat illis, absolute et simpliciter carentia
vero addito quid et cū addito. Vnde ista duas ꝓpoſitiones ſt similes ꝟe:
Spiritꝰ S. e Deꝰ et Spiritꝰ S. ex vi ꝓcessionis nō e Deꝰ: qā habet illam
ama sensu absoluto, 2da restricte, et cū addito, nempe ex vi ꝓ
cessionis.

3o Dicitur Indero ama Contradictoria absoluta ei de linea
ꝓpria, formaliter dicta de linea Intli.

In ſero 2do: Contradictoria absoluta ei Intelligenda in eode
sensu, et linea, alias in casu stricta Contradictoria stricta, qā nō ꝟificatur
de eode. Et hac 2da Illatione adhuc Indero: Contradictoria formaliter
dicta nō ꝟificatur rigorose, q. nemo ꝟificat in sensu absoluto de linea
ꝓpria, aliter vero in sensu diminuto, de linea Intli, seu restricto.

ut ptin hac ppõne, hoc ē raõnis, et q. aãb nō ē virtꝰ raonis.

In tero 3tio Cõdicto clarissime vtare, quid sit Dicere Virtꝰ Maxima? quid Minima? Maxima enī ē simplex entitas phica quibdam plures virtes intles cū capacitate ad stradictoria absoluta. Minima vero est, simplex entitas phica quibdam plures virtes intles, cū capacitate ad stradictoria pure formalizata et diminuta. Virtꝰ Nota: Dicere Virtꝰ Minima nihil habere, ꝑter quibdam ad virtes Intles, q. ex ipso ē capacitas ad stradictoria formalizata ma ē ide ꝑ hoc ē nihil de Intle, ad stradictoria diminuta: at vero Dicere Virtis Maxima, ꝑter capacitatē ad virtes intles ꝑ quē venit cū minima supdicta capacitate ꝑ hoc ad stradictoria absoluta et rigorosa, quæ ē ꝑpria ipsis differa, ꝑ quē dicitur a minima.

Rovertꝰ: In Creatis nō dari Dicere Virtꝰ Maximā raõne, q. Dicere Virtis Maxima reperit in simplicitate habente simul ora et ejus cavacitia atqui hoc in creatis repugnat. ex. g. Deꝰ. Sallt in creatis dicet tenere illud pricipium Impossibilē ide esse simul ēē et nō ēē q. Mysterium Sanctissimæ Trinitatis, sit in eo, qd simplicissima entitas, sit simul, ep̃ia et ꝑsona, una, et trina, communicata, et nō communicata, producta, et improducta. Si aute in Creatis verificarent stradictoria absoluta, de simplici entitate mysteriū Trinitatis nō ēē singulare, et vulgare, nec mirandū, et imitandū qd ē erroneū, et ꝑ

In Creatis dat Dicere Virtis Minima et hoc ꝑfalliter de aãb et vaõb; verificat simul ēē et nō ēē, sallt in ēē formaliter et diminuto, atqui hæc stradictoria minima, ex. g. Jor ꝑt. Sal et vaõb st ide absolute, et in Linea phica, deinde, nō st ide formaliter et in Linea Intli; atqui ē simul ēē et nō ēē, sallt in ēē diminuto, ergo q. aãb ꝑt cognosci absq vaõb, et sequenter, simplex entitas cognosci ꝑ diversas virtes, q. sensatis exigit virtꝰ aãb, et nō exigit virtꝰ vaõb.

Cornuly, Stus

Dissidium Intis Baconica explicat.

Quia hæc Dicere virtis reperit in Divinis inter attributa, et in creatis, inter aãb, et vaõb, sive inter ea ꝑ q superiores, et Inferiores, et sallt gratia, explicabimq Dicere Intle inter aãb et vaõb. Inde quid de ea deinceps dicendū sit, sufficienter constabit.

N. B. Dicere aãb et vaõb ut st ide vata in Linea phica ad ēē absolutū, qd habent in seipsis, et omnino ide virtꝰ, absq ullo genere

Distinis actualis; at vero si ista videretur in linea intelligibili respective ad intellectu differre ſrlr in eo intelligibili, ſt endoeni in simplici enbe reperiri plures formales initles ita, ut entias ſrlr in linea simplex phsca ſit ſrlr multiplex in linea entli. Quomodo autē simplex entias in eo phsico ſpossit eē multiplex in eo obiectibili, seu intelligibili explicat R.D. Loco supallato exemplo columbe in cujus colla juxta communis sentem, ung ſm color reperij, et ſm incidente luce vo Sapphiru visuj varij colores, ecce simplex color in eo phsico, multiplex in eo obiectibili, seu vo Gsenti vo, respectu ad visu. Simul Literexplicat R.D de saule xti, qua cadens ſp manens, indies Judicij respectu horribilis, Justis amena et affabilis apparebit, et ut soles in immo gruitg ad regulas ſpectivi depictis, fiert, quia Licet in se sit una, ſt diversas refertas imagines.

84.

Responsio 1ma. Aāl et raōle phsci identificata habent cognoscibilitē, ſrlr diversas; loco differunt ſrlr ex ptāa rej, in linea intelligibili.

Ad raōnē. Aāl ipsū cognosci ſrlr sine raōli, ex differunt ſrlr in eo cognoscibili. Ad declarag: Nā videns hoc a longe ipsū certissime cognoscere ex motu et aāl, quin cognoscat certe et raōle, ex. aāl post ſrlr cognosci sine raōli. Ignas principalis ſr. g. si aāl est raōle, ſ differentes in eo cognoscibili, ſ possent cognosci aāl, quin simus cognoscere raōle, atqui hoc est falsū ex ſ pr. si hō et Sapis ſ different in eo pducibili, ſ possent hō pduci quin pduceret simul Sapis, q est ide pduci pducibile ex. si aāl et raōle, ſ different in eo cognoscibili, ſ possent aāl cognosci absq raōli.

Ad 1mum g. aāl et raōle, ſ sit ide in linea entiva, adeps unum et sine alio, ex. si est ide in linea cognoscibili ſ possent unum cognosci sine alio. Ad 2do: si vos cognito aāli, nec cognitis raōli, ex. cognosceretis aāli, ſ e cognoscibilitas raōlis. et ſ cognitum differunt in eo cognoscibili. Sicut apt. nā de obiectis, ſ si Socrates hanc oportet sicut de aāli g. Ad 3tio cognito cognoscens aāl, attingit ſrlr cognoscibile aāli, atque ſ attingit ſrlr cognoscibile raōlis, ex. aāl, et raōle, habet cognoscibilitates diversas ſrlr. Nec pr. Cognito attingens aāl, ſ attingit ſrlr raōle, ex. ſ attingit ſrlr cognoscibile raōlis.

Responde bis: Cognito nē aāli, attingere raōle saltem de znāli, et sic cognito aāli attingit ſrlr cognoscibile aāli, atqui ſ attingit ſrlr cognoscibile raōlis, sed illa attingat de znāli, ex. cognoscibilitas raōlis de formali, ſ e cognoscibilitas raōlis, et ſ sequenter differentes ſrlr in eo cognoscibile.

Resp. 2do: hoc dist. pucinet a cogne, s ista, q. aab et raole, in
dependentia cogne actuali habent alia et alia cognoscibilitatem,
cognis enim, vt dat obm, ei cognoscibile dicet dat illi ei cogniti.

Resp. 3tio In co de attingi, simul aab et raole, in ordine ad cog
nosdm sensationis vt ad notandum discursus. S. ista Anno Resp
ciem sensationis, nequit repsentari et cognosci discursq, ex neq
potest repsentari et cognosci principium vnq. Ista 2do: p vos vt
cognoscij illa entitas, in ordine ad discursum ex ordine ad discursum
manens ignotq, s talis ordo de entia illig entis ex aliqo predicatu
ei ciale ipsig manens ignotum. Ista 3tio: q. aliq nr cogno
scij clare, ordo ad discursu aliqui noscij clare ordo ad sensatio hic
ex ex parte rei, aliquid noscij clare, et aliquid eum ipso identificatum
nr noscij clare, qua aliquis stradictoria, ac cognosci et nr cognosci.

Ad 4to: Resolut. Quilibet res ex vna sua, c cognoscibilis pe
effectq, s simplex entitas huius, pot producere diversos effectq, nempe
sensatiuq, et discursq, ex c diversimode cognoscibilis.

Resp. has cognoscibilitates, ei obo extrinsecas, vt vero intrinsecas
de quibq c difficultas. S

Ista: Licet ipsi effectq sint extrinseci, respectu causa ei causa
ex una rei et ab intrinseco, habet posse cognosci effectq

Ad 2do Ista Thom. p vos Disce raonis vnger aab et raole dif
cui fundamento ex parte obti atqui hoc fundamentum aliud
ei nr pot quin diversa cognoscibilitas, ex parte aalis, et raolis
ex differunt in ei cognibi. Nor Dic. Na fundamentum in re,
ad diversa cognm, aliud ei nr pot, quin diversa cognoscibilitas ex
parte obti. Si dicas: has cognoscibilitates fiunt ab Intellectu,
Ista c nno Na alias fundamentum ad diversas cognes nr ei in
re s ab intellectu effectu, cujus status docens Thom.

Ista 2do: Na S. Thomas. posiqm explicavit modum quo
intellectq creatq, formas diversos respectq de Deitate subjungit: in
Anno. R. 2do 2. d. 41. q. Licet Deus nullam creaturam fecisset, ipse
in se talis esset, ut posset vere videri, tam omnes ipsas respectus
quas nunc habet Intellectq noster Deum viderando. ex. Dum
sitas in ei cognoscibili, s. respectibili, nr ei ficta ab Intellectu, s positiva
fnlr in obo extrinseco, independenter a videraone actuali Intellectq

Ex dictis igit. Inpero, clarissime Distinctissime Intellectualis supplicere adhoc
go una substantia scipsa ab Intellectu, nō respectā alterā rāe; g. cū
una nōsit de quidditte alterius, sequi posset una sine altera scipsa esse
eg. Aāt sine rāoli; Intellectg enim respectu ens, ut cognoscibile aāt
aute nō magis cognoscibile ē, ipsum scipsum, si sit dissimile a rāoli
gm, si sit, dissimile identificabit. Potentias enim, nec tollit, nec augeat, cognos
scibilitte intrinseca, go ipse ipsa: g. cognoscibilitas aāis, nō identi
ficatis, nec dissimilis a rāoli, g. attributum ipsius aāis go ex se, nō potest
identice aut dissime a rāoli. Hinc pt Distinctissime intellectualis ex nāa rei, nō ipsius
in ea, go una substantia, scipsa sine alia. Ipsa deitas enim ante mentis ope
rationē est in suo genere ē actualis, g in ea, go una substantia ex nāa rei 6.
sit scipsibilis, sine altera. Itaq deitas, identificat entes, g di
versos substantias, sit id ē cum ente rāonis, semp tm rationes
substantiales, sunt diversa.

Observa: go Distinctissime Intellectualis, vocamus distinctissime rationis, nō ac ipsimus
rationes ex parte ipsius g facto, ab intellectu, ē: ipsa deitas enim substantialis exterius
g. distinctis rāo, adiversa rationis substantialis objectiva, aāt enim et rāole, sunt alia
et alia rao substantialis, inclis ideo diversis differre, rationis substantialis objectiva, unde D. Thomas
loco supra citato ait: unde pt. go pluralitas rationis attributorum, nō tm ex
parte intellectg nostri, g etiam ex parte ipsius Dei. Vid. Lga Scto M. q. 2.
Potens aliquis respondere ad rationes ipsas positas aāt et rāole ei substantialis una
intelligibilitte substantialis multiplici ad go resolvendū, cui M. R.D. in 3. D. no.
4. 6. et in A. D. 3. 2. A. Art. 4. Quelo: oversu, et solutione.

Resolutio Scti: Distinctio substantialis ex nāa rei, quae reperiri inter
aāt et rāole ex rationis substantialis sine linea intellectibili, ita ut simplex
entitas, habeat plures substantialis Intellectibiles. seu Intellectibilitates substantialis Distinctas.
Haec conclusio ē contra quosdam Thomistas negantes, qui asserunt distinctionem Thomis-
tarum ē: tm vis Leve Texeo, go R.D, sepe ajt Distinctissime Intellectualis nō texisse diver
sas rationes substantialis, Hinc inferunt substantialis males, nō ex substantialis Distinctas. 7.
R.D. Ipse scipsum ex ponit, negando solum substantialis distinctas in linea physica
una sententia ē Scoti, adeog nō negat substantialis intellectibiles distinctas in linea Intellectibili
respective ad Intellectum.

Pro confirmatione: Distinctio substantialis, ē una substantialis nō ex alia, g aāt ut cognoscibilis
ex substantialis rāole, ut cognoscibilis ex distincta substantialis Intellectualis Dei. ē Contra

aāz, nō ḡrlr aāz ḡst cognosci sine vāoli, er aāz ut cognoscibile &

Resp. Sufficer ad hoc, gd aāz et vāole, sit una simplex cognoscibilitas virtle multiplex &

Ita vna Alma aāz et vāole, nemine habentes virtlr distinctas in Linea phica, qm cognoscibilitates virtlr distinctas in Linea intli, ad quas distinctio virtlis, inter hoc aāz, et hoc vāole, nō sufficit, ut hoc aāz, possit dici et ponj, sine vāoli. ex. Distinctio virtlis inter cognoscibilitates aāz, et vāole, nō sufficit ad hoc, ut cognoscas aāz sine vāoli. ḡst ergua q. sat ostenditur ḡ. cognosci, et nō cognosci, qm ponj, et nō ponj ita et nō ita. Posito ad hoc ut cognoscj, et nō cognosci, verificatur, de simplici ente, debet habere ḡrlr distinctas, cognoscibilitates, nec sufficit, una cognoscibilitas virtle multiplex.

Ita vna Tertio: etiamsi ḡr. gd aāz et vaole ex parte obiecti, habent ḡrlr diversas cognoscibilitates in Linea intelligibili, et sic argmtur. Habent cognoscibilitates ḡ specie diversas, ergrlr diversas. Ergua c evidens nō distinctio specifica, c distinctio ḡrlis. Ans. ḡr. Cognitio aāz, specie distinguij a cognitione vāolis: er, aāz ut cognoscibile ḡ specie distinguij a vāole ut cognoscibili, et sequenter, habent cognoscibilitates ḡ specie diversas. Ista c certa, ergua ḡst. Nā actg diversificant, gd aāz, a quibg ḡ specificant, et sequenter Distinctio specifica actuū, desumij a distinctione specifica obiecti. Nam vāo ḡ habet rationes veri, et boni, ex ḡrlr distinctas, in Linea intelligibili, q. attingunt, primo, et postea, specie diversas.

Dḡr: Cognitio, nō se habet ḡ nāam sine distinctio obiecti, ḡ etsi c idē intellectus, in ordine ad obiectum, ut ait S. Thoma et sequaciby dicimg. Qd ḡ ex si cognitio aāz, specie distinguij a cognitione vāolis, etsi, ipsum aāz, ut cognoscibile distinguij ḡ specie, seu ḡrlr a vāoli, ut cognitum.

ℒ ℒ Ḡr. Conclusio Tertio: ea quae realiter, entiue sunt idē, nō ḡst inter eāg realiter entiue separare cum fundamento in re, erg. ea quae sunt de intellectu sunt idē ḡrlr in Linea intlgbli nō ḡst intellectg ḡrlr separare, cu fundamento in re. ḡ ḡ vos intellectg, separat ḡrlr aāz a vāoli, cu fundamento in re, ex. distinguat ḡrlr c bonitū in Linea intli.

Dḡr. Separatio realis, ḡ supponis distinctionem realem actualem ex. separatio intlis, ḡ supponis distinctionem intlem actualem, ḡ intellectg ḡ vos, ḡst separatio intlr aāz a vāoli, ex. ḡ supponimus actualiter, ḡ. ḡrlr distinctam in Linea intli. ḡst ergua ḡ. q. si nō est actualiter distincta in Linea intli nō ponent separari intlr.

Intellectus Angelicus Sanctorum Doctorum, Mortalium, quae habet Deus

Respondeo Lusitier, qd unu ẽ ẽc aliud, ꝑt intelligi dupliciter. Uno
absolute sic hõ, ẽ ꝑt Lapis. 2do ex ordine, seu cũ ãbitu sic dal in
linea absolute est rãle, ꝑt ex meritis, seu cũ addo, ꝑ ꝑma dalitis,
ẽ ꝑt rãle, dlis Leo, ex meritis dalis, ẽt valis, quare dal in hõe, ẽ
rãle, ex meritis ꝑ ꝑma dalitis, licet absolute sit tale. Deinde, quamuis ad
gnosci, nõ ẽ rãle, licet absolute, ẽt quantũ ad esse, sit tale; arguit hoc modo
dal Dyscretio a parte rei, quo dal unu ẽ ẽc aliud ex: a parte rei, ex solido dal
Discretio entia, qualis reperit inter hõe et brutũ, ẽ ens in actu ẽ ꝑticulis.
qualis est, quo reperit inter ex Ivona, qua licet in re, sint idẽ, unu tñ ex meritis
seu quantũ ad cognosci ẽ aliud.

Ogr. hec Doctrina ẽt pr. Dal ex meritis sijs, ẽ ẽc rãle licet sit eadẽ essẽ. Ogr.
ẽ ẽc idẽtificabile. diverse modo se habet dal in ordine ad rãle sibi
idẽtificabile, ac rãle in ordine ad risibile, sibi idẽtificabile. Arguit hec
diversitas, in alio quidam ẽ ipse, nisi q. rãle exigit risibile sibi idẽtifi
cabile dal vero nõ exigit rãle licet ens illo idẽtificet; ex dãle ẽ exigit rãle
sibi idẽtificabile ẽt consequenter, dãle ex ꝑprijs meritis, sive, quod dãle exigit ex
ẽ ẽt rãle, licet ens illo idẽtificet.

Respondetur. Admittendo quidẽ dal, ex suis meritis ẽ ẽc rãle, inde
tñ ẽ sequi sequelã distinctos. S.

Ira Nmo: q. eo ipso qd dãle ex meritis ꝑprijs cognoscibilibus, ẽ ẽt
rãle, habent rãlem ꝑtem, omnino diversas in linea entis, arguit in
hoc argumẽto discretio ꝑticulis, de linea intelligibili, ergo.

Ira Dño: q. eo modo dal discretio a parte rei, quo dal unu ẽ ẽc aliud
ẽ ꝑt vel dal ex meritis ꝑprijs cognoscibilibus, nõ ẽ ꝑtr rãle, ex ꝑti
distinguij ab illo.

Observa hui bene, distinctũ ꝑtis Instãs ẽ essentiam qd unum ẽ sit aliud
ẽ qd unum ꝑpris intelligi absq alio. Rãs Nmo, q. nõ ẽ Discretio de linea
entis inter entia. ẽ rãs dei, q. ẽ discretio ꝑtis de linea intelligibili
inter cognoscibilia. Quare ẽ aliunde qui negant hanc diꝝ ẽ ex eo
qd ẽ mutuo sit ẽ ordine ad ens in respectu ejusdẽ entis cognosci, et ẽ cognosci
ens, quam ẽ posse, ẽt ẽ posse. Arguitur ẽ ex dictis ẽ Dño Lusitier
ẽ verbis: posse, ẽt ẽ posse ẽ de linea entis inqua rãle ẽt rãle
ẽ idẽ ẽt de eodem, eo modo, quo ẽ idẽ repugnant ẽ ra ẽt carentia. ẽ esse
cognosci, ẽt ẽ cognosci, ẽ de linea intelligibili, in qua, rãle ẽ rãle, ergo
ẽ ẽ intelligibiliter, ẽt metaphoricè diversa. ẽ sui ipsa ẽ carentia sui ipsa ẽ
Ogr. Nmo: ẽ ẽtia rãlis ꝑtis de ẽtia rationis, hec ens ẽ ens rationis ergo

Raõle, e aãb vivens & er. vr dijstinguy & vera pr. Nã ad vera Judicia
nõ requirj, q existema identitatem. Ign. q. hoc e falsa hæc p põo hõ
e Lapis, q. existema distinguy.

Rp Aal Judicari de raõli eo modo, quõ ea ipso identificat, et nõ aliter
quam hæc p põo aãb e raõle e vera in sensu p hõe, e in falsa in sen
su stli, si nempe ved adhunc sensu: aãl stle in eo intellegibili e ra
õle q. in Linea intellegibili, aãb, nõ identificat eã raõli, & postig ab illo
distinguj stle.

Obj 1. ado: Cor quæ distinguy ex nã rj, unum habet negaõnem
alterj, & aal nõ habet negaõnem raõlis, er. nõ distinguy ex nã rj.
jor pr. Cor quæ ex nã rj distinguj, unum nõ e alterum, er. unum habet
negaõnem alterj.

Rp negando Jor, q. negatio, e carentia, et nõ semp dijunctionem
ab alio, impossibilem carentiã, unius in alio, nã Deus æternus distinguj
a stli, et tñ nõ habet illig carentiã. Nec ig unus habet carentiã ca
ris, aquo tñ distinguj realiter quam aãb, nõ habet negaõnem mõs
Licet ab ille distinguã stle. Quare nõ negaõnis, intelligibilis ab ho
carentia identitis, sc distinguitur a e Nor, aãb nõ habet negaõnem mõs
in Linea hõis? I. in Linea intli, nõ nor. q. põt cognosci, et ei intel
gibiliter in mente absq raõli.

Obj 2lo Divisibilis Intlis nisi in simplicia entia, at Intellectus
divisibili in p dures scepsq, atque hæc divisibilitas nõ actualis dijunc
tio & ad summum positis, er & nor pr. Divisibilitas, nõ actualis di
visio, er. neg actualis Divisio.

Rp Negando Nor. ad p hõe nego Ant, et negando cogm, nõ
divisibilitas nõ supponit existema actu divisa, supponit tñ existen
ma acta dijuncta & dividi et separari nõ possent, nisi actu essent se
parata; unde partes quantis actu sit distinctæ.

Obj 3 Atc Divisibilis Intlis tota e chordine ad actg Intellectg, et
fundat in rem nãm cognam pr. Cognis dividens aãt a raõli, e actio ar
tificiosa na divisio e õe artificiosi dijuncta, ex jus ortum, nõ põt ca
dere, seu stlem generis nãm. põt cognosci. nam actio artificiosa nequit
referri ad ens in nãali.

Rp Distinguendo, q ex nãm rj distinctas, hoc e ante intellectum
Licet p cognosci, põt artificialiter dividi et separari; nõ partes quantitatis
nãliter distinctæ, possunt artificialiter dividi, cultro &c scuri; Sed

obiã nãalia, posse attingi, p artificia alia instrumenta. Or. sup. n. 46 et 47.

Obi. 2do: Si p aliqm rãonẽ dare, Distinctio Irlis nulla inter aal et raõle, maxime q. pcis diversimodè cognosci, alqui hoc falsũ est. Nor p. qua libet res potest cognosci ut a parte rei, s aãl et raõle a parte rei sũt identificata, er nõ possunt diversimodè cognosci.

Ad iã Jovi neg. nor, ad cujus p mẽ sensũ jovi dig. Nor: si dẽ in linea phica 2. in linea Intli, R. Nor. et dig. negans, eodẽ modo. Solutio pt. ex dictis, q aequivalet rebs distinctis, qo sufficit, ut ex simplici entte, virtle multiplici, resultent diversa fõlties inrãles in ordine ad diversas cognes.

Obi. 3to Deus põt cognosci absq raõli, alqui nr differt Irlr a raõle, ergo Jovis pr. nã videns hoc a longe põt certissime cognoscere eã esse, et nõ cognoscere eã raõle, ex.

Ad negando Nor. Deus enim Irlr differt ex nãa rei, in ee Intelligibili a raõli, et omnibs differtis, ut docet ex hoc R.D. in 1. D. 34. 2.A. inquis. 3. q. Quinodis dicitur ab omnibs differre, ut docet R.D. in 1mo D. 2 p. Ar. 3. et A. docet: Iã q esse ex. Spiritis monitis nec potest ee raõle nec in raõle, ex. q. differt Irlr in ee Intelligibili ab ejus differtis.

Obi 4to. R.D. in 1mo. D. 2 q. 2. ar. q. 3 p. V. respondeo ad 3: Distinctio Intli, e nihil inre et omnin Intellectu ex nõ existis Irlr in rerum natura.

Ad R.D. loco citto, agere de distinctis inter Irlres Deo repugnantes nisi cognit et volitis reali, nã cum talis Irlres Deo repugnent, earũ distinctio nõ potest esse interna et actiua, q omnino ab intellectu pendeat: nõ ergo agit de distinctis inter Irlres existentes in Deo, eg. inter intellectũ et voluntẽ. Qd autẽ germana sit mens R.D., posteris videri in ipso fonte.

Ad 2dum: R.D. in 1mo. D. 2. qud. 2. Ar. 3. 3mo expresse ait: Ex hã ratione ostenditur qd attributa distinguntur quantũ ad rãones absolutas ad ee in cognte actiua, in Intellectu, nõ in ee Irli 1mo. ex dictis Irlis inter attributa inrã, sit omnino ab intellectu, et nego nõ existis Irlr in Deo existente.

Ad R.D. ibi agere de attributis, quantũ ad ee absolutum qd habent in linea phica inquo sensu negat illis distinctionem Irlr. Quamquam Scotus dicat nõ in agit de attributis quantũ ad ee relativum ad Intellectum, qd habent in linea Intli, ratione in hoc sensu addit, subjungens eni: Et habes

ntra Aureol, qd repsentatus ille respectiue distinguit an & co pt intellectg, sicut repsentatus in collecolatione ante visione eor.

De Reliquis solvendis.

Nota Nro: simplicitas in genere phsco nr tollit multiplicitte in genere intle, cuius enim Diuina & simplex in linea phsca, multiplex in linea intli. Idem dic de aali et vnoli, etc. Nec obstat, qd ee intle fundet sup ee phsca, adeoq sicut hoc ee simplex nr multiplex, ita debeat ee ee intle. Nr obstat ingm, g. mata Nra, stinet plures ntras, una causa plures effectg, sup una qualitte fundata nr latitudines aqualitis et in aqualitis respectiue diversor, ex & Ex hoc er. qd ee intle fundet sup ee phsca, solu ingerit nr posse reperiri ee intle sine phsco, sicut nr potest reperiri velatio a suo fundamento.

Nota 2do: Intellectg Nrum cognoscitiog in actu Nro, qnuis possit dici multiplex a multiplici cognoscibili et intrinseco respectibili, illo multiplex est nr inest absolute, & in ee repsentato, ad diversa ab nr ens Rtus D. dicendo ad paritte qm insistunt adversarij a nr multiplicitte intellectg cognoscitiui, qnuis hic habeat multiplices cognoscibiles, ad nr multiplicationem objti vrtl, ideoq objm est intrinsece hoc est multiplicatione cognitis. Dicendo ingm cum R.D. posse Rtt nr cognm. Dis paritte invenis excedere R.D. in Nro D. Ro. 2. A. Rt. 8 §. vbi docet: qd ea qua Rtm stinet virtl in aliquo, nr facultas ad invicem distinct, secus vero qdo stinet virtl. Ita enim videmus facultates separari, et distinguit, ea aude virtte non. Dicit Artes 7. Met. Text. 8 Longaigy Rag disparitas inter potentiam et objm respectiue ad actum dicendum. Potentia enim operativa nr elicitiva pluriu actuu nr stinet virtl actuy distinctor, & Rtm virtl, et in potentia. ideo nr multiplicatur nec diversificat a diversitte actuu, At vero cognitio, stinet virtl objtum in Linea intelligibile, ejus subjtl. nè objm. N. 7 2. Nemo stinet qda modo ee objm ipsig cognitis, cum sit vera illig. ideo ee objm diversificat virtl adiversa cognita.

Nota 3tio Distinctionem inter diversas virtutes nr solu fundatas in limitatione intellectg creati, & Rtm, in plenitudine & perfectione

obvia, cujus ratione simplex entitas phsica, e multiplex inec obici bili, quare diversitas intlis interaat et vaole, fundat in pfectione intrinseca hnis, eminenter stinente res distinctas.

In fine Quaeres an haec Distio Trlis Intlis teneat in Divinis? R. Affirmve, tu q. unitas Divina distinguit frlr ex naa rei in Esse intelligibili a Trinitte, et hoc ideo, q. pst cognosci unitas, et de facto a Philosophis fuit cognita, licet non cognoscat Trinitas, quae solum e cognoscibilis sup naalr p fide: et tn e entas simplicissima. tu q. unus attributus pst cognosci absq alio in Linea intli, licet in Linea phsica omnia attributa sint ipse Deus. Verum de his, in Tractatu de Attributis repetendum erit.

Quaestio Vda

De Universalibus in Communi.

Quamvis aliae scientiae omnes agant de rebus quae dicuntur universales, ad unam tn Lga spectat frlr considerare, rerum universalitate, ut dictum e n. 45. ideo sequentibus articulis, de illis agemus.

ARTICULUS PRIMUS.

Quid, et quotuplex sit Universale?

Nota 1mo: Universale ex vi Nnis, unum versus multa dicit, ex vi expssionis aliquid commune pluribus scat. 94.

Nota 2do: Quadruplex e Universale, nimirum in causando in scando in eedo et in pdicando. Universale in eedo e natura apta ad eedum in multis, ut naa humana, quae existit in Pro Paulo &. Universale in causando, e causa pluriu effectuum pductiva. eg. Deus sol &. Universale in scando e suptus plura scans, modo sit mentalis modo vocalis, y scriptus. eg. Gallus, canis, &. Universale in pdicando e ipsa naa existens in multis, quatenus pst de illis pdicari. Hoc enim, enunciat de Pro Paulo &. Hic solum e sermo, de Universali, in Essendo, et pdicando.

Nota 3tio Ad Universale in Essendo, et pdicando requiri, qd sit

unum et plura, q. debet multiplicari in inferioribus. Ideo debet idem esse in linea intli, et plura in linea phsca. cujus defectu naa Divina non est Universalis. V. Dial. n. 17. q. non multiplicat in Personis.

Nota 4to: Naa Universale posse considerari, in quadruplici statu, 1mo idem se, v in ordine ad sua predicata ecctia alia, eg. ho quatenus est aal raole. 2do: In statu contractionis, quatenus scilicet est contracta in inferioribus, eg. naa humana in Pro, in quo statu, dz naa individuata. 3tio In statu Passionis, quatenus prescindit et separat intlr, ab inferioribus; In quo statu fit Universalis metaphsce. 4to in ordine ad inferiora de quibus pst predicari; in quo statu dz universalis lgae.

95. Definit Universale ab Arle 1mo. Posterior. C. 8. sic: Unum in multis, et de multis. qm Defnem amplectuntur R. D et D. Thomas illa particula: Unum est genus pqd convenit universale, cum unitate individuali. Aliae particulae sunt differentia naae universalis a singularibus. Lij: in multis denotat potentiam Universalis, ad essendum in multis. Lij. de multis denotat potentiam ut predicet de illis. quare utrumque est de ecctia Universalis. Sed Nota illas particulas: Unum in multis, esse correlativas ad invicem, ita, ut unum, referat ad multa, et multa ad unum, debet esse naa universalis, esse unum et multa q. debet multiplicari, in suis inferioribus. Sic ho est naa universalis, q. est una in multis, hoc est unus ho in multis hnibus.

Dices predicta Definitio, convenit enti, er. non est bona, cum quae certa Ans. pr. Ens est unum in multis, et de multis, er. &.

Rp Ens est predm transcendens, qde est ra raone universalis Arlis, ut ajt R. D.

96. Dividit Universale, in Complexum et Incomplexum, 1mum est ppoo constans duplici trno universali. eg. Omnis ho est aal. Incomplexum est simplicitas naae potentiae in multis, eg. ho aal.

Dividit Ydo universale in fundamentale, et Arle. Universale fundale est ipsae res phsce considerata, v prout sunt in linea phsca, quatenus fundant intentiones communes, seu fr. Ntes universales. Universale vero

4 Lgᵃ

verò ſũ ee ipſas intẽtiones, seu ſrtes communes delineas intẽligẽ resultant ex phseas esſe.

Universale ſrte ſubdividẽ, in Mẽsale et Actuale. Actuale ẽ ipſa intẽtio universalis, seu ſrtes intẽlis, existens in multis apparẽs. Mẽsale ẽ accepta attingens, et no ꝓsentans talem ſrtẽ, Actuale exi stentẽ in multis, quasẽng cũ illa intẽtionalitate, ut n. 72 dixim.

3tio dicũ ꝙ Universale in Metaphsca, et Lgᵃ. Metaphsca ẽ nãa abstracta et separata ab inferioribꝰ, ita, ut nihil cur ex de ipſis, et omninò ab illis ꝓscindat. Lgᵃ ẽ ipſa nãa exiſtens in multis actu, et ſrte. Quare Universale Metaphsca nulla dicit relationẽ ad inferiora, et se habet omninò negative respectu ipſorũ. Lgᵃ verò ad inferiora refert. Metaphsca ꝓcedit ascendẽdo a ſingularibꝰ ad universale, Lis vero descendit ab universali ad ſin gularia. Prior actiõ, dꝫ abstractiõ, ſcda verò, comparatiõ, illa etiã vocat ascensꝰ, hac verò descensus.

Inferũ 1mo apparẽre ꝑdam universale Metaphsca et ẽ ſrtẽ ab intellectu conficta, nec ipſam universalia apparere ab inferioribꝰ ſe parata, licet dicant illis ꝓjuncta. Duobꝰ notionẽs universales, et ſrtes, assignantibꝰ dyſtinctas, nã dyſtinctio, nõ ꝓcedit res ſeparabiles, nãa etiã dyſtinguũt a ſrte sine qua ſrs, et nõ ꝓ, ſicut nec quantitas sine figura, nec ignis sine calore. Dat 2nã apparere universale ſrtẽ Lgᵃ et apparere dant ſrtes multis communes poſitivas, in Linea intẽl.

Inferũ ſcdo: Universale Metaphsca definitur cũ ea in hũ modo et usus ẽ abſolutus inter multis quasẽ, et brevis: Unũ a multis, dat usus in ratione generis, et invenit cũ universali Lgᵃ, cat ens particulare et differens, dat absolutus, et nullus dicit ordinẽ ad inferiora.

Dices Universale Metaphsca ẽ ſrs petita ab, nec ab inferioribꝰ Lgᵃ ex ꝓcipit ipſa inferiora.

R. Universale Metaphsca, non ꝓcipit inferiora ſagmagne, ꝓcipiũt eſſentiam intẽtis. Lgᵃ verò non ꝓcipit inferiora ſagmagne ſed ꝓcipiũt descensꝰ intẽtis.

Inferũ 3tio Universale Lgᵃ, et destinari, usum in multis, et de multis

q̃ gdo c̃ē: una c̃ multiplicabile in multis. Unde posca ad ēdū in multis et posca ad p̃dicabile de illis, ē de constitutivo Lḡi Universalis.

Dices contra hāc dē. Posca ad ēdū in multis, sequit̃ universa ē metaphysica, en n̄ē diff. circa ultimo constitutiva universalis Lḡi Ans p. universale metaphysicū ē nāa abstracta ab inferioribus, et habet posca ad ēdū illis.

Dico Ans universale metaphysicū habet posca, Quia possibilitate existentiae et n̄ repugnantia, P. prodicine, Ista est de exigentia Ans et assm. Nāa universale metaphysicū, secundū omnino ab inferioribus, ideo n̄ importat fili posca ad ēdū ad ēdū illis. Licet tales posca illi n̄ repugnet. sic dēr n̄ exigit Licet, Licet haec illi n̄ repugnet.

Quinus Universale Lḡi juxta communē sententiā, subdiuidit̃ in 5 predicabilia quae s̄t. Genus differentia, species, proprium et Accidens. Sed Ds n̄ admittit p̃dicabilia accidentalia rigorosē, ideo excludit a serie p̃dicabilium, proprium et accidens. qua tali dicunt̃ p̃dicari extra ēē tia. Sde hoc.

Unde dēr dubitat Universale existens in rerum natura, vel n̄ēt natura? Illud ē de facto nāa existens in multis. eg. Ans de facto existens in Pro Paule et hoc ē nāa existens de facto, in ubi ens videlicet Ans, et de possibile in multis. eg. Sol. Hoc subdiuidit̃ in Ens Positivum et Negativum. Positivum ē nāa existens in multis possibilis eg nāa Solis. Negativum ē nāa de facto existens in uno ens videlicet possibile et potens ē quia ens esse existere, in alijs impossibilis. eg. eg. Nāa Unicornis, haec esse n̄ repugnat in uno ens possibilis. Licet haec repugnet nāa

ARTICULUS 2dus.

An Predicabilitas, sit de Essentia Universalis

Ratio dēr ex Arte 1. Metaph. c. 22. Universale Lḡs habere duas causas et duos actus: Ans habet posca ad ēdū in multis. Quia habet actū ēē in illis. Sta habet ēē ut predicet de multis. Sta habet actū predicari de illis. Unde p. vel Latio realis ex 2 ad inferiora duas, p unam posca, et duas p unam actū Unii. Quaerimus in Essentia p qm ex his, resultat esse Lḡs? Imo lex sententiae, Ans firmat universale resultat p posca ad ēdū in multis, posca ad

ad Judicandū ei illius p̄priet̄. Sil Thom. Quod affirmat Universale
arbitrij p̄ potest ad Judicandū, n̄ p̄ potēa ad eligendū, Ita Scotus et Ale-
xander. 2dus affirmat potēa ad eligendū, et potēa ad Judicandū, et
duas potēas, s̄ unica dr̄ponit in ordine ad duos actus; ideo Uni-
versale, n̄ solū arbitrij p̄ potēa ad eligendū, s̄ etiam p̄ potēa ad Judicandū
ita D. Th. Capreolus alij.

Resolutio: Predicabilitas, seu Potēa ad Judicandū ē de
Scientia Universali. Cleo.

Pr̄. Nam q. Universale definitū quid ab Arte, n̄ solū p̄ potēa ad Judi-
candū, s̄ etiam p̄ potēa ad eligendū, ergo ut sic ē de ei⁹ tia. Universalis. Nam pr̄.
Tu ex defīne Artifex Universalis, data 2. q. 5. Tu ex Lib. 1. Peri hermenias.
6. 2. ubi ait: dico aut̄ universale, qd de pluribus Judicari natū ē.

Pr̄. Quia ex doctr. D. Th. in 1mo D. 24. q. 1mo saepius ait: Uni-
versale debet ei⁹ Judicium esse tale. Pr̄. Nam ex doctr. D. Th. Universale
solū p̄ est scipi in ordine ad Judicium, ergo tale ordo, ē de illis ei⁹
ratio p̄ D. Th. non aliter posset adhuc cognosci absq; tali ordine. Ap̄
pr̄. Universale solū p̄ est scipi in ordine ad Intellectū et cognitionem, ergo
solū habeat ei⁹ rōnē, ergo solū p̄ est scipi in ordine ad Judicatū ejus
ratio p̄ Judicatio ē quoddā cognitio.

Pr̄. Quia ex S. Thom. 6. p. de ente et ente, arbitrij: Judicare
nil genere Judicii, ē ei⁹ in ejus defīne ponas, Judicium alicujus rei, et ponas
in ejus defīne, sequit illi ei⁹ ens.

Pr̄. 3tia. Si Physicum nomen universale arbitrium p̄ potēa ad
eligendū, et non p̄ potēa ad Judicandū, maxime q. hoc ē ponentes potēa
ad eligendū, asserere vanum Multa, ex. g. Quia Judicium nil ponens
ex parte rei, sed solū potēa judicativa, et ponentes potēa ad eligendū
ad nil ponens potēa, et de distinctivo variis, Licet non sit diversus actus,
ex quantū vis actus Judicandi, nil ponentes actū eligendi, et sic potēa
ad Judicandum ponentes potēa ad eligendū; s̄ ē unica potēa ut sic
ens universale, in ordine ad diversos actus. Confirm. Nam pr̄. Quia
quia effectus ponens aliquid universale ordinem prior cognitum ad ens
rationis, non dat ē de conceptu ejus, ergo &.

Et neg. negm et parit. q. adl inquis. n̄ inducit ratiõ ad vers posteã
ad ecclãm inducit, seu inferr posteã ad Pdicandũ, ꝛ

Prva. et arguo ad hnc, prva Thom. Ipse immaterialitas ingen
intellectivã arguit hoc, vt obstante etiã de substantiã Dei et
angeli, in. licet posteã ad ecclãm inferas pr̄teo ad Pdicandũ, tñ etiã
posteriꝰ eã de constitutivo universalis..

Advente Pd relatiõ fundata in actuali Pdicatione, n̄ē de substãtia
universalis, et hoc ideo q. relatiõ fundata in actuali cognõe, n̄ē de substantiã
obtẽti cognoscibilis, et relatiõ fundata in actuali Pdicatione, n̄ē de con
stitutivo. Sic q. talis relatiõ fundata in actuali Pdicatione, n̄ se
tenet ex parte universalis Pdicabilis, ꝛ ex parte intellectꝰ Pdi
cantis. Sic q. universale forte post vsperiri, absq tali relatione ens
der aparte rei, etc. ꝛ

Ob: Posteã ad Pdicandũ ẽ ppriũ generis, etc. ꝛ Arg ppr.
ex Porphirio 6. de Gener. vbi ait: Pdicam descendentes assignarunt, ge
nus ẽ dicentes Pd de pluribꝰ Pdicat. modo sic: Dignio genus
posteã ad Pdicandũ ẽ descriptiva, et talis posteã ẽ ppriũ genꝰ
Pdi. etc ꝛ. Thoma opus. 4. ꝛ 6. 2. vbi ait: sic descriptiꝰ genꝰ Pd
cãtur ꝛ. Sp Porphirius et S. Thoma, tradit ipse genus deferr̄ pas
siõ Pdicationẽ ad indicand verba illa Pd Pdicat, actualis autẽ Pd
dicatio, ẽ omnino extra essiã universalis, cui quo n̄ stat posteã
ad Pdm ẽ de illius constitutivo.

ARGUMENTUM DUBITANDI.

De Universali Objectivo.

Addict. n. 66. vbi Universale Porte, dividit in Mentale et Objectivũ
Agit in hoc artic. de universali Objectivo agemq, sequenti, de men
tali. Certũ ẽ apud N.D. dari aparte rei plura communia, positiue
seu pr̄ter universalia. Vnde q. primo habet adversarios, ideo prig exple
denda sententia cum exposita, et hoc 3bꝰ sequentibꝰ Pd exponemus, in 4to
sententias adversariorũ in quo & nostra ponemus, in 5to igitur ẽ de
ipsa pr̄dicta universalis, hoc ẽ, aeternitate dicemus. Sit ita ꝛ

§ 1mus

Sentiae aliorum de Universali Obiectivo examinantur

1ma Sentia, quam defendunt aliqui, cum in rebus nihil praeter singulares naturas reperiri, ideoque solum dari, nulla universalia, et hinc dicuntur Nominales huius sentiae Authores, quod nominibus non rebus universalitatem secundum. Itaque sit.

Resolutio 1ma Universalia, non sunt mera nomina, sed formae quaedam cognitae, cum obiecto externo. Sic B. D. in 3tio D. 9. q. 1ma Ar. 3. 101.

Pr. 1mo Universale est quod de inferioribus praedicatur, atqui quod in hac propositione Praedicatum est homo praedicatur de Petro, non est vox homo, sed res significata per voces, ergo Universalitas rebus non vocibus competit. Ior certa. Nec tamen ipsa nam alias praedicta propositio redderet huic sensum omnino falsum, vox Praedicatum est vox homo.

Pr. 2do: ex D. Angelici, et B. doctrina. Voces primario significant sceptra loquentis, sceptra vero significant res obiective existentes ergo vocibus et sceptris universalibus correspondet aliqua formas universales in obiecto. vid. Lgae. N. 40

Pr. 3tio Authoritate Aristotelis Lib. 1mo de interpret. C. 5. dicentis: rerum aliae sunt universales, aliae particulares, ergo ex praesse admittit naturas universales et non tantum voces. Item ex eodem 7mo metaph. C. 13. cap. 1: Scientia non sunt de singularibus, sed de universalibus, atqui scientia sunt de rebus et non tantum vocibus, ergo

Obs. 1mo voces a Porphirio vocatur universalia, ergo § Ans. 102.

Pr. Idem tract. de praedicabilibus se agere dicit de vocibus universalibus ergo § R. Distin. Ans: voces esse universales in significando, et ut quae res vero ipsas, esse formaliter universales in essendo, et ut quae; 1mum probant obiectae authoritates, 2dum tamen (de quo est difficultas) non excludunt.

Obs. 2do: Universale solum reperiri in mente, vel voce, vel in scripto, ergo Ans. Pr. Propositiones non reperiuntur nisi in mente, vel voce, vel scripto, sed universale est pars propositionis, ergo

R. 1mo dari propositiones obiectivas, seu a parte rei. R. 2do non valet paritas, a propositione ad ejus partes, quae hoc est quidem totum competit

et tn illius partes sunt simplices. et Hircocervus est ens rationis existens tm in intellectu, et tn ejus partes sunt a parte rei.

Obj. 3tio Arist. in Praedmentis, ait: qd genera, et species scant quale quid. s scare, competit tm vocibus et conceptibus, s non rebus cr. §. de inde, 7mo Metaph. text. 45. docet genera et species substantiae non esse substantias, cr. non sunt frlttes §.

Rp ad 1mum qd etiam dixit ibi 1mas substaas scare hoc aliquid, et tn certum est dari a parte rei 1mas substaas; loco ibi, nomine idae substae intellexit universalia in scando, nempe voces scantes, idas substaas. Ut aab. ho, et. quare, sicut data voce scante 1ma substaa recte colligitur qd dem ex parte rei scare sic data voce scante, idas substaas universales, recte colligitur qd ipsae dem a parte rei. Ad 2dum Dico Arist. solum negare simul Platonem Universalia, et idas substaas a singularibus separatas. Leg. Lga. n. 43.

Ida Sentia Platonis et ejus sequacium erat, qd a parte rei naae universales frlr dem et has naas universales dicebant esse quasdam ideas a singularibus quidem separatas, s abijsdem singularibus participatas; ita, ut sint principium omnium individuorum. Hic adverte: quantae differentia, inter Nostram Baconicam sentiam et Platonicam. Ille enim docebat naas universales esse a parte rei in linea physica ac a singularibus separatas, At vero, Universalia Baconica, sunt de linea intelli, et intelligibili, rebusque conjunctae, et congenitae, nec causant generationem singularium, quinimo, sunt frlttes resultantes ex singularibus, ut dicemus. n. 105.

103. Resolutio Ida: non dari a parte rei Ideae absolutae nec Universalia a Singularibus separata, in linea physica.

Pr 1mo Naae illae universales, seu ideae Platonicae, vel sunt creatae, vel increatae si increatae, cr. sunt ipsae Deus, q. non existerent ab alio, s aae qd est proprium soli Deo. Si vero sunt quid creatum, cr. sunt universalia, nec separabilia a singularibus q. non possunt produci Universale, se solo, et ut supra

ratu a singularibus, nisi ad illa.

Pr. 2do Illæ ideæ, et ect universales, ut supponi, et n. ect ut
p. 2o, universale e, qd potest in ec multis p identte adæquata, et actu
p dicari de multis, sed illæ naturæ, seu ideæ, n possunt ec in multis
p identte q. distinguerem realiter adæquate a singularibus, et ect extra
singularia; neq etm possent p dicari de multis, s singularibus q.
ad p dicationem veram requiri sub m et p m identificari er.

Pr. 3tio Illar idear nulla e necessitas, n eni ad illar imita
tionem p ducum singularia. Talis eni idea ec ipsa ectia divina, neq
ut sint causæ universales singularium, sufficit eni causa universa
lissima, scilicet Deus, er.

Pr. Ultimo Albedo separata a pariete n pst constituere pariete
albu, er. Nec pst hæc idea universalis communicari extrinseci
singulari, na Prg intrinseci et ect tre ho.

Obs. 1mo Scire st de Universalibus p petuis et immutabilibus
er. Pter singularia, quæ st caduca et contingentia admittendæ st a parte
rij naæ universales.

Rx dari a parte rij naas Universales n tn a singularibus sepa
ratas, s cu illis conjunctas.

Instat Platonicus: si Universalia st conjuncta singularibus n
st p petua et incorruptibilia imo cu singularibus perirent.

Rx Universalia ec p petua et incorruptibilia, idu ec Intle, ut in pra
patebit. nec obest, qd sit in singularibus corruptibilibus, na his destru
ctis, manent in Deo intelligibiliter.

Obs. 2do: Intellectus n pst attingere re maale in se, eg. Leonem lupum
er. debet attingere ut st abstracta a maa, seu put st extra singularia
in ideis universalibus. Ans. pr. Oculus n pst attingere immateriale,
eg. Angelu erectm intellectus n pst attingere male.

Rx neg. Ans. q. cu Obm Intellectus sit verum hocq reperiar etm
in maalibus pst Intlectus attingere maalia, ad ejus pbnc neg. consqm
disparitas e, q. Virtus superior (pertim si nil obest) extendit se ad ea
quæ st veritas inferioris: cu er. Intlectus sit Virtus superior virtute pecu

visio hic ego intelig 1221 se extendere ad illa obꝫ quæ sit possa visiva ego vero occulg nō possit attingere immediate eg. angelꝰ, vāc̄ g. obꝫ possit visio dicolorata, et lucida, in angelo vero nullg dicolorꝫ

Secus in Sensca dicit P.P. Socratis quia dicendum: nullas reperiri species realis universales et solū dari cognitiones universales, hanc opinionē nō authores explicare isto modo: audita hac propositione. Prge hō inquirendas quid sit hoc potentia hō? deinde formas actus mentis respectu istius y plures hōis ofusi; et in hoc actu mentis, nō fit universale. Hic Authores admittunt Universale ofusū. Pro Intellectu Nota Cognitionē mentale dividi in pure Objectiū et Objectiuā. Pura Mentalis Objectiua cognitio attingens unā qualitē Objecti, vel cognitā alia et hac admittit in obō plures qualitates Objectiuas de quo dictū c. 21. Q. 4.

Cognitio Mentalis pura Qualis cognitio attingens simul omnes qualitates ex parte Objecti, ita nō ut una qualitas clare cognoscat, et explicite, alia solū ofusē et implicite: eg. cū cognosco vacue, ut primo primū dixerunt, nō exprimendo risibile vadiale. Et hac Cognitionē Mentale pure qualis admittentes Prō Soc. docent hanc et Prā nō esse qualitates distinctas inter se, ex parte Objecti, sed solū vacue accipiō omagiō y animal dicunt et ultimo dicunt Universale fieri per cognitionē ofusā, sive ofundentē hoc individuum cū alijs. Hanc intelig in hac sententia Mro accipit Pro ex posse, vide accipit Pro, ofusē ita ut nō dicerent a Paulo. Prō quid ex posse cognitig cū singularis, qualis ofusē cognitig, et Universalis. g. ofusa cognitig nō cū potig Prō quam Paulus, et quispiam hō. Hinc infert juxta hos Authores singularissa, Mro mentis intuitiua cognitiua abstractiua nō veri specifica abindividuo, et cognitionē ofusā, ejusdē individuj, vel quorūm, ofundig cū alijs. et simili liter abstractiua generis a specie, et cognitionē ofusā ejusdē speciei: quare asserunt specie fieri universale per actus ofundentes plura individua ita, ut Petrus hō includat ex parte Objecti omnes differentias individuales saltē ita ofusē, quo sic sant: Nam humanitas quatenus est Universalis, potest predicari de Prō Paulo et alijs individuis ex. gr. debet includere partiales quasdam naturales

Pri Pauli 2. Hac sentea vr avrides nostra Scota, stra cpm.

Reso Lutio 3tia Simplex Entitas, vr ipsa cognoscit clare et distincte ad hoc p diversos actus. Simplicat cognis ipsius simplicis p vltimo erg 104

Pr. Ismo pr. Intellectus sapiens Prus ipsius et percipit totus Prus y Hm racone hms, vr vrs er jam dicm species obscure, vt nmo cr. clare sapet osmo q. nulla ipsius ipsi ce in Intellectu, cu percipit totus Obm.

Reso Lutio 4ta. Licet Prg posset ipsum scipi, modo explicato vr ejus species universalis qua ipsum cognitg. Nego ergo vt hac sentea Prg cindivisibilis deberet totg ipsum scipi, et sic vr posset de Paulo p dicari, nr alias hac ppo. Prg c ho vt oderet hunc sensu: Prg e Paulus ipsum cognitg. goe falsu.

Reso Lutio 5ta: Universale vr vis p actus copulativu, qua abinguis omnia singularia vi conjuncta, ita ut vr cognoscat clare eor dictis. Nabe: a cu in hac sentia ex parte Predti, scipsum omnes nra abstg dicm, necesse erit ut Predicetur de Pr, nr cu omnes eorum scipsas eode modo, et abstg ulla dictne, vr jor rao cur una Predicat et vr alia, et sic hec ppo, Prg c ho vt oderet hunc sensu, Prg et omnino hms.

§ Secundus

Sentea Pr Rd. Stabilitur et propugnatur.

Reso Lut. 1ma: Universale Ente Lgis entitas quoda genita in ipso existente in Linea intis, et in illo existens apparet vt. sic vr. Pr. Arist. Pr. 1mo Aristotle Pd. in his qua habet in 1mo. d. 19. 2. 1. Arg. Scto ubi ait: Certum e qd Geng vr Species sectiua, et Intus ida, adjuncta amis et in 1mo. Pu. Pedas Plog. Pr. 2do. Sado, ex ipsi doctr stra Universale Universale n dicit ab Intellectu, et Precedere illig operaone, et sensit existere in ipso extente.

Respondetur: Universale Posse operaone intrinseca possibilis, causari ab intellectu agente, qd ipse Pd. videt innuere. Loco cit. Vbi ait: vr posuit Plato. 3

Stra nr ista docet Pd. universale causari ab Intellectu agente illa me natura Hm, vr effectu, sicut ipsa species in nra sensitiva, vr efficium alius. Pr 2do Entitas et Ens communis multis positive in Linea intis, et ipso

universalis ⁊ apparere vij daz unitas sortis, multis communis positive in linea intis ev. apparere vij, daz universale sorte intis.

Nor. ingua est maxima difficultas, pr. Anno 6c Arle Anno metaph. tex 4 ubi docet: Ge rao aalis, eade in hoe, et in bruto. Atqui n'e eade numerice, individualiter et in linea phsica, ev. ⁊

Pr. Ueld: Ide Arles in Arle dicamitio, sic definit univoca: quor nomen e commune, rao vero secta p nomen e omnino eade. Nempe in univocis ubi ex his verbis: Omnino eade Infero regula: ex rao gn ⁊ cath hoc nomen hoc quod e communis, et univoca ad Petr et Paulu, e omnino eade in illis, atqui n omnino eade in linea phsica, ut Pog et Paulg in tali linea sint hnes absolute distincti, ev. ⁊

Pr. Itio Eade Nor: Pog et Paulg in raone hnis, n distinguunt sortes ex. in raone hnis, sicde sortes. ev ⁊. Ans pr. Distinc specifica e diversa sortis, atqui Pog et Paulg, in raone hnis, n distinguunt sortes, ut in raone hnis, sic eade sortes. Nor. sup aliqm raone

Pr. Ato: eade Nor. Sup aliqm raone Pog et Paulg, n haberent unitate sortis positiva in linea intis, maxime q. sit p accidentia in linea phsica, atqui hoc ev obtes, ev ⁊ Nor. Pr. q. unitas sortis Intis, compatibilis e cu pluralitate phsica, ut dictum n. 7 ⁊ ev ⁊.

Pro eade Nor. rao hnis quae in Pro, distinguit sortem Petri in linea intis, atqui ut sortes distincta ab hec caitte e communis sortes intis ad Petr et Paulu, ex cuius unitas sortis multis communis positive, in linea intis. hoc nor immediata Pr. quid go habet rao hnis, ut sortes distincta a petra istic respecu positive et sortis in Pro et alijs inviduis, ev ⁊. Ans pr. rao hnis ut sortes distincta a petra caitte, solu habet ea aal rao, atqui hoc respecu vij in Paulo et alijs, positive, et sortis, ex. quia quia ⁊ et p sequens, apparere vij daz unitas sortis, multis communis positive in linea intis.

106. Pr. Itio Concedo: Ozm Intellectg c'quid vocale, et extra aa, ⁊ universale, e Ozm Intellectg, ev ⁊. Itr. Ozme ping cognie, cui vis causa illig, ⁊ universale e Ozm cognis, ev ⁊, ⁊ go ping e cognia, Praxis ut apparere vij, ev ⁊.

Ad Adversarij, Uni versale, e possing cognie, q. c'eda Intlis, ab Intellecta sejecta, ex cognie plurium w singulariu. ⁊

Contra, Universale n e cu possit cognie singulariu, ev ⁊. Universale, ejs unus cognitus w intellectg, ev ⁊.

Pr. 4to: Illud, cujus conservatio per se intendit a natura, debet esse reale, sed conservatio naturae Universalis, scilicet speciei, per se intendit a natura, ergo Universale est aliquid reale. Ior est certa, quia natura semper ordinatur ad aliquid reale. Nec autem constat ex Avicenna 1mo Met. ubi ait: quod natura conservationem speciei, et non individuorum intendit.

Pr. 5to Concluo: Quod per se ponitur in praedicamento, debet esse aliquid reale, sed formales universales scilicet genera, species &c. per se ponuntur in praedicamento, ergo debent esse aliquid reale. Ifr: Substantia praedicamentalis, quae dividitur in corpoream, et incorpoream, est Universalis, sed illa est aliquid reale, cum ejus membra dividentia sint realia, ergo &c.

Respondebis: haec argumenta solum convincere dari a parte rei naturas fundamentaliter universales, non vero universalia formalia, haec enim sunt entia rationis, ab Intellectu conficta, &c.

Contra 1mo Universalia formalia, sunt entia realia, ergo nos Ars Pr. Universalia formalia praedicantur de individuis realibus, ut identificantur cum illis, ergo debent esse entia realia.

Contra 2do: Universalia formalia sunt de essentia singularium realium, ergo debent esse aliquid reale. Patet consequentia: Nam quod ab intellectu confingitur, nequit esse ens reale.

Respondeo aliqui Universale esse Naturam, similiter ipsis singularibus realibus, ideo posse de illis praedicari, licet sint conficta quid ab Intellectu, &c.

Contra 1mo quod ho fictus non potest esse similis Pro reali.

Contra 2do: Ad veram praedicationem non sufficit similitudo, sed requiritur identitas.

Pr. 6to Authoritate Arist. Loc. sup. cit. ubi ait: Rerum aliae sunt singulares, aliae Universales. Neque dicas Arist. non universalium intellexisse voces communes, quia S. Thom. ait: Si attendantur verba Arist., ipse non divisit nomen, in particulare, et Universale, sed res.

Respondebis: Arist. intelligendum est de re universa fundamentaliter, non de re universali formaliter. &c.

Contra Membra dividentia debent sumi eodem modo, sed res singularis, quae est membrum dividens, reperitur a parte rei etiam formaliter, ergo res universalis, quae est altera membrum divisionis, non solum erit a parte rei fundamentaliter, sed etiam formaliter. Ifr. ex eodem Arist. de praedicamentis cap. 5. Tex. 1mo ubi dividit

substãã in aiã et ẽã: vñi enim substãa aiæ, intelligit singularia, ñne vero ẽãe substãa intelligit Universalia quæ sunt ẽãa Intus.

Corõis: Avle ideo dividere in aiã et ẽã, q. dividi in Reale et Rõnis, sive in vera et ficta.

Constat. Phus Loc. cit. docet ẽãa substãa, scilicet unum ẽle, et aliud esse in aiã et Predicari de illis, et insup q̃d destructis omnib; entibus creatis ẽãa, sive ẽãa substãa, est entia vacuis, ab intellectu ejecta, hæc omnia est falsa, ergo.

Dices: Arle de aiã c. 1. ajt: Universale, aut nihil est, aut posteriori. Et Arist. sensit de hoc, q̃d universalia, si nihil extra singularia, et in aliquid singulariter ejuncta. Deja autẽ posteriori, q. resultant ex aliquo priori, scilicet ex entib; phisicis ideo etiam vocat ẽãa Intrinsica.

Obs. 1mo Nulla substãa Existens in ẽõ extensio pt esse universalis ergo. Ad. Ans. omnes substãæ Existentes in ẽõ extenso, sunt singulares, ergo. 2do. pr. Quidquid recipit ad modũ recipientis recipit, sed omnes substãæ Existentes in ẽõ extenso, recipiuntur in subõ singulari, nempe in phisicis entib; ex quadimanant, ergo. Hæc explicatur exẽplo aquæ, hæc enim recipit in vase undato, sit rotunda, si in quadrato, quadrata, ad modũ recipientis.

Et neg. Amũ et ẽã Ans. nã species deducta ab intellectu agente, et universalis in representando, et sic recipiuntur in subõ singulari, nempe in intellectu possibili. Nec obstat axioma: Quidquid recipit et trãg. tenet in omnib; sua entia recipi in mãa aiæ et sic recipi ad modũ mãæ et ẽã. Ergo universalis ex eo q̃d recipiatur in re individua, et singulari fiunt individuata, et singularizata. Ergo individuata et singularia, sive individua et singularizata. Ergo sufficit, ut recipiat ad modũ recipientis.

Obs. Ideo: nã a parte rei differunt individuali, et singulare est individuum et singularis.

Et dist. Arist, et contracta in linea substãa, et in linea entis. Subdistinguo contracta, substãa Aiæ nacta, Et. et substãa, et entia dico. Et substãa

aseitnei ꝑticulas intlr. 2. aliter N. Añs et ssgm. ꝙ nãa aparterej in linea intli ꝑ indivídua et singulária, ꝑ individuata, et singularizata, ꝑ hæcceitates eo in seipsa ẽ universalis.

Quæri Inquir ab inguo differt nã individua ab individuata? R. nãa individuata ẽ ꝑtr communẽ ad ꝑ plura individua, quatenus determinatã ad hoc individuum ꝑ hæcceitatẽ: ipsa vero hæcceitas, ẽ ꝑtr individuans, nã aut ꝑ aut ẽt aparterej in linea ꝑ hoc, diꝫ nãa individua. quare ꝑtes individuata ꝑ eg. Petreitas, ẽ ꝑtr singularis, et incommunicabilis: at vero nã individuata, ꝑt ẽ communis ad ꝑ plura individua: illa ẽ in communicabilis ꝑ se et esse, hæc vero ꝑ eccitatẽ distinctã. Secundi nãa forma qua esse ẽt plura possunt actuare ꝑ tria distincta, ut Instia Petrus, quidem ꝑ genere ẽ communis et universalis, individuata vntlr ꝑ hæcceitatẽ distincta. Idco dicit ẽt, qd nã individuata ẽ ens ꝓ. Intr ex ente communi, et diff erba individuali.

Duis: omnis ẽtas existens aparterej debet ẽ individua et singularis ꝑ seipsa, ex. gr ꝑ eccitatẽ distinctã.

R. Dist. Añs, in linea ꝑ hoc, 2. in linea intli, N. Añs, nã patet tribuari ꝑ hæcceitatẽ distinctã ꝑ. hæc solutio: omnis res existens aparterej debet habere existentiã, sic ming qm individuatio ne, atqui hæc non ita se, nãa forma existit ꝑ existentias distinctas, ex. gr potest nã individuari aparterej ꝑ hæcceitatẽ distinctã.

Resp. Nãa ut distincta intlr ab hæcceitate, nõ ẽ communicabilis ꝑ intrinsecã ex. gr nõ ẽ universalis, ꝑ singulare. Cr. Añs. Illa nãa, nec dividi ꝑ ẽ, nec fieri ꝑ plura, ex. gr nõ ẽ communicabilis ꝑ intrinsecã.

R. Neg. Añs. aut sivis dicere ut: ꝑ transeuntem gratiam ẽ a Pr̃o in Paulũ? 2. ꝑ resultantem ex unione humanitatis ex utroq; subsistẽ. vel Lin. Intr? N. vel Lin. ꝑ hæc? 2. ad ꝑ hanc dist. Añs. Illa nãa nec dividi potest dist. in linea ꝑ hoc nec linea intli? subdist. Utrũ ẽ nãa specie? 2. maneat, et ẽ nãa individuali? N. Añs. Itaq universalis nãa, debet manere individua dntr, vel in suis inferioribus, nõ ẽ ita nã homo dividi in Petrũ intlr et Paulũ, aliàs nõ esset ẽadem omnino in illis, ꝙ manaret tota, et individualiter Ideo: Instia universalis homo potest dividi potentiative, vel ꝑ plura ingenerata, licet dividi nõ possit in partes, nõ enim partes supponunt singularia partes nãales specificas, et totaliter licet nõ totaliter

dozas quidē, q. nullū ꝓdām cōis speciē, qō ab individuo nō participet. Vōsta
Liter, q. individua, nō participant nāa quantū participabilē q. alle
ac nec reman. participabilis, imō de facto participat ab alijs individuis.
Replicabis. vāa hōis quae cōis Pō, nō communicat Paulo, cr nec
universalis
Rt N. Nā vāa essē hōis, quae cōis Pō Paulo, cōmorino cadē in illis,
eō communicat Paulo. nec obstat illos ei realiter actualiter distinctos, si
cōis in Cōi. ꝓtenea, iungua habent entitō omnino independentem, ac
separabilē, in Cōi. vero intrā cadē intrinsecē hōis, quae ꝓtinas resultant
ex entō Petri cadē resultat ex entō Pauli, ita, ut sit tali linea essē
omnino cadē jure univocationis sua Logica. Addo: aggregatiua cōis
hōis, et Petreitas cōis communicabile Paulo, sicut sunt in linea
phica realiter, et individualiter licet ipsa intrā sit communicabilis, et
de facto ipsi communicet.
Instabis: vāa hōis quae cōis Pō etiam in linea intrā, cōaequata,
et limitata ad unū individuum, cr nō reperiri in alijs.
Rō Neg. Cons. nam licet aggregatiua cōis intrā hōis, et Petreitas sit coa-
equata, stricta intrā hōis, nec cōaequata, ac limitata ad unū individuū,
q. reperiri in alijs. sic corpg Xti, nec cōaequatur ad hoc numerū sacram
Hōs, cū etiam reperiri in alijs speciebg. Nec obstat: qō intrā hōis, sit de
essentia Pri, q. etiam de essentia Pauli, et omnia rōna cadē essentia q. cōis,
sit communicabilis ad cognoscendū cum rupturā naturæ
1000. Obj 3tio. Si Vniversalitas cōis cōsistat in participari, q. cōsistat illi, ut in singu-
laribg, q. extra singularia, nō sit dabilis; alias admitteret cōis universale Platonis
ꝓ unū, q. nā in singularibg, cōsistentia cōis, et distinctione, ad cōsistere
le sola cognoscibilē.
Rt Cōsistentia cōis cōsistat nāa, quae in singularibg, cum quibg realiter
indistinctionē sit in linea cōis essentiali, cū sit communis cadē intrā illis,
licet sit prior et singularibg, sit diversa, et multiplicanda.
Obj 4to Si cōsistentia nostri fundamenti dati in 3tio ꝓbationis Quia
si darg cōis universale Platonicū ab parte rei, darg, ab parte rei, cōsistentia
rei communis ꝓsistere in linea intrā, q. hoc non datur, cr. Ant. Non. Si darg
talis cōsistentia, tū nāa Pri, esset ita in linea intrā, cū nā Pauli, q. nec de, cr.
q. Non. nā Pri sit ratio rei adeo, manente nā Pauli, cr. habens de Pri
etas nāas.

Rt Neg. 1ma est 2da Nor. ad cuius pbnc, transmisso antedti, dist. consequens habent distinctas naas in linea phsca, s numerice, et maalr, 2 in linea intlis, seu specifice, et fr. N. cons. Itaq destructo Pro, ne destrueret na humana 2du specie, cu adhuc maneret in Paulo, Andrea & quare solu desineret, put in Pro. Dixi transmisso antedti, q. etiam ibi, haec dist. potuit dari. §

Dices: destructo Pro, nequit remanere rao hnis, adhuc intlr, er. N. s. Ans. pr. destructa 1ma substaa destruit 2da, ut docet Arles, in pdmtis 6. p. s. Pro est 1ma substaa, rao vero hnis, quae in illo reperit, est 2da substaa, er. §

Rt 2das substaas, to absolute destruendas, qdo omnes 1mae substaae destruerent, in quo casu, verificarent verba phi Losophi. Si tn una altera ex 1mis substais destruat, et aliae remaneant, tc 2dae substaae ne destruunt absolute, s cu addito, put scilicet erant, in destructis, in quo sensu locutus Arles.

Replicabis: destructo fundamento, destruunt omnes relationes, s phsca entas pri, est fundm ad relationem intle species, quae est notio hnis, et 2da substaa. er. §

Rt Consequentia, dist. nor. ita ut sola entas pri, sit fundamentu ad eadem notionem. N. ita ut entas Pauli, et aliorum individuorum, sit fundamentu ad eadem notionem, 2. Nor. eadem enim fr. tas hnis quae est 2da Intio, et relatio intlis ad individua, resultat ex entte phsca Pri, quae etiam resultat, ex entte Pauli, et aliorum individuorum, alias non esset omnino eadem in utroq.

Replicabis adhuc: si eadem fr. tas hnis & resultaret ex entte Pauli, quae resultat ex entte Pri, to eadem na panis, quae resultaret ex pane A resultaret ex pane B. sequela videt absurda, er. ex quo sequitur. Nor. pr. si eadem rao et na panis resultaret ex pane A. et pane B, ne posset unus panis converti, in corpus Xti, quin simul convertat et alter, et omnes, atqui hoc est hereticum, er. § Ter. pr. Converso hoc pane, in corpus Xti, est verum dicere converti in ipsum corpus naa panis, quae in hoc pane, reperit, atqui haec eadem

vesperij in pace alio, istaudit omnino eade in illis, etc.

Ad hec obstis militat ista illos, qui ad mittunt unii versale, et unita
sede nata in Linea spiritu, vel in impugnat unitte sede nata, in Linea
instli, et vno e manifesta, q. secretio, et actio spiritu, terminata ad sta
stata spatio, qui est in Linea spiritu, et eis in Linea spiritu vel ea, non
data fixa, q nera spiritualia spiritu entia inter spacies; fit inde, spes
unu secretus sine alijs.

Obij Ito Nā apparerij in sede una in multis, etc. Ans per Ama
nā humana apparerij, e diuisa in plures, etc. Sed unu est multa, ego
ponunt, q nā humana multiplex in Petro et Paulo, etc. Sed nā
Pet et Pauli, dispiguntur aliter, ex: ex positu nō fide significans sedē. Negan
tur. q. alii respondent Dyalectici sic respondent, et dicit, q Diabolus habet, e sic dicit
sedi, etc. Ad Ito q. Ducto Hodie Pauli, ni propter diuisi Pet erat Ducta
q. supponit ejus nata Ducta in Pauli. Ad 3to q in Xto et Diana sta, e
ede nata ede damnata, et glorificata.

Ad Dis. Ans. Nā humana, sic una unitte numerica, est in Linea spiri
t. unitte specifica est in Linea instli. N. Ans. ad 2 nā ejus spaosi dis
nata apparerij ede diuisa numerice est māabit, sive in Linea spiritu, manen
te in indiuisa in Linea instli est specifice. Ad 2das spaosi dico unii est in
ga opponi in ede Linea sic indiuersa. Ad 3tia sup ab stij neg. ang m
ad ejus spaosi N. Jone. nā ergo est Hodie stij quia spiritu est in stij
quia instli Xtō est sacrum dij tio. in Linea spiritu, et in Linea re Hodie
et una persona V. n. 70 et 73. Item, Xtō in Eucharistia spiritu dij tiguij a
ipso nō in cælo, est in ede e persona est nā. Ad 4tas neg. sequela, sic
dei, Hodie Ducta est ejus nata, erat ante Ducta, sic dei nata
Ducta, q ipse Xtō. sic est in sic dei erat nā humana communio Ducta
et Xtō ipse, qui q. Ducta est dispositio, respectu sic dei, quo had
in Linea spiritu in qua Petri et Pauli, absolute dij tiguij. Ad 5to
sic impugnat Xtō et Diana sta Hodie existere, vel nā nata in Linea instli,

g. n̄ re pugnat eē ejusdē speciei sup. Xp̄s in quantū cognoscit sub
identitate entis in ipso, sicut ea quæ sunt eiusdē rationis, et cog-
noscit ea, ma pena et gloria, respectum inuisibilem, et omnino distin-
cta in scientia phoe

Obj 6to Spūs hōis, quod est in Pō, est de illis eōrū est unū in una intā
ex. n̄ pōt eē in Paulo. Ans. est versū argua pr. Certa rei, est inseparabiliter A 1 4
ipsa re, ex. spūs hōis quod est Pō, est ab illo inseparabiliter ex 2 de Xpō
est spūs ejus, est inseparabilis a nā, ideo est eē semper omni, soli, et
semp ex. multo inseparabilior est a aliqua re, illis eōrū; cui igit nā hōis
quod est in Pō, nō de illis eōrū, est ab ipso inseparabilis, et consequenter in
posset eē in Paulo.

Ad Sicut hoc est eōrū videat aliquid impossibile, sit subjs unius verbō.
nā nā hōis quod est Pō, cui sit spūs maris communis possibile in
una intā, n̄ solū de eōrū Pri, sed etiā de eōrū Pauli, et alioꝝ existentiū
eōrū in omnibus re peri, n̄ ex. est de eōrū soli Pri, cui soli per gratiam unionis
et sic est quod omnino spūs hōis, sit est in Paulo, n̄ ideo separata a Pō.
consequens simul est in nūro. Sicut corpus Xti, n̄ ideo separat ab hac hu
mana specie, quia illa, cui sit in nūro.

Ad Secundū: Spūs hōis existens in Pō, dicit diuersitatē hōis existentis in
Paulo ex. n̄ sit una et eadē omnino spūs. Ans. pr. Ipse spūs habens eandē
rationē diversa, ex. sit spūs diversi. Ans. pr. Spūs hōis in Pō existens,
possit ipsum esse spūs ejus quod dimanat, spūs vero existens in Paulo, possit
hujusmodi, non vero spūs Petri.

Ad Dicit. Ans: Spūs existens in Pō, dicit. absolute existente in Paulo de
spū, est in recto. 2d de nā, est mota, 3. Ans. est 2d. assūm. cui ad motio
Deus in capite, dirigunt a se ipsa pedes in gde, de nā, est in obliquo, si
vero de spū, est in recto.

Dicet: in Pō est Paulo, et duplex compōs in Xto, ex nā et subsistē, et
in nūro sit diversa compositionis existentia, ex. n̄ solū possibilis distin-
guitur, sed est in nā hōis, quod est in Pō, dirigunt a nā hōis quod
est in Paulo, sequuntur, n̄ ea ipsa nā possibilis esse in nūro
Pp. Accedit in Pō et Paulo, duo compōsita, n̄ sit diversa nā,
et differentes, ha sent ens aliquid compositum, ex pte nā, et aliquid

2° communiu, pupe hæcillos. ne gesiu° et corrupstu, ꝛ duo composita, et
in habent aliquid commune, sicilicet maã.

Replo. In individuastio, et differetio, desumij a prã in sententã L. D. et
ñ vñ Pro et Paulo, e eadẽ ꝛa dnlr, ñ erunt duo ens individua.

Ad In compoone instã, hæcceitas se habet ad naturã, q. determi
nat naã ex hoc ad certu individuu, ꝑout prã ig ens, determinat
maã, ad certa ꝑpiciã entis. datõ autẽ q hæcceitas, gerat vices maã
in compoone instãs dico: Pro et Paulo solu differũ maalr ꝑ hæcceitates
n vero dnlr, q. diuersio gradu, ex L. D. desumij a prã qua in usuq et edi.

122. Obs. 1mo Baõ aãlis, ovẽ eadẽ in Petro et Paulo, ex. neq vaõ humẽ eadẽ
in Pro et Paulo, ex nec dat unitas ꝑticulis multis communibus positivis et
Affs. ꝑr. 2do Syllog: ho e aãl, ꝛ Leo e aãl, ex. Leo e ho, nil seludit, ad
alea vaõne, dum q. aãl, qd ꝑticat de uno q, n e idẽ obstivi in Leone
et hõe, ex &.

Ad N. Prã, naã vaõ aãlis e univoca ad hñi et brutu; ad ꝑtẽ, disp.
ans, n seludit q vaõ aãlis e diuersa in hõe et bruto, instr, N, q diuer
sa in illis ꝑtibꝰ a Prã. naã veritas ꝓpoñis n desumij a modo in
ste et diminuto, ꝛ a modo ei di ꝑtito est entis. Modo in variis diuersis
Artib: Abeis qd vel e v ꝑgis, semꝑ in linea ꝑtiãa: ꝓpoñ cuj vera v
falsa. Per Liquis solvendo in Prota 2mo vaõ substãa ad Deu et creaturam
e univocu, univocatione ꝑfã et diminuta, n vero univocatione ꝑtiãa. Patet
ꝓdo naã communẽ enarrẽ ens singulariꝰ, n enim ꝑt ens esse vna singu
laris cui sit de illoꝝ essẽtia.

Nota 3tio Illud axio: qua ꝛ eadẽ uni tertio, ꝛ eadẽ inter se. n. 76. intel
explicandu: qua ꝛ eadẽ uni tertio modo quo ꝛ eadẽ uni tertio, ꝛ alio modo
Ni. sci Deus et Paulus ꝛ eadẽ uni tertio instr, ꝛ quod eadẽ inter se, instr, ra
one hæcceitatis, ꝛ ꝓsphæ.

Nota 4to. L. D. in Loc. illo, ubi docet relationẽ generis, fundari in
actuali vnione, intellige ꝺ e ꝺ Deum, de relatione generis, ꝛ fundari in
actuali ꝓdicatõe, de vero Deum de relatione speciei ad ꝓdicatã, quia
rela e de essentiativo universalis. vt ꝑt. n. 100. vbi acceꝑt. de vero de
relatio.

Nota 5to Licet subtles distinctiones, quæ ꝑsertim apparent, n sint hab
ẽ in ordine ad rem, ꝛ solu in ordine ad intellectu, vtilis Liber bonus

a parte rei, p[ro]t[er]q[uam] p[ri]ncip[ia] dicun.

Nota 6to res antiq[ui] illuminant[ur] intellectu agentis, actualiter sunt intelligibiles, non[dum] eo[rum] a parte rei actualiter visibilis, lux[em] in[tellectu]s videri sine Luce, quae ab eo dicuntur res p[ro]prie intelligibiles in potentia n[on] intelligu[n]t defectu intelligibilitatis intrinsecæ, p[ro]pter defectum requisiti

Nota 7mo Entes universales n[on] possunt fieri, nec naturaliter ex ente fieri quæ sunt eiusmodi.

Nota 8vo: Hæc propos hõ[n] universalia, si in illa resp[on]sa hõ[n] dõ intã[n], p[ri]ncipe hanc in communi, et alia.

§ 3tius

An Universale fuerit ab æterno et incorruptibile?

Resp[on]dq[uo] dicendũ, Universalia esse p[ro]prie et incorruptibilia, neque unquam fuisse, quomodo hæc p[ro]positiones, illis accipiãs[ur] sunt.

Nota 1mo Res a tempore ab æterno nulla habuerunt actualitatem existendi, Ergo nec ab æterno fuerunt de actualitate entis, quæ nulla prius nihil extra Deum, ab æterno n[on] fuerunt quæ de actualitate entis, diminutæ de linea intelligibili in sua entia divina, seu ipsum Deum, ut videbimus in Tract. 3tio.

Nota 2do: entia separari ab entibus physicis, ex quo resultat, quod entia Platonica, reperiri in specie, et cognitione ejusdem, prout vere et physice dicuntur.

Nota 3tio Universale est de Linea intelligibili, non de Linea physica

Nota 4to eadem dicendũ de cognitionibus, quæ resultant ex entibus physicis, resultare ex entibus Platonicis, et aliorum ita est omnino eadem in omnibus

Nota 5to Intelligibilitas hanc, quæ resultat ex entibus physicis Platonicis, resultare ex entibus physicis Deitatis. cujus ratio est, quia entia Divina sunt vere entes omnia in actuali physicis, ideo ex Deitate resultant intelligibilitates propria, et communes omnium illarum, ita ut repugnet omnia repræsentabilia, sub universalia, quam particularia, et omnino omnia quibus sit repugnantia, et cognoscibilia, unde ex sola repugnantia Dei, et omnium præcognoscuntur hanc, dicit S. Aug[ustinus] nostra cognitio dicitur esse communis omnium, quam particularis.

Nota 6to. Intellectus intellectio, intelligibilitas ipsius resultantes ex Deitate, et physicissima quæ resultat ex ente Dei et Deitate, non est quidditas in Deo et ideæ

hanc, idea aute identificat intra cum idea. v. g. 7. 1mo

Resa 7mo Intra hanc quae entitas communis positive in linea intra posse ejus videari, nisi ut fundam in ejus Divi Pauli, vel ut fundam in Deitate eminenter existente ejus Pri, Pauli, et omnium creaturarum vel dicat diversa intra in linea intelligibili, et g. fundamenta ut diversa sunt sit.

Resol. 1ma Universalia intra, quae deng fundam in phasi existentia ab aeterno singularium existentium Dei, non ab aeterna, et composita in tempore cum singularibus. ita S. D.

1 neg.

Pr. q. eo modo existunt entitates, quae entitates, ex quibus resultant, et entes singulares actuales extra Deum existunt, et non ab aeterna, et in tempore composita, ex illis universales, quae ut entitates intra ejusdem, non ab aeterna, et in tempore producta.

2 neg.

Resol. 2da: Universalia intra resumpta, vel ut intra, et diminuta vel habent in ideis divinis ab aeterna positive. ita S. D. 2ma 2. 2. 1. Ar. 2 3.

Pr. 1mo Universalia vel ut intelligibile repraesentam ab aeterno vel tive in ideis divinis, ex ab aeterna positive, vel ut intra. ergo aequivocatio in intelligibile, et repraesentativa et intra et intra. 2no pr. Ideae divinae repraesentant omnia repraesentabilia, ex eam repraesentant entitates universales.

Pri. Intellectus divinus g. omnia intellectiva, debet intelligere omnes intelligibiles, et ideae divinae ejusmodi intelligibile, et infinita, in linea repraesentandi, ex debet repraesentare, omnia repraesentabilia. /

1 2 1.

Dico stati; Licet existentia creaturarum repraesentet in ideis divinis ab aeterno hoc non sufficit ut dicam ab aeterna positive, ex licet universalia repraesentant ab aeterno in ideis divinis ~~dicam~~ non sufficit ut dicam ab aeterna positive.

2 neg. ergo ex gratia. ita existentia creaturarum, esse ex intra, quae habent in ideis divinis, habent aliud ex ingressum in spiritu seipsis phasi: esse hoc in temporale, et non aeternum, nec, sit, quae existentia ipsa, dicat tempus, et non aeterna, adeo Universalia intra, sibi habent ex intelligibile, ita, ut omnino complean in linea intra, et non, vere habent ex intelligibile, ab aeterno in ideis divinis, sicut et quae vere sunt vocant ab aeterna.

Pr. Ideo Deus: Intelligibilitas hanc, quae entitas universalis, resultat ex entibus phasi Pri, et Fli, et aliorum individuorum, et ea omnia entia, sive Dei, et omnia creatura, ex ex Deitate, resultat ex intra,

adqui ea qua ex deitte resultant, si extrinsece positive, ex. g.

Intr° Primo Universalia ideae ei intelle resultantia ex Deitte ei intellectu.

Intr° Dubio Respecty rationis, quibus multiplicant ideae in Deo, n° diei
entia rationis, quam si vina a Scriptore sua, ut multi; et alio autem
mant, et si vellig velles de Linea intelli, dicunt, aute rattes rationis, g. fundig
modo intelli, ut licet in ordine ad ipsa.

Obj. Primo Ista ideae relucent, ideae divinae, n° representant, vni homi 82a
communi et Petro Paulo et alia individuum. Ig N. Mus, g. ideae Dnae, representat
omnia representabilia ut dicit. n. 119.

Dices: Intelligi divina, n° possi cognoscere vnc communi homi absq differei,
quibus extrahit, g. eadem actu, atq ipsi omnia cognoscibilia, ex neq ideae divinae
possunt representari vnc communi homini absq differeis, quibus extrahit.

Ad Dubium totum quidem ni° stat nos? n° eni° admittimus universalia a
singularibus avulsa, et illis separata, et puta. Licet ergo ideae divinae representei
ratione communi homini, extracta in Pro, Pro, et adhuc representat unaquaque
rale, qua vni homini representat, ut omnino eadem intelligi in Pro et Paulo et alijs
individuis.

Obj. Tacito: ei intelligibile homini fundat in ei phantasio illig, et hoc non ei ipse
cum possibile ex neq illud. Ig ei. Deum ei intelligibile homini, ideae Dei ei ipsi
illig. Ad Primo ei Negatur Primo, Dei absolute et vere, g. postq ei phan
tasia, qe habet in se ipsa ei Deus fundat in suo ei intelligibile, g. hoc
tuis ideae Deiformes in Deo ad cuius similitudinem dicty homo, qui ei realis
Deus. unde veritas dependet a determinatione ei ei intelli, sicut veritas
Deitte sanguis in suo principio.

Ad Tacito ei ei Dei. Dei ei Negatur, g. ei intelligibile homini a
Deo, quod Deus ipse homo, et postq respicat ei Deiformes ideae in Deo
Deo a quibus dependet sanguis effectq a suo excellente.

Dices: Illud ei intelligibile homini qd ei in Deo et communi ipsi omni Deo et intelligibile
qe fundat in ente phisico Dei ei Deus et Deo qui creatus, ex. ne ei
stat in Linea intelli.

Ad dicit Deus, ei ipsemet Deo de mali ei entitive Dei de facti, ei representative
Dei, qd tacito in representando, ut scilicet creatura cognita et representata.
Rep. N. 7. 2. et. 73. et. 74.

123 Obj. 3tio Creatura, n̄ est aterna positive s̄ acta in tempore, ⁊ p̄luratio versalia, ⁊ creatura est n̄ est aterna positive.

℟ Dist. Jove. Creatura n̄ est aterna ḡdicē p̄hsicē, q̄ habens in se ypsis, ⁊ rōne ēntie, subdita. quatenq̄ fundam in ēnte p̄hsicē ipsius creaturæ. ⁊ quatenq̄ fundam in decte, Cōcedo. sollicio ꝑ ex dictis. ⁊

Dices: Istio hōis qua ē ḡttas universalis fundat in ente p̄hsico Dei Bti, et alior singulariū ēt n̄ fundat in deitte.

℟ N. Cons ⁊ Deitas, utrinq̄ eminenter entia p̄hsica Dei Bti; imo omnia creaturar; quare sicut ex deitate hōis resultans, resultat ex ente p̄hsico Dei, ita ex ente Dei resultat et alior singularia. Taliter q̄ est omnino eadē in re in omnibus; ita si militer ipsius entis hōis, resultat ex Dei Bti, resultantia ex Deitte: sicut eadē possibilitas calorē, resultat ex igne, et omnipotēa. quare, sicut ex deitte resultat ēt possibile unius, cujusq̄ creaturæ, ita ēnte resultat ēt intrinsecē creaturar sub rōne speciei universalis, q̄m particularis.

Explicatio: Istio hōis resultans ex ente p̄hsico Dei denominat ipsum ens ḡttr ex si eadē resultans ex Deitte, denominabile Deū, hōnē ḡttr.

℟ nons dist. neq̄ denominabile Deū hōnē in ēntie, et p̄hsici, N. denominabilis Deū hōnē in rōne entis et intrinsecē, ⁊ Nec ēt inconveniens Deū ēt creaturā ipsa rōne existendo ut a simili in q̄ dicit ēt ℟ ℣. Adelo: q̄ hoc solū ēt rōne existere stricte creaturæ.

℟ Adelo sicū antidē N. dicim nā entitas p̄hsica Dei ē capax denominationis hōis, de vero entitas p̄hsica Dei ēt rōne ēntie hōis denominabilis ente p̄hsici, cui in nihil debet ēt in illa tanqm in propria entitate, cujus defectu innitio hōis ex denominat hōnē ḡttr ente p̄hsicē specie, in qua ēt rōne ēntie hōis. Sicut dicit ens p̄hsicū ēntias p̄prias hōis, ex ēt Deitte ēntitas hōis, ex fundat in Deitte tanqm in ente p̄hsico ipsius hōis, ⁊ tanqm in p̄prio ente specifice utrinq̄ existente omnia creaturæ entialis, et particularis, hinc ē: q̄ ex denominat Deū hōnē ḡttr.

124. Obj. ultimo: Si universalia ēnt ab aterno, q̄d p̄cul dubio ex nihilo, ⁊ ex aliquo ꝑsupposito, a ḡtpi hoc ē ḡttr fundē, ergo.

℟ Dist. Jove. si fierent ex nihilo sine entis p̄hsici. N. sub. ḡttr subdita. q̄m habent in se ipsis. Ms. q̄m habent in Deo. ⁊ Jove N. non ex aliquo. Imo creatio excludit ꝑsuppositū ex parte ipsius creaturæ, q

excludit praesuppositum, ex parte ipsius Dei, quod est idea ipsius creaturae, quae est formaliter ipsa creatura in esse intelligibili.

Quaeres: an Universalia producantur per se Amo et immediate? et Rs. Negative: sed tantum resultant ex physica entitate rerum singularium. ratio Amo. quia actio productiva terminatur per se Amo ad singularia, ut ait Arist.: iste homo generat per se homo vero producens. ratio Udi: relationes non producuntur per se Amo, sed per se Udo ut docet R. D. ad relationem non dari per se motum. sed intentiones universales sunt relationes intellectuales, ergo. ratio tertia proprietates, non producuntur Amano, sed resultant ex entitate producta atqui Universalia sunt proprietates rei physicae, ergo.

ARTICULUS 4us.

De Universali Mentali.

Numero 96 divisum est Universale, in Mentale et Obiectivum. Pacta igitur quaestione de universali obiectivo, accedimus ad quaestionem de universali Mentali. hoc enim universale est ultimum obiectivi complementum. Enim vero, Universale Obiectivum, solum habet esse intellectum in ordine ad intellectum et cognitionem, ejus complementum fit in intellectu, quando actualiter cognoscitur.

Quoniam vero Universale ex supradictis debet esse unum in multis, hic dubium oritur, an haec multitudo debet esse realis, an vero sufficiat rationis? et dubitatur de hac multitudine inferiori, in ordine ad universale Mentale: quia certum est, quod universale Obiectivum, hoc est: idem re et ratione, simul requirit multitudo vera, et realis. Pro quo.

Quaeritur 1mo An natura praecisa ab unico individuo, caeteris existentibus praescindit saltem negative ab omnibus, et sic est formaliter universalis?

Resol. 1ma Natura praecisa ab unico individuo, caeteris existentibus praescindit saltem negative ab omnibus, et sic est formaliter universalis. 125.

Antecedens probatur Deluc. Nota praecisionem Mentalem naturae a singularibus esse cognitionem repraesentantem naturam absque haecceitatibus. Haec praecisio, divisa est supra N. 103. ubi a Cap. Nota. Nunc dividitur in positivam et Negativam. Postea fit, quod a singularibus praeter cognitis praescindit ratio communis, in qua convenit: ut cum praescindit ratio communis a Petro et Paulo, quos animadvertimus

ec̃ similes in nãa humana. Negũa fiũ ado cognosci ipsa nãa ex hoc
nãa nulla habita vacue Porta singularium. Deinde Inferr. ex
Resolutio I. Tuã Petra ab uno individuo positivo, excludi ab alijs, a altior gen-
tibꝰ. P. Anno Secundus: nãa abstracta ab uno individuo,
nõ ẽ singulare, ex. c̃ Animalis. Ergo p. nãa animalis non
gulare, q̃ per abstracta ab individuo, vnque c̃. Ergo p. g. inter
universale, et singulare, dar medium.
Pro. Pelo: nãa Petra ab uno individuo ẽ una ex alia ad ec̃du
in multos, ex. c̃ p̃ria unionis. Ergo ex. incapacitas nãe ad ec̃du
in multos, potest a differa individuali: sine impedimento
p. Petrone nãa p. hãi separar ab Petro, ex. Nãa Petra ab uno in
dividuo, ẽ apta ad ec̃du in multos.
Dicet: nãa Petra a Pro, nõ Petrinitas a Pro, ex. nõ Petrinitas omnis ex
p. sequens nõ ẽ p̃ria unionis. Ergo p. nõ. Petrinitas nãa, ex qua
go ẽ ens actu, a nãa existens ex Pro, nõ identificat cũ Pro ens.
Sed nãa Petra, quã identificat cũ Pro, identificabit cum Pro, ex hac
individuo in Pro, ex p. 2. do 1.
1.2.6. Pro. Pelo: nãa existens dotata in uno individuo, carens pote
tate ex forte Universalis. Ergo p. nõ nãa Petra ergo Petra
nõ: dicit, nãa Petra ẽ ens ex forte universale.
Pro. nãa ut existat ex dicto Universale ut distinctũ a actu ei, nec potest ca
rere de multis, a ff potest ad ec̃du in multis, aliqui ẽ ipso q̃d nãa exis
tit uno individuo, carens possibilitate habere actualiter potẽa ad ec̃du
multis, ex. erit forte universale.
Pro. Sed his Nr. Probo: nãa licet nãa existit de facto in uno individuo, cui
alia Petra pure possibilia, nequit habere actualiter potẽa ad ec̃du in
multis:
Ipsa causa nãe Petra actu habẽt potẽa ad effectũ possibilis, ex nõ
carens actualiter habere potẽa ad ec̃du in multis possibilitate, ergo
talis potẽa nõ fundat in ipsis possibilitate, a in nãa existente, ut alibi
extra subm̃ ostendat, actu habẽt potẽa ad informandũ, ex de alia quã
sibi possibilia, licet actu informare nõ possit, quia existat subm̃.
127. Obj. Anno secundo Petra mentalis, regulariter firma actu existens, a
universalis

universale Logicum, constituitur per relationem praedicabilem naturae ad individua, et requirit individua actu existentia. 73

5. Logica

Ad Neg. Gorc. quia in sententia R.D. relatio praedicabilis, resultat in fundamento ante positionem actualem terminorum. et ratio est: nam ens rationis ab intellectu conficitur dicit relationem cognoscibilis, ad intellectum Petri possibilis, quin Petrus actu existat, imo, dicit relationem distinctionis, ab omni ente reali, actuali possibili, quin sint actus, et relatio praedicabilis.

Obj. 2do: hoc praedicatum album non potest esse universale in ordine ad substantiam, quae actualiter non habent formam albedinis, et nec illam possint habere, quia album, non est praedicabile de Petro nisi re, et quia universalia requirunt inferiora actu existentia.

Solutione, Nota 1mo ex R.D. in 1mo D. 24. Q. 1. Ar. 2. hoc praedicatum album non est universale in ordine ad Petrum, Plutonem, sed in ordine ad hoc, et illud album; Nota 2do aliud est subiectum dealbabile, et aliud est album possibile; licet enim hoc praedicatum album, non sit universale ad substantiam dealbabilia, scilicet Petrum et Plutonem, est tamen actualiter universale, in ordine ad hoc album existens, et alia alba possibilia, et alia alba possibilia, licet actu praedicari non possit de illis, donec existant.

Quaeritur 2do An natura existens in unico individuo, caeteris impossibilibus sit formaliter universalis? 128

Resol. Talis natura est ecclesiae individua, saltem incomplete, et radicaliter, ideo praescindi non potest a differentia individuali incompleta.

Antequam probatur 3tio, Nota: Individuum dividi in incompletum et completum. Individuum completum, resultat ex specie, et ecclesiae, eg. Petrus. Individuum incompletum resultat ex genere et differentia individuali incompleta. eg. hoc ad l. Nunc probatur 3tio: talis natura eg. Michaelis, quomodocunque sumatur ita est propria Michaelis, ut nullatenus possit existere in aliis individuis, et est tam limitata, nec latius patens, quam ipsa differentia individualis Michaelis, et est formaliter individua saltem incomplete.

Respondet nunc Michaelis, et ejus hecceitatem habere connotata diversa, illa enim connotant operationem propriam ipsius Michaelis, haec distinctione ab omnibus aliis: ideo posse talem naturam praescindi a differentia individuali, et absque illa cognosci. Contra: licet visibile possit cognosci absque rationali, non est proprietas specifica, quia latius patet, quam ipsum rationale, atqui natura Michaelis, non latius patet, quam ejus singularitas

ex. ista nã manet singulare. Quare, sicut vadit Porphyrius ad visibile predicabile, licet possit Porphyrius esse visibile tertij; ita similiter nã Michahel Porphyrius ad differentia individuale in completa, et radicata, licet possit esse completa et radicata.

Ad 2m. nã Michahel & ens est singulare, hoc est proprium nãa divina, ex. post Porphyrius singularitate, et adhuc illa cognoscit.

Ad 3tium: nã Michahel & ens est singulare, absolute, & supponit sensu Thom. subdijt. ens, & singulare, complete et ultimate dicunt complete et ultimate dicit. Neg hoc sit proprium entis solius nãa divinæ, ex singularitate quæ est modo infinito, et asc; Creatura vero modo finito et & participationem.

129. Secundo nã existens in unico individuo, cum sit impossibile ens esse Universale, adhuc duæ rationes stant pro. Ista. Ms D. et alij stricte Thomistæ. Ex. Arno Auth. Ms D. in quo. D. M. Q. 1. Art. 2. ubi ait: de ratione speciei est quod sit predicabilis de pluribus, et impossibile est quod sit predicabilis: vide duo posse dicitur ista, est possibile sit plura ex, de quibus est predicabile.

Ex. 2do: Ex Pho Jeno ens. dex. q. 1. dic. esse quæ quidditas, ens est nomen substantiæ quod hoc nomine possit predicari de multis, atque nã Michahel, quod Thom. de multis predicari nequit, ex. non est ens Universale.

Ex. 3tio: ratione Ms D. nã est ens immultiplicabilis, nequit esse multiplex, ex. non repugnat. atque nã Michahel, in vestra sententia est hujusmodi ens. Nam nulla repugnat Universale, esse unum multiplex in multis. Ista adhuc ex. g. si est multiplex, jam esset ens immultiplicabilis. Ideo esse Petreitas, neque est Universale quia multiplex g. est ens immultiplicabilis. 2do: g. si nã potest esse multiplex. eo ipso potest habere plura individua, ista subponens.

Ex Arno Thom. nã Michahel est immultiplicabile per hoc ex eo, quod repugnat plura individua in eo poni, sub nã Michahel; non vero est immultiplicabile g. cum sit finita, possit adesse actu, aut multiplicari in plures Michahel, atque hoc nequit esse.

Ista Arno alias similiter ex Petreitas, est Universale, g. potest esse Petreitas in similes.

Ista 2do: Illa Entitas specie distinguat a Michahel existente, cum sit ens reale, illa entia specie ex. non potest de illis predicari.

Ista 3tio g. nã Michahel, non est universale ad illa entitas, nã ad ens

esse reale, et essentiales, nec dat unitive cū, atqui Vniuersale, debet esse dare unitive cū, ergo.

Ptra 4to Talis nā, nō aequaliter participabit a suis inferioribus, quia erit diuersa, ratione primi, aequaliter participari, a primo, vero et recto?

Ad 1mum. Duo reale est ratio nō posse reuniri unitive, unitive caone formali, et realiter nō posse de facto reuniri unitiue ligā et realitate: cū enim individua ab intellectu sumpta sub nā Phillis cōprehendunt, et omnino similia Phillis existenti appartenet; hinc, quia reuniuntur cū illo unitive, non ratione tm.

Ptra: Ad Tale ap̄henditur nullū dat fundamentū, alias assignetur cui difficultas petitat de universali cū fundato in re.

Ptra Nego g. nā angelica nō recipit ad modū vij mālis ex parte obiecti, alias cogeret esse omnipotentia talia, et tm ex parte modi, et modij, atqui hoc nō sufficit ad hoc, ut de necessitate uniatur, ergo. Per Nor. g. Vnitas se tenet ex parte obiecti, nō ex parte modi tm, maxime in mente Dei. Tū g. nā Diuina Phillis hoc statu recipit ad modū vij mālis, et omnia inuisibilia ad modū visibilia, atqui hoc nō sufficit, vt dictū est cū fundato in re, ergo nec nā Phillis.

Si Respondeas: Deus cū est ens unū, ac proinde nō potest recipi cū fundamento in re, ut multiplicabile.

Ptra: nā enim nā Phillis cū est in multiplicabilis, q. mālis, ergo.

Si Contra Resp: nā Phillis, cū finita, nā vero Diuina cū infinita sit.

Ptra: Licet Dei nā dicatur participari species mālis et finita, tm g. esse cū infinita, illi repugnat universitas ex parte Phillis nā recipiat participatas species mālis, tm g. esse est immālis, illi repugnabit Vniuersalitas.

Ad 4to Do nostra participatione Dei nonnulli. nā Phillis posset esse universale, g. et participabile haberet sub se plura individua, posset de illis praedicari. Licet dependat de uno tantū praedicato.

Ptra Nego: g. hic solū inferes, nā Phillis esse universale, imo casu nō vero quoq; Ptra Ito a. etiā nā Diuina posset de multis praedicari, si ha beret sub se plura individua, atqui nō ipso est universale, ergo.

Ptra 3tio nā alias hoc praedicatum ho est genus. g. p̄t. nā habere sub se plura individua specie diuersa, posset praedicari de illis, in eo quod quid cū paradoxū.

Ad 1mum. Duo reale est ratio nō posse reuniri unitive, unitive caone formali, et realiter nō posse de facto reuniri unitiue ligā et realitate: cū enim individua ab intellectu sumpta sub nā Phillis cōprehendunt, et omnino similia Phillis existenti appartenet; hinc, quia reuniuntur cū illo unitive, non ratione tm.

A30

A31

Itra 4to. nã ꝓdicta evasio videt destruere ꝓdictã quasnã, suppon-
ens cñ ee impossibilia plura individua sub nã Mihis, cujus oppo-
ñ respon. suppositum Adversarij.

172. Ito Itio Alij nã Mihis ee ꝙ mortẽ Licet illi repugnãt plura individua,
g. bñ Licet hoc repugnatia, nõ se tenet ex parte nãe, hoc enim quan
tũ ẽ ex se, existere possent in multis individuis, ñ ens ipm nã humã
na, ꝙ ex parte ipsoꝝ individuoꝝ. Itr manet hoc exẽple: Omnipotẽ
tia Dñi, quæ ẽt plurium sentiã ẽ obiectũ sufficiens quantũcũq; ad pduc
tionẽ rei impossibilis ista, ut repugnatia se teneat ex parte rei ipsius im
possibilis, nõ bene ex parte Dei.

Itra 11mo g. ut sentiã comuni Thomistarũ omnipotẽa ẽ infinita ex
tensiue ita ut nulla habeat virtutẽ ad impossibilia, ex multo minꝰ po
terit nã Mihis habere capacitatẽ adhuc quo ad sufficientiã ad ẽxẽdi in indi
viduis impossibilibꝰ.

Itra 12do g. Licet omnipotẽa quo ad sufficientiã se extendat ad impos
sibilia, hoc ꝓvenit ex infinitate ejus ꝓtectionis, ꝙ nã Mihis, ẽt finita et
limitata, ẽt. nequit se extendere ad individua impossibilia.

Itra. 13tio nã idẽ ꝓpter quã individua repugnare nãe, ac nã repugnant
individuis hæc enim solũ differunt in voce, ꝙ ꝓ vos individua repugnãt nõ
Mihis, ergo hæc etiã repugnabit individuis.

Itra 14to: ex parte nãe Mihis, scipi repugnantia ad eẽ dũ in mul
tis, ex dictis nã ex se nõ habet potẽa ad eẽ dũ in multis. Sequaẽ certa ẽt
ꝓ. ex parte nãe Mihis scipi spiritualitas complexa, asque ꝙ vos, hanc
individuis incapacitatẽ ad eẽ dũ in multis, sicut maalitas capacitatẽ ex ea
parte nãe. Nec obest qd scipiat ꝓ specie vel maalitũ, q. maalitas
in eo ge, se habet ex parte medij ad cognẽ ꝙ hoc statu negativi, nõ ita
ex parte ipsius nãe, hæc enim semꝑ scipit ut spiritualis, Licet cognoscat
ꝙ species maales, sicut Deus semꝑ scipit ut increatus et infinitus, Licet
scipiat ꝙ hoc statu ꝙ species creatas, et finitas.

173. Ito 15mo itra hãc solutionẽ: nã Mihis collocatur in ꝓdicamento sub
stãe, ꝙ neq ut a eng, neq ut individuũ, cujus species. Nec quo ad ultimã
partẽ certã, quo ad hãc ꝓpr. nã Mihis dispgit ꝙ rõe, adhuc individuali
et. nõ ponit in ꝓdicamento ut individ.

Ly naā Michls, possisa immultiplicabili latre, collocavi in gradū ultimi
ordinis, cui nil vltra est ultimate determinata, saltē incomplexe, adeo
indistincta vltra, ad specia individuali inhoata, s

Dicet: ergo: ergad individua descendit mediante specie ? nā angelica
ergo ad Michl, et Gabriel? ergo ad hos descendit mediante alia specie, atqui
nō? alia quā naā speciē Michlis et Gabrielis, ergo alia species predicabilis

Ly Dis, sorcon, mediante specie phsca ? Leā, D. Leā Dni, N. sorc. est qualis
nors, N. sorcm Stag ergo, nō potest esse Ly phsca species vltra ? ultra
? phsca species de diversa, sicut sint individua. Possunt ~~ultra~~ ~~duā~~ nō dis-
tingui, specie phsca, quia Ly specie sonet speciē Leā, ? universe? qd pōt naā
Deg nō? species Leā est Oxoniēsis, et Dni dist? specie ab angelo. nec ex ipsis nās
individua immediate subā generis? omnē adequata angelorū immediate
sumenda.

Replic: Individuū componit ex nā specifica et differa individuali, ?
Michlis individuū ex. componit ex nā specifica, et electa, et ergo naā Michlis
? species Leā est Oxoniēsis.

Ly Dis. sorc, ly cujus nā sit apta ad esse in multis, D, nisi ex ultimo
determinata ad tale individuum, N, sorc. est qualis nors N. sigm. naā
Michlis naā ? ultimo determinata ad hoc individuum, et ergo, hoc compo-
situ ? ex genere angeli et differa individuali, Michlis.

Ly 2da hac pelucidio: huic aggregio Michaēl, nō? identica, ex. eni? sitis
et ipsitatis.

4. Ex Ly. D. N. tale ? potest esse ? nō? suppositio de inferiori ?
aequali, de aequali, sicut hic: huic hōe ? Deg quare predicata ? pos ad mul-
tos predicabile species quae ad modū naturā, hōe ? vaōlis, g. idem, nō satis
est, gen. subm.

Ly 3tio Michaēl et Gabriel dissimiles specie, ex. eni naā, ? specie ? diversis.
Ly Dis. Ans: specie phsca est incommunicabili? ? specie Leā est com-
municabile multis diversis? N. Ans est ? gen. g. Deg dist? specie phsca ab angelo,
et Dni nō? species Leā est Oxoniēsis.

Obj 4to: naā multiplici, ? repugnant ? intellectū unitas unitatis
ex. neg unū apparentes vij, repugnabit multiplicitas interior?

Ly N. sigm est panit: g. naā multip. apparentes vaōe dissimiles inter se,

differentijs, possunt sine illis cognosci adq dico, pt̃ sieri una
intẽ; cũ nõ dej multiplicitas nãe, ubi nõ cog noscuntur differe.
At vero, dũ
una a parte ẽj sic ẽtẽ sit in multis, q. talis multiplicitas repugnat
nãe Pdicate ẽu̇se, nisi ejs ẽctia illej nãe, & alia Pdicta.

Pro fine Observamus Licet nã Pdicata ex facto existentia in Rẽ, in rãne
speciei Pdicabilis, nõ dependeãt a possibilitate extrinseca, alicui⁹ indiuidui;
tñ exigũt ẽctiã eor̃ possibilitatẽ, q̃m necessarie inosãt, isti vacue uocibus hoc
eor̃ respectu multa ẽctiã cũ illis unũ in multis, et de multis: sic omnipotẽa,
quæ nõ dependet a possibilitate extrinseca Creaturar̃ q̃m tñ ẽctiã inosãt, ut communiores
& defendunt. Sed
est omnis no latã respectu ẽctiã Dei, a quo tñ nõ dependet. Ido supra
rationẽ universalitatis dicãt Philis, quod aliquis possit dicere illa nõ dicunt
aliquã ẽu̇se ẽt vacue ẽ mul, adhuc posita Dom. sentia, de inmultis
latã nãe Philis. nã Dom. dependunt nãe Philis q̃ciendere distinctã,
a differãs individuali existendum latã nãe, nõ nocet incapacitatẽ ad
ẽtiã in multis, ad cog eius Universalis negativi a parte rei ẽu̇se
simul.

S. R. I. C. L. G. S.

Inquo discutiuntur quædam de Universali in Communi.

§ 1mus.

An Actualis Pdicatio dicatur Universale?

Sub n. 100. vers. Dovente, in quibus de actuali Pdicatione, nunc in
quirimg, an hoc Pdicatum sit; in actuali Pdicatione maneat Universale. Da
gant Pclusiones vecentiores q. vaõ hanc, in hac actuali Pdicatione; Pjs
ẽ homo, ut vadit ad singulare, ac subinde nõ ẽ Universale. Secus.

135. Actualis Pdicatio, non dicitur, & pertinet nãe Universale. Sic
hac manus Universalis in actuali Pdicatione. Ita tenet in sent. R. P.
Fr. Ame ex Porphirio, Cap. de specie, ubi docet in hac Pdicatione: Sor
tes ẽ animal, Pdicatum superius de inferiori, nõ vero æquale de æquali ex q̃
do R. P. in Pdo D. 1. n. 4. Ar. 3. Pdo, ait: In omni Pdicatione ẽtiã est quæ
dam tertia, superius existentia ẽctiã inferiori subiecti est Pdicatum, ut & superius
est inferioris.

Contra hanc sententiam in actuali Pdicatione nõ manens nã universalis, Pdicatum

ut aqualis de aquali. unde hoc, q̃ pro Prg̃ē hō rōdere hunc sensum, Prg̃ē hui hō, atque hoc ē falsū, alias nō ēt Pdicatio gñis, ex q̃ hoc Loc. servit aliud 22. vñ Arno D. 24 2 d. Ar. 3 ubi ajt: Respondeo et dico q̃ nomne, q̃ Pdicat de alio Pdicatione dicente quidest Vniversale. I ē destingnebrem: q. aut dicit quid Pdicatione identica, aut Pdicatione gñis, si identica dicit Universale, q. omne Pdem univōle ē superius ad illud de quo Pdicat. in Pdicatione aute identica, Pdm nō ē superius, I aquale.

Ad 2dam rationē sumpta ex 22: Univōle nō ē gēnis ad ōnia, ex. nō destruit I actuale Pdicatione, I aqua pt. nā actualis Pdicatio nō includat esse extra nā.

Ad Efficaciter: cognoscibilitas intrinseca ōnis nō destruit I actuale Pdicatione, ex. nec Pdicabilitas intrinseca Univōis destruit I actuale Pdicatione I aqua pt. tū apparitio rationis, tū q. Pdicabilitas, quae ē gra intrinseca Univōis, nihil aliud ē, qm cognoscibilitas quedā nri I judicium, quo ē actualis Pdicatio.

Hinc datur 2dam pars nostre solutionis, q. scilicet actualis Pdicatio I ficiat nā univōle, q. huc usque I posita ad actualē Pdicationē, quae hō est auctō posita I ficiū I suos actg, tū q. actualis cognō ē I fectio extrinseca nri obēti cognoscibilis, ex actualis Pdicatio. erit I fectio extrinseca, obēti Pdicabilis, nempe Univōis.

Obj Arno Soles Arno Prior apud S. Thom. Lect. 10 ajt: hō ē univōle ex de 20 uni, univōle ipsa essentialis ratione extingta inco q̃ Univōle Pdicat, q̃ hō ē Univōle Pdicat, nō ē verū, ex. actualis Pdicatio destruit Univōle. Sō. Tho. ne: huic ōnis, Rosa: aliud est q̃ Univōle Pdicet ut Universale, et aliud q̃ Pdicet omnibus modis, quibus Pdicari pt, ut Univōle, sicut aliud ē Ōm attingi ut cognoscibile, et aliud ē Ōm attingi, omnibus modis, quibus ē cognoscibile. Arno ē verū, I non I falsū. Dubio. Ad Ōne: Univōle in actuali Pdicatione, servat et exercet illā universalitē, licet in adaquate Virtg ēnem, seu posita ad Pdicari de multis nō destruit I actuale Pdicatione de ēo, I inexercet in adaquate, ideo Pdicat ut Univōle. nā Arno ē, q. hō ista Pdicat de Pō, ut propria Pdicatio de Joanne, et alijs. Ideo Pdicat ut Univōle, licet tota univōlē macu-

136.

ale ꝓdicaõe nõ exeraca; et hoc solũ intendit Phg Lo. ait.

137. Sed vdo Sc D. in Mo Dio. 8 Quest. 1. Ar. 2. 8 arg ait: Quilla instãs quãgmaliquid dey de aliquo, quod ea ꝛõe oportet qd hoc sit aequale sibi, et nõ excedens, neq deficiens; q. in illa instãs, qua excederet vel deficeret, nõ poss dici, hoc est hoc. et vide docet in hac ꝓpone Phg est hõ enunciare unũ de alio, tangm aequale de aequali, ita ut ꝓdm nõ excedat subm enũmanet Vniuerle, in actuali ꝓdicaone, sic hõ stat nõ subm in hac dnõe ex ꝓpõ marie, et ex sententia Doctor, quos ibi ꝛmpugnat.

Sed vdo: sumens ꝓdicationẽ dũca, quã habens extrema qui dnãa sed inqua, cum nulla sint universalia, et omnia singularia, res sua ꝓdicatum est ꝓdm et omnino aequales v. n. 113. Addo: ꝓdm sic in actuali ꝓdicaone de Phõ individuaris, et singularibus quibus et hoc a mitas unitatẽ; nã ut sepe diximg, aliud est individuatum, aliud individuans, sic maã, nõ fit fra, et informata; ne quod unitas quamuis in actuali ꝓdicaone individuans, nõ tñ fit individuãs. n. 109.

138. Sed sic signã manerent fres Vnitis, in actuali ꝓdicaone ꝓpõ Phg est hõ redderet hũc sensum: Phg est omnis hõ, at hoc est falsum ex

Sed sequela, adgm nuper erat, ut solũ qd ꝓdm hõ enunciatur de Phõ, est Vnitis, et ultra qd enunciatur de illo omnibus modis quibus ꝓdicari ꝓt ut Vnitis, qd non stat ꝓt. q. ꝓdm omnis hõ, in volucri aggregatũ ex omnibus individuis. Phg autem nõ est tale aggregatum, licet sit res aliqua communis ad singula stentia, nõ tale aggregatum, ideo nõ est omnis hõ.

Ad vltimo: ꝓ hunc actum: Phg est hõ: nosci diffrã individualis, nosci nãm individuata, et extranea, ac sequenter, nõ manet indifferens ad Vniuersis.

Sed Dio. Anã, ex parte subti? Anã ex parte ꝓdicati? nõ. Anã. est una scepsa, Ro. Eas nãm Vnitas fris, optime componit, cum nãma efficiata, licet nõ coincidat, cum nãm individuata. Addo: saltẽ in ꝓpõ Phg est Paulg est hõ, manens nã Vnitis, q. manet una in multis et de multis.

Ꝓ solutione Circuendi, a no reflectendo nõ ad subm dicta, qd scilicet Vnitis

Vnuersle restringir ꝑ possit ꝓdicari, n̄ vero ꝑ actuale ꝓdicacone, unde
est in hac actuali ꝓdicacone. Prẽ chō tō hō ꝑt ꝓdicari de mul-
tis, ad eoꝝ ē Vtile. Vlo: Attento enduē: ad Linea ꝑhsca ēt in-

§. Vltus.

Quaeres 1mo. An dentur ꝓdicacones Accidentales?
Nota 1mo ꝓdicatū actuale, ē cō enuncians unū de alio.
Nota. 2do ꝓdicacone dividi; in Affirmtiua, Negatiua & ut in Di
lect. d. 2. 5ta est duplex. Nota 3tio ex Dial. a 2. 5q est
communis sentia, dari ꝓdicacones, ꝗ ecclis, ꝗ accidentales.
Ecclis ꝑ. in quibꝫ ꝑdm ē de ecclia subeti, eq; Prẽ chō, Accidentis
quibꝫ ꝑdm ē extra ecliā subeti: ex hāc albꝫ. to albꝫ ita ꝓ-
dicat de Pō ut possit adesse v abesse sine illig corruptione.
Nota 4to: N. N. D. et sipg q Lare sentia in hac maā, docet
enī ad vniuersale requiri, ꝗ dicta ecclis respectu sui inferioꝝ et
sequentiū, n̄ ad omnes ꝓdicacones accidentales nec ꝓdicabilia
extra ecliā; et hic ꝑ prius eq visibile, cui uocē ad hoc ꝑ illud vi-
sibile quibꝫ ecclis uenit. Similiter hoc accidens: albū, cui Vōce
in ordine ad hoc ꝑ illud albū ꝓdicat de quibꝫ ꝓdicat, nō in quid
ꝑ Intelligā hoc, Nota 5to, et valde, aliud ē, ꝗ dicat in quid
sui ipsius ꝑ ꝓpone: Pig ē albꝫ, et aliud ꝑ quo tale ꝓdicatū suppo-
nit. ecclis ꝑdm: albū sciat ꝓra ad ꝗcense subō, et tn̄ nō suppoñ
in dicta ꝑpone ꝑ ipsa ꝓra, ꝑ subō illā habens. Nō dicen-
huc tendo omnino uerū Pig ē subm albedinis. quare in actuali ꝓdica
one hō vertend. ē Nō ad sciaonē ꝓnoꝝ, Vlo suppone illoꝝ. Suppoñ
enī ad subtilitē ꝓdicacionis ꝓtinet, nō uero ad maalē sciaonē.
Nota 6to in omni ꝓdicacone accidentali duo reperiunt subā,
unū ꝑhsū, et aliud Inexistentiale illud ē ꝗ inse recipit ꝓra accidentis
ꝑhsū; hoc uero ē assens ꝑpoñis extremus, de quo enunciat ꝑdm.
inexistens hoc reperit discrimen, ꝗ subm ꝑhsū reperit aparte
rei, subm uero Intellectꝰ, unū dicit se realiter a ꝓra ꝗm reci
pit, subm uero Intellectꝰ identificat cui ꝓra subiect ꝓdicatū, ad uerā ei
ꝓdicacōnē requiri identitas extremoꝝ. Vlando g. subm intellectꝰ
ꝑt denominans ꝑdm intus existens ꝑpoñ ꝓra g. si nō ita nō di-
uersa: Et subm ꝑhsū, denominans ꝑdm in ꝑpone accidentali:

139.

hæc est ꝓpō. Prīg ē alīg, reddit huc sensū: Prīg ē subon altedinis.
Nota 2mo: Ꝓdm addit entale ex albo, posse dupliciter sumi
ꝛmo ꝓhsū, qua ens scat ag a vel ag a īū ꝓhsū, ex subō et ꝓdā.
2do modo, est intrīs, qua ens scat gradū communē ad hoc et
illud albū. In ꝛmo sensu nō nomen Abstracte, s tm in ꝓdo
vāo ꝛmi, q. Universalia, et extra lineas ꝓhsca vāo 2di, q. albū
sumptū, ē sceptg communis ad plura alba et possens ꝓdicari de
illis, cū vāo albi, ecclie ꝓdicat de hoc albo, isto, illo etc.

Ex quibg ꝛmo ꝓbatur, in ꝓpōne omni, ꝛspondi duo, valde diversa
quoꝛ 1o. Scām, est subtilitas ꝓdicationis, qd utrobg ꝛspondat est
certū. qd sint diversa, ꝓb: nām vustieg, intelligit scām ꝓpōnis. huius: Prīg ē albg, nō tñ possens ꝓcipere subtilitatē ꝓdi
cationis, nisi instruat requisita. Hunc ad quæstū.

1 q. Resol. 1ma: Si ꝓpō sumat quo ad scām ꝓcipē, revera,
dant ꝓdicationes accidentales ab ēntibg distinctas. Si nō. nō
ubi admittit ꝓdicationē denominativas.

2o. Resol. scām huius ꝓpōnis: Prīg ē albg, ē omnino acci
dentalis, ex: talis ꝓpō, ē accidentalis, quo ad scām. 1. ꝓ. talis
ꝓpō scat ag a vel ag a īū ex subō et accidente, at tale ag a vel
ē omnino accidentale, ex. g.

Resolut. 1da: Si ꝓpō sumat quo ad subsūptū ꝓdi
onis, nulla dat ꝓdicatō stricte accidentalis, s omnes st ecclie ne
cessarie.

2o. An ꝓta dat ꝓdicatō rigorose accidentalis, in qua ꝓdn stringenter ver
sus ita, ut ꝓpōit adspecta adsse absq substi sruptione, at tale ꝓdn re pug
et ꝓdicatō rigorose accidentalis. Non, ꝓb. Ideo identificat cū aliquo s
noquit abillo separari seu abesse, atqui ad veram ꝓdicationē requirit
ꝓdn identificari cū subō, et repugnat ꝓdn adveniens subō ita, ut ꝓpōit
adesse et abesse absq tali substi sruptione. Ideo cū argua ē certa. Imo in
fundat veritas nostræ Resol. ꝓb. 1mo. Aust. lib. D. in 3to D.g. q. 1. Ar.
Sed obver. Ite ē data: Identitas rei ad se, ē causa veritatis in affirmo; et diver
sitas rei ē causa falsitatis in affirmatione, et veritatis in negatione. ꝓb. 2do q.
verbū est, scat identitē inter extrema, atqui ad omnē ꝓdicationē affirma

requiris verſus 2ſ, ex: ad omnẽ ꝯdicacõẽ requiriſ ꝺ entas extremor. 78
Ppõ: Ideo hac ꝓpoc̃ falsa: hõ c̃ albedo, q extrema, realiſ verus dicit, ex 2
Hui Roverto n̄ ſolũ ad ꝯdicaoñẽ eiſdẽ, veraẽ eſſe accidentale requiri
dente inſer extrema, q verſus eſt bodẽ modo erecta extremã ꝓpoſi
accidentalis qm eẽſdẽ. ũ ꝑſ in hac ꝓpoſe Pr̄ c̃ albedo. q. extrema realis
dicit c̃ falſa.
Reſol. 3tia accidens in abſtracto ex albedo, n̄ c̃ Virtꝫ, aut ꝑfectio 141.
in ordine ad ſubm in quibꝫ exiſtit, ſ in ordine ad ſua inferiora eiſdẽ
nempe in ordine ad hãc illã albedinẽ. Ita exponit R.D.
Pr̄. Accidens realis dicit a ſubo in quo eſt ex. 2 ꝑpoſ 2 Pr̄. nã Licet verũ
ſit dicere: Joannes c̃ albꝫ, fit falſa hoc: Joannes c̃ albedo, q. accidens
in abſtracto, n̄ c̃ ꝯdicabile in ordine ad ſubm in quibꝫ exiſtit.
Reſp. 2da: Accidens in recto ex albedine, n̄ c̃ Virtꝫ, in ordine ad ſubm
perfectibile, ſ in ordine ad hoc eſt illud albedinẽ. Ita R.D.
Pr̄. 2mo: Virtꝫ debet eſſe ꝯdem cũ ſubo, ſ albedo n̄ ꝯdicat eiſdẽ de ſubo
albedinis perfectibile, ſ ſtat de hoc eſt illo albo ex 2
Pr̄. 2mo albedo eſt ſolũ resultans ex ſubo et tra tagm ex partibꝫ
ſolũ requis ꝯdicari de ſua parte, ex. albedo n̄ poſt. 2
Pr̄. 2clo In ordine ad illa inferiora c̃ albedo unitiue, a quibꝫ ꝓcidit
ab raõ albi n̄ ꝓcedit ab hoc eſt illo ſubo, ſ ab hoc eſt illo albo ex. n̄ c̃
Virtus ſ mor ꝑfectio. Ideo Virtꝫ, et commune, debet ꝓcedere ab inte
rioribꝫ quatenꝰ participant raõnẽ communẽ ad Pr̄ et Pr̄, ſolũ
participans raõnẽ communẽ albi, quateng ſ hoc eſt illud albedinem,
ex 2 Reſ. 3ia ꝓpoõ: Pr̄ c̃ albꝫ ex qui et ſubſiſtẽs ꝓpoſitũ, c̃ eſſe, 142.
id eoq ꝯcausa ꝯdicationes rõ eroſe accidentales.
Nota pars Pr̄. hac ꝓpoõ: hoc albũ c̃ albũ, c̃ eẽſdẽ, ſ hac ꝓpoõ: Pr̄ c̃ albꝫ
equivalet huic: hoc albũ c̃ albũ, ex. c̃ eẽſdẽ. Jor. stat, q. hãc eẽſdẽ ꝯdicata
albã de hoc eſt illo albo, qm ſic, de hoc eſt illo hinc. Nor Pr̄. instans verus
albi ꝯdicat de hoc Pr̄, in quãtũ Pr̄ hoc albo ſ in quantus ſupposi
tũ ꝓhoc albo q. n̄ ſubſicans ꝯdicato albi, eiſdẽ participans rationi illi ſ
et hoc albũ. 2 ex. ꝓpoõ Pr̄ c̃ albꝫ, equivalet huic, hoc albo 2
Reſp. In ꝓpoñe Pr̄ c̃ albꝫ ꝯdicari de ſubo ꝯcr albũ, hoc c̃ de Pr̄, stat 143.
exiſtẽs albo ꝯdem realiter ag Pr̄, qui ex ſubo eſt tra sic. in actualitẽ
ꝯdicatione ſupponit tm ꝓ ſubo, quare talis ꝓpõ Pr̄ dicit hoc ſecundũ
omnino vebũ: Pr̄ c̃ ſubm albedinis. 3

Etia ista dicto sensu ppoõ Pdicata ecclia ens, et subsistentia Pdicabilis ens nulla g. Ant pr. Prg solu pot comparari ad subm ad Pdicabile, quatenus importat in obligatione albedinis ipsi a Pdicto innotata. ad ens ipso ppoõ ecclia, ens Pot certa g. hoc scat non subjecti scilicet Prg Pdicabile in seipso albedinem essentia innotare, ens Prg et Nor pr. Prg in dicta ppone, supponit pro hoc subo albedinis, ens vnde dicta ppone Pdicat subm albedinis, de hoc subo albedinis, g ens ipso ecclia Pdicabile ens et Nor pr. nullum Pdicat ecclie nec subsi albedinis, de hoc est illo subo albedinis, quam nec albi de hoc est illo albo, at nec albi Pdicat ecclie de hoc est illo albo ens. nec subsistentia albedinis Pdicat de hoc est illo subo albedinis ecclie. Pot certa g. secundum nec albi ecclie provenit huic est illi albo, ita similiter nec subsistentia albedinis, provenit ecclie huic est illi subo albedinis, g. ab hoc est illo subo albedinis possunt Pscindi nec communia ecclia illi provenientia, quae et nec subsistentia albedinis. Vide pars solutionis, patet, et patebit.

Ex dictis Intelligenda est haec: Nullo modo sunt Pdicabilia: Genus, Differentia, Species, Proprium, Accidens. Prima Pdicatio ecclie 2. partium de nominatione est extra ecclia; cui hoc discrimine: Pdicatum ecclie inseparabile a subo ea visibile, Accidens vero, et separabile. prima 3. tamen casu, quando supponit pro, Pdicatio ecclie, possent nec vero Pdicata

Vide Intelligenda: Accidens Pdicabile, sic definitur: unum Pdicabile de multis provenientia separabiliter de subjectis ipsorum. Albedo est Pdicabile de hac est illa albedine provenientia accidentaliter subjectis ipsarum. Obi Nota versa illa: subjectis ipsarum, nec intelligenda de subo physico, necessitativo albedinis, nec de subo intellecto, de quo Pdicatur ipsa albedo, nam hoc est ipsas albedines particulares, de quibus Pdicatur albedo in communi.

Sed Proprium sic definitur: Unum Pdicabile de multis provenientia, existentia est in separabiliter subjectis ipsorum. Sic Pdicatur visibilitas de hac, et illa visibilitate, sicut visibile de hoc est illo visibili. S

Dices: visibile Pdicatur ut species de hoc est illo visibili ens nec Pdicatur ut Proprium. Et adam Proprium ista ratione Pdicabilis dicit esse ut species, et a Pdicabilis ista ratione ecclia, intelligo, quo ad subsistentiae Pdicationis. hoc quog intelligendo est de accidenti.

Obj. Anima videtur esse predicatum essentiale, dat. ex S. D. Predicata dicunt naturam, et Dic. Ans. dat. quod substantialitatis accidentis? 2. quod nigredo est accidentis. Ergo Predicatum? N. A. S. pt. S.

Dicit: Idem subjecto cujus: Prg. albg accidentis accidit subo, ergo subo accidentaliter est quod nigredo predicatum.

Ad Dic. Ans. Ad subm et predm sumatur quod res quascunq? 2. g. albus erat pra omnino accidentis adjacentis subo; si sumatur quod res quicq supponunt esse et subsistit Predicatum? N. pa.

Repl. Sed subo: albedo et albus omnino diversa ab hac: pania et coloratg, sed illa predicatum essentiale nigrosi ex. hac et nigrosi accidentale.

Ad Dic. Jore. Ita predicata diversa quod modum erandi? 2. ita ut sint diversa quod modum predicandi? N. quare, sicut color albedinis est nigredinis, et quicq predicabile, ita albedo in ordine. 2. hac est illa albedo et nigredo est species predicabilis edo in tali sumpta, licet homo in tali accidens subo.

Obj. edo: quicquid alicui subo, eo modo, quo illi quicquid est de illo predicatis, at albedo quicquid accidentaliter, Ergo ex posito predicatis de illo accidentaliter.

Ad Dic. Jore. si sit in subo tanquam pra physica dispositio ab illo. Et si sit in subo tanquam pradg metaphg et moralis; cui illo identificatg? 2 Jore. est dist. similiter nego. Et albus quicquid Pro accidentaliter, quatenus erat accidens physicum adjacens subo? 2. Nore. quatenus erat pradum metaphicum est communiter ad hoc et illud albus, N. Nore. erat albus in tali acceptione comparatus ad Pra eodem modo, ac in ordine ad hoc albo, ideo quicquid illi est.

Obj. Tertio si hoc propo Prg. albg est essentialis esse et nigredo. Predicatum, haec propositio vera: Prg est color albg et falsa, ex. et asinus.

Ad si Anima propositio est essentialis tali quod ad secundum quid quod ad nigredo Predicatum? 2. si tantum est essentialis solum quod ad Predicatum? 2. vero quod ad secundum? N. Jore. quia illa propositio: Prg est essentialis albg, non est vera, g. Ly essentialis erat pra albedinis non albo essentialis quod est falsum. Quod si intelligatur vestimentum illig partis albedinis essentialis secundum, ita subtiliter ut solum respicia at subm et predm, sic vera est subm te dicta propositio existens vera, g. nedum est hujusmodi: hoc album est essentialis albus, sicut et alia hac Predicata: hoc album est nigredo albus, et quicquid est vera. Licet quidem possimus essentialis subo, g. Ly essentialis non respicit ad matt ut vera.

modū quo ꝓdicm dr de subo intelli, z modus, quo ſtra nostra ꝓpositio
nr ꝓpositi subo.

Ad 1m Arg. nacꝑ ꝓbo: Prg c'albg nō equivalet huic: hoc albū c'albū. cū nul
vestm ꝓpositm. Arg. ꝓ. subm nre ꝓpositis nō equivalet tote, cū Aſſ.
nulla pars equivalet toti z subm nre ꝓpositis totꝫ Prg c'pars subi.
ꝓpositis semper: hoc albū. cꝫ Aſſ. Verſa nr ꝓpositis supponit
6t eo qd nō scit, z vos Prg nulla scīa hoc: albū cꝫ.

Ad 2m. Arg: aſſ baosē ſupans: subm nre ꝓpositis z tota se ext
extra ꝓpositm? R. ut habicij eidē ꝓdicaoni, semper albo, subdit.
ꝓpositis vacue rej scatꝫ? R, raone rei, ſ quo supponij? R. nra. ad 6t
baonē Antis, dico: pars ꝓpositis equivalens est supponi z tota int 6t
ꝓpositi qdo tota ꝓdicat de tua parte. ut in ꝓpositi: Prg c'albg ist
est Prg cuj ponerer ꝓda pdte scrti, ꝓpō ecꝫ falsa?

Ad 3tiū maonē. Nē vocis intra ꝓpositi nr ꝓpositis supponi z eo qd
scans intra ꝓpositi tr ꝓpositis supponi z ei qd tota scans ꝓ. stat in exemp.
ad hnc arta adversarios: descendūt enī communiter Thom. a Arg
ꝓdicari ut totū potentiale de suis speciebꝫ, unde dicunt in Sal
pōne hoc c'aal. a al ꝓdicari de hne ut totū licet Petri vocē aal. nō
scat totū de cui hoc, hoc est subtilitate ꝓdicationis essendij z
suppositi tū, z tota, de c'in hne.

Ad 4tū quō solvendis nostra Arma: Modꝫ ꝓdicandi, ut
sequitꝫ modus essendi phen, et separabilis ab ente rei, z modus essendi
z de essentia actus essendi ejusdem, q. instetꝫ solū signaretur ut Petrus est ꝓdi
cabilis modus essendi communis cui singulariꝫ de essentia est.
Nostra Arma: Ideo aal nō Petrus ad hoc est illud aal, q. ideo dici
ut rosa? R. in creatis ad Deū Plā z q. essentia inclusa in illo, unde
dicaꝫ de speciebꝫ est ut sm de hoc est illo aali aī, alba rosa inclusa
vel in hoc v illo albo vel in Pō nec Plō cui postꝫ semper inclusa
ipsa subjecta solū Petrus ut ordinis ad hoc, et illud albū, aī
nō ut ordinis ad subā Petri.

Quaerendo quomodo stans ꝓdicatione inter Concreta
et Abstracta? 1 f 2b

Nostra: Abstractū c'stans scans tra seu naā pro stante, ea albedo
manitas z Concretū vero, c'stans scans tra seu naā, quasi altera ab
tente, ea albū hō z sic tra est substantialis, Petrus est substantia.

si accidentalis secta ens accidentale. Concretu substantiale, subdividi
in substantivu et adjectivu, illud e qd stat pro subjecto in substali secta no
mine substantivo ex ho, adjectivu e, qd stat pro subo et pro substantiali
secta alio adjectivo ex humanu.

Rursus, concretu substale subdividi in Phoues Metaphisice: Phoue,
e qd stat, partibg phoei dispositis, ex albu. Metaphisice qd stat partibg
phoei identificatis, et solis metaphisice dispositis. ex rõne.

Pterea Concretu substale aliud ex anaa, et aliud suppositi. Concretu
anaa, e compositus ex anaa a ala et pte substali, ex ho. Concretu supp
positi e, qd resultat ex anaa et substia, ex Persona.

Omnia ex. Concreta adjectiva etiã substalia, dicunt subm in
recto et pte in obliquo, Concretu vero substantivu substali stat pro
qm suppositi dicunt qd anaiõ nam ex ho humanitte, persona
positalitte, &c. Hic posito.

Dubiu vrz quomodo stat predicatõ inter Concreta et Abstracta.
A. sunt Comitationes Inter Abstractu cu abstractis, vel Concre
tu cu concretis, Ita, Abstractu cu concretis, stat pro subjecto cu abstractis.

De Predicatione Abstractu cu Abstractis. x.

Exem. Anaa: neq Abstractu Generis cu ãalitas, de abstracto
differt, ex mõlto, neq abstractu proprii ex visibilitas, de specifico ex
humanitte, neq abstracta transcendentalia de abstractis transcendẽ
talibg potest predicari inter se, q. falsu est predicatõ anaa mobilitas, et ãalitas
falsa relatiõ visibilitas et humanitas. falsa et Ista predicatõ: veritas et bonitas
est hoc q. nos identificamus secus. 2.

Nota: Abstracta accidentalia et substantialia superiora non pos
dicari de inferioribg suis abstractis in recta linea prentis. quare vera
est ppõ albedo et color. humanitas et ãalitas. ubi secus ãalitte et predica
tis ut istis actualibg humanitte, sed ut sortu potentiale ut dicetur
et supra ut Exp. ad Obiecta 3ta.

De Predicatione Concretu cum Concretis. x.

Exem. Ala Elephantis concretu predicat de alio ratione qd stat
sicut in obe suo. Ala eo ipso qd albedo est diffusa sicut in obe suo cui
dest vera hec ppõ albus e diffusus. Unde infero anaa aeng de differis in recto
predicari posse ex ratione dicti. Infero 2do Concreta adjectiva de substantivis

in quib⁹ sr cōfra et e vra, ꝙ dicaʒ fr̄e. Int̄ea 3tio Conexa substantiua supponit ꝙdicaʒ inter se, qꝛ cōabstracta ut sic nō eide⁹ substantie cōponēte ex Deo hō. et hoc Deg, a nobis humane sensus: supponit Deus et supponit hoīs mortalis fr̄ilis. Cadauero huc, supponit hoc habens humanitē et supponit Deg immortalis infinite.

De Prædicatione Abstractoꝝ et Concretis, et e contra.

Resd 3tio In rebus transeuntibus alijs dat̄ creatis qm inerratis, vnī ꝙdicatq; conexa de abstractis et abstracta de concretis. Vnde vera sr hæ enuntiationes albedo dens, veritas e cognoscibilis.

Nota nullo modo ꝙdicaʒ conexa de abstractis et e contra, qꝛ parues non fr̄ identificant, si realiter idē sint realiter ꝙdicant ea humanitas et animalitas, si realiter differant, realiter nō ꝙdicant ea albedo et albedo. si solū differant, solū nō ꝙdicant ea sed habitudo: q. veritas enuntiationis dependet ab identitate subiecti et ꝙdti.

Nota Cōcreta nō ꝙdicant solū de ꝓprijs abstractis sua formalia hæ ꝓpō humanitas deus, q. homo nō ꝙdicat solū de sua parte, conexa vero sit ꝙdicatū respectu abstracti, tm q. communicat cum ꝓpria adjacente subō, ꝓpria autē nō adjacet sibi met ꝓpria.

Nota 3tio, Concreta post ꝙdicaʒ de abstracto alieno, quod quidditas et concreti subō unde vera sr ista enuntiatio ꝓpria est, deus albedo est similis.

Quæres 3tio, quomodo fiant Prædicationes de nominibus Intentionis.

147. Nomina Intentionis intelligunt solūmodo intentiones animatas ad extra resultantes ex phisica rei existe. hinc autē nomina Intentionis imponuntur ad significandū, quia habent in Linea phisica: q. autē Anima Intentio, dicitur significare quidditatē, quia cui competit, quidditatē illa habet ipsa quidditatē. ut cui competit denominatio speciei vtilis.

Possunt autē comparari ad Intentiones, et inter se, et cū rebus. si ad res comparantur, hoc est ad phisica non existentia, dicendū est nō posse Prædicari de illis ēpi abstracto, et tm in recto. vnde nō dicitur animal est generositas, et tm ad ēpi genus. vnde q. Intentiones instituta hu-

ꝑticules in les conaꝯsita cuꝰ re. q. ꝑticules ꝙ̄ ꝙ̄ de carꝫ de
obꝫctis in abstracto ꝛ tm in seresto ēt̄ Nunc ad quasitꝰ.

Ad 2da Indo quas ē de eēntia altering ꝙ̄dicaꝫ fundꝫ de illa ꝛ sive ꝙ̄dicaꝫ
stabit inter abstracta, sive inter seresta: nas sicut vere dr albedo
ē color et albus ē coloratus ita vere affirmatiue generalia de Virtus,
et aeris de Vrte.

Ad Hendit: nullus reperiri inconveniens inco qd usra 2da Indo
sit fundamentus altering et hoc altering quasi in infinitus. Licet
enī in nostra sentia ꝙ̄ existant fundꝫ in obꝫ exterio q. in tanto
suus ē habent in ordine ad cognoscēt obꝫ intellectus cuius ipse velle
xing et habeat quandas infinitate in cognoscendo et reflectendo
hinc est, qd 2da Indus ait quod dam modo infinitus. Sicut notus
S. Thom. p. 1ma. Sae. 11., nas in sentia eoꝝ qui admittunt unus
relationē posse fundari immediate in alia, de secundo de facto ꝙ̄ plures
relationes in infinitus.

§ 3tius

De Divisione Universalium in Voces, et de numero ꝙ̄dicabiliū

Ad qd in dubius sentiꝫ, ē: ans Universale sint plura ꝙ̄ pauciora qm 5.
et loquimur de Vocibus, quatenus stricte ꝙ̄dicant. ꝛ cujus intellectus.

Nota. 1mo nō no qd de alio ꝙ̄dicaꝫ ē Vrte, ad hoc enī requiri ꝙ̄
ꝙ̄dicab: totis longum superioris de inferiori, cujus defectu excludit hoc
ꝙ̄dicab: ho ē rationis, a sorte ꝙ̄dicabile Virtus, q. rationale nō ē ꝙ̄dicabile uni
versale respectu hinis.

Nota 2do: ad Vrte nō solus requiri qd sit ꝙ̄dicabile superiori, ꝛ insup
qd sit usitatius multis vicibus, ideo dicit ē ꝙ̄dicabile universaliter respectu
inferioris vas ē: q. aqui vocabile nō ē nisi vocabile respectu
nō habet unitē simplicē, ꝛ duas quid. Tuig defectu, ens nō ē Vrte licet
habeat inferiora, q. ē analogum respectu ipsoꝝ. Ad sup. n. q. 3tium dico.
Vrte in nullus qd Vrte nō debet ē tuig transcendentalis, omnia enī
transcendentia impediri universalitatē, ad quam requisitus est analo
gia inducit. requiri etiam ad Vrte usitatius ꝙ̄dicabile universaliter aliter
nō erit unus stricte, complexa enī cui plures accidentia nō sint, sicha

genꝰ usitatissimꝰ in linea istꝰ Li. sic complexꝰ est Prg qui vocatur ex specie et Accidente.

Nota 3no Vnꝰ juxta communem sententiam una sui divisione dividit in ētia et accidentia sive, in quod et quale, ꝓsentia, subdividit in Genꝰ duplex, species, ꝓpriꝰ et Accidens. Accidentia vero subdividit in ꝓpriꝰ et Accidens.

1 q. Resol. Vnꝰ Latꝰ sumptꝰ est juxta extensionem suæ ꝯaonis, et quia suplex. scilicet Genꝰ Duplex, species, ꝓpriꝰ et Accidens. (: dixi Latꝰ sumptꝰ Vnꝰ et juxta extensionem suæ ꝯaonis :) q. si Vnꝰ sumatꝰ stricte juxta viꝯ et subtilitatem ꝓdicaonis, nulla ei ꝓdicabilia extra ētia, nec ꝺe ꝺiuiꝺꝺ Vnꝰ ꝓdicaonis in ētiale et Accidentale. vꝺ. a n. 450 usq; a Resol. 2da usq; ad finem 2dæ ꝙ de sermo agit.

Ar. Resol. 4 enim 2da ꝓs ꝓdm ꝺe ētia subti, 4 non; ut ij qui ꝺay modꝰ intelligendi et ꝛn ēt, sic ꝺo ētia, 4 est pars maꝺis cōtia et sic ꝺicit genus 4 est pars ꝓtis et sic ꝺiffert; 4 est tota ētia, et sic ens ꝙ species. sc ḃene vꝺ 2da ꝓs ꝓdm ꝺ extra ētia subti, 4 extra ꝛnegatiua ꝺiffert a subo, et sic ens ꝙ ꝓpriꝰ. 4 est extra negatiua ꝺiffert a subo et sic ens accidens. atq; nullum ē ꝓdm Vnꝰ, qꝺ subꝰ aliquo ex ꝓdictis n ꝛtineat ut constat ex solut. arg; in ex. divisio ꝺebeat

Ois ama ꝓdicabilꝺ sequnꝫ numerꝰ ꝓdicamentoꝝ. et ꝓdicamenta sunt 10 ex. et ꝓdicabilia. Ipse. Ad modꝰ ēndi, sequnꝫ numerꝰ ꝓdicandi et modi ēndi sunt 10, ex. et ꝓdicamenta.

Ad Men. Jove: q. ꝓdicamenta sequnꝫ divisos modos ēndi, qui sunt 10: ꝓdicabilia vero sequnꝫ modos ꝓdicandi, qui tantꝰ sunt 5. modꝰ dicandi vꝰ sequnꝫ ad modꝰ ēndi ꝓdicamentaliter, et ꝛtra.

Obꝫ. 2do: Ista ꝓdictionꝫ: Prg ē subsistens: Prg ē persona: sunt aāl aāl, ad nullum ꝓdicabile ꝓtinet ex 5 assignatis ex divisa in 5 diuisiua.

Ad Obꝫ. Ans. ma ama et 2da ꝓpos ꝓtinet ad ꝓpriꝰ subsistentia enim ē ꝓpriꝰ ad substantiam et ꝓsonalitas nō ꝛtinet. Ista vero ꝓpos ꝓtinet ad speciem nam aāl de hoc est illud aāl ē species, q. ꝓdicabile ꝛtra tota ētia.

Solvendꝫ Nota ama sic ne ꝓdicaonꝫ: nō ē aāl nisi ꝓpos ꝓtinere ad duo ꝓdicabilia, scilicet genus et differentia ꝺele ꝓpos reduci ad speciem q. enuntias totam ētia. Sto, posse dici ꝙ ꝓtinet

re ad Vrle, q. hoc debet ei pdm simplex et incomplexum, tum q. vaole ad hnc, nec Vrle, s. aequale. Nec obest qd aal sit supeng, tum q. limitat p differa, tum q. vaole ad hno, nec Vrle, tum q. pdicao, spectabit ad genus.

Nota 2do: haec pdicao Album et paries st colorata ptinet ad genus, nam ly coloratum, ex vi et subtilitate pdicaonis, eodem modo pdicat de pariete, ac de albo. 2do pst dici qd ad nullum pdicabile spectet pdm enim coloratum, nec Univocum ad album et pariete, q. illi conveniunt intrinsece, huic extrinsece. 3tio dici pst qd spectet ad genus et accidens.

Nota 3tio: haec pdicao: Deus ho reducit ad accidens Lgum ho enim pdicat de Deo, tanqm adveniens illi stingenter, ideo adjacet illi, et quatenus adjacet stingentia scat. Quare Accidens est Humanitas Lgum respectu Deitatis licet sit substaa phsca, et licet Accidens phscum constituat cum subo unum ens p se Accidens tn Lgum pst constituere unum ens p se, q. pst ec substa ale quid.

Nota 4to: In hac ppoone Xtus ho licet videat ly ho pdicari ut species de Xto, videt enim nec tota ectia Xti cum Xtus sit Deus ho, Indicendum est: ly ho pdicari ut totam ectiam de Xto quatenus Individuum singulare, Naae humanae, qd sufficit ut pdicao reducat ad specie.

Quaestio 3tia
De Universalibus in particulari.

Hactenus egimus de Vrlibus in communi, agendum nobis restat de Vrlibus in particulari, se de pdicabilibus, quae sup Numeravimus 5.

ARTICVLUS 1mus.
De Genere

Inter pdicabilia 1mum locum tenet Genus, q. anscadit alia pdicata enim prius specie, q. illam constituit prius differa, q. ad ea comparat ut pars materialis, materia enim est prior forma. Tandem prius ppio et accidenti, a pdicat eius et ut brevius difficiliora pstringamus, p quaestiones et respnes veritatem indagabimus. 156

Quæres deinde Quid sit Genus? ℣ ipse ad declarandū voluit, q. g. sit
ea Genq̃ ois optime definiri, e Vnus in multis et de multis specie
differentib⁹ in eo q̃d quid. Dic in eo q̃d quid ut distinguat genus ab
ois ferq̃ ℣ppijs, et accidente, q̃as q̃dcunq̃ in quale.

Quæres 2do: Quod sit Definitus istius dicti? ℣ Anno definitus quod
reū ma̅le e nat ipsa phsica q̃a. de omi nat q̃ eng in
ordine, et q̃s subjs protozoi generalissi et ab illo denominat geng.
℣. nat ipsa eq̃ale, q̃ est informat protozoo generalissi, e quod de-
nominat geng er ipsa eius definitus q̃. ℣ 2do: definitus quo est pte,
e 2da Intri rationis. ℣. 2da Intio generalissi, e rac et vltis ℣ ℣m
nā generalissa q̃dicat de suis inferioribus q̃ ergo ea eius definitus quo est pte.
℣ 3tio: Definitus adequatus et aggregatus esse resultans ex nat est
2da Intio. ℣: Om adequatus suis, e aggregatus, resultans
se, ex oib⁹ ma̅li, et vltis rei quo est q̃d, er. definitus ℣

Quæres 3tio, an Geng possit reperiri in unica specie?
Nota: Geng ea, nat, potest videri, o ut totus actuale phsice, ea ri
ens, sentiens, o ut totus potentiale, vltis ut commune est in differ
ad plura, specie diversa. Certus e Geng ut totus phsice potest reperiri
in unica specie, q. nat ea in solo homine, est vivens, sentiens, difficul-
tas pendet de genere ℓℓ, sui reductivo e rationale ut dicitur ℣. A. 3. q̃d geng
reperiatur semp in specie ℓℓ nat, dupliciter nat diversa, specie vltis
diversa. Nunc ad 2dam ℣.

℣ Geng ut potest in unica specie ℓℓ reperiri, si non habeat alia in
diebus specie diversa? vltis e, q. geng dicat actuari et terminari per
duas differas specificas, er. n̅ ℣ ℣ Anō ℣. Geng actuari per
adequate ℣ unicas specie, er. ℣ duas. Anō ℣. quæ libet differa simpla
et ingenerat generet, est incorruptibilis cum illis. Hæc difficultas jā data
et declarata ℣ A. 3. g.

Quæres 4to: an Genus retineat actu Differas.
Nota: hoc verbo differre, ire, retinere, et nihil videre. Ire, e de entitate
rebus dicimus nat hois e nata q̃. de entitate cap phsice: de nove alicui, et
illud q̃ habet ire in se vir tute actiua et passiua sui mat q̃as et genus

effectg. includere aliquid, c' illud totū includere in se capitū & nō totū metaphoce. sic' ho dr includere aāl et vāōle, essē' pars. magnitud' creatū.

Ly Geng nō includit totū includo sensu differāt quoꝺ actualiter illā includ. Ly. g. geng' est differa, distāg totū ista ut omnibus exceptis pars' ex. g' geng nō includit totū in sensu suo differāt. Sed pt. ali g. nulla pars includit totū comparte, & geng' est differa, & pars. speciei, ex. Ly Ido id' est non. g. si aāl includeret totū in vāōle, ip'os sic: Hoc aāl, ingereret ista Logistimo discursu, hō est totū in vāōle. Ly Toto idē non. g. in singulis destrictg omnimodis negatis, ipse respectu ejusd' ut sui, bis enī ponere vāōle in definitione hōis, semel ut differa, itēm, ut includens totū in aāl.

Resp. quo ad 1am pars' pt. g. Intellectg nō efficit intentiones logicas & respectū illas. totū Genus extra in rē extrinseco. Negat differa, et intentiones logicas, ex. nō efficiunt abstractus & Porphyrius totū in rectg, ab. g. existere nō ponunt separata a genere, ex actualiter stare ng in illo

nuare. Ad 2am. cū Geng ꝑdicat de speciebg ut totus, non vere ut pars. 2ª g.
ꝑ nulla pars ut talis potest ꝑdicari de toto, ideo geng ꝑdicat de speciebg ut totus potestiale, nō ut pars.

Ad 3am pars. ad veram ꝑdicaōnē requiritur ꝑdm sect ipse quoꝺ sect subst, in virtute exit ꝑdicao formal identē inter extrema & nulla pars potest dici idem cū toto, alias esset totus, ex. g.

Ad 4m. & falsa' est hec ꝑdicao: ho e' caput, ita g. ꝑdm & pars subiecti ita g. hō est caput includit alias partes, scilicet compositū & vera ꝑdicaōne & Ad 4am pars' pt ex ꝑ haone rōnis: dein de geng nō ꝑdicat de speciē ut abstracto hāt eam falsa ꝑ ꝑdm. hō e' animal tam, & in sensu pt pars in sensu dicit totus sensu & falsi & ipsa est ut potest, ex. geng ꝑdicat despens ut totus potentiale.

Geng ꝑdicat immediate de individuis complexis ut patet. hoc syllmo: hō e' aāl. Ly e' homo Ly e' aāl. Ly aāl, immediate ꝑdicat de hōe, nec obstat quōd mediate ꝑdicat hōis cū sene g. vāō stans

non tollit immne dr a rozem. De Individuo vero incompletis
p̄habet vaonē generis, ⁊ speciei.

ARTICULUS SECUNDUS.

De specie, et Individuo.

d 2ª p. Nomine speciei intelligimg naā Porle generis immediate subsens. et ad plura communē de quibzcūq̄ p̄dicari, et in hac acceptione hic sumis. possunt dupl̄ cōsiderari, v in ordine ad Genus cui subiciūt, et sic dcā species subalterna: v in ordine ad individua, et sic vocat species p̄dicabilis, q. de illis cūq̄ p̄dicat. Arma, c'ordo superiorib, ad p̄dm superg, Quia c'ordo superiorū ad inferiora? Quares 1mo Quid sit species? Rō ad dicta, sci destruit: c'unū in multis est de multis numero differentibz ineo quod quid. Deinde sonidas p̄s. Dividit species subiectibilis in Supmas Interjectas, et Infimas. Suppmas c'quae Immediate subiicit Genero suppmo, ea Corpg respectu substāe. Interjectae c'quae sup se et infra se, habet alias species subiectibiles. eg aāl. sub̄g quod vivens est respectu substāe. infragā c' hūana.

Quares 2do: an species subiectibilis sit talis ex parte Rei? 2ª 6.

R̄p Negative, q. de cētia Rei sic c'respectg ad Inferiora de quibz p̄dicari, at species quatenq̄ subiectibilis, nō respicit inferiora de quibz possit p̄dicari, ⁊ porig superiora quibz subiicit. Dices: Species qua p̄dicabilis c'forte subiectibilis, et ⁊ qua p̄dicabilis c' Rei, et qua subiectibilis. p̄r. Major. Species qua p̄dicabilis respicit q̄cunq̄ forte sit.

R̄p Nmo. retorquet. Risum Rig qua hō c'forte aāl, ⁊ qua aāl c'irrōāle, et qua hō. sicuti hic, ita in argmto nmo c'falsa assigna. Mitto.

R̄p 2do: nego 3ve: ad p̄bationē dict. Nō. species qua p̄dicabilis respicit q̄cunq̄ forte Ind. Quomodo mentaliter? v talitr: Species qua p̄dicabilis respicit q̄cunq̄ Rei, quatenus actu subiicit? exercitive in ordine ad sup̄ius seu 2do intle? N. Sicut in hac alia c'participare rationē aālis, Nmo intle, nempe vivens, sentiens, aāl vocat c'genus aālis 2do intle subiici. Infero p̄dicabilitas subiectibilitē nō ducit sicut passio ad p̄priū subiectū, ⁊ ut respectg inem

nexu, ac disparate se habentes, ad eum modum, quo Paternitas et filiatio disparate se habent in eodem supposito creato.

Quaeres 3tio an species possit conservari in unico Individuo.

Thomistae communiter negantes genus posse conservari in unica specie, affirmant speciem posse conservari in unico individuo caeteris impossibilibus; et hac dant ratione: quia generis est intrinseca potentialitas eo quod ab intrinseco sit quid incompletum et imperfectum determinabile et actuabile per differentias, et assimilatur materiae. At vero natura specifica non potest incompleta, imo est totum actuale completum et in eo ecclesiali ultimo constitutivo; ratio enim hominis nihil habet ecclesiale in Petro quod non habeat in Joanne ex quo

Inferunt differentiam esse actum ecclesiale respectu generis, quia ad illam concipitur in potentia ecclesiali; hecceitate vero non esse actum ecclesiale respectu speciei, cum haec sit ens completum in linea ecclesiali, sed quasi actum accidentale: quare divisibilitas Generis in plures species, convenit illi ecclesiali, et per exigentiam; divisibilitas vero speciei in plura individua convenit illi accidentali et per repugnantiam. Hinc fit Genus non posse conservari in unica specie, Speciem vero posse salvari in unico individuo. Haec Thom. Doctr. aliquomodo convenit cum nostra, affirmante R. D. in 3tio. D. 15. Q. 1ma Ar. 2. Speciem diverso modo se habere respectu generis, ac individuum respectu speciei, quia inquit: Species superaddit generi gradum quidditativum et ecclesiale, nempe differentiam infimam, per quam, ecclesia rei specifica, variatur. At vero Individuum super speciem solum addit gradum quendam ecclesiali de linea ejusdem ecclesiae gradus autem ecclesiali, perfectionem ecclesiale supra ecclesiam non addit, ut optime declarat R. D.

Consequenter dicendum est differentiam ecclesiale, superaddere generi gradum perfectionis ecclesiale, et intrinsecum; hecceitate vero supra speciem non addere perfectionem ecclesiale, sed novum gradum ecclesiali intra eadem ecclesiam. Unde Petrus et Paulus non habent diversas ecclesias, sed diversos gradus ecclesiali, ejusdem ecclesiae Nunc ad Quaesitum.

Ly dmo: Species tot sua perfectiones cõtẽt ꝑ phã
gn Metaphsicã ꝑt seruari in uno Individuo. rõe: q nõ
Ro, tã phici, gn metaphsicã videnza, qz cõtẽt habẽt in ꝑti
qd nõ habet in Ioanne ex eo, qd uterq; eãl raõle, ꝑ hoc in
tegre salvat in uno Individuo, et Specie?

Ly Vdo: Species hãc sumpta estat Notẽ nõ ꝑt in uno in
diuiduo seruari cæteris exꝑossibilibꝫ. Intelligimꝫ de indi
duo finito. hãc resoluendo ꝓbamꝫ a nõ ãg ꝑ ens nõ
Genꝫ Lacũ nõ ꝑt seruari in una Specie, ex qua Species hãt in
nãtio Individuo. Ens ꝓbatur a nõ ãg. ꝑ qua ꝑt. ap
ritte rationis nãs Species hãt debet predicari de suis Inferiorib
sed Licet Individuo eius nõ differentib
Una vera Species e Corpe Latino Individuj, nas de illa Species
dus hanc agamꝫ de illa
Nomen Dñj
A. P. ꝑ. B. Individuus.
Quæres Ato quid est Individuus?
Aliquis Porphirius sic definiens? Individuus cujus collectio ꝓpriet
quæ in uno reperiꝫ in alio respectiue non ꝑt. Collectio ipsa sibi cõuen
existentis.
Forma, Figura, Locus, Tempus, cũ nomine sanguis
Patrias sunt septem, quem habet unꝫ et alter.
Forma Differt Individuale q̃ sunt externas aut sinꝫ uſare cor
plexionẽ ſcat. Figuras Lineamenta externa ſca ꝓportionẽ
partiũ. Locus spatiũ ubi res existit. Tempꝫ, duratiõnẽ q
Sanguis eius causas et originẽ. Patrias regionẽ in qua exiſtit.
Hæc ſt determinatis rebus ut ꝓpriæ. Inꝫ. nõ reperit omni, entiꝫ ens
rtualeb nõ reperiũ Inꝫ. ꝑt aliũ diuersitꝫ nõ reperire solũ. Inꝫ.
nõ cõtẽtio ꝑ cõtrariũ ꝑ ꝓprietates extrinsecas.
Ihũc ostenditur ad ꝓbatur ꝓpositio. Sic Individuus a nõ Inſti
definimꝫ cõpletũ ens ꝓhã in qua fundatur ꝓprietas nõ
communis, et differa Individualis. Dicit cõpletũ entitas, Licet
ens cõ Inꝫ ꝑt sit incõplexa. quatenꝫ Ly cõpletũ excludit cor
positionẽ ꝓhã, tñ entitas incõplexa, ꝑt incõpletũ sed cõ
pletũ

7
Lgō

ponunt ꝑhoc a se exclusis ex nā communi et hoc certe respuunt
enī talis compoꝰ in Arca ꝑhoīa. Deinde Individuum ꝙd
compositū ex nāa communi et hoc certe, ē 2do Intle, ꝓ cui
vī Lineā Intli ex duobꝰ Intlibꝰ ē diffinea. Petrittō coalescīt.
Individuum ꝙ cujusq; 2do Intle g. 2 Predicab⁹ ut subiectibile, ē ut ꝓdi
cabile, hīc duplicē sibi vendicat dēnd. Adhuc ut subiectibile ut 159.
de tertio: Ultimo tertio comparationis loco nam Petri immedia-
te subsg. Qualitō vero ꝓdicabile, sic: Quod de uno tm ꝓdicat
diversiono Individuij habet 2. 123
Quare 2ᵒ, an ab omnibꝰ Individuis ab uno qm 2do Intle sum
primo possit ꝓdicandi nā communis Individuij?
Ad 2ᵒ. Nā, ab Individuis a uno Intle sumptis ꝓdicandi nō ab
nā communis Individuij, quod sit Universa ex Porphyrio. in Callijo
ex. 2 D. ubi Arno D. 29. Ar. Arno 5 2do, ubi docet: Petrū de hoc ē
Petrum ēssa, nec dari ꝓdicabile extra eōrū. Deinde Ar. 2do, hoc
nomen Persona docet nec Petrū g. docet ē de n, et nec ēssia, seu conī in
communicabile existentia. At nā Individuij, nec Petrum ēssa
Petrum ēssi ut docet ad hoc Ar. D. ex 5 Deinde S. Thom. 2ᵒ. q. 3
de Potia. Ar. 2do ad 2 Arno docet hoc nomen Individuum non dare
nāa, sed modū existendi qui habet nāa, ex nā Individuij Arno Intle
sumpta Petri ejusq; ipsius.
Ad 2ᵒ. Nā nā communis Individuij ꝓdicatur ēssi de hoc est illo in
dividuo. 3.
Ad 3. Nego. Nā ēssi nā ꝓdicandi posset nā communis Individuij
quae ē de illo ēssia, si species ultima hō nō ꝓdicaret de illis immo
diate, et mediante nā communi Individuij, neq; species ēssi tota
nā communis Individuij, quae ēssi de illis ēssia, est hō et talia, ex
nō 2do Pet. Hoc communis individuij Arno intle sumpti ēssi, 160.
et nō assi Individua, et hoc respondeat ex 2ᵒ ꝓp. Imp nēmis
Individua, est ēssi illi nā individuij: nā nec hō ꝓdicat
hoc est illo Petrō, ē ratio hō, ipsa nā, ratio Petri, ita similiter de individuo

Species Porphyrii est vere individuum, dicendo per se: Individuum est de uno tm predicari: est enim communis. Individuum, possest de multis predicari per se, et individuum; Sed g. Individuum dicit quasi Indivisibile, atque non communis et distributibile in plura Individua, ergo

162. Secundo. Quia Individuum dicit sumptum precindi per communis quia dicit actum Individuij est ut transcendens.

Ser. Arno Ab ultimis Differentijs precindi potest non communis entis per se existentia, ut transcendentia ut docet Ar. et.

Ser. Quo. Secundo differentia Individuales dicunt sumptum communiter diversa sed Indi sumptum non sunt in hoc ipso, et communiter diversa. Sed duo dissimilia communiter in ipso dissimilitudine.

Ser. Vacat et in Vacat differentia Arno diversa, et sic communiter in quidnere differentia quia per se non communis de ultimis pertinentibus predicabile, et duo Individua convenient in hoc quod ultimo differunt, ex postremo ab illis non communis Individuo

De Differentia

163. Quæres Arno, quid sit Differentia Arno sumpta?

Ad hoc dicendum. sic: Una Iacet differre unum ab alio. quia duo omnes conspecies differunt, cum sunt, ordinis et Lineæ et in ordine alio. Differentia alia est communis, aliis vel Iaris, quæ in vel Predicabilium una, quia differt subsistens illa, a non habente illa ex: ho alia non nisi alia est propria, quæ inest et separabilis non necessario mutato ente in hoc, visibile. Alia est propria quæ inest et separabilis mutato ente in hoc, ris

Hic observa, aliud est differre aliud est diversum. Illa dicuntur differre quae conveniunt in genere; illa dicuntur diversa quae in nullo conveniunt.

Quaeres 2do. Quid est Differentia Vrlis et 2do Intlis?

R. cum Porphirio sic definiri est quod praedicatur de multis specie differentibus in quale quid. Nos consequenter ad definitionem aliorum praedicabilium definimus: Unum in multis et de multis in quale quid. particulae in quale quid sunt differentiae praedicari per modum alteri adjacentis, quod est proprium qualitatis, in quo a genere et specie differt, quae praedicantur in quid, seu ad modum formae per se stantis. 164.

ARTICULUS Quartus
De Proprio et Accidente.

Porphirius 4 assignat acceptiones proprij. proprium 1mo modo, convenit soli, et non omni, ergo est medicum respectu hominis, proprium 2do modo convenit omni et non soli, ergo bipes, convenit homini et avi. proprium 3tio modo convenit omni soli, et non semper ergo canities respectu hominis. proprium 4to modo convenit omni, soli et semper, ac proinde convertibiliter praedicatur ergo risibile respectu hominis. et in hac 4ta acceptione pertinet ad hoc praedicabile. 165.

Quaeres 1mo? Quid sit proprium 1mo Intlis sumptum? 166.

R. sic posse definiri: Extra sermonem res extra entitatem necessario.

Quaeres 2do. quotuplex sit proprium?

R. proprium 1mo dividi in physicum et Intlis, illud est quod realiter physice differt ab entitate, a qua necessario oritur. ergo calor ut octo respectu ignis. Intlis est captus secundarius qui concipitur oriri ab entitate a qua tamen physice non differt. ergo risibilitas respectu hominis. hoc aliud est genericum, aliud specificum, aliud individuale.

Quaeres 3tio, quid sit proprium 2do Intlis sumptum? 167.

R. in praesenti confirmatur ad alia praedicabilia unum in multis et de multis conveniendo extra entitatem necessario subjectis ipsum.

Quaeres 4to, quid sit Accidens. Quaeritur hic de accidenti physice considerato, prout respicit subjectum eius inesse. Et nota non sumi hic accidens prout opponitur substantiae, sed prout opponitur proprio et entitati.

qua ratione una substantia respectu alterius dicitur accidens, ut aurum respectu calicis inaurati. unde solet dividi accidens, in Praedicabile et Praedicamentale. Praedicabile est: quod convenit alteri contingenter, sive sit Accidens, sive sit substantia. Praedicamentale est quod inhaeret necessario substantiae aut saltem potest inhaerere ut qualitas. hic itaque est sermo de Accidenti Praedicabili.

168 Quaeres 5to. Quid sit Accidens reale et 1mo intellectu sumptum. Rx quod potest adesse et abesse absque subiecti corruptione. nunc subiecti, non intelligitur subiectum in haesionis, alias distinctio tantum conveniret accidenti praedicamentali, sed subiectum unionis et denominationis intelligitur. particula adesse et abesse intelligendae sunt de absentia et praesentia. Logica et Praedicamentale de physica et praedicamentali in quo sensu cum accidenti inseparabili possit concipi substantia, ut corvus albus ethiops nigerrimus.

169. Quaeres 6to, quid sit Accidens 2do Intellectu Praedicabile. Rx Unus in multis et de multis, conveniendo contingenter (hoc separabiliter) subiectis ipsorum.

Quaeres 7mo. An ad Utilitatem Accidentis requiratur actualis existentia in pluribus subiectis.

Rx Negative. q. Utilitas non consistit in actuali praedicatione, sed in aptitudine naturae ut praedicetur de multis.

DISTINCTIO SECUNDA

De secunda Intellectus Operatione

Peractis his quae magis pertinebant ad 1mam Intellectus apprehensionem ut pote de terminis simplicibus, signis, et Praedicabilibus et nunc ad 2dam Intellectus operationem applicamus calamum acturi ad Iudicium, seu potius Enuntiationem; quae quid sit? tam Dialectica, quam 1ma pars Logicae docuerant. Satis laudabili ordine, post 1mam apprehensionem de Iudicativa enuntiatione procedere est manifestum, Intellectus enim noster ex apprehensis terminis, fert iudicium seu sententiam et propositionem. Sit igitur

Quaestio Unica
De natura et Proprietatibus Propositionum.

Praeter assignatas quidditates et divisiones propositionum in Micrologia adhuc 1ma divisione duplex est Propositio. Interna et Externa. Externa est, quae signo aliquo manifestatur externo ex voce, haractere &. Interna est in re conceptus mentalis. De externa non est controversia, major de Interna.

ARTICULUS PRIMUS.

An Propositio Mentalis, sit Actus simplex?

Statum Quaesiti explico: Trinus Lys simplex in titulo positus excludit compositionem ex partibus integrantibus de illis enim non de ~~illis~~ essentialibus scilicet materia et forma, procedit quaestio, quae vero enim de propositione mentali utrum scilicet talis propositio sit actus compositus ex duplici actu apprehensionis subjecti et praedicati? Porro compositio actuum potest contingere quadrupliciter, vel enim est compositio Formalis, quando cognitio constat actibus realiter distinctis. vel Virtualis quando actus unus aequipollet multis ob diversa obiecta, quae attingit. vel Objectiva (cum Virtuali semper conjuncta) quae reperitur in simplici actu attingente plura, ut plura. vel tandem Praesuppositiva, quae contingit tunc, quando cognitio praesupponit plures actus imperfectos, circa proprium obiectum antecedenter elicitos.

Circa praesentem difficultatem diversae sententiae diversorum, aliquicum Vasquez opinantur propositionem esse actum compositum ex duplici apprehensione subjecti et praedicati. Alii supra duos conceptus subjecti et praedicati contingere requirunt copulae scilicet vincientis illos. Alii tandem praeter addunt cognitionem 3 priores dirigentem in formam propositionis. N. vero R. D. in 2do Dis. 10. docuit, repugnare in intellectu Viatoris duas simul cognitiones etiam circa diversa obiecta, et consequenter Ar. 2. Dismo statuit conclusionem esse actum simplicem, virtualiter gradualiter continentem cognitiones principiorum, ita similiter concludit quod judicium componens et dividens affirmans et negans, est actus simplex virtualiter gradualiter continens apprehensiones praevias: subjecti, copulae, et praedicati. cum quo sit.

Resolut. Propositio est Actus simplex virtualiter gradualiter continens priores apprehensiones 171.

Pr. 1mo. tum q. pst actus intellectus unico actu indivisibili affirmare v negare pdm de subo ut pt in responsio subus ad interrogationes in quibus e assensus v dissensus simplicitas, unico enim actu affirmamus v negamus. tum q. cognio, quae attingit idem Hoc pdicti cum subo, eo ipso attingit identitatem subeti cum pdicato, q. Vtr identitas e semp mutua, er. cognio quae attingit pdm convenire subo e simul cognio, quae attingit subm convenire pdicato, et consequenter ppoe e actus simplex &.

172. Pr. 2do si ppoe n. est actus simplex s compositus ex conceptibus coexisterent in Intellectu plures cognes, atqui hoc repugnat, ergo nor declaratur: q. cognio e motus quidam intlis, de cogne imperfecta ad perfectam, de simplici apprehensione in compositam, de composita in judicium, de judicio in discursum; in motu autem dum producitur trnus ad quem cessat trnus a quo unde superveniente apprehensione composita cessat simplex, superveniente judicio, cessat omnis apprehensio et superveniente discursu, cessant judicia pmissarum. hinc ergo sequitur tam apprehensionem compositam, quam judicium, esse actum simplicem, et pcedentibus aequipollentes; alias ab apprehensione tendens in judicium, non procederet intlctus de imperfecto ad perfectum.

173. Pr. adveniente notitia clara, recedit confusa, sicut adveniente scientia recedit opinio, at apprehensio comparatur ad judicium, sicut cognio confusa ad claram, er. adveniente judicio & subindeque judicium non e cognio ex apprehensionibus composita. Illustratur hoc pariter ab ordine generationis ad ordinem intellectionis et a vita phsca, ad intlem: S. enim Thom. 2do contra gentes, c. 59 ait: anima vegetabilis, quae 1mo inest, cum embryo vivit vita plantae, corrumpitur, et succedit aa perfectior quae e nutritiva, et sensitiva simul, et te embryo, vivit vita aalis, hac

autē corruptā succedit aā rāōlis, ab extrinseco immissa: sicut ergo ad introitū vitæ pfectionis, desinit imperfectior ita ad positionē pfectioris operaōnis, scilicet judicij, desinit imperfectior scilicet apphensio; et quē ad modū aā rāōlis supveniens, stinet virtlr gradlr vegetivā et sensitivā, pcedentes, ita supveniens judiciū stinet priores apphensiones.

Obj. 1mo ubi reperiz multitudo sceptuū, ibi nē simplicitas, & in ppoōne judicativa reperiz multitudo sceptuū er. nē actus simplex. Ier pt. nor pr. cuj inest veritas, v falsitas, inest compoō sceptuū, at ppoōni judicativæ inest veritas et falsitas: er ꝯ Ier expssa Phi, Arist et D. Thom. et R D qui Quod 3 Quæs. 16 apphensionē vocat intelligere simplex judiciū vero, intellectū componentē qd ē intelligere cū vero v falso er ꝯ Ifr. ppoō ab Arte et R D, vocaz compoō er ꝯ 174

Rs Judiciū ex parte actus componiz virtlr gradlr ut dictū, ex parte obiectj componiz frlr intlr q. repsentat diversas in illo frlr res subiecibilis, et pdicabilis.

Obj. 2. do: ut distinguaz ab intellectu humano angelicus, debet judicare componendo et dividendo, & compoō divisio dicunt multitudinē sceptuū er. judicativa ppoō hnis, nē actus simplex, & multiplex. si dices: Judiciū humanū distingui ab angelico ex eo qd judiciū hnū sit compositū virtlr nē angelicū, stra ē q. etiam intellectus angelicus, ē compositus virtlr quatenus plures sceptus in obō attingit.

Rs Judiciū hnū ab angelico differre nē ex eo pcise qd sit virtlr compositū, & qd sit compositū frlr loquendo de psupposita compositione, supponitoni plures apphensiones virtlr stentas. & stra Dices: ut Judiciū hnū ab angelico differre dicaz, nē sufficit stinentia virtlis apphensionū pcedentiū, er. requiriz frlis compoō. Ans pr. q. Judiciū angelicū affirmans: hnitas Pri, nē unita verbō psupponit in angelo plures species, et scep

inter se distinctos, nempe cognitionem naturalem Dei, et supernaturalem unionis, etc.

Ad 2. Ans. ad ejus probationem Dis. Ans. praesupponit plures conceptus seu cognitiones quae sint apprehensiones confusae, imperfectae, ad judicium ordinatae, et 2. Ans. quae sunt judicia perfecta in sua linea: 3. hoc 2dum convenit judicio angelico, 1mum humano, in quo sufficienter distinguuntur.

175. Ad Reliquis solvendis nota 1mo: Licet iste actus, verbum divinum et creatura pendet a duplici causa distincta, nempe a specie Dei quae est supernaturalis, et a specie creaturae, quae est naturalis, tamen dictae species sunt causae partiales respectu praedicti actus: post autem simplex effectus, a duplici causa partiali subordinata produci, sicut simplex notitia ex obiecto et potentia, et simplex actio procedit a causa 1ma et 2da. Deinde actus supra nominatus, entitive est actus simplex, repraesentative, est multiplex, repraesentat enim plura, ut plura.

Nota 2do: conceptus attingens subiectum est prior virtualiter conceptu attingente praedicatum formaliter, atque prior in apprehensione judicium praecedente, non in ipso judicio.

Nota 3tio: Actus dicens impossibile est simul esse et non esse, licet attingat formam et ejus carentiam tamen ex eo non sequitur, quod non debeat esse actus simplex, licet enim forma, et ejus carentia non possint simul esse possunt tamen repraesentari simul, in actu plura scante, sicut licet ignis et aqua non possunt habere simultatem in eodem subiecto, species tamen ignis et aquam repraesentantes, habent in intellectu simultatem.

Nota 4to. Simplex Judicium, post esse Intuitio, et abstractio, respectu diversorum.

Nota 5to: quamvis propositio vocalis, componitur ex vocibus realiter distinctis, tamen propositio mentalis non componitur. Nemini valet. paritas de vocibus propositionis hoc est aliud, ad obiecta scata: illae enim non

circa, dist̃at̃ realit̃.

Nota 6to: ūm̃ ꝓpoñ mentalis, st̃ materia circa q̃m versat̃ judiciū, vel vero st̃ materia ex qua fit̃ judiciū.

Nota 7mo q̃do dicim̃ q̃ Intellect̃ componit̃ vel̃ con̄ q̃dicto, intelligendū ē in hoc sēnsa q̃ sci Deus d̃ Petrū q̃ intellect̃ dissinctis apphensis rebꝫ attingebat judiciū vno actu ipſi in ꝓpoñe complexa. Istꝫ actus equivalet̃ veris dissinctis apphensis rebꝫ.

Nota 8vo ꝙ vi inde indivisibilis, pqz ei̇ signū divisibile. Sicut est̃ ꝓpoñ vocalis qua ē signū ꝓpoñis mentalis, st̃ divisibilis. q̃ñ ei̇ debet ei̇ divisibile. Ideo ꝓpoñ mentalis erit̃ ꝓpoñ vocalis, sicut est̃ alia q̃dicata n̄ complexa. Intellect̃ no quo complexa vi nata ēt. habere n̄ complexū ei̇ possibile, ita pariter q̃dm indivisibilis q̃ complexū ꝓpoñis mentalis, n̄ complexū suo signo, sci Deus ꝓpoñis vocalis.

Articulus 3us

In quo Stant, Veritas et Falsitas ꝓpoñis.

Status Quæst. explico: n̄ quæritꝫ hic de veritate objectiva quæ consistit in existit vere sic vel̃ aliter q̃ñ habet̃ quid q̃d ei̇ debitū quæ vocat̃ dei̇ veritas ꝓpoñis mentalis, de qua in Sūmulis. Quæritꝫ ēt de veritate q̃dicamentali, quæ ē formalitas actꝫ ei̇ secundū q̃ñ dicit̃ vera ꝓpoñ ēt hoc ē aāl. Vt Dicit. N. 62 ꝓ quo Tamen.

Nota 1mo. Veritꝫ possit̃ tripliciter sūmi vel̃ materialiter et̃ sumitꝫ ꝓ fundamento vt Latio sui ingressꝫ visus, vel̃ Veritas mālis fundat̃ simul in actu et obꝫto existente. Quo modo sūmit̃ pro veritas causaliter ꝓ causa illius productiva, et̃ ꝓpria obꝫti et̃ potentia intellectiva ex hisce fundit̃ cognitio vera. 2dō sumit̃ pro Veritas formꝫ ꝓ ipsa causata, et̃ sic denominanto actus verus. Unde Veritas sūmat̃ transcendentaliter, et̃ ꝓ rectitudine vel̃ ordine, q̃ñ vel̃ sūmat̃ q̃dicamentaliter et̃ ꝓ rectitudine in cognoscendo ē in solo intellectu.

Nota 2do Veritatem formꝫ existere in intellectu objectivo, et̃ in vero in formalitate obꝫti existente extra. Ita D. N. D. assirmat̃. ꝓ quo

intelligea. Adverto ex eode° D. actus intelligendi ex p̄ ꝑpria ratione
ei⁹ idolū cui mentali verbo dentificatur. Ergo obm in terminis
sformis externo, et tunc erit actus verus: v dissormis, et sic erit actus
falsus. n̄ec. objectū veritas in sformitate actꝰ cum obō, s in sformi-
tate objti interni, in ipso actu vt lucentis, cū externo. Nec ꝛigitur
in obō ipso interno (vt vult Vasquez) sequitur esse objtiuꝰ p̄ actū
Dei cuius, et sic ꝛig, ideo semp e sive actꝰ sit verus, sive falsus, s in
sformitate scilicet objti cum re externa ꝛigitur. q. vero interna
imago objti, vt lucet ꝑtim in ipso actu intelligendi, scilicet D. vale-
re de sformitate? q. quo e verum ꝑtim? et in actu intelligendi
ta q̄m in ꝑtim fundamento ꝑximo, et in obō p actū ex ꝑsato ta q̄m in
ratione ꝑxima fundandi. p quo.

Colligo 1mo Verissime ex relatione sformitis objti interni cum
externo, vtrꝰq esse id huiusmodi relatione necessario requirit ꝑ-
dicat exigentia sign ata objti interni in actu intelligendi, et exi-
gentia exercita objti externi in seipso; illa e fundamentum re-
lationis sformitatis, hac vero, terminus. Obm vero p actū ex ꝑsato
e tm ꝑxima fundandi.

Colligo 2do: Veritē ꝑtim e reperiri in obō externo, q̄m
actu intelligendi q. in illo ꝑtim existit veritas, qd ꝑtim denomi-
nat verū. At solū intelligendo denominat verus ꝑtim, et obm solus
formaliter, ergo

Ro Actus intelligendi denominans verū extrinsece
Pro ex D. Veritas ꝑtim intrinsece afficit actū intelligendi obm
vero extrinsece tm et causaliter. ex D. Ans pr. veritas objti
afficit intrinsece id qd rectificat in rectificando verū e tm extrinse-
ce et causaliter, at veritas e rectitudo ꝑtim, ergo afficit intrinsece
id qd rectificat, semper actū intelligendi, in obō vero rectificando
e tm extrinsece et causaliter, s

Dices. Veritas p̄dicamentalis reperit q̄m aliter in actu in-
telligendi ex D ergo ꝑtim.

Ry Veritas ꝑtim q̄m aliter in actu intelligendi constituit ex
nuda assumpta, ꝑtim vero fundat in eode objctiue considerato ra-
tione idoli.

Colligo 3tio qd Veritas ꝓlis n̄ sit in ꝺformitate entiua actus
obō, q. actꝰ n̄ ꝺformat entitē eū obō, nā Obm cognitus ꝺpe ē subsā
cū eū nostꝝ ℔, entitas vero actꝰ ē ℔ deus phōs, in sententia nostra
de genere actionū, ex. g. Mēi Tonijdij, &c.

Resolutio: Veritas ōlis stat in ꝺformitate obēti interni cū externo
Pr. 1mo: vacante hujus ꝺformitatis actus dei verus ꝓlis, ex. g. Deus ꝓr. 177.
1mo author. D. Thoma 1ma par. q. 16 Ar. 2. ubi ajs: qdo Intellectꝰ
judicat n̄ ita se habere, sicut ē ꝛa qm de re apprehendit, tē 1mo agno-

vit est falsū verū. ex. vacante ꝺformitate obēti interni cū externo cognito
deo vera ꝓlis. Ido pr. ꝺle Anā: q. Intellectꝰ n̄ recteno sub veritē
ꝓlis, n̄ comparas entitē actꝰ cū obō s Obm p actū ꝛesentatiū
cū obō externo, ex. g. Pr. Tio ide Anā. rectitudo ē veritas ꝓpo-
nis ide ē, at rectitudo ꝛesentationis stat in ꝺformitate obēti
in immagine ꝛesentatiua obō externo, ex. veritas ꝓpositionis stat
in ꝺformitate obēti interni cū externo. Pr. 4to ide Anā. Veritas
ē Obm Intellectꝰ, ex. stat in ꝺformitate Objectiua ad objectiua ꝺfor-
mitas ē creato inter Obm interni et externa, ex. g.

Queres, Veritas cognit quo nā modo existit in Intellectu?
R. Veritatē cognitā n̄ ē subjectiue in Intellectu, s Obm Objectiue.
ex. a. 7 p Loc. 8 hoc 2m ex eo, q. Veritas ꝓlis ē Obm Intellectꝰ
2m q. ei Obm Internū ē subjectiue in Intellectu, nō ꝺformatiue
cū externo, 2m q. actꝰ intellectus qui deꝰ verus obiectū n̄ cognitū
ponēs, at Actꝰ ille deus n̄ cognitus intellectui, n̄ ponit ipsum
in subō ut intellectū, s tm ꝓponit objectiue, ex. g.

Dices: ē cognitū ē subjectiue in intellectu, ergo it denominatio
a cognito in illo recepta, at Veritas ꝓlis stat in ē cognito,
ergo existit subjectiue in Intellectu.

R. Dist. Ioue ē cognitū, si sit sermo de ē cognito entitue sumpto
2. si de ē cognito ꝛesentiue? ē Intē! N. q. hoc 2modo ē sub-
jectiue in subō. Ille objectū qd Obm internū
seu mentale verbū identificat cū ipso actu intelligendi, actꝰ
enim existit sumptꝰ ē subjectiue in Intellectu, at verbum Ob-
m in ꝛesentando tm Objectiue.

178 Obs. 1mo Veritas, seu rectitudo externa imaginis, quae dicitur vera effigies non consistit in conformitate rei quatenus repraesentatae, cum se ipsa ut existente, sed in eo quod repraesentet rem sicuti est in se. Veritas cognitionis, non consistit in conformitate obiecti interni cum externo, sed ex eo quod attingat obiectum sicut est in se.

Confirmatur. Veritas signi externi, cujus modi est vox scativa non stat in conformitate rei ut scatae cum se ipsa existente, sed in immediata rerum scatione, etc.

Pro solutione observa has voces: obiectum repraesentatum obiectum cognitum, esse analogas ad internum et externum respectu enim obiecti interni sunt denominationes intrinsecae, respectu externi, extrinsecae, nec obest quod obiectum internum sit a cognitione indistinctum, ipsa enim cognitio ut activa, denominat intellectum cognoscentem, ut expressiva dicitur conceptus obiectivus seu obiectum cognitum. Hinc ad obiectionem R. dis. Ans. Veritas non stat in conformitate obiecti repraesentati, si nomine repraesentati intelligatur ipsa res externa ut existens in se ipsa, concedo, si intelligatur res in immagine delineata et obiecta, etc.

Obs. 2do: inter obiectum internum et externum nulla est conformitas, etc. Pr. Ans. inter quae est stricta identitas, nulla est conformitas, haec enim inter distincta versatur, at inter obiectum internum et externum est stricta identitas, de linea intelligibili, etc.

R. Ideo quod n. 75. ad 1mam obiectionem diximus: ad relationem conformitatis inter obiectum internum et externum sufficit diversitas in modo habendi eandem naturam. Nec obest, quod actus et obiectum differant entitative, quia haec diversitas est materialis, et in eodem, non tollens unitatem formalem de linea repraesentativa; sicut diversitas physica inter imaginem ligneam, et prototypum non tollit conformitatem repraesentationis.

Obs. 3tio: Haec propositio Deus non est trinus, est falsa, at ejus falsitas non stat in obiecto alias in Deo esset error falsitatis, et in cognitione. R. Dis. nor. in obiecto interno non est falsitas, N. in obiecto externo. Concedo, quia obiectum per talem actum praeconceptum non repraesentat Deum, sicuti obiectum se, neque est conforme cum obiecto externo, ideo est capax falsitatis. hoc loco.

179. Quaeres An ipsa conformitas obiecti interni cum externo sit relatio realis, an vero rationis? Pro quo. Nota: R. D. tres inve

nis relationes, in actu vero dicente eq sol lucet. 1ma e relatio similitudinis, fundata in conformitate obcti interni cum externo; haec relatio n e realis phsca, s pure intlis; q. talis conformitas, e solum repsentiva, et intlis, ut pt. 2da Relatio e Dependentiae Effectivae quatenus scilicet actus verus, pendet ab obo, et eni ex obo et potentia pariter veritas frlis, quae in actu repersit. 3tia e relatio mensurati ad mensuram, secundum qm actus commensurat obo. Nunc.

Rx Veritas commensurationis cum obo, et dependentiae effectivae, et relationes reales: jam vero conformitas obcti interni cum externo, n e realis phsca relatio, s pure intlis, q. talis conformitas e solum repsentiva, et intlis. 3.

Dices: ho e aal: actus iste e verus realiter, et n tm intlr, er veritas realis et n tm &

Rx concedendo totum, q. veritas, n solum e relatio conformitatis, s insuper relatio dependentiae et mensurae quae sunt relationes reales.

Instabis. Sublata omni relatione actus erit verus si conformet, er veritas n e relatio.

Rx Erit verus et conformis fundamlr, n vero frlr.

Nota: Veritas et falsitas n sunt ectiales propoonis, s contingentes. rao e: q. propoe opinativa, e vera enuntiatio, atqui haec idem Nostrum D. R. quandoq e vera, quandoq falsa, insuper de vera, pst transire in falsa, er &. Deinde veritas frlis, e conformitas obcti interni cum externo, atqui haec conformitas e contingens actuj Intellectus, q. actus intlis nullam habet connexionem cum re externa, q. alias in hac enuntiatione: Pro currit actus intlis, deberet habere aliqm connexionem, qd falsum e. Nota tamen, qd veritas e necessaria radicaliter in obcto, haec tn erit obctiva n frlis. Intellectus dimanat a potentia actus elicitiva, unde sicut actus e contingens, sic conformitas actus interni cum externo in enuntiatione.

ARTICULUS TERTIUS

An propoone de futuro contingenti sint determinate vera et falsa.

Statum Quaesiti explico, propoonem determinate veram dupliciter 180.

posse considerari, aliud determinate veram, quoad se precise, cujus scilicet Veritas determinata pt saltem soli Deo; Aliud non solum quoad se, sed etiam quoad nos, cujus scilicet Veritas etiam nobis innotescit. Proportionaliter discurrendum est, de propositione falsa. Porro evidens est, propositiones in materia necessaria, vel impossibili esse determinate veras, etiam de futuro prolatas, saltem quoad se, nec de talibus propositionibus agitatur quaestio, sed solum inquiritur de propositionibus de futuro contingenti.

Futurum, autem ~~contingens~~, pt cogitari duplex, aliud necessarium est aliud liberum, Necessarium est, quod provenit a causa in actu primo determinata ad agendum ea ignis debite applicatus urit. Liberum quod provenit a causa in actu primo, proximo indifferente ad agendum vel non agendum ea, Prius cras disputabit. adhuc futurum liberum. aliud est Absolutum, quod in aliqua temporis differentia sine ulla conditione absolute erit; aliud Conditionatum, quod in aliqua temporis differentia erit quidem, sed non nisi purificata conditione sine qua est, vel non, si. de his absoluta sint, vel conditionata futura, fusius in Theol. agen. nobis solum decidendum est, an tales propositiones de futuro contingenti sint determinate verae vel falsae.

Excitandae hujus difficultatis, occasionem praebuit Arist. l. 6. Perihermen. qui postquam de veritate et falsitate enunciationum contradictoriarum in materia necessaria, et impossibili conclusit unam esse determinate veram, alteram determinate falsam, respectu contradictoriarum in materia contingenti, difficultatem indecisam, juxta multorum videri, reliquit.

181. Resol. Futura Contingentia in seipsis habent veritatem vel falsitatem determinatam, adeoque propositio de futuro contingenti, tam absoluto quam conditionato, est in se determinate vera vel falsa est, R. D. Quodl. 3. q. 1. dicentis, Futura contingentia secundum esse quod habent in seipsis, sunt determinata.

Pr. 1mo. ratione R. D. Relatio Praedmlis 2dum R. D. est proprietas congenita cum fundamento, ante existentiam termini, adquem ad veritas ex eod. D. est relatio Praedmlis actus ad Obm, ex. est congenita cum actu vero,

ante exiſtentia ꝛrñi, ac ſubſizere ℔poō de futuro ſtringenti ℮ deſer
minate vera, antequm ejus obzñ exiſtat actu ſuppliꝫ qd ſit conſtituꝫ?
Dices cū Garzia, ſore ei vera deve latione fundata in poteſtia ope
rativa falſa vero de ea qua fundat in actuali operatione, cujusmodi
℮ relatiō verſatur ꝓpria, ſup actū intelligendi fundata. Verū.
Itra dmo ℮ reducio in mēmoriā dicta ℣r. ꝓcedenti ubi explicuimꝰ
veritē ꝓpriā eſſe in ipso intellectu tanqm in fundamento proximo
et referri ad obm exiſtens, tanqm ad ꝛrñi ex quo ſit: Relatio ꝓdica
mentalis veritis ℣rtis dependet a fundamento, ſi vero a ꝛrñi; erit
ei requiſita exiſtentia fundamenti, et ꝛrñi exiſtentia ſi negativa.
Itra 2do: Relatio ꝓdicamentalis veritis ℣rtis ita exigit ꝛrñi exi
ſtere, ut obm exiſtat eo modo, quo ℔ actū enunciat, adeoq ſi enuncia
at ℘ſens, debet obm exiſtere ut ℘ſens, ſi enunciat ut futurū, debet
exiſtere ut futurū ſua differa temporis ℔ copulā importata
℣r. 2do: ex duabꝰ ℔poſitionibꝰ ſingularibꝰ ubi conſtruentibꝰ de futuro contingenti altera inde ℮ determinate vera, altera determinate falſa, 1 ℘ 2.
er. ℣ Ans pr. Cum ℔poſitionū altera inde ℮ determinate vera altera determi
nate falſa, quarū una ℮ ſpermis ſuo obō altera diſſormis: aſſumo duas ℔.
poſitiones ſingulares ubi conſtruentes de futuro contingenti una
ℴ ſpermis obō ſuo, altera diſſermis, er una ℮ determinate vera ℣ nra ℔
poſitionū: Pēr eras diſputabit. Pēr eras n diſputabit una ℮ ſpermis
obō ſuo, ſi Pēr eras diſputaturus ℮ vere, diſſormis, ſi neō is diſputaturꝰ
ut ℣ ſi ℘portionaliter dicendū ℮ de ℔poſitionibꝰ falſis. Per ℣
℣r. Imo: cui obſtat Prō Mat. 26. Iterum negabit, et Pēr reſpōdit
ille negabō pro poō Xti, erat determinate vera, q. ſpermis erat cui obō fu
turo, ꝛpter ei negatione ſuam. ℔poō vero Prī erat falſa quonia ejus obō
erat diſſormis, er duæ ℔poſitiones ℣
℣r. 2do: ſi ℔poſitiones de futuro ſtringenti ſi ecē determinate vere vel falſe
in multis locis S. Scripturæ falſificarēt, ut Imo Reg. 22. ver. 22. dō David
cæcis Deus ſi ingrediens Ceilā, iungitq ſtradizuri eos ecē, Ceilitas et accipiet
cæ. de futura ſtradicie ſe vere. Ita Matth. 26 v 21. In Dno et Salvato
re condicionē, futura. Dynoꝝ pœnitentia Petri, ita ubi futura paſſio
renunciat, et alibi locis, qd falſum ē. er ℣.
Dices. Etiam futura ℔ſcita, ſi dicam futurum ℣ tanqm ℘ſentia ꝓdixiſſe ℣

Licet cognoscat futura ut presentia, secundum quod sit in se, tamen non secundum existentiam quae est futura, et pro illo tempore determinata, quo a futuritione reducentur ad existentiam.

Pr. 3tio: propositiones de preterito et de presenti, sunt determinate verae vel falsae, ut est clarum; item propositiones de futuro contingenti non libero, ex. et propositiones de futuro contingenti libero, sive absoluto sive condicionato. Pr. consequentia. Ideo illae propositiones in antecedenti sunt determinate verae vel falsae, quae implicat aliquid in preterito fuisse, et non fuisse, in presenti esse et non esse, simul, in futuro contingenti non libero, fore vel non fore simul, sed etiam in futuro libero, sive absoluto sive condicionato, implicat aliquid fore et non fore simul, ex. &c.

1 § 3 Pr. 4to: haec propositio disjunctiva Petrus peccabit vel non peccabit est determinate vera, sed propositiones hae de futuro contingenti sunt disjunctivae, ex. tales propositiones sunt determinate verae. Ier. pt. q. adverte propositionis disjunctivae, requiritur quod una ex Cathegoricis illius sit determinate vera, licet si nobis non constet, tamen etiam ex eo illa Ier. est vera, quia sicut principium istud est verum: quodlibet est vel non est, ita verissimum hoc ex illo sequens: quodlibet erit vel non erit.

1 § 4. Obs. 1mo: Ex Arist. c. 9. l. de interp: duarum propositionum singularium sibi contradicentium de futuro contingenti neutra est definite vera neutra definite falsa.

Rx explic. tex: Neutra ex istis propositionibus comparata ad cognitionem nostram, quia definire non possumus, quaenam vera sit, quaenam falsa. 2. Neutra determinate vera est aut falsa in seipsa, seu, ratione obiecti futuri, vel non futuri. Rx. 1.

Dices: illa propositio non potest dici determinate vera aut falsa, etiam in seipsa, quae non habet obiectum determinatum atqui propositio de futuro contingenti non habet obiectum determinatum ergo Petrus eras disputabit. Obiectum istius propositionis haec est disputatio, non est determinata, neque in seipsa cum non dum fiat, neque in sua causa, nempe in voluntate Petri, cum Petrus se ad disputandum, vel non disputandum non dum determinaverit, sed est indifferens, ex. &c. Ecce Achilles adversarius.

Rx Dist. 1ae, illa propositio etiam in seipsa si propositio sit de tempore presenti, 2. si sit de futuro, Rx. concessa nori, N. consequentiam. Itaque

de veritate ꝓpoſitionis de futuro, mihi nunc videtur quod omnis determinatio & falsitas illius determinandi, aut ponit determinatum futurum, Et quia determinatum futurum non erit, semper ita vera extitura est ita sua causa, Licet nunc ita differat, ita fandem aliquando ad id se determinatura sit. Sed hucusque. Ad oppositum: Ista ꝓpositio Prg eras disputabit vere vera est Prg actu disputabilis, & ita, Prg disputante ista ꝓpositio vera ipsa ꝓpositio est, Prg eras disputabit, & hæc Prg disputat.

Obj. Nullo modo: si ꝓpositionis de futuro contingentis existentis determinate veritas determinate falsitas, sit hæc ego Prg eras peccabis, existente determinate vera, vel determinate falsa & hoc non est. Et Cl. Nol. & hæc ꝓpositio Prg eras peccabis, est determinate vera, te Prg necessario peccare, quia suppositâ dictâ ꝓpositionis veritate non possest non peccare, adeoque non esses Liberus. Ad oppositum. Regius Lector Joannis Duns Scoti ejus ꝓpositionis negantis contingentiam adversarius & ipsamet ratio vetusq. argumentum de hinc quod videtur Liberum se Capitale inveniretur aliquid ex eo quod ego videar cui se Capistare Liberè, videlicet meæ necessitari ad Capistandum? certe non est.

Ad Nullo dico. Ego. supposita dicta ꝓpositionis veritate Prg non possest non peccare, impotentia non peccandi provenit ex necessitate aliqua accidenti, peccatui Pri. Et. Prevenit ex suppositione sequente ꝓpositionem Pri, et Liberam ejus determinationem ad peccandum. Et. dico ibi, per aliquid ibi et dico necessarium duplicitur, vel necessitate antecedenti quidem ꝓpositionis, & ꝓpositionis ad illud ex parte actus ponit determinatum, ponit aliquid. Et de conditionatum, et in terminis illud, non necessario nam ita est illa quatuor est vel non obligatus. vel necessitate sequente actum, quidem non possest non peccare, & necessitas nolle non peccare, & necessitas nolle non peccare, & necessitas nolle non peccare, quia ꝓpositionis veritatis, non debet Phea, non est in ordine Liberum. Ideo, quod suppositâ determinata veritate hujus ꝓpositionis Prg peccabit, non possest Prg non peccare, hæc est impotentia non simpliciter ullam peccandi antecedentem peccatum, neq. ideo determinate ejus non peccatum Pri, q. est determinata veritas de illo, & ponit eam vera, ideo est determinata veritas de peccato Pri, q. ex Libera Pri determinatione, determinate est futurum peccatum Pri.

Ad Reliquis Nol. Nego ut ꝓpositionis de futuris contingentibus, licet non sit omnino determinata in actu exercito, et ponere Gentis

q. p̄ns n̄ exeret hodie ad hꝰ disputandū, cū dies erat disputandi, ha-
bet Iō. obm determinatiū in actu signato et p̄sempore futuro
qđ semp q. copulat importat et designat. Et q̄m vox Dūs p̄si-
liū, ac ind̄e nunc indifferens ad disputandū v̄ diuputandū et
ipse Iō. alterū vt̄ crastina die electurus, et videt Deus q̄m in parte
se sentiebat.

Nota 2.do, dū Dns A. Dni A. Sg 2a. Nr. 4. S 2. dicit veritas p̄sōnē
dependere a scientia phsica rei futurę a nro fundamento, et
actu intelligendo q̄ futurum a primo fundamento intelligendo q̄ D.
loqui n̄ respiciunt p̄sonē de futuro, qua n̄ dum est vel fuit a de exis-
tia, s. ratione scientiæ habeat determinata, et respectu p̄sonē de
p̄senti.

Nō qđ tū cum dē D. loc cit. dicere. Sed qđ cū? qđ de p̄senti vel
vere nec falsū, et cū vere v falsū cū vere tiat, v falsitat. hic ei
plicandū. qđ sit vere et p̄sones de futuro stringenti. necessario ne-
falsa ad nras respective dicā v cognē, vel qđ habent exi-
tentiā. Certū tn̄ē qđ nisi sit determinate vera v falsa. hic alte
dicimus p̄sones stringentes, omnino tantū ee veras, nec fa
sas, et tm falsas n̄ veras et dis junctive loquimur, scilicet, qđ v
vel determinate sit v falsa.

Articulus

An una eadēq p̄sō possit ee vera et falsa.

136 Duo notāda in hoc Articulo. 1. resolvenda. 2mo an una eadēq p̄s
entitative, possit ee vera et simul falsa eodē in tanto. 2du. an
possit ee vera et falsa simul successive, vel p̄ diversis ēntibus
de una q̄ difficultate, sequendo q̄ ad 1mū resolutionē. Circa
Quæstionē sensq ponēs ee duplex. 1mo an una eadēq
p̄sō possit ee simul vera et falsa respectu ejusdē objecti. 2do
saltē respectu diversi objecti.

Resol. Mo. Una eadēq p̄sō realiter n̄ potest ee simul vera
et falsa respectu ejusdē objecti. Ita D. in quodlibeto suo Mro. in Sum
D. Sum 2. d. Nr. 2. S 2do ubi ait. idē actus n̄ potest ee verus et falsus
Ibi. Conclus: Implicat idē simul ee ad n̄ respectu eodē. Sic
una eadēq possit ee simul vera et falsa respectu ejusdē objecti, n̄
implicat simul idē ee et n̄ ee respectu ejusdē objecti, ex

dor in repugnabile principiu sequela nris pr. si una eadē ppō respectu ejusdē objecti est vera, ita ōm illig esset, seu ita se haberet, et ut ens in universali ppō, si aliqua eadē ppō respectu ejusdē objecti esset falsa, ita ōm nō esset, seu nō ita se haberet, pnotū enunciat ppō, ex. si

Dr. 1mo. ut ppō sit vera; requirit ut Godm sit niat subē, ut sit falsa, ḡ nō sit niat: at repugnat Godm simul esse, et nō esse rubē. ergo

Dr. 2do. ppō vera est quae dicit ea quae sunt, falsa quae nō sunt, at implicat eandē ppōnē dicere esse et nō esse eidē objecto. ergo

Resp. 2do. Una eadē ppō, puta ei vera est falsa respectu diversi objecti. vae ē. g. nulla in hac ē implicantia Petrū g. pos ei ppō disparata ex. gr. Brutus currit, Joannes saltat, prig una pars illig ei vera, alia falsa, Petrū g. unus idē actus posit esse practicus et speculativus respectu diversi objecti; ita nra una pris ei similis alteri et dissimilis respectu diversi est.

Dices ppōnē hanc: Brutus currit, et Joannes saltat, si una pars illig est falsa et Joannes falsa, g. eō ipso tō unus ōm illig partialis est falsu, etiam ōm adequatus et totalis cui partialis illig est falsu, affirmatis cui currit Brutus et saltat Joannes.

Dra. 1mo. dicta ppō nē cōpulativa disparata, et nō habet ōm adequatū et totalē disparata, et ergo ens, respectu objecti adequati, nō est ei falsa.

Dra. 2do: ex. saltē ppō hac prig currebat Joannes saltabat respectu unig objecti erit vera, falsa respectu alterius, g. non existentia currus Petrū, cui saltu Petri ipse dicit insanus.

Dr. 1mo Dra una una Resp. Ide ōm pōt dari simul esse et non esse ab intellectu ad ingi ppō sic est et fides est

Dr. dist. Rō est ergō, ppōnes diversos, et pendet ab actu. ergo

Dr. 2do. 2. negō est pars. g. scita est fides de eode objecto si simul affirmat id esse simul nē est nē et nō est, et ōm ppō diversa media judicat et actus verus est falsus respectu ejus dē objecti illud esse et nō esse simul affirmans, ḡ implicare ostendimus

Ob. 3tio. Dra 2do Concl. Disparata opposita nō possunt esse vera, sed veritas et falsitas sunt disparata opposita ergo

una p̄ pone quia ē actꝰ simplex ytinerꝫ nō p̄ponit.

Ad veritas et falsitas respectu obiectꝰ disparate se habent nō st. quia ē diffrē specie diuersoꝝ, et nō opponūtur q. nō se excludunt mutuo ab eodē subō falsitas enī dicentis ex p̄g falsa nō expellit a subō p̄ veritatē dicentis. Joannes curtꝰ.

Ad 2.m ostēdit eadē. De actibus nō p̄t ēē simul honestus, et inhonestus moraliter est respectu diuersi obiecti, et ita nec actꝰ

Ad 2. dicm disparitatē q. honestus actꝰ sumit ex integra causa, iusta illud honū ex integra causa, malū ex singulis defectibꝰ. Veritas vero p̄ponit existentiam habentis obiectꝰ p̄ existentiā p̄poō; porrō nō p̄poō habeat 2 ōia, unū istarū habet aliud nō ēē se habendi sicut obm, est vera respectu unius, falsa respectu alterius. Nunc.

Circa secundā Difficultatē occurrit: An actꝰ idem eadem p̄poō, possit ēē Vera et Falsa successive, seu an possit transire de Vera in falsa.

Ad 2.m Quæsiti explico. nō precedere hic quæstiōnē de p̄nibꝰ in mā nec in actu, aliūs cōis nō p̄t enuntiari obm, et quæritur de p̄pone in mā ut existit eaq p̄ponit tali, nō vero de p̄ne imppōne tali, qualis ē vocalis neg. suppōnēs. Deinde quæstio cognitionis et actus permanentis q. certus ē in sensu diuisionis actus ut alius cognitio diuersa ē successiua. Nos in Logica insistimus enuntiatiui, unde in nostra sententia cognitio ē accidens q. dum tempore quodā instāti mensuratur. actus vivendi, in quolibet instanti

exigit ēē unus cognitionis indivisibilis, ex quibꝰ tandē in tempore enuntiatiua p̄poō. duplicē in hac controversia in vestris AA. sensus, affirmativus communiter Thom. et ex nostris Castelvi, Donatus, et alij. Negativus Arriaga Oviedo, noster Dicastillus, Ioannes a Sancto Thoma, Poinsius, nulla p̄poō mentalis, una eadēq realiter in mā existens transire de vera in falsa.

Ad 1.m

Ad 1.m et 2.m explicat occlō: Quoniā modo et substantia mentis Dei cognitio sit actus ēternus et tamen successiue cognoscat, et ita mutabilis, videlicet veniendo in tempore cognitus ita p̄ horas et tempora successiue cognitus actionē ētiam ēternā et immutabilitatē compatitur, similiter dicendum illud verum p̄ hora affirmatiuum, mutabilitatē et mutabilitatē subi Deus, ut dixi sibilibus cognitis, debet referri ad tempus mensurans, vide nō post

sive de vero in falsu. Sicut imago Alexandri Juvenis, est ficta ut
Isti puo mutatione, c'est storsion q storsmitas imaginis, cui eo quod
tas, sumit a statu rei in tempore quo quae comparatur sicut imago pu
eri Jesu a D. Luca depicta. Hodie est stormis licet hodie ne stormaz cu
sto in Coelis existente. Idest die de Judicio, seu de hypothesi quod eu is
omni instanti stormez cu isto, semp est vera ejus exi scat in omni
instanti, refert ad instans simul, in quo ut supponimq stormaz cu isto.
Dtr. ex doctis. Garzia: Hypoth scripsit in veteri testamento, dicens:
Ecce Virgo Concipiet est vera q. Verbum Concipiet, refert ad tempus
in quo fuit prolata ab Isaia.
Dtr. Addo: Verbum in hypothesi scat cum tempore, hoc est scat ut est cum tem-
pore hypothesis copulative sumpta. Unde sicut est, in illo tempore quo scat
verbum hypothesis est vera, si non existit est falsa. Et simpliciter dicit istum esse
de instanti, simul est est non est, ergo
Dtr. Addo: Cadit Ista Conclusio. Si a Lingua hypothesis possit transire
de vera in falsa sine hac Prus currit: supposito quod Prq currat
hoc non est ergo Inf. ab Advers. 2; pr. Non Ista hypothesis Prq currit, o
stendit magis Prus currere determinate certo aliquo Tempore
assras Prus currere omni instanti: supposito copulative, o
disjunctive est indeterminate, sicut nulla ex his suppositis potest
transire de vera in falsa. Sed sicut est certa, quod ista hypothesis
diceret assras cursum Pris, nisi, in aliquo modo exenumeratis
aliquo ad minus parte pr. Si ista hypothesis Prq currit, assras cursum Pri,
instanti determinato q A. hypothesis Prq currat instanti A vera
hypothesis semp erit vera cui non possit transire de vera in falsa. Sed
non illa hypothesis semp vera, cujus objectum esse habet semp dicens
enumeratas, supposito quod Prq currat instanti A, objectum illius
semp recta habetis, quia illa enumeratas q. enumeratas cursum Pri
instanti A, supposito enim quod Prq currit in instanti A,
erit est dicere: duo cursus Pri, instanti A: impossibile esse
Ergo est instanti cursus Pri duo, est non duo.
Ista Pars minor patet pr. si allata hypothesis, assras cursum Pri, omni in stanti
copulative, sicut ista hypothesis vera, et semp non nisi falsa, ergo
Pr. Ant. si Prq in omni instanti currit, ergo in instanti A. Ergo
hypothesis sic assrans erit semp vera. q. extra se habebit semp objectum nullam enume-
ratas.

enunciat aute Pru curvere omni instanti Prg q supponit curvere omni instanti. Qd si vero Prg aliquo instanti n curvat, tuc tpo est falsa, semp enim aliter se habebit illig obm, ac illa enunciat, tpore enunciate cursu Pri & omni instanti et Prg supponit aliquo instanti n curvere, ex. nung mse habebit obm, sicut illa enunciat.

Ad qd dicit parte illa Nor pr. Implicat qd ista tpo Prg curvit aliquo instanti A, v Bv C, & supposito qd sit semel vera, transeat de vera in falsa, ex ista tpo Prg curvit, si affirmat cursu Pri indeterminate, n pot transire de vera in falsa. Pl. Ans. ut hac tpo Prg curvit aliquo supponat ei vera, debet dari in aliquo instanti cursus pri, scilicet v in instti A. v B. & ut ans sit vera de vera in falsa, debet nullo in tanti dari cursg pri, ut pl. & implicat dari in aliquo instti cursg Pri, et in nullo instti ex. t. Pl. Advers. 1mo. hac tpo Prg curvit, et ille similes nullam successant tempus, & successio a omni tempore. &

Arguit: Implicat ut tpo affirmet aliquid de obe transeunti, nisi de tanto aliquo tempore hoc determinato sive isto determinato ex. pro Ans pr. Luc licet tpo & suas copulas importat aliquid de tpg v tpore v de tempore v quidem ut tpo inductione. Ne hac tpo sentit Prg ad: Prg existens. Prg sensit, ad Prg erat sentiens. &

Ad alia rdo qd hac tpo: Prus curvit fuit determinate tempus, sensus: Prg curvit in instanti A, respondet post instans A, transacta mensa instans B, C, & ja transijt de vera in falsa, falsum est enunciare in instanti eg C. Prg curvit, & Prg curvebat q. in instanti B ja n curvit. &

Ista 1mo si falsa esset dicere in instanti C, Prg curvit in instanti B te hoc est ex eo falsum q. Prg ja n curvit in instanti C. & ista est falsa ex & pte Nor. Nulla tpo pot falsificari p obm n enunciatam tpo Prg curvit existens vera vocat obiectiue, scilicet ratione cursg co existentis in instanti B, n falsificatur ratione cursus existentis in instanti C, falsificatur p obm n enunciatam. Sed evidens, qd falsificatur omnis tpo is ratione obti pprij, qd omnis tpo habet aliud obm ja n est eadem ersi falsificatur ratione obti alterius, ut ista falsificatur tota tpo. Nor pr. Ista tpo vera. Prg curvit in instanti

A, n̄ repsentabat instans B, C, adeoq ejus chm n̄ e instans B. §
Itra 2do: hæc ppoo Prg currit in instanti A sive pferaz in instanti B sive C, semp e vera, q. semp e verū dicere, Prg currit in instanti A, alias mutaret suū chm v directū, v indirectū, qd n̄ pst admitti ut immediate ostensū e.
R. 3tio: qd hæc ppoo Prg currit, repsentat currere Prū n̄ phsico instanti, s in Lgo, seu repsentat illū currere te qdo ipse existit, q. cognio quælibet exercite, et quasi experimentaliter, reflectit se, sup se ipsa, quatenq ita potea cognoscitiva se manifestat, ut illi ostet se tale cognē habere. Cognio enī (iuxta Arle) cognoscente latere n̄ pst. Unde hæc ppoo Prg currit importat tempus Lgū repsentatq Prū currere te qdo cognio hæc existit qd si vero cognio maneat p plura instantia, prg vero n̄ nisi currat in instanti A, jā erit falsa in instanti B, q. falsū e Prū currere in instanti B. §
Itra e: Cognio manens p plura instantia, affransq Prū currere te qdo ipsa existit, v scat Prū currere p omnia instantia p quæ ipsa existit: et sic semp e falsa, si tm Prus 1mo instanti existentiæ pponis currat, adeoq n̄ transibit de vera in falsa. v affrat Prū currere p aliqd instans, ex his instantibq quibq e cognio et sic semp e vera, si Prg currat in aliquo instanti existentiæ pponis. v tandē affrat Prū currere 1mo instanti existentiæ pponis, et sic quoq semp e vera q. et in 2do instanti, et 3tio, 4to, § verū e dicere qd Prg currat in instanti 1mo existentiæ pponis.
Dices: Cognio hæc: Prg currit qdo e in instanti A, se ipsa percipit qd sit in instanti A, et n̄ in instanti B, qdo aute e in instanti B, se ipsa percipit qd sit in instanti B, et n̄ C; unde du dicit in instanti B, qd Prg currat, scat qd Prg currat te qdo ipsa existit in instanti B, qdq. e falsū in instanti C B, transit de vera in falsa. §
Itra cognio existens in instanti A, et n̄ instanti B, existens similiter in instanti B, percipit se existere in instanti B et n̄ C, existens in instanti B, n̄ e jā eadē. Isqua pr. ppoo quæ habet aliud pdm realiter adæquate si n̄ identificatū n̄ e eadē cognio existens in instanti A, percipiens se existere in instanti A, et n̄ instanti B; existens similiter in instanti B ac percipiens

cujus oppn̄ aliter se habeat in pp̄ō. suppositō qđ sit a se habeat.
de suppositō qđ scribas, in postea mō scribere, licet nō stringens mihi
scribere.

Arg. ebis: in quo instanti hac ppō instans Antichristo est vera, in
illo instanti hac erit falsa: Instans Antichristo existit, est falsa, ut ponit
eodē instanti, duæ ppones erunt diversæ qr̄ oppositæ et a simul vere
et falsæ et in instanti B vera hac est ppō: instans Antichristo existit, erit
B Bon. ut sup. in quo instanti imperatus copula hac ppō in-
stans a existit, est vera, in eo instanti hac ppō erit falsa: in-
stans Antichristo existit, est falsa. Ergo in quo instanti copula in imper
tato et N. pone. sicut Aver dixit. Notē. solas. ps. ex dictis.

Obj. Pelo: ista ppō Messias venit est de futuro, et de vera in falsa
alias si hac ppō nunc adhuc est vera, et Judæi semper credent Messiam
venturum. Et dicunt de similibus ppnibus: Xtus mortuus est
pmo vestro. arg. hac ppō: Messias venit, Xtus mortuus et
sit de vera in falsa. et sacra Script. dicit nō ppones falsas es-
se credendū.

Sō Pelo dicendo N. Ant. ac dico: allatas ppones, et illis similes
et semp veras q. sicut ama appetitus voluntarius, sic semper vera sup
dicta veritura copula tempore imperfecto. Adductum est ppnē dico,
ex nostra sententia nunquā Judæi bene credere messiā venturū q. ut
credunt respon de futuro a parte rei.

Obj. Tio. Ideo acto voluntatis per transire de bono in malum, et
Ans Tio. inest principaliter ejus natura ex motivo moralitatis prosecu
tionis agendi ex motivo varietatis, et ille actus transis
de bono in malum, et
Ad N. Ans sicut sermo de actu externo volantis, q. hic actus dici
re latione non transeundi ab eo motivo, et sic potest ex alio mo
tivo, ita non ide. de actu externo agentis, Ideo possit transire
de bono in malum sicut actus de pcepto de externa vocali, non Ergo
de possit transire et vera in falsa. Ad aut N. sup positis. Ideo vera
est ppō sit ppria ppō.

Obj. Ad tio ab eversione nostri fundamenti: Ideo nulla ppō
in mā stringens possit transire de vera in falsa, q. mutaret
sua esse, et in hac nullus est inconveniens, et ad ppō nec. sit a pō
aliquis ho scribit, et in illo instanti ad quod scribendo Petrus est

q. ex se n̄ magis repsentat huicq̄m illa.

R. Cessa causali Ioris, N. more ad pbne ejus N. Ans, haec eni ppoo aliquis hō scribit ut sit vera, supponit p aliquo hno determinato ex parte obeti hoc et n̄ alio.

P. Reliquis solvendis Nota 1mo aliud e affre aliquid in instanti A, et aliud affre in instanti A, ita se aliquid habere p instanti A. pst eni aliqua ppoo affre in instanti A, ita se aliquid habere, n̄ tn̄ p instanti A, s p instanti B, C, D, & sic eq possu affre in schola Prū legere domi, adeoq si affrmabit ita se habere obm p illo instanti p quo ita se habet, semp erit vera qdocunq affbit.

Nota 2do: pp retorsiones et illustraones, hai instantia si quis exacte expssit eq Alexandru Iuvenē, et robustū, qualis defacto fuit, certe n̄ reddit imago falsa, seu falso repsentans p hoc qd eq Alexander jā senuerit, ita etm̄ repsentans ppoo cursu Pri, qui modo n̄ dat s qui semp ore p copulā importato dat, certe repsentat verū suū obm, ac ppterea quocunq tempore dicat semp e vera.

Nota 3tio: cū Arles dicit: sic vera e oo sedere, quanqm̄ sit gente eode falsa erit. intelligendq e loqui n̄ de eade ppone ctive, s de eade simili eq Prq sedet, Prq surrexit.

ARTICULUS 3tus

De Verificativo Propositionum.

193. Nomine verificativi hoc loco intelligimus id raone cujus fulr dez ppoo vera.

Quaeres 1mo: an debeat actu existere verificativū ppositionis. R. Negative, tūq. nullū e hujus fundamentū, tū dant plures ppones de obetis n̄ habentibq ei actuale eq de futuris, pteritis, possibilibq impossibilibq, quales st, Antichristus n̄ existit, alter mundq e possibilis, alter mundus e possibilis, hymaera e possibilis.

R. Adverbarij, qd ppoonū de futuris et pteritis verificativū sit decreta divina, de possibilibq omnipotea divina ostentiva

possibilius de hymaris, seu aeternis q̃ necessarijs, cētia divina exclusiva illar, & decreta divina, omnipotia, cētia, dantia, &c. & &

Ista omne veritficativū ꝓponū, cēsimū, terminativū, & ꝓponū de futuris Cōtingentibus, possibilibꝫ, nēcessarijs, seu Organ terminativū decretū divinū, aūt omnipotia, aūt cētia Dei, q. abhis ꝓponibꝫ nātiꝫ Deus &

Dicā: non existentia Antichristi, ē decretū Dei nolens illū fieri, & Ista: aliud ē dicere, dar decretū Dei, nolens ꝓducere Antichristū, & aliud Antichristū nō existit. prius ꝓpō quidis de ista, excludente ē Antichristū est. Ie habe veritficā Ianseny sunt vocū. 2da, ꝓcedit de subō subjus ista, nō Antixto nō existente.

Obj. 1mo: si ꝓpō cēra, posset habere ēgn veritficativū actu existens, nō est actu vera, ē nec: esset assupposiū, nec ut ꝓpō. Illa ꝓpō ē actu vera, quā habet omnia sua ēstitutiva actu, & ꝓpō quā haberet totāgn veritficativū nō existens, nō haberet omnia ēstitutiva actu, ergo &c. Ista. ꝓponis illig veritas actu existit, erat veritficativū.

Ad Mag. Segu. Ista ejus ꝓbne Deus. ejus ēstitutiva actu, actualitte de sua ēstitutione totāgn, & Ista, actualitte nō nisi existentia, nō sic similiter dicit. nota, N. sigm. dedico. alia ē tota quā requirunt actualitte existentia sua ēstitutiva, quā alia nō tota ꝓpōa, sed ista ē tota ꝓpōa, realiter unitis; alia nō tota Lēa, quā habet partes ēstituentes aliqm denominationē, & hae tota aliqua, sed qui nunt existentia sua ēstitutiva, eg. coexistentia Petri ēt Pl. aliqua nō requirunt, nec etiā excludunt illa, tale tota ē ve vero actu Odmlis, visentia &c. Aliqua tamen exigunt actu actualitte existentia unig ēstitutivi, scilicet contus, & alterig non existens. Ad ꝓbne dijs. Ans. ꝓpōis veræ veritas actu existit denominatione sumpta ab actualitte unig ēstitutivi, scilicet contus. & denominatione sumpta ab actualitte unig ēstitutivi, scilicet actualitte unig ēstitutivi, nō existens, aūt vere dr de nec hō. Licet nō omnia ēstitutiva sint existentia, nec exigunt ante illig ēsentiā actu.

Ob 2do Quæ licet ppō vera vō ꝓsentar obm ut ē inde, q. Arlo
ajt: ꝓpō vera v falsa, ab eo dē ē vē, cujus licet ꝓponis q
pt explic. Arlo, q ly ē, intelligit tantū ēē, pt tas ēē q mē
vera, d in qualibet ē. ꝓpone q Arlo vocat ēē vera, vē ēē
q vsemq obm debet ē vēale ēē ꝓbabile. Nihil ē dq intelligendū
ē de ista de habentia obēt, q. ista de habentia, pro obm nō
nō existentis.

Deinde 2do dō. an Veritas vō ꝓpositio æterna vera sit, sit æter
na veritas, seu Deitas?

94. Nomine ꝓpositionis æterna veritas dicunt illa in quib q ista subō
verbis Ꝺdm, ut nunquam potuerit vō venire, de hac ē. ꝓpositē q
quæ vō illa vera sit ēē Deitas, v aliqd Ꝺdm divinum.

Pro neg. nacst: Hujus ꝓponis ex. hō ē aāl vāle, veritas vō, neq
ē Deus neq aliqd Ꝺdm divinum ē. ꝓ pr. Ana. Dicta ꝓpō
obm terminativus vō Deus, ex. ꝓ assūpta pt. q. omne veritas vō
vum de tēs ē terminativus, alias quomodo verificaret ꝓpō
nē si a illa vō attingeret, licet nō ē vera. pr. Ana. Illud
obm terminativus dicta ꝓponis, de quo illa enunciat, ē
qd affirmat, q de nullo Ꝺdicato divino, illa enunciat ē affirmat,
ex. ꝓ Dicet: Alia ꝓpō cujus in mā necessaria, affirdo q
dam de subō, debet verificari ꝓ necessitē, quæ vō sem ē abso
lute necessaria, hæc autem nō possē alia, nisi entitas Dei,
v Ꝺdm aliqd Divinum ex ꝓ

Ista necessitas fris ē existentia nec. nō possē verificatiōnē ne
cessitas existentia nec. q necessitas qua Ꝺdm necessario verum
subō cujus ista ꝓponē: hō ē aāl vāle, ē necessitas existentia nec.
entitas divina, ē necessitas existentia nec. ex. necessitē,
qua necessario Ꝺdm verum subō in dicta ꝓpone ꝓ sor pt.
alias omnes ꝓpones falsæ ꝓpōt verificari ꝓ veritē existen
tia nec. ē omnes vere ꝓpones falsificari ꝓ falsitē existentia.
non pr. dō ē existentia nec. necessariū Sni in rē aāl vāle neq
deūt pōt qd hæc necessitas veniat tm a Ꝺdicato Dei neces
rio existēs ab omni potēa Dei nō potente Ꝺducere Sni
cui hoc Ꝺdicato, sit esse cum existentia nec. fris alicujus creati

obeti ꝙ habeꝝ Jrõ a Pdicato Dej Libero ita pariter necessitas
alicuj⁹ obete seruati n̄ habeꝝ a Pdicato Dej necessarie.
Dices: ans egm Arg Pducit nihil le inse, ꝙ tm̄ ois omnipotẽa
Dej, adeoq⁹ ut possit Pduci habeꝝ hoc a solo omnipotẽa Dej e
Jtra. Arg pcedẽs passiue qua Pdis ans egm ꝙ ille Pducendo
jcaꝝ decretũ Dej, seu Pducẽs pure possibilis, nõ Jrõ omnipotẽa
Dej, ex nõ Jrõ quid diversũ pr̄ Ans Ima. Arg possibilis passi-
ue qua Pdis, ẽ Jorg omnipotẽa diuina, ex nõ Jrõ omnipo
tẽa diuina. Jrqua pr̄ q. omnipotẽa diuina n̄ Jermina ad Jeipsã
aliãs Jeipsã Pducere. Dclo. Pri exijsentis Pdicata ecclia
esta omnipotẽa Dei ex. etm̄ pri pure possibilis. Jorg pri
tus q. eccle ẽ Pdicata ecclia pri exijsentis, quia ẽ pure
possibilis; tus q. alig n̄ ẽ Pducere Arg, qui erat possibilis.
Pri autẽ possibilis ẽ Pdicata aãt vãle actu exijsentia,
Obr. Deus necessario verat debet ee ẽtm immutabile et
ẽternũ ẽ ni hil ee vera tus e necessariũ ẽternũ, ex &
sic Dei. Pone. Etm̄ necessariũ & ita ee veri, I. semp in ee rei, ita di-
citur dor. mori ꝙ. sogni. Colo. pr̄.
Dico I. Illud ee veri e quid prin cipiatũ a Deo, e nõ e principiatũ
e principiatũ Deo e necessarie. si Liberẽ ex posterat nõ exijsere adeoq⁹
nõ e necessariũ. si necessario, ex Leadj Libertas Dej. si nõ e principi
atũ, ex ẽ ipse Deus.
Pr̄ 1mo. Illud ee veri, e principiatũ a Deo, et quidẽ Liberẽ hoc
po nõ sit abinuito, nec inde sequit illud ee veri, possibile nõ exijstere, q.
voluntas Dei nõ in differens ad utrũq⁹: sicut I voluntas creata, & omne
string ens sit ex eluctio in volitionẽ.
Pr̄ Dclo. Illud ee veri, cui nihil sit inse intrinsece, nec principiatũ
piatũ a Deo ab ẽterno, neq hic enters quia Deus q. e nihil rei.
Jnferes portas ex. ergo nihil veri fieri & ponẽ.
Pr̄ dist. illa ãs, nihil ẽ in ee rei I. nihil ẽ in ee veri! Nego. e ad dist.
solutũ hac arguitas: Imal: quo veritas tiuũ & ponẽ ẽternã veri-
tis, in nulla suppõe electiõe, & sola ẽternã veritas I, nempe Dei intellectus, ex &

2du, æternæ Veritatis verificativum, nec incipit, nec desinit esse, et solus Deus nec incipit, nec desinit, ex.

195. Quæres 3tio: quid sit propositio per se nota? R. esse illam, cuius intellectus immediate assentiri penetratis terminis. ergo totum est jus sua parte. dicitur per se nota, quia non indiget medio illam probante. quod enim per se patet, non indiget probatione. Duplex est propositio per se nota, una per se, nota quoad se, non quoad nos, ergo Deus est, 2da est per se nota, et quoad se, et quoad nos scilicet quæ ex ipsis terminis patet.

Quæres 4to: utrum una propositio possit esse magis vera quam alia? R. Neg. ratio est: tum quia veritas stat in indivisibili, tum quia si propositio una posset esse magis vera quam alia, tunc illæ propositiones possent habere majorem conformitatem objecti interni cum externo in una, quam in alia. Hoc nequit dici. ex 4 Nor pr. si posset esse jor conformitas objecti interni cum externo in una propositione quam in alia tunc illæ propositiones (supposito quod veræ sint) non essent veræ, nam Obm internum est ipsum obm externum in esse intelli, non est autem in omni propositione si una est magis vera quam alia. Deinde, Obm internum est verissima imago objecti externi. non est autem vera imago si non repræsentaret perfecte, non repræsentaret autem perfecte si posset esse gis, vel nus esse conforme. Nota quod vulgo dicitur, unum esse magis ~~notum~~ verum quam aliud, sumi pro magis credibili vel necessaria non pro conformitate objecti interni cum externo. De propositione exponibili et resolubili vid Dial. N. 63.

Distinctio 3tia

De Tertia Intellectus operatione.

Tertia Intellectus operatio, dicitur discursus, tracto nomine per similitudinem a cursu, quasi intellectus in hac 3tia operatione curras a cognitione unius, ad cognitionem alterius. Unde sic potest definiri: progressio a cognitione unius in cognitionem alterius cum formali dependentia, unius cognitionis ab altera. Quare ad discursum exigunt, ad nus duo judicia,

unum quo cognoscat Ans obiectivum alterum, quo cognoscat consequens et consequentia obiectiva. Unde negat discursus Deo, in quo nulla est dependentia formalis, unius cognitionis ab altera.

Dividitur Discursus in eum, qui est successionis, et in eum, qui est causalitatis. Discursus successionis contingit, quando una cognitio sequitur post aliam sine ulla dependentia illativa, ut si post cognitionem a aliis sequatur cognitio huius. Discursus causalitatis seu illativus est successio proponens quando una sequitur ex alia, cum formali dependentia unius ex altera, et hic proprie est discursus, caetera vid. Dial. 73.

Quaestio 1ma
De Syllogismo.
Articulus Primus.
An conclusio sit de Essentia Syllogismi.

Definitio Syllogismi n. 73 Dial. data est, hinc quaerimus, an ejus 196.
ecclesia in aggregato illarum proponuntur, an in sola conclusione consistat. Pro quo sunt variae sententiae. 1ma defendit consistere in solis praemissis. 2da in aggregato ex praemissis et conclusione. 3tia in sola asserit conclusione consistere ecclesiae syllogismi.

Resol. Syllogismus in sola conclusione consistit connotatis praemissis.

Pr. 1mo. Syllogismus ex Philosopho est oratio in qua quibusdam positis, aliud sequitur. In qua definitione praemissae explicantur in obliquo, et conclusio in recto. Pro 2do. aliud sequitur ne sit argumentum. in eo consistit Syllogismus, quod ex alio sequitur, at quod ex alio sequitur est sola conclusio, ergo &c.

Pr. 2do. sola conclusio est forma syllogismum constituens, ergo &c. Ans pr. Forma faciens differre, est constituens, at sola conclusio, facit unum syllogismum differre ab alio, ergo &c. Pr. nov. Syllogismus in Barbara, Syllogismus in Baralipton intrinsece non differunt per praemissas, sed per solam conclusionem ut patet. ergo &c.

Pr. 3tio. Conclusio habet peculiare obiectum nempe identitatem extremorum inter se, imo eorum Judicia virtualiter gradum continet, ergo &c. Confirmatur quod sola conclusio pertinet ad 3tiam Intellectus operationem, praemissae enim aut praemissarum Judicia pertinent ad 2dam, at Syllogismus cum sit formaliter discursus, ad 3tiam Intellectus operationem pertinet directe, ergo &c.

Obz 1mo: Sylmg c' sotis discurg as dis curg c' p grepio quaedo
ins Zo a cogne in cogne, videlicet a Pmissis in 3dione, et utrug
sotis inclusis.

Rz Discursus, se habes ad modu motus, dg eni quasi cursus
a cogne in cogne, motus aute dicis solu Pductio ne' forni
ad que, acpub in recto specificat, Irnus vero a quo se lu' dicit
de connotato ideo sylmg in sola 3dione adgm Irnq; sui
Dices: Sylmg resolvg in ppones ilz, in jove' nove' p et. ex illis
compositis.

Rz Sylmg resolvg in ppones duplicei raone 1mo quanto
ad ptm, illativa. 2do: q. 2dus in qua ecclia sistis strictis virtz
quadlz judicia Pmissar qd supi dat uz in Pmissas et vica
Pjudicia resolvi dicat. sicus mixtu resolvg in elementa
ex quibg vivtz compony. Infero ex sudictis jove' et nove' a
partes sylmi in tre quantes, n' ecclas.

Obz 2do: Conditio n' e modus sucedi, ex. inica n' pris sig.
teve sylmus. Ista pt. q. n' e manifestativa alicuj us vera
sadi cognita.

Rz Neg. ut trug A. 2dus eni' e Lave manifestat veritate
gm Pmissas obscure tm manifestat eum. Dices: Cognitio
e effectg sylmi, ex. n' ee ecclia. Rz 2dione' ei effectu Pmissar' ni
dicit Pjus Ivnos et duas ppones e' sideratis sylmi, intelligendo
Logue Mesonimia, ut stando sistens Pscripto Pmissa ent sistens
veritz stantis quo ex ijs deriv. sicut Log. Rz ad 2do D. 22. Qu. 3 Art
2. § 2do: Sylmg sistis in duabg ppositis nec plurisg nec paucis
sig. intelligendo Logue de sylmis quantu ad illativa, n' quan
tu ad ora sistentia.

Nota 2do: Dis pos medij verbi cu extremis, n' e pria ex ilis
sylmu sistruens, et tia una ex partiu in tre quantu dispone sicut
gens, ex qua sande' resultat forma ex ilis sylmi, ne pi 2dus.

Nota 3tio: Ines actg dis tinguit ei intellectu Rz. 1mus e' cogni
tio mysterii, id est Pmissar, 2dus e' actg 2dionis sucessitiue ex ijsdem
deductas, generans scientiam de 2mo dicto us. 3tig cognitio sucessi

fica ab habita demonstrativo elicita. 3mus vocat intelligere, c' 101
enī scomplex principior intelligēa. 2dus dr investigare seu discurrere, q. in illo trinat vis discursiva est investigativa. 3tiq. vocat
scire, qd c' actualis evidenā, p priores demonstrationes comparatā
in qua ultimo quietat Intellg.

Quares 1mo: an Pmissa esse uno simul coexistant in intellectu
attendente; certum c' Pmissas eiusdem scientiae cōexistere, quatenq in illa via
scibilis stinent. Difficultas est. c' an coexistant ad hoc ut c' fide qd
habent in resp. ad Pmissam ad scientiam qua ratione illa causat. Nunc.

Ps qd Pmissa nō coexistunt phice in intellectu cōsone. ratio c: plures cognes nō possūt in intu nāli coexistere, at Pmissa est scientia. Ergo plures cognes, ex. g. 2es pr. ex Ph̄o 2do Topic. ubi ait: stingit nos si
multa multam scire (: scica evidēcet hīc :) cogit dubitare non. ergo
plures cognes nāles coexistent, plura nos cogitare stingeret, ergo

Dicet: Intellectus est habitus simultas aā coexistunt, ergo

Ps qd nō repugnat actus simultas in diversis animae potentiis re
pugnat tn in eadē anima potentia.

Quares 2do: an scientia attingat obm Pmissarē
q. affirmat Judicium scientiae attingat obm Pmissarē usque. colligit ex 2D.
unde evidenter sequit scientiae fidē attingere obm Pmissarē saltē
usque.

Pmissarē 1mo: fidēs obm fidei motivum scientiae ipsum medium obm
Pmissarē ex judicium scientiae 3q. pr. A. pr. Identitas extremi ex 3tio
c' obm Pmissarē at obm motivum fidei scientiae, c' identitas extremi ex 3tio
cui 3tio, ex. obm fidei motivum scientiae c' ipsum medium Pmissarē obm. Ergo
patet, nor pr. Intellg enī assensum in scientiae evidenti extremum interse
Ps fidenti certitudē cui 3tio, ut liceat in Pmissa, ex. obm fidei motivum
scientiae evidentiae extremum cui 3tio.

Quares 3tio, an Pmissa attingat obm scibilis? Ps qd Pmissa attin
gat in esse obm scientiae. pr. assumi pr. ac' hinc affirmat cuidē vitio
ac' at, at non possūt vitio affine, qd non attingat saltē vitio ex. obm scien-
tiae attingit saltē virtute in obm scientiae. Ergo pr. scientia pr. hinc
cogit ea ut sequax scientiae illae ac' at, at cogimur non posse at. qd vitio saltē

asseruit, ex. affras Prus ec hnc virtlr affrat eundē ee aāl.

ARTICVLVS SECVNDVS.

De Concursu Pmissar ad Concluōne.

1mo Quaerimus an actq Pmissar influant effective in actu scluonis, an tantu excitative et motive? vid. Lgā N. 43 certu actq Pmissar habere aliquale influxu in actu scluonis, q. discursq involvit pluralitate cognu, quar una fit ex alia: Ly aute ex alia aliquale involvit causalitate. Quaeriz ex. an haec causalitas sit phsca et effectiva, an tm moralis? p cujus Intelligea.

Nota 1mo: Pmissas dividi in obiectivas et Trles, Ita st actq attingentes, illae oba attacta, similiter scluo alia e obiectiva nempe identas cognita inter extrema. alia Trlis, quae e cognito extrmr idente attingens.

Nota 2do: Causa efficiente dici illa: quae p veru influxu effectu a se distinctu producit. dividiz aute in Propria, et minq propria, Propria p se ipsa in actu phsce influit. minq propria influit mediante alia quae y disponit, y excitat, aut determinat ad agendu. His Pnotis.

19 Resol. 1ma Pmissae ad actu scluonis, pxime effective n scurrunt, adhuc partialiter adequata enim virtq productiva Concluonis e ipsa potea intlva Pmissis connotatis. Ex certa in sentea R.D. qui in 2do D. 8 docet, potea intlva adequata e unica causa suor actuu effectiva.

Pr. 1mo. Pmissae cu scluone n coexistunt ut vidimq ex. 8

Pr. 2do: Lumen n concurrit effective ad actu videndi, requiriz enim p p obm et n pp potea at Pmissae se habent ut lumen ad scluone ex. 8 Ctr. cognitio ad volitione n scurrit, licet potea elicitiva volitionis illuminet ex. 8

Pr. 3tio: actio n scurrit pxime effective ad actione, at Pmissae et scluo st actiones quaedam immanentes, ex. 8 Iorpt. actio enim se ipsa fit n p alia actione cu sit rao agendi sicut unio seipsa unit.

Resol. 2da: Pmissae Trles, st quodamodo effectivae respectu potea intellectivae quatenq ea actuando determinant ad actu scluonis. Ideo ad ejus effectione scurrunt excitative tm, et motive. Ita ex R.D. in 3. Dq. ubi dicit: evidentia syllea, in qua scludiz per extremitas de nori, dependet a convenientia eor cu tertio. ex quo sic:

p. delus: ōm ꝯmissar mouet intellm ad actū delectionis, ex. ꝯmissa ad delect. & aqua pt. ꝯmissar &c

Idem as cū 3tio, c ōm delectionis motiuū, assensa, c ōm ꝯmissar ex 3

Dices: Assensꝰ ꝯmissar ē ordꝰ ad assensū delectionis, ergo ad illū delectabile effectibe. Ergo assensꝰ ꝯmissar, attingit virtlr assensū delectionis ut dictū ē ex 3 Cōfirm. B. c virtꝰ mouens ē exercans. Confirm, B. virtꝰ exit delectionis effectiua c solꝰ intlꝰ in quantū potest vlis.

Quæritꝰ 2do: an assensꝰ ꝯmissar ad assensū alterius recipiat latā resolutionē. Nota. Recipiat ē ipsa, quæ ad speciē ē qdō ad exercitiū. Luna c in potest determinata ad actū unius speciei ex 3 potente ad vtrumq; alterius speciei c licere, quia possit manere suspensa, ut intlꝰ, c necessitata ad intelligendū, volūtas ad volendū. Necessitas quō ad exercitiū dicꝰ, qdo potest c ad actū in individuo determinata, ut necessario debeat illū c licere et nō possit suspendere: sali necessitato sol c determinatꝰ ad actū illuminandi, et voluntas Beata ad amandū Deū.

Nota 2do: potest operativa dividit in necessariā quæ possibilis omnino ad agendū requisitis actus suspendere nō pt. quia necessitat necessitat sol ad illuminandū. et Liberā, quæ possibilis omnino ad agendū requisitis pōt operari et nō operari.

Nota 3tio: Licet ꝯmissio pre ad delectionē quo ad exercitiū necessitans pōt delus nō sequi p accidens, ex plicī capite. Imo: Imo et ad positionē ꝯmissar vehementer distrahat intlꝰ, delus tū nō pōt nec debet exercere motionē cū medio, hoc est penetrabile c requisitis actū, ad assensū delectionis q c ōm motiuū ipsius

Resp. 3tio, Positō assensu ꝯmissar necessitar intlꝰ quō ad speciē ad assensū delectionis id ē nō possibile dissentire. Ita communiter.

Ad 1m Posito assensu ꝯmissar negat ōm repugnans ut falsū, ex 3 aqua ē evidens, q intlꝰ nūs pōt ei dissentire, qd ds falsum supponit. B. g. posito assensu ꝯmissar extrema repugnans ut ad entitatem 3tio ex. nō pōt repugnare ut falsa idemas eor inverse, quæ c ōm delectionis. ergo pt. g. principium illud quæ est ead inverse, c evidens lumine nāe

Ad 2m delectio ꝯmissi secuꝰ posset intlꝰ assentire, posset dubitare dicendo virtualiter assentiendo ad hoc quod repugnat, ex 3 aqua. Ex. gr. positō assensu hab ꝯmissar onis hō c dal, et Pug c hō, possit negare delectionem: ex Pug c dal, posset intlꝰ assentire, gradiendo contra dictamen Pug nō c dal, et Pug c quida hō, ex. intlꝰ assens: quida hō nō c animal.

ad hoc se vadicoria ejus sessa omis hoc aal, er &

Rco. Ata. Posito aspenh Comissar evidens ius et apphensione de bonitate rsqua p. p. sñalo intlg assensu scluosis suspendere, ido necessar ad illud in exercitio: dixi sñalo q. certus e possg aspensa dui nitg suspendi ut communiter fgtur.

Sr. Postea necessaria possis omnibg ad agendu requisitis requisito aqd ad intlgc necessaria posta est in casu scluosis, et omnia necessaria ad agendus requisita, ex necessario ej assentiz.

Resp. Reg. nore unus exis ex requisitis adagendu inquies e impedis seu impetus voluntis, sine quo, nulla ex potiis valibg exit in actu post actus voluntas intellectij percipere ut judiciu suspendat; et hoc fundamentu Scripture servabit semper.

Dira: q. objeti evidentia rapit intlm ad assensu in dependenter ab imperio voluntis. qd sic declarat. intlgcia e posita necessaria ad rsqua ad actus post voluntas videre e impedire aufer exido obm, v claudendo occulos, nihilominq si obm sit presens, et occuli aperti, nequit videri ne impedire, ex pariter dicit posse voluntas intellectu retrahere ne cognit et dijudicet, aut de illa ratione bonitte, nec ex supone qd intlg a Deo data sit utilis data, ne possit assensu scluosis impedire.

200 Obs 1mo: Assensg absolutu elicitg post ec libere et meritorij, ex & N. non in assensu fidei. Sr dis. A. si obm obscure proponat, ut ostendit rsactu fidei. q. si evidenter proponat ut in casu nostro? N. A. et sugm.

Obj 2do: Obm scluosis, cu difficultate attingit, ex. in necessario. rsqua p. A. p. ad videnda hujus modi difficultate, positis intlg scluosis, er &

Sr dis. A. si clare attingat obm Comissar et adhuc alia requisita, N, aliter D. A. ad ejus mentem dico. Deus potuit ad videndas difficultates et merita ad memoranda alia cognita ratione cujus dicta et pcura memoratiua. Addo: Utrgce licitu est intlg etiam distracta, sicut cu conatu, ac desatigatione potest assensu scluosis suspendere.

Obj 3tio ex codicatis dicentes, poterunt plures deduci scluones, ex quo nullatenus in particulari necessitat intlg, ad hoc vel illud potius quam alterum.

Sr solli hac undistinctu e dicendu medij cuius generis.

Dira ins Aquinas Adversarij et ijs dicit Comissis sub gde dicendu post intlg elicere scluone directa v indirecta ad libitu voluntis et ad nullu necessitat

Sr necessitari ad scluone directa quae pde ex Comissis ingen Lect p actu dum post de qui indirecta defectu tu cui is loquendo possunt dic

sylmo mentali qd qd sit de vocali. 5

Dicent ad huc: Pmissæ ad seluonem n̄ coexistunt, et ad illas n̄ necessitat.

R. in instanti in quo existunt determinat intellectum ad conclusionem in sequenti instanti eliciendam. 103

Obs. 1to: ex R. Dim. 2do, D. 29. 2a Ar. 3 ff ad ea docente; voluntate posito sylmo practico ad assensum seluonis n̄ necessitari, et neq intellectus necessitat ad ejus assensum.

R. 1mo n. 2sqm; et pars 1a, q. voluntas est potea libera quæ positis omnibus ad agendum requisitis pst agere et n̄ agere; intellectus vero, est potea necessaria. 2do. q. in obo p seluone practica p posito, pst adversere intellectus raone mali aut disconvenientis, et sic pst refutari ab appetitu; at vero in obo p pmissas evidenter p posito nulla apparet falsitas, ideo n̄ pst ab intellectu refutari.

Dices: Voluntas n̄ necessitat a bono creato, et neq intellectus a finita veritate, cujusmodi est veritas pmissarum.

R. neq 2sqm, q. Voluntas est potea libera intellectus vero necessaria. tum q. in bono creato pst esse ad mixtio alicujus mali aut disconvenientis appetitui, at in vero evidenter cognito nulla apparet rao falsitatis.

Quæstio 2da

De Demonstraone, Scientia, Opinione, et Fide.

ARTICULUS 1mus.

De Demonstraone.

Duplici demonstrone expli. Phus defne, unâ metaphysicâ, et p causa finali, alia physicâ, et p causa mali, vid. Dio. n. 92.

Dividit demonstrao 1mo in demonstraone Quia, et p quid. 2do in eam quæ est a priori et a posteriori. 3tio in Recta et circulare; Demons. Quia p hat unice existentiam rei p effectus v signa et ibi sistit. Demons. p quid reddit raone existentiæ p causam immediatam, 1ma p hat de re quid sit, 2da p quid sit. Infero scientiam subalteratam, sæpe uti in demonstraone quia n̄ enim p hat sua principia s illam supponit. Subalternante, vero scientiam est p quid reddit enim raone cujus principia sint vera, sic Chirurgia docet vulnus rotundum difficiliter curari, qd tn̄ n̄ p hat. Geometria vero reddit causam

demonstrãdas p q̃ quid. Tale principiũ. ꝑ hoc aliud: ex vtro ma magis distantia difficilius cognoscũ.

Dices: omis demons. ē ꝑ quid q. omis demon. ē cognitio vij ꝑ causas, sc dic. causale. ꝑ causã in ēdo quo requirit demonstraõne ꝑ quid. R. ꝑ causas in cognoscendo D. ē R rgm.

Ceda Divisio demonstnis ē in: Apriori, ē a posteriori, quæ divisio diversa ē a ꝓcedenti, Licet omis demonstrao a priori sit ꝑ quid, nõ tñ cõ de merõ quia ē a posteriori, ut pz. inde demonstraõne æquipparantia, quæ fit p medium occasionis tãs, ut du visibile ꝑ ꝑ Lezile, ē tñ cã quæ sit ꝑ causã remotã.

Demonstrãs a ꝑnõbus

Demonstrãs a posteriori ꝑ quæ ꝑ hãt causã ꝑ effectus, a posteriori ēt notandũ, hui intendi causã Rõlũ plures ē etiã mediatã. sc in Deo demonstrãdo attributa ꝑ ecfias. ꝑ q̃ genera causar ꝑficiũt ꝑ, ꝑ maãle, ut cum ꝑ hãs omne finē ecorruptibile q̃ sit ab maã sub Lunari ꝑ Orlũ, ex hõ discursiue q. aãs habet vsũle. ꝑ Finale ex hõe instiue, q. deveras ad beatitudinẽ. ꝑ efficiente ex hõe vsũle, q. ē vsile. Dicetm ꝑficiẽs nõmus ex omne demonstrãs maãle ꝑ ra, facta a Deo ad Beatitudinẽ cõle, ab Deo existãs ꝑ ex ꝑ

Ista Divisio ē adequata, cũ q. das demonstrãõ, quæ nec ſit ꝑ causã, nec ꝑ effectũ ꝑ ꝑmos æquales. sc Lme: inde demonstraone causæ ꝑne effectũ ꝑ effectũ a quo ꝑcedit ex, ut du cognoscẽs ex Lde: inde demonstrãs ꝑ aias cõtrõe: ꝑ cui in Deo cognoscimus unũ attributũ ꝑ aliud. Sic demonstrao unius ꝑ ꝑtis ꝑ alias ab inde nã dimanantis ex visibile ꝑ Lebile. hæc ex demonstraones nec a posteriori nec a priori ꝑ ꝑmos æquales, quæ unus ꝑs ex nobis quo ad nos, et ostenditur ex vtrã cognoscendi aliũ, a Lucio vocat demonstrao æquipparantiæ, ab aliis xta ecfias ones.

Tertia Divisio. In Lecta ex Circulari. Dicũ. Lecta quæ ſit in modo ex figura ex genera sua. circulans quæ ꝑ gressũ a principijs ad ea ab dans ex hoc ex ꝑ gressũ a conclone ad ꝑmissa ꝑ ex ꝑta. sic ex Lini Duplex Circulus Lmis dicũ unus formis, quo ꝑ ex clone ad alia ex ꝑta ad principia ꝑ, regrediendo ad ꝑmissas ꝑ principia ꝑ. ex tyre ein cuius ex

vr. iosq et vocat pectus principij. Eadus dez dupplicis, seu marbis, qui etiam
gat, qdo principia A. p se, p se clusore melig penetrata, v alitude melig
notes q mes ipso principio A. Et hic ex dictis ligt specialis. vade: q caus
re ex diverso genere, possut causari ad invicem, cr. principia et scitus post
et causari ad invicem in diverso genere demonstrationis. de principijs
quibq verificant sylmi. vid. Dial. M. 92 et 93.

Articulus Secundus

De Scientia

M. Ag. et respig. in 2da cgimus de divisione scie in actuale et habitle. 202
Actlis c ipsa scitus demonstrata. Habtis c qualitas p illa comparata
in sibi pes aut q inclinans. Dicts. 2mo Postea C. A. scia actuale sic definit,
nit, cognio rei p causa, et qd causa illig sit, et qd aliter se habere non pt.
Haec definitio convenit omni et soli scitie actuali. Dez ergo cognio rei p causa, p qm
intelligit debet causa in cde, et vas apprior, qm intelligad demonstrabilis
assumpti, aut saltz causa in cognoscendo quae in omni demonstratione, et
medium demonstrandi. unde in demonstratione a posteriori ipse effectus est causa
in cognoscendo suae causae. Quia ergo cognitio in intellectu dei qd causa
sua illig est q. ut docet M. D. in 2mo. D. T. C. A. A. T. Stri, ven. et Quia
et non pt aliquid cuius ver. pt causas ejus simpliciter et 2mo principia ejus
do nec p veritas pt demonstrari. ex. quo pt. qd adcognitionem scientiae requiritur tempus
causae cognoscere, et in sup causa causae p veniendo in infinitum ad 2mam
causa. Ultima pars definitionis scilicet aliter se habere non potest, scat scitia
est de necessariis, hoc est de necessario existis, et vt de stoicis dicebant
cognitio infallibilis. sin vero aliter se habere potest illa est fallibilis.
Pt non sit. Omne esse habere infallibile pnt esse cui pteris quibusdam
quae de principiis suis, licet illis possit privari divinitus, dq in eis rea-
sarra habet inclusione cum calore, et terra cum gravitate, licet hujusmodi principia
et res possint a Deo impediri. Scientia

Dicebamus: cognio divina et vera cognio, et non nisi rei p causa; Ergo: cognio
rei ex creaturis, non cognio rei p causa et p effectu. Stri, sicut non p ens
est ens increatum.

Ex hac 1mo. hui sermonis dicit de sicut p discursum comparata, deinde sicut
rei et cognio attributor et creaturae p causa. ad 2dum cognio creaturae
tur demonstrationem a posteriori est causa cognitionis causae. ad 3tium
Scias cognosci p causas passiones, quae de p se non obtinent demonstrari.
Scias Habitus de quib certg est evidens p demo 203

exp. de fide d. n. 24. Quoniam hui hbtg debet ee certg et evidens
hre. Quaero 2mo. Quid sit certitudo et evidentia sua.
R. Evidentia et certitudine clara de exigentia objti quasi ex ejus
visione oriat. Evidentia applex e sensibilis Phisica Mere applex
Moralis. Sensibilis, fundata in externa visione, aut cognitione objti
sensibis et sensg. Rea fundata in principijs physicis veris, licet de virtute
possent deficere. Sic Evidentia e physica ipsius de sitis applicatus, comburere
decidens et in subo, et trajicere latus Longij ne comburebat et sine Eucharistia
sacramento accidentia panis aut vini substantia ejus ne. Mere applex
e quae nitit principijs mere apparentibus, fallibilibus hbtg, sed e quae se subtrahit possit
falsificari postea. ut impossibile videor me esse et de re. Moralis
e quae nitit certitudini orta ex plurium mor testimonio negare in practica
vel saltem aute equivalet visioni vel in re. ut Roma hujusmodi, et notitia
dens moralis tut. Unde Evidentia et certitudo e duo vaone sua
pt ex defectu. quare si desit evidentia, ne dicet quis scire, et credere et
opinari.

Hui attendendum e ex nostro doctissimo Dona dpej ad aura: assensu
menti Arlis. Requirit supplet certitudo physica, certitudo tn moralis apta
maxima se cum ipsius physica p doctrinam. Dominus e, q. Arlis requisivit ad sua
alogm certitudinem p moralem ut pt, nec mere apparentem, q. de illa ig noraverit,
cum physica. Ada vao. q. multa sit scita de o tm physice certo et quidem sit
certitudo. 3tio q. certias verum seu apriori certo tu cognoscimus
in effectibg et apparentibus quoad nos; ex. p principia physica vera. 2q. dicitur
alias nostra est scita una communi Arlis et dupliciter sensum. q. ad Eds
partes ex se videnti pt. Vide Lael. n. 5.

Certitudo Applex, Observativa, Arlis, Subjectiva. Una e certitudo objti
alia certitudo cognitis 3tia cognoscentis. Cert. objti e duplex negativa
in re extrema p positi. subdividit in absolutas et adiacentiales. Absolutas q. dicit extrema
tales et necessario inexa, et hoc e aal. Condicionalis e q. dicit extrema inexa, existentia ea Deus
supone decreti et scita visionis. Alia. Subdividit in moralem Rea, Spei,
Certitudo Arlis e ostermitas actg cum objo et conformitas eius cum ipso
facto. Subd. in Matrie Subjectis
intellg objo cognito ex impetu voluntatis errore aut pertinacia. Cert. subjectiva e firmus adhaesio
affectiva tm certitudine inducere pot? ex certitudine objti, et ex
visa cognitis ortus; quae e effectiva et Arlis. Hoc ex certitudine duo ob-
jectiva orit Arlis et existiva Subjectiva. Certitudo objua, excludit formi-
dinem vadicalem, quae regitur in stringentia objti licet intellg ej firmitas

ad hæreas. Certis. actualis seu frīs formidinē frīs ab aestu ar-
cludit, ut pt in habente opinionē de obō in se vero. Formidevero 105
actualis excludit p solas certas dnō subesse. Vnde certo nō obstat ei
de vñ vrgenca vadne suæ actūs compsuē, suæ eni ois de necessarijs
seu de his quæ aliter se habere nō possūt, sive talis necessitas sit
absoluta, sive addicionalis. Addverā suæ actūs voluntarij sicut certo
sat esse qm subsecas. V. Lgā N. 97.

Quæres Edo quid sit Scia subalternans et subalternata? 206.
Lo Scia subalternationē ee dependentia unīg ab alterā Scia
eni subalternans, dr inde pendens, quæ vocb dependet, dr subal-
ternata. Ex triplici capite una scia pt dependere ab alte-
ra: ex subdiuisione finis, ex ratione principij, et ratione objecti. ratione
primi 3 ordines subalternātia, edo finis unīg scie et artis ordinan-
ad finē alterīg. Ex radice et instrumentis, hoc modo ars frenistæ
ordinat ad equestrē, equestris ad militarē. Edo. ratione prīn-
cipiorū edo primera pr̄ principia unīg scie demonstrativa
ab alijs, ut pr̄ cognitū illud medicinalia lida frigidis curant demon-
strat p hoc posse demonstrari calfacientia frigida curare. Tria
vadne objecti videlicet, edo objm unīg scie distinctū sub obō alterō.

Quæres 3tio: an Lgā sit scia subalternans, an subalternata? 207.
Lo Lmo: Lgā vadne finis, subalternari alijs sciis, nas Lgā mi-
nistras alijs artibus instrumenta, et modos agendi, dispōnendo
ad portas eni comparatas et simplicē necessarias.

Edo: Lgā subalternari mediante ratione principiorū vadne objecti
Edā pars et certas q. objm Lgæ nō differt accidentaliter, ens, edo objm
metaphicæ, omis quidē dēfa excludit ens finitū. Lma pars p hoc
hoc pr. Lgā: quod sit ens est unum verum et bonum convertibile, p hoc
rapet in possibile et ens simul et est nō ens.

Ad 3tio: Nulla scia quæ ad nra Lgā subalternat Lgæ una quæ a eni
scibat. Nasci propria pr̄ principia nre Lgæ, sine quæ pponunt aquī vi
et experientias aut alia via.

Ad 4to: scias ones quo ad tras subalternat Lgæ. ut. Lmo: ac N.
in 2mo. 24 Lgæ. N. 2 § 3tio: Lgā nas ens ingrat de monstrat
duūm omne scibile.

Ad 5to. Edo subalternata est dependere, ad omne
scibile quatuor ad certitudinē subjectū quoddam illi attribuendi, depēdens
a Lgā, ex. g. Nas pt. ex Lgā N. 97, pt est dari ens.

De Opinione.

208 5. Pcrg. solens dcor. in in stu, Scica, Fides, Opinio dubitatio, Suspicio. Scica, c cognitio certa et evidens p demonstr acquisita. Fides c cognitio ex testimonio dicentis pter motiu. Opinio, c assensus determinatus alicui vr, cui formidat oppositi, q. rationes non omnino removent. Dubitatio c status animi, ja in una, ja in altera pariter inclinans nec ad assensum determinatus. Suspicio c g de Intlg magis in una quam in altera pariter inclinans, non determinate ad alterum q. non expectat certitudinem. Suspicio ad opinem, opinio ad scicam.

Videndum est: de nc opinis, in qua versatur formidinc et de ea scia opinis, et hoc de eo q scica et opio habent distinctas ad haec s de ea scia cui est immediatio, et: de eius opinionis et formido.

209. Quaer 1mo. Quae formido c de ea scia opinis? Nota: scia cui sple exercitium, ista sple exercet formido: Obua, Orilis, et Subua. Obua c omnis incerta existimatio inserens se hoc et illud, seu quae est ens rei, haec formido dcr Radicalis. Orilis c quaelibet assentiens subuae c expressa ad hoc vel ens positae rei, haec dcr formido virtualis, haec dcr formido Intlg dicta identis, ex obiecto incerto. Subua formido radicalis c de ea scia opinis. Nec subua formido radicalis c de ea scia opinis nec vero subua et Orilis. Formido subuae et Orilis per ab opinione separari. Et opinis g. plures simul et ab Intlg nulla possit rationale suos assensus determinate ad hoc vel illud et determinate ad hoc expellit formidinem subuae et

210. Quaer 2do: An scica et opinio de eode obo possint esse simul. Versus c scica et opinio de eodem obo possint esse in stu controverso, videtur quod non, quia in illo altercando dubitat, sapit enim certo cognoscendo aliquid et opinando aliquid non vadit difficultas, cui occurrit de scica et opinione ejusdem obi in stu. Ad hoc sus c scica et opinio de eodem obo esse non possunt ratione medii impliciter enim de primo et secundo modo et per medium impliciter enim de primo et secundo modo et per medium non possunt stare, quia ex premissis ad hoc quis dicens et annexa cum medio non possunt simul stare, et istis existentibus et annexa cum illo. Quare cum Intlg sit an scica et opinio de eodem obo possint esse in stu sub diversis mediis.

Nota 1mo: Privatio duplex, una omnino privans, ut cecitas

virg. et hæc vr̃ps veritᵗ̃ inter ſtrã et carentiã. Quia nõ omnis nõ privans et vr̃ps veritᵗ̃ inter ſtrã ꝓpriã et impriã, vltima enim ſuccedit in gen군 alteri ma oppõnit ſtrã diuerſe, Quia diſparatè.

Nota Quõ: Actꝰ ſuccedã ſtrã diuerſe nõ oppoſitum cum actu opinatiuo, qui tuꝫ actꝰ ẽ poſitiuꝰ, deinde oppoſitõ ſtrã diuerſitatis ẽ affirmãtiõ ejuſdẽ de eodẽ ẽ actꝰ ſcitiã et oppoſitõ nõ ẽ affirmãtiõ, quia de eodẽ, ſ̃ ſplex affirmãtiõ ꝑ diuerſa media, ex vi oppoſitum diuerſe.

Nota 3tio: Scita et opinio nec ſtrarie oppoſitõ cũ eni ſtrarietas, ẽ tm inter 2 extrema, at Trea opinionẽ cedit ad hanc ẽ ſuã oppoſitã.

Nota 4to. ad oppõ nõ ẽ ꝓ regui carentiã euidentiã et certitudinis hanc ſ̃ carentiã nõ omnino ꝓ privans, ſ̃ negãõ. et oſtendit privãõ omnino privans, ẽ carentia ſtrã in ſubõ capaci, at certitudo et euidentia ſt deſitꝰ opinionis ex ꝓ

Reſpõ 1ma. Actꝰ ſuus ẽ opinio de eodẽ ſubõ nõ oppoſitum ſtrã ſubõ cognitiue 2 ſ. ii Inſta. ita Rõ. 2. 3. 2. 16. ad qm̃: ad decedit actꝰ de mõſtrati vo vr̃ps decidit actꝰ qui ẽ opinio. Lr. 1mo: q. nalr̃ vr̃ps ſtrã inſtãs affirmãtiõ de eodẽ ſubõ cũ formidine, et ſimilla, ex ꝓ. 2dõ: q. certitudo et euidentia formidinẽ ſtrã aduerſ expellens, ex. et opinionẽ. 3tio q. coexiſtentia duarũ cognitionũ nalr̃ vr̃ps nat in noſtra ſententia. V. L. n. 170.

Reſp. 2da: Actꝰ ſuus ẽ opinio ꝓpriꝰ diuinꝰ q. coexiſtere de eodẽ ſubõ ſi Inſta. ita Rõ. cuj ad hærent ſ. Combuſt.

ſt. 1mo: Interactꝰ ſuus et opinio nr̃ dat oppoſitõ immediatã et ſtrã diuerſitatis oppoſ. et ſtrã diuinꝰ.

2do cõcedimus dato eor actuũ regui 2. ſtrã diuerſitatis ſatis mediatã, ſcia enim habet annexã certitudinẽ, opinio vero carentiã certitudinis. 3

ſtra 1mo: Licet opinio inducat carentiã in ſubõ, hæc ſ̃ carentia ẽ ꝓpter quod actꝰ oppoſitus a Deo impoſſibile, q. Licet ea inducat carentiã in ſubõ hæc ſ̃ carentia ſeu clauis inducta ꝓ a Deo impoſſibile.

Inſta 2do: Alia opinio nr̃ excludit certitudinẽ privatiue ſ̃ tm negatiue dicit nr̃ oppoſitꝰ certitudinẽ, hæc ſ̃ ej diuinꝰ nr̃ vr̃ps ſtrã. Sed dicit ſtrã ſaltẽ mediatã, ſcia ſaltẽ ſ̃ vr̃ps veritᵗ̃ vãle, hæc ſ̃ ej nr̃ vr̃ps ſtrã. 3tio Actꝰ oppoſitus ſtrã diuerſitatis mediatã regui ſ̃ nõ ſtrã oppoſitas, quia tuꝫ a ſtrã expellit a ſubõ, at inter ſtrã et oppoſitũ nr̃ dat oppoſitõ ſtrarias ex cõmiſtatibus, nr̃ regui mediatã ſtrã diuerſitatis. Ng Scita et opinio nr̃ oppoſitus regui calor et frigiditas ſ̃ tm calor magnus nr̃ exiſtens ſtrã magnꝰ et ng ſ̃ tm ex ſuppoſitione ſtrarie ſ̃ dubitatiue tm. Ad 4to Coppel. Coniunctio indeterminata et determinata, ſuſpenſa et ſuſpenſa de eodẽ ſubõ accipiunt ſ̃ actu ſ̃ vor, ex. Scita et opinio dejudicatꝰ ſ̃ ꝓpoſitus alteri mõſtrat.

A. p. apprehensio e cognitio suspensa et indeterminata, judicium vero e determinata et non suspensa, at apprehensio et judicium de eodem obo existunt simul vere.

Ad 12. Ad 3tium. Sicut dicta ab intellectu repellit oppne et in illo veli quietem et securitatem, ita gaudium avolunte expellit tristitias et in illo voluntate et securitatem, at gaudium et tristitia de eodem obo non in voluntate compossibiles p diversa motiva et causa et opinio de eodem obo et in intellectu compossibiles p diversa media. Non pr. gaudium et tristitia de passione, de facto fuerunt in voluntate Xti p diversa motiva, gaudebat enim Xtus de morte et passione sua humana quoad eventus et tristabat de illis p mala naturae ex.

Sed contra. Gaudium et tristitia in Xto dno specificari ab objectis proprijs diversis. Sed ista. Ergo eadem modo veniens gaudium et tristitia non de eodem obo p diversa motiva, ut secta et opinio non de eodem obo p diversa media. Sed actus gaudij et tristitia non diversificantur compossibiles in voluntate, ergo. Probo p. Alex. de D. A. in 3. D. 34. q. 2 A. 1. dicit: Opinio et scientia quoad non de eodem, non quoad idem medium et duo diversa et inter possibilissimus. Dec. de, fide Ima Edae q. 67. A. 3: Potest enim unus cognoscere eandem propositionem per medium per se et demonstrative.

Ad 13. Contra 3tia. Actus quae est opinio natus in intellectu coexistunt. Ut 2. D. 12. q. 2. Ar. Imo. gen. sic per se patet apostolus. Habens habitum opinativum potest ad demonstrationem rei opinatae pervenire, ut vero comparata demonstrationis objectivae, ad pristinam opinem existentia testetur recedit ex habitu opinativo in quietem et pacem demonstrationis destructae, at de demonstrato certitudinaliter ut supponit, ergo habitus opinativus et habitus scientiae simul existunt.

Dices: Actus quia est opinio non possunt coexistere, ergo nec habitus. Patet ant. duo aut plures actus de materia diversi non possunt habere coexistentiam in potentia limitata, ergo nec habitus? Colligo habitus quia non possunt coexistere cum actu opinativo, quia est actus opinativus eius existentia. Eda parte ista. Habens habitum scientiae quando opinatur quando demonstrat, ergo habitus scientiae et habitus opinativus coexistunt. Ad 2do. q. Habens habitum scientiae post desitionem demonstrativi, habet habitum opinativum, et habitus scientiae et habitus opinativus coexistunt. Ad Imo: ista Imo. Ad. Imo. clara et ejus ratio ejus de objecto, quia existunt simul realiter, ergo actus quia est opinio, possunt coexistere simul realiter.

ñs ꝑ. ap̃hensio et judiciu et cogis elara et ꝑfusa ejusdē obiect. deinde
scitio ē cognis clara idem his extremor̃ inferse. Omissa vero et ꝑfusa
dicit idem his cognis aĩ apĥensio et judiciu. Omissa est solus simul
ee existens. er. ꝑ. ide ꝑ est simul attingi et de facto attingi insuitiue
et abstractiue ut cū vide eo obm̃ in se ipso et in speculo simul, er.
Ad 2. coexistentia apĥensionis cuj judicio, aut omissar eus scitorse.
ad oppm̃. 2. negm̃ est paritas, q. cognes intuitiua et abstractiua ꝓ
ponuñ in certitudine, nec una earū excludit; at actus fuit ut ꝑce
ptus est evidens opinatiue cuj mala ē inexa incertitudo excludit.
Ad 3. Ad: ntia Relatis. Implicat instans sequens, vel ei, in rem nāa
habere simul formidinē de ejus existentia at ꝑ actū sequentem
certo scitat instantj vel ei in rem nāa, ꝑ opinatiuū vero assensj
existentia cū formidine, er. repugnat coexistere simul. Ad ꝑ. qui
ni formid at nē certus.
Ad ꝑposita scitia cū opinione existentia certitudo illius impedivit
actualem formidinē hac existē decidens, stingentem effectus opi
nionis; manevit tñ formido radicalis a medijs opinabilibus vehiens
quia solacēdo ecclia opinis. Unde Ad. assentat opinionē eius Veiza
coexistere receptibiliter, nimirū quo ad ecclia, ut vero perceptibiliter
hoc ē quo ad ea quæ stingentem se habent ad opinē, cuj abmodi ē
actus formido. Clarius q. dis. jor: Implicat habere formidinē
actualem, transeat radicalē sat. Ide ē medius? ꝑ diversa, Ad
3tio. Impossibile est possibile simul ei ut ꝑpositus a toto ā opinis
et sucus et impossibile est possibile, obm̃ enis scitis aliter se habens
ē impossibile, obm̃ vero opinis absentse habens ē possibile, er.
Ad 4tus jorē. Possibile dr inse ipsis, vel in cognē judicanda. Sub. ꝑ di
versa media, ꝑ ide ē.
Ad solvendis. Nota 1mo. Licet assensg est dissensg et m̃ divinis
sint impossibiles q. Fñ scitia est opinio ut is assensg et dissensus
assensg magis est minus formis de eode obo ꝑ diversa media
ideo possibile est simul.
Ad 2. Ad: Licet expulsis incertitudinis opinioni annexa vt effectg
negativg actg scientifici tñ a Deo impedirus ppr. q. nē effectg negativg
totalg et adaeqg, effectg tenē emanq negativg alicg scientifici, nē ē expulsis
nonn certitudinis, seu positiva incertitudinis ossni annexo. Hic
enī effectg ē adaeqg negativg? et ē expulsis carentia jorē certitudinis

p actum ipsum scientiae inductae. Sic effectus smarius negativus caloris ut octo, non est expellere frigiditatem ut duo (cum haec sit divinitus cum summo calore possibilis) sed expellere tantum carentiam ut octo. Ipse est ergo effectus negativus smarius qui a Deo informa informante impediri non potest.

ARTICULUS ULTIMUS.

De Fide

215 Fides hic sumitur pro assensu determinato de aliquo obiecto propter extrinsecum dicentis testimonium in quo ab opinione differt quae nitis motivo intrinseco. Si testimonium fuerit divinum fides erit divina, si humanum humana. Illa est supernaturalis et infallibilis. Unde certitudo fidei divinae est super omnem scientiam. Fides humana est incerta et fallibilis. Omnis enim homo falli et mentiri potest. Quaeritur hic, an fides humana et divina possint eo existere cum scientia actuali de eodem obiecto.

R. Fides divina de facto eo existit cum scientia naturali de eodem obiecto. Ita R. D. ejus sequaces, et Soc. Schola.

Pr. Phus ad baptismum accedens post comparatam de existentia Dei demonstrationem ut sacramentum cum fructu percipiat elicere debet actum fidei, quo credat Dei existentiam juxta illud Ap. ad Haeb. 11. Credere enim oportet accedentem ad Deum quod est et Remunerator. Ac in hujusmodi Pho est scientia de existentia Dei per demonstrationem comparata, ergo &c.

216. Nec valet dicere cum Thom. tale Phum habentem demonstrationem de existentia Dei non posse elicere actum fidei nisi in animi praeparatione, quae stante evidentia demonstrationis, nequit in actum reduci. Non valet, 1mo quia Phus ille, incertitudine illius veritatis est deterioris conditionis quam rusticus fidelis. Ea de actu credendi ad justificationem peccatoris ex Apost. testimonio requisitus elicidebet ab intellectu, At praeparatio animi seu pia affectio ad credendum est actus voluntatis, ergo non potest explicari ille textus bene per responsionem adversariorum. Deinde, ille textus Apostoli non solum requirit fidem de Deo ut Authore supernaturali per vocem Remunerator, sed etiam ut authore naturali de existentia Dei de quo habetur

Phg nale scientia, et Fide debet habere supernale.

Ifr. Ictuo: Idem Corpus Xti pst esse extensum et intensum visibile et non visibile: Item Idem Obm pst simul attingi a potentia in se et in alio intuitive, et abstractive mediate et immediate erg

Solvendis: Nota 1mo non implicat intellectum assentiri eidem Obo libere simul, scilicet per fidem, et non libere scilicet per scientiam per diversa inqm media q. in sententia Thom. idem actus Charitatis in Xto Dno erat libere et necessario elicitus secundum diversas terminationes. Nota 2do: Idem Obm clare et obscure attingere implicaret si attingeretur tale obm per unum eundemque actum, non implicat autem attingere per diversos actus. sicut gaudium et tristitia de eodem obo repugnat eidem actui non ejdem potentiae per diversa media.

Nota 3tio fra et privatio, et incompossibiles si sit privatio omnino privans, non vero si sit privatio non omnino privans.

Infero. Fidem actualem esse divinitus compossibilem cum clara Dei visione q. sunt actus positivi et disparate se habentes. Deinde credimus per fidem nos esse mortales, et tamen plurium interitum videmus, tum quibus P. V. S. R. A. habuit simultatem fidei, et visionis de eodem mysterio, evidenter enim expressa fuit, in se ipsa veritatem, ut ex Ar. fidei dicente: Ecce Virgo concipiet. De fallacijs videas Diale. Nunc Finis Logicae reducas ad principium nempe.

[illegible]

Laudet Jesus Christus.

In Nomine Domini.

Adsis Incœptis Virgo
Benigna meis.

Omnia quæ Scribo, Laudi commendo

MARIA

NB. Hic Labor fuit inchoatus statim primis diebus mensis Decembris Anni 1748. et eodem tempore finitus Labor Logicus.

METAPHYSICA

IN

SENTENTIA TENERA

BILIS PATRIS MAGISTRI

JOANNIS BACCONII

REGVLARIS DOCTORIS

CARMELITÆ

Anno Dñi 1737

In Nomine Dni Amen.

Metapca, Græcu nomen e, a Meta qd e sup. et physis, qd e nãa, derivatu. quasi fines nãæ transgrediar. de hac Locuturi, in tres Distnes ordinabimus observantes Arlis normas qui dividendo cathegoricu opus in 3 divisit partes, nempe in Ante pdicamentle, pdicamentle et Post pdicamentle. Similiter nos in 1ma Dist. et ante pdli Metapces nãæ et Obm considerabimus. 10 Cathegoriar, in 2da pdli in 3tia post pdli de Cathegorijs annexis intendemq. faxit Deus felici studio et nõ desidioso Lateri.

DISTINCTIO 1ma

Antepradicamentalis.

Quæstio Proœmialis.

De Principijs et Obo Metaphysicæ.

ARTICULUS PRIMUS.

De Principijs Metpcæ.

In Sentia N. R. D. Metapca e Intelligea, attingit enim principia immediata et sine discursu. Est scica speculativa q. nõ e factiva sui Obcti: habet sua principia et quidem Primum Principiu. Impossibile e idem simul ee et nõ ee. e certissimu et notissimu adeo, ut circa illud nemini stingat errare in 1ma omniu dignitate collocar. nec pst pbari p aliud i.no in illud os de monstrãe immediate v. mediate resolvi. 1.

Edu. Princi. Impossibile e id e affri et negari simul de eodem. cu quo coincidit aliud axioma De quolibet Affrão v negão, et de nullo eor ambo, hoc utrumq dependet a 1mo principio.

3tium Prie. necesse e qdlibet ee v nõ ee, idest cuilibet rei conveni aliqua fra v ejus carentia p 1mu princ. neg. possibilitas simultatis fræ et carentiæ in eodem subo p hoc 3tiu affraz alteru necessario convenire

omni subo. cui ens intrinsecum et caritas non dat medium ne pro subsistendo operabuntur.

Ista Propositio quodlibetica vera, equivalet 1mo non tm expositivae illatae eadem veritate, g. prima hoc A. e de Pdicato disjunctivo 1mo vero e de Pdicato copulante pro cui caritatem quam ne multae in subnegat.

Pro. Primi. quaeritur quae sit causa unitatis inter tres, nisi una essentia, vel deitas Pris et Spus Sti et non inter se, Pris est non est aliis, aliis impossibile est Pris est non est aliis, cum hoc sylmi affirmativi totalis nisi principio. Cui affirmo alterum quae repugnant uniri non repugnat inter se, quo verificatur negativa.

2. Omnia Principia tenentur divinis adeo et hoc Pris quoad veritatem est ad prudentissima doctrinam. Ad D. qui admonet sylmos immo Principistas sic instruendos ut singula ponas quantum pro quia permittit docentem prosilire cum causa et causa discernere inter se, abrimant. hac enim modificatione adhibita, casus in Divinis in Personis et relatione ponit debet. Ad solum Dictum Pro tas. qd. Pris ex D. ex sonatis Evidens. Pris. Pro explicat hoc D. tas non communicat ex paternitas non est Deitas. ex Emissio de filio solum hoc tenet. et cur hoc tenet, g. nimium Emissio non modificans, unitatem in natis et Pris natis distinctis exprimentibus modificans autem sic: Deitas est assumpta et communicabilis filio. Paternitas non assumpta est communicabilis. Quia Pris et filius sunt res et non res, ens et non ens, aliquid et non aliquid, Deitas et paternitas sunt res et non res, ens et non ens, aliquid et non aliquid,

p̄r 1mo: Mesapia é ficas Vrlissima, cujus de obꝫ universalissima
as hujusmodi é ens in quantus ens, seu rō communissima radicentiō
ens rō communissima raone entis; entis obm ꝑre sonus mesapie. 1mā
sequa ꝑt, q. obm é mensura ficas, subindeq deserit Latitudine commen-
surabi. Nor declara, q. rao entis objectivè Quisq é altior interomnia
scibilia, nec alia universalior innotuit ꝑt. Jr. Ens in quantus ens,
é scibile, ergo aliqm ficas é videnabile. at illa é Mesapia ergo
Respondeō: Ens, in quantus ens é obm Intellg, quae é potea Vrlissima
nō vero mesapia, quae é Hbtg partes Latis. 2
Contra: Ens nō restrictione ad sonus Hbtg intrinsecē, ad ens ut ens, et sonus
quog passione demonstrat, generaq aliquis Hbtg, ad jtem Hbtg Mesa-
pia, et sic alia ens.
Ad 1m Dclo: Sonus obm primes ad sonus Hbtg intrinsecē, ad ens ut ens, et sonus
obm Mesapia vero é Long Hbtg ens. Neg dica, sonus obm Mesapie
ad intra nostro cognitu ed ens reale, nō vero ens, ut ens, nā ens reale
nō é sonus ut rao cognoscibilis, q. cognoscibilitas é mapia entis, atqua
entis, é prior rao entis realis, et cognoscibilitas entis, é prior, cognos-
cibilitate entis realis.
Quod vero ens ut ens obm Mesapiae, in quantus objectivè Quindis ab omni
dctā rea ꝑt. nā Mesapia é una ficas ens ad ens de uno dcō. At ens ut una
obm ꝑt negativa Quisq ens ut Videbit, et ens ut objectivè Quisq é obm
ꝑte sonus mesapie.
Solvendis Nota 1mo: Quod Transcendens est rō respectu entis
ens ut ens, nō reductivè ad ens rationē. 4
Nota 2do: ad ens Positivus et negativus Quindi ꝑt objectivè nā
entis, gmois non diversa contradicerias q. Licet carentia et Nega
tiones, nō habent intrinsecē cognoscibile, ut nō intrinsecē cognosci
bites, ꝑ quas negant. Sic Deus Quindi a corpore et mō camos.
so gmois usi sve nōat intrinsecē alterius intrinsecē sveniq illis nō en
tis nominalis. Deinde ens objectivè Quisq dō ꝑt habere et unde ab
stracti ad ens reale et ficte positivo et negativo.
Nota 3tio. Ab obꝫ ꝑ se et accidens Quindi ꝑt nō objecti ꝑre, q. sic
loquendo, dcis vicelicet obm ꝑte respectu Mesapiae, nō vero respectu
inferior Quisq Quindi, neq obꝫ ꝑ se dicas nō entis in statu Questionis,
negativē, et ens ꝑ accidens positivē, ex quo sic abstracta ab ente
ꝑ accidens. nō obstat ingm, q. et mala objectivè Quisq sint nō positivē

quin sit ho in co statu.

Nota 4to: Ex eo qd sit Metaphca 1mus Hstq debet mensurari ab obo 1mo metaphco. Quare licet Deus sit Obm 1mus, q. tn e Obm 1mus phscus n metaphcus, ideo n e Obm Metaphca

5. Resol. 2da. Rao Entis comparata ad substantiam et Accidens Reale nimirum ad 10 Pdicamenta, e Obm per se secundarium Metaphcae. Probo:

Ens reale Ita se habet ad ranem communem entis, sicut albedo ad ranem communem coloris. At albedo e obm secundarium visus, ergo Ior pt. Nor p. nam albedo n e 1mus et specificativum Obm visus. Tum q. albedo e color particularis, tum q. alias solam albedinem posset attingere cum Obm 1marium sit adaequatum.

Hinc Collige. 10. Pdicamenta sub raone entis ad unius Metaphcae considerationem ptinere licet 2do intlo, ut Genera, et Universalia ad Lgam ptinent.

Collige 2do: Metaphcam attingere suum obm, v ut e hstq implicans, v ut hstq explicans. Vi. Lg. N. 23. Metaphca ex ut e Hstq implicans attingit pactum nalem raonem communem entis nalis et supernalis. Hic enim actus: quodlibet e v n e, attingit Deum et Creaturas implicite.

6. Reso. 3tia Entia per accidens, fictitia et carentiae sunt obm per accidens Metaphcae.

1ma pars pt. nam sicut ea quae per accidens sunt colorata per accidens ptinent ad visum ita quae sunt entia per accidens spectant ad Metaphcam per accidens. 2da pars deluotus etm pt. nam ens raonis et fictitium habet aliquale ee scilicet nominabile et diminutum, et aliqualiter ptinet ad Metaphcam. Deinde Sylmq fallax ptinet per accidens ad Lgam sicut venena ad medicinam, ergo etm ens fictitium per accidens ptinet ad Metaphcam. 3tia vero pars de ente negativo et carentiis, pr sic: Ee et n ee ptinet ad unam metaphcam, ergo etm fra et carentia, at carentia n e Obm per se Metaphcae, cum per se n sit ens, ergo erit Obm per accidens. 1ma is qua e evidens. A. pr. principium: Impossibile ee simul ee et n ee ad Metaphcam ptinet, ergo ee et n ee ad Metaphcam ptinet. 2fr. Facultas agens de fra, agit de carentia sub

secundario et p accidens ut medicina de morbo et sanitate, Theol. de gratia et peccato, at metapca p se ajt smo de ente positivo, etc.

Res. 4ta. Aggregatu ex raone entis communissima et ex omni inferiore illa participante, reali et ficticio, positivo et negativo, p se et p accidens, recte dez obm aggregans, seu adaequatu metapcae. seluo pt p se. q. aggregatu ex omni colore et colorato dez obm aggregans potea visiva. 7.

Res. 5ta. Obm adaequatu attributionis Metapcae e ens inquantu ens. 8

Pr. Omnia de quibus agit metapca, referunt ad ens, inquantu ens, etc. Ans pr. Omnia inferiora referunt ad raone superiore qm participant, at omnia de quibus agit metapca sunt inferiora participantia raone entis etc. 8

QVAESTIO PRIMA.

De Vnivocis, Aequivocis, et Analogis.

Articulus Primus.

De Vnivocis.

Vnivoca definiunt: quorum nomen commune, rao vera substae p nomen scata e omnino eade. p ly substae, intelligitur q. raone commune, sive sit substalis, sive accidentalis. Vnivocum aliud e in scando, et e nomen scans raone multis commune. dez univocum univocans. Aliud in cendo, et e rao ipsa communis scata p nomen. Inferiora vero raone commune participantia dicunt univoca univocata seu in participando. eg nomen aal e univocum in scando, rao aalis e univocum in cendo, ho et brutum univoca in participando.

Collige: Ad Vnivocationem plura requiri, imo plura litte inferiora. 2do nomen, v aliud commune signum. 3tio raone commune de illis pdicabile. 4to, qd n pdicet fr de eorum differentiis. 5to respectu ad inferiora. univocatio enim fr universali Lgo competit. 6to qd rao scata n sveniat uni p ecitiale depedentem

ab alio.

R. D. Univocaonē dividit, in Metaphcā, et Lgā. Illa ē entiva et rigorosa, hæc diminuta et intlis. Illa fundat in simili modo ecndi, hæc in simili modo pdicandi. Illa er. univocam metaphcē, quæ conveniunt in communi pdicato 2dū rē et raonē frlē, hocē in simili modo ecdi et pdicandi. Illa verò univocam Lgē, quæ in modo pdicandi, et 2dū raonē frlē tm̄ conveniunt. vid Dal. n 23. Scujus intelligea

Nota. sicut in Genere substaæ ita in alijs generibus duo distinguenda st. 1mū raō frlis pdicamenti, quæ ē qualitas, seu frle ejus constitutivū, qdē ēē p se in substaa; 2dū res pdicamenti, quæ st ea omnia, quæ in tali pdicamento reponunt directē, ejusq raonē frlē participant: tales st res sub pdicamento substaæ: Corpus, Lapis, Angelus, &c. Illa er. tm univocam metaphcē, quæ simul conveniunt in rē, et raone frli, alicujus generis: quæ verò tm̄ in raone frli generalissima, conveniunt, dicunt univocari Lgē. patet in exemplo. ho, et brutū univocam metaphcē in genere substaæ conveniunt eni, n solū in raonē frli generalissima ecdi p se verū etm̄ in generibus quæ st res hujus pdicamenti, scilicet corporis mixti, viventis, aalis. Unde conveniunt 2dū rē et raonē, At Angelus et Lapis Lgē tm univocam in genere substaæ, q solū conveniunt in raone frli generalissima ecdi p se. ||

10. Quæritur An aliqua possint convenire Univocē in modo pdicandi quæ tm̄ in modo ecdi n conveniunt.

R. Dar. Univocaō Lgā separata a Metaphcā, licet supra ista plurimū illa fundet.

Pr. 1mo. Illa quæ in linea entiva n conveniunt univocē, possunt in linea intlis convenire Univocē, q ea quæ in linea entiva st diversa, possunt ēē ejusdē raonis in alia linea. V. Lgā 2172.

Pr. 2do: Substaa et Accidens, cum reale et raonis in linea entiva analogicē tm̄ conveniunt, tm̄ in linea scibilis, st univoca, ex qua, metaphca suam specie desumit er 8

Pr. Numerus creatus ternarius in raone entis a numero divino participat et 2dū istā raonē, ab illo recedit, at vero

in hoc, q̃ habere ꝺ̃ra unitē et ultimas nulla teng a illa recedit
alias n̄ ꝺ̃r cōs a vac nō a illa recederet, nec numer ternarij,
& binarij, etc. dog usq; ad cāō Lga &

Dicet: Univocāō Lga fundat sup univocatione Mōs ꝓpria esse
parare n̄ ꝓs. Ant ꝓ. modg Felicandi sequij modū ēdi, ens
& Deus. A. sæpè 2. semp 2. Ans. ad ujg ꝓhc dis. A. modg &
fundat Felicabiliter 2. ꝓdicamentū Substātij. sæpè 2 semp n-

Articulus 2us.

De Aequivocis.

Aequivoca sūt, quor nomen commune, ras vera substātiæ ꝓ no-
men sed sūa ē omnino diversa, ut Gallus de ave et hic & franc.
Dices: Aequivoca cū in nullo genere veniāt, n̄ ꝓpose dō n̄ vi.
Rp Aequivoca cū univocis veniunt, in habendo nomen commu-
ne ꝓ quo loco generis explicari ꝓsunt, deinde aequivoca imo in
q̃ꝑ nullo veniunt, ad Edo inst. veniunt in ꝓsidijs emi
Studiosi V. Lg 162.

Dividunt aequivoca, in ōnia, quæ sūt res sūa ꝓ nomen, ut Le-
vis avis. et ꝓr malia, quæ sūt nāa sua ꝓ pura ut ꝓ pura. et
gallus, arcus, & nāa, dicunt aequivoca aequivocantia. Res sūa,
aequivoca aequivocata. alias divisiones hic vi Dial. 2. A
Ptor hæc ꝺ̃ra specie ad inveni & Dgm vocat, aequivoca cū natura
dicunt cū nāa, hoc ē cū reverentia nāali.

De Analogis.

Analoga sūt, quor ad nomen ꝓpositi, quo ad rem, quor nomen
commune ē ras vera ꝓ nomen sed sūa: ē partē ens partē diversa
Analogor 2 sūt species, Attributio, & ꝓportio, et ꝓportionalitas.
Cajet dog alia addedit Specie vocata: Analogor in aequalitis, qdo
ad licet rāō communis omnino ē ens vi aequaliter & ꝓparti
cipat a suis speciebg. vi cujus rāō a alij, ꝓjectiga aquila gm aver
sum lo parti ens pat. 2 hæc species analogor a nobis n̄ admittit
q. hæc ad missa sequeret omne genus ē analogū, q omne genus
ē partic ꝓpositū a speciebg in aequalibg, speciebus sūt sicut nume
ri, ad coq inæquales.
Analoga Attributionis sūt, quor nomen commune ē, et ras sub

rao scalis p nomen scala, ē eadē ratio trinus, et diversa secundū habitudinē ad illud. eg. hoc nomen sanus dr de aalis ut de rubedine pulsu, ut de signo, de medicamento, ut de causa efficiente. quæ sūt diversæ habitudines.

Analoga ꝓportionis sūt, quorū nomen ē commune, rao vero scalis ē nomen, ē similis tm̄ ꝓportionalitatis. Ira sic habet hoc nomen primi ꝓpis ad com fundamentū ꝓximū causat. gmoris cui scas nō simpl diversas, quar una nō dependet ab alia sūt tm̄ omnes similes ꝓportionē sicut cui ē cor ē ꝓpis vita, ita fundamentū ꝓximū ꝓpis edificij ꝓximū ꝓpis ē red, et causa effectus. Hæc Analogia ꝓpr ē ꝓpr dicta, ut dr hoc nomen rō, ut dr sup. ꝓvenit sup et ꝓprio.

Analoga ꝓportionalitatis quorū nomen ē commune, rao vero scalis ꝓ nomen, ē similis tm̄ ꝓportionalitatis. ꝓportionalitas vertes dup: ꝓportionē et ꝓportionalitatē. Intelligas ab Arist̄ in ea in qua ꝓportio, dr comparatio unius numeri ad alium. eg. binarij ad quaternarium, ē eius duplus. ꝓportionalitas vero dr ē comparatio aut similitudo duarū inter se ꝓportionum, eg. inter 4 ad 2, et 2 ad 1. Colligit differentias inter attributiones ꝓportionis, et ꝓportionalitatis: Attributionis enim Analogia, fundat in dependentia, ꝓportionalitas in similitudine talis aliquali. ꝓportionalitas in æqualitate. Hoc loc.

14 Quæritur An dr Analogia transcendentiæ? Respectus rao scalis ad nomen sit Analoga respectu sui inferioris ē ipso, qd ultima ē dr de tribus transcendentibus inter illas nō sit dependentia ē talis?

Et affirm. colligendo hoc in 2do: D. T. 2d Ar. 8. ꝓr 2mo: sola transcendentia tollit univocationē at nō tollit omnē similitudinem er analogiæ inducit. Ter ꝓr ex 3o Met. c. 3 ubi dr cit: Ens univocū aut genus nec ē transcendens. ꝓr 2do: sola transcendentia efficit qd rao scalis sit partis eadē, partis diversæ, sola transcendentia causat analogiæ. R. ꝓr Concedo nō entis in cludat in ultimis differentiis ultimis et brutis, sicut ꝓprium

hoc & sunt differas p̄ p̄rias differas quin simul differant p̄ nomē
entis p̄ter in illis in clusas, et sola transcendentia. 6

115

Quæstio 2da.

De Entis Natura.

Ex dictis patet Opus Metaphysico ei Ens ut ens, nē naā et p̄prietates ejq 15.
explicandæ sit. Ens igit̄ sit tota Latitudine sua de cuj nō repugnat
ei, dividi Ens in Reale cuj nō repugnat ei esse ante nec post Latitudinē cuj
nō repugnat ei in intle. Reale aliud ē Phice aliud Intle. Ut
a Deo Ens Intle aliud ē vere aliud fictū. Rursus, Ens ō vere
subdividi in nominale et entitatiuū illud ē cui quid nominis
hoc cui quid rei. Unde Ens nominale extendit ad carentias ens vltimis
Ens Reale p̄ phice dividi in Completū et Incompletū, Totius ē cujus nāe
nulla deest p̄fectio debita. Cui quj deest. Illud deest p̄fectū, hoc imper
fectū. Pōt simile de numero Ens ei completū in una Linea, et ultima
pfectū in alia. ut humanitas completa in ei nāe p̄t ei incom
pleta in ei p̄sonæ ante subsistentiā. Ens completū subdividi
in Substantiā et Accidens. Accidens autē in q̄ genera. 6

Pterea Ens accidentale subdividi in Entitatiuū et Modale. Cōtra
p̄t diuinitq̄ a subō separari, ut Quantitas quæ in Eucharistia di
vinitq̄ manet sine subō. Modale p̄ nullā potentiam, p̄t p̄ se exi
stere, sic figura eq rotundi tas nec divinitq̄ p̄t separari a quan
titate. Unde D. D. Accidentia Modalia vocant p̄ter Substan
tiam.

Demū Ens Phice dividi in Ens Per se quod res completa ut
plex ei Angelus. vel composita quod cujuscunq̄ ei unde ordinamenti
in cum plexū ut hō ex naā et ira. Ens p̄ accidens, quod valeat
ex multiplici ente cōpleto, unitq̄ i pluriū ordinamentorū ei quibus
quod componi ex subsitā et accidente completis.

Articulus Primus.

De Possibilitate Entis.

Possibilitas seu Capacitas ad existendum in rerum naā, duplex ē 16.
Logica et Lea. Logica ē Capacitas ad existentiā quæ nec
pro nō habet Possibilitas Lea ei nō repugnantia ad existendi
vel re actu existēs, vel non. Unde Possibilitas pōt ea

dicit carentia existendi Lga vero est conjungibilis cum existentia actu
ali. rei enim quae existit non repugnat non existere. ab actu enim
ad potentiam valet consequentia. Hinc Possibilitas Lga 2 dicit:
Imo praedicata ecclesia rei scilicet Genus et Differentia. 2do
quod Genus et Differentia sunt termini compossibiles aut inter se non
repugnantes. sicut enim repugnantia est forma constitutiva
rei impossibilis ita non repugnantia constituit rem possibilem.
In quo autem stet haec non repugnantia? N. R. D. respondet
possibilitatem intellectuum seu compossibilitatem terminorum. hujus
modi autem compossibilitas terminorum est veritas quaedam dimi
nuta et Nominalis. Explicat hoc ipsum R. D. Ideo namque
Intellectus assentiens huic proponi Nihil est Nihil, quia licet in re ni
hil sint, sunt termini compossibiles. Contra, Intellectus non assentiens
huic proponi Nihil non est nihil, quia sunt termini repugnantes et in
compossibiles, sicut ex. Intellectus ad utramque proponi comparatus
uni vero assentiens alteri non potest, licet utriusque Obiectum nihil
sit in re, quia scilicet in una invenit, non in altera compos
sibilitatem terminorum sic Omnipotentia ad hanc et hircocervum
comparata, illum non istum producere potest, licet uterque antecedentem
cretum nihil sit quia in hanc invenit non repugnantiam termi
norum, in hircocervo autem est repugnantia terminorum.
Ecce incompossibilitate, aut in Incompossibilitate terminorum
fundantur de proximo denominationes, possibilis aut im
possibilis. producibilis, aut improducibilis, ab omnipo
tentia. Dixi de proximo, nam ex R. D. constat Possibilitatem ra
dicalem, et Primordialem, ac Omnipotentiam ex eo enim quod
contineat, eminenter creaturas, resultat eadem esse possibilem.
17. Circa possibilitatem Creaturarum valde sunt notanda 4 si
gna, a R. D. Quod. 1. 2 q. Ar. 1. § 2. tradita: Ista 4 se
habent per ordinem: Imo Deus continet Virtutem adunatam

et perfectionaliter omnes creaturas. Ergo: adystas intrinsecas
sequitur per modum resultationis, quod quaelibet earum saltem se
cundum statum suum nunc est ens possibile. Ratio Deus comprehen
dit seipsum, qui est totum ens virtualiter. Ad 6. Ex perfectione illius
comprehensionis consecutive cognoscuntur omnes creaturae, secundum
quodlibet suum esse.

Res. 1ma. Possibilitas Creaturarum non est pura denominatio
extrinseca, ab omni potentia Dei. 18

Pr. 1mo: Possibilitas importat aliquid intrinsecum ex parte rei
possibilis, nimirum veritatem diminutam ergo

Pr. 2do: Sicut se habet existentia ad rem existentem ita possibi-
litas ad rem possibilem, at existentia ponit aliquid intrinsecum in
re existente, ergo possibilitas ponit aliquid intrinsecum in re possibi-
li, saltem nominale.

Res. 2da. Possibilitas intrinseca creaturarum realiter distinguitur
ab omnipotentia Dei, et ut distincta a Deo cognoscitur.

Pr. ~~Possibilitas intrinseca Creaturarum~~ Deus vere affirmat rem pos-
sibilem carere existentia actuali et esse creabilem ad extra, at haec
Deo repugnant, ergo res possibilis noscitur ut repugnans identifi-
cari cum Deo. Deinde res possibilis, et actualis, sit eadem nume-
ro entia, at res actualis noscitur ut realiter distincta a Deo, ergo
res ut possibilis.

Dices tamen: Esse Creaturarum quod ab aeterno dicuntur habere est indi-
stinctum a Deo, ergo &c. Ad Pr. Esse Intellectum est cognitum, at esse cogni-
tum est indistinctum a Deo, cum sit pura denominatio extrinseca
a cognitione divina, quae procul dubio est a Deo indistincta ergo

Ad 2. Ans. ad ejus probationem Dis. Ioris esse intellectum creaturarum est cognitum, ut
quo N. ut quod, I. et cum eadem Distinctione ad Norem N. consequentiam. Itaque licet
cognitio 2dum esse subjectivum et ut quo, sit cum Deo identificata, tamen 2dum
esse objectivum, et ut quod distincta a Deo, quia re praesentat omnia creabilia
a Deo distincta. Vid. Lega 194

Res. 3tia: Possibilitas intrinseca Creaturae ante ejus productio-
nem nihil actuale ponit in ipsa. ratio quia res in statu possi- 19

bilitis, et nihil et ex nihilo facta et possibilitas intrinseca nihil ponit in ipsa creatura nil actuale.

Resp. his. Possibilia est nihil existentiae, et verò aliquid est tiae.

Itra. Productio non tm ad solam existentiam, verum et actualem est tiae trnaz. et. Creatura a Deo facta est nedum ex nihilo existentiae verum et tm ex nihilo est tiae actualis.

R. his iterum, bene intle, fundaz sup entium, s possibilia ab aeterno habent esse intle distinctum a Deo, et habent esse entium.

Rp. bene intle est separabile a proprio esse physico, et entio, licet ut plurimum, in illo fundaz. pt hoc in specie intlli, in qua obm intle, stinet, non entiae. In tra Dis. Iore. bene intle fundaz sup entium, proprium vel alienum, 3. proprium tm. 2. Itaq entas naae Divinae quatenus virtle stinet omnem entitatem creatam est fundamentum ex quo resultat propria cujusq possibilis intelligibilitas.

20. R. 4ta. Possibilitas intrinseca creaturae non est purum nihil, quatenus ly: nihil, dicit negaonem entis totius.

Attendite ly: nihil posse 2pr considerari 1mo universaliter, ut dicit negaonem entis in tota sua latitudine. 2do particulariter, ut dicit negaonem entis realis precise. quoniam est possibilia, habent esse diminutum et nominale hinc et possibilitas intrinseca non est purum nihil, quatenus.

R. 5ta. Possibilia in signo ante Dei cognitionem habent esse intlle, resultans ex divina essentia. vae est quod ex cognitione Divinae essentiae, resultat esse cognitum creaturarum, quod habent obiective in mente divina, et.

R. 6ta: Possibilia ab aeterno habent esse obiectum, seu diminutum in mente Divina.

Pr. bene cognitum est esse obiectum et diminutum at possibilia ab aeterno habent esse cognitum in mente divina, et.

Dices: adversus rei possibilitatem, in se ipsa non sufficit esse diminutum ipsius obiective existens in mente divina, quia possibilitas, et quid physicum.

Itra: Adversus possibilitatem sufficit esse diminutum si hoc fundetur in esse physico, saltem alieno, istetq trnisecom possibilitas hinc

o, qd hircocervus n̄ ē possibilis q. licet habeat ēē obvū in mente, stat tn̄ trnis incompossibilibus.

R. 7ma: Possibilia ab æterno habent ēē nominale intrinsecū in mente Divina.

Pr. ea dicuntur habere ēē nominale, quorū trnī sūt compossibiles aut inter se n̄ repugnantes, at, hō, leo petra et alia a Deo cognita ab æterno sūt trnī compossibiles, aut inter se n̄ repugnantes, nulla enī intlg Divinā invenit repugnantiā inter aāl et raōle, ergo. Quod vero hujusmodi ēē nominale sit possibilibus intrinsecū, pr. Possibilitas lga ē intrinseca rei possibili, at ēē nominale seu n̄ repugnantia trnorū, ē possibilitas lga, ut pt. ergo.

Res. 8va. 1ma. Possibiliū inter se distinctio actualis provenit a mente et cogne Divina, in 3tio signo explicato. Pr. Possibilia in signo ante Divinā cognē n̄ sūt actu distincta ergo. 1ma. A. pr. Distīc ē passio entis, at possibilia ante divinā cognē nullū habent ēē actuale, ergo. Ier pt. Nor declaratur. Etenī possibilia ante Divinā cognē n̄ habent ēē actuale entitū ut ē certū; neq habet ēē actuale intle, hoc enī pendet obtive, ab actu cognis divinæ. ex hoc.

Infero: ēē frle possibiliū pendere a mente et cogne Divina in 3tio signo. Pr. q. ēē obvū frle pendet a cogne actuali at ēē frle possibiliū ē ēē obvū frle, ergo.

Dices; contra 8vam. Res. Possibilitas creaturarū resultat in 2do signo ex cōstinentia in Deitate, ergo.

R. Licet creaturarū possibilitas resultet ex Deitate in 2do signo tn̄ sicut p illo signo n̄ sūt frlr cognitæ ita n̄ intelliguntur p illo signo frlr distinctæ inter se, quidqd sit de distne potentiali.

ARTICULUS 2dus

De Existentia entis: et an distinguatur ab essentia

Existentia, ē actus ultimus p quē ēētia frlr ponitur extra causas. Dez actus, ut distinguatur ab ēētia, quæ se habet p modū potentiæ. Quæritur quonā modo ēētia distinguatur ab existentia? Et circa præsentē difficultatē, variæ sūt sententiæ. 1ma affirmat ēētiā actualē, realiter

dissingui ab existentia. 2da. negat dist. nē realē, et solūm
dist distinē rationis. 3tia. Neg Distinē rationis ratiocinatæ ad mis
tis. Sententia M. R. D. Nor dnoē 3plex Dist. 1ma. Ēē tis, quæ
ē Distio specifica eq inter hnēi et Grum. 2da. Distio ēēti
alis, quæ ē numeralis, eq inter Pnm et Pm, 3tia Distio, 2dus
diversos gradus ēēdi Ejusdē ēētiæ, quæ vocat Gradualis eq
inter Pm in potia et Pm in actu. S
Quæres qs sint gradq ēēdi sup ēētiā invariatā fluentes?
Rō A. cū suā. Creatura subsistentia, a R. D. dist. nimirum ēē
tia possibilis, ēētia actualis, existentia, et subsistentia
quæ ultimus ēētiæ complementū, p quos gradq ēētiæ Invari
abiliter, de potia ad actū manens invariata specifice, q. gradqs
significati transeuntes naā de genere in genus, omnes ab ma
terialē subsistentia ēēdi complemento, respondeo. Hic agimus de ēētia
et existentia rerum ālium, et q. nāā 1ma. p potia existēa ēē ha
bet. Ideo devolvitur ad ēētiā pma subsistentis, an sui ēēi di
stinguat, et quomodo a propria existentia? Cujus explica
tione Notā pmo subsistentes Dei tū maales, ante creationē
mundi 1ma fuisse in potia objectiva, ne vero ēē in potia re
ctiva ejusdē mundi 2dum in hoc ratione.
2 3 Res 1ma. Ēentia actualis distinguit realiter gradua
liter a possibili.
Pro Existentia actualis distinguit realiter gradualiter a possibili ex ea
ēētia. Arguā sic ex mente Scotti. A. p. existentia actualis
addit gradum ēēdi supra possibile, ex dictis p. declarab. q. existē
tia actualis, dicit aliquam entitatem positivam p̄m non dicit existentia pos
sibilis.
Rō existentia supi ut propositus pure possibile, unde ejus ēētia
ut actu existens, S
Pmo: Quod ē producibile per a nobis supi ut possibile ab existē
tia ē producibile in rerum nāā ex. per a nobis supi ut possibile
2 1 Cō. 2da: Existentia rei maalis, distinguit realiter gradualiter, ab
ejus ēētia actuali et possibili. Pro R. D.
Pro actus ex potia totales nāā, gradualiter tm dist, o 2dus gradus ēē
di diversos, ab ēētia et existentia rei maalis si actus ex potia
totales nāā ex. p. Pro Scotus et potia totales nāā specificam
numero rē dist, sup ēē ut gradualiter tm distinctus pro sua actualis et possibili
6

Actg est postia sorales naa humana, ai sõ in actu est posta, spe
cie cuius diuersa n'disp. erg
Tripliciter occurrunt aduersarij huic nostre racoñi. Imo aliqui
affirãt actu esse posteã sorales inda distingui virtl. 3
Itra: Distõ virtl creata nõ sufficit ad veram et realẽ separati
onẽ unig ab alio, ai actg est posta sorales naa, et vera et realiter se
parabilis, erg Cõtra Alij volunt distingui formaliter. 3
Itra. Cõ in actu est cõ in posta, nõ enim differunt nisi ratõe
et gradg ecdi realis de linea plana. Dico alij volunt distingui
realiter modaliter, 3
Itra: Actg est posta sorales naa substantiales ex ponũt in cõde
finitione substantiae erg sr. aqua. q. aggregatũ ex ente
plano ex ente plano et modo cuius p actu ultimo, sicq in definitione
substantiae locatur nõ pro.
Itaq assertiõ, ecclia est existentia ecclesiae posteae actuũ sorales nõ
nisi q. nõ existentia dicit formã actg receptg in ecclia ut volunt Ho
mistae, sed q. ecclia p generosã translata de posteã ad actũ ecclesi
sorale, dicit existentia, ita expressissima res quãto generãtur ens
ecclia nihil existentia, nisi p receptionẽ actg v modi p translatiõnẽ
de posteã ad actũ, seu de gradu in gradũ ecclesi.
Obs Imo: p descendentiã Idemitatẽ, nõ daz ecclia actualis, ai 2 & 5
existentia separata, erg & B.p. ecclia ai existeã separata est
nihil erg
Cõtra N.A. ad quod plane Dñs. A. est pura nihil, quare ly nihil
dicit negationẽ totiũ entis. N. quare ly nihil dicit solã negationẽ
actg essendi. Dñs. A. essentiã ecclia ante productionẽ habet
denominatiue in Deo, et substantiã in posteã nãa.
Dices: Nihil nõ nascitur magis v minus, ex. gr ecclia ex statu pog.
fit ecclia, et nihil est pura nihil.
Cõtra N.A. q. carentia in se est nihil, et sic ponendo intendit
repetitio petitur est ipsũ quod probant.
Cõtra Cõtra D.A. dicit nihil simpliciter, et particulare N. quia
essentiã non habet nihil de composito ex potentia q made proprietates
dicere. Ad hoc ex. verum, nihil sunt ens plus magis v minus ut ai 12.
Obs. Cõtra: in favorem contrariae distinctionis. Actus est posteã
distincte realiter, ai ecclia est posteã, existentiã actg, erg Ita actg pos

randi, disq realiter a potea operativa, er. actq existendi &
R. actq operandi et ecdi, disq realiter a potea activa et passiva, secq a potea obetiva totali, a qua solu grdlr disq. disparitatis rave q. actq et potea operativa st diversi generis, n vero actq et potea obetiva.

Nec obest 1mo, qd actq frlis substaalis, et potea receptiva disq realiter entive intra id e genq substae, q. actq substaalis et potea receptiva, variant ectia, alia eni e quidditas maae, alia frae. Actq vero ecdi et poca obetva, ectm variant, etm eni fra possibls et actlis, ejsde pdicatis constituiq.

Nec obest. Ecdo qd ectia possitas existentia separari, v qd ectia, conveniat rei necessario existea vero contingenter, hac eni, solu pbant distne redle inter gradq ecdi sepbles.

Nec obest 3tio, qd existere hodie n sit existere eras, et tn ectia semp e eade na in pmanentibq, rectu existeae, e semp id e, qmvis tempora cnotta in obliquo sint diversa.

Nec obest 4to: qd existea sit accidens respectu ectiae, na e accidens n pdicamentle, s pdble.

Obs 3tio: existea possibilis, n disq grdlr ab existea actuali, er neq ectia ab existea.

R. N. A. existea eni possibilis in nostra sentea, est frlissime ipsa ectia, ut pducta in effectu.

Dices: N er. poterimq in naa distinguere duos conceptq ectia et existeae. R. N. consqm nomine eni ectiae intelligimq pdicata ectlia, ex se indifferea, ut sint, v in statu possibilitatis v in statu existendi; p existea vero intelligimus eade ut pducta in effectu.

Ad 6. P. Solvendis, nota 1mo: ectia actlis de facto reperitur absq existea, q. frae maales, ante pductione, pstinent in poca maae, secundu actualitte ectiae.

Nota Ecdo ec et potea ad ec, disq entive, qdo poca est receptiva actus ecdi, eq, peca receptiva vanitatis. si vero sit poca obetiva ad ecdu te n entive, s grdlr tm ab actu totali ecdi disq, q. jusmodi potea, nec specie, nec numero, pst distingui a suo actu.

Nota 3tio, qmvis existea, sit frlissime, ipsa ectia

et intrinseca ectiae, tn̄ n̄ sequitur ectiae prius intelligi existente, qm̄ productae q. te temporis, prius intelligitur in re, qd̄ illi intrinsecum, qm̄ qd̄ ej̄ ꝯvenit ab extrinseco, qdo tale intrinsecum, ē in re ut naā ante extrinsecum, seq̄ verò n̄, q. in tali casu extrinseca sit via ad intrinseca, via autē ē prior termino, sicut prius intelligitur omnipoā, qm̄ creaturarū possibilitas, licet haec sit illis intrinseca illa verò extrinseca.

Nota 4to: ectia entis nālis, disꝫ ab ectia frae distne includentis ab incluso, n̄ tn̄ tali distne ectia entis nāalis debet distingui ab existeā, rao disparitatis ē: q. ectia frae, ē inadaequata respectu ectiae entis nāalis: haec enī ex maae et frae ectijs, coalescit.

Nota 5to: sicut ens nāale includit poeā et actū ex quibus componitur, ita naā Angelica includit poeā et actū ex quibus gradlr ꝯponitur, cū triplici tn̄ discrimine: 1mū: frā verò recipit in maā 2ma, at existea, n̄ recipit in ectiis ē ipsissima ectia translata de gradu in gradū ecdi. 2dū maā actuaꝫ p additionē actꝫ, ectia verò actuaꝫ n̄ p additionē, s p translationē de potea ad actū. 3tiū: maā et frā disꝫ ectlr saltim inadaequate, at ectia et existea, st una numero ectia, in diverso gradu ecdi ꝯstituta.

Quaestio 3tia
De Passionibus entis

Ad veram passionē 4 requiruntur, 1mo qd̄ sit aliquid, nihil enī entis positivi passio n̄ ē. 2do qd̄ aliquomodo de disꝫ a subo. 3tio, qd̄ ꝯvertaꝫ cū illo. 4to: subm, sit extra ꝯceptū ꝓpriae passionis. 2 7.

R. D. in 1mo. 2 3. Pl. Ar. 2. asserit, unū verū Bonū ē passionis entis. Pr. Si unitas, veritas, Bonitas, passiones entis n̄ ēt, maximè q. n̄ subterfugiunt ejus ꝯceptū, at subterfugiunt, er & Jor, fundamentū oppositae senteae.

N. p. Vnitas veritas, Bonitas, differunt inter se, et ab ente ratione frli obiectiva, er. &c. A. p. quae differunt de fne, differunt ratione frli obiectiva, at Vnitas, veritas, Bonitas, differunt inter se et ab ente de fnione ut pt, er. &c.

Quaeres: quomodo differunt? Rp. Passiones differunt inter se et ab ente diffrea frli ex naa rei, in linea intli intelligibili. 1ma pars pt, q. Veritas, Bonitas habent diversos respectus, scilicet ad Intlm et appetitum. 2da pars pt, q. ens et Bonum attingunt diversis sceptibus, at diversis sceptibus correspondet diversa sceptibilitas in Obo, quae fundat distinctionem frli ex naa rei in ec Obicibili, er. &c. Secorsive de hoc.

ARTICVLus PRIMUS.

De Vnitate Entis.

2 § Quaeres 1mo: an Vnitas stet in positivo?

Circa praesentem difficultatem 3 sententiae, 1ma affirmat unitatem consistere in carentia divisionis. 2da asserit unitatem dicere in recto, entitatem positivam, quatenus subest carentiae divisionis, quae sup illa fundatur. 3tia dicit unum addere aliquid positivum supens, id vero non realiter, aut frlitte absolute distinctum ab entitate, sed in ec obicibili. Nos sequimur R. D. Vnum et Vnitum differunt. Vnum enim pt ec simplex naa, ut Deus. Vnitum, constat partibus inter se unitis. Deinde Vnum et Vnitum valde differunt, Prg enim sub naa humana, c unus homo, sed non solus, at sol, c unus et solus, idest unicus in propria naa.

Res. 1ma. Vnitas entis consistit frlr in positivo.

Pr. 1mo: Omnes species stant in positivo, er et unitas &c. A. pr. productione, similitudo, identitas, aequalitas, sunt species peculiares unitatis et stant in positivo, tm q. fundantur in positiva ente, tum q. sunt rationes fundandi relationes reales positivas, tum q. opposita earum, nempe diversum, dissimile, et inaequale, stant in carentia unitatis ut pt, ergo omnes unitatis species stant in positivo.

Pr. 2do: Vnitas identificatur realiter cum ente positiva, er stat in positivo. A. pr. Vnitas praedicatur realiter de ente positiva, ut cum dicimus Deus c unus, Xtus c unus, Prg c unus, er. &c.

Res. 2da. Vnitas consistit frlr in simplicitate naae, quae denominatur una. Pr. q. eo ipso quod naa aliquando multiplex, non

pt cōtra, cr̄ent usia cōtra qd̄ dr̄ simplex.

Ofr. Corpo qd̄ens sit naā simplex, et indivisa in se, et divisa aquo cuiq; cōtra se, et unū cr̄.

Res. 3tia. Vnitas addit grādē distinctā ab ente ut cōstituti quā grās, sese appellat simplex naā.

Fr. 9. Vnitas dicit speciale respectū quē nō dicit ens absi ut in portat grādē distinctā. sequa pt, id cōsti tonū ex sua abun dare Vero, q dicit peculiare respectū ad columnā. Fr. pr. Quid dicit indivisionē aliq variationē in naā ab ens absq; hui usmodi indivisione nō dicit, cui posiq sit indifferens ad cuiuscūq divisū et divisū cr̄.

Solvendis Nota 1mo. Illud Duo st. ut Ens. Deq. Ita. Vna. Sua. aliq grādē dicit indivisionē et similia Vnitū intelligide unitte secundū quid nō minus decente carentia multitudinis n̄ vero de unitte secundū quid rq, quā tat in positivo, sicut sicut porcū in re cōtra positivā. ut negationē explicitā.

Nota 2do. qdō Prg ēq scripsit ut supra hō, supp̄ quid ē cū carentia alicui hui, seu indivisi ab alio, n̄ cū carentia ut ita ente unū, vel indivisū carentia vero, resultante. Vnde simplicē naā, qm habet denominū unq grādē, q carentia vero resultans ab qd̄ē nō minus n̄ plures.

Nota 3tio, qmis Vnitas addit respectibilitē grādē ente distinctā tn̄ prosequit, qd̄ possit aliq ente scripi, naā hō additali quid subaāl, et n̄ scripi adequatē aliq aali n̄ pr̄.

Nota 4to. Ens ex ppria ratione ē unū habēdq unū sceptū unitte Genericū n̄ultimo transcendentale, de quā sermo, nā uni sale transcendentia ē unū fundamēlē n̄ vero grādē.

Quero 2do utrū omnē necessariō Prg ēq distinguit numero ab alijs individuis. seq, qd̄ pr̄ naā pr̄ individuationis? qua in re, certū ē Vnitte specificat de bruoni a grā subtali hōnī dicq specie a bruto. ā aā raōlē rep̄ dūficultas de prima: pōt Vnitatis Numerica et individuali? Vnde sit quej individuis? Cuiq Intelligea.

Nota: Princ. Individuationis Explex, Ofr, et Radicale. Primo ē sola Dētnā individualis ex se ita, ipsa enī determinat naā suis communē ad Pr̄ā. Sicut Differa specifica

c̃ prime. ſic ſpecificationē eō q̃ determinet genus ad certā
ſpeciē. Pr: Radicale Individuationis c̃ radice de qua eq̃ritur
differa individualis. Vnde Difficultas, vt inquirit de potentia
plā grā, nā hoc apud omnes c̃ Differa Individualis, ſ̃ inquirit
de prime. radicali ex qua primitū radice oriat q̃ maā eq̃ Lumen
nā q̃ ē esse indifferens ad omnia individua? coarctet ad unum
vnū, et esse vltimate Individuū, et distinctū a quolibet alio. quo
re ide c̃ prius inquiritur radicē differa Individualis, ac inquiritur
re radicē distinctus numericos, hac enī semp̄ q̃ueni? a differa
individuali et hecceitate.
Circa pricipaliter exercenda in hac maā. Una assert inca
duationē desumi a tota entitate. Duas: Individuationē fie
ri a tra distincta hecceitate: ex toto valiter resultante. Ita
Scotistae. Alia: Thom. ex quibus alij asserunt radicale indi
viduationis principiū, quantitatē. Alij maā Una quantitas
tas, itra quos Vide eas Gurziaā. N. P. D. in 3 D. 12. Qo
ſ. 2. §. 2. Ad pro ad ſ: Dico q̃ tra c̃ principiū Individuationis
nec de hoc debet c̃ principio aliquas. Vnde cū P. Dſ.

30. Res. Individuatio fit vna subsistentia alis, semp̄ desumit a
Thomas: pro Lmo: Constitutione et Distinctione
prout q̃ de, Vicentini p̃ea de maā attribuit, et distinguit a re
te et tunc Individuū dicit ab alio p̃ sola tra, et p̃ sola tra
tuit in vacuo individuij. Sub indeq, sola tra eius radix Individu
ationis. Non pr. unū dictū, et Sancti ut Phg Imo Metaph.
text. 4. p. ſ: Neq; qui distinguit et separat, ait sola trā
acq individuij q̃ maā Una quā cum p̃ Thom. omnia caret ac
dente, et Secundū D. Aug. Vnusq̃q secundū id̃ habet et
est Individuationē, quamvis desumat Ab Imo ad Imum. Ait et
ex D. Aug. tra et nā maā, et est Individuatio.
Ad pro et Phg, ante omnē accidens dicit entitē, intra q
Substantiā ad Imā quā Dictū nō sumit a maā et Scotistae
sed est corruptū et Individua dicitā, ad maā Imā et Ultimā
ultimā, ex hoc dictū et tra. Contra infans et senex, statū
mero individuū, absoluti. tra, Licet quantitas et maā sint
diversa;

Sr. Eclo ex Prino. Et hom. Differa p̃ vos, de sumiz a gra, sicut et
Geng a maa, at Differa Individualis, e vera Differa, era gra, dr
de maa desumiz. ex quibz

Intero Lmo: maas substantiales inter se distingui, p̃ diversa
respectz ad gras, quibz inhermanz.

Intero Eclo: aarcolo ei dr Individuas se exquoeni e gra
simplex, caret principio radicali Individuationis Licet p̃ sit
radix individuationis compositi.

Sr. Dño: Omng generationis et Individuum ex Pho eni & Mt.
sex. Et p̃ ns generat Ho, et sic Ho. as sola gra subsit alis, et
omng quo generationis, er. sola gra subsit alis, uis prius. quo,
et p̃dicale Individuationis

Sr. Lmo: Omnias ez distio Numerica, sumuz a maa, er maa
diz mata quantte, cis radix Individuationis. Ch. p. ex Pho p. Mt.
sex 12o dicente, ea est unus numero individuum, quor maa e una
illa de vnza, quor diversa e maa.

Sr Ale in dicto text. n Loqui de maa Lma possibias, quae ad ens
p̃ens compositi mali, & de maa ma inali, quae e differa ipsa in-
dividualis. et Rujusce nominis rão e q. sicut maa Lma, Phoca e
Lmus subm gra substantiali ita differa Individualis e Lmus subm
substare Eclae, quae de illa p̃dicari possunt. sed haec exp Leão
mis similis: Licet enim apud Dialect. inualeat axioma: Genus desa
mig a maa differa a gra hoc tn n Obstante Dhom. descendit
in angelo et componit ex genere et differa et dicit tale axioma inter
Gradz de maa et gra analogice et p̃ quia nda similitudine
accepti er Interpretatio nra Lmi.

Obs Eclo: Numerica distio e maalis, in quo dist erta specifica
quae vocat distio prli. erillo desumiz a maa Lma.

Sr. respon. arz. de cogne qua Specialis cognosci Gabriele in
hoc instanti quae dist solo numero ab ea, quae e ejus? Gabriele in
et Novit in hoc tio mands at si cognes omnino in maali, et bo
rez invenire distio Numerica qui a sit maalis.

Sr Eclo dr vcte. Dis. Neg. desumi a maa Lma quae e Lmus
subm, p. hoc est vcte spionis, 2. desumiz a maa Individuali quae
e Lmus subm omnle, et Gdicabilis. ? Sr. Eclo: Licet distio inter

2 aas raoles n possit vocari Dictio frlis, congruentius tn vocar a
D. Dictio frar.

31. Pro Reliquis Solven. Nota 1mo: Divisio substualis, in
ter individua substae, fit p ppias fras substales, et accid ent
p ppria quantte.

Nota 2do: Fra ex se e una et singularis, q. ex se trnat
actne singulare, n q. educiz ex hac numero maa cu possit di
nitq ex alia et ex multis simul educi.

Nota 3tio, sicut Unitas frlis, et pdicata communia
sumunz a fra ita Unitas maalis, et pdicata individuali
desumunz ab eade fra, q. unitas frlis et individualis id ent
cam inter se ideoq ex eade radice pullulant.

Nota 4to: n Inferri ex eo, qd e incommunicabile indi
u sola maa ee radice individuaonis quae etn e incommu
cabilis. Nam negamq hac incommunicabilitte maae. Sicut
ni fra communicaz maae, ita maa frae imo, qmvis fra com
municarez maae et n maa frae, tn n sequerez intentu q pa
versarios n obstante qd maa signata communicaz comp
sito adhuc p illos e princ. Individuaonis er etn qmvis fra comm
nicarez maae, tn e p nos, princ. Individuaonis.

Nota 5to: qd migrat de individuo in individuu n pst ee
dix individuaonis, q. e aliquid communicabile, s maa m
grat de individ & q. e communis genito et corrupto er. n pst
radix individuaonis, s sola fra quae migrare n pst.

Nota 6to: Individuaone angeli, sumpta tota ipsiq entte, cu
ang elus sit fra simplex, caret Principio individuaonis radicali,
habet solu frle.

Nota 7mo: eade entitas frae pst ee radix convenientiae specifi
et diversitatis numericae, p diversos gradus, etenim gradq specifi
disq frlr in ee obiecibili, a gradu de freali. Sicut dicente S. Th
Genus et differa in spiritibq sumunz ex eod e capite, atq ingc re
convenientiae, et differa diversitatis, ut utraq pst desumi ex eod e capite

ARTICULUS 2dus
De Veritate et Bonitate Transcendentali

32. In Lgade veritte frli egi mus n. 176. Nun nobis sermo e de
ritate entiva et externa, quae dez transcendentlis q. vagaz p

nia genera et transcendit ultimas rer. diffras. sequitur enim entis
naa. Vazquez cum alijs docet, veritte transcendentale est deno
minatione extrinseca a cogne, et hoc nequit sustineri, q. Ve
ritas transcendentalis est passio intrinseca entis, de Linea Obeti
va. Hinc, nec falsitas transcendentalis est denominatio extri
seca a cogne falsa, q. stat in carentia intrinseca et Obva
cor. quae ad rem vera requirunt. 2da Sentea, affirmat stare
veritte in carentia entis ficti. 5 Itra. Hircocervus est verum
ens rationis at non per carentiam entis ficti, ergo. 3tia et com
munis defendit veritte entitva consistere in capacitte rei ut cogno
scat sicut est in se. 5 Itra. Veritas entitva est de Linea physica et
absoluta, cognoscibilitas est de Linea intlli et respectiva ad Intlum.
Deinde, prius est ec. verum quam posse ut verum cognosci.
Res. 1ma: Veritas transcendentalis est adaequatio rei cum
principijs propriae naae constituentibus. (Intellige de adaequatione 23
rei in ecdo.) tunc vero habet haec conformitas quando res habet
exercite et in Linea physica, quod quidante productione dicebat
ejus ecctia signate, et in Linea intlli diminuta, in compos
sibilitate tenor fundata.
Pr. 1mo Resol. te res dicitur ec. vera, quando exercite habet praedi
cata ecctlia, at haberi praedicata ecctlia rei, est adaequari cum princi
pijs rei naae constituentibus, ergo.
Cfr. haec rao ex D. A. 1ma par. 2 16. A. 1mo dicente: Dico
enim verum Lapis, q. assequitur propriae Lapidis naae.
Pr. 2do: Veritas entitva per adversarios stat in conformi
tate ~~per adversarios~~ adequationis Obeti cum cogne, et melius stare
poterit in conformitate adequationis cum proprijs principijs.
Cfr. Volens discernere inter verum aurum et falsum non attendit ad
ejus conformitte cum cogne (cum haec sit indifferens ad utrumque)
sed ad principia, verum aurum constituentia, ergo. Optime er
ait. R. D. Veritas constituti, est effectus formalis, verorum principiorum consti
tuentium.
Obs. 1mo: Inter rem et principia ecctlia rei nulla est conformitas
ergo. A. P. Ejusdem ad seipsum nulla est relatio conformitatis, at res,

et quis principia ecclesia, et prosequitur, etc.

R. Licet inter rem et ejus principia non possit reperiri habitudo opponis, quae est relatio praedicamentalis et Eadem esse, potest tamen inveniri habitudo componis, quae est relatio Eadem dici, ad quam sufficit distinctio includentis ab incluso, quae reperitur inter totum et partes, inter constitutivum et principia constituentia. Ubi adverte: Relationem Eadem dici, cujus modi est relatio scientiae ad scientem, non est ficta, sed vera esto praedicamentalis non sit.

Ob. Eadem: Sublato divinitus calore maneret vere ignis, at non maneret omne debitum ejus naturae etc.

R. Calor non est principium constitutivum ignis, sed propria illius passio. Veritas autem entitativa non stat in adaequatione exercita, sed cum principijs constituentibus.

Solvendi. Nota 1mo: quando R. D. dicit: res dicitur vera secundum habitudinem ad intellectum non loquitur de veritate entitativa, sed obiectiva.

Nota Eadem. Veritas ecclesiae possibilis quae dicitur aeterna et necessaria est diminuta et nominalis, quae similiter sumitur in adaequatione cum principijs proprijs, stat enim in compossibilitate terminorum.

34 Bonum et perfectum idem sunt. Bonum enim dicitur ex integra causa perfectum vero cujus nihil deest. Dividitur Bonum in ecclesiae, cujus nulla deest perfectio ex pertinentibus ad lineam quidditativam primariam, ea ratione huius. Et in Accidentale, quod est collectio omnium accidentium ordinis naturalium quae debent proprie nasci, ea salus. et Integrale, cujus nulla portio deest ex pertinentibus ad rei integritatem, ea ratione. Ex his autem sola bonitas essentialis est transcendentalis et attributum entis, quia haec et non alia competit omni enti.

Eadem dividitur Bonum in Honestum quod amatur propter se, in Delectabile quod amatur propter delectationem ea aqua frigida, propter refrigerium. et in Utile, quod amatur propter finem. Haec Divisio est a bono respectivo, quod est Bonum alteri, non ab absoluto bono, quod est bonum in se. Dicta 3 membra non semper disjunctive sunt, et erant simplex amor Dei, potest esse bonum, simul honestum, Delectabile, Utile. In quo stet Bonitas transcendentalis varij varie sentiunt. Sit.

Resol.

Bonitas Transcendlis seu Entitativa consistit
frlr in perfectione Intrinseca et Essentli rei.
Pr. 1mo. q. perfectio ecclis, e 1ma radix appetibilitatis, ideo
enim res sit appetibilis, q. perfecta, ne e contra, er &
Pr. 2do: Rao boni desumitur ex integra causa at integri
tas ecdi stat in perfectione intrinseca, er & Nam p. perfectum de
cuj nihil deest, er &
Infero ex Res. appetibilitate ec propria passione Bonitatis
n vero ejus constitutivum, q. Veritas entiva n constituit per cognos
cibilitatem ut ostendimus sicut nec quantitas per tangibilitatem
nec qualitas per sensibilitatem, er nec Genitas entiva &
Adverte 1mo: Bonitas transcendlis e perfectio absoluta
subinde eq n stat in relatione ad appetitum, rao e quia ad Bonitatem
n dat per se motum er & Ssq. pt. A. p. Ad finem obtinendum n dat
per se motum, at rao finis, in Bonitate consistit, er &
Adverte 2do: Bonitatem entiva ec veram passionem Entis
dimanantem a natura, rao est: q. ex eo qd res sit habens veram
entitatem sequitur ec perfectam, convenientem, et appetibilem; at Bonitas
stat in perfectione, er. &

ARTICULUS TERTIUS

De Transcendentia et Coarctatione Entis.

Res. 1ma: Ens e Transcendens respectu differentiae 35.
Pr. Raole eq. e aliquid frlr, er Differentia e Ens. Pr. A. Raole e
princip. Discursus er &
Solvendis Nota 1mo Differentiae in quantum sit frlr distincta
ab Ente, et n tm per identitatem cum illo, sit extra nihil.
Nota 2do: quamvis dicatur: Differentias ratione suj, ec aliquid entis,
n vero ens frlr, v aliquid ditates modificativas entis, n vero
entes tm Differentiae adhuc sunt ens, q. sicut Ens quid et Ens Quale conve
niunt frlr in ecdo extra nihil, ita illae aliquid ditates, sunt extra
nihil.
Nota 3tio: Differentia eq Raole, nequit prescindi a nihilo, q. prin
cipio elicitivo discursus repugnat ec nihil, cum tale princ. Elicitivum

post dare ec. discursuj.

Nota 4to: ultimas Differas convenire in ratione entis analogice licet non univoce.

Nota 5to: Quamvis analogice participant rationem entis hoc est brutum tamen genus: quia univoce convenit illis. Diversitas enim univocationem excludens non est a praedicatis superioribus, et transcendentalibus (alias nullum esset nomen univocum) sed convenit ex praedicatis inferioribus, quae nimirum rationem communem inaequaliter participant.

Nota 6to: Differa contrahens genus interjectum non dicit totam speciem, at Differa contrahens genus supremum, ut Perseitas substantiae dicit totam speciem saltem implicite. Hic adverte Perseitas est aliquid praeter ens, non quod excludat conceptum entis, sed quod ejus superabundat sic nomen Pius scat aliquid praeter hunc, non quod Pius ratione huius excludat, sed quod ejus superabundat.

Nota 7mo: ratione non post discursum connotare, quin connotet aliquid extra nihil ac subinde est ens licet verbis non exprimatur in ordo. Sicut hoc est formaliter ens licet non connotet clare existentiam.

36. Res. Ecclesia Coarctatio entis ad inferiora fit per conceptus Obiectivos enti superadditos et non tantum per majorem entis explicationem. Ante Praeterea hujus conclusionis sciendum est: Ens coarctari a Differis, nihil aliud est quam per illas limitari et restringi quomodo ex coarctari possit ratio dubitandi sic proponi solet: Contrahitur ens per Taleitatem vel ex illa Taleitas est ens, vel non si Ecclesia ex contrahitur per nihil si primum ex contrahitur per seipsum. Scot. def. coarctatione entis fieri per modos intrinsecos ejus superadditos, qui non sunt entia formaliter sed tantum materialiter. Thom. vero Coarctationem dicunt fieri per majorem expressionem ejusdem entis absque novo conceptu superaddito. Unde affirmant cognitionem entis in statu attingere singulos modos et Differas eccli, quae tamen postea per novam cognitionem expressam.

+ Res, cum N. R. D. In 1mo. D. 25. Q. 1ma. de ente. A. 1mo. § 2. arg. 3. dicente: In quacunque re inveniri conceptum eccli, ergo ex parte Obiecti superadditum conceptus Taleitatis. Item, A. 3. § 1mo

arg 1mo; addit: Conceptum entis esse priorem prioritate subsistentis
usque conceptu taleistis. cum N. igitur D.
Pr 1mo 1ma pars conclusionis: Conceptus substantiae est diversus
obiective a conceptu entis, ex. ens coarctatur ad substantiam per conceptum
obiectivum ei superadditum. A. p. Efficaciter; a N. R. D. Istae propones
substantia non est et substantia non est substantia, sed actus specie diversi
1ma enim potest esse vera, Eda semper est falsa, ex. sit de Obo specie
diverso, in esse Obicibili, at 1ma per Obo attingit conceptum entis
Eda vero conceptum substantiae, ex. conceptus substantiae est superadditus ob-
ective conceptui entis.
Resp. Ponitur esse de ente participaliter sumpto (1ma). S
Ctra: Ens participale est verum ens, atqui habet conceptum di-
stinctum a conceptu substantiae ex. &
Pr. Eodo: Ejusdem partis 1mum Ans, ratio entis, est prior pri-
oritate subsistentis usque ratione substantiae, ex. ratio substan-
tiae, ei superadditur obiective. A. p. nam bene valet: est substa,
ex. est ens, non est contra.
Ctr. Aliqua scimus certo ut entia et dubitamus an
sint substantiae vel accidentia, ex rationes substantiae et acciden-
tis per additionem se habent ad rationem entis. A. pt. nam certo
scimus dari intellectum, non tamen scimus, an sit substantia vel accidens.
Eda pars. Res. pr. Nova illa expressio est verum ens, atqui est
extra rationem entis in communi, ex. coarctatio entis in com-
muni fit per aliquid superadditum de Linea entis.
Obs 1mo: Strahibile debet esse extra rationem strahentis, at ens non 37.
est extra rationem differentiae cum includatur in illis formaliter, ex. ens non est per differas
strahibile.
Rp ad veram contractionem sufficit, vel quod strahibile sit extra rationem stra-
hentis vel quod strahens sit extra rationem strahibilis. Licet autem
ratio entis includatur formaliter in Differis, istae tamen formaliter excludunt ab
ente. Adeo: Differas strahere ens, Eda quod explicite dicunt, non se-
cundum quod implicite dicunt autem taleistae explicite, licet impli-
cite rationem entis involvant. S
Rp Ex. ens strahitur per ens, at hoc est nugatorium, Rp ens in communi

ostrahitur per ens signatum, 2dum quod dicit explicite, ideo Neg. Mor.

Obj. 2do: Si ratio entis coarctet per differentiam perfectis distinctam, coarctaret ad perfectionem per aliam differentiam, et sic in infinitum, at hoc est inconveniens, ergo.

R. Sicut Differentia individualis speciem determinans, seipsam determinat ad individuum, ita perfectas determinans ratione communem entis ad genus substantiae, seipsam determinat ad substantiam.

Obj. 3tio: Praedicamentum substantiae est conceptus simplex, ergo componi non potest ex ratione entis et perfectione, ergo.

R. Dem conceptus simplex quod excludit componere ex genere et Differentia non quod excludit componere ex ente et tale ente. Unde R. D. in 1mo D. 2 Q. 1 A. 3. § 3tio dicit: prius concipitur substantia in ratione entis quam substantiae et eodem modo de qualitate et de quolibet alio praedicamento. In quo sensu ea vocat R. D. complexa. Consonat D. Aug. 1ma par. 2 Q. A. 3. substantia quantitas et qualitas contrahunt ens applicando ad aliquam quidditatem seu naturam.

Obj. 4to: Bicubitum et tricubitum non sunt differentiae coarctantes quantitatem sed novae ejus extensiones, ergo per se et in alio non sunt differentiae coarctantes ens sed novae ejus explicationes.

R. Bicubitum et tricubitum sunt figuras accidentales quantitatis, ad quas de materiali se habent, at per se et in alio sunt differentiae ecclesiastes entis, illud includentes et dividentes in 10 praedicamenta.

ARTICULUS 4tus

De Duplici entis praecisione, positiva scilicet et Negativa

N. R. D. Ens communissimum in explici statu considerat, 1mo ut praecisum negative a suis Inferioribus, 2do ut comparatum actualiter ad illa. 1mus status praecisio Negativo, 2dus, praecisio positiva. Status entis negative praecisi diversus est a statu ejusdem ut comparati ad Inferiora tum quod metaphysice et logice sunt diversi status, et considerationes naturae Urbis, at ens per negativam praecisionem fit quasi Urbe Metaphysicum, per comparationem vero, fit

quasi Vrle Lgcu er. & Tu q. Ens Pcisu e Indiffrens ut compa
retur ad hæc v illa inferiora, n minus ad substaa qm ad acci
dens, v qm ad 2 accidentia: at p actuale comparaone ad in
feriora, tollitur hæc Indiffra, Vnde diffrunt sicut determina
tu et indeterminatu.

De Ente Negative Pciso.

Nota 1mo: Sceptq dividitur in Obvu et Trle. Certu e Analoga ha
bere unu sceptu frle difficultas e de Obetivo. 3 $

Nota 2do: Pcisio e separaõ quædam intlis, unius frlitis a alia.
Dividitur in Positiva et Negativa. Vid Lga N. 103, 124.
3o. Pcisio Negativa subdividitur in Mutua, quæ versatur inter
sceptq ab intlu mutuo separabiles. eq inter aal et raole, pr
enim clare attingi aal sine raoli et e contra. Non Mutua ver
satur inter sceptq n mutuo separabiles. eq inter aal et hne. Licet
enim aal possit sine hne cognosci, n tn hõ sine aali.

Nota 3tio: Vnitas sceptq communis 2plex, e 1ma
pfecta, qdo sceptq actu excludit, omne diffra inferiore licet
sit in potea ad illas. Sic aal, dum excludere raole et irraole.
Altera Imperfecta qdo sceptq continet plura actu, licet implicite
et confuse. Sic Pdm hõ actu continet da et raole licet implicite.

Res. 1ma Ens habet unu Conceptu obetive Pcisu a Dif
ris suor Inferior. Ita K. D. in 1mo D. 25. Quæ 1. A. 3. 3 $
Pr. 1mo: Ens, ut ens, n scat sua inferiora immediate, eq sub
staa et accidens, er. & A. p. Ens ut ens n scat immediate
substaa alias n pdicaret in quid de accidenti, n scat accidens
immediate alias n pdicaret de substaa. Neq scat imme
diate utrumq, hoc e substaa et accidens, alias n diceret
seorsim de uno quoq. er. & Ipr. qdo affrmo: Intlq e ens,
n assero immediate Intlu ee substaa, s raone communi
ad substaa et accidens er. & A. p. Ppoo affrans: Intlq e sub
staa, e opinativa, et incertæ veritatis: Ppoo vero dicens:
Intlq e Ens, e certissima er. hæc n affrat Intlu ee substaa.
Pr. 2do: in omni re e Conceptq ee tiæ, et sceptq talis ee tiæ

hoc est rao entis et rao talis entis, at rao entis est prior et universalior talis entis, er. rao entis disp. obvie a talis ille. Noris Eda pars pr. sic: Ppoo: Substaa est ens, est frlis et superioris de inferiori, er. rao entis est Universalior raone talis entis, scilicet substaae. Hinc pr. 1ma pars q. Universalia sunt prior singularibus, tum quoad cognosci, tum prioritate subsistentis, nam 2dum qm prius dicit qd ex altero inferri, at rao entis est superior substaa et ex illa inferri, non est contra, er. rao entis, est prior raone talis entis.

Pr. Ultimo: hoc et Leo sicut conveniunt in raone aalis, ita conveniunt in raone entis q. rao aalis includit frlr raonem entis; at rao aalis habet unum conceptum obiective distinctum a diffris, er. et rao entis. Adverte tn conveniencia hnis et Leonis, in raone entis non est Univoca ob illius transcendentiam.

10 Res. Eda: Conceptus entis obvie quidem, non includit in se actualiter adhuc in confuso Diffras suor Inferior.

Rao est, tum q. pdm superius (: quale est ens respectu Diffrarum) non includit in se actualiter diffras, quibus contrahitur et dividitur: tum q. genus non includit actualiter diffras quibus contrahitur, er. etm rao entis &c. Isqua p. si enim rao entis includeret actualiter diffras, eq raole, et irraole, Genus procul dubio, includeret illas diffras, cum in se actualiter includit raonem entis in qua illae includuntur. tum q. si ens contineret omnes diffras, tunc contineret diffras Deitatis, Angeli, Lapidis &c adeoq in ista ppoone, hoc est ens dicerentur omnia illa de hoc sicut, q. risibile radicale implicite continetur in raoli de quocunq enunciatur raole, enunciatur etm risibile radicale. At rao entis, dicit implicite pro adversariis diffra Dei, Angeli &c er. de quocunq enunciabitur ens, enunciabitur etm diffra Dei, Angeli, &c

Infero 1mo: ens ut precisum negative, habere unum conceptum frlem unitate perfecta, tum q. conceptus frlis, est rao conceptus

ens vel ens habet unus respectus Obvii. er. et sic. sed q. si respectus entis, nec est unus erunt infiniti, et tot, qs entia. q. ns
c̄ jcr vāc de duobz q̄n de omnibz.

Infero Ecclo: Differa entis, vt q̄cuncunt Obvii ab ente q.
vac entis includit ens in Differis ultimis, sic er. differa vt q̄-
sunt q̄cundi ab ente Obvii, sicut hō vt pos q̄cundi a vacuo.

Infero 3tio Positionē entis, a suis Inferioribz ei inadequa
tas et nō mutuas, licet eni possit attingi ens sine differis ens
tis vt possunt sine ente attingi q. cognosci vt possunt sine
aliq differtie. sic hō nosci vt pos sine addi, omnis dat possit co
gnosci absq homine Deoq e positio vt mutua. Si dicas, dat
q̄cundi vacuoli nō ab hīne, obviac: supervig e q̄cundibile, ab
omni inferiori, at genge. supervig specie, &c

Obj 1mo: Ex 2do de. Metaph. Dex. p: ens vt scat aliquē 4 s.
gradū ēē di, sup de q̄dicamenta, ipsa immediate, &c
vt scat gradū ultimo ens) analogum vt.

Dices: Dicit se 1mo diversa, in nullo veniunt, at, de q̄di-
camenta se 1mo diversa, &c. Ad 1mo: de diversa con
venientia Univoca, vero analoga q. possunt veni-
re analogice quod in nullo veniunt Univoce. Ad 2do.
N. Si sint 1mo Diversa transcendit ut ens, et nihil. Si
sint 1mo diversa Deus ut entia designata. N. q. hoc se
mire Deum in q̄dicatis superioribz transcendentibz.

Respdeo: q̄dicamenta se Dupliciter simplicissime er. vel
composita ex ente, et Talitate. Ad 1mo Hoc compositū vt
pria q. vacuo Entis transit in ipsa Talitate et sic 1mo di
versa. Sed q. vt mutua exclusio ipsius partis compo-
nentis licet eni ens Talitate excludat, sed vt exclusiva
ejusdem.

Obj 2o de: vacuo entis e de ratione differe, er. vt pos q̄cundi
ab illis objective. Ad q̄cundi pos Positione vt mutua.

Dices: Posita Positione entis a suis differis, aut manet in illis
aut vt manet si 1mo vt suis Positis ab eni manet in vacuo
illa vt scindit si Deus vt e de ratione differe, q̄ esse vt

constituit, n. pst. prescindi ab ea.

Rp. 1mo. retorq. arg. de precisione aalis ab hne.

Rp. 2do: raone entis precisae a diffris manere in illis, sicut posito Xti Dni corpore in Eucharistia manet simul in Coelo. Addo constituens posse prescindi inadaequate a constituto, sicut pars prescindit imo et separat a toto.

Dices: Ideo aal. c. prescindibile ab hne, q. n. transcendit ultimas diffras raolis, at ens transcendit ultimas diffras suor inferior, er. prescindi n. pst. ab illis.

Rp. aal. pp assignatam raone prescindit ut ens univocum, nam logum. Rep. Dis: Diversitas substae ab accidente, n. e raone entis, s. a pscitte, er. rao entis omni no e eade sicq univoca. Rp. Diversitas substae n. solum e a pscitte, s. etm a raone entis in pscitte frle imbibita, q. ens in substaa, fit pscitas in accidente, inherentia; cum er. ens in substaa et accidente diffrat se toto, univocum ad illa ec. n. pst.

Obj. 3tio: Itra 2dam Ideo ne Rao entis Obvi precisi dicit actualiter omnes modos ecdi, er. A. p. n. plus negat negao qm affrat affrao, at negao entis simplr accepta negat actualiter omne modum ecdi, er.

Rp. 2plr posset quis negare exystca individuor ea substa humana, v. negan. exystca Pri, Pli et alior individuor, v. negan. exystca ipsius naae humanae, ad qd minime requiritur ut individua ipsa, includant actualiter in naa, s. qd na a ipsa includat actu et frle in illis. Similiter in nostro casu, pst quis negare exystca omniu v. neg. hoc illud et omne ens, v. neg. raone entis, ex quo minime sequitur, qd hoc, istud et illud ens, seu, qd omnes modi ecdi particulares, includant actualiter in illa raone communi, s. qd rao communis includat actu et frle in omni ente, et modo ecdi particulari.

Obj. 4to: Itra eadem: p cogne entis ut sic, attingit omnis diffra, er. p cogne entis ut sic, attingit quidquid habet ec, at omnes diffrae habent ec, er.

R. Omnes attingunt Edum sceptum communem entis, in quo analogice conveniunt, non vero Edum Talcittes, quibus disp.

Et quaeres quae sit Unitas Entis, Obective Precisi, et an Univoca? Nota: Nullum ex praedictis communibus in statu Precisionis dici posse univocum, aequivocum, analogum formaliter haec enim ejs, conveniunt formaliter in statu comparationis ad inferiora: eq. hoc nomen sanum ut negative Precisum, est indifferens ad univocationem, et analogiam, fit autem univocum, aequivocum analogum per comparationem ad diversa inferiora, comparatum enim ad hoc et illud sanum, est univocum, si ad aal. et medicamentum comparetur, est analogum, ad aal. verum et apparens, est aequivocum. Nunc ad Quaesitum, R. Ens quà Precisum negative, non est formaliter univocum, aequivocum, aut analogum, cum ordo ad inferiora est de ecctia univocationis formalis, sicut analogiae et aequivocationis ut patet in exempl. dato de hoc nomine sanum. Unitas tamen entis, quà negative Precisi, est jerquodammodo, unitate univocationis, tum q. ens in eo statu, excludit omnem excogitabilem diversitatem excludit enim in eo statu omnem differentiam a qua sola ~~diffra~~ diversitas desumitur. Tum q. ens in eo statu, quod est indivisum quoad sceptum univocum, licet enim sceptum univocum sit omnino idem in inferioribus, respicit tamen formaliter ipsa inferiora, in quibus Edum re multiplicatur, at ens in statu Precisionis negative, nullum dicit respectum ad pluralitatem, sed ab illa abstrahit omnino. Ex quo Inferatur 1mo: In statu Precisionis negative, ens est unitate metaphysicum, non logicum, et habere unitatem absolutam non vero relativam ad inferiora quae ad Univocationem requiritur. Inferatur 2do: aal. in statu negative Precisionis non est formaliter univocum, neq. Unitate logicum, sed per supervenientem relationem, ex natura Precisa resultet.

De Entis Precisione Positiva.

Inquiri solet hic, an ratio entis comparata ad Inferiora, nempe Deum et Creaturas, substantiam et accidens, sit Univocum, aequivocum, analogum

Rec. Sma: Cns comparatur ad sua inferiora nec univoce.
Ita Z D. Sc. rao entis qué omnigene cadit in Deu et creatura, neq
in substaa et accidente. er 8 Sc. pr. rao entis et longe diversa
in Deu et creatura Deu. Tra postremas cent differas, er
Lis: Raone entis ee ono cadet in illis 9 Zr. Similiter ens modo
9dicat de Deo et creatura 8 9 licet sit diversa entitue et admix-
tra: ad univocacone Zca requiri, qd rao scata, singulis inesse
at independenter, n vero usu 9 dependentia ab alio, at rao entis
quenit creature dependentem a Deo et accidenti a substaa 8
Dicco: Dependentia et inæqualitas n obstant univocationi
er. Zcor 8 er 8. Ano pr. Imo. q. rao numeri et univoca, ad si
nariu et ternariu utra quales. Edo, rao hois, et univoca ad so-
tes et filios inter quos e dependeca.
Zo Inæqualitt inter numeros sta ee a differis, vause a rao ne
generica. Numeri hæc enit excludit 9 Zr differas et abeq; vicissi
cludit, at vero inæqualitas inter Deu et creaturas nasce ex spe
rgono ee dit cu enit 9 vertat in differas sit sepe diversa, et inæqle
habent. ad Edu: Dependea filia a Pio e accidens Zis cu ustq; possit
a Deo immediate 9duci, dependa vero creatura a Deo in ado ea
filis. Zcs. Edas: Ens p ordine ad sua inferiora e Sc. analogia
47 analogia Attributionis. Ita Z D. in Imo. D q Eq. 8 Stadt in
ee Pho 4to Met. Ce. ubi ait: Ens se habet ad Inferiora sicut
salubre ad sanitte. Sanu e analogu attributionis er 8. Sc. ra
one. Analoga attributionis at quer rao stata venit usu 9 Ze 9 dep
dea a 9 alio at rao entis venit creature 9 dependentia ee Zis a Deo,
et accidenti a substaa er 8.
Dicco: Dependentia effectq a causa univoca eq univoq calorib
ab alio n tauferet usu univoca ee er. neq dependentia creatura a Deo.
Zo Neg asqm. q. Dependea creature ee Zis dependa vero univoca
Zonis ab alio e accidentis Zis cau utrq possit a Deo 9duci immediate.
Instabis: Accidens n dependet ee Zis substaa q post a Deo produ
ci et servari immediate. Zo dependere a substaa Specifica
tive et quo ad exigentia.
Sic Nota: Ens ad Deu et creaturas, ee analogu 9 portionis q.
Deus et creatura habent aliquale simile tudinem in ee do Zcis in
modo ee di infinite distent. neq ad analogia 9portionis requiri
plena et omnimoda similitudo, hæc enit ponit univocatis neq ma
analogia causat. qd vero hæc analogia dicitur abstractio ab in
ex eo maxime qd illa 9sistere in aliquali similitudine creature et Dei
hæc vero in dependea.

Quere a nõ ps comparatiõ ad Deũ et Creaturas nisi Analogice per
tionalitatis. 2 Ro Negat. Ita Nr Zagaglia. Iom. 2. dis. 4. de attrib.
scr. Ppositionalitas Dnĕ sumpta debet inter proportiones omni
no æquales ac proportiones Dei et Creaturæ ad ĩpas æquales cõ ppo
nut, cũ illa sit Indipendens hæc vero ecclĩ dependens ab illa et
Dicens: Æqualitas in pportione stat cũ distãa entiua, et licet Deus mi
finite distet a finĩ. Inter numeros 100 et 4. dat distãa et inæqualitas
entiua, quo Nr nõ obstante ppertio numeri octavi ad quartũ est æqualis
ppertioni numeri centesimi ad quingentesimum ergo
Ro æqualitte in pportione componũ cũ distãa entiua, ac nõ cũ dipen
dea ecclĩ, unde ppõnquis ab altera.
Instabis, cũ Dependentia ecclĩ ac sit bene æqualitas in pportione ergo
R. Pro Lice numeri ternarij creati ut entis a numero Ternario Di
vino dependens
Sufficiẽ dixit in habitudo tertiæ unitte et ultimæ omnino
æquales, sed ecclĩ inæqualitas in hac ita ut numerus creatus ecclĩ ter
narius creatus, nõ ecclĩ ternarius Increatus.
Ro hac instantia ppter æqualitte ppertionis ex compossibile cum di-
stãa entiua et nõ cum dependentia. Numerus enim creatus ternarius nõ dependet
ut a numero Increato cum Deus nihil loquens ad extra ut [illegible] ternarius

DISPUTATIO 2da
DE DEDICATIONIBUS.

Dedicamentum Latine, Catechesis a græco seu Dedicatio est certus Dedica
tionis et subiectus illius ad usum Divinum ad Indicandum. Unde in
recto dicit naturam quæ in Dedicamento collocat in Templo vero, dicitur
one quæ dicit Dedicandi. Dicit naturam quæ in Dedicamento collocat, vel vero naturam
Dedicabilem ut includens naturam divinam ut singularis hæc enim in Dedica
to dicit ponit ut dicendum. Licet de nullo Dedicet Dedicatione utili. Quoniam
do Deus de 2 Persona vere et naturaliter q. ut natura divina, sit ecclĩ
singularis, et naturalis Christi de illis, nõ Dedicatione utili. Quarumdam
de Dedicamentis in communi.
Dedicamentum est Genus Summum dicit tantum in includens abinclusa.
includens enim Genus Summum in Dedicamento sicut patet in toto. Ens
Genus Summum, et valet tritis generalissima, entia immediata. Dedica
mentum vero est Series seu coordinatio Dedicatorum superiorum et inferiorum
ad unum genere supremum quo ad illud est superius usque ad ultimum quo
ad illud est inferius.
Dedicamentum est Locus Substantiæ, Quantitas, Qualitas, Relatio,

Actio Passio Ubi Situs Quando et Habitus.

D. Isidorus Lect. 2. Ethi. c. 26. Omnia praedicamenta comprehendit hoc dicto: Augustinus magnus Orator filius illius stans in templo hodie infulatus fatigat, ubi singulis dictionibus singulae respondent Cathegoriae.

Bonitas divisionis explicat, modi eiusdem et explicandi praedicandi sit se, at praedicamenta, sit modi eiusdem et praedicandi, ex. si 10. Nec pro. quod repugnat in hinc angelo ☿ ut convenit ei esse ut accidens si 1mus, ex pertinet ad praedm substantiae. Si 2dus cum accidens non possit esse genus propter suam transcendentiam. Distinctione opus est: ut est accidens intrinsecus ut extrinsecus? si 1mus? ut est absolutus, ut respectivus, si 2dus erit relatio si 1mus? et sequatur maior erit Quantitas, si sequatur fra? erit Qualitas. Si accidens extrinsecus? ut convenit substantiae 2dus potentia activa ut passiva, ut 2dus neutra si 1mus, erit actio, si 2dus? Passio, si tertius, ut est mensura rei ut non, si non mensura, ex habitu si mensura extrinseca (cum haec sit ut tempus ut locus) ex tempore sumitur quando ex loco ubi, ex dispositione partium, situs. At nullus modus inveniri potest, qui ad aliquem ex his non pertineat, ex ☿

46 Ut sciamus quae collocantur in praedicamento, advertendum est ad illud mutandum penultimum ante n. 10. ubi diximus in singulis praedmtis, haec est distinguitur, 1mo ratione formae praedmti, 2do rei praedicamenti. Ratio formalis praedmti quae constituit genus supremum, est in genere substantiae ens per se. ratio formalis generis generalissimi, non est accipienda tanquam pars materialis per differentias contrahibilis, sed tamen forma illas determinans ad certum genus; etenim est per se se habet ut forma, aut si maioris ratio formalis differentiae in corporis determinans ad genus substantiae: incorporeum enim ex se est indifferens ad substantiam et accidens. Sicut ex. visibilitas est ratio formalis contrahens colorem ad visum, ita est per se, est ratio formalis contrahens incorporeum ad substantiam.

Res praedmti sunt ea omnia quae ratione formae ejus participant et in praedicamento reponuntur, unde in eodem genere substantiae, Angelus, Lapis, ursus ☿ dicuntur res praedmti. Duplex res potest collocari in praedmto ut directe, seu in recta linea, ut indirecte, et in obliqua ad latus. Illa collocantur directe et ratione sui, de quibus supremum genus formaliter praedicatur, hujusmodi sunt omnia gratia interjecta, species infimae, et individua sub ejus contenta. Indirecte vero collocantur ea, de quibus genus non praedicatur formaliter

et tñ de ipsius vno illig qd e vno Pdonti. sic hoc, dicetē collocat in Pdco subsiāa, de trib⁹ vlio, indirecte q. e ostentiva hnig. & requirunt condnes ad eltiz seu ad vno ostensiā in recta linea ad mo qd sit reale ens positiuū. unde excludunt entia rationis, et carentie Pdo qd sit ens ⁊ so entia esse ⁊ accidens. vel ad unus ad plum Pdonti finies. Dico qd sit ens cōe Deo. sic aāl vel posito in Pdamēto hs pars speciei, ⁊ hs totus potiale, ⁊ hs species actu compdita ex genere et diffa subalterna. Ad 3m: qd sit trig simplex ⁊ in compositg. Nec obest qd ex Pmētis compdita ex hoc q. ex negatiōe e ipsg simplex.

Advertunt aliqui ostā Pdictionis ad pe qd vox Pdi cadit entis finita, ⁊ hanc legem dicit ad ipsg cohibendi vagantē dictā, vel g ad eludē dat ferventias an Deus sit collabilg in Pdonto. qd vero dicit oditis ostendit ad ne pos, nas linea infinita sed aug, collocatg in linea quantis, caller infinita intensg, in genere qualitas. Ita asserēdū ē rationē fore genus sup mi Pdicabile obvie, ⁊ finito et infinito. et ratio clara q finitū et infinitū sit diffa subalterna completa, sed genus Pdicabile obvie ad omnia ⁊ subalterna completa, Pcipiendo ⁊ Nec obest qd Pdicata dicant ordinē finiti ⁊ infiniti, ⁊ ly est finiti excludunt tñ infinitatē.

Quod 2o Loco. An Deus C. Off. sit vox Pdicti. et hō ybie Deus ingenere collocant ⁊ vig. ea collocant vi genere in quibus trēs per coordinatio Pdicabilis a genere supmo usq ad individua, huiusmodi entia Deus sit, Substāa, Spiritus, Mens, Intio ac primum mobile aliter esse ⁊ cet. eius q. compōi ex ea ad repugnat simplicitati divine ac genere et diffa, similig esse compositis desitis vnitis non compōi simplicitati, ac Distinctionis fundamento inter se repugnat divine vnitati esse tñ compōi ex genere et diffa. Collocant Deus et finalis genitis, nisi pe subāa, Rationale vel ens, quod de illis a genus. unicus tñ a nobis notandus rationes finis hoc genus de Deo sit dici univoce, cui modi ad de sint infinite distantes. imo ut ens, genera supma de Deo dicā sit prove et creatura, univoca, esse univocationē ea. Ad rationē Pdi vocatus ea rogatus qd Pdm connotare creaturā. Deus equus imo socialis omnis ad ipsi ⁊ attributione ad aliud. ad rationē subāa Deo et creature equē bene sit prove sit unius attributione ad aliud et creatura ⁊ esse dependentia a Deo ens. Nec de Pdicamentis in Communi.

Questio Prima.

De Pdicamentis in Communi. Articulus Primus. Substāa dividentia et Quantitate.

De Substantia.

48 Nomen substãa dr̃ a verbo substo, q. stãs sub accidentibꝫ & pro rebꝫ accidentibꝫ subsistẽs q. ẽ ipse exister̃s.

Notandũ Dris substãa dr̃ suomodis pro ente stante hac enĩ rationis pro ente subsistẽte. Modo dicimꝰ Petra qđ dr̃ substãa ppter ẽtẽ distincta ab accidentibꝫ. ista qua acceptione nulla est substãa incompleta sed omnis substãa vocatur. 2to pro ente completa cuj⁹ modi est substãa acceptione nr̃a.

Prop. Ecclo Verbũ ẽ in alio 3 modis. 1mo pro ẽ usuꝫ in alio sicut pars in toto et hic modꝰ ẽ dr̃ in alio n̄ respugnas substãa incompleta ẽ una ex duabꝰ in toto. 2mo nec substãa completa ẽ in ẽo de cui⁹ Dñi supposito, et a nãe substãa Dei vel humana. Ecclo pro ẽ unus in alio, sicut manus in subo infinito, et huj⁹ hoc respugnat substãa incompleta dr̃ ẽ in alio sicut manus in corpore, sicut manus in subo divina. 3tio sicut manus in subo Petri est hoc modo Ecclo nulla dr̃ ẽ in Petro. Ad 3m sicut manus in suppposito sustentante que pars substãe Xti Dñi ẽ in verbo ea substentante pro ẽ sustentante. 4to dicitur in subo inhesionis, et hoc modo accidentia sunt in substãa. Et hic modꝰ ẽ dr̃ in alio n̄ respugnas substãa ut distincta a accidente.

49 Substãa ex Gdam dr̃ completa ut huj⁹ qđ ẽ ens per se, dr̃ autẽ ens per se cui⁹ debꝫ per se subsistere. Nostra Fides pro Deitate per Dnm ex S. Athan. et de Trin. c. 4 dicentꝫ: Corpꝰ est substãa, ergo substãa ẽ ens per se. Damasc. c. 23. Ecclo Substãa ẽ ens per se existens ac subsistens indigens alterꝰ ad subsistendũ. 3tio per. Nec est aliqꝫ ẽ dr̃ habere qđ ẽ per se ut substãa completa ut substãa ergo A. per se habere alterꝰ q. in se existit, ergo alia substãa q. in se subsistit. Ecclo ẽ per se existens dr̃ substãa ab omni accidente. 3tio ẽ aliqꝫ communis Solvendũ. Nra Dña substãa creata n̄ habet huj⁹ substãe ratiõem q. ejus causa sit ẽ ut radicale. pro hu manitate Xti Dñi cui⁹ divina substãa actualiter n̄ radicatur. Nota Ecclo substãa dr̃ ens per se completum dupliciter. uno modo quia ẽ completa. Alio modo dicitur ut Angelus et anima Petri, quia vocat ratiõem substãe. Secundo ut generalissima.

Contra hoc dr̃ Ecclesia Dñi sequi aam Ecclesiasticam sequi Sacramentũ Substãe ordinationis ponendo exemplũ de presbytero.

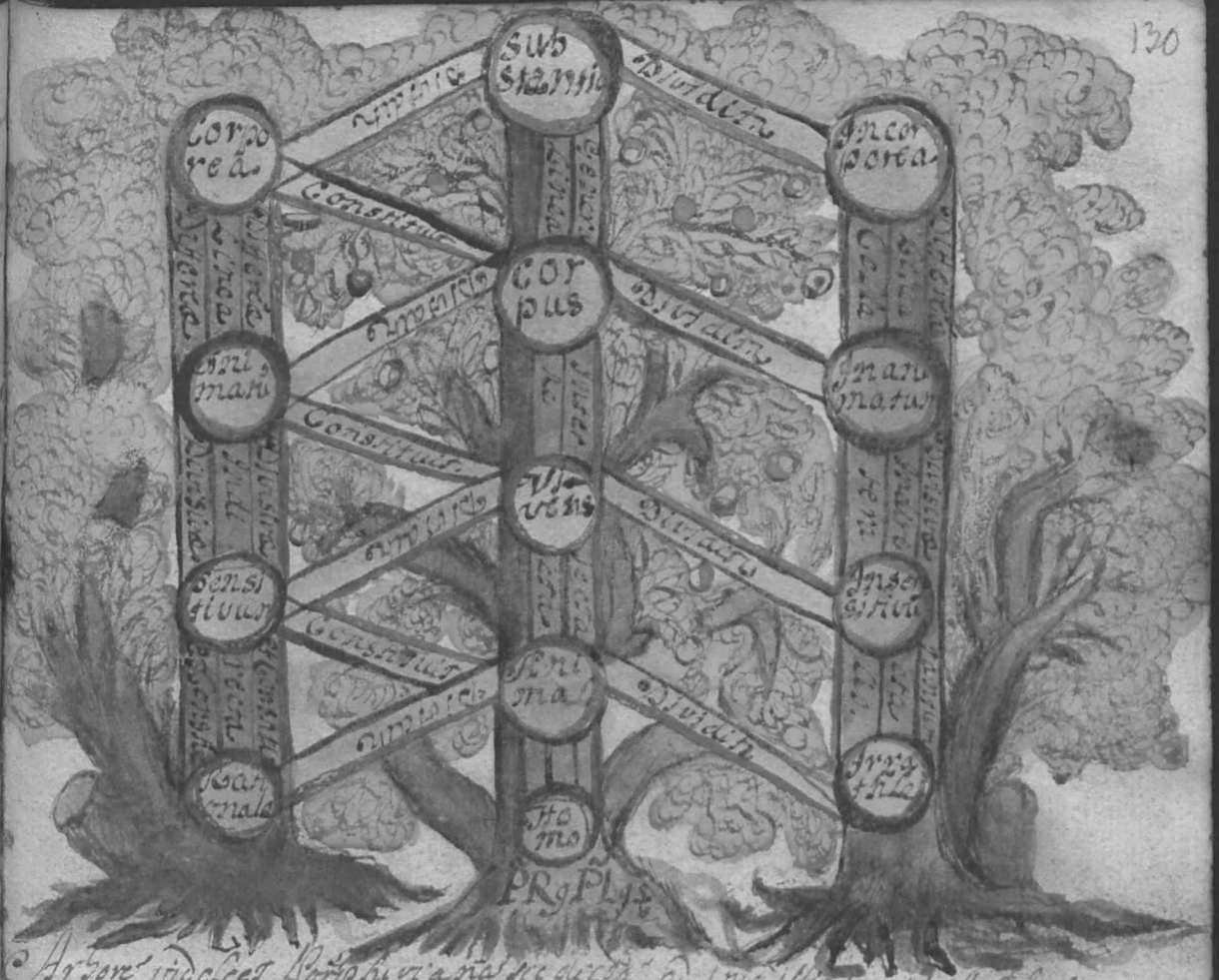

Arbore videlicet Porphyriana sic dicta, qd Lmq illius fuerit Aut hor. Explicat haec arbor. Genus supremum est generalissimum huius Pelti, et substantia completa q. est in supremo generalitatis gradu, ut habens sup se superius genus qd de ipsa possit predicari. Et ens enim genus est nequit pp transcendentiam ipsa de omnibus quae sunt in hoc Pelto predicari. Lmus qd sub ipsa ponitur est substantia Corporea quae vocatur Corpus, p differentiam divisivam quae sunt Corporea et incorporea statim dividit substantiam, quarum Lma constituit corpus, incorporea vero non constituit aliquid genus nominatum subalternum, s immediate varias angelorum, et substantiarum immaterialium species ut Gabrielem Michaelem etc. Cum autem Corpus p inanimatum et animatum dividitur, primum substantia animata constituit vivens, inanimatum autem non constituit aliquid genus subalternum, et sub se complectitur corpora caelestia, Mineralia, Lapides etc. quae sub se

varias species est individua complectans, vel ab accidentibus et partibus subiectis
neta. Vivens aute[m] q[uo]d dividit in sensitivum et insensitivum
seu insensibile. Sensitivum adjunctis divisum substantiam dat.
vero insensibile substituis aliqd genq subalternum et mat[er]iam in varias species plastam dat
vidq. Ab dividq ita Arabice et Irlo cui ne singula sine qui ne diversis
ulteriq Irlis et sim[i]l gnalis inde versa undeviduas. Irlo aute[m] habet subsc om
species aalia vivlis. Unde hujusmodi differe quadam substantiva et adj
Irlis nomen aliae vero divisiva sim.

50. Quamvis ad Spiritus substantia, hae sex. Una vide in subo. quae Spiri
tus quandam impeditae positiva dicit negatione in haerentiae vel inni
ni substrae et mi incompletae, licet ens dra substis sit in subo informativo
vel tri in subo inhaesionis. Eda Edicari usu voce de suis inferiorib.
intelligi de univocatione Logica non naturali. Intelligendo aute[m] q[uo]d
pnetas de genere primo quae vere huiq Idonii vide et generalissimo
quae vras Irlis, de hoc ens univocatio arroquivis, ut in sui Irlis
sic. et non Positivo. Licet Geng generalissimas substae dividi in
mas et Edas. Ad substrae ad mas et Edas dici univoca et analoga ergo
Idae pnetas ne est solis substrae vel aliis genes.
Dia. Scave hic aliquid ipse evenit dono una substrae singulari
vras vi habere contrarium. Ipse est dia. Contraria si quidem
edes subo in haesionis mutuo se expellunt, at substrae de Spiritu
ratione, quae est ipse substratus respugnat subm in haesionis ergo
vras pnetas vi suscipere qui et ens. Ho enim vide qui substrae quidq
Ita pnetas posse recipere contraria. et declaratio. Contra
rietas et inter accidentales vras ad substra et subm convenientiae alii
cenqui, ex et susceptiva virtutis. Intellegi de virtute suscepti vi ad
quem q. quaevis recipit contrarias vras usque. Prob. Licet hae
pnetas sit vera substae una, non tn sit omni q. Deq est substae
spia, quin vras contrarias dum recipiat. Si vero Ly Deq: Deitas, sumatur
Logice, et incompossibilitas ejus substae, cui in aliquo sensu recipi tur am
bio, q. divina substae identitizat cum Deitate et modo finis, vivat
in gratia, et in peccato succedit existens.

51. Quaeres an Deq sit in genere substae? R. Deq collocari in Ido substa
tia, ut sit extra substae. Ante pone ad verba: Geng substae sub
stae completae intrinseci vras rationes edi ipse, vel vero, et substare ad
aequidq. vas anal par. dem. et: ba collocari, vi Ids casamento, de quibus
Irlis supra quidditative est Irlis Gis ad ipse quae vras vere substae
sit et Irlis de Deo dicendis. Ipse q. vras est de se, nulla de eis im
pro vere vino et pfectio Deo manifeste evenient.

Xo Edo par. illus tras. Dmo Deg ponig in Celmo Substãa ut sit extra illud
Lg castra, n scat gd Deg sit extra Celm Substãa, g gd illud infinite superadest.
Deinde pr. Deus vaore omn entitio e Gens in hoc sp tia; ut sit ex
tra illud, cr. Deg vaore infinite ptãs g. Ite. Marg Gadus genere actionis
us sit extra illud, cuius scmal intia geng passiones, ad Deg n refert e in genere
substãa g esm in alijs genby ab imperfectione de purabilitg ens
Lo Lo. No. Dmo. Tertg SS. P. P. in strarum adducibiles, explicat deus e de
substãa quat eng illa deg a substãa do accidentg. ut quat eng dicit e Ens p se
Edo dic ad Arlm substãa Celmle 6. dicit) a Suppositiva strarum entelligi
Edo dic ad substãa substantle accidentg. Gado Deus nã substãa e suo esse
dg e de substãa substantle accidentg. Gado Deus nã substãa e suo esse
strarum ex amonis et odij circa eund sine imperfectione et gratiatg.
tentes. Nota Edo plg quid e Deus dicit a re ex assumpm substãa ab Eccle
dente, exinde fr hr sequit gd ens substãe et accidens n ponunt in Deo
Edo Ita nec Deg ens creatura, distant essl plg contrie g nig in linea acõ
modationis. Nota Dmo substãa ad geng ad Deus est superig, n superi
orito sphoca, et possessatis, g Edus rij g suspensorito Lgã et Celtaomis vide
ratione Dmi.

ARMINIUS SCOTUS

De Subsistentia

Subsistentia e complementũ nãe substãlis in ppria linea 5 dicendi, g gd rddig secundãis in communicabilis alicui supposito.
Deinde nãe sua magnã in Xto Dnõ caret ppria subsistentia g. pendet a
subsistentiacule Divinae. Suppositũ e ens per se substãale resultans
ex nãe et subsistea. Persona addit gd nãis intlis. unde a Deo
sto destig: Secundo nãe in communicabilis existea. onus cujo Divinae
suppositus n est via g. suppositũ gd superig g pronautẽ Ingerig:
Quaeris Dmo Quis sit effectus frlis subsistẽe? Circa hãc difficultẽ pluro
es sol. Dma. Objectatur defendendo effectũ frlẽ subsistẽe ẽ reddere nãe
existentẽ. Haec Nã g subsistea nãe existea Deo displicet: Sed g subsi
stea, e effectus frlis nãe existentis sed g. de fide e in Xto Dnõ n e subsi
stea creata et in satis g. Le e dari in humanitate existea creata.
Edo Sent. affirmat subsistea e additione in nãa ad operandum. S. Dma. a
deg in ens de se Edo Scot impeditã divinitg subsistẽ n illuminare, sua obsc
ra e com. Rationes suppositor g. cur elegerunt e Deus ad existendum
Idia Sent. et Tertia sua nonne sitis subsistentia stare in negativo, nonne
in carentia dependentia a suppposito alicui, et hac reing, sed g. Negatio depo
dentia e specifice complementũ nãe gd e subsistea, g quo gd nãa sit comple
tum et subsistens et substans independentia ab alicui suppposito. sed g. Ens dependen

ac subo in hac ordine subroga in prædicto positiva subtrahe tu g. aa separa
habet p̃pria subsistras et dotes communicabilis alteri subsum comparari.
52. N. R. D. assert subsistreas ee essentias fris adarius naa subtralis, ejus q
pse mentis vi linea ei di subtrahi, ex qua aperitive et conseri. Imus
hoc loco subsistrea nulla ee essm fris, cui ypsa formalissime sit ag
naa subtrali. Et dus Subsistrea dicitur a naa subsistale in entis, aut
dalter, q gradu tm, ni myrus et dus gradg ei di diversez, que de numero
tudo. Hoc e singularia doctrina N. R. D. de qua non sufficienter dis
n. R. Et. Notas: Subsistrea in reb corporeis, et totaliter a fra et
a naa. A. ex gradg ei di ingra subtrali Baconistrea. Imus. dig pos
Lias Obva ad Deu, seu postea ad ag mas asterno habet. Et dg possibilit
subjectiva ad educi ex postea nada in qua Theologi, et dus ee ee ens de
plicando in Physica. Dig actualis existea, ingm transfert q actua
ctione. Atq fris subsistrea, quae ultimg ejus trng in Linea subtrali. S
gradg et di Edg ni myrus de postea subva ad rli angelo q in corpen
ris Doctrina. Obs. in proposito existo communi ne stabiliang q et de
cui D. R. distinguit dg. Ea. audita, subsistas. Audi D. c. Insellegere
vista. si habens p̃ordine hac ecclesiam postea, ecce post filio ecclia. Ad
ecclia. Ducta in aeru Dno, Ecce existea hac existea ecclia subsistens. ecce
sistea, quae c effectg fris naa subsistentia. Dicunt ex. existea c ypsissima
ecclia, a gradu in gradu translatas, Ita subsistrea, c ypsissima Ecclia
natura existens a gradu in gradu ei di translata, et in gradu ultimo
in termino ei di Sanctus. Hoc ex. Delicata si dde numero quanta, q
eadem numerata in di verso gradu ei di sumtas.
54 Quarto Adv: Ad novissi in naa subtrali composita q actu fris subsistrea
Ps ecclia ista ultimus complementus in linea q scientia, aut novus specifico grad
quo positio, nullo jus alio indiget, ut in se subtrahi q. specifico primaria in naa
subtrali quae vocat a Ds subsistantiare, gerens secu independentia a subs mi
sionis et indifferentia ad despedea et inde spedea a alicuo suppposito cui ypsis
cui ut rag jungi, p̃sidet determinari ad ut dependentia q novus gradus
scilicet subsistrea quae vocat a R. D. q se subsistere. Et dicit naa subtrali ipsa
ut dicit cui se radicaliter determinata ad subsistendus fris et determinata
ut requirit novo gradg.
55. Quinto Dig quomodo dig subsistrea et naa Creata.
Ante Hoc Nota Imo: fras subsistrea ut ee Modus realis distinctus ab
subtrali aliis ut possit supponere ut recta Linea Rejus Geometri constituit
q actu negatis ex substia et modo sicut Modg quantitis eg figura, et ens
quantus ypostasi ad diversa genera, figura eni primas ad g eng qualitis

Solus Deus sua subsistentia est ipsa realiter distincta a sua substantia, q. aut entitas illa est substantia aut accidens. Non. dici potest, non Deus, q. aliud ens supponitur ei ut ens, et accidens, et non Deus, non Deus, aliud in se desumpsit esse Deus. Ergo substantiale.

Nota. Non sua subsistentia est ipsa met sua substantia completa. Sr. nulla necessitas assignandi sua distincta sua substantia completa, per quam ipse subsistens, en illa Christi sua subsistentia. R. ff. Substantia completa est positum in se subsistens, et illa sua subsistentia est ipsa met sua substantia completa, quia nulla potuisset effectus formaliter subsistendi, q. actus subsistendi est objectum substantiae completae. Unde assumpta humanitate et impossibile a Verbo dimitteretur, ne desineret subsistere, ergo subsistentia creata, qua Christus est subsistens, non est ipsa met sua substantia completa. Ff. non Deus est Natura humana completa, ex. in Christo D. est sua subsistentia creata. Ff. aliud est sua, cui debetur esse subsistere creatum, aliud vero subsistentia ipsa, inter quas est Discrimen realis 3tis. Licet autem in Christo D. sit sua subsistentia et natura, non tamen est eadem subsistentia, quia natura humana assumpta est subsistentia divina subsistentia. Potuit esse in se, non potuit effectus formaliter subsistendi. Sicut gratia habitualis, quae ex suo genere est sua subsistentia, non tamen in Christo Deus non constituit filium Dei adoptivum. Ff. Subsistentia dicitur a sua substantia completa, distinctione reali ex 3tis. 56.

Una pars p. Quae a priori. Effectus dicitur a causa ad subsistendi, effectus sua substantia completa, ergo. Ex. Ergo a posteriori. q. sua substantia completa est in Christo Deo separata a persona subsistente. Ff. Ex S. Leontio Byzantino. Sua Justinianus non. Ide Heroldi Erasmi, q. nihil aliud agunt, quam ut ostendant, sua et hypostasis esse idem, quae sane inter se differunt, vera Ecclesia Catholica doctrina omnes cognoscunt. Aliud Clavius.

Ecclesia Pars Consid. pr. Suth. Ex D. in 3. D. 11 Q. 1. Art. 1. §3. ad 4mum sic arguit: Subsistere non dicit aliquid additum a sua, et abstrahens ab esse ejus de se actus; subsistere enim dicit per se, et in actu — — sua autem dicit hoc in potentia et isto modo D. Th. supponit sua a sua differans realiter. Ex. Ergo vacuo. Potentia est actus realis, solum gradus dicit, ad sua substantia completa et subsistens, se habent tanquam actus et potentia sola ab ens ex parte rei ex N. ED. Ner pr. Substantia completa Christi in potentia ad subsistere dum est ex A. pot. sua potentia ad subsistendum est actus subsistendi, correspondens potentiae ad subsistendum. Ff. vasa in natura creata in potentia, et eadem numero ex tria simul, sunt vero gradu ultimo ex. subsistens in potentia, et eadem numero ex tria Madonna realis, non diverso gradu distincta.

Arg. 3to. Nullo grad⁹ n⁹ dist⁹ relativo a causa frā. ⁊ tm grad⁹, ⁊ subsistit
c⁹ actu frā naā subsistēs ut pt. N. Sg, er n⁹ dist⁹ entis ⁊ tm gradū. Ergo
ab adversarijs. Ineo enī ut asserunt causa efficiens a forte dist⁹ gradat⁹ ut
ps sg causalitē dist⁹ ētis.

57. Obs. 1mo Effect⁹ dist⁹ n⁹ a causa ut subsistnā c⁹ Effect⁹ naā subsis-
ter. Sg Effect⁹ a causa frā gradū entis a fra distinguī.
Dices: Ea quæ gradū dist⁹ entis ⁊c idem entis, at naā subsistēs idem
ficari entis cū subsistentia n⁹ possit er. Nego p. Naā c⁹ causa frā sub-
stet, er. aliud est causa sui ipsius.
Sg naā ut existens c⁹ causa sui ipsius, quatenus subsistentis ab eni
ens. I. D 93. & 2 Arist. Dicet nihil est causa sui ipsius, quatenus ad sua
ē, sed aliquid potest ē causa sui ipsius aliquo modo quatenus ad finem ē, aut
modo ē ipsius ens.
Replicabis. Subsistēa, ē ab eis ad causalitē ex. naā negat⁹ ē causalitē
Sg ipsa Subsistēa. Sg ad causalitē effectivē, D. ad causalitē formē, N
dist⁹ edo enī ab sg subsistēa infert ē de aliud.
Obs. 2do. Subsistēa, ē accidens respectu nādi subsistēs cui possit ē ab
sg ejus corruptione, er.
Sg ē accidens quidditativo vel modificativo. Addo: adseparatione
ēre reale dist⁹ gradū subsistēa a propria naā.
Dices: Subsistēa n⁹ sufficit magis ⁊ mg ē ex compositis pars ex pluribus
bus ē dist. Sg. Sr. g. etm quidditas intendi per additionē gradū ad
dū deg suscipere gis ē mg. Sg N. vgu. et patet. quidditas enī intensi
ab additionē nobis entis compot vero gradibus Sg per translationē ejus
de⁹ numeri entis de gradibus in gradū ut explicatur mg.
Solv. Not. 1mo: Subsistēa frā ē n⁹ data in negatione ē dist⁹ alie
no supposito, q. negat ē dist⁹ in alieno supposito supposito compleā
mēte ē dist⁹ positivo in naā, sicut ineligibile aut in penetrabile in
quantū ad ēntis positivā, cui penetratio, aut divisio repugnat.
Not. 2. Sicut accidentia a Sg pria ratione, ē determinatus, ut sg ē dist⁹
a subo. fraus infert actus Sg actuet. Ita naā subsistēs completa ad
ē determinata ut in se subsistat a mg modo superadito.
Not. 3. Modg quidē inseparabilis n⁹ sit omne inseparabile ē mg
actus enī pres. sūnō separabiles a suis causis, quas tñ modificare
N. A ad eo g. Modg est modi nitg ē inseparabilis a Subō sequitur
sistentia n⁹ ē modg. g. post separari.
Ne. 5. Subsistēa Sg pria Log. Neg ē creata, neg educta, ⁊ ē mg ipse ens
eductg translatg de poā in dist⁹ totale, aut de grad⁹ in grad⁹ dist⁹
mū ē dist.
Not. 6to. Incomposito substi ex naā ⁊ frā, n⁹ datur pars realis ⁊ ab

De Quæstionibus.

De Quæstitate.

Post divisionē entis in substrāa et accidens, et post quæstionē de substrāa restat inquirēdū de accidenti, tam quo ad singula accidētia quo ad aliqua de accidenti in communi dimittamus

De Accidenti.

Circa quem Tres: Primo: Quot sint entia accidentis.

Ante Qm No. Tmo: accidens dicit, qd aliquid per se est aut qd inhæret subō g. ex. Qd vi hereētiæ accidens a substrāa dicit, vide elucē. Qm in hereētiā entium Not. 6. qd Inhærentia est Qplex, Actualis et aptitudinalis. Illa actualis dependea accidentis a subō quā aliquid dat vocat usum Informatiū, Effectū Fīs. Illa vero, est exigentia Inhærendi in subō accidenti. Cursq, Inhæreētia dependeā Aptitudinis est Qplex, Radicalis, et Ordis. Illa est ordo Pdmlis ad subm in a accidentis ad subm aliquid petit. Ista est ordo Pdmlis ad subm in a dependea et servati oppe accidentis fūdata. Nunc ad Quæsitū.

Ro Tmo: Inhærentia aptitudinalis, quæ dependea Radicalis, vero inhæreētia actualis, est de entia accidentis.

Pr. Substrāa Radicalis est de constitutivo Substrāi ergo qd vero inhærentia actualis non est de constitutivo accidentis, istud exeo, qd accidens possit absolui inhærentia actuali, ut ps vi accidentis quando in Eucharistia.

Ctra Edm: Actualis Inhærentia est de constitutivo Recti entis Modalis. Ita DD in 3to. D 33 Q 1. Ar 3 Sōm ubi docet entia accidentia Modalia, esse relatis, motq figura. In actuali Characterisatione existere.

Pr. Actuale exercitium est de entia accidentis Modalis, ergo actuale exercitium inhærendi est de entia accidentis Modalis. Ita intelligi ps est ergo Ior g. Eteni de entia unionis est actus exercitium unicendi, de entia actus, actuale exercitium agendi est Modalis.

Contra Edm: Non Accidens habeat propias entia?

Notan. Existentia Qplex, Intermināta, et Terminata. Exist. Interm. est qm tria, a tanto potest esse, et subito potuq esse causa de Interminata, q. esse est Indifferens ad plures gradus Actus qm hoc ens est ens alicui ad suo genere est Indifferens ad Ens et Non Ens. Sicut esse Albedinis est albedo, ita albedo habuit unquo recepit, dat sua massa. Exist. Termin. est qm non existit sub determinata specie qm hoc entis substrātis, ut entia sua massa. Nunc Quæsitū

Resolvit Tmo Accidentia habent propias existentias Interminatas ut entia substrāta Distincta.

Impenetrabilitas a Situ

Qua ē. in eodē Loco coexistere nō possūt. Differt extensio, [illegible]
Situale q. ad Sētē solū requirit. Qd partes sint extra partes, Licet alias
penetrari possīt. Vnde Substāa Corporea Sublata quantte, posset in
enter stiari at nō impenetrabiliter. Nulla ex his extensionib⁹ ē
effectq Lmaris quantis nō contra ē. Totalis q. ovenies substāa corpo
rea Sublata diversitq quantte. Nō Situalis ē Impenetbilis q. ubiq
ē. Estituit quantas Corporis Xti in Eucharistia.

Lōes. Lma. Exigēa ēpponē Extensionis Situalis ē Impenetrabilis ē
fectq grīis Lmaris quantis. Dici, ēpponē extensionis ut Quod natæ
habere Substāa ut Quo c⁹ effectq secundang Quantis. Ita K D. Cētiā
quantis nō pactuale extensionē, ⁊ ff vertatō extensiva ē qua ē actus
extensionis exigēa) declarat.

Pr. Exigēa Extensionis Impenetrabilis c⁹ Lmā qd in Quantte Intelligi
tur ⁊ Aqua ppt. A. p. Aq exigēa extensionis passivē, Impenetrabilis, pal.
Quantū alij effectq quantis nō ⁊ A. p. Aq Exigēa extensionis passivē ⁊
manēt actus extensio, at actu extensione Quantis in se, dimanēt
extensio Substāa Corporea prig esse ē, qd quantas sit inse extensa Im
penetrabilis, qm qd extendat Substāa. Ptrea Quantas ē divisibilis in
partes impenetrabiles q. exigit extendi impenetrabiliter, Ideo post
mensurari aut mensurare alia q. in se ē extensa. Dande a sug
dicta Exigēa, precedunt Actus extētis et Impenetrabilitas partis qua
exclud⁹, et ad exigēa extensionis ppnē et Impenetrabiles, pullulant
alij ones quantis effectq.

Lōes. Eda Virtq ad extendēdas Substāas Corporeas, effe
ctq secundang Quantis. Ita K D.

Pr. Prig ē quantte extendi, qm qd extendat Substāas Corporeas, ergo
A. p. Sit ig quantas inse nō ē extensa ut quod nō posset Substāa
extendere ut quo. Ptr. Quantas post manere extensa, quin Substāa
Corporea extendat ut videre ē in quantte Eucharistiæ post sacerdotū ergo Virtq
ad extendendas Substāas Corporeas ē aliud secundandū in quantte.

Obj. Lmo: Ptra Lmo Extensio Situalis in Loco, post alteri a quantte
evenire, et quantas nō existit ⁊ A. p. Substāa Corporea Sublata
divisitq quantte, posset manere extensa in Loco ergo
Et posset manere extensa, at nō impenetrabiliter ⁊ nō pugnantia
nō ff exigere.

Respēdeo: Virtq extensiva in quantte nō infert impenetrabilitē ergo
Sit. Extensio actus, nō infert impenetrationē ut appareat in corpore
Xti. Dū extenso, et simul penetrante Lapide Sepulchri ergo
Respōdeo: Extensionē actus ē in eo impossibile cū penetratione par
tis extensæ inse, quid qd sit de penetratione cū alio Corpore, im
stant Adversarij: Sātī divisitq possūt partes quantis ē extensæ,
et simul penetrare inter se, si reperiantur in eodem loco, ex. gr. S.

et pluralitate, corpa componj ex superficiebus, superficies ex lineis, lineas ex punctis. 3 Metaph 135

Quantas Discreta e Multitudo unitas quidquid se compulant simo communi ut numerg ternarig Lapidis. Inde Vnitas dicitur ē spēs discretæ Interse. Diuidg Numerg in Numerante et Numeratū. Numeratū e aeig Intg quo numerg Multitudo Numeratg rerū quas numerang. Liuig dividig Numerg in Mathematicū, et Physicū. Ille numerg e aretg avalsg eg, et hic e Numerg Vtilis tm existens. Hoc in Intu, ut cnō dō separatj Vtile aretg avalsū. Numerg physicus ntg Iveig, st res ipse, quas recensemg eg dicitur.

Alb. M. D. in a. D. e 21. Art. 1mo Versu secundo, dicit tra numeri ē unitte semel talis, i quid e semel talis, Re ē Vnitte illa, cujus rone Numerg semel talis. Respl. hoc: Numeriē unū ipse supponit hāc unitā Re dicit. de maāli dicit singulas unitas ipartiales, ex quibg resultat. de trli dicit unitte totale ex illis resultante, secundūm rationē ejus ē semel talis. hāc in binario e dualitas inseparabilis, ternario trialitas, et deinceps. Binarig exit Numerg mere dualitatis ē semel talis, ideo dualitas unitas semel talis, et hoc substitutiva numeri binarij. Idē dr de alijs. Et pro Re quarti Lima e resuscipere pis ergg, ea enō dicuntur susapere nisi ergg quæ habent partes in eode subo penetratas, i partes quarum ponitur ut Re mis quantas, hæc Ipositas recipit subtractionem per alia ut Re mis quantas, hæc Ipositas recipit subtractionem per alia ut Re mis quantas, hæc Ipositas recipit subtractionem per alia

Relatio dr, q. refert usum ad aliud. Relatio vocat respectu, q. refert aliud, et quod in modo respectus. Sic dr, de aliquid, de homine, simul et transeat. In Relatione plura reperiuntur: Relatio, Fundamentum, Terminus. Fundandi et Terminus Relationis est ordo unius ad alium. Relationis vero est ordo subsistentis Patris. Subsistentis est id cui relatio inest et quod substratum Patris. Dicitur enim id, via quo relatio primo fundatur et quod generatione fundandi et via qua posita resultat relatio ex. gr. ordine ad Patrem. Oppositum est id ad quod relatio directo terminatur et oppositis respectus. De singulis in 2bus Articulis agemus.

Q3 Quare Primo de Relatione Realis, et Rationis.

Resp. Primo: Dari Relatio Realis in rerum natura. Sic D. Th. ad Abr. 3.

Dominus Gabrielis Relationis intelligimus tria quibus totum ens ad aliud refertur natura dari huiusmodi tria ens. Primum totum est Pater nisi ens ad filiationem ens ad Patrem, et in rebus natura dari Paternitas et filiatio, ens Similitudines et inequalitas ordo unius ad alium, Similia quantitates apparte rei Similes, et inequales, ex apparentia.

Q4 Solo Quod. Dicto: Nam Verbis huius Propositionis a substantia et accidente creata et increata, et solis dicit substantiae, Ad. ut vero dicitur in dicto quod refert.

Quod Edo: Direct ad Relationem rationis quia ipse motus tum causa ipse fundamentum ipsum relationis ipse Ens relationis quod dicit, ideo habet ens dicit ipse, Edo ad illam terminatam.

Ad. Et dico: Relatio Fundamentalis est Entia, cujus totum est ad aliud ordo unius ad alium. dicit Entia est ut accidens ut Relatio recipiat in relationem creata et increata. Dicit part. ut differt. a quasdam ut ex. gr. Relatio est ordo unius ad alium compositum ex explicatione Entia in respicit fundamentum Edo est Ad respectu terminum. Edo est Entia Inhaerens et Insistens Edo est Ad respectu terminum. Edo Conceptus Instantes ad mentem Relationis Deinde Ad ad Entia. ut ergo Ens destet relationis. Cujus clarioris Notitia.

Notandum est. ex D. in Lmo Dist Ar 2 Se. Infine. Esse In possessi, et accipi ut Entia in existentia ut Entia in Inhaerentia, Inhaerentia est dependentia ordinis generalissime accepta est quam relatio, quamvis non possit subsistens ut Deus in rebus aliis Entia fundamento. Inhaerentia autem est duplex Relationis creata, quod Entia in Inhaerentia est existentia. non est ratio. q. Latig post existentia quam in Inhaerentia Entia in Inhaerentia. non est ratio. q. mea Humana non Xto Deo non proveniebat Divinae. a Deo inhaerentia. Unde Inhaerentia est pura accidentalis Existentia autem post creatio substantiae.

Virtutes intrinsecas ipsius Christi et Spiritus. Illa vero inter extrinsecas
relationes quae ratione humanitatis connotat personaliter Divinas
Virtutes intrinsecas extrinsecam identificata, et solum virtualiter distincta. Vnde dicimus
quod ipsa non addunt aliquid Deitati Divinae
quando ex aeternitate dicimus Deum esse Dominum Adami, Noe
quando de tempore Deum esse Dominum Israelitarum. Dixit
Virtus.

Dubium Relatio.

65.

Primo: in Relatione Realis Ordo unius ad aliud invenitur existens.
haec est Ordo ab Instantia patentia. Relatio Realis subdivisio in Physica et
Instans. Vid Dial. 21. 27 et sequentia.
Edo: Dividit Relationis in ea quae est Edus ei, et ea quae est Edus decimus de eam
et scripsit in Columna.
Ito Dico. Rel. In Predicamento Ly et Transcendit. Pdmus est purgordo
ad terminum existentiae eo simili modo: Transcendit est Ita absolute nichil
dens respectum ei Ly ad terminum distinctum ut actio quae est Ly respicit terminum
Ideo Relatio Transcendit non purgordo, eius absolutum cum respectu. once ex
accidens et ordo transcendit ad Subm non terminum purgordo. Colligo ro la
one transcendit Dei vere respectus Edus et Subm addit dici.
Differunt Inter se Relatio Pdmus et Transcendit, Imo cogo ro Relatio Pdmus non purg
ordo ad terminum, hoc est unica habet munus generandi: Relatio vero Transcendit
licet includat ordinem, non est purgordo ad terminum, accidens enim per respectu
ad Subm habet munus infrendi et disponendi Subm. Ito Edo: Relatio
non respicit terminum ut purum terminum, eo ipsa non est purgordo. At Transcendit
terminum ut Deductum. Ito dupl. q. prior ro Relatio supponit fundamentum absolutum ro
aut verbi distinctus cui in nitit, Paternitas enim in Creatis, dico ro la sub
stantia generatio In Divinis vero: Asserto Transcendit cui in re sit entitas
absoluta non supponit fundamentum absolutum. Dispros ito. Relatio
Pdmus una Instans Catholicorum Transcendit juxta Bromlens una Instans
rum Catholicorum, eo quod Pdmus accidens, et ordo Transcendit ad Subm, et Subm
et omnes passiones.
Relatio Pdmus Subdo Imo In ea quae Edus numeri, et in ea quae
Edus ppa. Rel. Edo ordinem, comprehendit eo relationes, Imo et Edus
nis. Rel. Edus potest, comprehendit eo Edigeneis. Edo: In Mutuas et
de mutua. Mutua est cui in termino correspondet alia relatio realis Pater
nitas cui correspondet relatio. In mutua cui in termino nulla correspondet re,
latio realis eo ratione Scientiae de scibile. Mensura ad mensuratum. Relatio mu
tua dividit in aequiparantia et Deiquiparantia. Illae cui in termino correspon
det Relatio ejusdem rationis ut Similitudo inter 2 albas. Illae cui in termino
correspondet relatio diversa rationis ut Paternitas cui correspondet filiatio.
Pasde Relatio Pdmus subdo Ea Relatio in 3 Genere, Imo fundata

in unitate et diversitate. Edus vr actus et passione. Hic in mensura et mo
Dnus Genus Relationis fundat in unitate et numero. Unitas hic, q
quea duor extr sibi vr oppoata subsistit, cui vr Rao dicit ip
es inter Prem et Plm in vr ordinis. Sibi vr oppoata in equalitate, fundat vr
one similitudinis, eo mt habeat ad finem in extensione qualitativa fu
dabit vr Raonem equalitatis es inter duas vr Rnas. Numery hic summe gene
ff dis vr oppoata est diversitte. Si fuerit in ma subjecti dicet diversitatem
ter hnc et tractu. Si in qualitate fundabit vr Raonem Dissimilitudinis
ter eq nus et curva. Si in extensione, fundabit vr Raonem in equalitate
es inter palmum et ulnam.

Edus Geng fundat in poca operativa. Nota. aut. ppe ppositi
cipi hujg vis vr Raonem sup pcm generativa fundatam. Dno ut fu
ta sup poca antecedentem ad actum. Edo ut fuit in potea ens
ceans actum. Dio ut fundata in poca transacta actione. In Dnum
positione de generatibz vr Rao. In Edam vr Rao generantis, in Dio, vr Rao
suitoris ad Patrem. Unde stat Dno vr Raonem Edi generis fundari
potea in sup actum operandi q. hic est transiens illa manentem subm. Ed
fundatam vr Raonis modo potea, et subtracta potia generare ut q nu
ra vero ff dimat fundandi, et poca operativa ut quo.

Quaeres An Rao Genitivi Genitivi, sit Distinc
ff bi candem Relationem diversimode termi nata. ff. Roc. ff Gen
rationis Generati Genitore sufficit eadem poca diversimode termi
ta, ergo.

Quaeres An Filiq eadem Ordinis Filii Relationem respiciat
et matrem? Ro affirm. ff. Dno: q. Relatio filiationis, fundat
de pendeat, ad dependendum a Pre et Mre et eque In filio, q. est eadem genera
en vr Rao entis eadem. ff. Edo: Pater eadem relatione respicit et filium
Tertium Geng fundat in Mensurabili ad Mensuram, ut vis linea ad
linea, et in potea, ad Osm. Hic vr sermo de mensura pria quantis
mensura Intis et Otva, sic qm rei veritas dicit mensuram. Sanctam est
ff facto et Latitudo in vestito sibi quanta fuerit veritas in suis ejus m
Osi, unde de scia asseritur ff pepe extendi extra sferam sui Osi.
Interrogatio An Rao Mensurabilis ad Mensuram sit Mutua. Ro Negative. ff
nao fundandi hoc genus est dependentia in tri poca respectiva, et linea dep
dens ad Osm non curat de
Proprietates Relationum hic sunt. Una habere extrema. Secunda
rietas ff oppositione relativa, inter suppositum et termi num q. ejus
dem ad suppositum vr Rao realis. Edas ff pnctas, est suspensio fus et ne
cessitate actus alicui ppositi ec quis et non si milia. Hec ff pnctas in vero

per coordinari semes Cohærentiæ, a genere ad spēs huiusmodi ad Individua ultima huiusmodi seriei, Predicabilis, et Relatus &. Sor Pr. 9. in Paternitate divina reperiri nō dicit. Et sic pg. Relatio, Paternitas et Paternitas Divina, quæ est Deus et prior Edo, Edg Stio, pro omnibus sibi assistentibus sequitur. As vt Las, et Paternitas humana, Paternitas, species Substantiæ subalterna, et Paternitas divina est Deus, vt &

Edus Edg Edus

Considerat Relatiō in Ordine ad suum Fundamentū

Quæres Lmo An Relatio Fundamentū dicat relationem Fundamentū et Termini. Pro Lmo Relatio Fundamentū est accidens reale distans a Fundamento et Termino, in Entitate in Rebus Fundamentū. Pro Lmo Conclusio. Ratione Relationis omnis realis Fundamentū importat ordinem, et ordo, cuius rationis est ad aliud, ad hujusmodi Fundamentum et Terminum existit, Igitur Fundamentum quod est Fundamentum, importat Relationem realem. Prob pr. Quatenus omne Substantia, intelligitur vt absoluta, et quatenus est ad aliud. Prob pr. Fundamentum Relationis est qualitas, et qualitas aut aliquid realitatis dicit, aut ad aliud et Terminum.

Pro Edo: Intelligenti, intelligere Principium ordinem ad Filium, et aliquid relationis hujusmodi importare, est hoc non est Substantia Patris absolute, et Relatio distincta a Substantia cui fundatur.

Pro 3tio. Subjectum Complexi, fundans relationem generis diversa, et relatum dicit ad aliud. Ut pr. Similitudo et Causalitas sunt genere diversæ, illa enim respectat ad Lmum genus huic ad Edum, at subjectum Complexi Caloris Ut fundans relationem similitudinis, et causalitatis ad Calorem Differt ab Edo, et

10. Ad 2m Lmo Ex hac Relatione plura sequi absurda, et Ut pr. Lmo quæro a Respondente quinq; alicui huic Loco Mutationis realis Substantiæ in Eucharistia quidē nova in illis realitas Relationis similitudinis, ad alias recentes productas. Edo: ad Questionē unicā Patres inverti totā suā omniam in ordine existēdi, et esse similia aut dissimilia. Stio principium ratione cui in numerabilitas relationes similitudinis ad alia grana, et dissimilitudines ad alias creaturas. As hæc et paradoxa et absurda Pro Rep. As. ad Lmum N. A. g. relationis similitudinis, et gravitatis cui fundamentum sit Gradus qui est Quantitas unica alicui Questioni nova in Corpore existentis quæ Lapis vel Stannum, Ad 2dum Posteris Terminari. Ad Edum Questio pendet omnia de nomine quanti sit similitudo aut Relationis dissimilitudinis aspectu principio generationis creat omnia principium est denominationem concipiendi. Ad Stium Ingrata non sufficit replica numero relationis similitudinis ad alia grana, quæ objectum dissimilitudinis respectualis.

Obj. Edo si Relatio dicat respectum ad terminum non actu, ut hoc ad aliquid, erit Regula pro Relationes similitudinis Gradus inter Albedinem, per quos gradus alius Gradus alicui, et sic in infinitum. Org

Pro Nego Segu. ad Lmum N. Pro. Relationes similitudinis

aps milia passuum, neq; unio quae non fit non expedit alios deinceps usq; extremi.

Obj. 3tio. Si Relatio est accidens distans a subjecto, Relatio inaequalitatis quae est in numero septenario, respectu Ternarij, est in Trinitate, at haec numero accidens requisit ad sui multiplicationem subjectum.

Ad 3tium. Accidens distans, potest esse in multiplici subjecto inadaequato.

Obj. 4to. Diversitas specifica differentia dicitur Relatio, quia distat ab hoc et illo, et Ar. ps. Diversitas specifica aliquid est, quia potest esse sine alio, sequitur diversitas est accidens distans ab hoc, ergo accidentia non differunt aliquo ente, quia talia sunt.

Ad 4tum. Diversitas absoluta est quidditas sine qua non diversitas relativa et talis est, accidentalis, accidit enim sine comparatione ad subjectum. Non enim est quidditas differentiae, sed potius differentia entis, quae est quidditas, quae non facit ad positionem differentiae, sed potius mutationem differentiae.

Dices: Inter Lapidem et Statuam est Relatio, ergo Lapis et Statua differunt Relatione. Nego pr. Sedendo corpore cujusmodi est Statua Relatio ut pote dimanans a subjecto corporeo ejus in haerendo requisito ad spiritus terminum. Ad probationem Licet spiritus proprie terminare Relationem similitudinis corporeae, non tamen Relationem disparitatis, An Relatio Relationis sit entitas an Modus? Ad hoc modus fundamenti necessarius est. Ita S. D. D. et Ar. et Scotus: ubi agunt: Actualem inhaerentiam alicujus modi ad ejus Relationis. Actualis inhaerentia separatitia est Scotus. Licet subjectum mutari proprie non sine Relatione tamen proprie et simpliciter. Sto Petro est Modus generalissimus et Relationis. Quaeritur Inquiras aliquas duces Modos Relationis. Ad pendere causam fundamenti quia positio est talis, ideo petit fieri actionem, quando fit temporaneo et successione. Unde dicimus quod Deus Trinitas Doctrinas Interpretantes existentiam Dei omnipotentis proximo referri ad positionem non denominare actio Relationis.

Ergo Trinitas subsistit absque mixtura Relationis.

Contra? Annuna Relatio proprie fundari in alia? Ad Imo. Nisi Relatio proprie fundari in alia ejusdem speciei quia accidentia specialia Relationes ordinis mixtae et alias et alias in infinitum. Ad Quod Etiam Relatio proprie fundari. Sup. Alias diversae rationis et speciei quia Licet patrocinias sit non fundatur Relatio referendi Pr. ad Filium nec ratio ejus fundari in eadem genere, alias sup. Luceret in Pr. alia Relatione.

Nec ulla Relatio. An Relatio terminata ad Relationem? Quaeritur Trinitas Relatio quia Paternitas terminata ad Filium Relatio quia

Ibi Relativa est in humanis oppposita, ad Paternitas oppponi
ens ente absoluta filij & ens filiatione, ens
& Ibi Substra genita &
ens & trng & filis paternis, ens Nec ad trnd ad absolutus. A. pr. Loma q.
Substra genita & trng generatis, ens & Relatis. tu q. trng & filis debet
uem relationi specialis & multis communis sicut & peculiaris scilt Ostra
filo. Obt Substac genita & indifferens ad terminet generatione & Relatione
mo, ad trnadas Relationes diversi generis, sci Pcat Pal comitis et similis
indiuine ens &

Obs. Loma Ibi Edas Deliones: Relatio Paternitas trnat ad entitatis
tia filij ens & A. pr. Del respicit Pater & paternitate, qd filio & ducit ad filio
& ducit ens & absolutus filij ens &

Ad D. A. Del respicit, tangit ad trnd mediate Eius. Tangit ad trnd & relatio
Ad A. ad ejus Spem ne Dei Jone. Del respicit & transit ad filio, et ad causa, & Odi
ens mt Ch et ut Patre Pe. ens nis Pater, ut respicit effectus Causalem
Relativa, ne Causa & ad alterg, alias daret & filio motu ad Relationem Dei Jone
Lapis. Dices: & filio a Pre ut respicit q. Relatio & q. genitio, ens &
Ob respicit fundamtr et ut Quod & genitio, & filio, et ut & q. & filio. A. pr ea
communi & Logico: posito fundamento, et trmo, resultat Relatio. Eda Specifi
catio ens & trng & specificato ad trng & specificativus & Lapis, ens &

Ad N. A. dico trmo filii ad Loma & ne explicandu & plogm de trmo ma
di sed fundatis ens fundatis & trng, ut stat & filio, ut resultat & ab illis relatio
& inter Relativos. Ad Eda: Arguitur, Paternitas ad specificandu ens
significatas superiores: Ergo & ens specificata & trmo et termino eodem in stante
Lapis abis: Mutua Causalitas in Deo & genere respuenda & alias duo res essent
Jonor et posteriori respecta. ad si Relatio trahat ad Relativum datur mutua
Causalitas, Paternitas & ens specificata & filiatione et filiatio aparentia, ens &
& Licet respuenda sit Mutua Causalitas & ei genere effectivo: exigua tn regno
rum, prioritas & posteritas in eadem: Dico respuenda in genere specificativo
contrario: g. nomine specificativi & contrarii, intelligitur trmus & Hic exigendo.
Dico respuenda ante exigendo ad Lis Mutua g. tria exigit ad Ly Ipsa, et ipsa
estes tria.

Ob. Tio. Duo alba ut dicunt similia in Relatione, & sui albedine, ex Relatio
nem similitudinis ad esse At Isolata & albedinis ad relata trnat
Ergo alba ut similia sortiuntur & albedinem Relationis ad relata trnat
Dicendu ad ista duarum: primum Relatis & quid absolutus, ens & trng.
Secundu licet sint ut quida Isolatus, ratione & filis fundatis de ea Relativa
Ad 3to. Relatio dependit ordine ad trmu, ad dependit ratione & q. alias
est intrinseca circulatio, & Relatio ad absolutu trnat, ut ad ratione & Latinis.

Negada nonna Philosophy cui 5 mala sp. C. 13. ubi monet causam a circulo in definitione by

vel p[ro]p[ri]a Sug[m] ipsa[rum] &c.

Ipso. 4to. Rō Lāo 3ij Generis trāsacta n[on] cog. Sta P. Pt. excōdō. Secca actis dicit Relatore huius g[ra]d Ofic[ialem], Mensu
rar, esse ad illo. Secca actis n[on] exigit Ofic[ialem] actu existens, ex[pe]r nor[m]
Demonstrō Epis[cop]i sentēa de qua Orīsa, ejus exist[en]tia n[on] requirit.
Deinde Secca practa, Epis[cop]us suo Ofic[ialem], ex[pe]r Ip[s]o. de acta de fide exij, qui
mensurar, a suo Ofic[ialem], q[uo]d exigit sento, imo ad hoc ipso sibi. 77
Ibes 3tio: Rō Lāo Pmō Lig. c Stra accūlis og exista cū Jud[e]x proximo
et n[on] advenerit de novo, ad ponendū stram. Sta P. Pt. vacue fuit.
Rō Lāo Pdēptis ad ponendū stram, inq[ui]rit de novo in ra
re fuit m[ihi] a sug instr[u]ēca huius mutationē ex. n[on] advenit ej de novo q
adjendeq[ue] & vigua Ip[s]t. Ad sentēa Dñi P. Phys. 4to Lo, Visi exhi
bat ad relationē n[on] dari ipso Motū q. facta mutatione in stra,
aut posita noviter altedine in isto, altus exigens inicipit de no
vo ad illud referri a sug sui mutatione q. Inquit altera subsequte
mutationē, n[on] sufficere ipsa dicit ad aliquid. ex 8. Vnde D. Rō
in Lmo: D. & P. Ez Str. A. Sede: ad Edwajt: Rō Lāo dicit Solu[m] noviter
advenire, qua n[on] ad illa nova determinatione cui suo opponit
n[on] aute quo ad realitō altedinis quo facit. Rō n[on] D. P. Sto Phys.
Ō. Edw: Nihil advenit mihi de novo p[ro] Rei, q[uo] incipio altera ē a qualis
& ejus mutatione.

Rō J. Sta: Rō Lāo quod ad termināt[i]onē pēdet ab exij ad stram. Sta P.
Sta Rō Lāo Jdicit quod ad entē q exist in Judō a principio, quod
de nomināt[i]one, pendet a exij ad stram. Sta Lāo q. vel Lāo ad post stram
nisi a stra ex usit vel Lāo stranā, requirit exitus stra. Ō.
Dicit: Rō Lāo Modo, ex insolitis ad post stri ad stram.
Rō q[uo] de ecta Modi, sit modus trādo subm̄ vero ad stram ā
stro existēco q. in sentēa Dñi Modo ipa scripta ex Imagine
vacue resultat ad Edwardū ad stram ante ejus positione. Dēpi
ciente ex stra defect Rō Lāo in Judō, quo ad stratione, q[uo] ad
entē. Ō. Lmo stra Anal. Rō Lāo ordo inter Judēm & stram & qu 29
Rō Rex Sigm est pariter. q. Rō Lāo in suo ad actuali pēdet a Judō & n[on]
stra, Judo nisi fundo ex n[on] post duci propter ante stra.
Replicis: Rō Lāa ex Phō de Lāo ex n[on] vāt ad Judēm & sig stra
lata, ex do & ex contra Rō Regula Dñi, n[on] ex sig Rō Lāa
Jenes, & in mutuis exhibita Jpermissa. Ro Collego ex do & Rō in
Cap. de aliquid, ex ea & n[on] ex sig Relatus ut ex do & in mutuis

Obs. Edo: Entis ad nens, nec vtlaõ Relis, aĩ ordo ſuelti ad trmõ
possibile et entis ad noẽ ens, er. &
Si sit nens simplr, Ideꝫ si dr vens actuale ens in poẽa, ꝑ
stag nens desiderat actu exiſtens in desiderato, ꝑs trahi ad se
nihil ista Relaõ actu exiſtens in ſubto ꝑ trnari ad vens ꝑ se
Obs. otra Edas Illion. Si Relaõ similitudnis ect ogenita ab alb
actu ect infinita Relnes in ſubõ alb ad infinitos trnos, qui
ꝑs assimilari, hoc e impliatorius, er. &
Nec sequela ns in albedine eadẽ Relaõ Imi gris, et ſpiẽs ad
ones trnos.
Obs. otra 3ha. Relaõ Edi gris ſuſtat in causa et causalte, aĩ ca
sa vres ꝑcit ee m possibile et exigrẽ er ꝑ nri ꝑs. Idem ꝓpter ca
sa qd ꝑs ꝑducere nr ꝑs ꝑducere ee m possibile et causte ee
ee m possibile. Ne infrã n. nove. Ad ejus ꝑmã Dr. Nr. ꝑs
Quare Edo: An Relaõ specifica a fidelior in vero a trnõ?
Pro Logr de specifica vro intrinseco qd desumit a dispa ecẽtis et dese
trinseco, et a trnio ecẽtis exigẽa desumẽto. Relne Edus in specifi
cari a ſubto ẽ certus pesdet quippe ab illo in ecẽ in pers et in seruan
Quare Edo ecẽ Ad a que specifica, pro quo
Nota Lmo Mutatur Distis, specifica. Rlnis, nr mi vr de se
dto est vr moto ad appmo et frli, vaõe q. in simplica gradu calori
ſuſtat, respõdẽtur Rmis Dnis et Causalitis ad aliud Calore quos
relaones q vr diversa. Sume da en specificatio Rlnis ad ſubto
ad mo et frli, qd nr mgr includit vaõe rei ſuſtat di ad mo.
Nota Edo: Vr dedit Diffas in qre Causa Efficiẽs, neg de
specifica male hoc esse onia adeq Lra sveri ans ſuſtat ea
vo in qre causa frlis existẽtia, Edus qd actq dr specificari ab obo
ſuſtat.
Rel Relaõ Pdmlis vr specifica ſubto a trnõ. Ita
In Lmo D 30 Ar. 2. Sdo: Vr dissentit Rlq Species Relatiõs
nr aliter nisi ꝑ ſuſtat. Dorat D. A. Murtad Relnes et Lrualis
nr ad dr Edus trnos et Edus causato subm.
Rel Relaõ ſuſtat. Relaõ Talis in Sententia Rel Dest prq ipsa pendens ab
existẽa trnii, er. specificari ad trnõ nr ꝑs. Ad. ſpt. ad 2. Rlq. ꝑs q. spa
ficatio ẽ dependentia quedã a causa frli constitua. Edo: trnq nr ꝑs
et causa frlis constitua Relnis, er. ad 2. ſpt. sicut trnq nr ꝑs

causa possit causa finalis dicitur, sperare &c. Sic
Ideo Relatio transcendit in respectu primi, q. respondet ei causa qua
effectui. 3.to causa efficiens effectus, ut pater filii, vel efficiens Relatio
existentia simul natura &c.

Res. Relatio specificatur adequate, a fundamento proximo. ut ☞ 2a
R.D. in Lmo. Dze Pr. 4 agens: Illa Relatio nostri ejusdem speciei que
habent diversos modos fundandi, q. diversitas Relationis, provenit ex
modo fundandi.

Pr. 1mo: ex R.D. Modi dicti Relationis, sequitur modum fundandi, ut
specificato Relatio, illustris a modo dicti, et sic indeq a fundamento
remote specificat.

Pr. Eadem Relatio ut in eadem re respicit suum ex. ut Pr. per Re
latio eadem ut Sed ut Ordo unius ad aliud, scilicet prius, ut Primus, ergo Unde
in Relatione respectu in ut transcendit respectu respectu Sed. ordinata termino specificatur.
Respon: Relatio eadem respectu Ad quod in primum et primo respicere
Contra Relatio Dei est eadem, quia quia in specie differunt ut ea
diversitas ut no numeri nisi principaliter quia quia ratio eadem ut
simul relatio causalitatis et simul Creatoris, quia quia respicit Causam
aqua fuit producta, ergo &

Re. Relatio specificatur extrinsece et Ultimate a termino ☞
existente pagina 6 ultimo ejus complemento. Ita R.D.
Pr: q Relatio eadem ut Sed respicit ut Primum. Ergo, q. termino ultimo
in Quo quo ponit in Deo ne Relatio.

Ob. 1mo contra Amas, q. quo ordinari ut Primo adaliud specificari termino illo
Relatio ordinari ut Primo termini ergo declarari: Ideo ejus actio specificari
ut no extrinsece q. ad illud ut Primo ordinata.

R. D. Jor. Stabillo pendeat in uno ut 2. autem No. Iraq Relatio
respicit ut Primum, ut in descendit in uno ut ab illo et ad istud non ut no specificat.
Sicut nata non specificari a suis quorum
ad istud non ut no specificat. Sicut nata non specificari a suis quorum
ad no, Actionis sine termino ut non est, Relatio autem Primo ad actio specificari
termini. Nec Deus Deo ad terminum in quo actio specificatur
specie ut Pro. et ratio quia terminum in deposcere relationis, q. non ponit ratio
ad Primo autem Relatio, q. solum deposcit quoad terminum ut quod
entis.

Ob. 2. Deo: Motus specificari non ut no aqua, aqua fuit in no.
respectu Relationis se habet ut terminus aqua ex &
R. N. Non: q. motus recedit ut Primo aqua, Relatio autem non
recedit infra ut, ejus ordinario in motu.

Dispoõ: 3plr̃ ps̃ subñi, Sme y ordine partiũ in loco, Edo: pcoge
Tum dispõnis do recipr̃ duo aliquid. 2tle q̃ quevis q̃ dispõnet̃ poc̃
aq̃ actũ operã dũ suũ hñt Htũ sibi spẽdi, sibi Impẽdq̃. Differũ inter se
Dispoõ et Htũ q̃. hui modi cũ subõ q̃ quoc̃ dispõnt̃ mobilis dispo
sitio vero d facile mobilis. q̃. pars radicalis: Unde q̃ nisi mobilis
bile vocãmq̃ Dispoõnẽ Diuturna vero vocãmq̃ Htũ. Ut inde sequi
go tã tũ in modo maxime inter se differũ. ut ptẽ exẽ Phõ aperte dispo
ẽnẽ quoc̃ facile mobilis de curtu tempis, pueri difficile mobilis est tra
sire in habitũ et sic se differũ cãtũ, q̃ adeũ Dr̃ Scotus Durandus, Ockamus et ple
de eodẽ subõ. Et nave eodẽ Numero Qualitas q̃do in ipsũ accipit dis
dispoõ. q̃do vero ẽ intensa dr̃ Htũ.

Poca. Habẽs Ipsũ instrumẽ primũ, ordinatũ in virtute immediate
elicitiva operationis: q̃d ab habẽte dicit. Habitus est qualis actibus im
mediate Cõ. Ph. Lo. 2. 35. Dr̃ q̃ poca ad actũ disponit. Poca duplex Phõ
ni Robusta et Debilis. Illa ẽ Elicitiva p̃ actũ operationis dicit Poca
rectiva in Juvene et vocat̃ malis Poca Recte vero ẽ Elicitiva ops eragmq̃
remissa ut poca rejuva in Sene et vocat̃ malis Impoca. Unde Poca
et Impoca, p̃ccãlr̃ et tm̃ accidũ dr̃ Htũ Edũ p̃fectũ et Imperfectũ.
3tia Species Qualitatis ẽ q̃ alterationẽ Faciũ q̃ Phõ vocat̃
passibilis qualitas, v g. causat alterationẽ Corporalẽ ut Calidum et frigi
dum in patiẽte v g. in Justa, q̃ Corporalẽ alterationẽ ut ruber in facie. Dispo
nunt Passio et Passibilis Qualitas q̃ Corporalẽ alterationẽ ut ruber in facie. Dispo
sitas vide durabilis: Sensibilis Qualitas accidũ Dr̃ ordinẽ ad causandũ alte
rationẽ Sensibilẽ ut ruborem ex verecundia, Pallorẽ, ex Frica alterationẽ generatas
ruborem ex Timpera mẽto dr̃ passibilis qualitas.

4ta Species Qualitatis ẽ Figura. Figura Dr̃ Lineis rectis mix
tis alterũ parte composita, q̃ dispone partẽs duas quarũlibet in toto aq̃les
Sumq̃ dominãq̃ formes aut differũis. Figura etiã duplex Phõ
lian modo resultãte ex Qualitatibus terminãtibus, aq̃s ratione Quantitatis
dr̃ circulãris, triangularis, Plana Recta et Linea posita. Invenca si
gura vas extrinseco vasatibus ut figura cerea impressa
Sensibilẽ in pectore, an Hãc Divisio Qualitatis sit Adequata?
Pro affirm. Sco 2 D. Dr̃ Qualitas ex propria ratione adeũ ens q̃litiva
subjecti actus et suũ actus ẽ Potentia q̃litiva q̃ qualis, erg Phõ Dr̃ ens
Sume et Sensibile in Linea circ, et in Lineas mixtas, in Lineas rectas et mixtas Dr̃

Vero immanentes sunt, quæ non transeunt in locum ut
intellectio, & volitio sunt actus Dei, & Petri.

Immanentes sunt, quæ non dependent ab agente, quoad
immediate producit actum, & actus, qui vere producitur
mediate, sed est actus immanens in mediate producente ab
agente. Transeuntes sunt, quæ dependent ab agente, ut
passio, & actus transeuntes in obj. cognito vero volitio &
intellectio in obj. Duæ qualitates producunt actum in
subjecto, in quo sunt, & actus producit duas qualitates, vel
plures in subjecto, in quo sunt, & actus dicitur agere, qua
passio, & recipere respectu effectivæ, & educat ab agente. Ratio
est, quia actus actio
transit ab agente in passum, & transit in passum, & in passo
recipitur, & ab agente.

Quare Actio et Passio dicuntur Relativa. Negat. Duo
nominationes producentis et producti sunt duæ, ab actu denominata, pro-
ducens, passio vero denominata producta, ergo sunt Correlativa.
et cognita, de numero absolutorum, quia quisque cognoscit denominata, &
cognoscit, & potest cognoscere. Duo quæ actus et passio solas duas, & tres inter se, cum aliis
quo alio, hæc respectu producti, illa entis ut ens, & respectu ad agens
determinans agens ad hunc terminum, passio vero & actus determinans
ad certas vias. Ad hæc sufficiunt ad destructionem in simplicitate Dei,
ex dictis nullis divisionibus.

Dicas ex in Græco Actorum et Passionis. Pro duo denominantes pro-
censet producta, et actio et passio, at in Divinis ut tria denominantes pro-
cens, et producta. ergo

De Ubi Situ Quando et Habitu.

Ubi sequitur Quia ens in loco: quare videtur hic Ubi Divisionem
ne dicas Deus est ens in omni loco, ratio est, quia ubi præsentia rei in aliquo
loco determinato.

Ubi, seu Quia Localis, duplex Imo: in Concursu ad Actum. Secundo, et
Quia rei diversibilis, communicata spatio diversibili ita, ut portioni
corresponderet portioni spatij: et res tota inqualibet parte. Adu. et
Quia rei indivisibilis modo indivisibili in spatio divisibili, hoc est, quo res est tota
in toto et tota in qualibet parte. Talis est Quia centrum, ad radios in corpore, et
anima in qualibet parte. Talis est Quia Dei immensi, duplex Imo.
Illud quod est Spirituale, hoc est ubi vero existit rei Immaterialis
mali, ut Quia Corporis Christi, in Sacramento.

Situs est dispositio rei, ordinatio partium in loco, quo existit, vel existere
tur determinationes diversas. Est duplex Absolutus, et Respectivus, 89
ubi, quia præsentia rei in loco. Respectivus est quo unius Loci, et figura coordinatio partium

Oppoō pro speciales oppo rarissima duor interse. Dirō in Obua et Frē. Frēdag inter duas Oppones irradictorias, illa inter Calore et Fri
eddicte. Oridi, e Oppoō Coplas. Obuā in coplexas. Do Lomā cginq n. 64 Di
Calcē. De Ada pui. Oppoō Temp̄lis seu Oētra dor in positiv̄ seu
straēa Contradictorie. Privativa Negativa, Relativa.

Positiva seu Conria versaz inter duo pōētes et rurie oppositas. Con
tradictorias reperiri inter ens et non ens nullo habito respectu ad Subm.
Negativa, daz inter ens et ejus carcē in subo in casu. Privativa, inter
ens et Carentiaz in subo casu. Relativa versaz inter extremalle
casu. Relva Oppositio vocat in copossibilibus extremor. Vide Dial n. 21
et Lgā 21. 2do et seq.

Contraria, ex. Frē do Mot. 6. 6: Quodcuq; calefacit maxime distans et
ejdē subo recipit in suz aquo se mutuo expellunt. Nec vera, accipiendo se
de distāt calefacē nāz ad calefaciendū ex calor et frigiditas, maxime distant
intra genq qualitū. Nec obstat, qd Qualitates contrarie simul in eodē subo
in gradu remisso, q. long gradq caloris in aqua expellit octuā frigiditā
Edq tmus et sic de alijs. Unde, se mutuo expellūt Edē pertinent
Oppoō Contria, dicty in Mediatas et Immediatas. Immediata excludit
duo media inter extremaut inter par et impar, simile et dissimile q dicit
duo extrema. Ex his extremis necesse est alterū subo venire cū nō dū medi
um quo ad specs ovenire. Mediata quatat media inter extrema ut
inter calidū et frigidū est tepidū. Aliud ē Oppoō aliās contrarias. Oppo
sitio q extremā nāz participal, ex Tepidū vs, qd requirit excalidū et fri
gidū. Extraneū dr media et a Negatione q. nullig extremi nāz par
ticipat, ex celum non est inter alia quia est in quid.

Quarto Inquirit in quo differt Oppositio Privativa et Contraria.
Et Arbo in eo qd a extraris in straria dar ragerq, aqua exit frigida tm
dū in calida et nunq recedit in frigiditē. at in Privis Lucidū habitu
dr tranzitq in privatione de Diaphano tē nō dar nisi quod habuit
Unde Ysaiē 60. exurit: de privatione ad habitū nō dar nisi quis.

Oppoō Irradictoria omnē maxima q oppositio contradictionis, in nullo
recipiunt, nec in gra q. ad ens et non ens nō dar genq nec in subo, q ec et nō
ens oppositi ex impotere ejdē subo. nec in medio, q. inter ens, et non ens, nō dar me
dia ex qui nullo veniunt. Contraria autē in ogibus recipiunt in
gro quidē q. sunt sub eodē gre, in subo q. de facto communicant in eode
subo gdus q. nāz remissos. In medio q. mediant ex tepidū, tanquam duo extrema
Oppoō Relativa, e nec alijs oppositis, q. in aliqs ultimo terminis imperat cum ad
strenq, aut saltē tendit in ejus destructionē. In oppone autē Relativa

unu alteri inferri exijstat q. vocatur Similitudo.

De Modis, Prioritatis, Simultatis, Mortus, et Habitudinis.

Eadus postpdle, e Prioritas, cujus modos enumerat Phg: Imo post
ee ustu alio ping tempore, eg Adang respatu xti, Edo prioritte Sue
sistentis, ingue, quæ valet apposition ad ping, et a singulari de Vtro. eg
e ho ee. e aal. 3tio Ordine ut Proetus Narrabne. A dignitte p
u moralj, ut substa acui esse, sex vasalle. Sto natura gdo a nus pu
dest a altero esto sine simultudine eg Petr specu Lucs. Quot sunt
modi Prioritis, totes modi Posteriorittis q. st Pelatæ.
Prioritas duz in locale et Pnis. Prius Plis subsed in Prioritte st
pons, naa et origines. Prius tepris duz inque. gdo a nu ex ee nus
ee tempore aliud pedit ut Paterre specu filij in creatis. Prius nat
duz a quo est interexistentia coexistea in eode instanti, quæ nus pendo
a alio. Natus est nus independens duz ping naa dependens vera pcking q
Pe Lucs specu Lucs. Prioritas ordinis duz ping naa dependens vera pcking q
est in eode instanti, quæ usus pedit a altero a quo, et coexistea de
ee in eode instanti, quæ usus pedit a altero absq dependea. Quare
pens inter duas personas. Prioritas Gradus est duplex dependea unius
ad alio sine applicato in cognosci. Sic Virtus, duz Imo cognitus
ab intra, et sine ulla duz posteriora, quo ad cognosci: Quare Scientia
onitas, est Independea in cognosci posteriorittas, dependea. Si vero
extremas impetus inferant pdicum habere prioritte, et simultate.
Si multa Prioritti opponitur duz in locale et Pnis. Pulis subsed in
simultate tepris naa et origines. Imo est coexistea duer mutuo inde
et visibile et stabile in Ane. Coda est coexistea duer mutuo inde
tius quæ usus pedit a altero eg Pisonis donna. 3tia coexistea du
or mutuo independea quæ usus nec dependet, nec pedit a altero. u
ealor et Lux in sole. Simultas quo ad cognosci, et, gdo a nus sine altero
gnosci supra, ut Pater et filius.
Adventicij, Stagnetatis, Divinus motus, Illuminatis, et Latis. Imo est Eadus
terminans ad Subsed 3tia est Asta specialis quando Pra ad Qualitte
esse ad Vbi, de quibus in Physica Domina Eadus.
3tia et Ultimus specialis est Habitudinis q. 7 modi a Pho enumi:
Imo est duz Eadus habens Qualitte, eg Virtutis. Edo habens Quando eg
ab ante nte. 2tio habens ornamentum eg annulus. 4to habens partio
es capsula pedens in sine. 5to habens continentia eg vas Liquore. 6to habi

ge de minia, ut vera, possessiones. Imo sacere per solas relationes ut sa
cere inquirendi amicos & Civitates possit alij modi sabendi q. habere
eve & transcendens ex Dei & Dio. 33 Ex.

De Vario Ente.

De Ente Rationis.

Ens Rois stricte ad metpcas inquirendi, ut ens metpcas Quastiones
ad finem deducamus, de ille agimus.

De Ente Rationis

Ens Rationis, dupl in Verum et apparens. Verum est, qd Esse
habet extra intellm. qd Esse apparens est, qd Esse videtur extra intellm, qd
aliter se habet in se, quando tm habetur, dum cupit ab intellu
alter Deus.

Ens Rationis Dat ens Rois. Ita D. in 2do D. 23. Ar. 3. Ubi ens di
vidit in ens rationis, et ens extra animam, quae divisio est eliacta ex Phe
sico met. cap. ult.

Ens Rationis stricte cui respugnat existere ab intra. ens Rois pastoris
hoc modo Deus, Chimera, Hircocervus, habet speciale Ens
ad tale Ens non est ab intra aptitudo cui respugnat extra esse, ut
Ens. Audiens Catholicum illud Esse non dicat de Ente ab Hereticis spreto tanqm
de impossibili.

Ens Rois non potest habere esse Ens in intellu, ut vera. Aspr. nihil
est in intellu, qd prius fuit in sensu, at Ens rationis in sensu non potest
esse q. ab omne ente sensibili remotum, et abditum, ergo
Ens qd Ens rationis est in intellu solum, in sensu non asservatur, adulteratur, quia spe
cies rerum est valde antiq, apparet in aqua contenta vas recta.
Ens rationis non cognoscitur ab intellu, ut in somnis existens
ni respor. ergo Ens Rois, q. cognitio potest ab esse et potia. Per oppos, q. ens rois
potest a cognitione. Ad 1. Ens q. cognitum est ut speculatum, ut ipsum
et actus cognitionis qualis est cognitus ens rois, ergo Ens Rois.
Dices: cognitio speculativa non potest esse cognitus ipsius Ens Rois.
Ad 2. speculativa, activa, et inventiva, ad 1. et 2. arg. q. actio existimat ipsa
existentia, quia tria sit prior actione. Addo. ut Actus speculativus ab
esse sufficit Ens, ut actus cognitivus esse vult.
Dices: Ens rois non cognoscibile. Ar. pr. Ens ut Ens, qd cognitum et ipsum
cognitum, ens rois ipsum cognitum est, ergo Ens cognitum sibi ipsi
ipsa entitas. Ergo
Ad 1mum Ens rois cognoscibile ex dictis cognoscitur ut speciale et existentiale

mutuat. Inlg enī co[n]spectu rei speciem, mentis et auri, possit intra
monetā aurea. Rād. Sumig ex D. Tho. Edo Edic. Q. 13. A. 2. secundi en
ex de Litteris diversimode coordinatis, diversa significant, ita et
diversa coordinatione specierum intelligibilium diversa representata resultant.
Ad 1me Advertendum 2mo species 2mo est ipse habitus representans Obm, Edam
vero et pacedens possunt alia vocabula fingere.
Advertendum Edo Cns vnis actuge entis vel, Cui[us] actus, bleris, ab intra Lib
et species diversa entis vnis assignat, g. nosce, et allego eminenter et propria
spem. Ad Edam. Cognoscibilitas intellectiua et sensitiua specierum et passio entis vnius
et debilitas cognitiua et privatiua specierum compositi entis vnius.
Rc. Edam. Edam. nda. Cns vnis vel distinctiua cognc. Ita Lb D. Lri 2mo D. Ri
supponendum est Lris de a, Obm contentus qd dicit Edam, seu verbis mentalis,
significari vocalibus cognc. Ob. 2g. n. 22. hic suppositio.
Ad Edam. nda, intra in entis et Obm vnis ut ge vocalis distinctiua a cognc ut
que, ut ens vnis, habens et Obm vnis ut qd, et sic supponi. Nos sumus ex De
Rne entis vnis qd habet tm et Obm duo supposita intra.
Rne Edam. Et Obm, stat in et cognoti, ut et cognitio nda, intra actus cognc. et sic
pm et cognitio et de nomine vocalis extrinseca cognc et.
Ad 2mo. Cognoscibilitas et stans vocalis pst esse entis vnis, et a. per ens vocalis
significans. Rne vocalis debet significare pcipue intellectibile et sensibile entis vnis et accidens ens
dubitatur. Hujus rei et g. ad indicandum entis, bleris, in simplig requiens, qm
vocalis ens vocalis, ut cognitio vocalis pst representare ens vnis, et Deum, et
Obm vnis, ens cognitus pst designari intrinseca entis vnis.
Dices g. Salte Cps Cnis medio cognoscibilis pst esse cognitio vocalis.
Ad Suppono, falsum, falsitas dari cps Cnis in ordo, g. totalitig et vocalis cog
nitionis et vocalis Obm, et Obm cognc et n. A. per mons aurea
nem aurea et.
Ad Cognitio vocalis montis aurei et mons aurea in respectu ad Licet in ordine
ad ordinem et placeat. Plank. ama. Dis. A. Aliquid Deum cognc in communi et
aliquid Petrum cognc in particulari. Ad Vide mons aurea, qua tenq Obm
stans, sub cognc in communi, sic vocalis addit dicitur singulo Petrus in particulari
quod differt a mons aurea debet ab Obm separato. Ad Mon aurea Dis. Mons
aurea aliquid Deum cognc in communi? et Deum hac cognc in particulari? Sub
stat hac cognitio aurea entis? temporal, dicitur mag Obm et non contra? Ad Ne
hac enim cognitio addit vocalis gradum individuali, sub et cognitus ut sic.
Obg Edo Cns vnis Edam et Obm, pendet Lri a cognc, et non per vocalis
pendere a respo ad Cnis?
Ad N. Dari. g. ens vnis, vocalis cognc et sub stat pendet. per ens pendere sup

ab humano intellectu facilius diuinas cognoscere supersugerent, hoc cognoscere
rem se est respectu intellectus creati, qd est absurdum et
Resp: Deus noster Deus noster, extra Actus nostros. Per hoc: Quod
Deorum Iudicium. non est aliter Deus Deorum, Deut. 10. attingis eos vnus, ut illud
ne attingis in cognitione creata, et ex hoc attingit Deus extractus noster. Per dict.
Iudicium negans Intellectus cognoscibilis Rensiva Obstinate negat, ut obstinate negat
Iudicium diuinum est Deus vnus, nempe alter Deus, et non per applic. ad Deum
modo Iudicium sufficiunt Christus Deus, et vespugnantia alterius Deus, ut utrumque est
Ens possibile a Deo extra actum nostrum. existit nostrum a filius descendens, et
Non Difficultas de cognitione Diuina sit Practica seu effectiua Entis Veritatis prognos:
Nos. est Ipse Deus vnus habere et Obiectum in intellectu Primo ex deceptione, et falso
assensu, cujus modi sit figmenta hereticas stra fidei. Edo est verus assensus attin
gente Deus vnus, sicut est ipse ut dat deus Christo esse Deus vnus. Sto ex dispu
ta negante Deus vnus, ut cui dicimus, ut dat deus alter Deus. Deus vnus propter a Deo
stringit primo modo, et de fide, certus a se videt illud a Deo cognoscibile. Edo est Sto
modo: Quarij. an sufficiat ad finem modi cognitionis, ut Ens vnus esse tantum a Deo.
Resp: Deus cognoscens Ens vnus sufficienter deus illud esse tale. Plane concludens
inferiorat Deum primo Deus, Arr. 5 ubi affirmat diuinum vnus in ser Diuinarum
sua scientia a diuino Intellectu. Iuxta D. Thom. Par. primo q. 15. Ar. Edo ad Sto ut supra,
respectu vnus, quibus multiplicat idea, Vocaretur a reliquis abintellectu diuino.
Per Com. Primo ratione fuelli: Ens vnus habet esse Obiectiue existens ab Intellectu Divi
no, ex. Inter Diuina et aqua est conjens q. etiam ens vnus aliud est habere esse per
mixtionem Obiectiue existentiae extra esse, et esse rari. Ad. pr. quod a Deo cognoscibi
habet esse Obiectiue ab Intellectu Diuino ut quicunque vnus a Deo cognoscibile Ens
vnus habet esse Obiectiue in Intellectu Diuino. Iterum Nos. Sentio id est rificare to
Specie existentiae cognoscere est certa. Non certissima, aqua in recta fra.
Per Com. Edo: Nihil est Nihil efficax Ens vnus, ab cognitione diuina est actu dicens. Nihil
est vnus ens. Non Pr. actu exprimens esse vel Non est dicens: Nihil est Nihil est
Obj. Primo Extra Deus Deus. Ens vnus finitum aqua et alia gente res, ab intra
cognoscibile est vera Deus. Non Edo Dis. A. si exprimat Obiectiue vera cognitione diuina
Obj. 2do. Edo: Licet cognoscat Deus mendacium, vel deus discurrere aut mentiri, ex hoc
Deus cognoscat non vnus deus tm esse illud.
Ad N. neg. est patet. q. discursus sit in deo ex deo a Deo vnus cognitis ab alio, et
cum Deus comprehendat omnes discursus alios ex quo in diuino intellectu, deus
existit de pede in se non est talis cognitus ex hoc ens vnus discursus, et me
diatio sine mediatio. at vero ens vnus esse tantum Obiectiue passiue, aliud est habere
a Deo ex primi a diuino intellectu existat, quin ab eo pendeat in esse.

Obz 3.rio Petg dicendo: nõe alter Deg, deus nus nõ offitat hũ rnis, aĩ eo gnio
dõna cõnetg dicendo, nẽ ẽ &c.
Sp gde etg illo deus nus auctnegat etg ẽ reas ꝑ hoc nõ inde Ls.

Q ẽ Quarto an Voluntas ꝑ aliat Deus Rnis.

Sp Deg. g. Deus rnis exꝑsse Obz expnis a volũtate, cũ hac nõis Dei
affimatiua, nec ẽ duertiua spẽ ẽ, quã ẽ stilꝰ nõ ꝓfecto Obz, nec ẽ
Deũ ad se trahẽs in Ls, er ẽ Quamuis ex Voluntas ꝓpria ferri rnis ꝑ
ordinãs ad Dnũ ẽ ficiẽ, ẽ nõ ꝓ cantus, nõ tn ꝓ illud ẽ ffrare. aliud ẽ rnis ẽffi
ens Obm aliud ferri seu affici ẽ rga Obm.

Dicit Sg rga ad ultimo finẽ ẽ ens a tura, ẽ ens rnis, at voluntas peccantis non
Deũ, ẽffi at ag rga tus ad ultimo finẽ ẽ natura, er ẽ Deus cõd. cert. g. non
ne ẽ natur ẽ ẽ at rimũ finis, sed tm ma in comꝑabile, quat nõ a volũ
te creata ad nugas in Obm accg peccati nost.

Sp Ipsa Dei dil. Nat. Voluntas effitat ag rga tus ad ens a tura ẽ tutus me
illud intra se exꝑimẽdo Obz. Nec amor Sg dilẽdo objectũ ꝑ ultimo finẽ a
rnis ꝓpositõ Deus ẽ nig. Quattuplex ẽt nõ ẽ bationis.

99. Nec hic ẽ rmo de ente rnis Lẽli, sed ẽ nostra scientiã Deus Ble Dnũ, ẽ de Ens
rnis Metaphico, qd fit ad similitudinẽ Entis realis.
Deus Rnis Inest sua Latitudine dbo in Positiue et Carentiale, Positiue fit, qdo
rnis in Deo ad modũ Entis, eg qdo sapiens tenebre ad modũ sue scientie. Carentiale
fit qdo ens rnis ad modũ Entis ut dissonans ut rratus his in Deo rnis sapiat ad modũ
pura rnis carentia, quare ens rnis dr ꝓpositiue, ẽ carentiale a Deo nõ ẽt
Deus Boni Carentiale sub di rnis ut Privatiue et Negatiue. ꝓ quo Nos debemus
ꝓfitere dictũ qui carlã Deus. Imaginẽ sub nõe ap to, ut carentia rnis in eaco. Eda in
mesto ut carentia rnis Lapidis. Sto Carea extra Subm, ut negatiue ad tem
dum in spatio imaginario, Imadey Privatiue, Eda Negatiue Sto Negatiue extra Subm
tresen dens ad ligũ ex his carentiis ut Deus rnis positiue. Neuter
Deus ꝓsentia rnis ad modũ alicuius ex his carentiis, fit Deus rnis negatiue.
Dicit si negatio affirmet Negatio sit ꝓpositiua affirmet non ens, Sit mens ad
tem ens ꝓpositum. rnis ꝓfitere ẽ mutatio ẽ ens ens.
Sp Ad Ide Deus in se ẽ extra ordinem ad aliud ens, ꝑ ens ꝑ rationẽ stingentẽ, ut ens
Deus duplex tenebre ad modũ albedinis, rnis ẽ applicabile Deo ut ens.
Deus dr Insuper Christi Atrimentũ ẽt Vestimentũ. Atrimentum ꝓ dr ens nullius
fidei, eg Deus Deg. Vestimentum ẽ, qd applicabile diuersis ꝓ ordinem
ꝓpositionis, ut rnis ꝓpositionis sub diuersis ꝓpositionibus. Pro ut Deg ens ẽ gratum
Deum ens, ẽt tã rnis ens una falsa. Deus rnis Vestimentum, vocabulum mutabile rnis,
da mentum, ẽt rentis vacuitã. Nec Vestimentum dr Virtus ens Deus.

Difficultas fieri solet an Caecae a parte rei sint admittendae.
Nomine Carentiae Intelligimus extremum contradictorie oppositum enti positivo, ideo in rigore ei ej non convenit, imo est remotio entis positivi.
R. affirmative cum R. D. in Edo D. 31. A. 3 dicente Privatio determinat sibi subm et prosequens modo suo infrat et denominat sicut pt. quod caecitate dey aliquis fr. deq; et ab impotentia dey aliquis impotens.
Pr. Edo Concl. Caecitas est Carentia visus, s caecitas dat a parte rei, ergo Nor pr. denominatio realis sumitur a fra existente a parte rei, at caecitas denominat fr. a al caecus, ergo Edo Obm. ppnis verae et independens a consideratione Intlg dat a parte rei, at carentia alterius mundi est Obm ppnis verae et independens a consideratione intlg ergo carentia alterius mundi dat a parte rei.
Dividitur 2mo Carentia in Privationem et negationem, ut in Dial. 31. Differunt autem in eo, quod privatio sibi determinet subm in quo supponitur aptitudo ad fra, negatio nullum sibi determinat subm, q. negatio visus non est lapidi, quam igni appropriat.
Privatio dividitur in ea quae omnino privat, et in ea quae non omnino privat. ut in Lgo n. 2 ad, sed privatio Edu entis Edae privatio fra Edus proportionem q. debilitas seu impotentia de Eda specie qualitis, nec privatio omnino privans visu, s privans visu perfecto.
Privationes inter se distinguuntur per fras quibus privant, q. Privatio est nec fra in subo unde per fras cognoscitur et mensuratur, ergo per fras distinguuntur privationes. et haec satis de Metaphysica, in qua quidquid scriptum est dictum v. Intellectum cedat ad Supremam Dei Gloriam. Oo Ss Cultus ac Veneratione?

NB. Hic Labor fuit finitus 3tia Martij Ao 1744. et sequens ab eodem tempore inchoatus.

1. Phis

PHYSICA
seu
Scientia Naturalis
Ad
Mentem Resoluti Doctoris Joannis
BACCONII CARMELITÆ
Anno Dni 1737mo D. 1 Sva Sbris

Pars Prima
De Corpore mobili.

Difficili ac spinosa Lgcæ Metaphcæq pacta via, ad amœnissimos Phis
pervenimus campos, fessos mentis cursus, hic recreaturi ubi aptaverit na-
turalia Lucem nascisci licet. Solita methodo ut procedamus de Obo
hujus sciæ, et nomine transcurramus.

Philosophia juxta nis ethim. amore sapiæ scat. in presenti sumitur pro
cogne nale pro causa, dez cognio ut conveniat hæc Philpa cum alijs scientiis,
dez nale ut cognoscat differa pro qm disq ab alijs. A Theologia, eo, qd est sup
nalis cognio. a Metaphca q. e transnaalis cognio. Nomen nale qua
liter ad presens sumitur est principium motus et quietis ejus in quo est. Pro sumi
hæc dictio: naturæ, Sphr: 1mo pro opponitur supnali, Eternaali; Ido
ut disq ab Artificiali. 3tio ut includit ~~Naale~~ naturam Philosphæ, nimirum ma
ae et fra, a quibus naale compositum dez ens naale.
Obm Philosophæ materiale est corpus ~~naale~~ naturale ut tale, vel quatenus
subest mobilitati. Ita N. D. his verbis: Mobile est Differa contrahens corpus
ad considerationem Phscam.
Pr. hoc: q. corpus naale sub ratione mobilis a Philosp. attingit; motus enim
sive Mobilitas sensibilis philosophica, solum recipi pot in corpore naali. In-
de insensibilis angelorum motus ad Phscam non pertinet.
Obm Oterle Philosop. est Corporis naalis Mobilitas ratio vero sub qua
est Sensibilitas in hujus modi Mobilitate relucens. Ita N. D. omnia enim quæ a
Philos. nostra consideratur, referuntur ad motum, vel tamquam principia vel ut res ea.

et extrinseca mobilis, o aliqm subm aut stng mobg; et substat respectu
astringuntq a Phō. Mobilitas hic, vt quasi accidens disparatū se habens
ad corpg, videtur, q̄ quatenq̄ ipsa habēs speciales passiones de ille demōstrat
Cōm attributis c̄ corpg naāle sub ratione. Mobilis, q. ad id refertur
omnia quae tractat in Phō lesp. et licet aliqua reperiantur quae sint mobilia,
tñ sunt ōia attributa ejus q̄ accidens, n vero pse. Ostiū Lonus mobor et
Cōm pse Angelus vero q̄ accidens. q. a Lono mobor corpus naale aut mo
bile pendet esse q̄ accidens vero ab Angelis. Vbi Intrinseca, c̄ pse, vt caus
q̄ accidens, mobg pse quies q̄ accidens.

Philosoph. Naalis c̄ scita Speculativa Lonus pt. exco. qd cognis cor
poris naalis c̄ q̄ causa, deserūnt c̄ sapedio q̄ grauitate. Sūis contrariosis
q̄ qualitates strarias demonstrat. Cadit qd sit speculativa, ex n. Cap. et q̄
c̄ evidens. tū q. regulas n̄tradit ad suj obsti effectionē tū q. a cognitis de
Phō Cōlo, terra, elementa, et alia n effituas, q̄ suppona. n. effecta quae cognis
scuntur, ex. nē Practica.

Dicit ma. sotog. Phō. Naalis, hoc ordine disponit: In hac Lona Pars
de corpore naāli c̄ Inlēda de ao Agente, q̄ considerat circa quo mia Obm q̄ ma
sit corpus id est in Lona Distnc Corpus ut sic, quoad sua Principia intrinseca: Ma
teriam q̄ Phō lop. naālis, n̄ videmus corpus ut corpus, q̄ subm nē mobilis, in ea
dissona q̄ pnēte corporis mobilis respe: Motus, in gn̄, et in speciebus Lumus.
In terra vero Dis Phō, de corpore mobili q̄ ut particulari: videlicet Mista
Cōlo, Elementis q̄ Loquemur, sua tā sola Lā Dicemus in Quadtres, Quae sunt
in Articulos distinctos. Nunc sic

Distinctio prima.

De Corpore Mobili Naturali in Communi.

Nōē Corporis naālis, constitg substa mālē completa ex mā c̄ forma substali
compositā. est Lono quoad principia ejus tnt intrinseca, In Lona Quod. dicitur
compositū ex Actus, de principijs vero extrinsecis, nescit ejus, vt Phō. Ibi

Quastio Prima.

De Principijs tnt intrinsecis Corporis naālis.

2. Principia quidē sic ex Phō descripta ejus 2 mod. Cap. Edo Vnde aliquid et fit
ut ex nouum. q̄ particulare vnde ē principia intrinseca ipsa rei sunt, q̄ unde fit. principia
extrinseca ē causa effectiva. q̄ in nullo ex nouis, modum ad ipsa cognoscendi. sicut
praemissa ad conclusionē principia.

Nota Lono: hac 2. Principia causa, Elementa, ex habent dari in suspenig ex
trig ordine quippe elementa ē causa ex ōi causa principia nē tra. Pater mi
nis, ē principia. Educens fieri, ex ē causa. Materia ex ē principia, et causa
q̄ duo tria, tot nē elementa. Mā Lona ē principia. causa, et Elementa

corporis nālis ipius et tra.

Nota 2do. Prime. Ipse diuisoni, Lome ec, e.q.c alia precedunt eg adam g
grip humani. Edo p̄ductio rei aut ipro eo de ē ipng alio, per aut ūtus ei ipng
alio, semper, ordine, istu, ut subiōm dec ipē. edificij. Vid. Mes. n g ē. Istio
primip. sump requisito ecclīa ad aliud, g̃ mais hoc a illo p̄pedat ff vere influ-
xu. Vnde Pīvatio, dec ipē. generaōnis actūs.

Not. 3tio: Prime. ff ēim Lactea dicit in Lmuse Edū, Lmu ponēs. dec gd ens
ipro g̃ re aliud nō ēsupponit ut Deg in g̃ re causa efficiente, et mā Lma, in
g̃ re causa subīa; Deg eni ē Lmus efficiens, mā ē Lmu recipiens.
Edū Prime. e gd aliq ejus dē g̃ is ēsupponi, hujusmodi ē causa Edā
in g̃ re effectus, ēt quantitas m̄ re receptiva. Iandus Prime. duo in Indiuiduis
ēt bōtūm ecū. Partes componentes dicuntur ponēs ipsa in ūtū secū totū, causa
vero efficiens, ē ipsa ipsa. essūtūm ecū.

Nota 4to: Ens nālē ē videbile inspiri, ēt in facto ēc ens nālē inspiri
ē subsīda ipsa corporea duo subsēt actuali generaōni. dicē ut ff seuerano
transacta actione, dec ens nālē in facto ē.

Nota 5to: actio ēductiva entis nālis, diuersis nūb vocē, iuxta diuersa q̃g
munera actus spectg. qua ratione eni respicit agens et terminū dec actio, prout re
spicit subm cui inest, dr passio ff hūt ē transitus, subsistād fra subsīalē
p̄ privationē, dec mutatio. Vnde Mutatio sic definit: Oīs transitus subsistē de
re ēc ad ē. si ē transitus subsistē ad fra subsīalē, dec mutatio subsīalis,
si vero ad fra accidentalē: dec accidentalis. Ipse Mutatio sub definit. in 2o
Nota 6to Ens nālē inspiri dr subsēs actuali generaōni, duo dicit:
actionē sui ēductiva ēt ejus terminū.

Nota 7mo Generatio subsīalis erūta, simpliciter dicitur ipse: ut actio Gener
ut ēductio ut Mutatio. generatio subsīalis ūt actio nullā habet ipsa. in se ipsa
secū ut ostenent, q. si simplicitas excludit compōnē ps sua, at generatio sub
stialis ut actio, ē fra simplex erit

Generationis Principia ut ēductio ē ff: Agens subm, stūm, et ter hac
requirit generatio 7ma in subo, sagm veritatem ens nālē ipsa. Et dicit
est stūm ad Gen requiri, a nostris dubitat, dr subo subdit, sic: ēductio ē
actio ēductiva fra ex Gupposito subo, ex ff ne subo intellecta ipsa, necessa
no ēnt generatio qua ēd actio a illo dependet. Gd vero requiritur ex Privatio
pr. Lmo aut homitto RP, actio erūta, ē ūtus mutatio, at generatio ēductiva,
ē actio erūta, ex ē ūtus mutatio. ex ipse Edo ratione. Ad Mutationē sub
stialē ter agens, subm, et stūm, requiritur pīvatio fre in subo at generatio

ductiva, c' mutaõ substãlis er & generta, n. pr. transitg de ens ad ens
rale, e' mutatio substãlis in subõ, ab generaõ ductiva, c' transitg de
ns ad ens subsrale in subõ er &
Generaõnis substãlis, ut transmutaõ c' subõa, sit pr' cuppia, salicet mu
terra, frã et Privatis, communiter sic: g. subm, ee, est ns, ut maã Stra, et
Privatis. aliquid ad generanõ substãlis ut transmutaõ c' subõa requiruny sub
m, ee c' ns ee, ex. Pad generaonem substrale & Nor pz. g. ad transitu subõis de ens
ee ad esse requiruny, subm, ee est ns ee. ab generaõ substãlis, ut transmu
tage est subõa, c' transitg, er &
Sic Nota: Mutaõ dicit transitus de ens ee ad ee: Transmutaõ dicit trans
sus subõis inque de ens ee ad ee. Extrema mutnis sit ee est ens ee, ad trans
mutnes, requiriy subm commune ad ee et ns ee.
Infer Lmo: ex Lõ D. Creatis c' vera mutaõ, g. c' transitg de ns ee ad ee, ns vero
c' transmutatis.
Infer Edo: Creatnis ut actus est Pr' cup. Creator, ut agens, creatura ut
trãg. creatnis ut mutaõ prinap. sit ee et ns ee.
Nota Pro. Pr' cup. extrã naãlis in actu ee est E, maã extra, in fieri vero
& maã frã et Privatis. de quo Lis est hoc sequenti Lõ Arist. vegs

ARTICVLVS PRIMVS

De Materia Prima.

Duca Graecis Hyla, a Platone Mater, Ab Arle frã hospita abalij ali
ac aliter dicitur anobis maõ Lma nomen vendicat, est a N. D. Lmus post
nichil deg. Ab Arle. 7 met. text. 9 no ne dicimy descriptive: quia ne est quid
ne ens quid, nec quantus, nec quale, nec aliquid eorum quibus ens determinatur ad Gra-
veris assignacet. g. positis descriptis quid ns sit maã Lma, cumquidditas cujus pos
tua explic. Oracle me Lere c' hac ejus Definis data a Lmo Phys. Cg. Text &
est Lmus Subõm ex quo aliquid fit cui insit inDidualiter. quasi dicat:
maã Lma c' Lmus subõm, ex quo fit existens in ne ens naãlis. Cujus
definis: Subõm genus vicis Gnis, pgd venit maã Lma, ut Edus, ne pe cui sa
ac Ede text. pt Ly Lma, dicit a Bille. p particulas: ex quo aliquid fit. ex
cludunty alios causas, vlas efficiente: ex qua aliquid. Exemplaris: ad ex
star cujus. Finis: p quem aliquid fit. Color. maã, est p pne causa, ex
qua aliquid fit. & particulas: cui insit, excludit Lmo pnvatis, quae hoc
sit pr' cipiu entis naãlis, c' prugagno, et pr' cup. existens, ut bero in
sua, et Phisici: Edo excludunty elementa quae ut maneant fter in mixto
ens illud ex alijs virtute cujus. & particula ut Edus accidens, excludit de
fra substãlis corrupti, qua ad ee generatu & accidens se habet. Edo inde
ex maã et frã, fieri unu ex se substãlis, g. unyru maã Lma, tra hic

afrā substli ad ℔ spriā speciē.

Quod ffaā Lōna dey afra substli, dey realr dista, ꝺ vade y Lono ex eo: qd maā Lōna habet ēssig et differa ꝑ quae ꝺvenit et differa fra, ꝺvenit esse in raone substiae bn completa, et differa b eade qd ffacit dcm raone Lōni substi. Edo: Entias ōn, quae ē aliqd in rer maā habet ꝑ spriā ee tm et qd iuste, qd dicī ese in aliqd dicte ꝑtis includi, ℥ maā Lōna ē entias habens ꝑpriā a qd dcte dicī afra substli; er ℥

Ad verte. ffaā Lōna ē bn incompletus in grē entis, qz in grē Lēo in quo grē, ut alia entia completa essnt maā Lōna, essnt grē et differa; quay ℔ dicī in gre ꝑhoco nō Deā, in grē tm Metaphico habet actū nīs nyrū rectē dicī.

Sic Dctrinitas realr afra ffaā Lōna qd dcy sc ꝑs. Dacy transmutationes substlē, ut Num. Dcie; sed in mutatone onē substli, debet dari una pars quae maneat altera pereunte, er. debet dari maā Lōna, q. haberi intelligimus partis manentis. Nec ꝑs Lōna si in onē transmutis substli, sicut ry pars una manens altera pereunte, ꝺ dary o angni hilatio, o transubstiatro maāli ℥ hoc in er ℥ Edo Ad ē dcm. Si ad transmutis substli, n ꝓponerey maā Lōna, fe ille transitus actus nichil, adeoq ꝺ est transmutatio ℥ cratio, q. ecce n ꝓpposito Subō.

Edo Ad dari maā, raone deficientis ex nutritione: o aliqd nouormentis materiey ꝺvenienti pacta nutritione, o nichil ꝺ nichil. q nō do ex alimento nutrij et augey, si aliqd alimenti remanet in rerum, et illud qd remanet est substa dcī mōtis ꝺ maā alimenti, atq; negotia remanet substiae, neq; qd remanet ex alimento in rerum est maā.

Inferēs maā Lōna tuisse a Deo ℔ ductā ꝑ creatōnē a ℔ Iustō maōlij ꝺvenit Lōnis substiā eductā ad ex nihilo addita ex nihilo addet ꝺ postea, alias ꝺ est Lōna.

Infer Edo: maā Lōna ē ingenerabilis et incorruptibilis.

Infer 8ūo Corporalia omnia ꝺa Deo producta ex maā Lōna, juxta illud Sapn. Creavit omnia ut essent.

Duplicē Poēa mī maā Lōna distinguit. ℔ D. videlicet Remota et Propinqua. Materia Lōna ē ꝑpoēa Radicaliq; indifferens habens ad omne ꝺ. Edo. Stabilitas videlicet maāe determinata ad hoc ꝺ. exemplificetur hoc in terra ex hoc ad ē Deā quae ad ē spōnū ex gradu communi ad hoc, ingnio ē Poēa remota ad ē Digitus indicialē ex hoc ad ē hoc ē incompletus, quae ē gradq gladiat substli, ratione generis ad hoc ꝺ. Et ꝺ addity ea ē dctrina ē incompletē ad hoc indicialē. Sta maā Lōna remota ex ē ex hoc ex gradu Poēa remota componi, et ut differentiae habentis ad ens nostras, et ex gradu Poēa ꝑpinqua, ℥ gm Poēa Remota, destruy ad speciē ut

vi complete. Nota: Dicit dormire incōplete q complexaet grās determinatio, sicut ḡa fra subsistit, ut ostensum fuit in metaph. N. 29 et segu.

Ad 2ma. Potia remota et Radicalis, seu Indifferēs ad oēs fras substās, et de quidditate maē 2me, et Potia propinqua licet sit gradus quidā substātiæ maē, nō tamen est de recepto primario ejus Potia entis susceptiva accidentis, vel de essentia frē substi 2mi.

Ad quo ad 2mū par. Ad 2mū substi, et de quidditate maē 2me, ad Potiā remota est indifferēs ad omnes fras, et de quidditate substi 2mi, et ideo stat dare maē 2mam. Nor ad Potiā ad recipiendas fras, et de quidditate substi, et 2ma potia recepta erit de quidditate 2mi substi, at Potia remota et radicalis maē, et 2ma potia, erit

Ad quad Edās ps. Ro. sicut se habet Potia proxime operativa ad maē substātiales ita se habet Potia proxime receptiva, seu propinqua ad materiā, at Potia proxime operativa est virtus, vel de recepto 2mano virtus maē substi, et gradus quidā substātiæ et vel supadditus, erit

Ad quo ad Tria Part. Rec. Potia susceptiva accidentia vel intellectus 2mi maē 2mæ, est Potia intellectiva vel maē potia receptiva fras substātiæ quæ potia receptiva accidentis, erit

Ad 1. pr. Ding intellectus est potia ad actus 2mos quā potia ad actus Edās et fras substātiæ, et actus 2mus, accidentia vero non est secundus, erit

Decet 3tia 2ma Part. Rec: Potia receptiva fras substātiæ, respondeat maē, erit

Ad 1. pr. 2mo q. destructa fra substātiæ manet entitas maē at nō manet Potia receptiva fras, erit Edo Potia receptiva augetur vide per actus receptionis 3tio Entitas maē simplex est, Potia vero spūalis, ut dist. Ad 1. Potia specificans et participans per actus ad quos at unaquæq fra et actus ad quos at maē, erit

Ad N. A. ad quo prb maē 2mam Potia receptiva fras maneret in maē entis, per ejus destructionem esto non maneat fras at maē proxima ad Edās per receptionem actus vadat et fiat Potia receptiva, et sola aufertur privatio, ad 3tia dic Potia remota et simplex, propinqua vero specificans et actus.

Contra 3tias Part. dicam Adversarii: Ding potia susceptiva maē accidentis fras accidentalis quæ substātiæ: A. pr. Quidditas vel essentia fras substātiæ in maē at quidditas fras accidentis, erit

Ad dic. 3tiæ: Ding recipit ordine executionis 6. ordine intentionis 2. Licet enim Deus posset ad fras accidentales se ponere in executione, fras tñ et ponit in intentione maē. Vel dic dist. Ding recipit fras accidentales intrinsece nō extrinsece. 2. Rec. Potia remota et Radicalis ad fieri maē 2mæ specialissimæ potia, et Ding quæ, adderetur per determinans

Loco q. Ctor notione substiu differe habentis ad ois ꝑa day in maa ma
nota substi peculiario respectu hujus fre. er q A. spr. ex Phō M. Met.
Quodlibet ꝑtis ens q̄ non Abet, q unq̄ fit ex determinato subo. et 3 vo Met
cap. 4 de maā hæc dicit: Et si ad esse maā ut prosapiū illis quæ fiunt, et
si quæ dat cujus cunq̄ ꝑsona.

Ad. 1do: Inter Poca activa et passiva est ꝑfectio, ad ingenerandū suffi
ciens poca grā diversa dispone affecta ad universa generabilia, nec indigent
una activa poca ad universa agibilia, nec sic dā unq̄ sensq̄ ad universa
sensibilia, et nec sic maa Lma.

Nota Lmo: Maā Lma, de se nay ad certas ꝑfectiōs ꝑ gra ultimate, tag ma
ꝑxīmū. individuante, a maā q̄ pinqua et Roata ꝑ respectū. Ado ulterius
ostenditur qd entitas maā Lmæ respectu diversoꝝ est determinata q̄ maā sub
stia habz adus diversos gradus operativos et realiter indifferens et determinata.
Not. 2do. Poca q̄ pinquas suq̄ remotas addit gradū substiæ, p quos
illa coarctat ad certas ꝑfectiones entis. sicut hāb q̄ rāōe determinā ad spe
cies vlig vsq̄ ad hāb addit gradus substiæ ita ꝑtica q̄ pinqua ad remotas
se habent.

Identificant Plures universe Poca Propinquæ cum maā Lmā ideo com Lo.
pōnt maā et poca remota et Prosapia qua et Virtus.

Ad. 2. Reales Dctiō requirit ad hoc ut gradus specifice ꝑfectionis
determinare ad certas ꝑfectiones er. Nec est usus realitas excedens gdum Mā.
dicant cum maā Lma connotare q. sit innata virtus, virtus q̄ pnotes
metaphoce cum maā. nec valet distinctio excedens gd destructa ꝑa destruā
tur q. desinunt tm quo ad denominationes nō quo ad esse, sicut ꝑ
tes vniversi exempli gratia.

Dicit distinctio Poca Maā Lmā et inverse, differunt in ēe obscribili q. ꝑ
ea dicit ꝑfectionē actus ad actus q. sit ꝑfectio actus ad actum.
Ad. contra. Poca specificant ab actibus q. sit ꝑfectio actus.
Ex dictis sequit Maā Lmā quæ ꝑ pnotes instrumentū ens nāāle ad
virtutes completas et Poca remota et Prosapia tag ma ex duplici
gradu pure potentialitis: q. adequatū principium operandi com pōnū
cum maā ꝑpria, quæ poca sola et remota et ex poca ꝑxīma operativa et

De maā Lma quo ad ejus existiam.

Sit maā Lma habeat Propriam existiam seu q̄ De maā
idem est an pura Potentia? aut an habeat actum entitativum? Negatur ad ꝑmum
Resp. ꝑ Metaphoca est Phūs illæ dissimilitudines actuales poca Metaphorice ad ꝑmum
Contra: Ens Phūs actuale ꝑ Phūs actus. ꝑmum
Res Lmæ: Maā includit actū Metaphūs, et nō habz ꝑ pnotes existiam
Ad. 2. Dissimilitudo actualis, et q̄ta Metaphoca ad maā Lmæ includit dissimilitudo
actualem, ex ꝑ N. ꝑ. ex M. S. Lui. Dct. Licet dissimilitudo actualis maā excludat actū ꝑ hoc

ñ̄ p̄ñ̄ excludit actū mesp̄ea, neus esse ei⁹ in Lono actu includij Dō metaſpa
ista in Lona pōa ẏ̄cludit actq̄ metaſpeq.
Ad 2ᵐ. Cone. q̄ quoad Edam partē. Lono ex KD Eand E. Eq A. E. Totq am
bitq̄ entis claudit duplicē extrēno, nimyrū puro actu, et pura pōa
at in puro actu nempe Deo, nulla e pōa ad entitatē, et in pura
pōa reliceſ maā Lona, nullq̄ e actq̄ exijtrea entitrea. Quod vero aſſeruit
extremuſ maā Lona et nō nihilo, pt̄ q̄ extrema entis rōis, deſ ens
claudit extra Ens, quod vero e extra ambitū entis, deinde KD ſpi
mus post nihil, dicit aſſeruit extremus ee entiz.
Dicunt aliqui ex Dacconijtis, Lono qd KD nega actus p̄ſe maā Lona
ne vero entitus. Edo maā Lona tarent exijtrea trahat, nō vero inter mi
natas, de qua V. Metaſp. N. 5 p̄ ver. Ducunt Edo Veruꝫ
Contra ex KD maā Lona excludit ond actualitē, quocunq̄ modo im
repugnabile inter Deum, et Lona potentialitē quae immediate se habet ad
hic. Verū KD. Iam actq̄ rōis, qm exijtrea interminata ſt duplici
ter inter Deus et pura pōa ex utroq̄ maā Lona excludit. Deinde
ſi maā Lona haberet actus p̄ſe entitiuꝫ, negnery nō tenet usuꝫ ſe ea
maā et p̄ra, q. ex explicantia in actu nō resultat unus ſe, et mult̄ plex et
accidens. at ea nō repugnantia amicē adversantur, maā et p̄ra ea Lono ex
in actu ex Ion. pt̄. exeo enim, ex subo et accidente nō resultat unus ſe
q. accidens cum ſit actq̄ eliq̄ adveniat subō ſtitūto in actu Lono, ex
Ob 1. Lono ex Dicto e ab actu entiuo, ut maā Lona ex se nata dicit ordinē
ad N. 5 huc, ergo Si respondeo distinguendo ab actu metaſpō dicit
nra nimyrū: ut stat ad vers. maā Lona nō solū metaſpeq, ſed etiā p̄ſeq
dicit a p̄ra. ex. gr. solus actus metaſp. habet ſ etiā entitū. Quare
Ob 2ᵐ ex KD. Dico. Iorē. ex Dicto e ab actu, v̄ p̄ actu? Dimitto
ab actu? N. Dicto ex p̄ra maā ab actu maā a p̄ra et p̄ actu? nō
ru? et p̄ p̄ra? subſtē qm naā aſſpetit, et ad qm p̄ra p̄ſtē ſt̄ rotey. Dico
ex. maā extra e ab actu metaſpō, et p̄ actu? p̄ hoc? ideo e dicto p̄ hoc
Replicā: Actq̄ metaſpeq e actq̄ entitq̄ at maā Lona habet actus metaſp
et entitus? Ion p̄. actq̄ metaſpeq identificat cū ente rij, ex. e actq̄ entitq̄
KD Dico. Iorē. si sit Diſtra divideno actus a pura pōa? Dimitto
rij ens pura pōa ab actu? N. Ion, et cū hac distinctione ad Iorē. N. Supp.
Instabis: Maā Lona habet p̄ priā entitē distā ab ente p̄ra subſtīs et
habet actus entiuus.
KD Dico. Ans: habet p̄ priā entitē susceptiuā actq̄? habet p̄ priā actus
entiuus? N.
Dices: Entitas maā e actus distincta ab ente p̄ra subſtīs, et maā
KD Dico. Ans: est actu distincta, siue actu formata? Dimitto. Subdo. et actu

distra, actualitte se tenente ex parte frē? Q actualitte se tenentes ex parte mate? N. sicut enim Dicit, inter Deū et Creaturas ex parte quidē Dei est creata ex parte vero Creaturæ est creata, ista Diuisio mate et frē, ex parte quidē frē est actus, ex parte vero mate est potiā.

Obj. Ecclo. Et Heidenst. videtur alister esse actu entis existendi Q. Metaph. a N. EE.? q mā Loma, habet p̄ponas et tria distinctas ab entia frē, per mā Loma habet actu entis.

Rō Dic. Pore: Deū idem est, q sicut entia pura potē? N. Jor. nec dicere minus inter actum et puram Potest: q dē entia frē, et entia actu ideo ej nō repugnat id entias cū actu entis existendi, et tamen mātē entia pura potē quæ est omnimoda actu exclusiue ostitiū subinde ej repugnat id entias cū actu entis. Et sine est pē. dissentimen inter dcdens, et mā Loma: quare possit accidens diuinitus sine subō existere, G. ut N. 60 Metaph. vers. Et uero dcdo dicas c dcdeuante? mā vero, nullatenus potest esse sine actu.

Obj. 3rio: si mā existens q existat frē, est corrabilis et corruptibilis ad hoc c falsum est Prbgt. Joris: generatio c accipere existat, certum in precedentis et ad uersū frē in nostra sententia, videlicet mā existens q Deus destruit omnē actum existat.

Rō N. Seg. Joris: mā Christi p generatione nō transiuit de nō ē ad ē, nec per corruptionē transiit de ē ad nō ē, qdcs necesse, utrobiq; generatio et corruptio ex parte termini. Sed transiit mā de uno ē existat ad aliud ē existat, nunqm tñ amittit existat. nec obstat Prbgt. mā de nō ē existat, nec existat, nec N. 60 et seq. 6? frā q. transit de non ē ad ē et extra, ideo dr generatio et corruptio.

Rō 4to Mā in ordine ad frā habet actū existat in Sō. mā Loma in ordine ad frā se habet pura potia ad existendū, et sic ad mā Loma in illo ordine ad mā existat, et sic mā Loma est causa frē q. ex ejus semine educat.

Rō N. Loma est Cōclo A. ad cujus Rō dic? Jor. visi pura potia Sua? N. Jor. sicut pura potia Dei? Q. Idq; pura Deus dicit actū existat, et pura possibilitas, entitatem tantū actuat Dei creatura. Potia vero Sua, et Christus mā a Deo creata, quatenus misericordiā existat frē entis debet Deus nō Q existat causa mātē debet Deus nō Q. Jor. et hoc ideo, q. causa efficiens actiua dat effectui, causa vero mātis et passiua recipit ad qd requirit Deus ut effectus, causa vero mātis Deus mā in illo ordine est causa, et. existit. Rō qd ad illo primū ig no

nec e[st] omnino extra causas nec omnē intra causa, q. alti[us] intellig[i]
sine fra, aqua dep[e]ndet ffre tanq[ua]m ad nō actu, n[e]c aq[ui]sit absolute,
& ens virtuale adeq[ue] re[pe]ti.

Pro Solutionis Nō. Lmo: Illa habent distinctē esse quae habent distinctē tem; si Ly fieri sit adequate vero sibi ipsis adequatū.
Nō. Edo maā Lma est ens positive & actione creatoā, & ffre vere & fra subsistē ejon nequit.
Nota 3tio Maā Lma sistit actione agentis creati; q. habet actū satisfactionis est a fra si mal servata, omendicati.
Nota 4to Actione agentis creati, ipsine loquendo si ejus rem maā & rerum positū.
Nō. 5to nē servat Deo maā est fra, separabiliter ens distinctū, q. sicut maā Lma nō potest esse absq; fra ita servato maā Lmae nequit esse absq; ejus fra. Sicut ē alia servat paltedinis servationē ejus fra.
Nota 6to Maā Lma nō habet fra subsistē & nō existit ni soto subsistē fre subsistis q. nō habet fra inhaesionis subsistē vero ē actu positivum. Neq dicas ē fra subsistē incompleta, q. ens incompletū do destruendimus Metaph. n 5 &.
Dubitari solet Lmo, an maā possit divinitus existere sine creatis
Nota: aliquā ē ipsissima rei existentia creata, nota ipsa ens
Deinde, existentia constitutiva ē tria, scilig fra, q. ē actualitas maā q. habet & fra subsistē. Itaq; supponimus: qd effectg Lmarij fris possit subsistē nē alij in maā, nisi ē sine existere q. nec ex parte fre subsistis ens effectg fris, quia in maā possit intelligi privatio existere neq; ex parte maā alig causalitas adhuc intelligendo ab effectg antecedenter ad existere.
Nec maā nec divinitus possit existere sine fra. Probatur.
Pro Cōs. Si maā Lma existeret sine fra, ēt effectg Lmarij fris sine fra fris. Hoc nec divinitus potest fieri; ergo Nō sequit. Pro pr. maā Lmae existere ē effectg fris Lmarij fre subsistis ut ostendi, ergo &
Ofr. Lmo actualitas nec divinitus potest ē sine actu Lmo, at maā existere ē Lmae actualitas, ergo maā Lma, nec divinitus potest ē sine actu Lmo. atqui fra subsistis ē actg Lmg maā ergo
Ofr. Edo maā Lma nec divinitus potest ē sine individuatione, & indi duat a fra ergo
Dicunt Heluen. Spirig post absolutā appositionē ad maā Lmā ē principium subsistē, ergo &
Lmo Dist. Cons. nisi spirig, principiato existente, & sic

spng ꝓn'ciatte aquo. N. Jors eodē modo dot. Nor.

Ad Edo Dis. Nore. Maā ē ꝓn'or Edu ecctra. D. Edu ē ejsdē. D. in
rationē quispe subsjsentis, Maā descendētja fra.

Instāns, qd Deg Stat causas Edas, ꝑt Cesarei Dnspsus ad maā
seruat fra ex. 3 Stans: posita actione cratiua ad maā termina
tā, ꝑt Deg sus spendere actiōē causa Edā, ne. fra in maā instro duc,
at. sic eo casu ēt maā si no fra, ex 3

Ad Dissr. Jor. sisti causa efficiens, D. si ofcis. N. dēnī ꝑt sicri a Deo
abstinere abscidere me existentiue existere. Ad ofr. hec Jore. Actio
enī creatiua maā tendit in ejus existā ideo posita creatione maā nō
ꝑt a Deo suspendi actio ductiua fre, sicut nō ꝑt a Deo suspendi
actio deductiua accidentis nō reuoluentē hoc esse ndi:

Obj: Maā Lma nō ꝑt fra inse suspendere ēt illā in dividuari, nisi
deo agens fre eductionē alterius non nalis ēdig velocente una fra de
ēt agens eductionē alterius fre ex in illo actu casibq enī māa sine fa.
Nec ꝑt. si esse āāl descmay in instanti ꝓcessus bombardae decrē cau
sa ꝑsens maā nolo spondere ēt fra instro ducere, hec enī nō ꝓcessus
fieri in instanti ab agente māali:

Ad dā ꝓbendentia Dā ꝓtineat agens Gparare ad fra sic eo casu
ducere Edā: si vero ducta sit ꝑ lex ā Lma. cessat.

Dices: Maā dtr Dni intrinsecā mōtis, fuit spoliata ꝑ ni fra ortiua
existēs ā sine fra. Ad N. A. esse in māali A. si D. in trinsecā mentis
manet actuata et informata a fra. corporeitatis vocabitur dis si.
cta a fra intellectiua. illa enī a bimsatis separationis ab aā ima
ꝑt de regenerari cadaver

Eduen Du. ēt: an Maā Lma aspectij fra, ēt Eluomo
do? Aspectij dicitur si Innatu quae circa elignatio imperfec
one sit de sua ēt corpog rare deorsū in centrū. ēt Elici
tus quae circa pōt aspectiue circa sensū appraehensū ēt sensus
ēt intellectus. Nec aspectij vere eo casu crescente appetitu.

Aspectij de bono praesenti ēt possesso dr Gaudia quae Iactic, ēt Fruitio.
sicis de bono absenti dr desiderium, si vero Jerarchia in Dnum Edu
Secundo aspectij ordinē ēt ejus carentia dr Hyplex complacentia.
Aspectij Innatij ad apprehensū cognitiue Jubilatio in dimplex com
placentia Dnum ēt Gaudium simplex ē tendentia in ꝓpter bonum Edu
Desfectus fendentia in perfectionē ꝓpriam, ēt Gaud. ē delectio in
ꝓpriam ꝑfectionē ꝓpriā.

Eduen Du. An Maā L aspectij fra

18 Maã Lona ꝓ appetere fraꝰ appetitu electo ẽ certꝰ ꝓ nisi habeꝝ
ꝓ nomẽ fraꝰ, dubiũ ẽ de innato: ergo maã Lona eo dicitis duplicẽ
habeꝝ ꝓã, ꝓ fraꝰ, ꝓ pingua et ꝓ motaꝰ. Hinc deꝺ ergo dari Appetꝰ
appetitꝰ ꝓ pingue et ꝓ bemorg. Illeꝰ Inclinatio ꝺ dis ꝓ omne
fraꝰ ille, Specialis inclinatio in hãc fra.

Rcs. Lona: Maã Lona eadꝫ ꝓcã ꝺ appetit salti radꝝ ones
fraꝰ. Sic ꝺ. Et hoc, ꝺ q. bene, per rasõ, appetendo unig ꝺ q gnal
ter; ꝺ q. Appetibile appetitꝰ ꝓ prias ꝺ Lr ones salti ꝺ atq
maã Lona salti eadꝫ ꝓã ꝓ motaꝰ. Fallit in ꝺ ꝺ ꝺ fraꝰ ꝺ
ꝺ tectꝰ ꝺ ꝺ gulas, ex appetitꝰ ẽ. Sic dicta, ꝺ ꝺ appetitꝰ
maã Lona ꝺ distinguit ꝺ ab ejꝰ esse, unde ꝺ ter ꝺ Lapis
ꝺ ens ꝺ, ꝺ grauste ẽ distinctus, ꝺ ꝺ pura ꝓã, quã ꝓã
maã ꝺ ꝺ.

19 Rcs. Eda: Maã Lona eadꝫ ꝓcã ꝺ Propinqua ꝺ, solũ ꝺ appe
tit fraꝰ illig speciꝰ, a quibꝰ ꝓcã ꝺ pingua ꝺ specificat.
Ppr. Appetibile ꝺ ꝺ appetit ꝺ pnã ꝺ tectione ꝺ maã Lona Eda ꝺ ꝓ
ãt ꝺ pingua, ẽ ꝺ ꝺ Appetibile ꝺ ꝺ ꝺ illig ꝺ speciꝰ a quibꝰ ꝺ specificat ꝓ
ꝺ ꝺ pingua, ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ẽ ꝺ ꝺ Appetibile ꝺ ꝺ more, ꝺ ꝺ ꝺ
Eo Rcs. Illa Actus maã appetit Eadꝫ ꝓcã ꝺ pingua ꝺ semper ꝺ
modꝫ fruitionis ꝺ ꝺ modꝫ desiderij ẽ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ.
Ppr. Lona Rcs. Actus maã appetit sequi fraꝰ substã, ut maã ꝺ
ꝺ ẽ ꝺ A. ꝓr. radix maã appetit ꝺ dy transmutatiꝰ
Le, q ꝺ ut dicit ꝺ ꝺ versari ẽ ꝺ fraꝰ, ad hujusmodi exercitiũ a
ctuale, ꝺ ꝺ ꝺ ut ꝺ fraꝰ substã ẽ. ꝺ ꝺ. ꝺ ꝺ maã ꝺ
ꝺ Voluntas ꝺ sequi fraꝰ substã, at actuale exercitiũ ꝺ ꝺ
ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ maã, ẽ ꝺ
ꝺ. Edo actus maã appetit ꝺ eadꝫ ꝓcã ꝺ pingua ẽ semp ꝺ
ꝺ ꝺ ꝺ. q. maã ꝺ ꝺ pingua ꝓcã ẽ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ, q ꝺ
ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ.
Ed. Pro Solo. Not. Lona ꝓcã ꝺ pingua ẽ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ
ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ.
Nota Edo ꝺ maã ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ
habere ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ
ali Lidꝫ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ.
Not. Tio. Maã Lona, appetitꝰ rãdẽ ali Eadꝫ ꝓcã ꝺ motaꝰ ꝺ
ꝺ fraꝰ a ꝺ ꝺ, ꝺ q ꝺ maã Lona ꝓcã ꝺ motaꝰ ꝺ ꝺ, ad a ꝺ
ꝺ quã ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ, ꝺ q. ꝺ ꝓcã ꝺ ꝺ maã ꝺ

Q. 22

Utrum Dubium sit an Maã Luna sit subtg ejusdẽ speciej?

Certũ ẽ Maã Luna ꝓ ea pte numero in orbg corporbg maãlbg de sit subtg ejusdẽ speciej.

Certũ ẽ Maã Luna ꝓ ea pte numero in orbg corporbg maãlbg de sit subtg ejusdẽ speciej.

Sit ẽa Maã Luna Pri. Phi. Lapidis. Arcui hoc modo ꝓbẽt dissẽtes. Ille sit subtg ejusdẽ speciej. de Maã ratiocinet modũ in pluribg locis ad aquatis, movetg mo tibg stradis. Certũ ẽ Ede qd Maã Luna esse ꝓ habet unitẽ subtg speciej. Activa q. ꝓ habet priãsipalitatis tribg esse realiter fras subtrle, cũ se sit pura poã; habet tñ Maã Luna unitẽ negativã.

Rec. Luna: Omes mate sublunares sunt ejusdẽ speciej. Pt. Omnes specifice poãs, sunt ex unitẽ specifica earum et omes mate sublunares respiciunt eãdẽ actũ ẽ. Pt. 2. Quodlibet Maã sublunaris respiciẽs ondẽ fras corruptibile nulla quippe fra sublunaris ẽ quæ ex quocunq; Maã educi ꝓ possit.

Obj. 1. Maã Corporeis sublunaribg ẽt diversa specie, sũ igno ẽ hrẽ de sert ẽt tot diversæ specie Maã, qt diversa specie alimenta ꝓ, quibg nutrig ho: Maã ẽni alimenti transit in substrã alicui: se q; ẽa absurdũ ẽ.

Sol. Not. Luke: Omnẽ specie diversæ exigunt diversitẽ poã

Not. Luke fra ẽ ex Maã materiã se nascitur a Maã Luna observatũ

desinit inde Maã poã adalias fras.

Not. 2tio Maã actuata ꝑ fra vermis, ꝓpter quidẽ mse recipere fras elephantis postales bene stat per partale.

Not. 3tio: Perfectibile ẽ Maã specie diversa, q. possibilis ẽ Maã ꝑfectibilis, seu de termi nata ad fras inanimẽ sensibile, ad hanc speciẽ differt a Maã stradicturis, seu ordinata ad ꝓ Maã sublunarẽ, ex

Rec. Luna Maã Celestis ẽ speciẽ differt a sublunari.

Q. 24

Suppono Lunã corpora celestia, ex redactorũ mpositã ex Maã ẽ fra.

Luke ex in corruptibilibg ẽ in ortũ ex ortũ ab ea ortũ sed Deg manutenea

fra Maã Perfectibilis speciẽ differt a Maã stradicturis. ad hoc q Maã ꝑfectibilis existat sublunaribg Maã stradicturis, ẽ ea ni poã visiva, dirig, sensu communi, q. Hic ẽ ex

ipsa ꝓ ad essẽtia sensibilia, poã vero visiva, ẽ de termi nata ad unam

aT poã se petuitur ẽ determinata ad unu, maã vero contradictorium, q̃ in differentia ad spãm, et Nonis 2ma pars pr. Dor. existit rea, cor. oratiosa in maã cãlesti, et p. S. pr. Ideo in maã substantiã ẽ spã a existit actus q. puta nequit sua finire sequi, nec pertinere ad genus q. puta nequit sua finire sequi, nec pertinere ad genus conservationis. Secg maã cum Lor. n̄ ẽ in corruptibile.

a 5. s

Inter rogatis An spãa 2ma Rationat ppria Quantitẽ.
Not. ex dict. in 3. p. Quantitẽ ẽ terminata et Interminata. Dr. Ig Quantitas interminata, d̃ cor. va maã, tu q. supponi quantitate ad ventre tra nãrales eductus debet ẽ quantitẽ ex qua agens corporeum, vagit nisi in passu corporeo, et quantitas agit in alterum. Tu q. quantitas debet sequi maã cum suppositi sequi stat substãtiã q. d. vadit. tu q. quantitas ẽ commensuratio q. cito ẽ corrupto ẽ.

Ig Edo Quantitas interminata, recipi immediate in materia 2ma entis, tu q. ẽ passio maã tu q. quantitas humana non recipit in aã vel q. dicit nullus esset finis q. i. quare pat. Neg sequit ex hoc tra substãtiã non recipit immediate in maã tu q. quantitas, non in maã informate, et tm entis, tu q. non recipit ut dispositum et in subo disposito. Sicut q. ratia sanctificans non recipit immediate, immo, et in aã ill. dispositã.

Prosperetes maã et 2o 2ma. Ingenerabilitas. Incorruptibilitas 2da. Itia denudatis ab omne tra, et ab utilitas negata, tra in differa ad onem tra. Tra multiplicitas spoarũ pinghat 3tio commensurata positi tra maã sic 2do sic ẽ tra. Tua, quantitas insensibilis.

ARTICULUS SECUNDUS.

Utrũ Tã.

De Tra Substantia Li.

Edo Principio. Corporis naãlis ẽ forma, dicta taliter q. tra, ex mistas, radicẽ maã: dez in esse actu Limus, q. ẽ Limus secundo ad actuales. dez Ormus q. virtus et limitat quantitẽ vegetãtiã tra substãtiã, sic explicat. Secg Limus, maã determinans informem, ad certã speciẽ entis. Dor. tra Rosa, in Naale ẽ Artificiale. Naãlis ẽ quia fit ab ipsa maã, ut tra arbor, Lapides, Metalla quia fit ab arte ex tra Jovis, Mercurij. Dor. Edo in Spiritualibus ex aã Rationata ex maale ex aã Leonis, Bovis. Dor. Itia in tra viventes, talibus tra arbor. et in viventes, qualis ẽ

fra Lapidis. Deinde. Ad to in fras corruptibile, eg fra ignis, et in Inco
ruptibiles, eg aa modo.

26

Existentia Forma

Dans Fras, tam substantiales, qm accidentales. Co
tra quosdam recentiores sententia fra adversus Phos et modernos
Carthesios, qui negabant dari fra substantiales, & one corpor diff
ras ntus de Sancto ex collocatione accidentium. Ratio Thomae ps ar
tis 2ma qst 9. dans corpora substantialia specie diversa, eg hic lap
er & A. ppr ex diversitate sp̃ei. Huius Thomae Leone & exquisitg colle
gium diversa actio ad ea et substrata. et certe negandum videtur
a bobo, asino, nisi accidentia ppr aqua. Si n dentur fras substantiales
nihil possent ostendi ratione cujus hoc eg, differt substantia, a bove equa
n differt etiam ff maas g. hae ejus dei species, ibi eg corporibus substan
tia ar Thomae Luc; neg ff quid aliud, er & ipse Scotus Leo
ff fras substantiales ex compositis resultans ex maa et fma Leonis, e
adequate substantiale, stetit in illo includendo fras accidentalis, negan
res substantiales de illo pdicari frls.

Ratio Eda. Fras hnc dg fras substantiales subsistant ut definiri
tur in Scholis Latinorum, sub Leone id supponi posse ex estimatis
corporibus dans fras substantiales, sicut non, se sequeretur villa composita
substantialia, ex completa essentia, haberent enim me ipsi nona partem
substantiae ut sic et ff completa, ff solas maas stant advenire illis fras
qm entia et ff completis, adeog recentia ff accidens.

Eda Bars Conclusio. Fras in Eucharistia accidentia panis sub
stantiales, docet Scotus, dans eni in Eucharistia accidentia panis sub
stantialia g. fras subst

Nota 3to solã 3tia ꝛ̃ ꝟ tota q̃ uddãs compositi, 3us q. compꝛ̃ ẽt
parte ẽ æquale suo toti, 3us q. dicata qua cũq di cusy de tꝛ̃ debe
reinuenꝟificari de composito, go falsus ẽ alias totũ compositus q
set ũ mortꝫ spiritualꝫ, q. aa ẽ Immortalis, sporlis.

Dubium Lmus, an deny ui ffaa Inchoatiues formar.

Dubium Lmũ an deny in mã Inchoatiues formarum?

Triplex ꝓpꝛ̃ Connexio in subo Verbi actualiter et potꝛ̃.
Verbi cõsignificata in causa ꝺductiua. 3tia ꝺiuersa in sole calefacere
alij effectꝰ sãt Lunares. Effectualiter, stiney Edus exijstea ꝺrie ẽ exi
men ex sole calefactiõ ignẽ. Potꝛ̃: aut ꝛ̃ Poã, ẽ ꝛ̃ sum ꝓ
tes ꝓpꝛ̃ialiter ꝺ ꝓpꝛ̃a passiua, aut ꝛ̃ recꝓꝛ̃iua ꝺrie, 2 nota Lane
hore :) ꝺ sum ꝓ Poã totaliter, qua ratꝰ Poã ẽt actꝰ totales diuꝫ
diuersos gradꝰ ẽ ẽ di ejusdꝰ ẽ ꝛ̃ie, modo explicato in Alexãdꝛ̃
a N. ẽ ẽt de necꝫ. Poã in hac accꝫpt̃one diuꝫ aliquid exhaꝛ
exitue distinctiuo a mãa Lmã. nisi myrꝫ ẽnt ẽ ypsig ꝺrie Edus ẽ in
hoatum, et ẽ ꝛ̃ie Quoniam in mãa quod ꝺ generatiuum
transfata de poã ad actũ accipiunt gradus ẽ ẽ ꝛ̃ intrinseci, sili
ẽ exijstean.

Dubium in hac mãa ꝛ̃ sentie, Lmã affirmãt ꝺras subsistes neq ꝓpꝛ̃
Poã in mãa ꝓpꝛ̃ium ꝺ acausa ut ꝓpꝛ̃ialis existentia ꝺiua. Edã
affirmãt ꝺras omnes actiues compositi in mãa Pexijstig, et in Edũ de
fere. 3tia assent: neq actꝰ neq ꝓpꝛ̃a ꝓpꝛ̃ium in mãa ꝛ̃mandꝫ
in ꝓpã mãa q. earꝫ ꝺductio ẽ dependens a mãa. 4ta. Media
inter Edũ et 3tiã docet: ꝺras subsistes generabiles Pꝛ̃ium in
Poã mãa, Edus aliq ꝺ sij ẽ ynmꝫ secus realiter ꝺistinctus a mãa
Lma. Sꝛ̃ius D. Augus, Phꝰ Commentatorꝫ et Nostra Ds
corpꝰ.

Ꝛ̃es Lma 3tiã Subsistales ꝛ̃ Pꝛ̃inenꝫ in mãa Edus ẽ
stiã. ẽ 3tia adas sent. Sꝛ̃ius q. antegen Ratio nulla tenꝫ exijstig
ratꝰ generationis transfemury ad ẽ exijstens. 3us q. ꝓpꝛ̃ietas ẽ exijstig
ꝛ̃ie, ꝛ̃ ꝓpꝛ̃ius ẽ in Edũ ꝺ 3tiã ꝛ̃ antegen ẽnẽ ꝛ̃ ꝓpꝛ̃ius ꝓpꝛ̃ium

Ꝛ̃es. Edã: subsistales 3tiã Pꝛ̃inenꝫ in mãa Lma Edus gradũ ẽ
Poali ꝛ̃ myrꝫ Edus ẽ ẽ ꝛ̃ie realiter ꝺistinctus a mãa Lma ꝺ generan
ꝺ ꝛ̃ucro, ea agente naali transferendo de poã ad actũ exijstẽdi.
3tia DD. Ingol ꝺ Augus. Aymo Zaga Zola.

Sꝛ̃ Lmo. 3tia Edũ ꝺ ꝓpꝛ̃ia ꝺrie illa Pꝛ̃inenꝫ. ꝺ ꝓpꝛ̃
nus Edus, ego ab ꝺ ꝛ̃ie, nisi mille Edus alij q. sij Pꝛ̃inenꝫ ꝺ ꝓpꝛ̃ie
servat. ꝺ D. aliud ẽ inductio ꝺras in mãa aliud ẽ Edus ꝺras ẽ mãa

Licet ad Lmm̃ p̃ requiri Gestrea fra in subo, ad Eccl̃m tñ requiri ex
oscendo: &c.

Pr Eccl̃m: Neg. miñ Gl̃ ad actiã maã inhoatnes fra subsrã aliq ad
generaõ, e actus entatu hoc dici n̄ pt, cr. debent Gestinere. nec dig
pr. qd fit ex nihilo, et Eccl̃m ostr̃ cõ creag, & nisi Gl̃ ad actiã fra in hoa
tnes in maã car generaõ, cñt actiõ & ductiva ex nihilo, er p 2 tr. nil
intrinsece fra & bdocrsanos, erat in maã ante generacõ, cr. fit totaliter
ex nihilo.

Pr Lmm Trã. subsrale educi, g. ornatus in maã adu cõ passivũ ad
co pillas recipere pot, &

Trã: Vt fra dicat educi ex subo n̄ sufficit cõ in subo poã passivũ
ad ejus receptionẽ, in corpore enim organico dr poã passiva adnexa
ordi ad radicis, cui hoc nõ fra ipsi, et tñ ad hoc dr educi.

Pr Eccl̃m: Trã subsralis n̄ creari, quatenus ens & supposito subo li
cet fiant ex nihilo sui, creatio enim nullius pnis subm. &

Contra: ad creationẽ ad radicis debet Gsupponi subm, cr. ms. Pps.
ad vlio esse et actus long corpis Xpi, et organici; ordinem
tionis ad, debet Gsupponi corpg organicũ.

Pr dent Trã Gestrea generari g. maã habere aliqua influxum in illos ad
actiõ in unione ad illa. &

Contra: g. Pr ad ocrsanj intelligunt influxum a maã passivũ in activũ
in passibili hic n̄ sufficit, ut patuit in refutatione Lmm ocrsp ens ad
actiones dictũ est. habemq ens ens.

Infero Lmm Inhoatnes fra fuemus conservata a Deo, cui maã Lmm
desinendo et ocrsa maã Lmm, g. inhoatnes fra a principio mundi
nostri eductaes maã, alia ad ante illas desinentes Gsupponi alic in
hoatã.

Infero 2do Inhoatnes fra post corruptã car exigita tñ
ens ex Pot remota maã, sub deg et mg contrabiles et huc usq stes
Infero 3tio. Inhoatnes fra ut Gestrea in maã ante et post car
corruptnes sed g interdũ actus & tñ pcalis, sub g. dicto, ap pticza ad
argui inhoatnes fra, ante et post car corruptionẽ n̄ subsrel actuale
actus & tñ pcalis, er & sub g. dicto actus, e separaõ abactu, et ad gdng
cui ejus essa, ac subsrales fra Gestrea uti maã educi ac actiõ, et ac
ad ce ex nihilo.

Pr Certe et existia in dant Rõ D. dijs realis gradus, ita et ens in della

latere corpus cuiusdam aduersarii cuiuscunq; ita ut ipse dicit et prem[issis] sit casus quo dicit. Expl. hoc. ad spasecq; generis sui q; ex huiusq; carnibus ex solo uirie caro ex carne sperma, ex spermate ad[a]m ex adam cadauer ex cadauere terra conterra tristicia est omnis panis. et p[ro]p[te]r ipsa dicit tristicia sicut sanguis & sic ipse spasa. secundu[m] Iudicium Iordanus cum aliis.

Ad quesitu[m] Nic. q[uo]d iusta Anadogara, primo. constituens q[uo]d carne contingat dualiter ut ipse, Licet ut ille ut ipse pars ad, unde mire, ut generat caro. Licet videat generari, q[uo]d ut uerbo caro. Supponi eius tenor hoc generatione. ad m[en]tem nostra sent. fra ut instituit carnis ut[ra]q; actu ut mala intrata fra spasa, Licet sit ut mala ejus ut legatio, quia ab agente malo transfert ut actu[m] cadaueris.

Dubitari dicit Scotus, an dicat ut ubertibus tra corporeitis realiter dicit etiam a fra specifice. hoc est ad plures fra substalis saboreb nate 3d. Dubium Et opponit ut[ra]re ut nulle carnis mala. et ante maxime desert Ostra Corpore de fra que dicit Corporeitas. q[uo]d. ultio ante dicit

Not. c. Fras alias ee subordinatas et alias disparatas. Saber dicit nascens seruire ad supponentes dicunt q[uo]d ita mala actuans ut casus ponat ad fra[m] tectore. si fra[m] contrarionis subordinata ad mala ad fra[m] ut uenit. fra disparate quod ut subordinate nate, dicit quia ultimo actuans spe ad spi[ritu]ales mala, determinat ad certas specie neg ad alias disponit. Item dicit habens fra[m] ceonis supi, et ut hoc dubio non hec. Lomi Ostra substalis corporeitis realiter realiter fra specifice cum sit mala subordinate ad alias separatas fra[m] substalis ut ipse corporis; Ita Dns. ut s. Dicit Ex. Ostra.

Fra. Illa Ostra est supflua ut panis corporis et ad dicit. pr. dicit ut maxime ut ipse pr[ae]cipuis restituens corpi corpe Christi adq. ad ebe sufficit cum mala fra sua subtilis specifica ut is mala ex illa tra est supflua in pluris corporis. Nec pr. ad constituendu[m] corpi subtile cor Christi ut mala tra substalis corporea, ex

R. Ex. Edam dicit hno fra corporeitis, realiter dicit esta ita ad Intelle 3d.
ctiua. et R. Ex. dicit.

Ad Lome Hoc est fra corporeus ex ipsa se habet primo ipsi. constituens ex. Ptera ad Intellectiua ut ipse Lome corporea fra constituens. Ptera ad Intellectiua, dicit ut hno, alia tra substalis illa fra corporeus constituens. N. pr. ad Intellectiua ut fra corporea, ex. ad Intellectiua ut Dicit: ad Intellectiua e corporea ut Ex. et hoc sufficit ad pr[ae]cipit Lome corporeus

subsistere. 3
Contra dest. Stando ut supra illos stinere vir stis
er ns. A. spr. Ed dissa int causa essistentet stis. Deteni
essatis causa essistentis sustis illos stineri in causa. vistis
ad Standum stin stem, debet ysse stis in causa stineri
sine Licet Verum Deus quã humana necessitas red
humanitus subsistere in illo reddis albus aut q̃ ua stas vero
aliã accidentia creata ad summas causa liter, er de gtm
Pr. Edo: Petro subsistis, stducis subsistentiam, ut humana generem
et actus substis ex. stducis aliquid subsistis, et non stducit ad esse
ex stra corpore ist
Pr. 2do arguo R. D. ad intellectiva, stri D. ste stra constitutiva corpo
ris. Nota bene ni dico stra informativa corporis, q. sic ect contra
de ente Concil. La stri. 2us sub Leone 10. sess. 8. dico do stra stri stra
ex nõ q aliã. 2. q. 1ps. q. corpõ stri D. et alibi stejus de specie sphere.
B. 2. q. corpõ stri D. continy ex vi verbi in Cathanista, ut ani
stinet ex vi verbi sub specie corporis, ex. ad instãs stri D. ste con
stitua corporis. Ecce stri stinet mortuus stri, si vivet separatis, an
stinens corpõ Dei sub specie corporis, ut stinet q ad hoc ysse cor
rumpta stris.
Ob is: in instante separationis ad a corpus stri D. fuisse instructu
in maã stra cadaveris, re ab stri destructa stra corporeitis, quæ fuit
in corpore vivente,
Contra: id corpõ stri D. q ad instãs separationis ad erat stinens per se
separationi stuis de cruce depositi ac sepulti, ita ut in ratione corpo
ris ect stis in eum, et semper stuit isti illo stis liberans cadaveris stra et corpo
reitis. ex. ut sustra corpõ
3 Res. 3. In solo hoc dato stra corporeitis vere dissecta ab stra
specifica subsidiis in solo maã humana, sic Eucharistica subsistens ab
dissecta.
Pr. Cone corporeitas vere dissecta a me sit certa, et puris corporeis
nis Quæ patet ut D. 3d Phys. in solo hoc respondi.
Pr. Edo In sola sinus seductione, et exercitio duarum stra, in solo
A. Pacifico subsistis desiit subsistere stris D. quam stinet, ut in solatio
nis seductione, et destructa subsistis vere dissecta, esto subordinata
ut stinere sic ante ad Intellectiva, et generatio humana, illa enim eli
a Deo in mediate ex nihilo, sicut creante ex subã materia de
Ipse ad solidã Annis seductionis, observationis et specialiter agentis
dicimus

Po hns saltucs et hns Degeneratio et hic generatio, er
Nota Ora corporeitas humana, Org dicit agente rante in ipso
actu factq in stante nec corruenpoij in instante separationis aiæ, &
sicut magnet aliquo tempore potest sep arationi esse ppinqua ad corru
ptionem ita Supponij anus hatissa et sic in via ad illos.
Res. f: Ora corporeitas est aa Intellectiua, vel frat ea dem potest ppil
gon maas. contra dicentem
Sf: Lome actq subordinati sunt eadem pona in ppria subsistentia
et indecisio ab ora corporeitis, subordinatq Intellue, er
Po Eadem Dis poo et frat in eodem subo, & corporeitas, e dispoo ad
intellue, er
Obs. Lome Ora Lomas: explicata fra subsistit in partibus unius speciei
Ph. ps explicata fra subsistit ea eadem maa, sit explicata ens se, ut pt
ista equus, est corpus, er
Ille unus ses & aa intellua, advenit corpori in actu sustato, &
tres corporeitas, er
Eadem ratio B. Sphre habeant disparate, et in diversis poris
pinguis reciprianq Ora sint subordinata, et pre ordinata ad inte
gredi compositum, reciprianq ea eadem poa
Dis. Jor. stad veritatem sunt, ita actu completo, & sic in actu incomple
to, et ad actus specifice completos subordinatos D. Jor. Ora corpo
reitas, e incompleta et subordinata, et sicut dicta fra rationis advenit gri
ambasade ita actu sustato superiores dicta, Lectio in ostensa de
sistunt ea ille una fra, q. superiores dicta dicit ex quasi actq vice ples,
una pars speciei specialissimæ. dat ex abu nostro.
Replicio: impleat una alia eadem palia complen ex dealbari, er
implicat corporeitas & fra dicta ista complen et actuans.
Ad totus ex quo nihil ora nos. n exigit assentimq corporeitas actuan
tes aa, & ipsa tendentq maa, actuata & corporeitas actuan complete &
tres ora Lvas
Sf: Eadem unig rei unica ee & ea fra, et unig rei unica fra, et
ee unig fre, et huic unica fra.
Ad gd dicq rei, e unica ee ad quas ex multiplea stina ad quam ea
sitio sit pura corporea, aus in corporea, & ad mistas corporeis spiri. &
Obs Ista In aa vale vida fra formeitas, er in corpe habio vida
fra corporeitas. Ad D. Sigm. et parit. q. aa vale ea fra simplex
cuj sabinde rejag quat formeitas dicta ea, ad corpeg completus & vale

es̄ positus es mā es̄t frē sive frē corporalis sit distracta ab aō sive
Obj 4to: Corpg Xpi nō requisitū ad pōm mā es̄t frē in A. p. Xpi
existēt. Ergo nō requiritur componi ex mā es̄t frā, ab aō vel
dyria & pri cipienta, a q. corpg Xpi c̄pit esse. ergo nō
sicut & corpg Xpi existit ex elemētis, nec incubitata &c.
Sed Solut. Nota Dnm Vocē Corpg posse sumi dupliciter
existēte exposita spiritui singulo sensu mā Dnica dei corpg
sicē p corpore coniuncto ex mā es̄t frā, sive talib frā sit distracta
vel es̄t frā sive nō.
Nō. Edo aō vis Dnm recipi immediate in mā, vel vero in frē
ponitur, quoc: q. una frā nec sub mā alterius frē q. frē corporalis
edi spō ad recipiendū aō intellectiva aō aīe recipi ab mā de
ponitur, vel in disponibq, quo ex dei recipi in corpore, & sumi vasis
pg corruptū es̄t frē & sic vel ad hoc, ex mā es̄t frā corporali disposita
ad aō recipiendū in Xpiana, in sentia exi ad versanio, mā Dnica
copley frē ido ratione compōis organici p̄ipiat aō. sumitur corpg
c̄p bēte p parte subā, qua distinctā a spiritu.
Nō Tio: Licet dē instāa nō recipiat immediate in frē corporali
ita & ubi mā corporalis & vertā, tio hoc nō obstante, vel nō
immediate, est corporeitas mā a nobis, quod exi ex mon dum
universo communicabile universe. Nē.
R. N. A. ad 1nē 2 Jer. Dist. Nor. Corpg mā dō, c̄pit esse
p, pri. Remoto! Subd. si sumat inadequate est p pōa imā
dia se recipiēta aō, p sidequate sumat, pro toto es̄ mā es̄t frē
corporalis, N. N. est &c.
Dico: ex pri ap. vi facto ee, hinc corpora erunt 3 rei vel
frā et corporeitas.
R. quod aō Dnica est corporeitas, sicut recipiens in pōa
ea di specie corpōis distinctum ab aīa nō ex pri ap. Nec
sic corporeitas dicit specie ab aō q. Nec dicit ee inadequate ad
frā sub ordinatā.
Obs. 4to sicut frē corporeitas dicit ee, ita cōe nō dicit
mino frē corporis & licet aō sit in corpore, est hinc corporeitas
sit facere, ex sup positis corporeitas dicit ee. N. ap. Licet aō
sit immortalis, est hinc mortale spirituare, ex
R. Ista pa Jeri. N. N. adejus pane dist. A. per hoc aspiritus
salo, se sola! N. ex sibi adjuncta corporeitate corrupti L. aut
pi cur corrupti ne one. D. nulle ut hō dicas corrupti

requisij aliquid corruptibile, ita est in ijs dicta corpora.

Obij 6to Qelm Corpora in humana Humana a Dña sint loca, cr. aã intra
cõpa corporeitatis Alp. Qdesta: Corpa Nrcna aã sõ sede reale
cr. numeraj ab eadem Dña, ab Qdicata, ut vocj aãt, he, sunmanj a Dña aã
intra cr. est Qelm: Corpa.

Ad dus. Ad Qelm corpa Nra sunmj a sola aa, non abaa, corporeitate, et ab sub
Ad A. et n. negmi, ad cujus pbnẽ dus. e nre ede modo.

Interroga tis an det Dña Cadaverica?

Ad Dnm in hne nr dicit Dña cadaverica de nouo introducta. ut 129
in 2 D.tg A. Dnm in humano corpore assumi visa destructo pse
verum eade corporeitatis Dña, quae fuerat in vivente

Ad Dnm ita mortis hnis nr corruptj cadauer Dña subsistit in nr grãa
substantis entis, cr. nr dat Dña cadaverica de nouo educta. ut arg.
c eode ens A. pot. q. interitg brutj e vera et entiua corruptio Dñe vivẽ
tis, ideo debet ee entiua corruptio Dñe nr hnis, ac assequens deber
ee contra generatio alterius Dñe, ac hnis interitg, vr entiua corruptio
aã Gignitis Aa in morte entiue separatg a corpore) et ejus hnis unionis
in est corpus est aã ex in morte hnis nr corruptibile Dña subsistis.
Dices. Humana corpa post separatonem aã deberent nominari cadaver, crimi
poti in illo ee Dña cadaverica. Ad humana corpa sunmen deberent
cadaveris aponerina organica corporeitatis Dña, cosmotatus para
one aã. Ad dus dr interrogare Brutes in instantj, et vera generatio
Dñe cadaverice, nõ e q. corruptio unius e generatio alterius Dñe
cadaverica, quae deducj a causa ut sensibles sole, calo, dus Dco.
Dubis an sole Dño aperiendo Dñe nr subordinata 3 Dña 35
sint semina infrare eodem numero maa, qd sint Dñe nr subordinata
dinata, vd. hic n. 31. Nota hic: Totalitas seu adaquatio rei subordinate
c epotes extensiua et extensiua hic aã vlis, e tota ingualiter in informare
Dñe cadaveris; ut etiã hic pluria corpora et generata in eode Loco, simul
quae q Loco occupare tota aliter in extensiue, ut vero extensiue, q. ejus
partes ad te dij obediant aliter ad alia corpora. Hinc Osser
vandum ed. qdo in hõe e alia et alia habilitas ad actg Dñe tres
in eo casu, quod eor actus adaquate sibi totu subm extensiue
et vere extenditur, q. numeri in subo orta alia habilitas, qua
extendit ad de Dñe tes actus. qd de facto in maa ad hic pluria Dñe nr subordinata

ps, q. aquas actuas suffocaret, seu effectq causa locali loca ea impe-
diret aqua cognit. Deinde de extraordinaria omnipotentia Dei.
Res. Lima. 2 Pares. Et Ita subordinata, ut sepius etiam di-
vinitus coexistent in eadem loca spelunca Maria. Ita M. Lud.
in 3. Dist. 2. 3. vers. Nihil. Vel est sensus de coexistentia supradicti fra-
dicti Dei, q. fra spaciu spiritum ex fra spiritus substantiae ex-
tensive, ex sentis spaciu spiritum spiritus actu intrasse, ad alias re-
se spectantes &c.
Ex Bon. Intra ignis nulla aqua per reciprocationem recta in spaciu spiritus
ad fras aquas. Ex S. Ambr. Adhuc ex requie recipiuntur in corpora, ut
ex 2. Reg. 4. Ita audivi negat recipi in spaciu divina, q. Deus est
determinate ad actu ubique, ut spaciu spiritum ad fra aqua, et determi-
te et ad specie lucis alicuius elementi ex regula audivi.
Dices: Licet aqua sit determinata ad frigiditate per Dei imperium, negat
gradq caloris recipere, ex Deus spaciu aqua, sit et determinata ad
spaciu A. In eadem spaciu spiritum. R. in diversa. O. Ita Rius
ignis aqua eadem, et diversa spaciu spiritum mala, ita et stellae
Lutet, sui ideq calor superveniens introducit in spaciu spiritum ad fra-
ctu ignis in specie diversa. mala, q. calor disponit ad fra ignis. Ita
Deus recipit in spaciu ad q. disponit.
Res. Eadem Intra subordinata etiam omnia ad dispositiones cui-
sequentes coexistere in diversa spaciu spiritum mala. Ita M.
Ex per Lima. 2 D. in 3tio D. 6. Ex. Eadem ubi sic habet: cum
subordinata actiq in conshabet respectum ad, nec actq spaciu ad fra
spaciu. ad sic multas spaciu spiritum ad fras aquas et ignis mala
spugnas, ex neq eidem respugnabit simultas aqua et ignis fras.
Ex. Lima in Ter fras subsilos aqua et ignis nulla est simultas
et adsunt simul tranquillas si enim fra spaciu ita, ex. ad coexis-
tentia simplicia gradu extrema.
Per Eadem Sumong calor et summa frigiditas possunt coexis-
tere, atq si dispones ultima ad partes fras ex ista pugna
diversitq coexistere. Ita per ex coexistentia earqualitatum in
nulla sequit gradu extremi sequitur et tota extremitas caliditatis, summa
dus et frigiditatis.
Adverte: Licet fra aqua naturaliter expellat fra ignis, ut
expulsio, et effectq Eclaing a Deo impedibilis sicut effectus
ng quandoq simultaneae actualis existentia, et impedibilis
suspendatq miraculose a Deo. V. Lg. N. Ed

Leo. 3tia: si mää informary applici frä absolu 2ª subordinata duo ecª individua vealiter distincta. 3tia L. D. ubi de simulate frae Hoc scribit: q. dissensa frä vocipere y in Appijs spois distinctis resultarent & distincta, hoc aliquid subsistit.

Per. Individua sic sumy a frä subsistit us in Metasp. 2ª 3ª. cr. si mää ecª duo frae subsistes, extranary & Leoti mää Loma ecª una ne Equivi, multiplicary & frae positivi, us asp pares in genito cr corrupto quia si plura positivi, gmois mää sit unde!

Per. Ecclo subeadª humanitas xti D. termin ary tripplici subsistria divina essent 2 personae realis distincte, or si mää

Obj. Loma 3tia Eccla Ofrä subsistis ecclie cathy Loma mää ofrä ig hus vocipere, in mää actuata a frä agnae 2ª ecª haty Loma mäe er respugnary & Nor spr. frä ig nis supponere actu Loma ni mä ecª & si vocipere in unde spoa ecª & unde ecª positivi? Os in diversa spoa ut instituas diversa constituta 2ª. Solus spr.

Obj. Eccla: si Otra capnis ecª Leonis ecª in unde mää, ecª unde mää sub duplici specie, hoc respugnat er

& dia. Per. unde mää ecª sub applicii specie in unde? R. sub applicii specie ecª unde, sub dia. & diversas frae. 2. p unde 2. Per. ecª Non: Licet contrade qualitas sit post a sub duplici specie ynsi unde ad omnes sic albedo ecª dulcedo subm sit post a albedo dulcedo: isto in casu nostro, frä Leonis 3ª spr ecª frä carnis simul, mää tricis ustracy frä spr carne simul ter Leonis unitruere. aut sub duplici specie ecª ecª unde constitui.

Respdr: si isto mää ecª unitata, ecª vera dicere: Leo ecª carnis sic ecª & dia. Vega. ecª vera dicere in abstracto. R. in concreto. 2. q illa spoa unde ecª Leonis: subm habens frae Leonis, habet simul frä carnis. sicut ecª vera & spoa albedo ecª dulcedo, de subo Lactis, Licet falsa hae albedo ecª dulcedo.

Obj. 3tio: Plan una, si habet spoa ad simulato frae ecª A. spr spoa mää ong esse indigea, & mää si indiget simulato frae ut sit vocipere &

R. N. A. g. in mää ecª simulato spoa & pugnae. adejus & Eno dist. Per. spoa subä agenti naali. 2. subä agenti divino. 2. hae ecª non ecª indigea & ecª in respugnatia.

Per. Ro Leg. Solbeen dis: R. una unica frä in subsistis, ecª supponens ut actus mäe & otas intensque, ecª 2 duæ ecª spoa si ecª diversa Mota Eccla ecª mää ecª & spiid frä dispanda, si unus & duæ & vendi

viduare sustare.

Not. 3tio. Et frae subsistentes ejusdem rnis, ex aae Pri et Joannis non possunt naalr infre eadem poa maae. Sicut etm cognos ad aequalitate solo numero distinctae, non possunt coexistere naalr in poa intelleva, ita etm Possunt tn divinitus, ex quo etm poa propinqua extendi ad totam speciem, a nulla frar in individuo actuae totaliter extensive, licet singulis ad aequam intensive.

Observa: in eo casu, una frae erit in poa propinqua infrve, alia solum entive.

Nota 4to Una frae pst plures maas infre non naalr divinitus. Proprietates frae sunt hae 1ma intendi a generante, 2da constituere unum per se, 3tia constituere hoc aliquid. 4to Subsistentia. 5ta virtus operativa, seu constituere principium operandi. 6to trnare quantitate, hinc est Bacconicum axioma: Ire ad frae est ire ad trnum. 7ma Prioritas perfectionis respectu maae licet posterior ordine generationis.

ARTICULUS 3tius.

37 De Privatione.

Quia Privatio est principium entis naalis in fieri ut constat ex dictis de illa ut spectante ad naale transmutationem agendum est. Vid. Met. Met. n 100 et Lgae 2 10

Pnota 1mo Praeter illas Privationis divisiones, adhuc Privatio pro sumi phice et metaphice. sumitur metaphice pro carentia frae in subiecto apto, sive talis frae pertineat in poa substi, sive non, hoc est sive talis frae fiat per eductionem sive per creationem. talis est privatio gratiae in aa peccatoris et privatio vitae intellectivae in corpore humano ante animationem. Privatio Phica seu Philosophica est carentia frae in poa subva praesentia ante eductionem, ut dictum est N. Eg. Res. 2.

Pnota 2do. Privatio Philosop. quae est Principium transmutationis naalis non est omnino privans, tum quia coincidit cum inhoationibus frae, tum quia privatio non est carentia frae 2dum se totaliter, alias frae ante naalem transmutationem, est nihil (cum interea non totaliter sumptum, et nihil non est differentia) et sic naalis transmutatio est creatio non eductio. Tum quia in naali transmutatione, dum ens fieri in actu ex creatione in poa.

38 Controversia int. Scholas. an Privatio et Fra coexistant in eodem instanti.

Dubium: an Privatio et fra coexistant in eodem instanti

Loro q̃ sicut dicit Aug. Lmo Quaestione 2ª præcedere de fr̃e edu cc̃ posse
et subiecto q̃d habet in mat̃, ℔ de fr̃e edu e extra, q̃m habet in
tempe q̃ generationis.

Nota edo Aqua posse coexistere ẽpli, Lmo in tactu cõ edo in tritio
in tactu cõ coexistit, q̃do habens Ti mutatur in ℔ manentem,
ad eũ modũ q̃ho mda est fr̃ manenti in composito grãli.
In transitu enim in illo coexistit instanti una secundũ se, alte
ra in se, ita ut una duorum contrariorum alteri in eodẽ instanti
in esse est in esse.

Nota 2ũ: Instans dr̃ in Instãti et instãti Instãti est indi
visibile ℔ pne diuisibilis qua vocant solet tempus instãtis. In
stans et instãtis sũt indivisibilia durationis motũ celestis, q̃d voca
tempus instãtis. Instans Instãtis habẽt vim initiativã,
cessativã, et terminativã. a Lmo in esse instãtis, cuius est tem
pus creatũ, in edo durat, in Tho desinit.

Nota 4ũ: est pncipaliter ultimum instans instantis primi
tuis est Lmũ instans totius instantis, nõ possunt coexistere inter se,
tuũ est Lmũ instans totius instantis, nõ possunt coexistere in esse,
sũg. a instantia temporis instantis, nõ possunt fieri unum instans,
alqũ. si coexistarent fieret unum instans, est enim instãs edo instanti
est ℔ ultimum instans ℔ totius et Lmum instans instantis
tũg. fra dabilib nõ ℔ simul esse et coexistere in edo instanti
instãtis Compossibile enim est simul et nõ ℔ ultimum instans
instãtis Potentia et Lmum instans instantis fra dabilis inter
se coexistere fra existere et nõ existere medio instanti, ex
Nota. 5ũ, instantia temporis instantis, semp̃ coexistere edo instan
tis cui instans tempus. Ratio hujus: inter quas est ordo prioris et posse
rioris ex quibus coexistere ejdem instãs non habẽt nisi ordinem ad ℔ Aspectus inter
partes temporis genitas et futuras, immediatas et ordo prioris et pos
terioris ratiõis quibus coexistere edo instanti cui instãti, ex ℔ Aspectus
contra mutabilis ecclesiastici unionis, ad partes temporis genitas et
futuras immediatas ad versarias et contrarias unitas in instãti, ex
duo. Privatio et fr̃a nõ possunt coexistere in esse, sive medo
in instanti instãtis.

Nota ba intergnue est ordo prioris et posterioris nõ possunt coexistere in
edo instanti instãtis ad præcedere dr̃ prior ad nõ ℔ fr̃a dabilis quo mo
tuus instanti cui instãtis est ordo prioris et posterioris ex ℔ edo instanti
Per ostat, alia ℔ partes temporis. posset dr̃ mul coexistere, et simul ℔

asserente instans instans ⁊ instans sue cause dico secundum, scilicet post
40 Rcl. Et dicet Privatio est fra, possibile est existere in subo et durante
ista R.D. Prejudicium. Prig intellige, recepto fre in subo, ppter
expulsio privationis, ex ratione ipsius prig non sequitur subm et durans
fra. Privatio in subo. Arg. ppt. A. ppt. Prig in subo recepto fre in
subo, qm effectus et durans fre, ad expulsio Privationis applicandi ad
instans quod est effectus durandi fre in subo recepto. Ad ppt. Cum
Privatio expellat ppter ad esse ad ultimum fre, nihil aliud manet ppter a
quo expellat nisi ultimum. Ppt. Introductio lucis ad Diaphanum ppter
expulsionem tenebrarum, ex expulsio tenebrarum ppter ad diaphanum effectus durans
41. Rcl. Ista: Privatio est fra possibile coexistere cum forma substantiali extrinseco. R.D. cum Scoto. Ista in sens. R est subtilis, unum instans
instantis extrinseci. Ad mensuram mutationis instantaneae, et tempus
tempori. De re ad re ad re ad re communiter ad re est re; unde a Philosopho
R.D. dicendi in hac signa: Prig et Posterius, quibus coexistunt altera
instans instantis extrinseci. Pro nunc est tempus instantis extrinseci fre. coexistunt
tunc est Privatio ejus, ejus instantis extrinseci, quando nulla forma
possibile coexistere sibi etc.
42 Ppt. Quod ex Philo. 2 huius asserente ultimum est ultimum est fra quando
generatum coexistendo instantis Licet in diverso signo. ad re et re
est privatio est fra re.
Ppt. Ad hoc dicit, Potest re coexistere ejus instantis extrinseci, ad hoc
est privatio non est re ultimum est ⁊ Ppt. per mutatio, instantis extrinseci
sicut potest re coexistere instanti mutationi, et per Ppt. contra. meo ori mutatio
tio dicit a motu, qd motus sit actio fre successiva, mutatio vero
instantanea. R. ênigma difficultatis, per mutatio si mutatio
gis re est, et re coexistere coexistens mutationi. Arg. ppt. non
post mutatio, est re simul attingere, nisi coexistens. sicut act.
non agens simul est fra actio ens, nisi ejus coexistat. Ad ppt. dico
instantanea sunt simul attingit ad mutatio est actio in
stantanea, ex mutatio fines aquae est qui sunt re
simul attingit.
43 Rcl. Ista Licet Privatio est fra coexistant realiter ejus instanti
extrinseci, privatio tri ⁊ durans ultimum sui temporis in
ejus est privatio realiter fre. Ista R.D.
Ppt. Prig a quo, est prior ⁊ ens ad quod ad Licet Privatio coexistat
realiter ejus instanti extrinseci, privatio tri ⁊ Prig a quo mu

trā vero ē trīng adquē ex lice ꝫ Edo si Privatiō nēc ponor ora
Xpō trā hoc mādāmē q. ustrīg existit ei do instā nr̄ō nr̄ō seq at
assignata rō id nō ꝫ sat ex ꝫ R. ꝑs. ea interq̄ ē ordo ponis
ex posteriōis possidēs coe subsero eide instā nr̄ō nichilo ⁊ spā.
ex not. ꝺ. n. ꝫ er ꝫ

Obij Lme ora trā Xpō Privatis ex ꝺ trīg coexistērent in ꝺ 44
instanti verificare ꝑ illo ora dictōis, ⁊ hoc ē impossibile, erg
sor ꝑ. nēc ē ra ⁊ ora dictōis ⁊ Privatis ex trā ꝺ in eode instanti
si verificarē ꝑ illo trā cui ex nēc er ꝫ

Rō Lme Coexistēa Privatis ex trā Licet sit affrō ex negatō ejusdē
secū ⁊ eidē diversa, ideo nulla ꝓ involvit ora dictōis nec ꝑ illā
vō ex trā coexistunt in tēre, sic coexistanꝫ ꝺ instanti ex in secō.

Rō Edo Dis. In. si instanti sit ꝑ ꝺ ⁊ si multiplex virtꝰ ꝑ.
sor ex ora oppugnandi sit in ea: multiplex seu distō virtꝰ
cui suffrivens fundāt ut de eode vēra ⁊ falsa ora dictōis,
tē ex nr̄ō secō, ⁊ vos multiplex istas virtꝰ, dez eas virtꝰ ex divisibile
ex in instanti ex in secō, ⁊ suffrivens fundām ut in illo coexistā ora ex ꝑsōa 45
Obij Edo ex ē nr̄ cōsequēs ꝺ trā nr̄ ꝑpositū coexistere in eode instanti 45
tē nr̄ō secō adhuc ꝑ diversū signū, ex. neg Privatō ex ꝺ trīg. R. ꝑ. nr̄
mens oppōnis ex ē ut nr̄ē genera ex corruptiō ⁊ gnatiō ex corpō
ejus ꝺ trā nr̄ ꝓpositū coexistere in eode instanti cū nr̄ō secō, ad hoc
ꝑ diversū signū ex in neg ꝓtiōis ex ꝺ trīg.

Rō R. ꝑ adqus ꝑ trā Xpō Dei. ꝑs. nr̄ēg opponis ex parte trīg. ꝑ
ex parte modi R. hoc ē dicis nōn neg simp. Hāc generā ex corrupti
rō pectū ejus ꝺ trā ⁊ duo mutuō adequātē distātē habē
tē trīg adquē ⁊ totaliter diversos generā cū trīg ꝺ trā corruptiō
ad nr̄ē, duo autē mutuō adequātē distātē ex parte trīg adquē
nr̄ ꝓpositū coexistere neq; in instanti nr̄ō secō, ꝑ. intervallū, medius
quies ut ait R. ꝺ. ad transitū vero unig mutuis do nr̄ ex ad ex mul-
tas respōnēs ⁊ ra nr̄ō adquē.

Obij 3tiō. Privatiō incipiēs successiū mutuis ut nr̄ exister, ex privatiō 46
nr̄ē existēs trā in ipso mutuō instanti. Antegm Rō Nota ꝫ plex
est mutatiō ne dari trīg nūs seu ꝫ ꝓpterri instantia: in Lme mutā
ri ⁊ privatiō ne trā, in Edo ē ultra introducta. in 3tiō ex trā
corrupta. in Lmo mutabꝫ in Edo mutaꝫ in 3tiō mutatā ex. in
Lo eg Edo ⁊ hoc mutatio fuit, ꝑ. in hoc solo verificat gd aliter se habet

...ni Eucharistia vere presens, quod aliter se habebit, an vero quod aliter se habeat.
Nec dicit A. Privatio quod non existens ibi manenter. Quia absolute non coexistens. Et non Edo existit, nec existit Licet transeunter. imo
47. Et. dicimus Privative dari vere in Eucharistia in ipso instanti.
Et ad 1o: si Privatio non coexistere in ipso transmutationis instanti, tunc quia aliquo transmutatis, et quia tunc adque coexistere in Edo instanti ad hoc non coexistit, ut nec ipsa Privatio. N. per Lom. si Panis aliquo quo coexistere in ipso transmutationis instanti, substantia panis et substantia Corporis Xti D. coexistere in Eucharistia, in ipso transmutationis instanti substantia panis, et tunc aliquo substantia vero corporis Xti D. et tunc aliquo ad hoc nulla tunc adhuc deficit ad fide accidentia. panis et vini, per transcendentiam in aere sine subjecto in Eucharistia, et tunc substantia quae si tunc aliquo adque coexistentem in ipso transmutationis instanti Edo per. Edo Deus ut non corpus expellat aliud aloco minime requirit, ut tunc coexistere in instanti in Edo Loco, et quia non tunc expellat aliud a Edo minime requirit coexistentiam in instanti. Et non quantitas requisita subjecto ut coexistere in Edo loco non habet transcendentiam quantitatis in Eucharistia.
Ad 2dum Dicimus quod tunc aliquo et adque coexistere tunc tendit ad instans Edo. In Edo Loco tunc. D. adque per hoc dicit. Deus substantia panis et substantia Corporis Xti D. coexistere in Eucharistia, sive Edo instanti tunc tunc. N. coexistere in Edo tunc aliquo et mensura communis. D. Ad Edo per hoc, N. sequitur. quod corpus non expellat aliud loco aloco. Et corpora quia ipse non tunc tunc Edo. Et esse ut tunc aliud. adquo expulsione minime requirit coexistentiam ut tunc ut tunc in Loco, et quia tunc expellat aliud a Edo minime requirit coexistentiam tunc subjecto. Ad 3tium N. per. Dicimus quod tunc aliquo coexistere tunc
48 quia est unica in omni composito.
Ultra vero ultimum Privatio non Privatio Edo est. ad quod dicit. Ad Privatio per hoc, Edo ultimo est quia tunc instanti, et coexistere tunc tunc. Per. Lom Privatio Privatio per adquo et quo ultimo. N. sequitur. A. per. Privatio non per hoc per adquo verum per hoc. Generaliter nihil, quod non per hoc per adquo Per. Edo Privatio Edo per hoc tunc, quo ad esse tunc

ad pr̃uũ p̃ tines ad eo p̃ncipiũ q̃ adultimo, et ꝑa coexistit in ꝑio
mutuo tis gantiper.

Tractatus Secundus.

Habita cognitione p̃ncipiorũ entis naturalis, ad ꝓsequendũ ꝑticularia quæ circa
ens. adjuncta absoluta vel respectiua, siue de
Ente de unione, Ente de toto composito ex partibus.

Articulus Primus.

De Unione.

Dubium unicum circa quod versatur an sit dare Vnio distincta realiter ab extremis unitis. pro quo.

Nota Lmo: Vnio ꝓ ipsa nostra parte, ex qua ens totum componitur
ejusq; effectq; formalis et efficiens ex parte unitq; unde ex materia
unitis fit una.

Nota 2do: Vnionem dividi in Actu et Effectu. Illa dicitur Vnio, hoc
vero unitis. scilicet Vnus, q nexq; vel factio est, et forte junctus materia.
Vnio effectiua. est actus productus a unionis forte. His Gnotis.

Suppono 1mo Lmo actus eductivos formarum substantialium, et unionem Effectiuam.
Ex eductivis formarum unitarum materia, ex eductis et unione effectiua. Ex. gr.
ex eductivis materiæ dependet a materia ex.
Suppono 2do: Vnionem forte distinguere ab eductione formæ. q unio
forte est posterior eductione, materia formæ unitis et posterior eductione
unionis forte, supponit formam existere in rerum natura, ex. gr. posterior eductione
R. est ens gr. Vnio supponit extrema unibilia.

Certum est etiam Vnionem Effectiuam realiter distinctam ab extremis actis
et eductivis componentibus, realiter dico, accidentaliter, ac subinde ab ex
tremis illud ex facto esse componentibus. Difficultas de unione Effectiua
Res. Vnio Effectiua, realiter distincta realiter a materia formaq; Ita RD.
in 3 D. 2. q. 1. a. 3. Scdo ubi excludit: Vnionem nil addere supra partes
Sp. Lonc author. Phi. Quo Mest. cap. nr. ubi ex professo refellit opinionem
admittit copulam quandam medium inter datum et corpus. Ita Inter
subtiles et accidens, nunc vero, inter positum actum complementi hujus
entitatis: quare nulla alia causa est, cur ea quæ habent rationem partis
et actus uniant, nisi aliquid novum reducens ad actum et
Ph. Ldo vult Corpus datum identificari cum unitis et Sp. de
unione hoc, idem dat Deum unitis formæ et Sp. de
unione datis unitis, et R. contra ex quibus Phi. Suarez: nam

Dubium Lmum a Vnione realiter distincta extremis

56

aa rnẽs es care ung ẽ hõ, nulla facta mentione unis distẽcta, quã
debere ex hõi, stilla esset rabilis ponend in numero cũ tremi
ecty sertin est tas aut modg ab his distẽcty.

5 A. Pp 3 tio: Unis distẽcta ẽ supflua, er nr dag. A. pr si dare unis
distẽcta inter maã et fra maxime q. maã est indiuisibilis ad pl
fras fra ad plures maas & talis indiuisibilis, e auferibilis sine uno
distẽcta, er g N. pr. posita eductione fre ex maã, fra ẽ determi
ta ut in fra maã est maã ut in pry a fra, er g

5 E Oz 2mo: ea quae valt separary, valt disty & maã et fra valt
pabary ab unione, er g hor pz, q aĩa est corpy massent pessi
raõnẽ. 3tio: esto pbay distẽcto valis subsistere create à naã, q in
xto Dño essent duae hnãe, sine ppria subsistea, & maã et fra essent
sine unione er g

5 D 3cessã 3cij Edist. Non maã et fra separary ab unione se uoniõ
may existe. N. si sunt may denominatiue. 2. ita q de fr separat
ab a corpre, re destruy uoniõ existẽ massent q ipse essent fra, q
de se, e determinata ad infra dũ. Solũ en destruit unio quo ad de
mi nas tue et exercitiũ rey. exercitiũ, et denominatiõ sic distẽcto
apartis, i. q. ut partes denominenty unita, et contras fre et term
ad corpy actuandũ, requiruntur 2 dicto autẽ generatiõ aut seruy
va compositi naalis. Vide D Dro mi. Lib de Colesti Hierarchia
Mors est nexus nẽ et alicujus realitatis corrupto. Sed aut sic unus dis
tẽ quere ab extre mis? & unitor separãe.

5 F Medap. naã substantiale distinguit realr a materia a suppõ sua creata; prop
aut distõ naã a suppõ sua tr ex separatione tri q. unus q substy rel
supplere uice naã Xti Dñi humana, & substãtiare Dopna realr distẽcta
ab humanitate, unus q vero unionis, videm q supplere & aliqua
distẽcta ab extre mis. Quare Lic g naturã videatur unus sine ali
extre ma re sequi unẽ tr ab illis distẽctis.

5 G. Oz Ede Corpa mutari & unionẽ, er g 3tia pars pz q
cũ Dñi me Presente quin si nõ unita, er. Omi aliquid distẽctũ
existo pars tui important. A. pr q. aã rabilis separata pr penetra
us corpra, re tr pr ou illo rabile uiri, ut pen et rabile existat mag
tia, er g

Corpa mutari & unionẽ, rey. re cipit unã 3tia supplẽ
Dñi & q. uniuntur ergã se ex creare mutua officia actu et pas
maã mutat & fra, sm & maã, 2 p distẽcta ab unione. Ad 3tiã
dico qd Scientia informativa, habens motum unionis fris, licet q
ria existat rei sit ei nis.

Obj 2ª Partes li nec copulas q̃ unione dissẽta, er. ex maã ad frã
ide: accidens unipsubo p modu inherentiæ dissẽtæ, er. ex frã subiis
copulaz maã, p̃ modu unionis Dissẽtæ.

Ad 2m Nego 2gm, q. partes Lineæ mejus dẽrtis, nec se habent in actu
ex spẽ ideo indigens unione dissẽta, ad maã ex frã se mutuo
respiciunt ac p̃ cunsq; in vacuo actu ex spẽ ideo nõ indigent
nexu ad dissẽtæ. ad Adus: N A. accidens enim nõ in dissẽtæ ad
inherentiã ex ejus cõtrã, sed illas naturaliter debent mutuo
subiungi, nõ modificet p̃ inhereã dissẽtas.

Pro Nobi. Nota. Linea Visibilis dissẽta non sit Localiter aliàs 54
actis loco motiva, ex una trmo dissẽto ad productu, q̃ actio
ni sphæræ repugnat. Retia autẽ eductiva frã, vel adductiva esse
extra, sed ad extra frã ipse Lmo trmã.

Not. Edo humana generatiõ ut ducitur trmã ad frã corporeitatis
organicæ, ut communicativa, ad aã. 55

Quæres an Vnio sit unica vel Composita?

Ro assero. Licet Vnio sit verbum ex suppositione cõunica ex
unitis sit multiplex Vnio: vg. pr. Lapillus: sicut aã vnõlis et caro
unio hõis ipsa Deg ex hõe unio.

Dico: Extra ma ens mãle componentia, et plura, ad unã identitatem
cõtextus unis, er.

Vnio subjectiua ad frã eductiã: quæ respectiua demonstrans
se habet ratione unis subjecti ad q̃ unio effectiua ipse Lmo trmã, ad quã
eductiva quæ ut N. Sens. et Vnio effectiua ad solas frã ipse Lmo
trmã: sole enim Vnio denominata, educta ex spẽ mãle: er. sole pã
habet trmum unionis subjectiui.

Nine Collegio Vnionis in N. Sens. nõ reapse in maãli frã
et ipsas frãs reapse in maã. 56

An Motus Localis

An Motus distinguatur a partibus mobilis sumptis?

Pro dec. Hic difficultas de toto mobili a pẽ, ex gr̃e et Dissẽtã, et de
toto phsico, ex partibus realiter dissẽtis compositis, sive partes
sint homogeneæ sive heterogeneæ. Pro cujus Intelligẽtia.

Nota Lmo Motus distinguitur a subjecto parte, distante inclusdẽtis

absoluto.
Nos. Edo Totus dicqui a Segis partibg separatis totg. par
tes separate ns totus, totg. totus Gter Partes decis usio
nes Quam er. an dispa partibg Totus colligit suspis.
5 7. Rco. Do. Nr dispa Gter a partibg simul sumptis est uni
tis. Ita. S.D. vi Edo D. A. Ex.mo hui versis: Partes
simul sumpta ns totus
Pr. Imo ex Sym. S. Athanas. Qui secundā vlis et catholica
ista Deg et homine Xtg. ait Xtg nec est natus a Deo et humana
nisto deatr distincta, et, Nō nec est natus ita deatr vlis et carne unita
dizit ecta.
Pr. Edo Rone: Si totus est distinctus a partibg, et distinguere ab
eis adequate p earū exclusionē, et inadequate, q. Gter par
tes dicit tres totalitis distinctas. at nostro modo a partibg
dist, er. p. Nec. quo ad 1mas part. p. Partes est Xtus inclusus in
totg aliās. Nr dicere ex illis compositi, totg. compgetaā est Xtus distin
ctus intus, Deg et homine Xto. totg. maā est pnā distinctus partes
tes compositi, er. Nr dicit a partibg totus p earū exclusionē.
Ecta Pars Nonis pr. Eo ipso qd partes Antonius clay totus, er. Nr
dicit totus Gter partes unitas. A. pr. eo ipso qd partes Antō
clay unus, er. p Ct. pr. Unus est ens indivisus inse, at eo ipso qd par
tes sunt adunate, sr individua, er.
5 8 Lōgis: Partes simul sumptae est totus qui dicit ex quibg resultat to
talitis Gtis.
Otra Imo Ecta partibg unitis resultans trā totalitis dis
tincta, ex junctione hujus tractū partibg unitis resultans alia
ex hac adhuc alia, et sic in infinitum.
Otra Ecta: Partes simul sumptae, sunt totalitis, er. N. Ro. A. p. eo
qd partes est les sunt unitae ēponunt totū. A. pr. Partes est
componere et maā recipere et transformare, at eo ipso qd par
tes est unitae, una recipit alia, er.
Otra Ita. Otra totalitis humanae resultans ex corpore
aā unitis, et simplex, et composita, sic composita, an dis
tingatur ēponētg an non et sic dist. data, Corpg pri inst nitis. Sic
plex an Spiritalis? an Corporalis? Si Corporalis, quomodo ex aā
et Spiritalis, quomodo ex corpore resultat.
Pr. Ita Conel. ultima pars, Secundum day unionem trā, et ad

illa ꝯ̃ra totig ecc̃ps possenor tra ꝓpcipra, & ho nr possenry ultimare
en ꝓpcio ll dat. & illa tres totig: gd nisp̃liat er.

Ht In q̃ra no Tho Tmo mes. c̃ Det 3 Mes. casp̃ens, quibg in Locis sub 59.
trad̃ ꝓpscas, dividit in maa & mr, et compositi̇ erciendi et
positio et valor distrctus aspartig unitis. Deinde 5 mes. 6. 15 ajt:
cio 3 vel 6, et tono mes. casp. ultimo, affras syllabas Da, a Litera D
et B, distrgui er.

Sp ad Lond. Dicr Dio ne Pshi, se debere in zellizi: ac si dividy subtra
in compl̃tas, et In In coꝑlet. cuiq; tn̄ trad̃ subtrad̃ compl̃tas et
in dio Arctas ad unico ꝑlet. simul sumptis. Act Edw. 25 cio 3 mer
trix 6 g. ou merg Decnarig q̃c̃ trio Decnarig, cuiq; tn̄ trad̃ cio & cito
tas mad̃ mutuo se nanje ad Jhn̄ Lo Sotleba Da Goser D, et A di
cis car ordine scilicet ut jorig postay D, et Goorca A, cuiq; solu
dequig sotw chi reg ut aspatuig dicr cio sumptis.

Hb Edo Causa dicy realr ab effecta, ad partes unita et causa totig
er partes s

Lo Dns dist Jor. si sit causa intrinseca? R. Hac est edo ecctia totig.
si sit causa extrinseca? D. est edo Modo dist. Nor n. ouy. Ite. Ad Edo
Omissa jori R. Nor. partes est simul sumptis, et frio totus idco ad
et causa totig.

Resp Chi: Partes causa totalis ꝓpriedo, & partes simul sumptas
possunt totig, et partes simul sumptae essentiae. Edo mad̃ Otra,
est collective sumptae et totig partes, et collective sumptae ꝓpriae
et causa ad totu. Hic cuiq; si intoto causans totu ad mad̃
tra simul sumptae et intoto, et causat totu. Ad to: mad̃ tru
Ste dicr sic: et causa partiales, et sumptae collective et causae totales.
Ste totus habet causas totales & partes dicr sic sumptae, et causa
totales, et mad̃ et tru est collective sumptae sunt causae totales.
Ad Lond. R. Nor totus est partis collectis nihil ꝓpriet, licet in
Edo includat ea ꝓpriae nihil totu ꝓpriet, licet in
ꝓpriis, licet in ipso includat partes ꝓpriae. Ad Edw: mad̃
et tru collective non est partes, tota illa includens, idco R. Jor.
ad totu. Jor. R. Nor. q. totus non est intotu, ad partes simul sumptas
et totu, et Ad Alle Neg. Mgm. q. partes dicr sic sumptae
essent totus totig mad̃ non includerent ꝓpriae causare totus par
tiales, et collectis partis in nullo excedet totu et ad Jhn Do
tus habet causas totales extrinsecas & ut totales intrinsecas et dan. q. habet

quo dicy a pte ass. extrinseco, nisi vero hab et q̃ dispgeñ a pte
trig secundus impsti ℔ deuonis ℔ 3q̃ tra rationes.

Grossabis: Cũ plures causæ partiales collective sumptis fi
ũa causa totalis, ℔ una est frã st partes partiales respective
ex mad at frã collective sumptas fit una causa totalis, et tot
habet causas totales. ℞ Iorat ee verũ de causis extrinsecis, falsũ
vero de causis intrinsecis, qd sic fuit declarari; cuius pone de pnig causa
sã intrinseca influxu in totã ℔ modus partis respondentis ad
ee partis componẽtis et causæ intrinsecæ dicit pnig ibi. Nunc sic
causa intrinseca causas ℔ modus causandi respondentis, ad totã collec
atq̃ respondẽtis, ut pars de pars, ut sic collectis causant in intrinseca
ñ negligũt ee causa intrinseca.

63 Obj Sto di mad at Frã una res id constare ex cõtto de ipsa
terde, ℔ ipsorũ ut de pta ex nig ens totũ. Ergo ℔ mad at Frã
de ens intrinseca.

℞ N. Ior. ad Qd̃ pr̃ ne expl. axiom. n. Dius, ens tas sicp loq.
D. si sit ens tha compositũ. N. V. 3q̃. n. 76

Obj 2 Sto Partes de para realra toto ex. et disp. A. pr. de
esse toto manẽt partes ab pos. Mors Ludis mad at corpe et ali.
℞ A. ut vere de partibus divisibilis pri, falsũ de partibus collati
ue ipsi.

Dices. Toto, ens unũ, ab partes ens plures, ergo
℞ Dist. Ior. Vnũ. simplicis. N. unitũ. Compositũ C.

Obj 3 Sto ista se habens unitate discretã. Numerus sicut pars
se habet ad totũ, et ens unitate discretã, ut substãs frã humana
distincta, ergo ens partibus simul sumptis resultãs frã totũ ab ipsis
distincta.

℞ N. Ior. q. partes simul sumptæ intelliguñ mad at frã entis natu
entis vere discreti, Edilde se excludũt frã Dusnen, ut sup
pugnũ Obj. acto.

Instãs Observa: Inter partes simul sumptas et totũ, ee dari
rationis rationatæ, aus Edus explicet ee simpliciter, et
simplr: quæ inst. definitus, et definitionẽ. Noteri dicit ℔ ponit ee
simpliciter, ut aut rãle, claro illa explicat.

ARTICVLVS 3TIVS.

De Natura, Violento et Arte.

Circa explicandũ ordinis naturalis cõponẽ, ait Ptus duodecim, videlicet ordine, de
ratione et effectione motus.

Circa 1mo: Edidit sit Natura. Vocabulũ Natura dicat rem naturatam, an rem dicimus aliquid esse rem naturam. Et

rē oriū pricipiū Deū cū causis ēdis concurrentib⁹ iuxta ag̃m cōcepsis nem ēdē ḡnā naturans. Istic scat. cōsiderij. 4 to ejus temperamentū. unde dicūm gplos ḡnā ēdos, sanguinea &c. ḡnā subtrale. quia subsystēa, unde dicimus vers. Dominus assumpsisse ḡnā humanā. 6 to considerans Princip. subtrale multiplicabile, motū & quietis: ingua accepsione nāre & verbo de ḡnā potes dici ḡnāl. Princip. motū & quietis ejus inquo. Imo etiā 2us & 3us accidens.

Quares 7 tio: An natura sit Princip. activum vel passivum? Motus. Ly princip. in defno positū excindit 63
activo & passivo, unde quod ḡnā ut ēdis, & ḡnāl una sit princip. passivū motū, aliā ut trā subtrles sit princip. activū.

Quares 8 vo. Quotupl. sit ḡnā?

Imo una & una. ḡnā q. e princip. appetens motū respectu propr. trā. Ede 3tia subtilis. ḡnā, quare aq. ut ēdis ut instans. ḡnā, q. e princip. motū & quietis, & vide di Loquendo 3tio modo positū subtrle. ḡnā & ens nāle ex nāt uni coalescens. q. ḡnā debet dici principiū mobilis, composituvero ex subtrlibus mobilis. 4ta causa finalis. ḡnā, q. e causa motū inquo, q. dormit Lignum & dispositū ad generationē ejus ille dispositus & generatio, sed distinctē. Quares 4to quid sit motus.

Motū inquantū ḡnālis. q. est ipsa inclinatio naturalis. inquantū violentus. ipsa violenta inclinatio mobilis est dicitur vīolentus. ḡnālis. quia appetitus. in ipsa. Motū neutrum seu mixtū quia est ipsa inclinatio mobilis. talis. ille dominatis aëris. 64

Quares 9 no an Deus possit inducere in totum in creatura aliquid? Imo. Creatura habilis & ḡnālis possit a Deo in totum. 65
Spati. Pr. Sec: Motū Lapidis a sole. Deo subservelati, sunt ḡnāles. Pr. pr. Motū causa universalis exercitū ḡnālis, quia sit ipsa particularis mobilis inde natione, & motū Lapidis in eo & in ejus actu causa. Pr. exercitū est Jos. Pr. ad 2. 12 D. in 3 Univocus facit ḡnāl. Motū causa. Vides regentes ho facit manus defendere totū corpus, & motū ḡnālis.

mi ssis plus dizgq Deus 20 sig et Universi qm Sonu passis ermi
sq a causa erq Iff. Mosq Lapides in eo casu ecit Inter ma na
turas q. alq miracalosi sunt ima naturas q sup nãas
as mosq Lapidis surgu in eo casu ecit miracalosq in q Deus
ve di velebat q inclinatio in Lapide ad surgu e passiva et
Obediencialis quam vis nr activa, et ma turalis.
166. Quares 6to Quid sit Ars? Secunda? Artes artes opponi
nãas ns Num. Imo Sic. et q. opponitur ad dr disciplina sci
a Quaesitas de Arte Lo Tra eas artificiosi Tractatus ro
co ordinatione partes nr cquantas cas debita illas distantes
et q personae itherse, ac usq; ad suas detractiones.
Duo sunt dis crimina inter ens nãale et Artificiosum. Imo
ens nãale in ipso Rober qui nasp. ens Artificiosum mosq exparte
qui vere ens artificiosum. Quod dis crimen nos nãales q; duci
vee alias ejus dem speciei hoc enim ab hne et aques ab equo ya
rq, at ens tia artificiosa q; ab alia ducitur, et
Quares Ime an Ars sit Lector nãalis?
Sc Imo Tra Lector simpr ars. q. nãa est subz nãalis
loro aliis ens. Ede Lector Ars et Lector nãa Deus quia q. Deus
est ordinãa alq est q scientia Dei
Quares 2do q; modo Ars co turras ad opq artificiosum.
Ad contraria sin directive et effective. Vi. Log. Ti. 32 et 99
Quares 3tio An Ars possit efficere opera nãa
Ad Imo Tra virtute nr principij non est principium mosq effectio
rum ossibilium naaliu et motus. Ad Cetera Virtute dicta Ars
efficere opera nãa minime aspicit do activa passiva et
post de medio aspicit mobilia mente ita ad destruendu
in nãe nãale et de arte Chymica posito q ducere vermiculum

Quaestio 3tia.

De Principijs extrinsecis Corporis nãalis
De Causis in Communi et Particulari.

Articulus Primus
De Causis in Communi.

67. Dari causas constat ex S. Script. Genes. Imo ex ordine et
lex Dei vivere Sapientiae Semen est Lex Dei ponitur fructus
Mustq ex q Dari. Ita ponere nr. Doct. et Ord ex q Solu illas
nare ex q nos calefactos ardentes et frigidos efficere. Causa
dest: Principium fluens ex aliquid de rei distinctum.

Quid sit Causa

Similiter Causa primo subdividitur in 1ma et 2da. Causa 1ma est primo substantia quae dicitur actus 1mus subsistens; 2da est primo accidentalis quae dicitur actus 2dus. Regulariter tamen vox: Causa 1ma sumitur pro efficiente et soli Deo tribuitur.

73. Praeterea dividitur causa in per se et per accidens. Illa per se influit in effectum haec per accidens et ratione connectionis cum causa per se. Et cum dicitur musicus raciocinans. Tandem dividitur causa in essentialem et accidentalem. Illa, cujus concursus nec divinitus possit suppleri; hinc causa 1ma est essentialis respectu omnium effectuum creatorum, quia divinus concursus ad eorum productionem est insupplebilis, at concursus est adami, ad productionem Abelis non est essentialis, sed supplebilis, quia Abel potuit fieri ex limo terrae, aut ex nihilo sicut Adam. Accidentalis cujus concursus possit suppleri.

74. Interrogabis 1mo an causa referatur ad effectum possibiles transcendentaliter. Respondeo 1mo affirmative, quia causa 2da, ordinatur essentialiter ad actum operandi, et ejus terminus, ergo A. pr. unumquodque ordinatur essentialiter in suum finem, at operatio et terminus, sunt finis causae 2dae, ergo 2. pt. quia causa est propter effectum, et est propter operari. Respondeo 2do causa non respicit possibilitatem effectus transcendentaliter in communi, nec ut pure possibile, sed istum et illum effectum a se producibiles in particulari. Ratio est quia illud respicit causa, quod possit producere, at non possit producere possibilitatem in communi, nec effectum pure possibile, sed hoc vel possibile in particulari, ergo. Respondeo 3tio Effectus creatus dicit relationem ad causam 1mam, quia dependentia essentialis, est relatio transcendentalis, at effectus creati, dependet essentialiter a causa 1ma in esse fieri et conservari, ergo.

75. Interrogabis 2do an causa 2da connectatur cum effectu possibilitate. Respondeo affirmative, quia virtus est solis, dicitur ornata ad productionem caloris est connexa necessario cum caloris possibilitate, ergo consequenter valet, utique a particulari ad universale in materia necessaria. Actio essentia virtutis calefactivae exigit possibilitatem caloris, ergo. Actio essentia virtutis calefactivae diversimode se habet respectu caloris possibilis et respectu frigiditatis, similiter possibilis, ergo quia illum est non ipsum exigit.

Condicionales ad causa requisita ex parte proximitas, seu
ea est approximata ad passu.
Circa Lonā. Nota. de ratione causa requiri proximitatē
pro respectu effectus, licet hec ejus requisita, ad esse tm causa
requiri proximitas nata. de primo Ob. Met. n. 98. Lapis
q. sol. calor existit in Luna et Luna calor dependet a sole ab solo
ejus per se, Luce, ex requiri proximitas respondet Luna Edi:
proximitas nata existit in Luna dependentia mutua, quo causa
sit Luna in effectu, atque ad esse causa requiri influxu in effectu
ase dependentia, et Ifr. hec nā. ad esse pri dep. est in divinā
requiri proximitas originis respecta trū ac ductu, ens
Itaq. Inferi, Hec requisita ad proximitatē nata. Una illud est prg
ordine causalitatis sit realiter independens a posteriori. Edo gd realr
sit Luna in illud. Stogo posterig, sit realr dependens a priori de
pendentia fundata in nata detentibili. Inferō Edo proximitas
Postea unitas nata, et realis est nata gnta spectata.
Sup Edas Condicione quecnq; ad rationē causa ut actu Edo
sit necessaria exista. Ans vero pgsit alogo de quocnq; phsice causare
gmvis de quocnq; in esse sat. Sed gdem Edo Stio de causa finali
cui hec Luna, ans Agm esse sat in rerū nā, gdem esse prg in mente
et possing in execution, et de causa efficiente Phisica.
Et affine cui communione g. unusquog ejus quantuscūq; in
acta. Circa 3tia Condicionē. Nota Una causa nāli ut
ut possit et actus phsicus. Stactg Epla unig entig alig cau
salitate alterig corpis ut aliud, ut Stactg duorū Lapidū. Alter
natural. qui alterius unig corpis ut aliud, ut Stactg aque cū
Igne. Unusq; Contactg Realis Actualis ut Corporalis Suppo
sitis ut virtutis, seu in Immediatus et mediatus. Ille est gdo
suppositū agens et pens sine medio supposito patiente ut
gdo aqua existiquis igne. Contactg Virtutis est gdo agens, non
Realis tandē passo, sua virtute pmanente et medio; quale
Stactus habet magnes respectu ferri. Stando Stactg Physicg
alter est p corpg actū, alterū pene Stactu remotionis cui alio. Unde
Inferō Requisitas agentis nāli cū passo et debita approximatione ad
agendū, requisitas gd ad esse actu requiri et requisitas, ad agens nāle
operans et Stactu virtutis et suppositi, ut

§ 0 Difficultas Dmo, an causa possint ei sibi invicē causa.

Dubiū Dmus, an causę possint ei sibi invicem causa?

Resp. Dmā: Possunt nā mutuā causalitas inter causas ejusdē gnis, ideo in gnō causa efficientis ex aspectu idē agendi ad causatū et causatū respectu ejusdē rei.

Ex. g. causa, et ejus caritas se possunt se mutuō in eodē tpe agere ad causare recipiri ejus rei, ad causari caritā existēti ministerio mālis Dei aliis mālibus sustentare, et sustentari ab ipsa. 2do de duab de aliis causis.

Dices: Declaratiō causat efficaciter sanitē et sanitas salutē, ergo vicissim salus est causa sanitatis et sanitas salutis.

Ego nego ꝓ hoc ꝓducere effectū ꝓpō ꝓducere effectū alium ejusdē spēi, cui causa tā mutuā ꝓducit vitā de vita sua causa ꝓ ad Dmū ec. Sunt plures causę vaporē, et vapor alias ꝓ pluvias vero eā aqua Dmo ꝓcedēs vapor ipse. et sanitas ꝓ declaratiōne effectus ꝓ salutē causare declaratiōnē.

§ 1. Ostenditur 2o sequi ex 2 ꝓpōsitis inter causas diversi gnis dari sua causalitas. unde Dmus dat inter causas efficientes et finales mutua causalitas, g. ꝓ ratiō amara e causa efficiens sanitatis, sanitas, ꝓ rata causa ꝓ cui amara. Edē eadē causalitas dat in causis materiali, g. dat mutua dependeā, g. forma alia dependet a māā in eē, fieri, et servari. et māa dependet a forma eōdē eā ejusdē, seq̃ide nec diversitas materiarum. 2do Sui. 2do inter causas efficientes sub Dmale ꝓ ꝓ

§ 2. Reducit ꝓ sui tā Quæstiō: an Creatura ꝓpōsit dici mutuō ꝓducere? Nota ꝓ hui cly de Ecla rei ꝓductione ex Dmo.

Ego Negō. rao ē, g. effectus dependet realr a causa, ut creatura ꝓ realr ꝓpō dependere a causa, er ꝓ Edē ꝓpō ꝓ nā Creatura nec ꝓpō nec ꝓ aut in fieri, ac ꝓpō ꝓ ad causa. mālis ꝓpō ꝓ a ꝓpō, nec fieri ꝓ ꝓpō ꝓ er ꝓ 2dō. g. si Deus effectus debet in esse ꝓ ut causa, creatura ꝓpō ꝓ ut esse, alias ide effectus ꝓ in ut esse durare causare Dō alia, er ꝓ contrad. ꝓ ꝓ

Dices ꝓ sententia. Ecla Dmo ꝓ ꝓpō ꝓ Dmo ꝓ eōdē ꝓ Ecla ēt diversa ꝓ pōs, er nec Creatura ꝓ ꝓ Edē diversas actiones ꝓducti vas. g. angelus ut existens in instanti, ꝓ nec successo, ut eras existentia ejus ꝓ Edē Dmo ꝓ ut ꝓpō ꝓ realr in Ecla nitra ꝓducit, g. transeat ꝓ

habilitari sent. e vera corporis et sanguinis Xti D. reproductio. 3tio: Ignis
et ignis B. sit ejusdem speciei at ignis a habet virtutem ad producendum
ignem B. ergo
Rc ad Lmum Nego. 2sq. et paritt. q. per diversas durationes, non immu
tat existentia intrinseca creaturae. et productiones transeunt ad existentiam in
trinsecam creaturae. ad Edum. Transubstantiatio non reproducit absolute en
tem corporis et sanguinis Xti D. s. eorum praesentiae sub speciebus panis et
vini: sicuti per extensionem Angeli per novam ubicationem, intra propriam
sphaeram locale, non reproducit de novo entitatem angelicam substantiae, s. novam
praesentiae modum. ad 3tium N. 2sqm. q. impotentia ad productionem sui
ipsius non provenit in igne B. ex ratione specifica ignis, s. ad ipsa indi
viduali et numerica, per quam quaelibet causa habet virtutem ad alias
producendas ejusdem speciei non vero ad seipsam producendam.
Difficultas Edo an idem numero effectus possit produci a duplici cau
sa totali ejusdem ordinis?
Status Eadem ex plus Lmo procedit hic difficultas de eodem nume
ro effectu, ita ut nulla sit in eo realitas, filiatus aut modus termi
nans actionem productivam unius causae, quae ab alia simul non efficiatur.
Edo procedit difficultas de causis unius Gris, et de duplici causa effi
ciente, q. adversis non repugnat, cum quodlibet ens naturale sit a 4 ge
neribus causarum. 3tio de causis ejusdem ordinis et non subordina
tis. 4to de causa efficiente totali in actu Edo non vero partiali
etenim Pater, et Mater sunt causae ejusdem Gris et ordinis respectu ejus
dem effectus, nempe filii, et partiales. Totalis autem causa est quae in
dicet alterius causae consortio ejusdem Gris et ordinis ad productionem effe
ctus. et sol respectu diei. Partialis est quae indiget consortio causae ejus
dem Gris et ordinis. ut duo portantes onus superans vires unius
causae totalis, alia est in actu Lmo, quando ex se et inde pendenter ab
alterius consortio habet sufficientem virtutem ad productionem effectus. et
cum utrumque hic habet sufficientem virtutem ad portandum onus. dicitur totalis
in actu Edo quando in exercitio producit totum effectum sine alterius consor
tio. unde causa totalis potest esse in actu Lmo, et partialis in actu Edo.
Tandem effectus potest pendere a duplici causa totali per unicam et duplicem acti
onem.
Res: Idem numero effectus non potest simul produci a duplici causa
totali ejusdem ordinis naturaliter, s. nec divinitus. Ita R. D. Nra P. Soc.
Pr. Lmo arg. R. D. in Lmo. D. 33 Ex. Ar. 4 § Lmo sic ad inconveni
entia frequentis da quod sic erunt duae causae ejusdem effectus, quarum altera
nunquam veritate superfluit. similiter ex Pho Edo de Coelo, C. 11, et Lmo Polit. axiom

§ 3
Dub. Edum an a duplici causa ejusdem Gris unius idem possit esse effectus?

§ 4

si sit medio practica. Subdis. si sit medio partialis. 2. si sit sup
lis Corporalis. si sit connexiones subordinate. 2. nō subor
2. ad Lonas p 2nē N. sig. es pares. q. sing nē de pede existe
volatione Pedca mensali, plebes sive centro à transeūdo ejus
nē ab actione. ad 3tiū. N. A. sicut esse statu ing usu nō
esse nō teneri in virtute duar causar totaliū diuersar et ede
tra nō teneri in pōa naāli & plicis māb, alias posset naa
vēsduci, et vīs ēsse loco circa corpora.

91. Argues ad Luc. Dengs eg hoc tempus solus ec illu mi nab
ut H ejg applicari in ede distaā duab Lucernis H sub ind
ex se habentes sufficiente virtute ad totū aerē illu mi nab
istū. p ducent unicā Lumen ut H. q. nō p ducent in aērē
ēg totales, sed hoc Lumen deperdet totaliter a tractu Lucernē
sue duas Lucernas ut H simul tempo applicatas, equali distā
nō H tm. sed q. eg radq Lumina in aere collecturas, ex pengā ens
derē, et cer sic gras inter sig illu mi nari: u dele cū obstē falso
posuij aerē illu mi nari ut H dato tm. qd nō ponit illu mi nari
ū, nō ut H semp illu mi nabit, unde eg a applicē Lucerna qua
ū nō ea, nō ab pengā erat: qd sufficit ut ēlla Lucerna alteri
causā partialē, et nō totalē, Lumini p ducti.

91a Solvendis Not. Lona [illegible] alterē deus ig nes ej dē passi
Ex unō, licet nō sit facile istud de ig nare. Unde licet alte
cale factiva subiti illud dispone tio ad ignis, sit actus ig
nis: illi deus ig nes in Lona cale factionē insurgit p ducens ig
nis sub tm cale sit ut H. nō ut ō, in Ato ut H, adquē er. ac duo ig
nes. et quōvis sit difficile ig nē resp satis surgente de Sphēre p
naā ordinis a mundi spera essup Lua, Correns unā alteri fortio
dū ig calorīs, sed ex eo qd sit ig nes equale habeant cū sua ēlla
Lute sequi, qd equales p ducant effectū, nō nisi verū q equa
p ducāt effectū. Deinde quattuor Luc de effectu istō nō
eg de tra ig nis qua in sinu ulis mad partes eg semp lens
sicut esse subsidā nō sua spē qd et nūs, ita substātia pa ēlla

neq remitte.

Nota 2do Ide effectq nr̃i nequ in virtute maali ꝓcurrũ causar̃ ad sufficienter constituẽ: nec ꝺ̃ effectq ejusde ꝛ̃ri ordinem in virtute maali unq causa. Nq. alias huc multo Leo, qui ejusde ꝛ̃ speciei cu aliis ordinem in virtute ꝓprie generande alias ordinem in virtute sepsu; neq posset sepsa generare. Nq. ejus modi ordinem est infinita q. erunt distincta.

Sacerdotium Christus

De Causis,

Materiali, Formali, Finali.

Cera Lma causa nõ ꝓpe maale agit: Vox: causa maalis indicat subm̃ sustentifica nr̃a sive substãlis nr̃i, vera Redemptionis, sive corporea sive spiritualis: Substãa crucifixa & anglica & causa maalis alicui ꝓpter adventũ, Intellectus Voluntas, & maales causa sue actus. Sumi tñ pñ cipabiter nobille & maa Lma eo, quia ser causa ma ales. Dis primatus ordinis. Causa ex maalis & vera causa. Nq ejus ꝓpe de finis Causa in Communi. Nq. Neq, intra causas genera ejusdem erat causa maalis. Nq. Ino maales realis dependentia subo. Quare quo Causalitate Causa maalis? & quid constituat Causans in actu 2do? & quid Constituat? Respnd Rnc M. Lmo. de causalitate causa maalis cultus. Nota. Causalitas causa maalis & receptis fra: debita ꝓ in maale est effva. maalis, & ipsa entias subt actu susceptas ejus productio activa & ductio passiva fra receptas in subo. simul ductio passiva & quo subm̃ receptis fra. Nota 2do Causa Lma causalitas eductiva in fieri maa & ipsa eductio passiva non receptis effva. Nõ ad constituendã Causã maalẽ in facto sub ordinatis ex ordine & receptione effva? P. pr. Gratia sanctificans vivificans & meritoria, est illa de pende & in 2do, Ordinata existe ꝓdens a subo agente maalis ad nr̃m subm̃ eductiva respecta gratia, quae est nostra Sessio Creata a Deo ex

Nq 2do Causalitas est facto & Causa maalis, & ipsa receptiva creatis, se Magis vnde vicina ad esse ipsius subti: Nq. Causa maalis est Ordo unius ad medium & ꝺ̃ ipsum sive ultimum ordinis Causa ex Causa maalis est Ordo, exercent sua munera sine Causa destructa. Nq. & Causa maalis respect fra mediante Causalitate

17

93 Causa maalis

94

95

96

dessa ꝑ reaꝑ ere ille immediate.

§ 7. Pro & effg Causa Maalis, et Ofra et Compositus. Pr. Ofra
ẽt compositus de pẽdere a causa Maali illa a fie de pẽdet a maã
fagm a subẽductus a salte reaꝑ ere. Compositũ vero despẽ-
dere a maã fagm a ꝑ Naipis constituente, er. & effg Causa
Maalis, et Ofra et Compositus.
Decies: Generaõ despẽdere a maã erc & effg. Ad despẽdere ut q
sicg habere rao nẽ Causalitis plusq m effg.
Infero: Causalitas Causa Maalis respecta Ofrã coalescere
ex applice mu nere, Lmo ec sub mẽductis, Edo ec sub m reaꝑ
ctis. Hoc Edo fit ref ad Causalitatẽ Causa Maalis ut rei: Lm
ad Causalitatẽ Causa Maalis ẽductive.
Edo sit Causa Ofris. Decies ẽ N. Ec hic. De Causalitate ꝑ
ne quem inq. seu ꝑ quid dr ere fra ad Ofra dr sub effm Ofris.
§ 8 Nos. Causalitas Ofrã ẽ Expl. effectũ et Ofris. Effectus Causa ẽ ipsa Causalitas
& Causa Ofris. ere ex destinata mã. Liceat eni fra sit indifferẽs ad instruendas plures
maas. Ed actus ẽ destinare ad hoc subm. Aliare Causalitas ut Actus
Causalitas causa effectẽ entis ut Potis in hesre ad, ẽ causalitas
causa Maalis ut vehro ad hoc ere fra, ẽ causalitas Causa Ofris.
§ 9 Lmo: Causalitas Causa Ofris, ut ens usq Causa, a ut ens Informa
Ofr. q. d. unio ne informantis ẽ dr nay sub mad certa speciẽ, er. u
dg entis, ad ut ens informa ẽ informatio, er ens. Unio autẽ
causalitas ẽ ei dispositus tre ad ejungentẽ q. actg Ofris & respus informa
Edo Maa actuata ẽ ens ꝑ se consistens ut ens & effg causa Ofris.
Ofr. q. d. accipit ẽ ac causa de effg ujusq, a Maa actuata ꝑ ac
actuatus ẽ compositũ sui substantialis ne ex specie media causa
100. litis informantis er.
Quare Edo Aliomodo et q. do una Ofra expellit a Maa
sicut & effg quemang causa ad actuandũ sub m et sic retinere potus ita ex
Edam ẽ ex pellere a subo fra antecedente de gen informantis
nig ẽ expulsio alterig.
Ad Lmo Una fra ex pellit a Maa fris ex eni ejus q Edo ejus
fra pus m ex pellit ab eo Ofra Ejusdem, ad informandũ ẽ Causalitas caus
Ofris, er una ex pellit ab alia Ofris q. do vero una alia ex pellat
talis 22. Ad Notandũ Ofra q. ac ut Lmo dictum una fra et
rea ejus species eodem tpe non insistanti ad ex hoc ẽ ratio
pellit a sup veniente fra antigua. et hoc ꝑ prima q. in hoc sub
ti Dantis seco et desequenda Ejusdem Ofris non cocedit
una fra: in possessorem, nova ex pellat antiqm. Ofra.

Infer dño: O frus Gen⁹ sic corrupta cocidi sece in eis antiq
exterrece, sic g. frus genda expellit ppria corrupta or. de sete ex 101
pellere p redisse extra et extra, et expellere p extra regunt 173
coexistere et p sug. nisi calor et pgredi tas ppria cocessaret, n
posset pugnare inter se qd e contra experiçe.
Infer ado. Expulsio frus a nrig ne, e possemer naã ins vocabi
ere nove, nãe: g. effig edarig e possemer natura causa frus
ad expulsio frus a nrig effig edarig frus de novo introducte, et
expulsio frus a nrig et possemer natura in nra questione nove de
certa, ner. per videc introducij frus ignis, g. desit nuj frus ignis
e nra, et p Vl. sup. n. 80 Luc:
Finalis Causa e vere astrigens respecta entis alqua quosius 102 &
efficens moveans ad operandus ad et sprig a nosci videtur. Et sic est D e Caus
Causa finalis reperi procausa g. de finali Causa et finis nr̃e ma finali
finalis causa a Sco de sup. Cujus gratia alig qd qz gratia enis
finis exequimur medio.
Dicendu Linea Finalis in Obus q. e res ipsa ingna rãe boni, et a ma
stilis mo enis, eg. Deg respecta Beatde et Stis quae adepti talis
bone et visio et fruitio Dei. Finis stis vocat Finis que. Finis
Obus subdiu stis finis cuj et finis q. nã. Finis qui et bonitas ipsa se
ad ingens assp̃ctiua, ad eo ab alijs vocat Objus. Ideo cuj de gratia
desiderans assp̃ctiua, ad eo ab alijs vocat Objus. Ideo cuj de gratia
desiderans assp̃ctiua, ad eo ab alijs vocat Objus. Ideo cuj de gratia
sanitas, et finis Ellis dicer vero, e finis cuj desideras.
Debidu Eodo Divisibile de dicta Lgc. N. Eg. vers. Mtr. B. In fine opa
vide et speranstis.
Dubig. Finis in Ultimus est ille in quo altr no quiescit voluntas,
et in Ultima in quo voluntas nq̃uiescit ad alia referat. Sunt vero
finis ales ut ermedig, simul cum habet rãe finis et medij respe
ctu diversi.
Et media naãlia Sto Dobd. In rãale, et sup naãle. Ille e assignabilis
media naãlia ad sanitas y one dicam sentia, in regard ad plebis
media sup naãlia ad ecclesiã Beatitudo y onem &c. Sto Inspi
ma et Remotus Sto est Sto fale et Partiale, inter que dis invenit
re ma Finis sto sui e Nobilior Partiale. Remotus Jesum ultimq
Ultimus Objq finis Finis vero Ellis alig de e Nobilior fine Cuj alig de
q. nobilior et Eligibilis debidora diversas Finis q̃ Ellis
diversis et Eligibilior Dei debidora diversas Finis q̃ Ellis
Deus de sid orag sque clusio finis qui finis cuj, qdo vero alig nuj sit
alterius. Et quid causa Finalis sit ver, in de Causa in actu finis 102
Et causa Finalis est actu ens existens, et de Causa in actu finis
ergani. Et sp. Resp̃ Centric Gd Causa Et finalis Bonitas, q̃ Bonitas
Et aspectibilis d remãs ãt ergãdo in sui consecutione. g. vero sp̃s

voluntate movere, nisi media cognitione propria bonitatis, cum nihil sit
volitum quin cognitum, ideo stabilitur ea in Nostr. Sent. consistere in
propria bonitate non vero in cognitione bonitatis. Pr. Tum. Causa
Finalis non ortum per virtutem potentiae movere appetitum, at virtus
potens movere appetitum est sola bonitas finis, non vero ejus cognitio
q. nemo ad movendum ad quae redditur finis cognitionem habet, et bonitatem
ipsius finis quam non habet, ergo tum. Quod id constituit Causa Finalis, quod agens
desiderat, et quo obtento quiescit, at agens non desiderat notitiam
finis, nec ea obtenta quiescit, sed desiderat finem Educ. ex externum re-
le quo obtento quiescit, ergo tum. Intellectus habet proprium Obiectum sci-
licet verum, et voluntas ergo et voluntas habet proprium Obiectum, nempe
bonum, ergo ex hac diversitate constat Causa Finalis non consistere in cognitione
bonitatis, sed in ipsa bonitate. Urget. Idem Intellectus trahit ad se obiectum
producendo certam imaginem intra se intellectus, in qua una quiescit, at
voluntas trahit ab obiecto tendit ad se conjungendam in imagini, et ipsa
obiecto secundum realitatem, ergo

104 Pro Solv. Nota: apprehensione bonitatis est conditione sine qua non
ut causa Finalis possit movere appetitum, q. non potest appeti quam cognitum
sed etenim ignoti nulla cupido, non vero a ratione formali finalis sed
sicut lux est conditio Obiecti ut color moveat visum, non vero est ratio formalis ex
parte obiecti visibilis.
Nota Edo: Causa Finalis non ut existens, sed ut possibilis, est Causa in ac-
tu primo, tum. Bonitas ut existens, est effectus causae Finalis, tum. Finis
movet ante existentiam et futuritionem, q. futuritio est existentia, prodeunt
ab intentione et electione motivorum, at finis movet ante intentionem
et electionem mediorum, cum voluntas adhaesa actus eliciendos mo-
vet a Bonitate finis, ergo
Nota. Tertio. Malum sub ratione mali, nequit habere rationem Causae Fi-
nalis, tum. Obiectum debet attingi a voluntate sub ratione boni, tum. sicut
Obiectum nequit attingi ab intellectu nisi sub ratione veri, saltem apparens
ergo Obiectum nequit attingi a voluntate, nisi sub aliqua ratione boni.

105 Quaeres Edo. quae sit Causalitas Causae in actu Ede. Finalis.
Rp. primo Causalitas Finalis praecedit ut quo actum voluntatis: sta-
tim in motione metaphorica, quam Bonitas per motionem propri-
ta excitat et movet appetitum. Ubi advertite hanc motionem
dici metaphoricam q. in recto est indistincta a Bonitate Finis, tum
eo modo quo causalitas materiae et Formae, sed indistincta, ab eo enim
in quo Causa Finalis disgregatur ab efficiente, quae per causalitatem distincta

operaq. Resp. Dr. Lomo q. motio illa, et actualis invitatis assen
sus p. Petrum de causa Arte in actu Lmo et in actu Edo. Edo Dr. Mo
tio illa actualis, habet necessaria ad rectionem cum effectu Lmanis causati
nalis, neque cum simplici complacentia in Bonitate finis, aut saltem
motione passiva. Imp. Creatori Bonitate actu movere voluntate
et hac sola passive moveri. Dande Finis in actu Lmo virtuq;
Bonitate potente movere appetitus, et Finis in actu Edo virtuq; Bo
nitate actu movente, me diante cognitione appetibilitate bo
nitate. Pro Solu. Not. Lmo Motione appetitus et dicitur esse a Bonitate in
obliquo ut sit in recto. Not. Edo Ideo dico Christo motione finis L 106
vera voluntas appetit in vera ratione boni, Qd motio Bonitatis in ratione
essentie ratione actu actu voluntatis q. in relatione ad Qd voluntas in Bonitate
se movet actione, Qd ad tale actu non potest motio a fine.
Not. Tri: Qd vocat causas finis q. Bonitate in ratione Liberta
tis ej. Laudens in respectus. Et hic Resta, causa Arte et quid ad ea
tri se cas respectu Voluntatis causalitate in ejus. et tri sela respectu
ejusdem. Not. Ato: Ipse post Creatura ferri in Bonus. Lmo extra
ali exclinatione ut in ante mata eq. Ignis sursu Lapis deorsu. Edo
eo Sudeceo indifferenti, et sic ut ignis ad alia actualia. Tri eo Phili
cis determinato, ad unus regulante appetitu necessario. Ar Finis, bonata.

De Causis Efficiente Instrumentali et Accidenti

Valde necessaria est Distinctio Causa Efficientis, experientia astabit: Cau
sa Efficiens est agens Qua Sensu considerat Scotus, Agens tri ipsa agens q.
Efficiens.
Definia Dr. Scotus est alteri Actuari. Glang a Dr. Durandi esperis
Principio agens Effectu Positu Actione. Bonitas Def. 1. dig Effec
tione ad distinctione causis tri sensus qua n. Actione. Geometra ni
catione p. principio Positu a Scotus Contingenti. ab Arte n. def. Scotus
Lmo p. principio. Mutatio est quietis. Ideo q duo tria, et sic vocans
dig Lmo p. principio. Cinis dig Scotus ordine Ducentis nu Scotus ordine
in tria Effectu long perdet a fine, q mas efficiente.
Dicit. Lmo Causa Efficiens in Terre, aqua est tali q dicit Effec
ta Statuang Causa q. Statua. Cca. q. Accidens in re aqua est tali 108
tali q dicit effectu ex Imaging Causa q. Accidens respectu Statue
q. Accidens est q. Statuang sit imaging, et sit tali Statua q.
Imaging q. Statuang
Edo Causa Terre Subdiv. in Phisca et aqua effectu p. Accidente 109
positus, et Mineralis, aqua effectu potest accidentis q. Tri in ea

q. mo vel causa sp̃alis. vadat do, impera do, vale do, &c. e
vel impedit do, & resc. ex S. Dog. Petro, servo homicida in
vg est causa sp̃alis. Dog. Morales. Sit homicida ij: Joannes Caus. ef
ciens Moralis est. Fili q. utrq; movet instr. Differt ab
q. finis movet ut sit. Moralis q. est. ex mente respectu fin
Causa Efficiens. Pascit. subdit. vel Pn̄alis est. Instrumen
Pn̄alis. est quae ejt virtute sp̃ns operatur ad effectum
effectu q̃m. sibi de se excedit. Dr. sp̃. Instrl. est quae ejt virtu
salutis, qua elevat ad ordinem supernaturalem. ut calx. manu est instrumentum
pter veram causam Pn̄alis. Instrumens. est duplex. unum est
manu instrumentis ad est separatis. ut virga, et malleus.
Art. 3. Causa. Efficiens dividit in Immediatam et Eadem. Immediata quae
potest et operatur omnino absq; ordine ad. Eadem. Eadem quae effectum
dat et operatur vel eodem et operante, et dispositione Eadem.
Art. 4. Dub. in Virtus est Particularis. Virtus est quae ejt dicit ver
similis est addere notas. Particularis. quod non dicit re Eadem
notas, et exp. sp̃ posito subdito. aliter. Virtus est quae vel
signum est tantum causa effectus creati. Instrumentalis. ejt
destinata ad certas species effectus
4to dub. Caus. Eff. Instrumentalis. quod possit omnibus rogatis
ad agendum sp̃s agere et non agere. Talis est Voluntas et Ratio
rata: quod possit omnibus requisitis ad agendum non agere
ex Ignorantia. Imo dub. Causa in Efficiendo est Invocata
Advocata. quae ejt dicit effectum dissimile vel simile. ex Advocato
Invocato petitur effectum ejusdem speciei ex quo ejt.
Dub. Imo Pulsus Lunae ab Antiquis vocatus est Horologium
ast de Causa dicit sp̃ ordinata operari immediate a Deo, an det causa
sa Physica, vel Creata. Resp. an Creatura operetur ejt sp̃ virtute
Creata. Resp. Causa Efficiens Creata, quae est ejt sp̃ virtute
est sp̃ naturale. dicit virtute ejt D. sp̃. Lunae et Horologium
Sept. 6. Can. Art. ubi dicit: Liberos Imis artificium respectu
Sagae actus vocis sensibus, et actus operandi. Quia
Liberum dicit ejt operari et non operari, ad hoc cagit dicit
habet ejt potest virtute ad operandum. Sed non debent actus
tales, et ejt occupiat in sp̃ns. illis elevante, ut intelligat et
respiciat ejt Creatura rationis Deo. et hi actus ejt unus a Creatura
rationis solo Deo ejt. Et hoc posito, sequitur Deus est Rationis

smaeſq̃ agere in medio te. Rñr arg. ex illo ſñ. ſp. ſ. nñ q̃ agit
eſq̃ adnus ſ. in acta reqñt vere in q̃ actus ſ. ſpa
Rñdr: Actus Imanens fra ſubſtat nr̃ poſſe reſpere actu operatiõ
co q̃d reſpicit actu ẽdi.
Cont. Spa poſſe Deo reſpicens actu ẽdi poſſ poſſe Deo reſpicere
actu operatiõe, ergo &c. Pr. Maã Deus reſpicit poſſe Deo q̃ntũ
ad ſe reſpicit poſſe Deo q̃ntũ ad q̃ntitatẽ ſ. multiplicabilẽ, ſed
ignis poſſe Deo reſpicens fra actu ſe ipſo reſpicit calore poſſe Deo
Spa
118 * Rñdr Dño N. Dog. q. maã Deus reſpicit fra ſubſtat ſ. q̃ntũ ad
eade ratõe cauſa imabilis, id eſt poſſe recipere fra Deum ut, ẽ q̃dam
recundans ad actu fra actus ẽdi ſ. poſſe reſpicere
q. actu ẽdi ẽ actu ẽ cauſa imanabilis, actu operatiõe ignis ẽ cauſa
efficientis.
Contra Deus ſimpl. ſ. ẽntiam caloris reſpicit actu ẽdi calidu ignis
cauſa formalis ẽ actu operandi ignẽ cauſa efficientis ergo
ẽntiã fra ſubſtat
Contra Deo Stñ actu ẽdi ẽ calore ẽ principiũ ẽdi, ẽ operandi
ergo fra ſubſtat
Rñdr Dño N. Dog. ẽ ſpaniſ. q. actu ẽdi ſ. poſſe ẽ ſtinſendia maã ſ.
operatione actu ẽdi ẽ vero fra ſubſtat, q. Deus ẽ ſ. poſſe.
Con. Deus: Perſõa ẽ ſ. poſſe operatione ab. Licet ſubſtat ſit ſ. poſſe, ſtñ
ſ. poſſe ẽ Licet ſubſtat ſit ſ. poſſe, ſtñ ſ. poſſe ẽ ſ. operatione.
Con. Deo: Ex eo q̃d ſubſtat ſit ſ. poſſe actu ẽdi, ſolũ inferri, ſubſtat
intẽdit actu ſuã ſ. poſſe intẽdere actu ẽdi.
Contra Thñ: Ens ſ. ẽ finis ſ. poſſe operatiõis, ex. Licet ſit
ſ. ſtñ poſſe operatione. Pr. Ma. Licet operatõ ſit finis ſ.
ſuppoſiti agentis ipſius ſtñ ſuppoſitum ẽ finis Cui ſ. operatõis
ſubſtat ẽ finis Cui ſ. poſſe reſtat ẽ ſubſtat actu ẽdi ſ.
Pro Dñ. Deus: Spa ipſum mediante operatiõe finis data infra
119 dli ẽ accidẽs de gre qualitatis adu rei ẽ ſtrne ſ. manẽs, ſed data extra
extra ſubſtat ẽ ſpes qualitatis adu rei ſtñ. Actus diffre realr
ẽdi rẽ de gre ſubſtat de raone veri ẽ de gre q. dalitatis, non
de ſcibilis ẽ in quale q. did.
Rñdr Dño. Deus dicere: actu ẽ ſpa ſ. in eode gre ẽ vertu ſ. intellectu
de acta totali ẽ ſpa ſ. ſubjectum. Deus ẽ in actu, ẽ Deus in ſpa
eode gre: ſalua bene ẽ ſ. intellectu de ſpa operativa, ẽ actu op
randi, q. illa ẽ in gre qualitatis, Rñ Dño Aſtronomi.

Not. 3tio: inf substaã est accidens, dat ꝑ per tio causalitis, hoc accidens inseparat ꝑfectione substaã, neq à illa ꝑs precedere i mmediate.

Not. 4to: Substaã ꝑt ens est ens ad se, q. respicit actu ee ad, cuiq stat ꝑ ꝑ se ad ens respectã actu operandi, qd evidenter ꝑt ex omnipotã. nec dicas, qd sit ꝑdmentu absolutu, q. respectq transeãtiã, n vo pugnat ꝑdmentu absolutu, actiones ꝑdmenta absoluta, et tn respicit substaã.

Nota. 5to substaã Dei ꝑt principiã, ideã, exemplar, possea operante in tribus creatis aute finitis.

Not. 6te: ad hãc instantiã: Licet Voluntas seq̃atur cognitionẽ, nõ ꝑt tamen dici actq secundariq ꝑter cognoscitiva, ex. Licet operari seq̃atur ee videri actq secundariq ꝑter videntis. Neq. sequit. ergo est pariter. q. ꝑter cognoscitiva dicat ꝑt actq secundariq ꝑter cognitionis. Intellectus n dicimus substaã dei hãc virtute ab ꝑte cognoscitiva, sed tragdimus substaã virtute ipsum met diate ab eã tãq ãa, cadem enim substãtiã dicãtur vegetativa, spiritiq duplex, sensitiva, sensitiq, animq, duplex, nempe dicãtur intelligẽs, memorativa, recordativa, duplex dicãtur rationalis. hactenus D. Ruuio. Ad ꝑmã vo dicendum, quemadmodum virtus cognoscitiva dicitur cognitiua, Pariter dicendum, accidens ꝑt immediate operativum substaã. Nota. precedere difficultatem de virtute efficãtiua instrumentali in ordine ꝑ ad ꝑmum effectum.

Resp. Accidens nõ est causa immediata producitiva substaã, et alia, nec ꝑ se nec ꝑ aliam ad productionẽ substaã.

Pro. Contra. quoad 1mam ꝑtem. Accidens nullam habet ꝑ portionẽ ad substaã ex. ergo ꝑt ens causa efficãs totalis immediata substaã. A. ꝑ. accidens nec potest, neq. omnipotens, nec virtus alterius substaã ex. nullas habet ꝑportionẽ ad illa. A. pr. impossibile est virtutem substaã, nec omnipotens alteri addere ee ꝑfectiq substaã, nec virtus, neq. omnipotens substaã virtutem, addere ee ꝑfectiq substaã, nec virtute, qd ei adversarij negant.

Respondeo Thesim. Accidens producens substaã instrumentaliter ad ipsam substaã, addunt tñ hãc duplici modi virtute ee duplicata ab ea, ita q ipsa q ipso pendentia ab eadem, et virtq substãtiã ejusdem, ad alterum ejusdem producitionis. scilicet ponunt eis requiri et respondeo, accidens producens substaã ꝑmum virtute, q. ab ea ejusdem et indivisibiliter: Respondet tali virtute accidens ꝑ ꝑmum ee, nõ vero ꝑpetuo, nec ꝑpetuo ex radicalitate, Contra. Lumen sol aliqm, vel calor ab virtq producitiva substaã ꝑmum q. dimanata substaã, ad hoc nõ sufficit ab ꝑte ꝑ. ꝑ. Licet Voluntas dimanet a substaã intima, nõ idcirco ꝑ potest ꝑ duratiua intellectus, et Contra. Eadem tamen virtq calorifica habitq calore, ex. calor, nec virtq

2 Co.

1 Co.

productiva calens.

Pr. Edo Resq̃ ad Edam pars. et Nota, q̃ Logus hic non de sumpsit pro
alio accidente ad substãa dispositivo, sed de subsãa effectiva. Subsãa p̃ductiva
totaliter a subsãa, ex. nec pars aliter sumit accidens ad substãa p̃ductiva
one. Ob. pr. Lmo ex Plo 7mo Met. dicente. sed. 3, generationẽ substãa
semp̃ ee ut vocat, ast generatio substãa, pendere a motu de ast, effectiva
substãa, et accidente, ut vocatur ex 2 Pr. Edo ide Ar. quo fines
assignari causa sortis ut vocat ex licet ad minere sumpsit pro alio
quidvoce, ast in gñe substi, frã substis generantis, post ee causa ut
voca ad equãs a generationes. ex. 2

123. Pro Solu. Nos. Lmo: ose q̃ dicit actionẽ, et aqualitte, q effectivas, q dis-
positivas, p̃ductis ex subsãa, et actio dispositiva.

Nos. 2do: Advertãj decens, q̃ accidens nõ habet vim tale p̃ quo
possit tale subsãa p̃ducere, et solus reducere in suum ee. ex. ing
genus casicy, assignandas subsãa p̃ ejus causam: ac p̃ ejus
motum p̃ducy a solis accidentibus. sicut ee. ex. ing
casicy, p̃ducere ultima dispositio ad formã substi, ad cujus exigẽtiã
sua ẽde ex ad sit Deus Author. nãe, sumit suppli do ejus defec-

124 Circa 3tia dubiy. Edi pars, an sit licet accidens sit immediate ast
vo alterig accidentis, Nota: posse dicere difficultate de causalitate
ctiva principali:

Res. Accidens ee p̃ductionẽ immediate alterig accidentis, in
extraneo. Pr. et Lmo Rush. Rñ D. Ignis generat aliũ ig, non p̃
substi sua, et calefacit media sue calore.

Pr. Edo: Qualitas duplex a Plo communiter vocatur activa, et pas-
siva, ast qualitas nõ ee activa respecta substãa, ut possit dicy, ee ac-
tiva respectu accidentis.

Pr. Pro exigit accidens p̃ducit immediate alterig accidentis, quia
sit pendere a substãa, ex. accidens ee effectivum alterig accidentis. Ut
aqua. calefactiva magnã calefacit, ad hoc calore p̃ducere in prima
stãa aquã, hoc esse dicere p̃ductionem gradus in calore, ex.
Edo: virtus secretiva humiditatis calefactã, ast hujusmodi alteratio-
nes in passum pendent a substãa virtus, et multo minus a substãa
pons Rh D ex. a solo calore, et humore dicte illius speciey virtutis.

125 Dices: si calor p̃ducit in subo extraneo, calore ex ea causa primo
ut instrumentali. Rñ ut primo Plo. Instatur: Calor ejus instru-
mentum Rñ dis. A. et instrumentum dispositivum, ad effectum ejus
in defectionẽ alterig accidentis. Replicatur: Ignis ee ejus ex
ex. agit ut instrumentum motus substãa. Rñ D. Ob. ee ejus ens in
2. in operando. Subdis. ee ejus ens de mãali? 2 de facto, et realiter

q. g. caleris virtus p̄sime operativa, sicut nō subō respicit.
De principali et instrumentali causa. Loquentes, adverbialmente
causa cuius dē ducere effm̄ nisi qd̄ p̄ncipalis causa, agit p̄pria vir 126
tute, instrumentalis alterius, et mota a p̄ncipali. Instrumentū dicitur Dē causa
sono vi nāali, et ppter qd̄ movet a nā, ad p̄prios effectus producendos, instrumē
sec calor nāalis, et instrumenta nāa ad digestionē, Edo in Arti
ficiale, qd̄ movet ab artifice ad p̄pria arte facta, et malleus. Sic
Obedientiales qd̄ movet ab Epō, ad effectus sup nāles. Et aqua Bapt
tis nālis ad delendū pēcatū originale.
Collegit Lino: omne instrumentū habet p̄pria virtute, ad aliquos 127
effm̄. q. operari sequit ad ec, ad omne instrumentū habet p̄pria
ex quib̄ sequit sit a sua, ex omni instrumento compositi
Collegit Edo: Actio p̄pria instrumenti, e qdodammodo p̄pria
virtus ad actionē causa p̄ncipalis, cui in agendo subordinat. Patet
ex parte instrumenti, est actus existens inter agentē principalē
et quiescere, aliqua operatio actus p̄pria virtute, et qm̄ instrumentū
recurrere saltem instrumentative ad dispositive, ad finem p̄pinquum
per est causa p̄ncipalis uti in differenter instrumento quo libet dato
Effectus q̄ videre, penicillo scalpere, serra pingere, qd̄ falsum est
Collegit Lino instrumentū nisi pure dispositive, recurrit cum causa
principali p̄ diversas actiones, instrumentū effectivē, per eandē actionē,
causa p̄ncipalis ad inibendā recurrit cum causa principali, causa cui subordinata,
et causa actionē recurrit.
Nōta Edo Obedientiales in intelligimus entē creatū a Deo elevabile ad
productionē effectus, qui p̄prijs viribus et actu communi non nā apta 128
ducere in esse. Ergo ens nāle non ad ratione p̄dā. Obedientiales, Lino dicit Obe
dientiales creaturas, Edo qd̄ effectus educat ex virtute Obe qd̄ entis talis
elevati a Deo sive fiat elevatio p̄ qualitatē virtutē sive p̄ recursum
motorum a Deo sive fiat elevatio p̄ qualitatē virtutē sive p̄ recursum
educatis obedientiales in regione, qd̄ effectus sit sup nāle ex toto, aut p̄ter
huius causa suffitat qd̄ virtus sortis p̄pria abstracta in Deo.
Pōa Obediētiales existentias nālis, erecta in elevationē agentis supe 129
rioris, ad actū excedentes p̄pria virtute nāli.
Contra nālis consecta in elevatione, et quadam pōa, ad effectū mundi
pendet ad pōa Obediētiales creaturā, et suffitat entitas nālis, et Obediēt. Et
contra. Pōa Obediētiales ut dicta est a nāli, in digesta elevatione
ad effm̄ extraordinarium, at sola entitas nālis, qua ad talē elevationē
elevatione, en sola entitas pōa nālis, qua non ut elevata ad superiorem
gens, et pōa Obedis. Undepōa Obēs in recto, n̄ dicit ad citerius

eadem passive accepta, cum ordo causarum eadem quae juxta proprias exigentias ordinatam a Deo, ad determinatos fines

Fortuna, dum ab adverbio forte defin: Causa per accidens in his, quae fiunt praeter intentionem, et raro eveniunt. Dodum 1mo in prosperam et adversam. 133

Edo In Fortunante, quae est Numen divinum, a quo effectus rari, praeter intentionem Causarum eadem stringentes ad fines numini cognitos ordinantur et Fortunata, qui sic ipsi effectus raro stringentes.

Casus defin. Causa per accidens eorum, quae non operantur propter finem. differt casus a Fortuna, quia casus procedit a causa non cognoscitiva, aut non potente operari propter finem, at vero Fortuna procedit a causa cognoscitiva praeter intentionem. Tatulatius pt. quam Fortuna et casus. 134

Ad causas per accidens spectare monstra possunt ideo hic de illis. 135

Monstrum def. Opus naturae rarius a recta et solita specie constitutione, insigniter degenerans. dum Opus naturae quia error artis propriae non dum monstrum. dum rarius quia debet esse insolitum. dum degenerans, ejus ratio monstri, stat in negativo nempe in privatione debitae ac solitae rectitudinis, ideoque monstrum vocatur Peccatum naturae. dum a recta constitutione quia si excederet in perfectione, alia individua propriae speciei, non esset verum monstrum propriae. Sic homo ejus nascens Phus. dum a solita constitutione quia speciei quaelibet, certos habet magnitudinis et parvitatis terminos certam figuram extra quos extra errorem non excurrit. dum insigniter efficiens quia debet esse error notabilis. De monstr.

Quae sit Causa Monstrorum. Respondeo naturam naturantem causam 1ma quia vero haec nihil praeter intentionem operatur, finales causae monstrorum sunt plures: 1ma ut per monstra terrorem in probis incutiat. Edo utis, legitimi effectus naturae melius appareat. 3tia ut cognoscant creaturae suam infirmitatem. Alias causas, post Tres. Et haec sufficient, de Principiis, tam intrinsecis, quam extrinsecis Entis naturalis.

DISTINCTIO Eda

De Proprietatibus Corporis Mobilis.

Prelo praesentis sciae postulat, ut per actus sufficienter ijs, quibus constitutis Corpus, ad proprietatem ejus aqua praesens Phia specificatur, accedamus scilicet Mobilitatem. quam per solita praxi sit.

Quaestio PRIMA.

De Motu ut sic.

Nec motq̃ intelligunt̃ substãt̃ aut ãt̃ diã mobilis de uno in
uno, cuius causam exponendã docet.

136 CAPVT QVINTVM

De Actu, dote et subiecto Motus.

Arist. lib 3. de motu, sic illum definit: actus entis in potã, qua in potã. Cuius
partes actq̃ non sunt unus, quando sic in actione, sed duo actus, unus
ejusq̃, subm cui motus, alter quando motus ad quod. Motus
bonus mutatus ad quã partem boni in subiecto in mobile, in quo re-
manens actus dicitur actio et unus quidq̃ partis boni in subiecto
sunt potã mobilis ad recipiendum motq̃ et unus illius quidem:
motq̃ dicuntur actiones et passiones motq̃ et ipsis dq̃ re passiones
dicuntur extrinsecatae actus et recipio. Post actq̃ dicitur fuisse un
cuius actq̃ vero passionis, quod in potã ultimatum partis inspoã
rationis sortis exponens. Ad dubia D. D. 2. & 2. Nihil actq̃ dicitur
hac de re, satis applicari motui successivo, in cuius singulis
instãtq̃ mobile est in potã ad ulteriorem partem motq̃. Unde quia
cãbili modo motq̃ dicuntur actus entis in potã, sunt in potã. Nihil
mobile in potã ad unum motq̃, et q̃. illud volitquit in potã
ultimo ordinat partes motq̃.

137 Motq̃ est et fuit successivq̃ ut q̃ Arist 6 Met. 62. dicit: Motq̃ est
actus imperfecti hoc est alicui apparet motui partis et in tempore
partis in tempore quidquid quod nec successive partibus accipibile
tui q̃. Quo mensurat tota pars, ad quas motq̃ mensurat tempus
vult ad motq̃ mensurat tempus, ad quas motq̃ et pro rata tempus
dicit: Numerq̃ motq̃ ad quas nihil et potentiq̃ et motq̃ fuit successi-
ve nec esse nec instantaneq̃ dicendi et ad hoc dicitur ad
straxit motus unquam mobile in potã ad ultimum actus quo
relinquitur in potã ad recipiendum ne fuit dicendi motq̃ ad
acquirendum nec generabile motus subiecti nec fuit dicta potio. Sing.
statio finis instantanea tq̃ dant esse motq̃ ad subsecuã.

138 Divisio motus. Dicitur motq̃ unus in quali Quantitate et Quando. V. 2. c.
hic. Ad dubia in quali et Arist lib. Ph. Vr. 2. 66. hic. Unde motq̃
successivus non dicitur motus instantaneus. Successivq̃ est pars
partibq̃ extrinseca successibile. Instantaneq̃ cuius instãtq̃ acquisitio
instanti. Nec motq̃ est unus motq̃ et mutatio, ex. generatio vivens ho.
Motq̃ successivq̃ vere unus dicitur continuus et dies erit. Illic cuius
partes sibi sese non sine ulla mora ad interruptionem. Dicitur
tq̃ cuius partes successive acquirunt, me dijs mora ad

rumpunt. Est vero interruptio, media quiete inter parte et parte.
4to dvd Motus in Immanente et transeunte. Immanente, cujus
trnus exigit manere in principio qd vim supposito a quo dicitur, 139.
ut intellectio et volitio; nec tn requirit manere in princip. quo proxi-
mo. unde nutritio est actio immanens, q. recipit in princ. qd nem-
pe huius supposito. esto non recipiat in aa rli, quae est princ. quo.
Motus transiens est qui non exigit recipi in princip. qd. est gene-
ratio viventis.
5to dvd Motus in substle et Accidle, ille ad substantiam hic 140
ad accidens trnus per se. verum dicimus productiva substantiae acti-
one exulare a rne motus tum q. ad substantiam non dat per se motus,
tum q. motus a contrario in contrarium, substantiae aut nihil contra-
rium.
6to dvd. Motus in Positivum, qui trnat ad esse rei ut augmen-
tatio trnata ad quantitatem, alteratio ad qualitatem. Latio
ad ubi. et in Negativum, qui trnat ad non esse rei, est diminutio
remissio, Identatio.
Tandem dvd Motus in Spirituale, ut cognitio, et Corporale ut
augmentatio.
Motus indifferenter acceptus ad actionem substle et accidle, quae
sive est instantanea, realiter distinguitur a movente, Mobile et 141
a trno ad quem, a movente tn est trno, non differt realiter ab ali-
vo, sed realiter modaliter. q. agens est trnus, possunt esse sine
actione, licet actio sine agente nequeat, an vero motus distinguitur
realiter ab actione et Passione, ante Res.
Nota: Lmo: actionem constituit frlr per respectum ad agens a quo
aliq. passionem vero per respectum ad trnum, qui a talio. Eodem acti- 142
onem identificatur realiter cum passione ut in Mes. n. 8 Tmo
Nota 3tio: Actionem et Motum se habere sicut inferius et su-
perius. et quippe Motus est actio, non contra, ut in actione genera-
tiva Verbi divini. N. R. D. Actionem et Passionem inter se et
cum Motu identificari in Eodem D. 24 Ar. Lmo se declarant, licet
actio et Passio calefactiva sit idem nu mero accidens, illud tamen
agens dat esse Passio, et passum recipit esse ab agente. Per eadem quippe
per calefactionem ignis dat, aqua recipit calorem ab igne. Ex simplici
actus calefactionis est simul datio esse et acceptio esse. seu clarius facere
et fieri, sub quas frlles fundatur respectus constituentes actionem

et Passione ex quibus constat Actione et Passione inter se et cum
sua realiter entitate identificari, esse differunt per formales respectus ad diversos
terminos

143 Resp. Actio et Passio identificantur realiter inter se et cum Motu, differunt
tamen formaliter diversis respectibus. Ea pars est certa, quia ordo
ad agens, et ordo ad passum sunt respectus saltem formaliter diversi. Secunda
pars probatur primo Actio et Passio praedicantur formaliter de Motu, ergo idem
cum illo. Ad probationem ex Definitione Actionis quid enim nunc actus nisi
actio transmutativa mobilis intelligitur. Motus ergo est actio transmutans
mobile, subindeque actio dicitur de motu. Quod vero dicatur et
Passio, ex eadem definitione, patet: convenit ipso quod motus sit actio recepta in
ipsa substantia mobilis est passio ejusdem, ergo
Probatur ad eadem secunda pars: Nulla est necessitas constituendi motum ab actione
et passione distinctum, ergo. Ad probationem per eundem numerum actum praeter agens
efficere, et mobile pati, ergo. Ad declarationem per eundem actum calefactionis
ignis calefacit aquam et haec calefit ab igne.

144. Obj. Primo: Actio et Passio distinguuntur specie et genere inter se, ergo
actio et passio spectant ad diversa praedicamenta, ergo
Resp. dist. A. distinctione reali et entitativa N. A. distinctione formali seu formali
sicut enim idem calor, in diversa consideratione constituitur in prima et
specie qualitatis, nempe dispositionis et potentiae, ita idem numero motus est in
lici genere actionis scilicet et passionis diversimode consideratus

145. Obj. Secundo: Actio non potest includi formaliter in motu, ergo
quod dicitur perfectione ex proprio conceptu, praescindente ab omni imperfectione,
sequitur formaliter includi in conceptu formaliter imperfecto, at actio
est tale perfectione. Motus vero est ens formaliter imperfectum, ergo
Resp. N. A. ad cujus probationem Neg. Ser. cujus falsitas patet in conceptu
analogo substantiae, quod dicitur perfectione praescindente ab omni imperfectione,
et tamen includitur formaliter in aliqua creatura, ergo Passio
dicitur perfectione imperfecta.
Obj. Tertio: Actio et Passio recipiuntur in motu, ergo distinguuntur
realiter. Resp. Dist. A. recipiuntur physice tanquam accidentia in
subiecto. N. recipiuntur metaphysice tanquam radius communis
in suo inferiori. D. Infero: Actio se habet ad motum
sicut genus ad speciem, ratione enim motus sub genere actionis
addit differentiam ~~sub~~ ~~genere~~ actionis successivae. Infero
Ergo: actio et passio non sunt gratia ab aliquibus vocari, sed

cus mots q̃ aneg̃s vocat̃ mots ſpecies actionis et paſſionis
In ſero dñi: Illa aut̃ hꝫ ſ. Dd: Actio et paſſio, ſecundū ſubo, tñ vocab̃ diffrũt a nobis, ſicut ſ̃ diuerſos gr̃a a motu.
loquẽtes de duob̃ vocabulis.
Quero nũ aliqui Actus mots ſpecies pertinãt ad paſſionis
an vero ad actiõẽ? 146
Suppono q̃ dicte ſint modi pertinẽtes ad actiõẽ. Contra
hoc arguit̃ ad oppoſitũ ſ. D. dicit mots q̃ dicti modi
ſua ẽ q̃dam paſſiones. Sed. arguit̃ q̃ ductiua ẽ calefa
ctiua mots ſit quedam actiones, et tñ ſunt paſſiones mots
ſo mots exiſtẽtes in nob̃.
Stat̃ pro mots idẽ ſit cũ actu et paſſione. Quarũ
ſubñ ipſe inſtãtes recipiãt? Secundo difficultatem de 147
agens transeunte. De actus
Res. Mots recipiũt in ſubñ in ſubñ mobili n̄ vero in Moſtus
agente. Ad. q̃ actio recipiũt in ſubñ in paſſo, at mots
actio ex recipiũt in ſubñ in paſſo. Respondẽt nonnulli: dꝫ
q̃ ſubñ ſ. actiõẽ una ab eadẽ vocata actio agens, alia
q̃ ab actione, illa dicunt ſubñ recipi in agente
ſtãte in passo. Tertia q̃ actio agens ſimul in ſubñ, ad
Galeni actus, actio dicta ad agens passionem.
Contra: Imo: hac actiõ male explicatio ſupponendo
in effectu ea cognitata ex ſe recipiẽdo. Ad. pr. ad actiõẽ
dñi actio juxta communẽ ſhoſ̃ ſentẽtiã, actiõẽ nũc recipia
mi ex ẽdo. pr. Ignis actio in hac nra agentis eſtimata ſa
lis ipſi ignẽ ente, ſed nũc recipi ꝑ alia actiõẽ ne deſtrua 148
tur in ipſo ignẽ. Ex ipſa actio in calore agentis eſtimata
Dñs dicẽ. Actiõẽ reſpecta ſui ad ſua ꝓ, ſua diuerſa ſi
nobem, ſcꝫ ee Ag ee Ig, et ee Pat. Edu ee ab recipiãt ſubñ 149
a quo t̃ſ. Edu ee Ig recipiãt ſubñ ignis recipiõ. Edu ee
Pat recipiãt ſubñ ſtrũ ſtructũ. Curſ. Edu ee Ag denomi
nat agens. Edu ee Ig denominat paſſũ, Edu ee Pat, denos
minat ſtrũ actũ. Denominatio Edu ee vir a virtute, ſcꝫ ee
ſubinde mots Edu ee Ag ſtructor agens denominat ſtrũ
In, inhaerẽt mobili. Edu ee Pat adiacens ſtrũ, hoc ſanguis
ſtrũ Edu ee.
Ex Lme Agens denominat̃ a actione, ex actio recipiũ in agente. 149
Ex eadẽ mone conſtituit̃ Inſtans: actio recipiẽs in ſubñ ee

in passo ex subm de nom intrinseca a fra recepta.
R. Subm ee incapax talis denominis, licet fra denomi-
te in se recipiat, sicut cognio n denominat intellu esto in m
recipiat intrinseca.
Obj. 2do: Agens mutat per actnem, ex actio recipit intrinseca
in agente. ex Pho et Phys. text 9.
R. A. verum ee de actne immanente creata, ad qm agens
e in poa passiva: falsum vero de actne transeunte, ad
qm solum comparatur ut agens. unde R. D. dicit: agens
agendo n mutat; qd intelligo de mutne intrinseca, quidq
sit de extrinseca.
Dices: Actio 2du ee In, respicit agens intrinseca. A. pt
q. actio, e actus agentis. 2do: respicere agens 2du ee A
de paratu at ee In, e perfectio nullam dicens imperfectne
indeq repugnans creaturae, ex.
R. N. Ans. ad 2ma ejus pr Inc: dico cu S. Thom. qd actio
e actus agentis ut a quo, n ut in quo. Ad 2du Dis. A. si sit
respectu ad virtutem infinitam? I, si sit respectu ad virtutem fi-
nitam aliunde mutabile? N.
150 Obj. 3tio: Actio e actualitas, et perfectio agentis, ex ac-
recipit in agente.
R. ee actualitate extrinseca. S. 3tra: per actne actuat et aufert
intrinseca potentialitas agentis, ex actio, e actualitas intrinseca
Ad arg. ex R. D. actne immanente ee perfectne formale ag-
tis, actne vero transeunte respectu agentis n ee actu, ad
perfectne formale, s tm effva. unde 2ma solutio Obnis data
ete procedit. Discriminis rnc int. ut nuq hac R. D. assig-
q. actio immanens, supponit poa passiva in agente, ad
vero transiens, supponit poa activa, inter quas haec diff
qd poa passiva ad immanente perficit ab actu, poa vero activa
ad actne transeunte, perficit actu suo, subm extrinseca. Ob
ex immanenter actuat et perficit, Agens vero transeunter, ad
at et perficit; adqd opus n e, qd perfectne v actu intrinseca, in se
Dices: ex data solne infer: Virtute Agentis transeunte
ee pure activa, at in creatis, implicat Virtus pure activa

cu hoc sit proprium solius Dei, ex nullo solus.
Ad D. Ier. est pure activa, respectu alicujus actus. 2, respectu omnium cujusmodi divina virtus. 3. similiter distincta non. 4. 29.

ARTICULUS 2. DUS

De Termino et Contrarietate Motus

De Trinitate Motus

Cum Motus sit via ad Trinitatem ideo et nos de illo in ordine ad Trinitatem agentes, supponimus nos hic loqui de motu stricte sumpto ut est actus entis in potentia, prout in potentia. Supponimus 2do motum stricte sumptum in eo distingui a mutatione, 1mo quod mutatio est ex instantanea, motus vero est successivus. 2do mutatio est transitus de non esse ad esse, et de esse ad non esse. Motus vero regulariter versus inter duos terminos, a quo est ad quem, positivos contrarios. Unde in motu regulariter includitur explex mutatio una ex parte termini a quo positivi, transeuntis de esse ad non esse, altera ex parte termini ad quem transeuntis de non esse ad esse. Dixi regulariter non ad omne enim motum illa explex mutatio requiritur ex necessitate, ad constitutionem quippe motus requiritur successio actuum, et quod haec sit actus in potentia prout in potentia. 151

Ad 1. ad motum requiruntur et sufficiunt: 1mo actus successio. 2do: actus continuatio. 3tio recipi in subiecto actu existente. Ad 2. versus sunt termini contrarios. Non omnia tamen ad motum pertinent quidem. Ratio productiva, his praedictis notionibus, ad 3 praedicta terminas: scilicet ad quantitatem, qualitatem et ubi. ratio quod ea praedicamenta per se motus quibus mensuris sunt dicta actus continuo fluente inter contraria: ut quantitas, qualitas et ubi habent hujusmodi vim, ex pr. nor: augmentatio, alteratio, et latio sunt actus continuo fluentes inter contraria, ut augmento sistit per se, in quantitate alteratio in qualitate, et latio in ubicatione, ex quantitate habent vim sistendi. 152

Ad 3. dicendum ex expl: augmento tedit successive et continue a nori ad jore quantitate, alteratio a qualitate remissa in intensa, et contra. Latio vero a loco in locum ex alteratione sunt actus continuo fluentes. Ad vero sint inter contraria ostendendum: supponendo ly contrarium in eo possibilia. Parvum et magnum remissum et intensum, sursum deorsum, et in eo possibilia, ut augmento tedit a parvo in magnum, alteratio a remisso in intensum, ex specificatione explex. Intrinseca et extrinseca. Intrinseca sumitur a respectu transeundi ad terminum, ultimo terminate. Extrinseca sumitur a termino ipso. 153

Sed ob. Licet Mostgores specialiter ex sua natura aquo et assi-
ueno sit aptus ad frigus huiusce specialiter contrarie, dicendum tamen
in frigus aquosum instrumentale.
In hac obiectione assumitur quod Mostg respiciat subiectum
aquae et moueris ex se. Et hoc sit q. ex Mostg sit transitus ad
dens in quod datur necessario supponere frigus aquosum, sit q. Mos-
tum respiciat ex se frigus aquosum ut Mostg mustum, et respiciat frigus
aquosum ex se. sit q. Mostg intelligi possit ut nostrum aquosum
ut sic, intelligi potest frigus sensibile aquosum incipiens. Mostg
tum Lux ex se intelligi de ipsa natura aquositatis et Lux, ut de
ratione potentiae. Sicut et ipse quod ad 2mum patet ex dictis, quod
solum frigus aquosum specialiter et non frigus aquosum sic. adeo quod
quod respiciat frigus ut sic et Mostg respiciat subiectum et frigus aquo-
sum ut sic et ut frigus aquosum ex se. Ad 3tium. Frigus
quod ex se finitum potest intendi Mostg ex sua specifica natura
mosum. Ad 4tum. Cosel. quod ad ea quae patet. Nam specialiter contrarie
ad oleum in frigus ut Mostg et sic, ex Mostg specialiter contrarie ad
dens in frigus aquosum.
ui frigus sensibile et Mostg.
154 Ad 1mo dico Mostg specialiter diversi possunt tendere ad
frigus ex specialitate Mostg sumpti ut sic frigus aquosum. Ad 2m.
Mostg aqua a frigida ex se specialiter et ex Mostg aqua calida ex se
dat respectum diversi et ex frigus ad ea dem specialiter. Ad 3tium
sic dicendum quod ea quae Locus, sit specialiter diversi, et
ad 4tum. Ad 1mum de frigus moalis. Ad 2dum de frigus
quus sensibile dico: Mostum aquosum a frigida ex specialiter contrarie
et ad calorem specialiter, Mostum vero calida ex specialiter contrarie
ad de mus et calorem insensibile. Ad 3tium: in Mostg sumptum
dicendum est diversa specialiter, unde Locus modi, et diversum
accipitur ibi frigus sensibile.
Ad 5tum: ad frigus diversa specialiter et specifica ex ea natura
ut frigus aquosum respectu ea ad Mostum ex se Mostg ut Mostg specialiter
aquosum.
Ad 6tum. Non licet ex ea Mostg respiciat ea ad frigus
aquosum Lux ex se respectu ea ipsius ut frigus aquosum, et sic frigus aquo-
sum ex se finitum potest Mostg. Ad 7mum dicendum quod respiciat ea ad
Mostum maalis specialiter ex se ad illa ordinata ut illa ut frigus
ut sic ad mum maalis specialiter et ut sic potest ad ea ingit ad se.
165 De Contrarietate Motus.

De Constrio motyloqu. de verbo de esse et de diversitas et contra
rietas in motu. et aliud et aliud. non alterabile et passio et diver
si motyq. que tñ extranij ad quos vagunj qd ecclesiastes cede
cuze, et sue ecclie qñ maxime dicit. Vl. Aust. 2 phisme
Res. Construrr etas inser motyq sunij tñ, a extra stc in. 8. rñs
Rr.: Vnitas specifica et diversitas motyq sunigq ex extrinsecis
extranjetas et quidā species diversitis, ex extrinsecis sumidae.
Pr. Ideo calefactō est frigefactō extranjam, q. calor et frigus extranei
ew eiū motyq sit ova ad extra, extranei tñ, et passio extrinseca
nans motyq.

Obj. Motyq extranij ipsum est transmutari ad ubi extra ex 8. Phi
lo ex 2. 254. Ergo augmentatio et diminutio, et motyq spe
cie diversi et oppositi et tñ ad eadē quantitē extranei sequā.
tur ex 2. D. Extrinsecus augmentis et diminutis ecclesiasticis
ex positis quę meo ens extra ad positionis quantitij, dimi
nuto, ad lucis et privatio motyq et mutatis. Ergo usurpat a Phō, mo
tus agentes ex. Ergo usurpat positive ex extra motyq intracto ec
clesiastico motyq quę accepit ex privatiua, et positiua mo
tus agentes ex. Ergo usurpat positive ex extra motyq intracto ec
clesiastico motyq quę accepit ex privatiua, et positiua mo
tus agentes ex. Ergo usurpat positive ex extra motyq intracto ec
clesiastico motyq quę accepit ex privatiua, et positiua mo
tus agentes ex. Ergo usurpat positive ex extra motyq intracto ec
clesiastico motyq quę accepit ex privatiua, et positiua mo

De Primo Motore.

Dne Omi Motori in Selligmq Deū ter O. M. cujus cuj stia et
tde Ly mi. aspect. Tuerno Consilio, et stat ecclia Omq Creatorū
qui Deus est Sap. q. a magnificentie sue ecclie est Creatura, posterat
cognosci Deiter Creatorem videri. et ratione de monstrat: nisi
Creatus, ex. dazens indepēdens aquo oā dep endeant, ac pregnans
causa Omia seu Omnes motor oā Mutatorū Omi Motoris Creatorū
gnescibilis, ut explori pos: Cubus Pā Inscrutabilis, a repy mendabilior
existens. Ly Inscrutabilis, sermij ostendere nisi per accidens.

159.
Attributa

Attributa Lmo Motori: Primus Motor Lmo cum sit ens
q. Motor Lmo nulla deget perfectio, Lmo omnes perfectiones, salvo creato
quam creata participant, nec Ens perfectio in creata participatione in alio quam
in Lmo immotore est perfectiones creatarum, ergo in eo causaliter
Item. Perfectio requisita ad Ens, ad Lmum Motorem immotione vacare
his ens est perfectio. Ergo requisita quod Lmum est summum bonum
Edo: Lmus motor cum sit Lmus, quod excludit potentialitatem. Omnis agens
agens Deo capacitas ad faciendum, et destruendum, quod ad racionem potentialis
litatis Omnes requirunt. Sed requisitum quod sit immutabilis et nobile immu-
tabile, quod enim deficiunt imperfectione et potentialitate. Ergo Lmus
motor cum sit simplicissimus, quia summa perfectione cum sit simplicissimus
quia ad Deum summa perfectione est. A te Lmus motor
ungens simplex. quod sit Ens pr. Repugnat quod Paralitas Deo
ungi Deum. Ens pr. repugnat quod paralitas sicut unctio et Deum
nitas; quod sit simplex, pr. Quod componitur, destruitur pars et divi-
ne Lmus Motor nullas habet partes, ergo est simplex. Edo
plicitas cum perfectione, ad Lmo Motori, cui debet formalitas
entia et est simplicitas. Item Compositum cum potentia sua ad
centia est dare quis deficiens ad Deum Lmum, et a bono ad
indeficiendum, et Deum simplex. Item Lmus Motor cum sit
hoc ens, et ubique causa servans, debet esse presens immediate rei
vate, ad Lmum Motorem causa servans omnes creaturas, ergo quod
immediate omni Creatura.
Tres Servas Dei modos quibus Deus est in omni re, potentia, sua
stia, operatione, presentia, et cognitione, Observa. Edo Deus
et presens rei tripliciter per operationem. prig quem Deus operetur in re,
et presens, Agens est ubi operatur. Requisitum agere et in distans.
Ors. 6 Observa 3tio Deus actu presens in spatio imaginario. Deus pr. Una agens requisitum agere ubi nequit, nequit aliquid agere
in distans. Observa 4to: Deus actu presens in spatio
imaginario, ratione negationis quam dicit, et ratione creabilium in
q. Deus actu presens in spatio imaginario, per respectum ad
citra et distantiam, ad hoc ut transeat de spatio imaginario
ratione negationis quam dicit, et ratione creabilium in ipso.
In Lmo Motore est potentia, Lma divergens, nempe Intellectus cum
applicans suitem Voluntas, Ista Creationis, quae in Deo
creat

160

vocat Omnipoa. Ster ea quae in Theologia tractig de
Scea et potentia dabunt, Nos. Lono: Hae poa consequente
ad extra Omi Motoris ec simplr infinita, tuq operatis
sequit ad ec, a ec c Infinitas er & Duing. poa operativa sequ
tuae ad tuae Omi Motoris, e simplr infinita, en. et poa.
Nota. 2do. poa Dei executiva ad extra dicit virtr ab intr
et voluntate efficaci, q. ea quae ex Creatis dicit realr in Deo dis
stat virtr ab poa executiva ad extra ex creatis dicit realr
a voluntate efficaci er &

Nota 3tio. Omnipoa c mecia cu possibilitg. Intelligm pg
attende applicc ad effectum connectione actu mutuam secure
cepvoco quae respicit, et inter Patrem et filium q. nec dat Pater tuc
filio, nec filg sibi Patre. Alia est Sr mutua, qdo facies a mu
extremu mechi cu alio, loco tu mechi cu illa q. postsine
ullo ec, haec dat Pater Deus et ecia ecas excludi de qua Nota q. de
trentia pgis dicit detrectat opinionem affirmantem aliquid impossibile
sua cum possibilia respectu cuiusq. impossibilis et possibilis. Dicit omnipoa
edo et ect negandu. Et nec sic omnipoa ea possibilia dicit, mdu
me q. ex natura, sequere omnipoa despicere a possibilitg
ad loc in sequit. pt. Nec ex connexione Prio asserui ens fictio
ne sequit Pte despicere a filio, nec extra. ex exoneratione om
nipoa ea pgis filg ne sequit omnipoa despicere a possibilitg.
contra Theol. docent. Ad Dens.

Quo notis distinctis c de causalitate. Causalitas Omi mota
ne applicc in Specialis quae sine alterig scitio potuit ogi.
Altera causalitas Generalis, quae vocat Concursg simultaneus
quae vocat etm Concursg simultaneus, quo cu omi Creatura
Creatio Reductio ex nihilo. quae de filg sg in dicit instr.
ius Creatio Reductio ex subo, ut creatio a Deo, et Angeli, et mdo
ex subo trpge in subo, ut creatio a Deo, et mdo Angelis
et hoc ex subo trpge extra subm, ut Creatio Angeli, et mdo
lone. Extra Creatne haec Nota ndu. Omnipotentia dicit in
mediate efficaciam, nec ea Intellectione practica, et a voluntate
efficaci, et a omnipoa realpoa executiva quae illis pos vo
cat. Et negandu est Causa impera tiva, et applicativa, ne
poa executiva, tuq. poa executione e in dependendo Creatio
vero e despicendo, tuq. creatio e actio transeunte, mediate et

10a
Causalitas Omi Motoris

16a
Creatio Conservatio

omnipoa dicta. Sto: Creatio dicit actionem creatio respectu actionis, respectu termini creati differens ab omnibus creationibus possibilibus. Et ponatur in creatione angeli aliquid genericum creati subsistentis seu modus subsistendi ex quo et secundum hoc dicatur subsistere circa quod actionis vanescit. Explicit: Id in transmutatione substantiali generis non est, quia corruptio substantiae generis carentia, transitus de nec ad ee neutrum sibi appropriato, ut possibilitas ponatur angeli et indifferens ad esse, et esse carere, transitus de nec Creatus ad ee neutrum sibi approprians &c. Sto Creatio recipitur in termino creato tanquam in subiecto. Quia creatio actio dependens physice. habet subsistere in relationis, ut possit in alio, et terminum in termino creato, ex recipitur in illo tanquam in subiecto.

164 Dubium Virtus creandi an creatura communicabilis aeq Deitatis.

Circa materiam de creatione duo versantur dubia: Primum: an Virtus aspatialis Creandi possit divinitus communicari Creaturae. Secundum: an Creatura subsistens possit fieri instrumentum ad creandum. Res. Prima: Virtus spiritualis ad creandum est solius Dei, ut de se nullius possit communicari Creaturae. Sta Sto Pr. Lima Eccles Lima: Virtus aliqua simul creatrix omnipotentia aeterna virtus ad creandum communicari alicui est physice impossibile. Creatura enim creatrix, deinde verba illa: Creatura omnipotens, vel

165 ingenere creatrice est opus peculiare et proprium.

Pr. Edo Primo: Creatio est opus solius omnipotentiae, et Virtus aspatialis ad creandum est solius Dei, a cuius tide &c Pr. Sto omnipotentia potest aliquid producere ex nihilo, et Virtus spiritualis producens ex nihilo attingit terminum creatum, Primum patet, ut sola omnipotentia potest attingere Primum vere ens et ens sola omnipotentia potest aliquid ex nihilo. Ita potest Primum non esse, ut terminus creatus, et Primum potest nihilo producens ex nihilo attingit Primum vere ens in termino creato. Nec ingenua et liberalis pr. Prima non est ita potest physice attingi a Primo ente, et sola omnipotentia potest Primum vere ens attingere. Ex quibus Primum non est ita potest physice attingi a Primo ente, et una virtus alia spiritualis non potest physice attingere, ut una virtus alia spiritualis non est ita potest physice attingere. Ego pot. Sola essentia potest Primum ens. Et una alia spiritualis non est ita potest physice attingere. Edo ins. Sola actio producens debet esse potentia, ut Primum non ens fiat in termino ergo solum habet potentiam ex Primo esse ut producens ex Primum non ens, solum potest physice attingere Primum ens.

Pr. Pro: Quod soła collectio ne possit esse alia productio
one in partem Lat. et Sr. arg. Quia habet Arg. ab respe
ctu ordinis ad q. quo ad q. deficit tota collectio probatur
minus q. duplicitia ad Lmā rā entis in tota collectione solis
per se hoc. ad Virg. a Lmo ente, et Lmā rā entis in Angelo
solo valet ps hoc ad Virg. a Lmo ente. 166

Rsp: ad Cr. andu. n. requiri Virtg infinita, et ad Pr. Lmo
ad q. duc. ne tria finita n. requir. virtg infinita, et erro
arg. b. eg. ex q. ductio tria finita, et ad Cr. ationē arg. eg. n. re
quiri virtg infinita. Ad q. ductio aliqo ex nihilo, cui rsp
solo ex virtg causa media arg. ad hoc n. sufficere tria n. requ.
virtg infinita ex. gr. nog. ad q. ducē ad. ē ex nihilo. M. sed
sufficere duo media finita n. requiri virtg infinita, et
tertia causa media finita, ex. cū sufficere duo media causa
rū finita. 167

Ad 1. Cū n. requiri sola virtg infinita. p. minor n. requiri
arguitur. N. ex q. ductione alicuius ex nihilo ab vno
agente creato, puta Lmo ente, q. virtg infinita usq.
nostris finitis requiri. Ad Lmā rejus probatur. M. virtg
ductio tria media ad. ē tota. P. hoc enim n. requiri Lmo ente
entis: sicut q. ductio tria n. ad. ē tota. Ideo p. q. ad sufficit
tuto. 2. Ad Ada jus p. ne dico, q. defectq. causæ mediæ
solū per suppleri a Lmo ente, ut dixerimus, ideo arguit
virtus infinita ab vno agente. 168

Ad Ada: Q. pr. Creatura fieri instrumentaliter a Deo
naturaliter, Creatura. Pr. Virtus instrumentalis adeo
q. requirit ex debita creatura, aliq. ja. talis creata esset causa
principalis creativa, et q. pr. instrumentalis mala, ex debita
alicuj agenti calor ex debito igne, aqua mixta aqua, ex
q. debito alijs et. si Virtg creata instrum. requisite debita alicui
creatura q. pr. bra fieri a Deo instrumento q. adhuc creatura.
Ad 3. Ada: Creatura Ecclus poa. Ofde, p. fieri a Deo 169
instrum. Creatura.

Pr. Quia ex S. Dion. Ecclo D. 2. et Aug. 4 Vers. Ad. ji
hoc habet: nec ipsi supremus creatura communicare ipsa
creatrix deo ad actu.

Pr. Ecc: Datur tria p. sicut elevatus a Deo, Ecclus poa. Ofde
ad creandu. ex. Creatura Ecclus poa. Ofde, p. fieri a Deo in
strum creatura. P. pr. quia datur tria n. in Mo tria. P. pr.
antec. ad Quia non datur elevatus p. sicut a Deo ad q. ducē data re
tia sanctificati, ut supponit Ad Theol. cap.

170. Sp̃ⁱ ꝺicõ ⁊ 2ª. Zagaglia: Sicut creatio ⁊ Sp̃ⁱ sca agentis ꝺⁱ
ꝺa eductio ⁊ Sp̃ⁱ sca agentis ꝺⁱ, ad eductio p̃ se elicit
ꝺmo agente ⁊ Ex. Crodo p̃ se elicit a ꝺo agente. ⁊ alq elicit
p̃ se ꝺo agente in q̃ꝺ causa p̃ceptis et ꝺus p̃ꝺ
nãale, ⁊ Ex. posteris sancti elicit virtutem ꝺ ꝺiuinis stmis, et
ꝺus p̃ꝺ Sp̃ⁱ ꝺⁱ.

Sp̃ⁱ Actio ꝺuctio ⁊ simile eg. ad rem p̃ q̃ superat
a Sp̃ⁱ ꝺⁱ a Angeli, ⁊ Angelo p̃ se elevari ꝺ uniri ad creare
ꝺus ca rem. ⁊ Sp̃ⁱ Sportio ꝺuctiua ⁊ ꝺuctibile ꝺ
ꝺus ꝺari in Sportione entia, operari cui sequi ad ca
ca rei in Superat Sportione entia, ⁊ Angelica substãa,
nec cui cuntact ad rem ⁊ Sp̃ⁱ Sector entia Angeli, ⁊ ꝺuctio
ad rem in q̃ superat p̃ꝺ Sp̃ⁱ ꝺⁱ Angeli.

171 Dices: Sequitur ⁊ hic in Angelo ⁊ Sit tuse nãale ꝺ
esse in ꝺo rei cui Hoc in q̃ superet nãale ⁊ Sp̃ⁱ Sector Angelo
Ly Neg. seq. ad Sportne cui nãale, ꝺuctio ad ꝺuctibile
Sector Sportne entia esse alq cui causa requisit virtus
tine entia esse alq in causa, Secus in Inter Sp̃ⁱ nale
Ly nale maxima Sportio entia tn̄ habet tine
alia. Licet ex. sup Sportne entia, ꝺ alq aliqua ꝺ
ꝺi in ꝺo rei tn̄ ꝺ nale ꝺ nãalis

172. Ad Ly Limo: Repugnat Qualitas elevari Angli ad creandu
ex. Angli a Deo elevari in instrmte ad creandu
in. p̃ q. talis elevatio deberet fieri p̃ qualitate ꝺ
ꝺ eo modo quo elevat Angl creat ꝺ ꝺ Deus. ⁊
⁊ talis Virtus esset Sportnata ad actu creandi ⁊ in
ect Virtus p̃ncipialis, si ꝺ in digeret nova elevatio
hoc alia, et hoc alia, in infinitu ex.

Ad ꝺo ꝺ, nec elevabile ad creandu Sp̃ⁱ recep
qualitate Virtus, ⁊ Sp̃ motione a Limo ex p̃ qualitate
Sp̃ missa in hujusmodi qualitate potentiali, dicit ꝺ
elevet ut quod a ꝺo elevata ꝺ finem et elevabit ꝺ
ad operandu inde pertinet actu. Sicut subsistere
ꝺ ut quod a nãa subsistit q̃ in reddit indepꝺ
at quo. Ad Sp̃m Anlis, dic: qꝺ Virtus illa esset in
Angelo ex stmlis, exigeret cui corresponderet Sp̃ virtus
Agentis.

173. Pro cujus Intelligen: Nota: in q̃ qualitate elevant
Sp̃ finem ad Gen causa Sp̃ Sp̃ⁱ, Virtus esset elevata
et in ea Sp̃ⁱ ꝺ in Virtus completa ex Totalis

nullius ex speciebus completa sit ejusdem speciei. cujus
modi sunt Lumen gloriæ et habitus fidei. Aliae Virtutes
complete sunt quidem ex propriis complementis ad agendum
principaliter, cujusmodi est Virtus quae in Seraphim Chorum
elevatur sacramentalis ad effectum supernaturalem. Virtutes enim omnes
speciei sunt tres ad causam principalem Deum, ad instrumentalem,
et hujusmodi sunt Virtutes elevativae ad creandum.

1 74

Ad 1um: Omnipotentia nostra instrumentalis possit communicari
creaturae, ad Virtutem creativam in Deo existentem. Omnipotentia enim
Dei per omnipotentiam adequatam, et Deus de tota natura
communicari potest. Ad 2um omnipotentia inadequata est ut Virtus
creativa. Ad 3um Deus visus est ab omnibus. Omnipotentia autem
numeri virtutis creativae, est communicabilis creaturae,
propter creativa elevari omnia ad seipsa producenda per
Deum. Virtus creativa qua talis tribuit ad hoc ens, esse per se. sed
quia creativa elevata, hoc vero ens, et non aliud instar veritatis creativae est
productio rei ex nihilo, ex tenebris ad esse lucis.
Ad M. Deus ad quos dicit Deus et Deus Petrus. Virtus creativa
indeficiens, et omnipotentia Dei Virtus creativa dependens ex
obedientia. N. ad Lapidem et hoc dicit. Creatio nulla praesupponit
nisi ens absolutum. Ad 4um. Creatio nulla praesupponit Deum
organicum. Creatio nulla praesupponit ens in re quae est terminus
gratiae, sed attingit ens in illo instanti ens nihil, cui sit productio
rei a Deo de novo.
Respl. Virtus agnoscit creaturam, et negatio falsi entis, et
falsi ad quae veri et non pro simplici. Ad M. A. Virtus enim

1 75

agnoscit creaturam, non negat falsi entis, sed negatio tantum veri
creati, Deus de toto Deo clara, et, quia virtus agnoscit
totum ad quae, ad hoc creatum angelicum virtus ad quae opponit
solum oppositum negationi. Angeli scivit alia non esse, illo tempore
sola sua creatura, per positionem angeli. Virtus agnoscit
creaturam angeli non per negationem entis. Virtus agnoscit
Deum Deo. Nota bene: Falsum est quod ad creandum requirit

1 76

virtutem infinitam ex eo quod infinita distant. Quod
non est verum. Quoniam quod distant aliqua finita
ens est infinitum distantia inter ens, et ens. Quando aliqua finita
finitum minus potest producere finitum. et quando aliquod
finitum non potest. Nota Deo non sufficeret creatura habens
esse Virtute infinita. sua omnipotentia ad rem productam ex
nihilo Virtute infinita

De Causali
specifice
Dei gratia
Omnipotens.

177

nr̃q̃ posse cõcurrere, & aspn̄ a Deo agente diuersitatẽ importare.
Ista pacta cũ Scripto ad se Dubijs duos tres de Causa
Libertatis peccandi Omnipotens ne de ea causali Dei gratia ejusdem
gestis Resta. Quo ante Causalitatem gratiæ intelligendum
simultaneum Dei concursum quo eius essentiã Causa Eadem
vult ad singulas earũ actiones et effectus, secundum illud Isaiæ
omnia opera nostra operatus es nobis Domine, et Lucæ Completis
sunt omnes operationes omnium in omni tempore. ad Philipp. Cap. 2. Operatur
in nobis et velle et perficere. Psalm 17. de Deo dicitur. Omnis viæ
ejus ante nostrum quorum nostrum inimici eius erroris sumus. Movemur
et sumus. et ratione stat. q. sicut creatura ita et operatio
creatis dependet immediate a Deo ex. Deo concurrit immediate
ad creatos operationes. S. pr. nõ creatura dependet a Deo
operatione, quamuis ecclo, atq; ecclo dependet immediate
ex. et ejus operatione.

178

Notat Lmo. Deo concurrit Deus creando ad effectum peccati
nostri dicente Lmo q. Causa subordinata, cum subordinata
peccatum dicendo nostro auctore concurrit. Eadem Causa Lma et Eadem
unde nostro peccatum nostrum effectum erit.
Non. Eadem. Deo diversimode concurrit ad actum bonum
ad actum pravum ad malum enim operatur, solum concurrit ipsius
est malitiæ. S. ut causa Vitii, et ut averti Con. Prid. dem
ing. tum permittendo ad actum veri bonum et honestum concurrit
etiam mouendo ut causa particulari. Quod ecclo, inspi
rando et Deo particulariter auxilia.
Sor. Dissentio et ita ut Nostri qm cum existendo de Eadem
mira tractat Rhoeo cum toto parte ut desuper sua opi
niones. Dacorij cum horum tum Holcot. Nemo hucusque
magnifice Theologorum quæstionem exordium, et ita Ville Eadem
bij Sent. Lib. Pro nostra nouam partem tuemur et Pro
mine Ruyus.
Nota Lmo: Ex dictis N. 177 ad singulas nostras actiones
Deus cuncurrere certum est apud omnes. Pro versione autem
Lo concursus Dei est tm ex parte Dei, alter concurrit Deus
actu: Pro motio est Physica Predeterminatio ad operandum
est ipsa Promotio sit primo, satis primo instet naturæ ipsa ope
rationem. Unde instat Promotionem et concursum simultaneum
Dei ex. Lmo concurrit cum Deo simul et creatura, sed
Deus creat et sola Deo, Eadem Deo concursus et simultaneus,
Deo unione dicato in quo Deo creatæ est singulis effectus
Motrix Deus influit cum mediate cum creatis. Motio

De Causali
specifice seu
Determinante

179

180

cuius q dicunt esse q ipsa actio creatura. Motio vero qua
ut ho ipso ro. mhe istra. Quinis q̃ dicendo actu creatis
c̃ eni illa, qua aplicat creatura ad agendu. Et opomozu
dicunt creatura istic agẽdu. Et motu vero dicunt a Deo
esse. Hinc Ayens Li. cui. q. p. a. actu sup scripta
dicunt, et motu vero dicunt a Deo, hoc ẽ, facit Deus
do voluntas seipsa dicunt, facit ut facta ng.
Not. Edo: Causa efficiẽs ẽ hoc unica necessaria, et
illa, quae positis omnibus requisitis ad agẽdu ponit actu agere. 1 8.
Eda Litera, et illa, quae positis omnibus ponit operatu.
Deinde q̃ dicit dupliciter. an ut dicunt ad ducẽ duche nro
ostẽdit et actu dicat dicunt creaturam a seipsa Deo Dei.
Not. Sho: Circa Acta causae necessariae possibiliter
in ordine ad speciẽ effectus, et in ordine ad hoc
ignis possibiliter in ordine ad calorẽ ut sic, et in ordi
no ad hoc et tale calore sicut Voluntas quae causa li
bera, non solum ordine ho ad actu et oblatis in specie, et
etiam in ordine ad possibiliter. Causa necessariae in
ordine sent. intelligent q̃ dicunt actu in producendo effectus
in specie ignis sentiẽ esse hoc dicunt tẽ do Deus dicit
Not. A Lo: Q̃ dicunt non sumi a pte subiecti q̃ dicunt
Voluntate efficaci Dei, applicari omnibus positis ad hanc actu 1 8 a
gen vult creatura: et haec vera non q̃ dicunt ad in
tu com. Edo: possibiliter ut quando qualitas motiua
tis et possibilis a Deo in missis et receptis ut ipsa
creatura ipsam dicunt ad actu. Et in hoc sens. exagitat
eius stis.
Ite. Motio, inquiunt aplt. ut Moralis et
ut Physica. Moralis ea quae fit p modum alicuius quasi motio
terroris, et hoc modo dicunt amicus amicum. Huiusmodi motio
oni Voluntas repugnare potest, et aliquando repugnat.
Physicae aplicatae alias dicuntur actiones, alias passiones, et Moti
one dicunt aliae Locomotiua, aliae Locomotiua.
Loco: Vt causa Edae dicunt ad hanc actu ponit 1 8 b
digens pluvia Dei q̃ motu. est. Li. Dni. Ps. Thom.
Lo. Imo est Dominus in Edo. D. q̃ a. 5ma. Ar. Imo dicen
te. Posita voluntate qua ipse potest ad plura indifferenter ops. Edae
quod dicunt ante creaturam in hunc dicunt duas in illum non aliquando dicunt
Lo. Ps. ab ipsa potentia. Edo: Quia. Li. Dni Imo D. q̃ Ar. Edo. Et ita uno. ultimo
ultimae hanc: Voluntas dicunt causa actiua generalis

cõsequentias q̃ste destruat. Et gendo alegm p̃dere, q̃ ista
cadat vult Isaac o illa, et isto modo vult suas divinã, et sua
mgdo Vol & cada saa suas nestor quasi ẽq de formis.
Ltr. 2tio: Datus p̃bsca Pmotio, aut tollet Lib̃tate causa
Libera, aut reddit Pmotõe ẽficaces & neutrũ dic̃ p̃t
er rõdy, p̃bsca Pmotio. Pr. Ger. posita tali p̃bsca Pmo
tõe in causa Lib̃era, aut hoc necessario agit, aut nõ. Si
gnũ. er. Loditi Lib̃tate, si Edus er reddit esse effectu Pmot.
Respõs Lmo gd parta Pdetrnãone p̃bsca effectu ẽt Lib̃ra
comparato ad hoc ad causa Libera, ẽt p̃t necessario p̃bsca
p̃dtrnãone ad Pdetrnãe Dei. S
Ltra Lmo: Illo effectu p̃t simplr Liber, cujus causa p̃xa
Lib̃ e sub dens sit alta causa, et ipsa illo subjecta ad necessa
rio & p̃bsca Pdetrnãõ, quae ad causa p̃xa Lib̃ effectu p̃xa
di, nõ sub dens sit causa Edae Libera, cũ ipsa causa subia
ẽ necessaria ex effectu nõ Liber.
Ltr. Edo: Vos dicitis: gd effectu illa ẽ Liber, q. ẽ a causa Li
bera, ex. a fortiori ẽt necessario, q. a Pdetrnãe simplr nõ
sariae. pr. 2dg. postq̃ Pdetrnãõ Dei valet destruere Lib
tate causae Edae, q̃m causa Edae destruere de creta Dei
ex. suos dicitis & a fortiori &. pr. A causa Edae subor
dinat Pdetrnãõni, et Pdetrnãõ nõ subordinat causa Edae
ex potig &
Ltr Edo Edũ. gd effectu ẽt Liber, q. p̃ssa Libera circa
Vnũ ponere vel non ponere effectũ, licet nõ actu Edo necessario
ponat. Edo: Posita Libera necessario ponet effectũ Vnũ sem
compositõe cũ decreto, p̃ vero nõ sensu diviso a decreto, p̃
suppõsitõ salva da Libertate. S
Ltr. Vna Ltra Lmo: Pbsca Pdetrnãõ, debet p̃tinere
ad actũ Vnũ p̃xae ex. Loditi Libertate. A. pr. Idagne
effectus pendet a dicto p̃tinente ad actũ Vnũ agentis, q̃ actio cau
sae Edae effectus pendet a tota pbsca Pdetrnãone, ergo pbsca
Pdetrnãõ &. Ltr. pr. q. Edo agitur pendet actio, et p̃tig actus
et sic p̃tinet ad actus Vnius. Ltr. pr. pbsca Pdetrnãõ de
trnãt Voluntate ad ponendã actus ex.
Ltra Edo Ltra Edae: Iste effectus ẽt necessario quia ordinatus a
voluntate nõ sensu compositõe cũ decreto ex absolute
ẽ necessario. pr. 2dg. Si ponet dicit Liber ecit in sensu di
so a decreto, et iste dicitur ẽ impossibilis ong. pr. 2. Ma
te decreto impossibile de deo decretum fuit ẽt voluntate
ex ista divisõe ẽ impossibilis. Ltr. Edo: Voluntas in
sensu composito cũ decreto nõ ẽt Libera, sui ordine ad poluen

194

195

196

187

198

Ad 2do Licet indifferens debeat alio determinari, voluntas creata indifferens per voluntatem creatam debet determinari ab alio

Ad 2do dico, Licet indifferens in se, et in fallibiliter ad unum determinari. N. non tamen in fallibiliter a seipso indifferenti. Ad 2 Cor. et secundum hoc dico, Quod voluntas non infallibiliter determinat seipsam indifferentem. N. Quia voluntas creata a seipso indifferenti, licet ab alio determinari possit ad unum Deo deficiente, non tamen ipsa determinat seipsam indifferentem. Quia voluntas creata non habet efficaciter quod ex ea operetur, quia effectus exponeretur casui infallibiliter determinate ab ea, et potestati ipsius quando determinat ad opus. Ideo dicendum est, quod licet causa Libera indifferens, infallibiliter determinet effectum Libertatis Dei manu utilitatis sui Status ejus Legis ordinis.

199

Dicendum ad Causa Libera operativa creata quamvis indifferens in se causa indifferens non sequitur infallibiliter effectum. Quia non sequitur effectum ratione omnipotentiae.

Ad Secundum dicendum quod dicit N. Licet causa indifferens non sequitur infallibiliter effectum. Quia non potest a Deo efficaciter produci. Dicendum quod Deus potest efficaciter causam, nec tradit eam ad hoc ut producat effectum. N. Nec dicit Magister dicendum quod effectum infallibiliter non sequitur ex causa indifferenti, ratione qua Deus, non tamen Deus quia non est illum effectum sortem Libero Libertatis non ponendo nec quia non adest medium praevium. Sed quia dicendum est quod licet causa indifferens in se, et Libera producendo aliquem effectum, et quia non potest causare contrarium effectum. Ad ultimum dicendum: quod Deus effectum potuit determinare ab ipsa causa Libera indifferenti in se, ut ipsa causa Libera non possit causare Deo nolente. Sed ipsa causa Libera indifferens in se, et Libertate, et auxilio efficaci concurrentia ad quodcumque effectum.

200

Ad Secundum: Si aliqua creatura, ut possibilis. Dicendum quod Causa Libera indigens ipsa ad agendum et Deficiens. N. Causa Libera indigens ipsa ad agendum et Deficiens. N. Causa Libera indigens ipsa ad agendum et possibilis. Causa Libera non possit determinare seipsam, ex N. Nec tamen ad Inc. N. Causa enim creata debet reduci in sua Libertate, ut ante ad possibilitatem a Deo, sed ipsa

ni deg cat 2 aersa simul stare.
Dicit: Concurs simultaneg, e tale actio Dei et Creaturæ, et
negis dependet Creatura a Deo, qm Deg a Creatura. pr. Nec ens.
Deo Creatura dependet a Deo, q. nr posset stare Deo separari,
esset Deg nr posset operari et Creatura nr. 2 cursus Deus creatu-
ræ. 3 22. Neg. ad ejus 1 me. Deus. 1 ordist. Nec. nr
Deus est 1 absolute, et simpr. Q. 1 esse Deg nr Deus 1 ea
decreto quo se ad stricxit ut quorcret ad effectus creandos
nec. est N. neg. dico ig q Deg absolute et simpr. posteli-
cere Creaturam esse nr quæ Creaturæ elicerent non Deus posse fa-
cere eas ejusdem 1 Edis positis solo, eo supne et decreto Deus li-
bere se ad modum sit obligatus concurrere cum Creatura ad omnes effectus
nr pos solo concursu simultaneo stare, hunc concursum simul
taneg requiri ex parte Dei nr esse indigere, et imperfectionis,
in Creatura nr esse eo indigere.

192 Objecto: Indifferens qm sit et causa. Edo adhuc nro ostenso
si actione dicit esse ex. indifferens qm habet ad suam actionem
solum. Q aliqd dicit esse nr ex parte ab ejus.
N. neg. et pariter. disparitas. Hoc. q. in causis efficien-
tibus neg nr dari processum in infinitum, et ni devenire ad ens
primum actione. Unde in differens causa in esse, solum ex actione
dicit esse indifferens ad actum nr solum ex actione, q ad actio-
nem nr dat actio ad actionem nr dari unum citra quod non datur
ulterius. 192
Codigo 2 no. Qd loco efficacia decreti Dei, ni sit ut sabeq
libertas. Unde sive esse ponas essentiæ nr tempus salvaq
efficacia decreti Dei, q nr decretum efficax ad opem
absolute sit, q nr sit ad: est decretum efficax. Ad tertium ne
operabitur si Creatura illud voluerit, nr sit nr eum noluerit,
et Index vocat Decretum modificatum.
Codigo Edo: Licet nr deg ppositio. Q dormiat, adhuc sabeq non
causa. Unde aqua dependet Creatura. et ratio est, quia Creatura
exposita a Deo auxilium motione sine qua neg nr neg operari
neq. Edo: requirit decretum modificatum. 3 to: in terminis
dubium concursus simultaneg.

De Motu Edo

Seu species et Motus assignatis neg. N. neg Edo: nempe
Generatione corruptione alteratione Dimensione Ubi et
et Latione. de singulis dictis methodo singulis Articulis agemus

De Generatione et Corruptione

194 De Generatione

Dari Generatione ens ex Calce q caput. generas q ens ge-
nerat de vesit. et asperga vide Igne ut igne viventia in
viuente generari. Deplosi Predicto corpis naalis ex q
sup posito subo. de generatione hac requiramus: Prmo est
esse. qua de p. Lmo agemus de Trmo subde de subo genera
ti.

195 De Trmo de neratis.

De Trmo et tmo grus antiqm stabiliamus, Nota Lmo. ens
plura in mobilibus generationis Lmo, ed duig trā substa
lis ex. gra maq Edo unus eide 3tii: ex maa et trā resu
tat compositū naale, qd in hoc diuj humanitas, ut igne ex
gnitas. 4to. Ex naa substis completa. cum ac maa est ens
pfectū et actu subsistens, qua fit suppositū. Edo
ad qd exit Trmo de se Lmo Generatio.

196

Nota Edo: Trmus deductionis dividi in quo et quo, Trmo
quo, c'rrsponsalis q generatione deducta et de se existens ut ig
Trmq quo est hoc illa de qm et de qm res generata et cor
rupta. Vide ad veritatem pōnis ed. Lis obstat sta vis et Trmus
quo et quo Lmo illud c' Trmq adequatq, hic inadequatq
Lis Trmq quo c' de se existens, Trmq quo de se existit
in Trmo quo. Edo hic duct deducj in recto. Ille vero deduc
in alio tempore instanti Lmo potiq tempus deducj.
Trmq quo fit deduc. ut partiale et totale. Illa c' trā c' imple
ra attributum c' compositū naale ex aa et bis. Totalisq
ipsum compositū ndm eg. humanitas. Dicit esse c' trā Lmo
cus substa seca, attributis Rnc! deinde utrumq ipsa fit creatq
in Intentione, et in Executione. Deniq Trmq quo
elicud. ut Communicatio et Deductio et elicit in genere Dis
pliatio et Trmq deductq, naa vero dotata c' Trmq communi
catq et in generatione causa aa ista c' Trmq communicatq
actus vero, et trā corrupercibilis et Trmq deductq.

197.

Rcd. Lmo. Trmus substis et Trmo pro substis, et termi ge
nerales generatis.
Pro. Lmo pars. q. Trmq quo q esse rmis, et quo q esse ut equi fit
fit quo q esse ut ens et in Mota Sens. c' trā substis q tota
existens compositū substis c' dotata, et pars est dotata pars
Trmus effectivi de se Lmo ad unitudo Trmi, et generati
substis ut Sens. Dico c' unus essa, seu existio pre ens
mat' ex q generas substis de se Trmq ad unitudo pro ens
mat', et dicit unio ut Trmq qui est totalis, ex c' partialis.

Rel. Eda: Compositu Logicu seu naã totalis e trãg
quo totalis generis, trãg vero qui est adequatus genera
ris e suæ speciei, ja adductis principijs physicis, et totius scientiæ
per suas partes: Generaõ trnat ad naã totalẽ q. pre Lmo et ẽdo
in simili studiosũ naã. Et trnat ad illos sanctos Trinũ qui par
tialẽ ut pl. nã tã ad trnũ qui, q. illud deg trnũ in gene
raõe, qd necessariũ reperiri naã vero totalis ut ejus ratio ense
et in individuo est. Pr. Eda part. Agens ẽ gene
raõe substãtiæ intrãdis pre Lmo et dl. cere suppositãe et.
suppositãe trnq qui. Et. pr. Pe ultima ẽ in executionẽ
Lmi in instãte et suppositãe ultimi in executione gene
rativa cui subsista et ultima compleãtia naã subs
stiã ex et Lmo instantiũ a naã trq contrie subsiã. Pr.
Generaõ ab Lmo tendit in complemẽtum ppriæ et ejusdẽ
et qui cnũ de imperfecto ad perfectũ, et suppositus ẽ ultima perfe
ctio et complemẽtum naã, ex suppositi ẽ trnq qui
trnj ad principia physica, sequaj tota substãtia, et totum ad
secundum genericũ.

Rel. Eda. Generaõ quo ad executionẽ ad individuum trnq
qm ad speciẽ trnat. Pr. cui Pbg. nõ generat hõ et hic ho.
Pr. Lmo: Actio singulis p se Lmo trnat ad singulare
et generaõ in executione et generaõ physica et singulis
ex. et Observa Lmo. Inter speciẽ et individuum dã
dubiũ vertit, minimam, quæ sufficiat ut possit una trie
alia intendi. Observ. Eda. Appetitus et intentio naã
semper per habere pro suo appetito et intento naã spe
ciei. Loci in proposito hac facere, q. vel medius ostentat, et
pe appetitus et intentio naã tendit in primo et mediis
ad ultimum, executio vero et ostentio habiat grnis
Rel. Eda. Generaõ substãtiæ inspecta in suo naã ad spe
ciẽ trnq qm ad individuum trnat. Pr. q. intentio naã trnq ad
tiã trnq ad mediã trnat, et hoc pr. genericũ intentũ et trnat
tia pars speciei, ex Pr. q. pre genericũ intentũ et trnat
Lmo in naã et similitudo in naã, ad speciẽ postq qm ad
individuum trnat, ergo

De Pr. Genis ad qm aliqua determinabuntur: Nota
Lmo Compositu divisi in Actuale et Ipsãle. Quæ ẽ qd
in trnq genis resultat ex naã et trã. Positũ qd resultat
ex naã Lmo, et intrinsece pre intentio Eda ẽ tiã in naã
qd possit a genericũ transire ad actuale. Pr. Eda:
Subtã et Explex, Inpositionis de nominationis, et Relationis.

200

201

De Subtã generationis.

Subm Inhesus c' in quoa ctid ens vera infere recipy, ad aliq
do in nat. Subm dnoms, c' qd dnomista a fra ens
ea in se recipiat sec n. qua rne causa desnoms nay aqa
ad actus transeuntes in passo recepta. Subm Relatis
c' qd ad rq infere inhesse, ad rqq a fra. Sta se habet ea
actio respecta fre ad qm terna, do nominatesii fra eductis
est in infra in maa recipy. quare respecta eductis
maa sma est subm inherentie fra c' subm adhesionis
quippe eductis sangis fra. Atqs co eductio c' subm
nominis. Objicitur Genus subsistit sub speciebus
posito de novo genito adjici nuda entis mas nos etiam
DD. Resp. Sta Genus subsistit pluribus non tamen
ellis et in nuda mas sma entis, sangm in subq.
Pr. 1mo: q. actio inductiva fre, eiusq rng sit in eo de subo
fra subsistit, recipi in nuda mas entis. er. et genus subo
rng. deducy, et per pr. inductione cognio, et verbi mentis
educ pna in stia, calefactio et calor in eod subo calefactibili
factio et motus in eod motili, er. et vaget: q. actio et via ad
utrq. er. de set c' in eod subo excop possibile ni pcrs subm
via pcrnire ad rnu qd nalr repugnat. Ad vero mas
sentis quo genus, est dij: Sta subsistit c' rng quo genus
er. maa sma cui subm quo genus. 2dp. per. Idco fra subsistit
c' rng quo genus, q. est rao fcdi, er. sit sang
et maa c' rao fcdi, per pria hali, er. sit sma subm er.
Resp. Sta: Compositum Boale, c' Subm Eliod et de
nominis respecta actionis generalis. 3 partes sic nat.
sul. In sma, aperis compositum boale c' subm genuis, in
Edia: c' Subm qd, in 3tia c' subm de nominis.
Pr. sma pars: qd supponit ante generpc sangm extrema
trans mutabile de poa ad actu c' subm genuis, ascrip
situm boale, supponit deinde ante generpc sangm extrema
ma trans mutabile de poa ad actus er. compositi boale
genuis. Jer. tide constat: Idco cui maa sma deb esse
in genuis q. subsumi ad illa sangm subm trans mutabile
de poa ad actu stic: N. vitat Re Luc N. Eq. Eliod N.
Edo. qd masculi sub utroq rng, c' subm genuis, ad compo
situm poa, qualis dicit ens fre est mas, masculi in stirpe
quo eliod qui in rng genuis, q. tra edu c' ei Zibi distinguo
poa mas ante actu gradi, qui c' tale ei m' destruy, c' ma
sculi ad c' ens er.
Pr. Edia pars: tu q. pgenuis ingeny ad quod sola mas
sola fra, et compositum qd transponi de poa ad actu

E02.

E03

E04

totale. Veru. Dices: Compositu. cū ḋrmo grnis, nō vō sabm. & Comm. Grā. us a crea tole distēcta, nō so Lā res pcā compositū. q. actu existens in rno ḋductionis, & estm. ut in poā. subctiva, & ēt transmutabile ad actū existendi, & non pcā compositū. tota n. ntūle. tā grm. rnū. & tā grm. subm. tā. q. Ideo subm. qd grnis, qd sn ḋuij pnūatōni, & compōsitū. Pōle. subēre. Luj usmodi pbatōni, q. exister cū Lr. tra pdict. tā. q. compositū. pcātle. de dom. nō gen. rnis. tā. q. pōale. compositū. Petm. subm. adhā. rnis. ad ring. cnt. agenerne, q. ḋ genne. subtle. tōtu. pōale. rnus ḋ. ad actū totale. existendi. transeūtia. ut. & extra. fis. sine. aliquo. actu. tā. q. compositū. subtle. nō. sub m. inhes. sui. q. in nulla ente mtā. subjecta, ex. cjs. de. nūis es. ad hes. nō. tā. gm.

Infer. 2mo: Compositū. Ratle. cū. subm. qd. est. De. rnis. rūpōsitu. genn. passiva. q. de. nō. gn. na. ctā. qd. genn. tūpo. genno. passiva, nō. vero. cū. subm. in. hera. & gnis. illi. de. nō. tas. genti, sit. in. rnis. eca, nō. tm. vere. cā. in. tota & in. aliqua. pte. compositi, sicut. dom. nā. in. tellige. tā. in. sola. aā. 205.

Infer. 3tio: Appā. mā. appetit. prig. tra. subsle. qua. illig. alig. long. & in. ordine. ad. on. tionē, gen. ne. vere. ordine. exactionis. prig. appetit.

Infer. 4to: Lect. qua. ntas, sit. gnā. ad. gne. dis. pōō. tra. th. in. sexta. mā. gn. in. die. pnūg. recipi. Vid. Luc. 21. 3. Mor. Nota. Ede.

Infer. 5to: qd. nō. causare. nō. pōt. id. q. nō. est. pa. re. nihil. se. vero. ē. aliq. sensu. ecā. ut. ē. compositū. pō. al. Licet. causare. nō. possit. in. gne. effectionis. bene. tā. in. gne. receptionis, et. māli. Recolligo. dicta. hui. Regno. tā. gōa.

Inter. 6to: An. gnā. subsle. sit. actū. reale. divā. ēt. ab. actione. A. affro. tā. q. al. rnō. ex. gne. nō. actu. succēsiua, q. ad. vero. in. tantanea. tā. q. ad. actione. nō. dū. pōnit. subm. in. actu, ad. gne. vero. in. pōa. Vide. Arg. & Alex. Scot. Addit: qd. mov. est. de. genere. mot. tā. q. actus. pōtialis. ad. diversa. spēcie, dum. ē. spēcie. q. actus. pcā. tiua. q. ad. diversa. & gnā. ēt. ad. vertā, tria. ad. tra. & spēcie. diversas, pnō. genit. alterius. sij. c. accidens, gnāliq. subsā. ex. 206

Inter. 7mo: An. ultima. dis. pōō. tā. tra. subsle. sit. effectiva. tra? Ante. Ly. Nota. dis. pōō. ut. apte. Proxima, Immediata, 207.

est simul gratia, sed ex praecepto, nec fit semper versio. nam versio, petit tamen a quo positivum, non autem gratia, cum enim gratia lux in aere, nihil destruit positivum ex parte tamen a quo, tenebrae enim sunt carentia lucis. deinde cum ex alteratione speciei sacramenti aliud gratia vermis, vel ex carentia combustione gratia ignis, non dat tamen a quo positivum, quia in ipso instanti aliud gratiam, creata Deo nova materia ad recipiendam formam ignis, et vermis absque eo quod praecesserit aliqua forma substantialis, quae per gratiam destruatur, ergo in tali gratia non dat tamen a quo positivum.

Corruptionis ergo sic optime explicatur: Mutatio formae substantialis ab esse actuali ad esse potentiale, praestantium in potentia remota materiae. Unde sic dicitur Ex 11 De Corruptione

Ex 2mo: Corruptionem substantialem, esse certam mutationem, quia non nisi mutatio res quae transit de non esse ad esse, ac quae transit de esse ad non esse. Sic dicitur Ex 2do: Generationis et Corruptionis mutationes sunt diversae in hoc, quia subiectum generationis est ens in potentia, subiectum vero corruptionis est ens in actu.

Difficultas solet a Scholasticis an in Corruptione substantiali fiat resolutio usque ad materiam 2mam? Thomistae sustinentes accidentia materialia recipi immediate in composito substantiali, eo quod asserere, pereunte composito naturali, ea omnia perire, ita, ut nihil corrupti maneat in genito praeter materiam 2mam. Nos vero asserentes quantitatem substantiae in nuda materia entitate, et esse communem subiectum accidentium aliavia incedimus. Non quaeritur hic de accidentibus propriis formae, quale est calor et levitas respectu ignis, sed de accidentibus communibus genito et corrupto, quale est quantitas. Nec de Modali, sed de Entitativo. Ex 12 Dubium, an detur Resolutio usque ad 2mam materiam?

Resp. In Corruptione substantiali non fit resolutio usque ad materiam 2mam. Ex 13

Pr. 2mo: Quantitas est communis genito et corrupto, ergo sequitur clara, A. pr. materia 2ma est communis genito et corrupto, sed quantitas est coeva materiae, ergo

Pr. Ex 2do: Si in Corruptione substantiali fieret Resolutio usque ad materiam 2mam, forma eius ignis recipere in subiecto prorsus indispositum, sed hoc naturaliter repugnat, ergo. Seq. pr. Si enim in instanti introductionis formae ignis pereunt omnes dispositiones antecedentes, ex in eo instanti materia nullas habet dispositiones ad formam ignis, ergo

Pr. 3tio quia ad sensum pt manere in cadavere non nulla accidentia quae fuerant in corpore vivente, eosdem colores, cicatrices easdem, aliquantulum calores, et similia.

Ex 14 Thomistae accidentia in cadavere remanentia esse non distincta ab his quae erant in corpore vivente, ejus tamen similia, et sensus esse corrigendos se oppositam videatur.

Contra 2mo: Sensus sunt corrigendi vel in obsequium fidei, vel cum nos cogit evidentia, sed nihil horum occurrit in praesenti, ergo. Pr. quia sensus corrigere cum videmus cicatrices sanctorum Martini ut dicamus non esse eas de nostro, quas in Martino acceperunt praesentes, derogat quodammodo

pte Christiana, et minus solarib⁹ exce2 2 actu habetur
Contr. Edo: n⁹ occurrit vrō do gelmo q̄ ductora calorib⁹ resolui
cadauere q. si menaz he vriaqz suffocatq, n⁹ pset ab aqua q̄ducit salib⁹
calor &c.

§ 15. Dicc. Xpi Ihesu mansuet cadē nrō quantū, quā erat per corp⁹
pto, sequery, pore⁹ & unione cū quantō omen frā subtle, & hor⁹
q. pset ijungi, et facultate dēgerēdi at maā p accidens et q
us maā ut frā aspiran
tes ad hanc vitā ducun
tur nrore⁹ seruando q̄n
quas it discreti ignis
et per cuius virtū paci
dentur maā cōpun
tas.

tas. ℣ Secūda reg. reg. nor. ad ejus proxīe dic⁹ unionē frā
cū maā ex qua de⁹ ignis liore⁹ pr⁹ dulcurniore⁹ q̄q ex maāi
fectione pre, licet inferre dulcurniore⁹ ejus humidē cū subō
aā vlis & simplē & pectior frā ad a masch, hoc tñ forsitq̄ non
ponit mad:

℣ K. I. C. V. Q. S. C. O. V. K. Dud

De Augmentatione et Deminutione.

Augmē Rubrica dicitur: Quia rentis Quantis augmē tis; seu mo
do non ad pore⁹ q̄ dicit: et licet vday multq ad quantitē ut p
esta Gene 1ō vday ad auctā vt at multy ydueth, & ut accrē
et hui nota: ydustrono q̄antis partib⁹ ex maā alimenti p
mota ac trahi vero unitiva Rigus q̄antis cū possit nasci p
pō q̄antitē ex mota & c. Item nota: Quātitē q̄ a nris ad
trahaz augmētab⁹ ꝑ duas ipsa accretione seu augmētatōne
accretione et sona q̄a nris ydustrono ex actione elicit
Sicut unitiō q̄antis alimentiq̄s q̄antitē alitiq̄ dq augmē
sui accretiō ita versio substrata alimenti in substrat alitiq̄
nutritiō. et sicut accretiō strat ꝑb⁹ in sola actione unitiva p
tis alimentiq̄, cui partina virentis quantitē ita, nutritiō
strat in sola actu unitiva, vbiq̄ substrac cū alia. Vnde sub
titulo de augmentatione agemq̄ de Nutritione: quā
Eduard Lmo: an augmentab⁹ dicq̄ actualitē ꝑ Lib⁹
assyc in Lmo D. 15. Lemā Pr. 3no ad dicendū: Cū q̄ nutri
tech⁹ augeat ut quantus. Hoc ꝑ nutritiō trahi cū substrac
tiō ad q̄antitē.

Pr. Ratione, q. nāliter ꝑt separari nutritiō a augmē
tatione, possum enī vivens ꝑ venire ad trmū cui alte
mentū, et magnitudinis, cessat accretiō, et nutritiō pseverat vsq̄ ad mortē: Licet enī vivens ꝑ nutritiōne acquirat noua ad sensū portiones substrahib⁹, q. sūt cū ꝑ dicit de pinguedine q̄antitē et substra
quantitē acquirit, tñ acquisitiō q̄antitē, ꝑ augmentū substrac, cū nō sit multy ad sensū q̄antitē.

Eduard Edo: Cur nutritiō sit augmentū & sota ꝑ
nō augmentat. R. q. nā nihil ordinat ad ꝑ
rādā substrac ꝑ calorē nālē, et alia causas

secat deperdita, et cum calor naturalis, aliaq agentia per totum vitae cursum demolliant humidum radicale, hinc per totam vitam est necessaria nutritiva restauratio; at vero augmentatio solum ordinatur ad acquirendam debitam quantitatem, et functiones vitales fiant, quae semel acquisita, cessat augmentatio; jo er. quantas, potius impediret, quam juvaret ad dictam operationem.

Nutritio sumitur 2 pl. proprie, et improprie, proprie fit per intus sumptionem, hoc est per attractionem alimenti vitali et conversionem in substantiam aliti; unde est actio vitalis et solius viventis. Nutritio improprie sumpta, quae aggeneratio dicitur, fit per juxta positionem absque virtute attractiva. Id est per solam virtutem activam, ob contiguitatem agentis cum passo. hoc pacto dicitur ignis pabulo suo nutriri. Ad tertium agitur de nutritione proprie dicta.

Quamvis vero Magister Sentr. Prg. Lombardi existentiam nutritionis negaverit, quippe in hominibus, docuit enim nihil alimenti transire in humanam substantiam, et quod ad substantiale naturae integritatem pertinet totum fuisse in posteros ab Adamo derivatum, et in singula individua, per successivam generationem, sed minuti traducta alimenta vero dicebat requiri solum et prodesse ad fovendum calorem naturalem. In communis Phil. Sentia docet, dari substantiale nutritionem, tum quia sanctus Aug. lib. de vera Relig. cap. 40 dicit, alimenta carnis corrupta, ut amittentia formam suam migrant in membrorum fabricam, tum quia viventia adaugeri intrinsece secundum quantitatem, experientia est evidens. tum quia humidum radicale quod est materia et fundamentum vitae humanae per actionem caloris naturalis, ab initio continuata minuitur, ergo alimenti sumptionem debet reparari, et sumptio alimenti est nutritio, ergo dat.

Dices: Cum pristina substantia dilatari, et

Contra: quis credit hinc qui in initio suae animationis dicitur non excedere magnitudinem apis, absque additione substantiae, crescere in molem quantitatem apis millies superantem. Dices

Edo: hoc fieri per rarefactionem. Contra: si veracem solutio, caro pueri recenter nati, densior ac solidior esset, quam caro juvenis aut viri.

Quaeres 3tio, Quomodo fiat nutritio animastica.

Ex ex Noster. Dionisio Blasco: ad nutritionem haec omnia procedere 1mo sumptio cibi: Edo ejus masticatio, et dentibus attritio, 3tio, manducatio, quae est transmissio cibi demolliti in stomachum ubi illius calore fit 1ma decoctio, et inveniuntur in massa alba, quam medici hylum vocant, depurata ab aerementis crassis, quae per secessum vadunt. 4to massa hyli purificata

Ex Ec. De Nutritione

Ex Ec.

Ex Ec.

partialis p̃te, libertatis cũ subsecuã ej̃ legalitã. 2. ꝑo. p illã actõe
ali me ꝓhibẽt elligẽ ce ꝑsonã ut sup̃ꝛ dr̃ã alitã, in qua ꝑpõa nutri
tiua, et attractiua quicũq; sed facultas et actio ꝑpõa nutritiua
et attractiua solũ ẽ ẽ ssis et quicũq; in tali unione, cr. & ꝑpõa.
9. 8. aliõ tẽ duens ad hãc ultimã.

2 24 Cõclusio Collige 1mo: Nutritionẽ cõsecutiua, & do nutritionẽ
durare p totã vitã. 2do. Nutritionẽ tẽdere ad meliorandũ
ꝓportionẽ duorũ ad variandũ corpg. 3tio: quare leg. manco
dem et idvariatg in senectute et juventute secũdm corpg.
Q. est nutrimã mancat indanatg & duã aã certijsimũ:

Dicens ad 1am arg. et 2am rem, secundũ corpg de animo ut animã or
ur manctã. 6 Ad 2am arg. et 3am maiorem dẽ modali
ur de fut: qd ut ꝓspecat ambg, sic exemplificat, 1mũ cg cassas
ur parvulo et senẽ. 6 remanẽ dẽ fut: ut sit semp habens cas
dẽ tuitionem ꝓbascas, qd verũ sit qtũ ẽ ng, de modali scitur.
illa en pars scitur quãg ut subsit semꝑ unitas capitis, vocas
pars ꝓtes artus atg cetera, & dum mãa, qua ocer ꝓtinens ad ca
put ut est qua est unus de modali scitur cõ tog dicas, parvus
modo habens.

2 25 De Diminutione

De Diminutõe cr ꝓtinens ad opposita augmẽtatiõis
cr deo q. est diminutio motg ꝑ naturã ad oppositg. Sic R. Do.
Lone D. est diminutio staturæ Lone, cr. 4 D. 3to. de trig. pone. Diminutio
a M. D. sic describg: Q. cujus cõtio quantitatis ad minorameñ.
a Doctrinã vere dictũ. Motg ajõ ad nore quantẽ. Cõcessione
de nutritione de oppositis quia nutrio fame et sitim ligd dicens
tames cõ ꝓte dictis, cõ appetitg calidi et sicci. sitis dõ cõ appetitg
frigidi et humidi.

2 26. De Rarefactione et Condensatione.

Ad hãc Arguẽtũ, dubia de Rarefactione et Condẽsatione re
ducũt. Nos nõ qui Rus hoc. segnes nostros ꝓtacta, qui qua da
analogia rarefactionis cũ augmẽtõ et condensationis cũ
diminutione, sic de Rarefactione, et condensatione, hoc
vider & tractabimg.

Rarefieri Corpg cõtendi ad occupandũ ꝓjores locũ, q densari dõ
cr ng ꝓpaẽ Collegi: eg. pars aëra cõtẽ massã duũ ũsõ ignis
expansa, nõ tot ꝑtes ignis dẽ rarefieri dr̃ cõ ab ig nõ ꝓpa
rata, dũmodo ng occupat ꝓprios dẽ addensari. Eadẽ ratio
tigne modo hoc fiãt est dubitandũ cõ. q. ut ass pares, q habeant
corpg modo occupandi nore locũ, ꝓbabile ꝓjores occupãt, nisi
q. nullã naturã ꝓjus pars sit in nostrũ locũ cr ꝓsse in eodg
dem salte ꝓbabile ẽ ejus partes deorsũ vacuola quadã dijsemi
nata, quã ora nã adhere ꝓpugnant.

227

Certu̅ c̄ 2mo Rarefactu̅ n̄ ē ꝓ destructione poroꝝ
ꝓ ē ꝓ ductu̅ n̄ ꝓ in idē cad̄ ē subꝫ, neq; p̄ densatu̅ ꝓ
ē n̄ ꝓ nouꝰ, ē destruꝫ ꝓ ꝓ quantꝰ. Et g. quantꝰ
gr̄is ē ꝓ ꝓ corruptꝰ id̄, ut̄ pote cocta mad. Et g. sanguis
ē Dñi, remanet sub ꝓ pri⁹ vini ꝓ crati, et⁹ colligen
ē ꝓ densetꝫ, n̄ ꝓ ē ꝓ densatione⁹ destructoꝝ ꝓ
densa, et succedentꝫ nova, ꝓ remanentꝫ Sanguis Dñi
ꝓ pria ꝓ densati, ꝓ remanentꝫ sub accidentib⁹ panis
Decretu̅ c̄ Lata⁹ ē ut⁹ c̄ sensa⁹ ē declarand⁹ ē

228

Certu̅ 2do: Corp⁹ n̄r̄ ē dñi ꝓ penetrat⁹ ꝓ p̄ tu̅
ꝓ pueta, nunq; ingl̄ata nuc̄ qua⁹, nec ꝓ valeu⁹ dispon
ꝓ lata⁹ g. Licet omnia ꝓ n̄ adꝫ ꝓ pugnare.

Certu̅ c̄ 3tio, Rarefactione tot⁹ Condensatione⁹ ꝓ pri⁹
qualitat⁹ exigentꝫ ꝓ ē, aut non ē ton ꝓ rone⁹ ꝓ loci, ꝓ
exigere ex⁹ ꝓ rone⁹ ꝓ ꝓ pria⁹ quantꝰ, Et g. Densa⁹ dig
a Sto: Io habet Bullā mad̄, sub parua dimensione
Rarefacto Io habet parū mad sub mag⁹ dimensione
et annulla qualitate potest⁹ parua et magna dimensio
Certu̅ c̄ 4to: Corp⁹ n̄r̄ ē ten⁹ ꝓ ingressu⁹ quorūlib⁹
Corpusculor⁹ in rem ejus pores nec densan⁹ ꝓ ē corpus
ex⁹ ꝓ rone⁹ ē, q. explicari n̄ pot⁹ unde oriam⁹ corpus cuius
aliq; qua ꝓ ita bene Dñi n̄ pto corp⁹ n̄r̄ ē ꝓ ē, ut⁹ n̄
se in rem⁹ ē, qdo aute⁹ ad densary videbitur n̄

229.

Certu̅ c̄ 5to. q̄ Ligni ex⁹ mortui ꝓ ē ꝓ ē
diliter ꝓ pot⁹ de⁹ ē in⁹ sens. Et D. Rarefactione⁹ ꝓ ē
ē n̄ nouꝰ partialis quantꝰ, ex⁹ mda corporis rari
stipa. qua dicte ex⁹ cadē ē ꝓ ē, Et densatione⁹ ē ꝓ ē
huius modi quantꝰ partialis desitione⁹ q̄ ē ꝓ ē ex⁹
Et D. in Solo D. 15ta: Et in 4to. 5to Dico ꝓ ē Rarefactu̅
Condensatu̅, ē ꝓ ē augmentatu̅: ꝓ mentꝰ q̄ mda ꝓ ē
et⁹ non ē quantꝰ ē ꝓ ē ē ꝓ ē ꝓ ē ad ꝓ ē quantꝰ, et ē ꝓ ē
ē ē ē

principis et victrici alia ad cor vero aliar operatrua. 2do ca docens
effm tres 2 dariu distigui vers gudi a fra quatery fra ff essa
fore Edarius Evangelista poa stabilis gradu deu dabis ecy vide
seus naa subsistis completa sibi voluit Evangelista poa ria a
etu stabile subsprendi. Vl. Ifecapsh. n. 2 fro 3610 & Inferi
do ca Ll. D. sicut fra subtilis subscript Gl. salti sate) qd cerq
edu gradq ea de substilla fluentis, rubicet et tria calyrea et sub
sistat, et in eade fra intellectiva dicto gradq corporis viventis,
dalis, hmi et individuy ff de verbor Significat glos Ostas mado
ita vi quantte de. ef ad diuisti labitudo quidam gradus vel sigis
ungat capsa. 2do ca in sent. Ll. D. quantitas e ingibilis, et in
corruptibilis ut parte cetera mado vig dicerme nata quapo
sicut fra subtile trnay ad certos termos, sicut maa Lima stray
ad certa specie. Ostine Inferi quod modu maa Lima ff gradu
ung et corruptu alterig transfert a una specie in alteram, sicut
et quantds ab uno in aliu subiu, quia transmuty esset ca, ff se
quens sicut Quantitas esset in mutata post transire ab hui in
alios termos itaq post transire a una in alia accidentale aliq en
tia, alteriq quantis additione.

6to Dicit constat Lmo: Pare factu n' fuit ia D. Ll. D. q da 252
esse nova partialis quantis, circa ipsa fit inferius sent quantte
ee ingibile, et incorruptibile. Duer ad Ll. D. Loca Scripto quando
ff pare factus de alio deposito ma ad actu debet intelligi de da
tu entia de una data ad Lma alia quantis sed de translatione
quantis de poa ad actu vide sicut dani videlicet de fore illa
existentie ff motu pare factus acquisitus.

Constat 2do: ca eo q Pare factus fia ff solas quantis ext di 253
g: de hoc ut Quantitas sit sibi cata, debet ee p tantu in Loco
Loco magnus in puero code modo quo erat ante pare factum
q in casu nostro minime verificat post, unum remanens in
medietate Loci sicut du dicta subtilis assentit erat 2 do
medius parte ps vero edu alia parte ponit in alio Loco.
Ingrike secunda ff 3. cons q. Post pare factus, Sabere q dde 253
Ll. Lura inde visibilia qm prius ff tu plures partes, et fore cau cor
sione. neq ca plurialitte ta divisibilia de novo resultantia debet
inferri de una parte quantis acquisite ma de divisione con
tiny resultante plurialitte indivisibilia terminativa, et tu resultans
novo partes quantis. 2do: ff post dari vanitas absq nova
extensione Locali. Unde sanguis Christi mi Eucharistia Sabet tran
stre exigentiale n' fre sine ff p tia sed extensione. Vno

cera addensata reperiuntur vas eneū p̄ fecte clausū calore ligne
cta, eet tm̄ exquisite rarefacta, sicq̄ haberet dispositiōem
gentes, rarite et p̄le, si nō eet obstaculū, p̄ne eet fore rarefac
obstructio eiusmodi, impedit fore extensionē, ingua solāt
stat rarefactū.

Ad 2.m Corp.m Arist.lis.

De alteratione et Passione

E. 34. De Alterōne

Nne Alteraōis, intelligim̄ actiōē p̄ducētiva Qualitatis
sibi dis, ingua immutat subm̄ actabile. Dicit Alteratiō
in simplicē, intensiva et remissiva. Simplex Alteratiō
est actio trnata, adumbrat gradū qualitatis sensibilis p̄ducē
ex contrarijs positis. Intensio est motus trnatus ad aug
tū qualitatis, in cadē parte subi. Remissiua est motus determi
natus ad decrementū qualitatis existentis in eadē parte sui
Alteratio est p̄fecta successiua, q. exponit trariis in instanti, ēt Alteratio
contrariū. Deinde Alterabile est motus Aspicibilis ducti, et ens
Aspicibilis ducti est p̄fecte successiuum ens.

Dicit: Intensa vero
Alteratio partes, et in instanti sequēs, ens qualitatis p̄ Alteratiōē intensa
tē intensa. Ly ens infinitē intensa significat Alteratiōem
ri ad gradū continuū.

233. Quidā Limo Lic, quōd de alteratiōe intensiua quorum
subiectū fiat intensio Qualitatis, et nō solū per diffinitam
de qualitate sensibili ut ag. calor et frigus de spiritualibus
et supernaturalibus, qualem est habitus scientifici et gratiā in cē tū de
substantia illud, quia sanctus est sanctificans ad Deum. Plures autē
sunt circa hāc questionē quā sequentia nos ad̄ scribimus

236 Not. Limo: Intensio Qualitatis fit fore Dispositionē ad
contrariū p̄fecti, q. Lumen incidens quia habet contra
rium, fit q. intensio gradū sanctis in ad Lucem effectum
fiat continua, et tm̄ p̄hibet fore disparationem accidentis.
Not. Eodē modō fit Intensio et Remissio motus libri Qualitatis
desiderata punctus vel Arcuum, huius. extensio motus
circulo primo quantus, fit q. remissio calorū, eg. in aqua ma
xime distans fit p̄ destructionē caloris et p̄fectionis et p̄ductio
nē altiorū minus p̄fectorū, et nō intensio. Ad p.m: q. nō o.m
calorū p̄ductā causā p̄ximā, nec dari spam
a motū localē ad qualitatē, q. dō ad aliquid unū Localē
corrumpi alterū, q. Qualis localis fit in cō p̄ducibilis, ut pōt
loco ēt Lucē in aere, et ēt affectus, ja ēt gradū fit totaliter intensa
nec acquisiti et compositus in subō.
Not. 3.tio: Intensio nō fit p̄ fore ōra alterationē qualitatis

subito

subo ist velups Thom. q. ab sg. radicaone in subo p se intelligo
qualitas ista ensa, ens A. p. albedo est calor virtens sg ppians
ecora subm observan. us vbere e in acad o thg Eucharistia, tu q. is
nu ens ense calidu, ps valide consecran. Decido, Qualitas
f intensione acquisita dis rel, aqualito f ama alterne
reducta.

Intensio Qualitis fit per additone gradg ad gradu in
eode subo: est. A.D. et Sec.
Ps. Lomb. 2 s Arid. Sp. 6. C. 35. qua in Loco definit eorna lui, justus
bona opera merent augmetu gratiæ, Laomen augmenta mirtibus
spoti addittone gradg ad gradu, qm radicatione est
Contr. augmeto gratiæ est Charitis e augmetu quantis Virtutu
et f sectionis dr. debet p in f addittone nove partis similis in
natone qualitis Decdtur. Arg. p. na augm quantis molis fit
f addittone nove partialis qua antis ad coedu Adverz. ens est
augmtu quantis Virtutu. Contr. sola entas gradualis ejusdm
ei gus augmetu reddit suos Deo gratos, et amabiles, nihilq;
terillus Deu movet adjone difectione, na usus est radicato gratiæ
in ea, et tm modo vocabi unions ad gratu gratu facient.
Not. et Sero. Unio suppostalis illos n ejusdm Sanctifcant.
Ps. Ede ex calido fit gs calidu p reductione ad tria non gradg calorij,
Ps. intensio A. Lor. ad S. Thom. et Arg. sua 2da ratio n dr. et frigido fit
calidu et ejusdm ita ex calido fit gs calidu, et ex frigido fit calidu
ductne terminata ad certe calorem, ex ex calido fit gs calidus
et ne certa nori gradg caloris.
Ps. 3tio: si addmo n sueris f additam etu gradlo, maxime idoo
eneda subo n poss cessij stro accidi vel ne distincta, cha patio
ens de clara stu g. Accidens ne Quantitates Bii et Bla solo ne
ca adeq data solo nro distincta, eg. duos habu Bla, n poss eadem
subo cessij stere, una e me illo sui fluere, et ita falsum ad vide ergo
mo addi habu nas in dans Solutio Thom. dfendit accidi gradlo
subo, et divisio de certio ei plures partes quas dr. ens
tegrales quantis ex. rep ng ejus esse similitudo in subo.
Sed cmo vadlis gradus sunt in divisibiles, ens A. p. certum
mas in ordinatis ell. ens Ede qualitas contrarie simplex, ex p cpn
ne heralitto g adeu. 3tio planum accidi solo nro distincta ab ejus

5. Phys. 19.

237.

238

239

cc̃ upp̃dic̃ subo ad g rndg qualit̃ cui ut̃ D. Sent. st accida subo
stic̃ta, or. ꝑ subꝯ g. accid cũ individuaty a subo.
Ad 2. Dic. Dr̃ nãq fili et cc̃tia metaꝑca rej. ꝑ nãq ꝑtis ꝑ Loca. Ad
g. Ro cc̃ti compoñ ex corpe et aĩa et fr̃ Adhuc ꝑ nuc
de Edu Dñ. et dico qualit̃ cc̃tra simplic̃ simplic̃ cc̃t
quatenꝰ cludit cõpoñ ex aĩa et fra, non cc̃ simplic̃ cõ
cc̃t, g rolli de qua e quæstio. Ad quartas cc̃ simplic cc̃ stbe
integrabit ad 2 dic. dicit, cc̃ sint adiũcta totalia ut
te cõjuncta. ꝑ si sint adiũcta ꝑmanentia unica ꝑfecta. 22. Dic. Ad
g. 12. Dic. nõ cõi cindit duaty a subo adiũcta cõ ꝑmanentia
respectiuis: sunt ꝑfectibus actuũ totale ad subm totale, non
dens ad subm partiale ꝑ actũ totalia, nõ ꝑpcũ cõcindit subm
tale cum duo ꝑmanentia in ordine subm partiali.
Ad 3. parte subti, dicit subm partiale, respective ad gradum
dotnũ quæ inde ꝑpuppet, respectum cui cõpatur ad subm
totale unum subm ad omne, ꝑ cõparat ad subm totale ꝑ
spectu totiꝰ qd cui alijs cõpatur totiꝰ cõsequit.
2 ad 6. Ad 4. Adhuc ꝑ inter sonum calefactiuum ꝑ ꝑ duci magis calorem
distincte ꝑ actione cõjuncte cui ut ꝑ ex Philo. ꝑ Phys. dicit Philo
calidum fit magis calidum, nullo facto ut magis calido quod est antea.
Ad 5. Dic. adjus ꝑ me dico, Vestra Sctii multo facilius cui cõis colligit ala
calorem, qui cui cõjungens ante cõis existentem et ꝑ illam de nouo
ducit magis qualitate ipsũ de tali calore, qui cui denuo eductus ad
subm. Solut. g. ipsig RD. in 1mo D. Th. Ad. dic. g Scotus: dicit
Intensio nõ fit ꝑ additionem partiũ extrinsecarum, sed ꝑ acquisitionem
ꝑ additionem eductam de potentia materiæ.
2 ad 1. Pro solut. Nota. Ime Alteratio sumi ꝓprie pro motu
sive ad quam terminatur qualitas. et sufficit ut terminetur ad
alteratũ. Unde Alteratio ꝑ productione qualitatis in subo qua ut ꝑ
additionem gradus ad gradum dcy. Intensio. Unde Alteratio et mutatio
se habent ut circa in circulo quia et mutatio, ꝑ quem cui
mutatur augmentum et actus operans Nat. Ergo 6 Phisicus ꝑcipit
additionem ad terminum. Ime motus actus entis in ꝑfectibile, quod unitur
cum additis ꝑ ad ad. Ad dic. dicit. quod in quo ꝑcto ad ꝑmutatio
dus gradus ꝑfectus, sub ꝓpositis, ad ꝑfectibile ꝑ ꝑmutatio
gradus naturalis ad ipsos gradus ad, sup ens ut divisibile ꝑ ꝑmutatio
ut nãq subtile ens ꝑfectibile ꝑ ꝑmutatio. Ad
cui subtile quo ꝑcto ꝑ subtile mãlis ens ꝑfectibile ad diversos
ros subtis. Sto Edũ partes entitatis integralis, quæ unaquæq

dia° en hoc, 6° se cauda grad⁹ theores et reflectes grade trāico
de° subo° et hoc 6to de Addamenta, c° ppo c° Intonso, q. tāl gīa Edus et
ogm codē subo que ouenis qualit. Sm̄ is priem 5. Addizmēto
Rectis diuisibilib⁹, n° tm̄ int° edy in cadē parte subt. q. unaqua q̄ma
de° parte subt. Neg. Ad illa° ge, q. ad illa° n° dat, sic motg. Sed ogali
to ēy in cadē parte subt pt̄ ut actg, i° mendē gīa dlumi
nato et calefacto q̄m potrea. aut en aqua que excalefacto ut dicto, pt̄ addi
dant q. pt̄ etiā naturā qualitis extensiue ē te, q. do n° in una parte,
sm̄ plurib⁹ reappy. Hec aute extensio qualitis, n° fit a subexistente
qualite sed ab extraneo agente. Ordo autem sm̄ pdicis ē primo
qualitis, ja° eō intensionis ordo a que ē privatio qualitis inter
dum, et q̄mis ordo a quo, nō privatio ut dicte, sed tm̄ ens in ordine
ē in statu nea, unde, Necessarium ad habitū fit motg in instan
ti, hoc tm̄ tm̄ modo ē verū q. do in subiō habitus et privatio fuit mo
dicat: inter calore ē in ūa una extensibile ad 6, medianū Edy ordo
gradg. Hinc inde dan medii int̄ habitū et privatio fit gradi
us sibi, ut p̄ de calore, tendens hic magis q̄ ē ng in privatio
espelly n° totaliter, sed per partes. Addo: qualites in subdi
tate ordinate simpte, habent ortus, progressus a nā perfecta unde ca
lor ignis calore ut 8, in actu primo vocabulo nullo videlicet pla
cero gradu, calor eni n° tm̄ ut 8 ē ut do, est intensibilis, de quo
dicam.

Not. 2do: Verum ē q. Quantitas absq additione noua partis q. ē 98
nō potest recipere ut p̄ raresactione, salua ē q. qualitas possit
extendi absq additione noue partis qualitatiue. Sic panis nō
ē, g. extensus, expecto pane, qui intensus, nō panis nō
intensus, n° effecty pulsi qualitis, ad sequentia nō adtēdy, ut vō
Not. 3tio: ad declarandū gradg qualitis ad Quesitū tenā ponendo in dubiō
n° in Quesito gradg.

Not. 4to: gradg qualitis ad quē tendy, intensiq ē quidē apud quos
ex ipsa, intensio esse pt̄ ē gradg homogeneos, multiplicat⁹
ad pducendū. Sicut numerus angelorū additus numero, ad quē ipse
ēo multiplicat pducendo. Dicat n° pauci adiuti ad pducendū
Quocirca dico: Ista Tota intensio tendit ad aliq̄ gradg qualitatiue ē 94.
Ex assūpto. Ista RD. ut Lino. D 16, Ed. 30ta. ubi assert tota quali
tas nota ad intensionis acquisitā, et dicit aliquem ad diversi gra
dus ad Quesitū reflectitur componi. Hec qualitas vocat ūa

nr̃unite simplicatiõ, & cõpõis.

Sr. sicut se habet motꝰ extensionis, seu augmenti ad quantitatẽ
ita se habet motꝰ intensionis ad qualitatẽ ab hoc colligitur
nõ vo quantitatẽ unitæ cõponi cõpartibꝰ, ex hoc intenõis & unitæ
cõponi hõ gradibꝰ. Multitudo enim partiũ in adequatæ distantiæ
differt similitẽ nrõa in quantitate & qualitate.

244 Observa Imo: Inter calorem remissum et intensum cõparatione
ornamẽtꝰ put calor remissꝰ, dicit certã gradũ calorꝭ minꝰ
nõ vo secũdũ alios positibꝰ, sicut calor remissus est minus, &
calescere, una vo qualitas.

Observa Ecco: Ꝯ dicens qualitatẽ remissã manere virtute
in intensa, vr loquẽs de qualitate remissa, quæ dicit una de nõnullis
cã intensa, et Ꝯ hanc p̃cordiam, & loquẽs de qualitate remissa
trana. vultesiũ frequẽ dicit remissã cã intensa Dei, in subiecto
nõ manere Ita. et de nomi nõbꝰ in spiã specie frigiditatis, &
tralsa Ens existente calore, ad existendas istã specie caloris tẽpore
Vnde Inferꝭ qd Ꝯtinet, gradꝰ qualitatis remissæ manere actu
in qualitate intensa.

Ead. p. De Latione

Latione nõ intelligẽ motꝰ localis, q.e trana Lõ mobilis a
loco ad locũ. ideo dicꝰ acquisitionẽ loci, aquæ et deperditionẽ
loci aquæ. Inducor pliciã ofmis sit acquisitio nõ tota, q. tẽpus
or Ꝯtinuus desendi, nõ dr motꝰ localis. Dicꝰ Latio, in Deum
est circularis. Ex illa transfert mobile, alicui in Toa seu ãtitate
totã. In motu vo circulari manet mobile in motu secundũ
tũ et nunc mutat Locũ secundũ partes. Dicitur Gravia et
Levia, in Imo generissuæ instantiæ. Sunt motꝰ
dicti a motu gravium et Levium, qui sunt tales
vel a pna gravitatis et Levitatis, gravia tres esse, primo in
sceno Elementi motꝰ deorsus. Levia tres vo, pna sp. in tri loca
ria motꝰ sursũ. Gravitas tria est Levitas, et qualibet res habet
a subã vel gravia et Levia. g. Species patua et viri, retinet
pnã Levitatẽ et gravitatẽ nõ tã subtilitatẽ. Gravia et Levia ap Log
derari possunt moveri, v naãlr, v violenter. Naãlr moveri dr
ea pte pcipis in tri secũ, ut grave a gravitate tendit ad Locũ Ens
qui c medii et centrũ totꝰ universi. Levia ad ipsa, qui Longe
a medio recedit. Violenter moveri dr cui ab extra ãplicatur
vis impressa. Sic violenter dicꝰ duci, de lapide tendente, q. cui
impulsiva, mobili eg. pila in qua possit illud Longius impellere
gladi est objectum eg. murus resistens. Dicitur violenter
c causa Ꝯtra Inclinationẽ, ideo gravia et leuia, & quonia
c Ꝯtinuo

mentio Loci dessignari debent aliqua de loco.

Locus rg dr id q̃ go respē dep̃ad q̃dam stone. ut ipse id cognoscitur 197
go ptem amb̃is Locata q̃ad constitutū in certo situ ad partes
ptras mundi. Dod aute in extrinseca quae extrema sup̃ficies con- E46 De Loc
penis ambientis aliud. unde sup̃ficies concava amplexa, ut ne-
ssa agm, dr Locg aquae; et In t̃ in extrinseca, qui juxta aliquas, dr
ens et valla vide sive spatia intra Locat existentia. ad ea Loca-
ta, sup̃ficies ptes. juxta alios: ipsa ubicatio seu spacia rg
in Loco. De Loco extrinseco huc agg.

Loci exterā pt̃ exilio Brevitatis. Quid q̃ de alicubicg. ex tra Loci sibi
dessari. Ultima sup̃ficies et corpeis intra ipsa immobilis, ad cujs E47
intelligā Notā: sup̃ficies dividit in Concava et Convexa, ut cavitas in
nima sup̃ficies rei ambientis aliq̃d Corpg. Convexa extrema sup̃ficies
corpis ptis. Unde sup̃ficies Convexa corpis Locati immediate
attingit Locū, dr sup̃ficies Concava. dr Locg sup̃ficies, q. c̃ppetit
qualitis continuet dr ultima, q. dicit spaciū dilatū, attingere
ptem convexā corporis Locati. Concava enim Ludovicus sup̃ficies cujus im
mediate attingit, aliis enim sup̃ficies, quas agm immediate contin-
guit ut et Locg, agatur. dr primo dicit, Locus est modus, seu modus Locandi, Def. q.
Loco ad Locum. Loci ut modi, non modi pertinentes Locari: aliter E48
Localiter moveri quia immoveri Locatum, q. dr moveri Localiter nego in
Loco, ex. si Locg est mobilis, Locg est in Loco, sed locus c̃ dr sur dat aliarde
rg. Locg ut infra notavi.

Dod Locg Limo: In Definitione quae ultima sup̃ficies, ambiens corpus
finitum, et In Infinito, quae dr nisi fortasse ipsa sua magnitudo,
quae in divisibilis, et dividua a Deo, eg. dr infinito. Locg Trinitatis dr in
Circumscriptivo quae ultima sup̃ficies interna corpg circumscriptivi
extensi cujus pars minima una pars externa alia. In Definitione, quae
sup̃ficies ptis interna substantialis, ista ut tota sit in toto
et tota in qualibet parte; talem dicpg respectu Dei, et Sacra
mentalis, in quo ultracitra citra substantia Corporea, quae tota sit in
toto et tota in qualibet parte ut accidens Eucharistiae, respectu cor-
poris xpi Dñi. Locg dr non simpleg. Subdr in Communi et Plantis
culare. Locg Plurium individuorum q̃adam, et diversae speciei: Edg c̃ plures
unicus individuus. eg. calix respectu vini. Observa. Ide sup̃ficies Locg
et Locata respectu diversae, Calix enim Locg respectu vini, et Locata
respectu dei. Locg particularis, subdr in c̃ dissimilis, et respectu
ad alias res Locatas, et sic dr ec. Sed Intra, dentrinseca, sit mobilis,
aute et retro.

Eudoxius Limo: An spectabilis sit Penetratio Corporis q̃ adhuc? Hoc Eaff
. spectat intra totum ens alicui? Penetratio videtur esse Limo Dubitat ana
Vulgariter si intra totum rg fiat ens diversum ne alterng, quae sensim, Corpora pos
et cū dr sur
tere in loco
dr.

gladij dicuꝫ penetrativi, 2do ꝓbatur, q̃ frat penetrativa absq; ulla div
sione, et hoc tertio dicunt Lumen Lucis. Sic dr̃ dispicuitas de du
obꝫ corporibꝫ cõpletis quoꝝ unum obꝫ habet ꝑpriã et distinctã qua
tã. Certa enim ꝛc a cõpora in tali loco quanta ꝛc de quanta ꝛc habe
tia penetrant, et eni maã est frã, ad ejus quantitatẽ
et videtur loco.

2 50. Ro. Lono. Impossibile ẽ naalis Corpora penetrari.
Pro Lono ex Phõ 4 Phys. 6. Cubi dpt: si duo corpora cõtinuã
cõdr loca possent existere simul ꝛc. 2do: Impenetrabilitas
effectꝫ scũdarij quarti, sed ex penetratione totaliter daret
se penetrare, et nec liquida, cũ duo liquores simul mixti, mi
sho occupent spatiũ.

2 51. Instrat aliquis hõ pengẽcis: amphora aqua plena, usq ad sum
ma labra injecti in de quamplures recipit de hac: 2do: vas ꝛc
re plenũ tm aqua capit quantũ ꝛc vacuũ ocij, sed panis ꝛc
rũ ꝛc agm̃ o vina ꝛc capit?
Ad aqua in 3o exẽplo labra int numerat et 2 globos refugiens cõ
tinentẽ. Ad 2dum: aqua ingrediẽs cineres imbuty ac ꝛc ipse plenes
Ofertur, aliqua cinerũ particula discedens, agm̃ attenuata, et sic in
ea, absente ea aqua, que ꝛc in vase remanent ꝛc rupant. Ad
a cavernulis pastis expelly aer in cujus locũ succedit aqua.

2 52. Corpora penetrari, et ꝓpositio Lugnãlo.
Pro 2do penetrari et ad in accidente. Obserṽ in toto marmore
gineis in statuis, Lapide sepulchrali in Ecclesia ꝛc
2do impenetrabilitas qualitis post subjecta a Deo cuilt effec
tum dang 1. Log q. 2ds. Rs. 2. Ubi Corpora impenetrabili cuilt
mutuo penetrant. Similante adunata partiũ poris ꝛc, ut ꝛc
tes quantũ necessario ad mixtionẽ da int. ipsa corpora. Quia inde
infert magnitudine corpis reducta ad puncta, et totus mundus
pare in exporiũ q̃m pars, exigeret tm̃ ꝛc. Patet ex dnãtione
ẽ, Rastra partes quanta partes, n̄ actu et solũ aptitudinaliter
et ultra ẽ naãle insuperabili. Addo: nulla divisibilitas ẽ ac
nec ita corpen, sed indivisibilitas spiritꝫ, q. dicit q pars
nec ẽ ꝛc sit acta in loco diuisibili, et qñ redit cõ impossi cõ pars
Locũ ꝛc sensu augentibꝫ, quibꝫ tm̃ n̄ repugnat ẽ actu penetra
ta ꝛc indivisibilis: ad dr̃ de spiritꝫ ẽ actu indivisibile ejus
pugnat actui divisibilitas.
Observa Lono: dari Corpa penetrare, loca totaliter intra
ẽ replẽ duo ab unoquoq; horũ ꝛc spacium occupet

cōtrē clay loc plura locata.

Circha. Ludo: simulta ꝛ repugnat rebꝰ nāꝫ una ꝓ uicegrit, ut ꝑ te pora nr uē rebꝰ ꝑ manēt rebꝰ ut ꝑ corpera. 2ª 3ª

Ludens Edo: ad in duplici loco, posit ad Corpꝰ circū scriptiue

Nota 1mo: ut de Oriade certue corpꝰ pepe diuersis locari, etenim corpꝰ dñi in Cdlo simulet in mera tēpo altranis reabꝰ existit, habet ꝑ

addi. Dextra gre diuersas, in cdlo eni existit circū scriptiue, etiam do re ro, in Cathain trinuo intrin est mera mēte. Ludens ad posit Cdloa ri circūscriptiui, et extense? Not. Edo: Difficultate Cdlo, 1mo de loco adequatis et dis cōtinuis, aa chē rebꝰ, de facto cū applia Loco, in hac quato, et 2mo nepo in pedo et capite cū sit sotalis que gēdā v de corpte habente clonica Quante v de corpte applia quan tu diuersis affecto nē rē.

Rca. 1ma. Corpꝰ applia quante affecta ꝑ locari circūscriptiue. 2ª 3ª

Dr. corpꝰ cū loco circūscriptiue rebꝰ quantis, et cō suppō possibili, q rēs applia quante affecta negat.

Dr. essentiā localis et circūscriptiua, cū effectu talis rei alang quantis, ex data applia tra, talicet replicata quante, ꝑ regu applia effectu talis, talicet, applia posita extra scriptue. Illatum: li cet unaqq eoq quantitas ubpoto adequata, et cōmensurata cor pori in tra ꝛ dto et repleta tota substantia in tensiue, neutra mēte excedat totā extensiue, in ordine ad loca subm ans. infratia totalitate extra totalitate intensiua, ebꝛ dñi Cdlo ad alia Capaci dto effectu talis ꝛ diversi, ut & ubicationes circūscriptiue.

Duo dolo. Corpꝰ dñi circūscriptiue cū Cgen 2 in cdlo et accumulatiue 2ª 3ª Cathanstia, rebꝰ duab quantis. Not. Edo: Corpꝰ applia quante af fectue dto cani a Deo ebꝛ circūscriptiue n 1mo tē Locali, seu ꝑ actione ad dactiua de loco in locū q. hoc ē impossibile, ut reflecte in patetis et dto ca ꝑ actione n ꝑ. q. replicate, sub diversa quantis dit ꝑ aspani de corpore dñi ꝑ locato ꝑ actu illud replicate subdi mensiue nīg spacis. Not. 3tio. In casu dilocationis corpꝰ ad du plia quante cū equivaliter multiplex ad ꝓpositū subiti in diver so loco contrarias mutuo calidi frigidi &

Rca. Edo: Corpus unius Cdlo affectus ꝑ posta Deo dto 2ª 3ª cani circūscriptiue. Dr. 1mo cū 2 stantibus, in mensi legio Cap. 20 ubi loco habet: quosda ex ꝑ affectus ꝑ posta cū simultaneis locis, ~~ymagen~~ seu entibus ꝑ singula loca, singula cōtra dicta usq ad illa cū in aplia loco circūscriptiue, cū et ubi una di uersa, et inde visa, ꝓ repugnat. Nec valet dicere: ad diversa loca dicta

n̄ essive, nisi quando ad locū ubi ē, venitur, posset utrobiq; abire
cū dñe extremitē aceruorū intercepta. ē. Argumēt. diuisionis ens tot
Sor. 2do: si Corpus ē, posset ee circa sempiterne in aoq; Loco, posset ee
3tq, est ut 2 et sic ut infra patet, q. nō ē, sorites. ē. duoq; qnī ē. p. tertiq; ad
finē illi⁹ mutatio ē. erit ūnē corpis limitati et finiti. er ē
Corpe. Lone: respugnat ati in volueris irradiatione. Q. centra circumscri-
ptiua infinitū, er ē. Ot. pr. q. talis Q. entia ecē terminata, et ūn-
minata. Corpr. 2do: si Corpq ē. tūc posset reuelari rey dū ueri
descruere, contra illud qd dicit de Ric: 2. 2do: 2do qd possit
replicatq; posset reuelari descruere, ac ut sepiꝰ conuerti.

2 57. Ozo. Lone: Corpq Dñi de facto fuit ubi et ē. Loco circūscriptiue
cr. D. Ot. p. Istu Dñs de facto uidit S. Paulū in Damasco quando, ut
ipse testat, Corpq Dñi post ascensionē nemini a celo discepit, ut dicit
illud actor 2. qui ē oportet ee la susceptū usq; ad t. pq restaurationis
omniū cr ē. Pr. de S. Antonio Paduano, Ambrosio Mediolanēsi, Hie-
ronymo de Pazzis, et alijs, qui bodie sepe uisi erant in diuersis
Locis. Ad N. A. Cujus pbne dū D. Anglico. dico, qd nō deue-
gat gloriā regni Celestis, ut nec dignitē Ot. D. qd t. ē pro nobis
co Cafā recipiens celli Aetherei festino. solicitē cōfugiendū Deo
pudicū, et ei⁹ majestati se sistendum. Ad 2 prū: ire Ihesu Christi
assumptibq; sanctis erant corporalis et 2dus Q. entialis ei⁹ ascen-
siua: ut uno Loco, in alio uō imaginarie, q. erat Angelis appa-
ritio in assumpta car effigie.

2 58 Ozo. Ado: Corpq Ot. D. ē in celesti mensa et in sacramēto ē. er ē
di Respondā N. sic et pariter. Loco q. corpq Ot. D. in celo est in
modo Rabat Q. talē diuersas, sublatis ei⁹ sempiternā, et sacra-
mētali, hoc ē ante Adventū. Mirabiliq; ē in uno Loco ei⁹ ascen-
siue in alio sacramētr qm̄ in utroq; ei⁹ ē sempiternē. q. ad
Q. talē ca pā quantē sensus ē ei⁹ sempiternē et sacramētr. Q. ter mi-
raculū ē replicatē quantū, requiritq; nouū miraculū, hoc posse dari
in uno Loco essentialē ex consecrationis, et sic de ē

Ad expl. Ot. Corpq Ot. D. est in celo et in altari: ē. diuersas q.
ad Q. eandē, ut in celo ingm. p. q. quantē, in altari sa-
cramētalē Q. ē quantis, et alias species ē. sub q. ibq; realiter con-
tinet. Ad 3as: Q. ē ei⁹ sempiterna quantis, qua ē in corpe

2 59 Ot. D. per divinitē replicari q. ubiquitatē Localis. qua ē in cor-
pore Ot. Dñi per divinitē Localiter, nō replicata. ē. ubi, sapientia
ejus effectq; fortis a fine usq; ad finē, qua ē in corpe Ot. D.

replicag deminuty, cu ista simultanee cadu et sic vna me[n]te locu[m] visito sit
mi[n]ua tot[e] impedita ex. resp. n[on] subsisti.

Ite replicata p[ri]ma, replicag excludet effectu unang, n[on] tri[n]sg, post replicam effectg secu[n]dang. sic emultiplicatio gradu[m] g[ra]du[m] sa[n]ctifi,
multiplicatg g[ra]tie ignar effectg primaij, qui n[on] sa[n]ctificant, sic
sa illud: qui sanctg sanctificet. nec tn multiplicani post expulsio
actus peccati, que effectg secu[n]dang. Ite, sicut nulla qualitas dest[ru]ata ad
unu[m] si multiplicetg n[on] possit ea inde[st]ruata et in differ[en]tib[us] plura
resp[ec]tib[us], replicag dest[ru]at ad unu[m], ita quantus quale dest[ru]ata
omnino ad usta esse forme, cum replicag n[on] possit in diversas
ad plures extensiones & partes replicag dest[ru]at ad unas. Ite Respo.
corpg replicata n[on] valeat esse ubiq; ad loc[u]m quantu, in ordine ad di-
uersas extensiones, n[on] in ordine ad diversas extensiones.

Ob. 2do: si corpg existens in hoc loco circumscriptiue n[on] posset ad[m]itti 260
ad alia[m] g. exp[ir]ati loci circumscriptiue capere, habet enim tres
respectu loci, at resp[on]s deminuty tres exigendi, et sic alij tres mani
ut p[ri]. de humanitate tenuta p sub ejusdem verbi, et natibi ad hoc p sub
stantes Deus et de mu[n]dana simultaneitate tres. ex.
Ite ad[m]issio, dico. Non. si tres dicit adequatg tot[i]us extensiui, quin acte
tres? N. si tres extensiue? D. stat. log. esse ab essentiali, tenuta
adequate locatu tot[i]us extensiui, quin esse actue. Sed sit et aut p[ri]o
nalita adunata p[ri]ncipalitate tot[i]us extensiui, quin esse actue. Sed
quatg tali actu esse, g. divine personalitas, n[on] tres, sed tres
nos eris, dec humanitas, n[on] tres, sed una p[er]sona sub diuersis
tres, ab alio, loca ase existendo unu[m] singularis. Simile: tria au
tuba applicata unu[m] orig in applicet loca diversa ead[em] quantu, applica
ta ubi vis ead[em] manu, unu[m] incidet loco. g. manu eadem quantitas.
Ite ripae, si quantus passus aversus in quantu corpus distinctus
sit, et in eodem corpg distinguet ea circumscriptiue, et manent ea de
circumscriptiue, Quantus passus aversa manent dormitis.

QUAESTIO 30[m] 2da.

De Prospectiua Motus.

Considera tio, tum ordine substantiae motu, quin ipsig specie, re ver
sing cuba mu ad p[ri]ncipia hu ad motu. arg esse durante, ad extremu
ita in finitio sequi, eius tantu cognu, ac magnitudine substantie mo
bilis. Hoc constituo, nec ubi ipsig sine loco, tantu p[er]severing.

Vide solita methodo sequi Arist. de Infinito, Loco, et Vacuo
nec agemq. 3x.

De Infinito.

261 Infinitu quoad situs est id quod finem caret, ab a priv. et finis quod dr
de Hg, cujus sup. e aliquid extra accipere. Vnde si dare gradu
dicit intensa, sor deb erit cognitare gradu ut illa sp. sues plures
sp. plures gradu sumi in infinitu, et tu plures sp. sub eis remanere
finedaxis: Infinitu vr positu duarii Liceat infinitu quoad vocu
cop. Liceat negatiue, ita vt sit quod possibilitas, tu g. sit is in ad
tione sp. artu, quod est positibile, tu g. finitus sp. maxime op. pos
infinito, dicit aliquid negatiuu.

262. Dicendu Infinitu esse in rebu dr ala sp. rei na, et ego attingere eis op
ni nop. pertinere, ita ut illa nis possit te cogitari sp. fecty. Quod dicta
uerius, est quod dr tale actibile, et op. quod caret termino secu du aliqu rela
actibile eg. tu in Deo est gradu infinite intensa, Hg ens in
nitu secu du quale libet, nr. et du ecta. Dicty 2do: In Hg et simp
citer sonat in finita in ordi gre. et Particulare aut du quid de
cit Infinitu in certo gre, ut excurrens sp. pectines alteriq gnis.
M. LD assert nr. op. pag quare plurale Infinitor accidentaly quod
sparti du Lavia. Infinitu aut simpliciter cu altru tui, et cui compo
sites ma alr. plures Lineas vers longitudine extensas a finito
nr. vr. ecta ad alr. composibilia. Duo corpora, duo one dimensiona
finita, q. absolutu op. plere spatiu ordinem aquivalia.

263. Sto dicty Infinitis. In Catheg. finitus est Hg nat. Illud dr in
finitu ex de tui hoc in pora. Infinitu Catheg: e quod co posuit ex
finitis partibz aut is dis tincte excepte Hg. Infinita Hg nat
certe est dis tincte e multitudo actu finita cui dr addi possunt plu
res, et plures partes ordine stricto; post aute finem Syncathem. Ut
divisione in eu ipsum, continuo divisibile in pauciores et pauciores
et addito ng. in successione q in specie.

264. 2do: Dicty Infinit. ex Bernardis, cujus eis partes sp. nu
plac esse nu. cujus partes existere nr. sp. Salo aut nig dicit infinitu
ni multy et tal. de terno. Contra sed. nihil gbiter actu finitu
infinitu: ita lio finitu sicut finitu magnitudinis dicty spacies infinitu
du longitudinis est finitu secu du latitudinis.

265. Quare 2mo: Infinitu addit tu finito, ita aut Infinitu
finito Hg ve. esto infinitis ad Hg. tu g. pri op. finito, ut
eis infinitu ere infinitus cautacem finitu ut pedes, q du am effugere
nitur tu g. Hg dicit at infinitu apto nto, sim. tradubilis Hg nis

at ealor ad dicty casoes q̃ fanes ligne p̃ dict. n̄ in finitis dedy ex3
Cauares 2 do: Ñ in Infinita ꝯ includat infinita infinitis. 268
Ad assvē: Itaq dicim̄g in omi infinito ꝙ solū plures ⁊ infinitis 200
sup̄ erūt in finitū. nec ē impossibile infinitū a duob⁹ multū ꝙ⁹ cū
infinitis uniri ⁊ ꝙ infinitū bis ana terpariis,
Ad 3m̄. Dico ad 3m̄ ꝙ infinitū ꝑ ablatū infinitū ꝑ oldas ⁊ medietates
ꝙ ales, aut is ex oibus finitis aut infinitis. Nō 1mo, ex applicatis
ꝑte finita ꝙ q̃d restabit toti infinito, iuxta rationē dicti
Ad 4to: Ratione intentis scilicet: infinitū ē omnis ꝑtis ⁊ multiplex 267
infinito. hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
medietates equales, nō in alias, ex quib⁹ infinita, ꝙmq̃ subdividē do
ꝑtes infinitas. Ad 5m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 6m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 7m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 8m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 9m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 10m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 11m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 12m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 13m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 14m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 15m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 16m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 17m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 18m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 19m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 20m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 21m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 22m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 23m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 24m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 25m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 26m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 27m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 28m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 29m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 30m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 31m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 32m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 33m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 34m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 35m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 36m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 37m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 38m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 39m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 40m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 41m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 42m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 43m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 44m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 45m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 46m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 47m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 48m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 49m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 50m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 51m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 52m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 53m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 54m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 55m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 56m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 57m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 58m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 59m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 60m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 61m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 62m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 63m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 64m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 65m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 66m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 67m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 68m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 69m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 70m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 71m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 72m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 73m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 74m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 75m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 76m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 77m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 78m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 79m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 80m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 81m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 82m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 83m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 84m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 85m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 86m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 87m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 88m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 89m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 90m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 91m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 92m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 93m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 94m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 95m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 96m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 97m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 98m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 99m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas
ꝑtes ꝙ infinitas. Ad 100m̄ hoc ē dicere q̃ do mediet⁹ infinita subdividē do in duas

nega. posse fieri in actu nisi aggregati. Ad ista dicitur quod
cit. et. Quod. Edo: q. 86. Infinitus simpl, et infinitum actu
crea. Ex quo colligit nullo repugnare creaturæ simpliciter infinitas
gre entis. Ver. Respondet ons errores infinitos simpl, et repu
gnans. q. est nec entis transcendit omne genus entium
entis differas, quod est infinitus simpl ut gre entis, est quod infi
tu ingle substrae, intellectui, bolitici, et pecti, et ph. Ingtiva
cus creatus et pectus in omni gre, et repugnans: one ens creatus ut
dix est tle aliqm imperfectum. q. idle est possibile, et absolute
mutble de cod ut.

2 70. Pes. Lma: Infinitum in actu secundum multitudinem est fem
Deo. Ver. Lmo: ut impossibile sit multiplicationem infinitam
eg. Angelorum et q. Sub gre Angli: possit possibilia in
ra in libris duabus cognitorum, et q. neg. dicas, libros non possibiles fie
ri, et impossibiles adesse, q. Ang Angli nec nega albertus, alias non
est, postea non essent, nec essent duo libri infinitum possibiles.
Ppe. Edo: Deus potest facere infinitum actu. Sed
tudinem. nec valet, Deus omnipotens ut creare
sam, nam S. Dionysius de Divinis nominibus C. 3 ait: Deus
Deus est infinitas alias infinitas potest, quia creaturæ
Ppe.

2 71 Pro Solu Nota Lmo dicere est species non claudi in terminis ne
ri vere et de vero finito ut desit finito. Sed ad in Pres. Sed
nem: nec unus stat semel citi, Not. Edo: Falsum est quod sex sorte
sibilium collectis est ducta a Deo Vertex omnipotens foret ex Rati
sicut est nec ens Rationis Virtus divini Intus ex infinitarea com
tot possibilium ut plura nequeant esse nec valeat, sed in casu non
ce dic. Sed q. omnipotens servare possibilia ad ducta aqua
possent in nihilum redigi. Not. Ito: ad hoc sit potuit in
finitis Angli habentes singulis in quibus Lapides, quos reponerem
in acervo, illi Lapides est infinitus: si restamenti unq glis sub
pide, sequeretq acervus exhaustus in quo tot Lapides ut puncta dabat
qd fecit: et non exhaustus, qui infinitus exhaustus non est. et
va et exhaustus non absolvens finitis, et infinitus, nec repugnat in
finitum exhaustum ab infinito.
Not. 3 to: ad hoc qd addo dicus, licet Deus possit producere in rerum natura
ore Libros possibiles adhuc non est multitudo actu infinita q. si Deus
et possibilia alios grare, et infinitos, ut hoc dicus, q. Angli in rerum

facultas ad similia procreanda. Et sane Inferunt contra Deos
Noes fuisse producti immediate: nec habuisse illos sinu in pectore, et ab
ceteris alia in diversis, in defectu potius ad gradum, et defectu trium illu
citatis. cum sup. pronunciatis a Deo producti immediate.
Not. 3to: Interpossibilia ec sensus non succesivae, quibus quivenit
simultas esse dicit. Nostris Artis sua nostra sent. adducendis
opponit Stiegustin Lib 12 de Civit Dei. C. 19 ubi cum Deus mittit
nostrae Infinitae Lib verbis: restat cum dicendum aliud esse, quod Deus
non Deus noverit, cuiquis posse infinita certissime.

Res. 2do: Quantas infinite essentiae producibiles a Deo deo ejus
actibilis Longa Longitudinis infinitae, imo est corpus quantum infinitum existens.
Et magnitudo ingeneris essentiae est producibilis a Deo, et ejus
partes magnitudinis correspondentes spatio immenso, et producibile a
Deo, et. Et pr. Quia Deus existit et ducere post aliquam partem magni
tudinis ad Deum existit spatio immenso, ergo

Pre Posit: Not. 1mo: Tale corpus infinitum nec actu quando mobile
localiter, seu successive, ac defectu spatij, qui infiniti adunati
sionem occupaves esse spatium est tam mobile, motu alterius, et a Deo v
ad Angelo, et ab alio corpore peconstructo. seu ad mobile precessus naturae.
nec esse reducitur tale corpus infinitum habet corpus quantum infinitum ad corpus
venit ex duabus quorum repugnat motu esse successivum quorum repugnat
ma tale corpus habeat gravitat. existivi, nec est omnino. corpus creatum
ducere in duo est Lapillus. Deus omnia habet plures quam gravis
tas habet etiam plures partes mobiles: sit est corpus infinitum habe
ret partes infinitas, in corpore est gravitas infinita, pro parti
cali debita, deo non movere tale cui quam alia corpora.
Not 2do: de vno corpore infinito quiquis dicit quam alia corpora
non sint vna dimensione: Illud vas corporis sicut quod est infinitum et
capitosum, ornatum et intricatum. Et hanc habere aliquod infinitas figuras
(de vno corpore finiti, vno infinito.
Not. 3tio Stiega infinite extensa vnius quorum ortus et occasus dicuntur
unde dum est effluxus vnius, vis adaequate in finita una versus orientem
altera versus occidentem. dicit unde aqua infinita, quae est infinita versus ori
entem et infinita versus occidentem. et econtra. eo quod dicentes: est aqua
est infinita ex versus orientem, non posse retrahi, aut moveri. Et aliter
versus occidentem. alia voliquores alia de spatio et parte orientis.

201

272

273

2 adu de veg q tmis. potens sit mouere sua ad oppa dat trepidatio
Rep. Dno: Possibile est Eualist. infinite intensa. Pr
2 74 nã g. qualitas a Deo posit infinitam, & duratione nec tmg. mat se
extensio ad quantitatem intensio ad qualitatem, & quantitas posit a
infinitam secundu tot. nec concedere

Pro Sol. Nost. Imo: nã est Sol deberg Dna Domitas a Chanitate
ad infinita, nec ille amore spiritu Dei amary quantitate nimia
filii, ex sit altery amabilis p amore increata infinite, sed tam
cui amore creato possibili, ut ajt D. Aug. vi Lis de Trin. cap. rat
6. 27 Etsi cu[m] quem in nobis Deum sentia industria, vere tñ omnis mor
lis ipsius nõ tanquam ei coæterna creari.

Nost. Edo: Habens quod infinite intendere posset merere omnia infi
nita licet hoc accidens reducendo ad actum possibilis, ut communiter de
mentis D. Th. quibus ut ejus valor infinitely ad omnia infinita ex
cedit possibilia.

Nost. Dno: Si in eq. calor est infinitus sub octava sphera, et relig
qua q. est natalis, et ejus de virtus quo ad substantiam et hoc natalis in
quoad modum nõ est de via agendi, et deus a Deo est finito.

Nost. Sto: Ex hoc sequitur accidens infinitum simpliciter posse
quod substantia simpliciter infinita q. accidens esse sine alia, cuius subs
sit desita, cui sit contrarium finitum adversa destructa substantia conserva
natus imo asseruabit diuersa accidentia sine omni debito subiecto.

2 75 Dubium Edu est: An sit possibile Creatura omnium perfectissima. Resp. Ima. Dog Scta Boa absolutas posse plures
species perfectiores et perfectiores in infinitum. Ita D. Edu
2 27. S. Th. his verbis: Posse Deum facere creaturam, in infinitum perfectiorem
quam cuiusq data. Sic Nat. D. Augustinus Edu Dna gentes C. 6. et
D. Dionysius Ric. A. 270. Pu. non desumpta ex Patribus et Doctoribus
possibilem sit infinitas creaturas, se excedentes in perfectione essentiali, et quam
data, posse plures alias perfectiores in infinitum. Ab. p. Creatura q. quam
dat par. Papa donum perfectionis, ad donum perfectionis, & par Papa Leo infinitum
infinitus et Hic distinctionem Ter.

Pro. Edo: data quacunq. creatura posse Deum facere meliorem in infinitum
ex. & Pro. data quacunq. magnitudine finita posse Deum facere forte infi
nitam. Ab. p. ex Manichaeis: Deus Catholicus audeat dicere
corpus finitum Lunare magnitudinis, ut Deus non possit facere plus.

2 76. Resp. Edu: Repugnat: Creatura omnium possibilium
perfectissima. Ita D. Th. hic 2. Dist. 2. q. 6. A. 2 ad 1. ubi ait: Perfectio
speciei creatae habet se ex ratione perfectionis: Haec perfectio

sequi cõdenter ex 1ma, sc. q̃ in creatis possibilitas dicit statum
quod ad p̃fectionẽ ẽtis ꝯpectat, sc. p̃gradi a Deo p̃fectius, q̃ius
ac q̃s p̃fecta sine 2no.

p̃t 1mo: vere D. dubitatio nihil
est aliquid nouiter creatum a Deo, creatio enim ẽ p̃ductio rei ex nihi-
lo ad esse, data quacũq; creatura est p̃fectissima. Inter illa est Deus sci-
licet nihil, data quacũq; creatura post alia est alia p̃fectior p̃ria
Deo.

p̃t 2do: sphœra est rotunda numero; unde Deo nihil de
donis suis ꝯtulit, et tamen affirmat: species creatæ cedere a Deo sicut
cedunt nõ assumptæ, et replicat species omnium p̃fectissima. aus
quasi sit p̃fectior possibilis &c. per nõ omnia maxima additaq;
unitæ p̃fectiori, deo datæ ea additione ecclesiæ ordinatissima.

Cõtra 1mo: Possibilis ẽ species creata omnium minima in p̃fectõ 277
ẽ p̃fectibilis, ergo possibilis maxima omnium. Cõsequens patet
cum nõ detur possibilis nõ omnino ens. 2do per idem. Species
ideæ possunt a Deo sicut nõ assumptæ, at possibilis ẽ nõ quæ pri-
mum erunt assumptæ innocentium nõ possit, ergo possibilis species quæ
nunquam erunt nõ possit. 3tio possibilis ẽ species creata Deo immediate
in p̃fectõ ens, ergo ipsa omnium erit p̃fectissima. Cõsequens constat q̃ pos-
sibilis ẽ creatura Deo immediata in p̃fectõ intra cujusmodi ordi-
nem creaturæ.

p̃t 1mo: positibilis ẽ creatura nonsimpliciter p̃fecta.
Ma 1ma: Creatura ex creatis in p̃fectõ quæ gradi accedit ad Deum ẽtq; dato
quo cuncq; accessu, semper restabit alteri, ut Deq; instanter dicitur aqua
licet crebra, deo quantumcunq; data ẽ possibilis alia p̃fectior. Creatura autẽ
ex gradibus finitis quo ad simplicem a Deo recedit distat ergo Deq;
nullis p̃fectibus, totalis recessus a Deo, quod grade sit imperfectissimus cujus
gradus ad illum ex creatis creaturis possibilis minimo recessu distantiam
habet et maximo recedens a Deo, quod gradu sit imperfectissimus cujus
mediocri deq; media 1ma.

Ad Deum: similiter de nihilo ne varietur
ceci et nec tenebræ ut dicuntq; nihil omnino, aliud aliquid ceci a planitie
nihil similis. terræ in p̃fectio inter species est nimis, patuit aqua
lutum, patuit deperditum, et creatum a Deo creatis non assumptis, patuit aqua
et terra. aliud sicut supposuit plures nihil perdere immediatæ
unitæ, sic nequit perdere simul perdere a Deo immediate.
ac Stellæ. Vestis Deitas ergo nihil immediate Dei ut ens cogni-
immediata Deo intrinseco, ideo nihil ergo ex falsitate aliquid
dendo, interni et ordinis Deitas unde existentiæ et p̃fectionalia et
immediate Deitati quæ, unde deq; ens p̃fectius

sumu' p̄ st ab immediate ad Ā stū. Dic. Ā. possibile ē creari infinite pfectu in finite plurificatu. 2 tñ finite ut̄. Ph. et arg. cōtra ipsū qđ creari sit aliquo gr̄e finito, p̄t habere pfectore.

Ad 4 ℔ Ad 2do. In collectione omniū creabiliū, ē aliqua creatura nō excedente, et data creatura omniū pfectissima. Ā p̄. in collectione omniū creabiliū qđ omnes habent excedente creaturā. Ā p̄. si omnes creaturæ illig collectionis haberent excedente. Creatura excedens esset intra collectionē creaturā, aut nec una diceretur p̄ter se. Quia si una esset extra collectionē creaturā, nō esset infra collectionē, sicut aliqua excollectione excederet omnē collectionē, excederet seipsā, quod nō est omnig. sicut omnes habentes excedente, extra collectionē, darent aliqua creabilia possibilia extra collectionē omniū possibiliū qđ est impugnans, ex in collectione possibiliū nō omnes habent excedente, dabilia aliqua extra talē collectionē.

Ad 1. Ā. ad cuius 1m̄ dic. Ā. in collectione omniū possibiliū nō omnes habent excedente. Ā 1g omnes summ collectionē. 2. Ā summa divinitas. Sub dic. Determinata infinita ad infinita. 2 nō tranſit in infinita. N. Ā. ad cuius 1m̄ dic. Collectionē omniū possibiliū nō excessa nec excedente, q. 1m̄ excessa et excedente omnes alias creaturas nulla alia creatura excedente. Et ista collectionē omniū possibiliū ad quā nō pertinent tales respectus transeuntes, ut̄ existere creatura distributa distributē accepta, ad quos sunt actus et actiua et passiua. Et excessa q. Ly creatura hoc pacto ofert se excessa a aliis possibilibus q. in tali distributione nō cadit et Deus vestat infinita. Ad 2m̄ possibilis pfectionē q. intergr̄ ℔ 7 g. Ad infinē Ad 3m̄ cōra: Idea divina collectionē creaturarum successiuē existentium deveniū ad finē, sive ad ea quæ immediate pendent a Deo, q. nō p̄t esse omnes simul p̄ dari. Ā. si collectione infinita possibilium non esset possibilis et immediate pendens a Deo, ideo cōtig nō est ad finē dependens ang.

Ad 4to. Ad 4to. Negatur collectionis creaturarum ad Deum vel cuius singularē pfectionē. Sed sola collectionē universi debet absolute accipere.

Articulus 2us. De Vacuo Tempore, et Instanti.

Circa quē ordine Post quæ 260 necessario erat de vacuo agere, ad quod de oppositō loco. venit q. 2da. assignat 2da titulū. De tēporis hic de illo agimus. Ā pled Phos. Id de quo vacuū vocat, qđ omni p̄tig corpore

etm inspicabile destitutu ost. 2° Falsum e Int rnatu, seu in ano q̄
nullis trnis cir cuscribq. Falso e spatiu imaginariu. Falsum vo Int rnatu
q̄ un dequaq ambij aliquo corpore ap plicabili, quale ois un ar
pbora oni corpore intrinq spatiu. Vacuu est in ane dispers sens
Inane est Regas. corpem nit. Hi ad mittunt vacuu possibilit e
contra Cartesiu, cuposse a Deo destrui omne corpq Deoq est aer
intra Latera alicuius vasis, negans ti dari defectu ut vi naq

Resol. Non dar Vacuu in Rerum. et cōtra Do & 90.
ctores ti oppiaru.

Pr. Lmo: Ste. q. Quilla illig e necessitas, Ste q. si darey hac inse
rtora cae lestis influxu ad sui conservatione ne spersens postm cuius
Lo, int Lucy stellas in qualibtig denssit quas negnit transmis
sere calu ti corpus inferiora, et vacuu q̄ternodiu. Ste q. universu
Lmo producta fuit sine vacuo, ut gleider. Deq contrariu sustinere ca
pitig q dicent, qm sustinantia corpea undiq cingens? Si vo posset
induci fuit de quis aliqo corpq ta rarefactum a Deo, q unu pene
transeat alio.

Pri. Edo: 2° pergit: Lmo: aquas ascendentis q fistula ne amoto
aere vacuu dey. Edo: In exemplo vas aqua excavatu principio aqua nde
scendit, quia ibi vacuu, q jam data loca ac occupatura spatiu re
liquu.

Pro Solu: ois Objectiois ad 2m pergit, Note Lmo: in vase aqua & 91.
le dapsene, inducu ostia ad 2m post congelatne aqua. in ce vacuu
quoru aqua addens, q̄q spatiu gelat occupet, q illud spatiu reple
bit a corpusculis ad aqua exhalatis.

Nota Edo: Corpq movens ad Locu ac ingressu corporis in Locu, move ntu
aere, q agen q dari circumstans ea ipsa parte q pulsa cōpellens
relicta, ut in locu corpis moti succedat. Sicut Lapide in stagno
siccto iacens circumstantes primo circa Locu lapidis cassurus, quoday pcus
aquae depulsae, commoveas alias et subinde &
2° Ostendit, duo duci Anglia nō posse una mo uere q. ne ut & 92
superare in vestigia, quia dum una alia vestigium vacuu, et ferri
vinq pars circumstans, nō potest superare vestigia unius, quia vacua e
inimica, ut pote ejus partes disjungens. Hec Objo q. Agis posse
Levare pedes, et postea q. Sed nocet pars circumstans calidior ac
ex. Hac cubiculo, nō impedire, nocebit pars ibi dem, q attenig corpis
in tres.

§ 3.
De Tempore

De Tempore post Vacuas agẽtes Cõsponing tẽporis
cuiusca cõdõe ẽn. 1. Cap. 1. Erant Luminaria in firmamẽto ꝯ obli
et diuidant diẽ et nocte et signent tẽpa dier, et dies et anno. Etiã
cet tẽporis partes in eis sint ꝯmanenter, eis tñ transeuntes, q.
tẽpe sucessiua. Definig tñs Arist. Numerus partiũ motꝰ sucẽ
dũ prius et posteriꝰ.

Dorby Tẽpe in Recto et Immagnitudine. Recte ẽ Durãõ limi
mott ab extrõ mobilis: Tẽpe Imaginatur ẽ ꝺ tẽpis et Luers ab alte
ne Tẽp. Recte subd. in Extrõ mobilis et extrõ. In Extrõ dy tẽpis
rej durãõ extrõ mobilis ẽ mẽsura quãda regulatissima et ꝺmẽsi
mar durãis rerũ suas Lunarũ. In Extrõ ẽ termꝰ de Tẽpore ex
trõ recto. Arist explicat hõ Tẽpe Extinentia Mutue, Ordin, Jam
Nuper, Quondam, Subito. etc. Tẽpe ẽ mẽsura durationis rerũ
sub Lunarũ. Ideo

§ 4
Quare Limo: In Durãõ dicꝰ exclꝰ a Ro Durante.
Ante Lo Not. Ima Durãõ ẽ ꝓmanentia in suo ẽ. sicut esse
tia ẽ vte q̃m res edisses, ita ꝺ durãõ ẽ vte q̃m res habeuat in ee
ẽpto ee. Vbi in durãõ supponit cũ tia vte existẽa durante.
Not. 2do. Durãõ ẽ inseparabilis ab durante, sicut modꝰ dẽ
ni ẽ inseparabilis a corpore locato. Ideo res tẽpales seruantes
tẽpe in Extrõ recto; qẽ sanat Lmo motu: sicut corpꝰ in via cum seruant
ibi vnũ recto.
Not. 3tio: Durãõ rei ꝓmanentis, et ẽ ꝑ cõ ꝑ cita ex diuersis
gradibꝰ, quoꝝ alij ꝓcedunt, alij ꝓcedentibus, tñ de entibꝰ rei nulla
pars coexistit.
Not. 4to: Durãõ rei dicꝰ qui ave durante existit, q. vte
existat res, et modꝰ, durante Euasione.

§ 5
Ro Durãõ dicꝰ exclꝰ a vte durante. Pr. rei ẽ RD. sicut ẽ rei
ẽ in differentia Extr vel planitꝰ ꝑcis, sic ẽ in differentia, vel vel planitꝰ
tẽporis, et modo ee dicit in hoc loco destructꝰ q̃ habeat rei dies stat, et
vel modo ee dicit in hoc tẽpore, destructꝰ et dicit ẽ ta q̃ntitꝰ duratiõnis
Pr. Edo; pro Deq̃ dicto ex rectꝰ et vtro durate rei, eg. vnig hoꝝ
en. Durãõ vte exclꝰ dicit ẽ ex. ab existẽa rei.
Pr. Homo ꝓducꝰ in hoc ens rationis, post a Deo posse durare et regu
lꝰ: Inquirꝰ q̃ dicit vte exclꝰ ꝓcedat. ꝓ ea rõ q. ja ẽ supposita habe
dã ẽ stq̃ntia tẽporis vno instanti a, sit citꝰ ẽ ꝑfectum, cõ ꝑfectibꝰ non
dispẽchit ab eis stq̃ntia tẽpore.
Pr. Tio: dicꝰ ꝺ aliquo durationi, q̃ ꝺ vtrumꝰ vte exclꝰ rei, ex hoc
quo ex creatura habet ꝓmanentia et posteriꝰ, ex hac cõ eg. Antiqꝰ, vbi habet
ꝓmanentia et posteriꝰ c. circuli ꝺ alibi est tota simul, ꝺ f. Ot. pr. aut durat

P. P. inco dr sg̃tia durãe erratã ab eternitate, q̃ haec sit tota ratio
illa, ut habens gens Gloriã, ẽ gustura.
In fine Observa. Dño: durã conservãe nulla accidens ẽ ducit, secus à 86.
vas obi nẽ actio ducitiva requisitã tribuendens inter Deo seruato.
eg. durato cum ẽ actione ad tpg.

Observas Ecce: post diligẽtem Inq̃m. Durãe distinguitur durãe sue
effectiue, esse: q. p̃manere in ẽ p̃decessit ẽtiã spectãe ad tempus distãs
à nouo gradu ẽ de sub illa fluente; quo tñ negamus huic distinctio
gradũ de asseverantia tenentes, ẽ accidens distinctam à subã, sed
modale. q. gradus ẽdi sub ẽtiã fluentes, cõparatus ad ẽtiã ẽ
existẽtia. Idem ẽ effectus seu elanj de causa pte, ut agit DD; ad Dñm
dare effectus pris p̃ pnio expressa creatã ẽ quare p̃hibẽtes in nulla
lia ẽ dona reuocabilia, ẽ

Quaeres 2do: An Iesus dixit vere a Moyse? à 87
Re affirm. nam ẽ q. exercere respondet ẽ vtar distẽte ab exercitione
motus, non intra cas de tempis durãe post motus qis et reg exer
de regu. dr partes, intra cas de eis tempis durãe; testando quan
tit suae spatio, aquila vt sua alata pennis oppacta pluma lu
cas ẽ intra cas de tempis durãe post motus qis et reg exer
reg. dr partes.

Instans dr mis ouf ganter ẽ durãe indiuisibile; quia non ẽ ens ẽ
Post alias vo ẽ mensura fixa et regulatissima ac uniformi
tempis. Hoc concistans Christo seu dñs Orbe ẽ pars
re, cuius causa dr in Orbe ẽ Partes. Instans Orbe ẽ mensu
re regulatissima et generalissima, singulis Lunis motus diuersi
bilis, cum quibus qd fieri nõ ẽ aeternus mis fluens, Orbe fluens ẽ
cans instans particulare ẽ tñ fixa ẽ permutatis rebus mobi
mistantia particulare. Instans Partes ẽ qd indiuisibile
motus, cum quo rea ẽ ad mensuras fluentis.
Hic ẽ dubium qd tempus ẽ successiuum quasi successiue motus Instans
vere ẽ affectio rem durare Lunis mobilis, qui sui ad mensuram motus. Ubi
de tempore relatus ex parte motus Instans vere ẽ mensura mobilis.
Quaeres Lmo: An Orbis dr Instans ẽ mensura mobilis
mobile ad motus Lunae mobilis ẽ mensura dr Orbis motus, ex ea Instans.

p. Edo. Mensura una, & una & ins tans c una mensura te
pus est per. certa, q. mensura deßet ee certa fixa, et inv anti
Ld. 11. pr. Vnitas c una mensura quan. Nec dr esse de se aut pe
est q quantis continua. Istei Ockens: Una mobile se ee dr ee &
ma nens mensura evo, & dr ee successiva mensura ins tantis.
Ego. Eduard Edo. Stn Deus sol existat solu vne Instan
tis? Ng Deus ng existit vno instantis, nec vne parte.
Pr. Sd un fluxu te pus de Deo existit, nec pars, & instans, ens
per. Ss. partes te pus et Deus Deus fuit et futura. te pus ens et
numeng mens seu du prig et posteng. at nec Deus et sua
va de Deo existunt, et Deus te pus dy nec sol Deus et tan
ta, & etm Deus, tu Ng Deus, nec sua parte te pus, & instans
q. Sd nec ista parte te pus ee alia, nec pars, & instans, atq. Ng Deus
sint nec una parte te pus ee alia. Deus ee et finis te pus & Deus et
initia pes tan: sicut ee mar ee sine de Deo vne pne, nec vne dy,
ita pes tes te pus vno instantis.
Eduard Sto: Stn Instans Plato sit vel sit ex te ee du.
Ass: Ng. plura instantia mel pa te pus, pg sit corresp oden
ee instantia Platonis, plura etm instantia te pus in tri rei, pg sit
corresp tere ee Christabili. etm nec ut Ng 3 gesequele. Adde Ng
instans plus ee instans, quod et copositivi, & virtute et denig
sive.

Ockham 3 Libb

De Contin 6.

Ego. Nota una Diversimenter continuu et contiguu: Continuu
est iij: quor esse ma st una mediate ee una mediate te ee cpus
pedig: Contiguu, quor extrema st simul, atq se tangunt una
dr te: ut iij ung atq duo palma manus.
Nec Edo. dr un mer alter pars et pe de pars est vna de di
sibilibus in quae ipsum pe de te ee dr sibile. Dico primo in Aristotelis passus q dr di
sibile dr. Secundo. Et Aristotelis q dr vnibile est ens et corresp dens et pas sibile
Nota 3 no: Partes totius un ee quibus ee quo tu. quae dr ut
aliquota quae dr Aportionales dicuntur aliquote q. aliquoties
repetite sui totius ad equant. sine ij palme in ulna, decem pal
mi aliquote. Aportionales, et pars ultra quales, ee quatuor de
decim. Ista dicta q. ee Aportione adversant. sicut enim nul
decem et palmos vita et palmi seruata Aportione, pq dr nul
us ee nulla vita, ita nec Deus in infinito.
Nota q. Certum. esp. ee Permanens, et illud, cuius pars

Eduardo Lino Un continuo componay ex partibus 292
dissimilibus
Assr. Un Lino aut D. Augustin. C. 16. in lib de
aia: Modus quis pe ex quo occupat locu[m] unicuiq; in singulis nro par
tibus tota, quaq; alia ejus pars, alibi, et alia alibi. ex. Un Lino ne
cessario simplex, e ex partibus.
Pri. Edo dni. eos q tu dicebas: in continuo partes solu[m] ce poa dissi
cias sine actu: componi, e dissolui actu, & partes in compositore
actu esse et actu dissolui etc.
Dni. Partes sine[m] componi ex aeru separabiles omnino esse
actu divisibile, ens actu actu dissecta. neg. dicens distare actu
partes sine[m] resultare ex divisione actus, ita nio actus, supposi
nio actus distare partes in tantogis ea[m] suppone actus divisis.
Pri. Inde. Ung distat ab alio, e unu[m] n[on] ab alio, e una pars in ni
hilo ante actu divisionem n[on] ab alia, ergo sit extra alia, de ea tricia
quadrante, ab extra partes ex nop antes, ergo
Prosoli. Not. Lino. Partes un Cont. sic una[m] unitate compositi
de simplicib. Not. Edo: Ille positio similes semel separan
tur dicit de aqua te, si vero dicit un de aqua te n[on] etc. solu[m] cui ree
dicit pos separari ab ejus partib. nulla enim ejus existimo pars quae
non habeat vnu[m] totis ejus partib. nulla enim ejus existimo pars quae
Eduardus Edo Un Continuu sic Divisibile in Infinita 293
tu[m] partes proprie finales.
Assr. Un Comm. Pri. Continuu ultimo resolvi n[on] pot in
indivisibilia, ergo ex componi ex ea[m] divisibilib. Assr. Lino: ad pri
mu[m] opponi resolvi in indivisibilia Aristot. 6. exilib in compositi ejus
cui addit punctu[m] mathe. n[on] talis esse actu sine cui regu sita ad primu[m]
unu[m] cui punctu[m] mathe enim addit ad alio, per unu[m] quod tangit
totaliter. et Deus ne tangat una[m] rem ab alia, per unu[m] quod tangit
ma. Thomas sit prog indivisibile, et mi esse una[m] tangit ab ista, et ab
aliquid quo Deus tangit, nec una ipsa a extra locu[m] adveniens ei
ipsi penetrata.
Pri. Edo: Illud Lino Ar. quod sit. Continu ex compositi ex quibus
quibusuis in infinitu actu: deinde ex dans indivisibile non sa
ex. Assr. Lino ex ens ejus e actu divisibile in partes, ex quibus divisibilia et
ex de in ens divisibilia. Oland de ordinary ponet aggregu ex quorq; po
sibilitatis infinitis gladio secans Gabrini, e compare ens divisibili medio
debetur ejus gladij positio etc.

Dicet: Ide[m] sequi[tur] inconueniens ex M. Sent. si[c] occurrat q[uo]d aliq[ui] indiuisibile sit extensum. Nonq. sequ. q. idem indiuisibile extensum[m] distet a se ipso[m] partib[us] destruij.

294 Ps. 2. Resp. ad 1[m] D. q[uo]d sit 2. D. 15. A. 2 S. 2. ajt. Inter indiuisibilia n[on]plura ex[is]te[n]tia subsistit corpora. q[uo]d ver. Substa[n]tia prij ex[is]t[i]t diuisibiliq, ex[is]t[i]t extensum. Spir. Substa[n]tia corporea ut sol, et substa[n]tia aspiritu, ex[is]t[i]t extensa. Ex parte[m] integ partib[us] ex[is]t[i]t. demonstrq: q. Substa[n]tia antecedens ad quantit[atem] est pars, sine tamen distinctis, corpq exi[s]t[i]t: ut materia substa[n]tia? ex[is]t[i]t sine substes, realr distincta, de ex[is]t[i]t accidentis q[uo]d tribuat extensu[m] quia omnes sunt partes. Deinde D. Thom. dat Deu[m] ex[is]t[i]re incorporeu[m] q. ex[is]t[i]t sine ull[a] sup[er]ficie, nec supponit corpus ex partib[us] distinctis ex[is]t[i]t extensu[m]. Ps. Corporea substa[n]tia non quantit[atem] habet ex diuersis illis, nec ex diuersa parte quantit[atis], sed accedens, dimensio hoc tm facit, q[uo]d eam media pars substa[n]tie vocet ad corpus D, alia portione distat[em] sustinet. excedit q[uo]d substa[n]tia partib[us] ex[is]t[i]t ex[is]t[i]t ex partib[us] integ. Neq. pr. q[uo]d ex[is]t[i]t ex sem diuisibiliq. quelibet pars substa[n]tie corporee, ex[is]t[i]t ex diuisibilib[us] ex substa[n]tia corporea distinctis diuisibilib[us], quelibet pars substa[n]tie corporee, ex substa[n]tia corporea ex[is]t[i]t. Neq. pr. quelibet pars totiq[uo]d corporis ex[is]t[i]t ex suis de ultimis ex[is]t[i]t ex toto quelibet pars aque ex aqua.

295. Dices: Si continuu[m] ex punctis, ex infinitis partib[us] ex infinite ex[is]te[n]tib[us] constaret, falsu[m] est. Neq. pr. q[uo]d ha[be]t infinitas partes extensionis, infinite ex[is]te[n]tes, et finitum ha[be]t infinitas partes ex[is]te[n]tes, ergo

Neq. pr. ex vera de partib[us] aliquotis, falsa de partib[us] potentialib[us], ut finitum ex[is]t[i]t partibus potentialib[us] infinite ex[is]te[n]tib[us] illis ex[is]t[i]t finitis. Ps. Respectu numeratis, ad quantit[atem] finitam, q[uo]d quantit[as] finita quomodocu[m]q[ue] in infinitas ex[is]t[i]t partes, ut linea in data mediantes, ex[is]t[i]t ex ratione et ratio in infinitis ex[is]t[i]t: sicut ratio habet palmu[m] ad duo media ex[is]t[i]t habentia ad q. est in infinitas, ad quantitas palmaris ex[is]t[i]t ex[is]t[i]t ex infinitis ex medientes gomy duo ex[is]t[i]t.

Instabis: Infinita partes aequales adiecta, infinita faciunt ex[is]t[i]t ergo infinite partes jam a nocte, faciunt infinitum ex[is]t[i]t ergo et infinitum est infinita partes jam pransa, ergo infinitum vel duo infinita ex[is]t[i]t. Ad 1. si in diuisibile facerent infinita diuisibilia, facerent infinite ex[is]t[i]t. Et partes

onales habens exōnē q. exōnēs ē de extra quantū, ex. infinita
partes ℔ portionales, vñ dunt infinitæ exōnēs. 20b

℔ de Inst. Dñi. Jor: Intellecto ut oportet ℔ ly unicerto pacē
te exōnē? D. si vñ allegaj aliq̄ nō habens exōnē? R. ad
Edus: Negatjon ē Non neg. Neg. si enī pariter ē exōnēs ut
supponit Dens Inst. Primatis cōponby ex infinitis exōnibus
& mutuo excludēntib; g. partes ℔ portionales se mutuo excludū
co nō vñ dunt infinitæ exōnēs ℔ portionales se mutuo excludū
Loquē casū: Partes ℔ portionales se mutuo excludunt g. inter
partes modas puncti vñ cujq; unius ē extra alā.
℔ Neg. Subaūpōnē: q. duæ rōdūctes uniformē cōparatæ cōmu
nicant in puncto cui nec ē tūc modo ē una extra alā, una
quæq; tñ includit in ea parte cujq; medietatis &. Medietas exē
plūm, utrisq; ny medietē includit, licet medietas medietē, nō
includat illā medietatē cui qua cōponit medietē plūm. ex hic
de alijs. nō ex facient instantiā exōnē, ad quā necessariō erā
instantia partes simplicē exōnentes, cū alijs &c.
℔ Pro Sōlu. Nota ℔ Lmo: Contingunt cōpūcta Edus quantū cōti- & g 6.
nua infinitē vñ Edus discreta hoc ē Edus unus ℔ partes ℔ porti
onales: ℔ Not. Edo. quod in Primo sint infinitæ partes pro
portionales ℔ in una neq. linea quantitativa ex ℔ gr. studiū finita
g. sic ℔ hoc ex vñ ctpy, & stabit punctū utriq; Primo contig. respu
gnat autē infinitū ℔ utriq; clay &.
Not. 2no: Punctū mathcū facit unitatē ℔ ad magni
tudinē. Not. 3tio: punctū cāpūctū linea vñ nunc cōpositū quod ē
linea ex simplicibus, talia cōpūcta cāpūcta, neq; enī ℔ cōpositū quod
ℓ ē cāpūctū bō ēnte quadrātū ℔ dent ex simplicibus sed cōpositū ex alijs
indivisibilibus, nec ex infinitis partibus quæ nō sit divisibilis, licet quæ
ad quæ nāli ter valeāt mathcē.
Aliqua 3tio: Aliqua Pter Partes ut Continuū dentes Indivi- & g 7.
sibilia &. Ante Ps: Nota: Indivisibilia de quibus quærimus di
cuntur ℔ puncta ut Superficiē linea, in corpore superficiē q. superfi
cies ē indivisibilis ℔ dus ℔ tenditur linea, Edus ℔ tenditur ℔ punctū
vñ, ut dē quæq. Not.
℔ Loro Dārin Continuū in divisibilia copulativa vñ divisibi
lia partibz. Praeterea: Partes alicujus copulativi indivisibilis, continuū
ex ℔ dē ab Arte: Cujus partes ℔ proximē copulant. Neg dica: par
tes alicujus copulativi cāpūcti, ut ℔ dictū de partibz cāpūcti primi,
nā ēe mādi ex ℔ continuo, cāpūcti, q. non ad pellat altering sed

partes vero copulatas physice indivisibilibus, syncatrice infinitis, arithmetice vero copulatas unico instanti.

Pro 1ma pars 1ma rnis: q. non componi ex solis indivisibilibus ut visum est immediate. Deinde indivisibile additum indivisibili non facerent successionem. Tandem si instantia temporis esset sibi immediata, coexisterent eadem tempora, quod videtur quaedam pene tractatio temporanea. Ratio eadem q. tempus componi ex sese indivisibilibus, erat continuum successivum. Ad pr. q. tempus cathegorice finitum includit instantia syncatrice infinita, nam tempus cathegorice finito possunt coexistere instantia metaphysica syncathegorice infinita. Exemplum mobile in quadranti percurrit spatium eq. unius leucae, post aliud mobile quod velox plures et plures leucas sine fine, at non post eas percurrere, sine instantibus syncathegorice infinitis, enim vero sine tali motu indivisibilia spatii esset plura, quam instantia temporis mobile in eodem instanti esset in pluribus spatiis indivisibilibus seu in diversis locis.

Eadem pars R. Eadem ostendit: tempus existit rnis instantis ut hic ego. ex in tempore dari instantia continuo fluentia, at non sunt finita ex syncatrice infinita.

Pro Solo. Not. 1mo: Ce et nec fra, coexistunt eidem instantia ex in seco, non in tri seco, ut hic ergo est 1mo.

Not. Edo: non repugnare etiam actui meritorio infinitudinem eadem partes proportionales sicut enim infinitudo partium coheret cum quantitate finita, ita infinitudo partium proportionalium meriti non extrahit meritum ad rnem finiti.

Not. 3tio: Illud RD in 1mo Dep. Ed. A. 5. dictum: partes temporis sunt finitae sicut totus motus intelligendo partibus aliquotis non proportionalibus. Not. 4to: Infinit. cathegorem, non post praeterea, sine vero infinitum syncathegorem; hujus enim partes esto infinitae claudunt loco vero praefinito. Not. 5to: Instans esse unione partium temporis, tametsi partes simul cum instantibus coexistant, nam unio vel successiva, non postulat simultatem partium immediatam earum successionem sine interruptione.

DISTINCTIO 3TIA.

De Corporibus Mobilibus in particulari.

Caelum, terram q. calamus physicus transvolare intendit hac in 3tia parte, semel assumpta methodi non transgrediendo limites

sufficit fac dist, sub 3 qq questibz, q̃ pfect sub tali c̃ Xpo ꝓ
nuabda. Vnde sit.

QVÆSTIO XXIII.

de Corpore Cœlesti.

Ordine Orgatuis sequimur, vt Pterendo tract. de corp
ibz modificz in se cōsideratis, ita sequentibz Quæstibz de
Mundo ejusq; pārtibz, nō dē do 3 q̃ Artic. vt Vno de Cœlesti
bz, vt Duo de Cœlest motuet Cœl Luna, vt 3tio, de Luce corpo
ra Cœlestiū acsuri.

ARTICVLVS PRIMVS.

De Cœlor Compositione.

300 Quæri, an Cœli sint Corpa simplicia? Stat Affirmatiue
ne dū. Ipossibile c̃ Cœ corpa simplicia. cōp Letus est sic Dicit
mag. et Ipa ne pse coroll. 2. ad 1. tenig cōpe. ita tn. q̃ Cœlor
bz simplex c̃ della ad corpositōne Cœlē, sit vō integrale, ex Duobz
de. Cœlis corpis. Et q̃ nō tale corpg ꝓpositū. Pr. Sicut Cœlū
est mag substā Spiritalis, ad una integrā, ita mag substā corpa
ralis, ad Vnā substā Spiritalis. Ergo Spiritus simplex cōpletus
sit, ejusmodi c̃ mag Cœlis, ꝓpositū c̃ Spiritg cōpletg ne pse Affirg
ex duabz Cœlis substis comparatis, Ergo corpg simplex cōpletū ejusg
modi c̃ mag Luna, c̃ ꝓpositū corpg simplex et cōpletū.

Oppono tn Luna. Corpg simplex cōpletū fore a Deo ꝓduc
dū ꝓ actne creatiua Cœlestiū, quæ pcedit a sūo.

Respondeo ddo: Mag est fra aliquo modo cōpositne dari in simplici
ente corporis, cōpleti, in quantū cuiq; habenti sibi annexū qui
tē ꝓprietatē vnē mag Luna, in omi cōpleti habenti quantē ꝓpriam
habenti vnē pōs substis æquivalenter, ex habenti mag est fra
quia corpg virtg gdā cōpositiue ad actū est ꝓpa, q̃ ej sufficeret ut tale
quia sequeret ꝓducere. Vnde si æquivalentes substiæ ignis, aq
re, Calor, ꝓducere, si vnire ibi ponerent actg tales. Nec dū Cœlestis
Luna. Ad 1. dū Cœ applicat R.D. vt ddo D. 2. Cœ. Et. Luna. Cœlis
est compositū Cœ corpg simplex cōpletū. Pr. Luna: q̃ tale corpg sit
possibile, ut arg. ddo Cœ nullo capite contrarietatis q̃ Compositus
ne cōpletus ex mag est fra, et Spū. pr. cōpositū mag est fra et Angi
ne ex tra unionē substis Cœlestis q̃ nō est corpus. Et ad tertiū
dicitur accidit a strario vt a strario, Calor Cœlestis modū Localis, actiuus
Lo Cōpositus nihil Cœlestis ponit, nec ignis Cœlestis mobile aut corruptibile, nec
Cœlestis actiuus a strariū, neq; Localiter movet, et Cœlestis aut

qd cœli ẽmpyrij habeant qualitatẽ n̄ pure elementalẽ
q. licet qualitas sit pprietas compnis cõpositi, post tñ manere
a simplici, sicut Subtilitas et Velocitas, quæ dimanant ex luce
cõpositi, pquam non dimanare ex simplici Arist. ex Alpho.
Illuminativa quoque pprietas ad vegetativam, post dimanare ex
ad vegetativam et sensitivam.

302

Ad 6 Edo: Ad 6 Ex ea via qua D. calor intensionis et remissionis
pportes ex maã est fra. Ad 7 Qd motus motus physici
corporis ex maã et fra, ratione dei Inter Empyrium movens
Metaphisicum non supponit q. motus cœlestis mensuret
motum. Sicut tu q. Motus desiit mobile qd erat in maã et
fra, tu q. non mensuras celeritatem intelligunt motus per ratione
mobile, sed tam maã physicã, quam Metaphisicã motus qd
Ad 8 Ad huc Imo: Sicut D. Omnipotens manu sua creavit
de terra et maãlia ita. Edo: Ad hoc Ad. q. Motus mas
dicta, per tria quæ, quæ explicant debent de his quæ so
lo patebit in de cœlo Empyreo q. hoc nō pertinet ad terram et
de Mobilibus subtus, neq; hoc sequi.

303

Ad 9 Edo: Ad Maã Calor Inferior dicit speciem
dicta a Sublunari? Ad 9 Dico, cõfr. ad dicta Lib. 2. q. 4
Ad 10 Ad huc Imo: cœlum nō facit ex aqua, aut alia maã de
mensi. tu q. Calor est solum di, aqua vero, et frigus et aer Humida. tu q.
aqua talis diceret ei quasi gelu, aut grando vera, qd dici neq; hic
Hæc cœli velocissime moveri et Motus causa caloris, vigas Causis
hoc qd solvere. Ad 10 Ad huc Ed. P. dico: ea sola velle cœlos finire
a Deo ad motum aqua, quoad effectum, et determinata
ne esse, sol quoq; habet maã ignea tm virtu. Ad 10 Edo: Ad
ea ex virtute Spiritus fra. Inconsiderater, subtilitas angeli corporis
gloriosi Ad Alpha fra in Angelis Ex, et Deus non
ex decreto Ab ex nihilo. Ad 10 Imo: Maãs Cœlestes et Sublu
mare secundum quæ pure pote dispersi, quam potentias in
maãm cœlestem et potentias sensitivas quas fra in sua Latini potentias
intellectiva ad plures fras. Ang. unitas quia abeq; maã distinguit q. in
vera maã ad Spiritualia. Ad 10 Edo: ex D. D. Quamvis Empyreus et de
ratione sua ex quantitate bonitatis sui, haberi cœlestem
ex maã ma et diversa celestis, Edo ex diversitate.

Quare dicit Scr. Cæli sint incorruptibiles?

304 Dr. Cælos nãa sua incorruptibles. Ita Dr. D. in 2. D. 14 q. 3. 6. ubi sedu
dit: cælos nullã sui parte cãlẽ corruptibile.
Dr. Lyra: nullum cælum priuatim corruptionis, et q. 67. pr. 2 tract
etas unam qualitatẽ cõtrariam corrumpit ab uno cælo nõ potest auferri
ri diuersitas unius qualitatis, cum q. una qualitates sint in quin
que elementis, at cælus cõsistens loco et nãa q. elementis, et q. Eadem
quo sphæra cæsperior cõsistens cõtinuata alteri, et corruptibi
lis in aqua est pauones significant aliquem in terra, in actu mul
te pauones ejus in aqua, et sic de ignis, q. cælestes sphæræ
nãa et secundum et loco superiores elementis, or. et incorruptibles
Dr. Petrus Iom. cit. ita corruptibi, et nãa contradictionis, quã ex
tract cæli.

305 Pro Solu. Not. Lyra: quod dicit in Scripti. Cælos posse, sicut sup
ponit aliquescere huc et dura quod nota et causa alicui cõgruit,
quod ad esse, dicit esse Ps. 148 Statuit ea in æternum et ultra
et hũ sæculum. Item cælum post finale judicium, putabimus Deus
accessu ita mutabitur in melius, ut videatur, et sit quasi totus
mutatus, juxt. Isaiæ 30. erit lux Lunæ sicut lux solis, lux
solis erit septiformis.

Not. Quod. Scriptura de calore, una qualitas est ejus cognita
cælorum non recipit in corpore cælesti, sed in aere.
Not. Item: Solem eclipsari, non amittit lucem, sed hoc solum in
cultu positionem corporis Lunaris. ad pr. de cõde Luna nisi solis
occultato. et non amisso esse corporis tali nubes. similiter una cælo alio
Luna et tali modo apparentes et non vere, de facto vanæ,
densitas, et raritatis, ad reflectionem lucis.

306 Quæres 4to: An Cæli sint animati? Lyra dicit. Pro
bo. Quia una Origines asserit cælos capaces et mundi et elementis,
sempiternæ hujus erroneã opinionis in Synod. Constantin.
Pro. Lyra: Aristi. D. Damasc. Lect. 2. Orthodoxæ fidei. Capp. 6. ubi
ait: Nullum cælum est idem animatum. hoc dicit S. Aug. et alii SS.
Scripturæ. Dr. Quod non cælum non habet corpus organicum, at cæli non
sunt corpus organicum, nulla deficit organa vanetas, ergo
Dr. Thom: Cæli nullas elicuit operationes ergo et Ar. pr. Ipsius Deus
cæli operari vitalis, vegetativa, sensitiva, et discursiva. at nullum in
est in cælo, ergo et nullum quod ad primum operationes vegetativæ

ꝺ̃ nutritiõ augmtaõ et generaõ, aꝺ ones repugnãt eaꝺ, ut pot
incorruptibile, nõ esse aꝺ ꝺ̃ maiꝰ ꝺ̃ sua ꝺfecta alimẽtõ, nõ
ẽt̃ ones cuꝑ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺescẽꝺt, et ꝺ̃ Eccl. ꝑ. ꝺ̃ ꝑ. ꝺ̃ q. nõ
cꝑaces ꝺ̃ Lons, mẽstitia aut Lætitiꝰ ꝺ̃ q. ꝺ̃ habet sensũ
ꝓpꝛ q. quæ, vel sti fuꝺm alios sensus, cũ aꝺ sensũ ꝓpꝛ q.
qꝺ ꝺ̃ una qualitas qua ẽt eccl. nõ. Ita. ꝑ. ꝑ. q. ẽt eccl.
nullæ ẽ Lætitia aliꝰ rõis, ꝺicit, alias eã cꝑaces mẽtiaꝰ
ꝺ̃ mẽtiꝰ, qꝺ apꝛ ꝺ̃ rige ꝺicẽꝺ. Si ꝺicerẽ ibi eccl. eꝺ aã Loco
tiva, cujus ꝓpria ꝺfinitio, motꝰ localis, ꝑ. Ita. Sic ibi: Ille
ꝰ Lætiꝰ ꝑ. q. ꝺ̃ ꝺ̃ vitalis, qui. motꝰ Lætiꝰ ꝑ. ẽt aã ꝑ. ꝺ̃ ea
Ang. ꝺ̃ co, ut ꝑ. ꝺ̃ mota ꝑ. ꝺ̃.

Ꝓ. Sol. Not. Lmo. Cꝑ. apꝛ. ꝑ. ꝺ̃ vitã ꝺ̃ ẽ ꝺ̃ ẽ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃

tu q. soliditas e aptior ad activitte, tu q. si ecc fluida, n semp servarent eande figura imo ex rapidissimo motu dissolverent. sicut gutta aquae cadens in terra in minutissimas partes dissolvit.
Procedit difficultas de Caelestibus sphaeris.

309. Rx 1mo Firmamentum ec corpus solidum. Ita Rx D. Quod e Ex Arx his verbis: Firmamentum a firmo dictum e quod e solidum. ratio e, tu q. stellae fixae eande semp inter se servant distantiam, er. st affixae corpori solido, tu q. sup firmamentum, st aquae naales, qd si ecc fluidum, sin dere pedere illar.

Rx 2do: Caeli ones st solidi, tu q. Ps. 32 dez: verbo dni caeli firmati st, tu q. de cantas miraculosa ascensio Xti D. qui caelos penetravit, qd si ecc fluidi, absq miraculo potuissent a Xto D. penetrari. tu q. in hac sent. facile explicat quo pacto unicus Motor ad ones stellas firmamenti sufficiat, quin onibus assistat, immediate; eo enim ipso qd uni parte aa movendo assistat, totum movet firmamentum, et ones stellas, quae si ecc fluidae, ad cujusq Motum ecc necessarius unus Alus, neq hic posset in uno loco existere, et deberet caelos stellis se moventibus continuo assistere, qd aquiete et felicitte Anlor, prsq e alienum.

ARTICULUS EDUS.

De Motu caelor et Influxu ta caelor qm Planetar.

310. Nota 1mo: Caelos mobiles ec coordinatos hoc modo, 1mo Empyreum supones, 2do 1mum mobile. 3tio Caelum Cristallinum, 4to Firmamentum seu Caelum Stellar. 5to Caelum Saturni. 6to Jovis, 7mo Martis, 8vo Solis, 9no Veneris, 10, Mercurij, 11. Lunae. quor dispos et proprietates cum onibus dispensationibus habes in tabula in principio hujus distinctionis explicata. nec terreat gna ad ita sphaeram, ut enim e cum caelo cristallino.

Not. 2do: has ones sphaeras habere contiguitte inter se, q. inter orbes caelestes n mediat vacuum, illud nam evitare satagit solertissima naa, neq aer qui e inferior caelo. Stellar quaedam fixae qui eum de situ semp servant et eande inter se distaa habent cam mg e, tae 1022. Alia errantes, ec qd errant in oni parte, ja oni conjunctae ja opposita cernuntur. Not. 4to: Orbes inferiores moveri, ca Ptu e apud Astronomos.

Not. 3tio

Quaeres 1mo: An apud Phos moveas motu intrinseco, an vero ab Intelligentia. Decimus: Caeli activi et ab intrinseco n moveri. q. motus caelor n e active a propria fra neq ad hujus exigentiam, er. A. pr. tu q. te mobile motus ab intrinseco effectu, et ad exigentiam propriae fra qdo e extra suum locum naale, at caelum nunquam de extra

311.

suus Locus naãle, q. ecli cũ moveãr semp̃ manent in eõe Loco, eq
tuq. motq̃ ꝑcedens esse, aspr̃ asp. cõtrario c̃ ꝑter ꝛrnus in eqnõ
aspect cõiectne quesiuit nhõ ad veritatẽ multiplicatne cordis quãcũq
Rõ. Cordis motus q̃ ꝓ intelligeãr. et unus deq cordis moveq aspi
culari ibo. ꝓ. quod Lemã: cordis moveq ad aliquod ꝛsp 312.
posito cõtrario cũ moveq ad, ac nullo occurrẽte rsp̃ctu cordis
seu aptq ad solã motũ erq ꝓ. ꝑ. Ter Stellas nullũ diq agis
excitãt̃ sufficiãt̃ habens virtutẽ ad celeq motũ dos, cui moveãr
Deq im̃diatẽ eduones ꝛ. ꝓ. Spes ꝛ Dominũ sua salutaria aspe
rente accessibq celestia ab Alio, Rocẽima a medijs media adsun
mis regi: Deq ad separatas; q. ante cãr ꝓductne ꝛpponebam
cordis cũ ipõ motq̃ actũ. Advert. Imo: quãs diq Deq
causa tertissima, sit tñ ꝓsens motus rotq, quo ad exercitũ
sui vñ gubernij dest satis. Ado Ad mouentes Cordis rsp̃ctu
q̃ sui gravitãt̃ ꝓpharetas, os cui gravitãs stes ꝓtes. Nec
ꝓ motu inter rupit visio terra, sicut ꝑ nostri custodiãr ne
ruerent. Ito Motq̃ Cordis ad rsp̃situ extrinsecũ nec virtutq
q. vocẽtur cordis aspr̃ aspõ extrinseco respicente ꝓpq cordis vo
ꝓ pius motq̃ ꝓcurrit. 313.
Ad. quod ad Cordis ꝑtes. Imo: Anth. Ad. qui in Edo Dño
Ad. Astr. ꝑtes dei Dñi: numera Intelligẽt̃ ꝓsuerunt tradi
mus ortum. Edo auth. S. scripsit. quae dñi virtutq motricq cor
dis ꝑtes Logice in plurali ut Jos 6. 2q, sub quo curvam qui
le ortum orbe. Sto rñdẽ, argumentq cujq cordis ꝓpria a Deo
designari insignia ꝛ. ꝓ. ꝓ. Jos virtutq cordis officium cordis movere
et custodia unius Imus Deq destinavisse singulis peculiare
Anthon. et cujq cordis. Ito: singulis speciebq ordinatas
usq Astrorũ ut plures asserunt Theologi, ad unumqq corpq
celeste stimes unãm speciẽ ꝛ. 314
Quarti Edo Astrologi Insistunt in Luce Influentia ꝛ
Ad Imo assevt. ꝓ. Gen. 6 Imo ubi de stellis dicit positas eas
in firmamento, ut lucerent ꝛpõ terrã, eo quod Sci: Substan
tias ꝑcedẽs a Substantia astrorũ cordis ꝓ. Imo: q. Sol sua luce mi
nuit illa minari, suo calore omnia vivificat, suo accessu recessu, gaudii
et ꝑssatos causat, et dijrquit, et causa gubernationis in subdi
tis q̃ pessatos causat, et dijrquit, et causa gubernationis in subdi
tis. Edo Imo ꝓbatur ex motu cordis maxi gubernationis in subdi
tis. Sto planetas speculato dominia habent sub humores, nam Saturnus
sine Catholicus, Mars Colericus, Lunaq̃ stuidus, Sol et Jupiter sanguinis
suis motibq̃ fovent et augent.

Sz 2do Cœli et astra vel influunt in corpa hnã, et hoc ostr ex eo, imo qd corpa hnã sit cõpacta ex eisdem elemẽtis, hab cũ illis cõmixtiõem, unde nequeunt post illud influxu talis, qualis cõtingit alia.

315. Ro 3tio: Cœli et astra non influunt directe in libras voluntatis hnã, sed tm aliqualiter et indirecte, scilicet in libertatem arbitrii. Pr. Lemma pars. q. cœlestes agentes mãdes ter possent qd non nisi influxu suã libertatem mittere possent, at hnã voluntas cũ sit spiritualis recaperet in se nõ possent malum influxu, ergo Sed pars. Ergõ communis omnium. Rhcõfq. Talis hæc vis q. cœlestis directe influat in corpa hnã et in co bonitas dispositionem, sit inde sit indirecte in ipsa aã. Sed intima ejus esse cũ corpore unitissimi cernerent. Ex. victrix ejus temperamento, diversos videlicet naturales ut aã esse dicamus, hinc Sanguinei sensuosi, Flegmatici pigri, hoc tm non sit ex necessitate, aã cum sine hoc suo corpori dominari magis ac magis aptata, gratia, unde Gen. 4 habes, sub te erit appetitus tuus, et tu dominaberis illius

316. Inferes hinc: qd Genethliaci certo nõ possunt dicere futura hnã fata. Pr. 1mo: futura nõ cognita Deo, ut sit certa illa Dei C. 4 Annuntiate quæ ventura sunt in futurum, et scietis qd Dii estis. 2do: Rtq S. Gregorius nimis pacifice advertit in postilla sua quidem futuris casibus et eventuis contingentibus annuntiare Deum. 3tio: Cœlestia corpa nullas habent rationes cum dictis futuris habeq. Gen 26: Assyrii cœli noluerunt me tuere quæ timent gentes. 4to: si futura hnã fata pgnent ab planetarum aspectibus Dei, maximi cœlestium stellarum in qua nati sunt et assistentia determinarent futuros hnã eventus, ac ita gemelli in eadem stellatione nati, deberent consimiles, in actibus et passionibus, et hujusmodi duodecim falsitas cernere in Jacobo et Esau gemellis fratribus, cum Deus Planetarios gemellos eadem pars in fato, q. nascuntur sub diversoscopo, deprehendi verosimile opus fuisset non magnæ subtilitatis, potuerunt saltem sub eadem stellatione et sub duodecimo cœlo roscopo, quo tm non obstante ille succedit regno sui cõmanet in stirpe Nisero.

317. Observa: Ex sus unis effectibus quandoq. cœlestibus corporibus nihil cognosci depende dentes immediate ex plenilunio cuius species quæ sunt alios cõmunes sed nihil proprios, et simul absolemnitates etc

gio nullo instante, ut stenebitur vendi. Effecty primi q̃s possit
ab Astrologo certo dici, et cui cœlestium motuum pertubationi
vequaty ma, ab vltimo effecty posteri q̃s certo dici ꝑ possit
ꝑ tm̃ ꝑ Liber q̃ Liquet modi effecty ꝑ solis pedentia celestium
stuti, & a conditionibus tm̃ Astrologia, imo et a motibus
quæ Egyptia et cuncta ꝑ mode rationi. Cui ex. a nullo Astrologo
possint certo cognosci, Lunæ.

Colligesi 3tio: q̃ lucis influxus Calis. & Calicipsa
rum in hæc inferiora ꝑ motu. ꝑ. Imo: omes motus sublunaris
pendet a motu ei. & ꝑ. ꝑ. Imo: in uno quoq; gñe a causa
cæterorum at motus cœlestis e Imo in gñe motus ei. ꝑ. 2do:
Qualitas mixtorum gñis et corruptibilium ꝑ potissime determinens a calor
at cœlestis motus causat calorem ei & ꝑ. ꝑ. ex com. dicio. Motus cœli
& calens.

Ex. 2do: Calor sublunaris dependet im mediate a stellis et mo
tu cœlesti ꝑ vtq; mediante lumine, ut ideo corpora cœlestia ꝑ
influant in sua humana lumen. ꝑ. Imo: Lumen, neq
Qualitas activa ei & ꝑ. ꝑ. Si lumen ei & qualitas activa, haberet
contrariu, q̃ est Frigus reparty at lumen ñ habet contrariu ei &
2do: Capax lumen sole causat esse frigidissimu, & adu
stu. Si accedens q. effecty positivy, nequit pendere ꝑ se a causa ne
gativa. 3tio: Calor a sole pducty penetrat visima terræ eidem
est loca subterranea quo lumen ꝑ ipsum ꝑ vltima terræ eidem
Frigentia. Illumi nati. di habent vim faciendi q. ut hunc habetvi
illumi natus ñ in Qualitativa imo habet virtute maxima expi
gerante.

Colligesi Ato: An Cessante motu Cœlesti, cessant
motus sublunares. & ꝑ. ꝑ. Imo: sublato Imo auf
runtur alia at motus cœlestis Ling em tm̃ ei & ꝑ. ꝑ. Sublata causa
auferuntur effecty at motus cœlestis cessare & causa Lunares in
uno quoq; gñe causa cæterorum ei & ꝑ. ꝑ. 2do: in causis ꝑ secundi
natis ac ordinatis cessante vltimo motore et primo causante
vles cessant motus et sic ꝑ q̃ causæ partiales q. motus particulares, etq
sequentes in ordine ad causa vniversales et superiores, at lunares et agentia, sub
lunaria & causæ superiores inferiores ꝑ se ordinata. Quæ sabordinata
ei & ꝑ. ꝑ. Ita se habet Cœlum ad partes inferiores corpus sublunare
ad cerebrum ad partes superiores corpus humanum
situm, at cessante cerebro in stulto, cessant sensus et motus alte
rius, ut tuty Galeny, et stulti manifeste in experientia.

Poterit cessante motu celesti, non cessante motu
sub Lunari cessare cessantis. Ergo sine motu celesti
in sensibile, perfecta aqua virtute severare a totaliqua virtute, alio
motu a se recepto deo modo, quo impulsa deo severare in
corpore quieto. ARTICOLUS 3us.

Deo Lucem corpori Celestiu.

326. Ad 1um sic proceditur. Videtur quod Deus non debuerit lucem corporibus
Beatorum in visione Dei et aliorum celestium decorationem conferre, sed
ali lumine proprio.
Nota. Edo. Cum intentionem non habeant ponere Lucem, sed Lucentem
immaterialis colustrationis motum, quo apud se aqua, aer
et alia, resplendent nitidas et puras. Sicut illa minuta
Cicerones dicit, sol ponit resplendere lumine ideo vocat terra
Lumines Luna, quia non resplendere habet a sole, qd per exper-
gens in eclipsi ipsi aqua, q. a sole non respicit, sicut totam Lucem
amittit. Similiter placuit ei aqua Lucem a sole et me dicas
quas enim sit soli proximas, ea luce dig resplendent, ut stat visibi-
nere et alias non ita clare vitreas quas sol modig illuminat.

321. Hoc loco sic educitur quid sit eclipsis Lunae, quid Solis?
Eclipsis Lunae est privatio luminis solaris in Luna ob oppositi-
onem diametralem terrae inter solem et lunam. Eclipsis Solis est occul-
tatio lucis in sole nobis facta, ob Lunae interpositionem, inter solem
et terram.
Imago eclipsis Lunae terra lumen solis eripit. Lunae, in eclipsi non solis, Luna
lumen solis impedit, terra; Ipsius est eclipsis, sine conica, et pura
umbra et ad modum pyramidis, Terra nay enim insp unctio. Edo Cylin
drica, quando corpus et opacum, sunt corpori aequalia, et umbra
non erit acuta, ut pyramidis, sed aequalis ad modum columnae.
Probatio. Corpus Lunae rotundum sit minus opaco, umbra erit
sit in infinitum.

322. Dicendum interutramq eclipsim esse, Lunae eclipsim privari
Luna lumine solari, Solem vero eclipsi Lucem eripere, ad vestras radiorum
projectiones, ad terram. Edo eclipsis Lunae est in terra generalis
quae tegit in omni parte terra. Terris solaris vero non potest esse
generalis quia est q. terra est major Luna ideoq sola Luna umbra
aliquando compositi habebit, ipsa Solem ab umbra Lunae
nunquam potest compositi habere, siquidem umbra Lunae, ejus
minor terra.

Tractatus Primus
De Mundo et Elementis.
Articulus Primus
De Mundi Creatione Existentia et Unitate.

Mundus Græce vocatur Cosmos, a Cohærentia, et Ordine, a figura orbi- 225
culari, universum, ab Omnitudine, quasi completum. Hæc Mundi
appellatio dicit, Unam Orbitatem, seu Completionem creaturarum
quæ est in mente divina. Dicit Angelicus, Plurimorum Appellatio-
num Diversitas est propter Diversitatem Ordinis, et Congregationis
corporum aggregatorum. Elementaris, et Elementatorum Compages, quasi dicat
Mundus Inferior, et Lunaris magis sumitur pro aggregato ex istis Elementis
mixtis, et Corporeis mobilibus corporibus Sensibilibus. Et Mundus parum
pro eo differt, quod sit mundialium omnium Spirituum.
Dicit Mundus absolute Unus: Compages enim cœlestium, et terrestrium 224
naturarum, quæ in Mundo continentur, quia a Deo et propter Deum sunt creatæ. Adde: Ordine et Objectis, universa
Mundi Corpora inter se mutuo connexa sunt, et ideo Mundus unus. Partes etiam Mundi sunt Mundus
Major, et Minor, quæ Mundus Major vocatur Mundus quasi Maximus Unus, et Mundus Minor dicitur
Homo, propter quem Mundus factus est, et elementatus. Hujus
Mundi Opifex et Gubernator est Deus, qui Mundum creavit, et elementavit. Hujus
Mundi Collega Deus non est pars Entis Mundi, quia Deus non differt Entitative
Mundi a se ipso.
Mundus est proprie ornatus imperfectis operibus, ordine exigentia, et ma- 225
teria, et ex Imperfectionibus artificiis, aut saltem ex Mathematicis, et Artificiosis Mundi Operibus, ordine, et Artificiosissimo potentissimo. Nec habet Mundus res ipsas
eas quas percipit, sed tantum Species earum. Mundus est proprie factus
Mundi, ita Scriptura omnes Res Creatas Mundum appellat, quia in finitos Mundos
dependentes Non Scimus, nisi figuratis loquendo de Mundo, et Mundi proprietatibus
et Mundi cum Mundo Comparationibus. Positis Mundi plurimis diversitatibus
assignatis, quæ Mundi Unitatem non auferunt, nec ex parte Dei, nec ex parte creaturarum
repugnat Creaturam esse Unam. Dei infinita Virtus, et Mundi finita respondent ad
hoc. Plurimitates a Deo, cujus potentia infinita, Creatæ eum in alterum mun-
dum ingredientur nostra Cognitionem, et extra illam.

326. Mundus dispositus in hac machina q̃ intercludimenta, terra constituit in medio, et q̃m centrum mundi, et q. tota ad centrum. Hoc enim stat in puncto indivisibili: et q. respectu coeli equatur puncto, q̃d vocat terra habet rationem centri, sic cor stat: q̃d aque distat a coelo ex omni parte, et centrum mundi, et terra aque distat a coelo ex omni parte, ergo non potest esse aliud centrum quam terra. Non pot. existere duo mundi, nec duo terre, nec plures, cum quantitas ergo sit finita. Et si aliquis parvus pisciculus in aqua, in ea stella apparens, quod exhalationibus exhalationibus et fallitur. Coelo in aqua cum parte mundi homo existit, videt medietatem coeli et signa zodiaci, et alia medietatem et signa, et occultatur, quod per mediam terram et terra est in medio. Sup terram collocat elementa aqua, nam elementa quae gravia, tendit locum inferiorem quam levia superiorem. Sup aqua et gravior aer, levis terra, et sup terram et ultra aerem collocat. Ultra coelum stellatum aer tum et levior aqua et gravior igne, hinc aer evenit cum aqua in humiditate, et cum igne in calore. Ad tegendum veneris locum sub vera luna collocat ignis elementalis, cujus existentia hinc deprehenditur. Sed de hac luna, Mercurii, veneris, jam dictum est.

CONCLUSIO DUS
De Aeternitate Mundi.

327 Resp: Mundus fuit in tempore creatus a Deo, ac subinde non fuit ab aeterno. est de fide. Ista Conclusio de fide tenetur. in Com. Lat. per Lyram ex 1. Genes, in principio creavit Deus coelum et terram.
Ratio. Quia, potuit Mundus creari in tempore a Deo, cum non. per. Ideo cum negat ab aliis rationes antiquas, q. censet Mundum fuisse, et tempus esse de ente per se. Mundus non potuisset creari in tempore, manifestum q. esset creatus in tempore seculari. Mundus ergo divina voluntate, et q. Mundus creari non potuit, quia ab eo supponitur manifestum. Ita tenet Scotus. Ita fuit ex nihilo, ex puro nihilo ab eo supponitur manifestum. per. q. causa prima potest agere in deficiente materia sua, sicut est causa prima habet esse indeficiens et aeternum. Quod ad Lyram per. Ratio. Mundus creatus fuit mutatione in tempore ut in Deo creatore, et. exercuit se in tempore divisa, ut sequitur mutatio ut divina voluntate. Ratio. Mundus est translatus de non esse ad esse, ut sic actio creatoris sit transiens, ut Deus translatus de non esse ad esse, ergo Mundus creatus sit in tempore. Deus creavit Mundum ab aeterno, sine Deus non fuit ab aeterno subsistens, et determinatus ad creandum in hoc tempore.

328 Sub sole. Non. Lyra per decretum aeternum voluit Deus creare Mundum ab aeterno, sed in tempore, Mundus est post creatus, licet fuit ab aeterno in

Deg omatio trī cōsistactiō in tēpr, eliastact transiens realr disp. 213
ab omnipotē, adcog et actionē illud: in æternis st dē'cē et posse, ac
p̄lica'dū'ē de his quæ st æterna a nāā, nr'ō de his, quæ libere
Deg decreto dependent.
Not. 2do: Deg nō erat vacans otiosq; q̄ nō erat æternū ab æterno
mū'di, q. Deg sapsū' cōmuni caperat filii, et spūitū s. nr'ō creā
tuis. Æterna Ratio. Sde' manens idē, et imp factā dē' verificat uī agit
necessariō, nr'in libero quasp distuli Deg ab æterno, mū'dū erant in
tēpre, ut asserēbant. De, nrīm digere aliquid q̄ nō q̄ est ab æterno pla
cuit nr'oper. & ōpe.
Ex cōtrario erat mū'dū in tēpr, scr'ēdus Rō curiosa quæ SS. PP
et DD. communiter docent. Licet: Mū'dū fuisse satis tēpr verno, q. 3 & 9.
Sec' mū'dū fuisse creatū a Deo tēpre, quo fuit nō paratus, et fuit
nō paratus tēpr verno, ergo mū'dū, et sæcula Deū, et sæculum mortuū mentis mar
tiō erat. Deinde. Mundū fuit nō ab æterno verno tēpre. 2do:
Mū'dū cœpit die Dnico, q. requiescit die 7mo creatōr mundi, qui erat dies
sabbati juxta illud Genesis 2mo decē omniq; quæ fecit Deus die 6to
Sabbati. Mū'dū fuisse factū die 2do Martij, cujus festa SS. PP.
Deo die suis hō reparatū, ac scripserunt Mar. 8. xx.
Dubitat Limo: Utrū Mundū potuerit cē ab æterno?
De pōē affirmo Licet.
Ut cōstat clemente 3. 30. Dub. Limo
Ut cōstat clemente & alijs cōmuniter ab ipō sæculo, sive ut motus tēpis, graecus, de Utrū Mundū
regulas quidā dicūt, et quidē cōmuniter quoad res p̄manentes, potuerit cē ab æ
quæ dicuntur successive ut motus tēpis, graecus, de Utrū Mundū
Neg. 2da pars de p̄manentib, 3tia de tracq; affirm. 1ma D. Aug. Rō.
Rō. 2da: Mundū quoad res p̄manentes potuerat cē ab æterno. 3 31
q. hoc ex nullo cōtra. repug & RR. & SS. Mundū quoad res p̄manentes
terni ab æterno, sic ut cognat ex parte Deī, nec ex parte creaturæ neq;
ex parte creaturæ, ex de nullo cōtra. R. pr. p̄ partes. 1ma pars pro.
2da parte Deī repugnare, maxime q. ēgens libere potens Deū p̄ducere
et ne p̄ducere ab æterno q̄ Mundū et ab æterno nō tollit rāō agentis
libere in p̄ducēdo, et p̄ducēdo. R. p. Deū ēgens libere in p̄ducēdo simul
dona cō libertatis et libera in decernēdo p̄ducere ab æterno q̄ dona
decreta nihil ab æterno, nec aliquid in divina voluntate libertas in
decernendo et 2da p. pr. Creatura ab æterno fuit possibilis et
nō repugnat ex parte erat. 2do: de nūc erit, q. habeat prin
cipiū. Cessat 2da ratio, nec obstat q̄ habeat principiū, p̄ncipiū duratio
nis p̄ncipiū essentiæ aliquo de genere causæ salvat ea ab alio, q̄ de his vide cæt.

3tio Effectq post ec̃ coeq ⁊ huc causa, ut appareat ꝯ Lumine resp
ctu ⁊ dist nde de necessarijs causis, ⁊ ex Lbris de c̃tone dubit
q. de actu mentis C. qui Liber debet ec̃ 2ti D. apsentis D. Bonav
ad 1ste 3rcos lo: a Lmo ins tantis cessantis fore dicitur, et comm
niter Theologi. 3tia pars. pr. Eternitas ex nullo capite repu
g nat creatki, er. & Ph. pr. Eternitas ꝛ repugnat creationis
c̃ actio ⁊ductiva, neq; actio ⁊ductiva de nihilo, er ex nullo
capite. B. pars ad 1ma c̃ertat q. Grãs Vers. ꝯ duratis, c̃ actio
⁊ductiva, et tꝫ c̃ ab eterno. quoad 2dam partẽ, ꝯ quã difficul
tas, pr. q. omnis Creatã ẽt ab eterno, ec̃t tꝫ ex nihilo, er ⁊
Ph. pr. Ex eo q Creatã ẽst ab eterno sequit ec̃ facta ex supp
posito subo ens. omnis. 3tio pr. omnis creatã ec̃t ab eterno, et ordo
grade inter ec̃ et nec̃.

332 Ph. Lmo: Repugnat trinũ a Deo creatu ec̃ ab eterno ut re
manẽs ⁊ trinũ a Deo creati. er ⁊ Jor. pr. q. transit de nec̃ ad ec̃, nequit ec̃ ab eterno ⁊ repugnat trinũ a Deo creat
ut transire de nec̃ ad ec̃. er. & Jor. declarat: q. transit
de nec̃ ad ec̃, fuit ꝓng sub nec̃ q. non sub ec̃ q. fuit dugo sub nõ
nec̃ potuit ec̃ ab eterno ec̃ ens ab eterno, c̃ non ens ec̃ absq; ec̃ di
ũisitio. Nor vo pr: q. ⁊ducit ex nihilo, transit de nec̃ ad ec̃
ꝓng ens fuit sub nec̃, q. non sub ec̃, ut repugnat trinũ creatũ a
Deo nec̃ fuit ex nihilo, er ⁊
Ad 1 neg. Jor. ad cujus ꝓb 1mẽ dis. Jor. q. transit de nec̃ ad ec̃ ne
quit ec̃ ab eterno si ꝓprie transiit ut ꝓpone, C. si ꝓprie transiit
in ipso nunc eterni. N. Jor. ad hujus declara 1mẽ dis. Jor.
q. transit de nec̃ ad ec̃ fuit ꝓng sub nec̃ non ut ꝓpositis, et
separationis ad ec̃. N. non ut ꝓpositis et ⁊junctionis cũ ipso ec̃,
T. Jor.

333 Advertẽ hic loco, q. nihil relata, quã transit ab
nec̃ ad ec̃ non ꝓpositis ec̃ ab eterno, apparet ꝓpositis, nec̃ res creata ab
ab eterno quã transiret de nec̃ ad ec̃ ꝓpositis ec̃ ab eterno apparet
ante. Disparitas ex: q. nec̃ ex annihilatione ꝑ tꝫ
ad quẽ, nec quo annihilatio subsistere non valet, ⁊ nec̃ non ante
ens, c̃ tꝫ a quo exist neq; sine quo creatio subsistere ꝑt. ens nec̃
res dicit ꝑ ex nihilo sufficit ad ꝓ fiat ex ꝓposito subo ad
quo negatio ⁊ rũ creati, necessariã c̃ ita aliud c̃ negatio substi, aliud
neg tio ⁊ rũ creati: Videt nec̃ ita requisitũ necessario ad creandũ.

334 Ph. Edo: Et ꝓng sub ꝓpositi durationẽ ec̃ ꝓ manentia nihil
ec̃ unde res ex nihilo ⁊ ductus sic instanti exigit, ex Edo durat.
hinc ens aliquis sit: Durat Ph. nec̃ est ab eterno, ens a nihilo nec̃
creari ab eterno. R. p. ante eterna nihil c̃, ad q. ante durare aliq

cēt aliqđ, q̄ supponi erā durāte ⁊ tēg existēte cr. ⁊ hoc cadē ⁊ Gētem
alijs tēnis ꝑ ꝓpōi: seruaō creatē. Sz ꝓpter cē ab æterno, ex neg
creatis. 2đ. clarā, q. creatio unius ſm instanti ⁊ ſuccedit seruā
tnē, ꝑ exceptē autē unig instantis, n̄ ꝓtuit creatio cē æterna.
A. ꝑ. ante æternū ſuit, ⁊ ante conservatnē fuit aliqđ nē
ꝑ creatā, et tēg creatq, cr. seruatio ⁊
Ad 2đm. Cū adijuncto ſtnē supra ꝑ. dīt. Nonē. ante duratōnē
ſuā cēt aliqđ n̄ fuit durāo tēporalis. C. sed fuit durāo æterna. Ad
m. huius cr. q̄dē ſt ab æterno, ex ea durāo ſt simul et in re ꝓpe
dē de creatis ꝑ q̄ ꝓt adargm de seruatnē. Ita q̄ in reg quā ſtuor
ab æterno, nec vāone ꝓt dīc̄i q̄ ductio a cōseruatnē. vadē
g. ꝑ ductio ut dīc̄tā a seruatōne ſ. intelligo tēporanea. ⁊ dicit
primū instans in quo res ꝑductā existit, et in 2do seruā, ad
æternitate n̄ dat tōnā instans, ideo n̄ ꝓcedit in 2do instanti
actio seruatiua, ⁊ eger simpl. et ꝑ ſpectua ꝑductio in instanti
æternitatis. Juxta 2đm. 2dus esſe ſcdē ⁊ genijte.
Ad ꝓplis, Conservatio, et nouā de ſpecialis ad ꝓcreatnē cr. dīc̄ creatā
a creatnē. Ad dīc̄. A. n̄ sit Conservatio ꝓpriis. C. res ea ꝑ ductā
ab æterno ꝓpter in tēpore desinij, n̄ erit seruatio æterna. Ad dīc̄.
n̄ sit æterna a parte ante n. n̄ sit æterna a parte ꝓsē. 2.
Ad 3tiū: res creata ab æterno, ꝑductā, semp, et aliqđ. n̄ tōnā 335
ab æterno creatio n̄ distīgt a seruatnē, n̄ 2dus ꝓdēt aliq đo ⁊ aliq
re ab æterna, q. æternus semp ē⁊.
Ad 4tū. Re creata ab æterno ſ. ꝑductā, q. ꝑductā in instanti æter
nitatis, dr̄nē in eternitate. C. seruatione in hoc casu nō differūt
atnē.
Ad 5tō: q̄dq̄ fit ex nihilo fit in tēpore. ex. implicat aliquid fieri 336
ex nihilo ab æterno. A. ꝑ. q̄dq̄ fit ex nihilo incipit cē, ⁊ q̄dq̄ incipit
cē fit in tēpore, ex. ⁊ 2dus ꝑ. tōnā: q̄dq̄ ſt ex nihilo transit de
nō cē ⁊ q̄dq̄ transit a nō cē ad cē, incipit cē. ex. ⁊ 2do: q̄dq̄ imp ex
tat nō cē dī incipit cē, ⁊ q̄dq̄ transit de nō cē ad cē dicit nō cē
cē dī, ex ⁊ 3tiō Multiplex est creationis ab æterno habitus
tōnā cē ex incipit cē: A. ꝑ. Ante talē creatnē n̄ fuit tēpus,
⁊ tēpus dicit carentia, ⁊ q. actus, quā n̄ dat tōnā cē, nec creatio, nec ser
vatio. Ad 6tō: de nō creatō esſe habere ꝓpriū: sui cē, ex ēt creata
habet ꝓpriū esse cē dī.
Ad 7tū. Ad cujus ſtnē ꝓ. dīt. ut eni Crā dicat, fieri ex nihilo
nihil tēnē requirit q̄d incipiat cē, ita, ut ventat ē in aliqua durōne

qd nō erat, & sufficit qd fiat vō q̄nq̄ post sub̄. ad 2ma q̄ fuit
C. 2er. dist. Nor. qd q̄ trahit de vō cō ad cō increi cō. Sī Ly
vō cō sumat categorialiter et negōt, removendo existētiā rei C.
Ly Ly. vō cō sumat q̄ tēdentia positiva creandi in nō cō. Sed
ad creandū nō tēdit sibi tēdit in nihil. 2. Creare est habere
aeterno dicere trāsitū ad nō cō ad cō q. Licet Leibeat sem q̄
cō habere tā cō q̄ existens in nichilo. Unde in transitu
creare de vō cō ad cō Ly vō cō nō debet sumi categorialiter v
negāne removendo actū cō di, q. tm̄ in creatne, quod fuit
in tempore. Ly vō cō sumit p̄ tēpō a quo, de relicto ex exclu-
so. q̄ cō, qui Arrīng adquīt. Ad Edas Neg. Nor. Licet em̄
Deus adduci, impossibile tamen est cō di ut nō p̄ceduo aduci. Ad
3tiū Neg. Nām, ad cujus p̄bnē 2ma dico: Supponi falsū
in actu dari, scilicet instans in quo, desig nabile ante
creatne mūdi ex suppone qd sit Deus ab aeterno. ulterius
p̄bnē Neg. q. gerat. Verbi Dei nō dat 2mū cō, cū Deus
fuisset et sit et est carens p̄ncip. et tm̄ nō cō conservāt
vera q̄ductia. Ad 4tū: dist. A. de nō creando cō Deo
vero p̄ncip causalitē C. p̄ncip. daratonis? N.

337 Ad 1. 2mo: In hypothesi vera ab aeterno nō p̄cederet Deus a
Deo q. in nullo determinato signo, p̄posito a Deo ante p̄dēt tm̄ nō poterit
signo actualiter q̄ducti sui esse cui
in signo adtrecedenti sub p̄dē p̄stituet ex. C. Concess. Im
existens nūqm fuit facta, ab creatne ab aeterno
Ly Deus bene stando videtur inter ea dare dis nis quod
mūdi et libera et aeterna. Sufficit ex libertas in disjunctō et aqua
ad cujq̄ p̄bnē dist. Nec, qd cōmp cujusdā cō. C. qd tempo cujusdā ab
alio ab Deo.

338 Ad 1. Ad: Pro cōtra Arriū & Sanct Verbū Dei vēre
creatū cō eq̄ fuerit ab aeterno, ad cujq̄ argti essentiā, vō
quinq̄ nullas creatā cō ab aeterno. 2. 2mo q. D. Sm
Scotū Sēt. 2mo examinem affirmat creatā fore aqualē Deo
ex sua aeternitate, et hoc modo dicit cō di impugnat mūdi aeter-
nitatē. 2. Ad: Pro in mundo de termino hō Deus cō p̄ncip

es: nulli creare cr.
Ad Oñe. dr. Prō 2ra Pñiē sumū efficacia argtō cū du
bij et Pmissa de fide. Imo onē creaturā cū sequelis in tēpō,
&do: Verba Dñi cū coeterna Pri, ex quibꝫ legitime colligi
dij nr cū creatā Verbū aternū. ad Imo Ofñe dicis, qd D. Au
gnus, optimo quidē qualitē, ex aeternitate, qꝫ cui coeterna
sit aeternitē, sequitur cuiꝫ nāe individuā solis ipsi
nis Divinis cōpetēte. Ad &dm Pri Augnus de aeterni
tate cōstituente aeterna, vide dicta. partes data qm ab im
partibili pata dū tēpus dicit Aug. lib. decimo. Dei. C. 15. affirmāt:
angelos ejusdem naturæ esse coeternos Creatori illosq; sine
ullis extrinsecis immutabili, ejusq; aeternitate factos.

Dubitat &do: An Mundꝫ potuerit esse ab aeterno 339.
quo ad res successivas.
An Mundꝫ potuit esse ab aeterno quoad res successivas.

Soluto Dubio de aeternitate dicendū quoad res successivas
dicentes dū postulat ordo quoad res successivas. Nec res successivæ intelligunt totas tēpꝫ, et partes, eq. cōtinuabile ab aeterno decurrisse, incipiendo ab data hac
hypothesi potuisset moveri ab aeterno. quia in successivis
successivum quippe esse ab aeterno cōtinuum tēporis partes, imo nullas pars
tēporis pōt esse adequate aeterna q. cōtinuans, et tota simul
Ad dubitata an Deus ab aeterno potuerit esse partes successivæ
successivi tā ut omittat Quemadmodum et alia pars in infinitū
a parte ante. Cujus Intelligeā nota: Cōtinuum successivum divi di
vi Cōtinuum et Successivum. Illud cōponitur partibꝫ simul et nullā
quidē interruptis, cujus modus tēpꝫ, et long motꝫ. duratio
nis stat partibꝫ magnitudo nō simul datis et successivis. eg quorum
successivi esse et durare ab Adamo usq; in finē Mundi.
Ad Mundꝫ quoad res successivas potuit esse ab aeterno. Ita
Fr. Ign. &do 26 Ar. Imo. S. &do.

Fr. Imo: Cātū post a Deo moveri, in ipso creationis instanti, ad positi
vum esse durandū. Sic pōt Voluntas creata post seipsum Deum moti
vum esse durandi in ipso creationis instanti, ut pōt do voluntate Dei. 340.
qui in Imo Creationis instanti inducit in rem existentiā, diuturnitatē
es de Actus inBoantibꝫ mentis suæ creationis, seu dū
cognoscunt Objectū Divinū.
Ita &do: Lapis projectus in aera gravitate, motu successivo decurrit

ex. se fuisset creatq ab æterno extra p. ꝑ. ꝑ. centrū ab æterno nō ibi
moveretq. Contr. v. cpi. in eo casu moveret lapis in centrū ab æ
terno & in tēpore. p. Lmū. Motq fuisset ab æterno, secundū ar
ticulū qꝫ si lapis ab æterno creatq extra centrū moveret
ad illud in tēpore, p. ꝫ fuisset instans babens to ab æternitate ꝓpin
quius ante, at hoc est impossibile, nullū ꝙuippe inter duo tēpora ꝓsima ꝑ. æter
nū. ꝑ.

34 Obj. Lmo Durão finita ab æterno existens implicat contra
dictionē ad motq ab æterno creatq, sēd durão finita ab æ
terno existens. ex. g. Durão cū Thensa inter duo instantia de
signabilia ē finita. ad motq ab æterno existens, extenditur
duo instantia, scilicet ins tans creationis et instans hodiernū
quæ sūt ins tantia realiter designabilia, ex. g. Pe recep. Joñ. Neg. min.
ad cujq ꝓmē dis. Jor. Durão inter duo instantia designabilia ē fi
nita. ꝙ. ab æterno ex eis sit Lmū. C. si in nullū Lmū. R. Jor. Si me Lētor dist.
Joñ. Neg. seq. ad dcm. Creatā ab æterno existente fuisse creatā
in instantī ꝑ. nēsi Lmo, qꝫ erat necessariū ut durão cēt finita
se habēs ad Deum fuit producta in instanti æternitatis, ad nullū
Lmo instanti, q. in æternitate nō dat Lmū instans.
Neg Dicas. id ante qd nihilē, vere ē Lmū, at ante instans creationis
ab æterno nihilē ex illud ē Lmū. nā Negat Jor. ex R. D. qui ajt: ea
tēpora. re qd nihilē ē Lmū durationis: in his quæ sub ea ratione temporis nō
instans æternitatis nihilē ex sit ē Lmū
34 a. Obj. 2do. Successio tēporis supponit ē ab æterno ex Lmū dq quæ ad
ores successivas (constituas tēpus) supponit ē ab æterno. R. pr. si successio
tēporis ēt ab æterno, tēpus ēt ex nēt ab æterno, at hoc repugnat
ex. 2 Seq. pr. si successio tēporis ēt ab æterno tēpus quod tale supponit
ēt ab æterno: at requisita ad tale supponendū
ēt ab æterno, tēpus si mul ēt ex ēt ab æterno ex. n. Pro pr.
requisita ad tēpus ad successionē sūt, ē ex nēt, ex. n. A. pr. successio
tēporis supponit ad tēpus ad partes tēporis ex positionis, quæ Lmo desi
nit ad ens actuale ab æterno, ad ens actuale temporale, quæ Lmo desi
nit ad ens actuale temporale
Joñ. ca quo ad successionē ēt requirunt ēt ab æterno si mul. C.
Lapis et ejus caudatio ad Deum neg seq. ac dcm: sicut
ita partes tēporis ꝑteritæ, et ejus caudatio impossibiles in duratione nostra si non

alio æternitatis sinu.

Obs. 3tio: Æternitas excludit fris successionē, et successionem successionis ab æterno. A. pr. prig et posterig, st dormē & sic successionis, & æternitas excludit fris prig et posterig, cūst tota simul, ergo

Ado pars posterior tēporis nequit esse æterna, et neg ipsa tēpg. Pr. ante æternū, cui hūjūst. arg. a parte posteriore tēporis, et aliquid ex tempe pars prior erit. 3tio: neg prior pars tēporis potuit esse ab æterno erit. A. pr. si esset prior pars tēporis ab æterno duraret in priore ad posteriore, hoc est impossibile, ex 8 seq. pr. qd est ab æterno duras in infinitū tēpg ad prior tēporis pars est ab æterno ex. 8.

Ad Obne. dis. Æternitas partis pasta excludit successionē. C. æternitas impartis pasta. Subdis. excludit successionē intrinsecā. Tr. Successionē fris ter. diss. in sensu. D. in extra ej coexistentiā. N. A. Istag tēpg dicens æternū nō qd est ab æterno, sed qd de tota & adū partes ejus, & qd haberet partes priores et posteriores sine prāsp. sicut tēpg dicens æternū apparte post, nō qd ejus pars posterior duraret sine fine, & qd postgenitet partē posteriorē, de re posterior est posterior. ad 2dum: Neg. mām. q. nō valet a pare de toto: et a sensu distributo ad collectivū: sic singulis aquitibus repugnat vāō ūni nō tā eas collectivi, nulla pars alterius et alterius in esse in mundo nostro, nulla pars tēporis est ab æterno, collectio est. Ad 3tium diss. A. neg pater pars tēporis potest ab æterno se solā. D. si ejs addas alia priores et posteriores sine principio neg.

Pro Veritate Solu. Not. Lmo: Quod mobile datur ponga ante motū tūt motū post est æternū, q. nō datur mobile et prig tēpus & causa ejus. Not. 2dum: Verū est de motu tēporis, qd in hac parte instans existens in quo venit dicere: Deus nūt Mobile est in medio tēporis erit, falsū nō est de motu æterno.

3 Ratio: Generationes subsistes potuerūt esse ab æterno. Pr. Per una neg collineatas post aliquid generari ex motu celerior dines ad gehennam sunt lunationes, & circulationes celi possunt esse ab æterno ex. et gnosies.

Contra Generationes subsistes possūt durare in infinitū durare in æternū ex ab æterno. Ado: ut generationes sint æternæ a parte post nō oportet qd aliqua in particulari sit æterna & sufficit qd posit gen. Istæ generationis sint successivi post aliam generationem alia generatio et sic de aliis, ex ut grassit æterna, a parte ante nō requirit qd aliqua sit æterna

343.
2v6

344

in particulari & de antiquis ad graonē sic compositis ad eternitatē
alia grā est de aliis.

Sto Polo. Not. Loco: Nulla scientia aut pars ecclesiastica
calani loco assumatur ad terzolo, nulla quidem pars ea scientia est scientia
pars sed longe remotissima ab ea scientia ad ecclesiasticam pertinet sed
tigi nec ipsa alicuius partis in particulari, & ipsa particularis collectio
subiectae inter quas nullae Lma.

Not. Adq: in aliquo grā in particulari est instituta distantia
a Lma Dei creatrice in qua est ecclesiastica particulari, stin scripsere, ad
eam collectis est ab eterno ex.

Not. 3tio: Semper gratiae ab eterno habuerit principium effectivum
initiū duratiois adeū modus quo gratia Dei, habet principium. gratiae
principium ipsius Dei. Bñdicamus est unus finis respectus
ad creata quae sit in scripturis ipsius respectu totius sanctae.

AB. 360 Lg 3 01 VI.

345. De Elementis in grā est in specie

Elementa ab Arte, sic dicit 3tio de Coelo C. 2. Id in quo alia com-
pora dividuntur in quo eius potentia et actu ipsa vel est in divi-
sibile in alia corpora. Clarig sic. Corpus mixtum ex omnibus
quae omnia mixta componunt, est in quo sit ab resolutum. Dey Corpus mixtum
q. debet ex omnibus mixtum et pro ut pars in mixto existens dicitur ho-
mogeneum q. omnes partes elementi existit pura: Atque de Aqueis
Aeris viris, Loc, haec in mixto ex quo omnia componunt, et in quo ostare
solunt.

346. Elementa juxta Peripatet. et Baconem Sent. sit Aqua aer
Aqua terra. rā est q. sint elementa, qui sit corpora, ex quibus mi-
xta grauia, ut mixta gerant ex 4 componi, igne, aqua aere, terra
ex. 2 n. pr. ex op. p habitu generatu ex terra, ut ex 2 terra solata
va exit in aqua sterilis est, ex opp ē ut terra mixta aliquo aqua et
terra aqua ma de facta indiget calore ad germinandū fructe
exit hyeme sterilis est ex. opp ē ad grā. atq terra aqua ignis mis
pedens sine aere loca est umbrosa et valde sterilia, ex. opp ē
illis elementis ad grā mixtorū perfectorū. deinde qua ex fruite
elementi habet mixtorū resultū, ut ab quisque ea resolui in sua elementa.
Neq dicas ex Aqua aere mixta resolui in sal sulphur et Mercu-
rium: q. in sale, sulphure et mercurio principia ultimata, ex est ipsa sal sulphur
et mercurius, resolvantur in sua elementa.

347. Elementa alterius generis elementorum est ipsorum ex quibus ex de aqua aere
calor frigus, humor, et siccitas, de aqua Lma, sig. et ossa Lma et communia

nigi'mi sensg, ne pe ladeg la gi cosiue essere qualche figura ne' lor
Odor de' vilani. Ques sono qualitates sensitive existentes positive et est mo activa
calor cui' eg. ignis frigiditte' est e sverso. Dei inde ex frigest, carnes siccitte
virtute sui sverso, humiditte vo' corrupsi.

In singulis Elementis 4. Equa filius terre est ut frigiditas humida terra siccha et polida aeris 3 A 8
calida et siccha agm frigida et humida terra siccha et polida aeris
humida et calida. Ex his quatuor elementa et symbola eg ignis et
aer sveniunt in calore aer et aqua in humiditte aqua et terra
in frigiditte. terra et ignis in siccitte. Symbola enim est qua de cuncta
aliqua qualitte co'venium. quedam vo' ex symbola est ex qua in agm
qualitte diverspant. eg. aqua et ignis. aqua nim frigiditas et humida
ignis vo' caliditg et siccg. Ita aer et terra, cum illarum caliditg et humidg
hinc frigiditas et siccus.

Ita de his mundialem mentis situatione, a sanctiore nam ordinata 3 A 9.
ad cui' seruitia et servatione' primi. ut enim elementa et pectus foder
corpulenty inter duo stratia assumpta strata. Postulti extremo et aqua
terres et aria, et cui' utrog salte' in una qualitte sue natu. Ideo inter
ignem humanem caliditg et agm summe frigida inter positam aere, qui
cui' ignis symbolizat cui' celere, et cui aqua in humiditte. et similiter
inter. adre' summe humiditg et terre' summe siccas inter expositam
aqui' qui cui' aere co'munitat in humiditte, et de terra in frigiditte
agm qui cui aere co'munitat in humiditte et de terra in frigiditte.
Ex his Dictis patet: Elementis una' tm co'petere qualitte' in 3 5 o.
summo gradu ut asserit Phs Et de de certa C. 2. his verbis: Q terra
frigi'sima est ex gm frigida, aqua magis frigida qm humida aer magis
humidg qm caliditg ignis qm caliditg qm siccg. Ex quo patet unam
qualitte' principale elementi in summo gradu, ut vera esse et sup
dicta' ppositio nam vera.

De caliditg. Qui' Edas qualitta' intelligim illas que 3 5 1.
oculis et tactu, et odor et sapor. et sui' apud practicos' primas
et operamentorum qui que humiditas Edemitas. Ex calore, siccitte
et humiditte nascuntur odores. Dem' videtur Ex vaporatu' ex pore
mentis ex qui vi salutis nutrent in cognitione spallere.

Edas Qualitates, et ut Aplis dicta, alie exist ex prima mixtu' alicui'
elementi' ille omnes ex Proprio nome, una Qualitta' ex tribus vo' de
calore, odore, et sapore caliditg. Qui' vo' elementa sit, qua ex nulla
no pot in Lapt' mixtu' ex una Qualitta'. et ex alia, et dupla ex
pot sui resultare, Levitas exi' ignis resultat ex calore, gravitas ter
re ex frigiditte, et sic de alijs.

Qualitates qt et Contrarietas qualitta' Edas' 2 D. numerari
ex Phs' sicut ex dura' et molli, viscosa' et aridu'. aspera' et Leve
tenue, et crassu' grave, et leve.

352. Constructio est ... immediate. Et supponit Lyra ut certum ... ipsum elementum ... se immediate in aliud ... sine ulla sui ... Et ... specie aqua eni ... vertitur vapore ... vaporem in pluviam. supponit Ead. de transmutatione elementorum ... et Eadem parte unumquodque elementum ... patitur communiter Eadem et Scotus ... et sortitur aliud ... die universi, Deus ... servat ne omnia ... requerunt elementa descendere ...

Item dubitatur ... utrum elementum ... sit ... Eadem dicit Eadem immediate ... vertitur in aliud. ... Et tamen quia aqua ... calefacta ... in aerem ... Eadem in humiditate, et aer in ignem, cum quo ... communicat in calore. Item ... immittitur quod aqua ... debet ... fortificare immediate ... Et Lyra. Item q. in medio ignis ... aliud ... granum. Eadem quia aqua ... granum ... ignis ... Et ... granum ... ignis ... descendere ...

Observa: quod elementum ... corporis nostri, ... corpus ... elementata ... vertuntur in ... corpora ... Unde ... ignis in aerem ... Et ... aer in aquam, nec aqua in terram ... vertitur.

De elemento ignis.

De 3 elementis ... 353

Quaeres Lyra ... de elemento ignis in ... Quia ... Lyra. Et ... tractat ... ignis ... quia ... Et ... Corpori ... Et ... Eadem ... Et ... Et ... Et

Quarere 3tio curignis diuersig seruos ad umbras q̃m ad radios dolet? Et q. p aere solaris radijs attenuat ac dissecata facilig evolauit spiritus ignis, quo fit ut ignis sit accommodatior ad umbras.

Quarere 4to cur ignis facile seruos subijcere soleat, Et q. aeri cedit ignis ipse ut lucis, id cedit ob pricis vacuis ignis ne tui claudat, ignis autem ignis aere stricto moderato, latu augeri ignis in modum arcus ignis. Et id cedit q. spiritus ignei moderato latu versus spadus ne detinuit, quo etiam fit, ut cedendo semper obstricta sit nullo alio igne accedat. Ceopuesia Nolle durate, versus spiritus ignei ausi. Lanzes. at vo. latu in modum arcus, spiritus ignei ne ignis ad ictibili discutiuntur.

Quarere 5mo. quidnam de ignis excutiat ex silice? Et id peni ex collisione corporum attenuat aer et praxitat ut tenuiores illius partes, quae cum sint ignis symbolae, facile ignem accipiant, nec ranites eius possit ad calorem.

De elemento aeris. Aer est elementum tenue a supra aera globi terraqui nos ad coeli ambitu. Aeris ignis diffusus. desinit ele mentum. Tenuissimus calidus et levis. dq humidissimus q. non impedit officia humidi calidus vo propter summam. dry levis. et vo Levissimus ut ignis. Levitas est ex calore, ut dixit, cui aute aer non est calidus ut spuma neq e tuum me leuis.

De elementis aeris.

Triplex est aeris Boreas Eurus Notus, Septima Media et Infima. Septima est ea quae pars ultra gen ex regio septentrionis radios ab ipsa terra Mundi face regio. Et vesti usq ad tropicum cancri inclusive. Media vero tubo desinit ad planum ad quem elevata vapores aquei et exhalationes terreae ex quibus grandines, nives, pluviae, tonitrua et alia meteora. Infima vero aeris regio, quae est pro dio a centro Mundi tota regio, usq ad coelestia sphaeram ignis. Quidam vero, aut media aeris regio sit frigidissima ex aeris et calidis exhalationibus.

355.

Et id fere pro ex vaporibus aqueis, qui in Edaue ge tio detenti aqua frigida ibi recalfacta, et rursus frigefacta in ut. Quaere Edo. cur de subterraneis longe tepescat dulcis respiratio et aestate non coat? Et q. corpuscula ignis dulcis tenuia detecta commu nicata ni calidis aeris, sibi aqua ibi frigida

de ordi v dat. eis, q̃ ea terra is corpus Beator agilitas.

Bovett aquas &c Dns &c Illo die dabit vocē suā vocē virtutis, &c terrā motus magnus mottie g. sempr dicit in vno p̃ora li sup cōlos. Si vō Inquirat: q̃ masserunt ut oliti aquæ quæ sup cælos? Rō duo ei manifera eas Omnipotēs operat ardore a. vno motilis, et intenerit vapis motus vel ipsius vi hac intentiora causa tūc ignis do ge Canis Eccles. ut vana flamma de pecc. terra solū sue dysppet. Edū Magr Ge cōfūdentes mixta, ut in cōdē hymno Immēse cæli ædifor, qui mixta ne cōfūdens aquæ fluenta dirimeret Solū dedisse homini. Et alij finē Deo sole motū. Unde Aug. Edo de Genes 6. 5. Ra habet ei aquas ibi intelligi dubitē mg Asser ei quippe Lingua sentētia auctoris q̃ non ibi ignis capacitas.

Terra post hac describit, et eius humane siccā sorte ad grauissima. 360 De Elemento Terre

Quæres Imo, an sit Constituenda terra in Centro Mundi. Affirm. Ps. 103. Fundans terram sup stabilitatē suā gravitē. Psalt ei in loco rationis qualitē centrū Mundi. Ita q̃ et Ovid. Metam. l. 6. Terra pilæ similis in medio Iudicium de Deo. Ps. Augustin. Sonip. tribuenti terræ orbiculare ēsse. Ps. 9. Deo et firmauit Orbē terræ. Edo eno. Phil. Ita q. ones partes terræ ut potē Centro gravitatis aquæ graves, et loquē de duab adeo rari. Ita q. Stellæ apparent habitg ubiq terræ Egipte hab ei magna admixtionē, q̃ dicit ei q̃ Certa ei tribuit. Quæres 3tio: An terra sit Immobilis. Affirm. cum Nicolao Copernico de Sens. prescripta ipsig a S. Aug. Eccles. Congregatione Cardinalium die 5. Martij A. 1616. Ps. p. 9. Et firmauit Orbē terrarum qui non movebit. Et Eccl. Stat terra in sempiternum. Et Baruch. 16. clarissime: Cum movet ad faciē ejus omnis terra, ipse enim fundauit eā Et immobilē. Ps. 92. Sol movet, in gyrum terrarum. Et terra quæ est in æternum manet. Deus Eccles. Ps. 92. Et Eccl. 1. Sol oritur, et occidit et ad locum suum revertitur. Et Josue 10. Dixit Sol ne movearis. Et Mund. Deinde mirabile signum Josue petens ut staret Sol per Gabaon, et Sol cessavit et Luna immobile stetit. Deinde si terra moveri in gyrum, lapis sursum jactus ad pedes recidentis, quia cum ea per gyrum ferri. Seq. Ps. 9. cum lapis sursum ferri deorsum ad locum terrestrem motu, mutatis spatijs ac positus, seq lapsus. Loqe absurdum.

Quæres 4to Unde terra habeat tale humiditatē cum sit humana sicca. Et Ita a Deo dispositū, ut cetera sint, ad germinandum ea quæ tulit ex aqua parata habitacula animalibus, sicut humiditate egeant. Tota habitat in minutissimos pavores aeris solvens, ut humidum. Potest autē terra humiditas, tum ex pluvijs, tum ex manifestum

ac incaty dispositionis.

Quarto sto An terra sit nor stellis et sol et luna. Ly affirm. Quia pars
pr. ex 11. 3a sono Lue, qdo corpg opaca cadit et umbra descendit ter-
rig corpus. Luna posto ad terra in exposita inter sole et Luna facit
umbra descendit et ad sp. pr. cui eclipsis Luna umbra terrae.
Sed ras est operis aliqdo tota luna, ad cuius lucem corpg pertingit
umbra terrae, ejus multo nor ipsa terra, cui sp descendit corpg. Lu-
na est nus terra.

COMMENTUM

Ultima

De Mixto et Mistis. Primus

Articulus Primus

362 De Mistione

Quia ex metastoria nata ad ducit ne mixti sine post quas tria ele-
mentis, ea quae de mistione et sua ing. Mistio sit secundum
se aggregatio plurium vel, ut alis mixtio cui hordeo, neg
est solutio. unig in una alterig restgutta aquae vertit in
qui sui mixti selementor com mixtione mutua ex qua resultat
tia species entis p sua, ut calx aqua pulveri ad mixta aere constat
mixto oriuntur rabies. Talis est septa mistio dog in Corpo-
rea, vicuja ori 3tia species substis, apis mistibile devenit
cui gradu aalia, et hoc vicaj 3tia ex alia. et Imperfecta vicuja
ori 3tia substis species diversa ab elementanty, ut ex ea
co mistione terrae et aquae generary lapides. vin ex qua vapo-
re aeris mix gradu. lapides ex nubes. ex distillatio aeris
aut nec mix ab aqua.

363 Con ditiones ad mistione nece sand. st sqtes: unog dus
non mixtis excedat alium, alias excessus traheret ad speciem ex-
tis mistibilis, sicut si quota aquae mitteret in mare. 2da mis-
bilia debent esse diversa et separata. quomodo enim se mutuo inveni
rent interimerent. 3tio debent esse minimis, ad mediocre
manere in virtute primo existentia.

364 Def Mistio a Philo: Misibilium alteratio mutua. Causa finalis mu-
tuae vel: mixti. q. actio et pass mixti. Causa materialis mixti
est ipsa mistibilia ipsa, seu elementa. Causa efficiens ab alijs aqua
mag Deg. ab alijs ex alia. Instrum est Lux, et medium diversa causa effectiva
ad mistionem est ipsa mistibilia mutua reactione alterata. q. elemen-
ta alterata est p mutua reactione reducta ad medium. Habent sta
ficiente virtute ad fluxum mixti, quem nec esse et distinctum
ad illa: quare mixtio nihil est mistibilia collective sumpta et alia

Dicet. elementa intrinseca virtualia mixti et mixtione diuersificata
Ad dis. A. q. excedant mixtu cor collectionu. D. q. exigit ex mixtione
Lites. C.

Quaeret vno. an elementa maneant forte in mixto? Ante
Ad ja. q. ponit elementa edu maa remanere actu in mixto
et etsi q elementa remanerent forte in mixto, edu qualitates eo
rum tale et tale temperatas. Dubitue an elementa maneant actu
edu fras substles in mixto?

Res. Elementa n manent forte in mixto. eo modo
Pr. 1ma fra elementorum ad grue fra mixti, Ad pr. ex eo
Prem. grauitu nig corrpsit ad ing q diuersificat ng grau mixti, sed
sine corruptione fre elementarii.

Pr. 2do. si fras elementorum maneret actu in mixto o ones inferne
ea ete parte mado v diuersale nullu dici posset et D. pr. quo ad una
Pro. 3. fra elementi in prem eande parte mada, ne defecto darent
plures fras substles ineade parte mado q naalr repug nat. Deus
Compositu n ex una, et plura, ita fra substia plitalitate, sicut
genitu et corruptu et plura ipaie diuersa Ad q diuersas fras
Neg. deas illas fras elementaris ee naalr subordinatas ad fra mixti
do et eo possibiles esse eade maa. neut fras corporeitates eo possibiles
esse a intellectiua. nas Contra. q fras mixti ex cipiete et psequi
entes constituere diuersas speciales corpus eo pleti: neg cu dice ad de pri
subordinatis, ut de corporeitate est ratio collectiua. Ad 2ni arguti quod
Eda pars. pr. si fras elementi et mixti essent distincte, maa mix
ta actuata p diuersas, q componerent ex pluribus entibus eo pletis, ut unguen
elementa signi corpus completu.
Dicet:
Ad pmissa neg maa specifica. Ad pmissa elementis actuatis forte
in mixto, ratione suoru qualitatu ex et essentiu. Ad dis. Non neg maa
actu in mixto in gradu intenso, et justa exigentia ipsoru elementi. Ad 2. in
gradu remisso et temperato. Ad Addo. ad causa edu eg. calore forte existi
ens steterit maa eg quid unius, ut pluribus sole.
Instabit, una eg res quia ineat ex quibus componit mixtu remanet in
elementis ergo Ad D. I. si res sub fras p mensuregregatione partiu.
Arist p substle grue rectu ex ligno fistigni, Ad.
Dicet Ado quando actuat ex elementis in mixto. Ad fras
stles mixti, ita non existit gentle fras substles elementi. Ad. fras
aliqd substle derivat ab elementis intra mixti, ex ei gratia. Ad
valeat aliqd derivat in genitu ex ei agenti ita dici secommunicare
effectu, et assimilare eius proprii: neg. mixtu, partes non sunt similares
adeo mixtis esto imperfecta intra substli, qui desit una qualitas.

366. 6 Eqs Impero Dei: Quia ex virtute Dei mens dicitur, eaque post resolui, ob
virtutem in corpus illius exigunt & mixtione et alteratione resultat.

Impro Edi: Ora mixti dicy ex 4 partibus tribus elementorum quas in se otinent 4
jure creationis virtutis, Verbi Dei eni inter miscibilia dispersa unitum in
mixto 4 vocale miscibilium alteratorum uno. 5tio: Mixto tria vocata
virtutum uno 4 partig exercens & proprias operationes. Ste est actualitas
contenta virtutibus gradibus eius vis, mixtionis, formis in 4 partes operantes gen in Deum
aquisita eni vita & operacion, suis auditig acutior & judicia vera.
Nos, sus, audistis, Lapis vita, Anima quota, Mutua decorata Gentilis a mensa
Sufficias & mensa Dogse aligualitate elicere operantes 4 proprias contentas, gra
tuitas in mixto.

A 5to: Qualitas Lonas manere 5tus in mixto et quide caude nus, & assi
stas, que erant in elementis. accid ens eni pot mutari de subo in subo
cu recipy in mau.

369. Non possit substantialiter aligd Elementu transmutare. sed ampositi
aqua in medicte vertit in vinu. Lapsus. ma gutta aque Quas
& exaliente injecta corrumpit et in mustu vertit.

De Ministerio Sacramento.

Tempus, e dispo quedam accidalis 4 qm substatis 5tus mixti, con
376. vayt in mau fidei e certa apportio Libre qualitatum visibilium ista medicani, q
stas mixtus est consentanea, tuto Deo ecclie tuo ad Deum et peracta.
Ad operandum autem sue species qualitatis, malum dicta a 4 Quis qualitatis
5tus in apportione et mechanicis Lonas qualitatu: sicut tepiditas aque
sue 3 Rb species qualitatis 5tus in calore et frigiditate adoperatis.

371 Dodo Deperm in mau, est Mixtorum, illud e apportio qualitas ad exigen mix
tionem exigens 4 pena mau. ut Deo dicit Socrates, et quale 5tus in
Tempus mau ato subdoy in unitorme sue ad Deum, et dispositione, sue ad
justitia. Illudest 4 5tus et qualitatis ad summas qualitates vocata chri
sta est nulla excedat. et talo Deperm in doy in mixtis alias est mu
tatio corruptibilis. Hoc vo, est inaqualis qualitas apportione corrumpit.
doy tu 4 justitia, qi justa exigit in mau mixtu. Stio nota: Deus
ad justitia sue in doy quide species, aliude eni in phlegmaticis, aliud
in cholericis.

372. Deperm ad justitia subdoy in simplex in quo una Qualitas Qualis
est Corporeitas, in quo Epido qualitas Qdo minus. Secus. Deperm
disposita juxta utrig ex 4 qualitatis Qdo minus, doy in Epido Cho
gidii Sanguinis et Corea. Compositarum 4 plex. Deus in qua plebeyus
Libra corporeitatis, Lonas virtus sicitas et calor Qualis, frigiditas et in as
malitas doy Cholerici. Eden in quo calor Sanguinis in as Dacrua et deum
dalitas Sanguinea. Stio in quo humiditas et frigiditas, doy pleni.

et dr. phgo mastica. 4 to ut quo pingo ut est ... et ... dig
me lan ko Leu.

373
221

Educ rey, qd Acompañi sit aptig ad vita' est qd sit, aptig ad ingc
niu. Le sanguchiu' o aptig ad vita', g. d'u' dat Calore et humidit.
qualig virtu. sang. Et Abilsa' melan kolico ad mixtu' ec aptig ad ingenia,
& ad seniu' ingeniu' duo requiritur Subtilitas et maturitas, seu solidit.
sic les dat solidit' melanc kolli maturit' seu subtilit'

De Meteoris. seu Phaenomenis.

374

Meteora dicunt mixta elevata ex aqua mista cum sublimi exhalatione sublunari
nis regione orta. ut sit, cometæ, pluvia, fulgura, venti, &
De Meteora maxime dicuntur halitus qui exhalat ex aqua ad Aëre
salvet pung, et vapor. Fumus vocat exhalatio calida et sicca ex terra
tig terræ locis, calore solis evocata. Vapor vo appellat humidg halitig ex
aquosis locis ex dig

375

Meteora alia sunt sicca. sicc ex fumis conflatur, ut ventis alia est humida ut
nubes pluvia. alia ignea, ut fulgur, stella cadens, aliaque illa strata mig
nea ex imi. Ventus est causa effectiva c sol, non tm g. calore suo subterraneo
& halitus sursum, tralig, et magna ex aëris vi spiru corpis, et tm maxi
me g. subjecta aeris varietas ac dilatas. qd ut clarig patet, si ex vasa aqm
fonta aeni sphæra migas vesicam ita circa glebas terraqueu circumfusas
ut omes ejus partes ambiat ac replebit. Quare si qua de ejus calore tolli
varescant plantæ Luviones ad eas vicina qua densiores ac solidæ gravioris
et dura ut necessest ut aquilitia servet humorem.

376

Cometas in Suprema aeris regione exigunt halitig grari decessus.
unde Cometæ, meteora ignita, meteora mista, cohærans mista ex halita
tione sicca et calida, pinguj sit exempla. parte bene coctæ usitatas habet.
Cometa dr a comis ut sit tm c cometa, & modo barbata, modo calvata. qua
omia solis illustratione ebullant. Videt circa cometa Lumen solare in
orbe quasi capilli cia, ut radies spargat, cometa dr coma alig. si splendet
ille in illas tm parte dirigat in qm cometa tendit motu ipsius, ut
barbata dr, quemia ipsa cometa averti. si autem parte adversa pyra,
calvata vocat, g. cometa ipsum subsequitur.

377

Fulmina Tonitrua Fulgura, et alia Meteora ignita, nec aliud
ex videt qm ex halatus subterraneis ac nitrosa, ex violento partim motu
ri aeris accensa. fiunt hoc modo: causa Nubes: qua exhalatio subterra
ac nitrosa ex tenui, et instar formæ exhalat instar pulveris pyrij, qua
de nubis clausa ira pij, et tonitru, et fulmen, et fulgur efficit.
Fulmen quide ignitum aeris ama de ortu, sive recto, sive ex ligna, mis.
fulgur do seu fulgura tm efficit, quatenus ex aeris dirruscat; & q nubi
magna vi pulsare nequit quin impetu fragor aures ferrat. Atque causa
tonitrui, qd nil aliud est qm sonus violenta mota subtilis exhala

disrupta emanpentis corpus nostrorum. [illegible] [illegible]
te accidit, quo nubes superior aeris calore in aqua conversa, in nube inferiore decidit, et aer inter duas nubes, simul cum sulphureis nitrosis qualitibus interceptus repentino nubis superioris lapsu comminutus, ac virtute elastica quasi esse instaurata, nubem vehementi discussit, magnoque impetu cum ea ex halatione illis sulphureis et nitrosis corpusculis fragore reddit, qui dicitur tonitrum. cornua cervina exhibet quae dicitur fulgur et decisa in aqua impetu percutiendi, quae dicitur fulmen.

374. Iris in nube rorida, seu globulis aqueis, de nube decidentibus generatis colores, ex parhelio et reflexi lucis radiis modificatione, quemadmodum in illa colores, flavi, virides, et purpurei. genuis ex conjunctione unius ad aliud in vicinis solum.

375. Nubes: e vapore addensato. et humidis vaporis condensatis ad ejusdem naturae, vel mixto ex loco in locum, alia ad alias accedendo, et manu a communi nebulae ad haesionem, imo in molem nubis, deinde in vastissimas nubes evadunt. quidam vi ignis vapor exhalationumque partium ita tenuis ut sub aere levitas sicut fit, dum in aere sic pendunt nubes suaque spacitate, solaribus radiis, transitu interclusa, quodcunque aqua ut gutta in vaporem resolvendum in terram relabuntur.

376. Ros: est humor extremissimis aeris exhalationibus vaporibus particulis, nocturno frigore collectis et paulo ante solis ortum, ex quibus insensibiles coacervatae, congestae, plantis foliis herbis, et aliis inhaerens. Pros a cerior frigore congelata pruina, halitu crystallino frigore congesto, aura serotina dejecta.

377. Pluvia est nubes in aqua solutae, cujus particulae, si antea in gelu terram stringant, congelatae, et minus frigore coacti gravi decurrunt grandine. quae ex alieno sanguine, et lactea dicitur pluvia, et venis edita, quae solo humore et loris nutrientibus aut alio succo manat deinde; quae etiam aliquo pacto ex varia decidant, hoc modo fit, vel quae generatio vi tactu solis, aut vaporem exhalatione ejus aere mixtis, vel quae impetu, vento turbinis, nimbus cadit. Regis aliquo cum pluvia accidit ipse Iris vento turbinis impulsa.

378. Nix aut aliud est quod ex ros flocces et hiemis remissione aqua pluviales, instar spumae mustum aere ad nitrosum et frigore corrupti exurgunt. hinc est, quod nix pacem dicitur terrae promovere, quoniam omnem terram sale volatili abundat. Caudex est causae adustionum utilitas ad hiemis partes agelatas a patre divino ordinatas, et salutari restitutas.

379. Quaeres hic unde ignis sub terra nei? Causantur.
Ignis Causam ex sicca et calida exhalatione in terrae cavernis occlusa, quae si ibi salsedinem aut aliam materiam combustibilem reperiat, incendium causat. hinc est terrae motus causa est halitus seu spiritus ventus calidus, in cavernis terrae occlusus et foras erumpere nitens.

[illegible] spatiorum [illegible] meteororum
ec vapores et exhalationes, remotam vero, aquam et terram. 384
Edo Loco Principium Metheororum ec aerem. 222

Infero 3tio Causam perse efficientem metheororum quae corpo
ra caelestia et maxime soli, nam sol et astra, suo calore pervadendo 385
do terram et aquam easdemque rarefaciendo, et attenuando, exhala
tiones et vapores educunt, eductos in sublime elevant interventu le
vitatis, quae calore et levitatem consequitur. Elevatos in varia for
mant metheora, medijs tamen aliis causis inferioribus, puta income
tas medio calore supremae regionis aereae in nubes, pluvias, et
similia, beneficio frigoris, mediae Regionis. Infulgura et fulmina
beneficio motus et agitationis. Diximus causa perse, nam causa per accidens
est antiphristhasis, seu circumsystentia contrarij, nam tunc magis con
trarium crescit quando gis circumferunt et circumdant a suo contrario. Et dicitur causa
per accidens quia nihil influit in effectum, sed tantum est occasio excrescentiae.
Haec sufficiant ad 1mam Partem Physicae

Ad M. D. G. B. V. M. O. et SS. Angeli, Mariae Magdalenae, Augustini & Veneratione.

223

Physica
Scientia seu Naturalis
In Sent. Joan. Baconij,
Pars Eda, De Anima.

Accedimus tandem ad postremam cursus physici partem, quaestiones de aa ad Phi. spectantes explicaturi. cum enim aa sit naa quaedam perfectissima, ut porrectus mobile, principiumque motus perfectissimi, nemirum vitalis, hinc nostrum est, de ea disserere, praeeunte nobis Dr. qui in 2mo Eda, Prol. Ar. dicit: Consideratio de aa est consideratio naalis, quia aa est unum entium naalium. Ostendit scilicet quo et attributum Phicae, de qua consueta methodo solitaque dispone in 3 distnes, Distnum in 3 Quaestiones singularumque quaestionum in 3 argtelos. agemus.

Distinctio 1ma
De Anima.
Quaestio Prima
De Anima in communi.

NB hic Tractatus in hoatque die 38 bris Ao Dni 1744.

Articulus Primus.
De Quidditate et Divisione Animae.

Quia aa est Prim eidi et operandi saltem radicale, hinc applici definitione explicandi. Prima definitio exp. pute principium eidi, pro altera vero pute principium operandi.

Prima Definitio aae est: Actus 1mus, corporis Phici organici potentia vitae habentis &c. exp. dicitur aa esse actus quae part. est genus, quod convenit cum omni alio actu, substantiali et accidentali, completo et incompleto. dicitur actus 1mus, quod differt a fris accidentalibus quae sunt actus Edi. dicitur Corporis, idest naae 1mae, quae est corpus transcendentale, quod differt a spiritu. dicitur corporis phici, idest naalis, quia aa non est actus corporis artificialis, eg. candelabri. dicitur organici, quia aa petit actuare corpus constans partibus heterogeneis, seu diversae rnis, ad diversas functiones vitae. Unde hinc corpus constat capite, brachijs, pedibus. ad diversos actus vitae plantae enim constant radice, foliis, cortice, fructibus vocantur, atque organica hujus modi partes, quae sunt organa seu instrumenta, ad functiones vitae. dicitur postea potentia vitae habentis, ut sequitur hanc organizationem, non debere esse

ad vitalia officia ineptã qualis ẽ organizatio statua lapidea. ⁊ dicitur
ea organizatione sed virtute. Colligo ꝑ quod licet de ratione ⁊ius
pdicti integrantis ⁊ insuere corpg organici ⁊ ea tñ que conducit ad
actg vitales. Nisi dicas ꝑ dicatur corpg organicũ Leue consistat qui
buscũq; partibg heterogeneis.

3. Ad Defnĩ ad hoc ẽ. Id quo primo, sentimo, loco moueamur et
intelligimus. qua ꝛ dicit ad hoc ꝛ ad ea ꝛ ꝛ ꝛ

specie diversa. nec enim videtur repugnare quin una et eadem res sit pars alterius, haec autem species differt ab alia vel genus diversa. Quare licet differentia specifica vegibilis, patrabilis, et huiusmodi talis sub aliqua differentia, et constituant in primas species distinctas non constituunt distinctas species subalternas, sed constituunt diversa genera, cum diversitate specierum subalternarum, sicut non constituunt diversa genera, cum diversitate specierum infimarum, immo ejusdem speciei subalternatae. Dicendum quod differentia vegibilis patrabilis, etc. diversificare constitutionem sensibilis interioris, et exteriorum. differentia vero formae diversificare formam intellectivam in ratione actus, inquantum huiusmodi formae actuant materiam, sive diversificare materiam secundum actum sensitivae, et intellectivae. Unde patet ex dictis nova species animalis sub genere sensibilis.

Ad 3. Ad tertium dicendum quod motus localis ad volandum pertinet ad facultatem locomotivam quae est aliquid animae sensitivae, quia etiam motus localis pertinet ad animalia perfecta. Ad 4. Ad quartum dicendum quod aves habent pedes ad ambulandum, et unguis ad capiendum, et rostrum ad comedendum, et alas ad volandum, et pennas ad tegendum. Et sic patet quod omnia membra avium ordinantur ad actum animae sensitivae, et ad actum vitae animalis. Et ideo non oportet quod habeant aliquod membrum ordinatum ad actum animae vegetativae, quia hoc esset superfluum. Ad 5. Ad quintum dicendum quod plures aves in uno vivere non videntur simul, quia vivere plantarum est magis separatum. est enim vermes duas, Universale et Singulare particulare aliud, est Ens viventis. et Tegha, negotium vitae, vegetativae et sensitivae. Unde Synodus actuum Can. Ado sic habet, apparent quibusdam in tanta impietatis deformitate, ut ausi sint habere dogmatizent tales ista duo in unum esse, et non testamentum, quod ecclesia Dei una aut vetus sive nova vocant, et Synodus Anathematizat. Et ratio quia unum actum vegetandi, sentiendi et discernendi, quia necessitas quia in una Synodo actus malus distinctus. Ad. per quod ad vitam non sufficiens ad actum vegetativum sicut per quod animal, magis nobis. Hi actus sunt corporales, ad quae vita per quae opera corporis fiunt ergo Ad. per quod operatur non est principium. et ideo actus vitae corporis fiunt ergo Ad. ad vitam vitae sunt actus vitae et sensitivae. Ad 6. Ad sextum dicendum quod ignis in mundo toto, alibi in inferno, alibi in purgatorio, quod una SS. PP. Ad. Cogo.

Ad. Ad. Ad.

devenirent suis corpi informatâ aâ sensitiva, aõ ratõe n̄ haberet, hoc falsũ ẽ. p. Seq. p. aâ ẽ actꝰ Lonus, corpis p hoc orgnici, at si aâ sibi devenirẽt corpi informato aâ sensitiva q̄ haberet ja ratõe actꝰ Lonis cuj fala corpus ẽt actu Lone jã Gorentũ ac Gorcupatũ, ergo si p

Corpi ẽ aâ vegetiva destruj, ad vegtiva sensitiva, v cũ ea manere, quia ut hũ dicẽ post, per q̄ non quis de Lonis pa. p. quibꝰ de rebꝰ ipsis disputes, imo potiꝰ eas fouet, ac conservat, sed aâ vegetiva ẽ dis poõ destitutiva, ergo n̄ destruj. Sed nec manet, q. destitutiva manere cũ vegetiva sensitiva, quẽ actꝰ Lonus.

1Ra. Stag Colligę Lone: Qd aâ quę in corpus ascula ingrediũtur introduj ẽ aâ rũs, sed q. Sed ipsę repetẽs corpuscula dis ꝓsistẽtes ad fœtores intra q̄m ad operationes sensitivas, est ad has postea, ipsę q̄m ad operationes rationis q̄m ad has in ꝓfectionis ad ꝓfectiva, sed dicendũ est unicã sibi rationẽ actu aâ rũs, tribuj ipsę esse actu ẽt in corpore vitæ operationes q̄m sentiũt, sed q. sentiũt ipsę q̄m sentiũt.

2Da. Colligę Edo: Stãa vegetiva sensitiva et Rõlis in Lone ꝑ accidens ꝓ dicatã ꝗ̃ de ratõe, quia corpa aâ vegtiva sensitiva sunt corruptibilia, ꝗ̃ corruptione tñ cũ ratõe Lis, sed corruptibilia sũt non nec corruꝑ quasi esse ꝗ̃ ꝗ̃ ratõe a corpore esto manẽte ampliatus, ꝗ̃ ꝗ̃ operanda exercitia.

3Ta. Colligę 3tio: Stãa rũs ẽ assistẽs corpi ergastico, quẽ actꝰ Lonus corpis organici ratione vera Lone corpui tũc, sunt etiã q̄ ad entitatẽ q̄ ad vegetativa q̄ ad sensitiva actus rõlis ẽt cũ poõ vitæ vegetativæ, quia q̄ ad sensitiva q̄ ad rationalia.

4Ta. Colligę 4to: quia Stã Corporeitij, dicẽtes in Lone aâ aõ rũs tñ aâ vegetativa et sensitiva, q̄ dicẽtes ab incõe ab aõ rũs rationalis ẽ. p. aâ rũs inse bonitatẽ n̄ ꝓ gradu corporis, sed tñ in se bonitatẽ q̄ vegetativa et sensitiva, quia licet hæc sit ꝓ corpis, tñ n̄ ẽt ẽtia corporea, ẽ ẽtia Stã distincta a corporea et incorporea. Sed dicunt cogitamur de aâ ratõe q̄ sit aâ Stã corporis q̄ tñ ꝓ destructione gradu corporis q. et ꝑ substãs ẽ ẽtia actꝰ Long Lone, quin gradũ ꝓ positus in hac existentia ẽ aparẽs dũ dicã. Neg. Mã. ut 3tio Q. q. oppõnẽs Mosis: ducant: in aâ gentia sensitiva q̄ destruj vegetiva, sed alterutra in adventu ad alij q. cessetaa ꝓ destruj vegtiva ẽ vagãs cũ una cæteris unde A. Lone in resp. ad Lonũ dus. ajt: Cõdo Stãa advenis corpi in ꝓximo capaci Stãe vegtiva et sensitiva.

CHRISTVS DOMINVS

Sit Amen dicẽs apostolis.

16. Nota Lone: Substãa ois rũs ẽ cre poã ad agẽdũ aâ cũ rũs, indiuj dicẽs Nota ad eos qui secũdã voluntatẽ dei agũt dicẽs: Beati qui custodiũt iudicium et facit justitiam. Notare Lo ꝓhoc M. 116. Substãa ẽ immediate operata vas, neq̄ q̄ ꝓ operetur ꝓ poõ distinctas.

Not. Phi: Poss nutritiva et generativa et sensitiva vegetativa possunt esse sensitiva, memoria, sensus exteriores et interiores, et sensitiva appetitiva intellectiva voluntate ad actum. de singulis Modi sunt Quaes. 225

Not. 4to, Quod actus in Epla dicitur aperitur et operatio alio in organo. 17

Posse organo sit, quae ad operationes indigent corporeo organo, possunt esse vivientia, intellect occasio ad videndum. Posse in organo sit, quae ad proprium actum indigent organo corporeo.

Nota. 5to: Quod organum, sollicitudo distinguitur ab actu. Hic in fine sit omnia potentiae organa vel sensationes neque sunt corporalia, ut potentiae corporis organi. Quaeri potest in recto, distinctum a substantia.

Obes. Posse corpus vitales dentur realiter cum actu. Sta Ab D. Scoto 1tt 18
prig, una Thom. Dr. Limo: cum D. Aug. Quod Trinit. C. 11. Deus habet
memoria, Intellectu voluntas quasi una Mens et Spiritus, et universitas,
quia tres sunt substantiae sit, et una substantia. Corpus in tres actus sub unum,
tres sunt unus quo una vita, una mens, una actus vita.

Dr. Ego respondeo: Limo Intellect Voluntas distinguuntur actu et actu posse vitales
vitiget operatus idem in re, et A. p. idem sunt distinctis possunt significare
sed modis actuandi et distinctis, actum intelligere et voluntarie, licet verum
et bonum realiter dicunt idem. Ego: Si posse distinctum actu intelligere et
actum in mediate, actus una Numero. Nego. Thom. Si posse
inter se et actus actu differunt maxime quod diversitate actuum intelligendi et
amandi actu. actu specie diversos. Potius una pars, quae actus est dicit
sufficit ultima potentia actum amoris et actu voluntas ergo. Ad 4to: actum in
medio operatur ergo A. pr. actus influit ignem diuturnum actum Listen
ergo A. pr. actus potentiae actus Lux actus calor influit ergo Arg. pr.
Ego causa Lima causarum immediate quae potentiae actiones actuales
sunt pendo talis causis ergo non ad 2 do.

Ad Limo: Arguit. quod operatio, seu substantia requisit idem subiectum actu erat 19.
principium remotum semper. Nego. actus falsum est in Thom. Sent. ut Quodlib. 5. 5.
Bull: Inordinata. sunt substantia duo realiter realiter actu substantia, et est pars
non substantia, significatur distinctis.

Nego. ergo quae distinctio realis gradus, praeter separationem subiectum actu pars
quae Ens sit ex toto Deus. praecipue ante esse et immediate separantur pars
operandi esse.

Quia Tabit: Quia actus est actu respectu Virtutis Thalgi
potentiae, et duo realiter ab illis, ex et quia substantia, aperatio quo.
Nego. Ibi. ad solam entis Chamite quia actus actu quia quod potentia potentia
potentia ex parte. actu quidem realiter dicit habitu ut fides spei potentia natura
et operandi habitu ex ordine gratia sensibus ex. Ut potentia habitus cujus influxus

operaꝫ dñi.

20 Obs Eccl: Intlg et Voluntas diꝫ entia diuersa, ex. et abaꝺ. Arg. pl. A. per. Diuersa specifica supponit diuersa entia. Intlgere et Voluntas diꝫ specie inter se, ergo Eccl. recte ꝺ inter se, sicut intelligere et amare intelligentis substa. Ita Voluntas diꝫ realr separaꝫ per aposi diuersa, ex ab intellectu. A constat in casu abstractiue. Arg. p. 7. g. sic ergo gen intlg ꝺ poꝫ ee Ad Eccl: nihil post moueri realr ab ente, et voluntas mouet intellm, ex.

Ad Arg. A. ad Rma ꝺna, pñm ꝺico, distue specifica si semp tu ꝺan in entibus, ex ni actus et potentia et bonum ab diuersis specie ꝺ ejꝰ tm entibus. ad secuꝫ ꝺa ex. diuersa specifica, sufficit diuersitas ꝺ ejꝰ Rationis intlti. Ad Eccl: pñm ꝺico: Deus intelligit a se, et a se intelligit, et vere ens a se realr, ut pet in Deus, quante in ens sua scitia, et esse voluntas ejꝰ eadem, quatenus finis diuersa entibus, ad suum bonum a natura, ꝺ diuersi entibus ex pers. Con. Rivera. Neg.

a 1. Ad 2 Rio: Semg corpora diuersa realr ab aꝰ nihil ex. et poꝺ. A. Imaale diuersa realr ab ijs materialibus ut, semg corpora, ergo id imaale ex. N. pr. Semg corpora, ergo ea, quae realr a nostro corpore, sicut ea sensatio imaale, ex. Corpora non, ea entia poꝺ sine materialem Licet in presentiorgana corporea. S

Dices: Si ens corporeum ejꝰ entia sine materialem, ergo et ea nihil eis utrum status separatus sine requisitum ad separata, ergo et ea realr nunquam ostenderet, ex. Eccl. Si non ens corporeum ad entia spiritualia nunquam languescere ut aut defatigaretur exercitij sensatiui, sicut nec angli non sentiunt fatigari, ex. Neg. Neg. seq. g. actus sensatio poterit a subo immaali abs deo elicit post abs ab separata. Deinde ad dictum Eccl, debet ipse poni actus Immaterialis eo ipso quo ad actus, ut actus eius corporei organici eliciere possit dictus actus sensatiui, quia fuerit in corpore organizato. Ad Eccl

Humanos nihil languescere ex humana sensatione neg. pon sensitiua ut ea parta Log. Non igit spiritus corporeis, ad suum actus exercitium, spiritu aut placidis ex primus demittis corporeus quey sic languescit virtus sensitiua sicut flamma pabulo deficiente extinguit. Ad Eccl: Oculus corporeus atqui imaale in visio sui hinc no sequitur imaale pte et tm corporeum imaale.

a 2 Pro Solue dico Nego. Ima: Licet gravitas corporis in centro realr diuersa a substantia corporea gravi, ad eam tamen ejꝰ substantia non refertur ut ejꝰ speciem sufficiat, ita quia mihi realr diuersa sit ab ipsa substantia, licet gravitas ꝺ structa substantia, non tm diuersa poꝺ Locomotiua, aposi a mea

q. nec separa. Not. Edo: vrg Anis et equs st̃ q̃ud c̃ substrã de
dr̃ie. Sb̃ q. vo Edie. Gn. Not. Sto ex testu D. Paulid 26
Rom 7mo: Vide alia Lege in mẽbris meis, repugnante Legi mentis
mee. Solu̇ de dua pore pugnã ornãdine et dr̃ie in tractu q. vo
inter pona. Similiter Sanctus Pl. dicẽdo mlt̃ ma aa intelligit de dr̃
tr̃alis seu vitl n̄ realiter esse. Not. 4to: q̃ pot̃ mlt̃ ma, disp
vgãr ab aa, q̃uis nisi n̄ fiat mediante calore dr̃ie to ab anima q.
p calore fit separatio ab aa isnome diate. Not. 5to: Principe
mẽdi videl̃ Spiãpi et dr̃i operari exi seq̃ ad ea.
Ducere q̃ sub rõe Bõi specie p actu et Objecto. 27
Bõ mo vel speciem in mẽbris ab anima rac q. specias exist̃ca sumi
a ma ist̃ca, v a dissa ecẽtia, s ostm̃ negẽtã ist̃ca pot̃ neq ejus
dissa ecẽtia. Ad 1m. Edo: pot̃ species exist̃ca, ab ito dr̃i q. pot̃
respectum ecẽtr q. Spiãm ostm, tãqm mensura p̃pria p̃festãs.
Ad 3tio: pot̃ species ist̃ca de, a respectu dr̃ie ad p̃priam actq et
ogta tu q. pot̃ videri, nec intelligit nr̃a dr̃i posse, nisi p ordinẽ
ad p̃priam actq tu q. pot̃ dr̃inary ist̃ca ad certã speciẽ per
oblãte trãdte ad p̃priu ostm. Tu q. constitu est dr̃ie ma ad scia
est pot̃ dissolvi p ordinẽ ad diversa ostm, aliq salti p dr̃ie tã. Modus
actiãdi vide ostm, ca 6.

ARTICVLVS IIKVS

De Constitõ Viventis.

Constat ex dictis aa ee fra esse viventis, cui videt quo vivimus, et quis quidquid
nos in noscimus. Ducit: quid nẽ viventis sit intelligẽdu: Et Nota Lmo dissi
cultr̃ peti ex conceptu vite in comuni, ad cui rationẽ requiritur incrementa, passiones et motus,
sensitiva et Intellectiva. Not. Edo: Omnes Latini patres qm animam,
Deq quippe et Arabes substrue viventes, nr̃a anima te. Not. 3tio: vi
tas dicẽdi in substãs et accidẽ illac Lmo radix operationis vitalis, et dr̃ie vite
in actu Lmo: hinc to e accidens sup addita de gr̃a actionis, et dr̃ie vita mat
Edo: Vita substãs, dodr̃ in substãs copletas ut Deq Angls. et substãs cor
pr̃les, que anima sua cum corpore organico constituit actu. Et nr̃ dodr̃ in sensitiva
vegetativa et Laoso. Justissm̃ in ea accidit. in Vegetativa, sensitiva et Intellectiva.
Vbrig viventia dodr̃ in plantis et Brutis. Lmus q actio vitalis p̃cipue 25
ca. cujus modi e constitui ex corpore et ad vegetativa, que e p̃ncipalissima vegetationis
sui, accretionis, et alia huiusmodi vitalia. Vivens Sancte e to mediante actione
vitali perfecti Ostm. Hoc subdivi in sensitivum et Intellectivum. Illud perfectum
Ostm est constitutum p sensationes interna et externas, Instinctu, et appetitu p̃ma q p
pont in motibus Instinctus et Voluntas.
Juxta commune Philosophi, vivere e movere seipsa: Intelligo Lmo de mo 26
tu activo, vide passivo tale ostm motu habet ex alio, et in ea manente. Ipse
ge Edo: de motu extis in sola causa stante et loca mutante, qualis subs

gravia et levia p̃ et trin̄ de motu vi loco nāli; vers. quos Lis et Multi caelorum,
Qd gravia et levia n̄ habent p̃ p̃ unā Linea, et vers. una pars, a tra
stra de terminata ā se movet.

27 ℣ Liber. Vivens juxta vocē omnē sensū sit motoris a ejusdē, n̄ onlo ſ̄
docuerunt in explicādo quid sit movere rejecis. p̃ut p̃tinet ad vivēs
constitutionē. Thom. affirmāt ea a seipsis moveri, quae habent rationē
causae principij, respectu p̃pij motus. p̃tene, q. gravia et levia, et ea
ſa phantes p̃pij motus n̄ trā p̃t vivētia. Et affirmant ea et vivēntia
esse a seipsis moveri. quos possūt tendere in sectis n̄ dum n̄ tene, q. p̃ hoc
n̄ esse vivēt. p̃fecti ut plantae arbores.

28 ℣ Sic ea. Et N D. in Lmo D. 15 Et 16 3. sequitur clare rationē arist
Vivētis, in actu mo ne cognitive explicari. Virtus attractiva, et formati
va, seu transformativa vivēntium intrinsec. et essp. Haec Def: de Virtus attractiva
vivēt. q. one vivens ad id ad trahit ut in seo vertat. vel q. ti accipiō sua
ut plantae attrahunt alimētū ut in seo vertat. vel q. ti accipiō p̃pria substā
vivētis. Et vivens sensit. trahit ad se rē species p̃ sensū. Denq vivens Intle ut Deus
Angel. ho trahit in trōsē mediante intellectu. Et formativa ha
transformativa rē q. vivens in seo vertit et quasi transmutat res quas comedit
et eni plantae alimētū p̃ nutritivo attrahit ut in sē p̃pria substā
vivētis. Vivens Intle trahens ad seipsū multitudinē specie et congre
quasi in rem intellectā et transmutāte sequitur Intle juxta Arist. cognoscibile lapidi
fit lapis q. sic tanta grāa una p̃ receptivū p̃ sua p̃pria cognitiva fit lapis
de vivens non attrahit ea intra se fit vivēs ad se, q. attrahit ut intellecta ut
fit det est fieri, modo intali et p̃ virtutē sua p̃priorē seu p̃ organa ad sua
tandē institutā a nā, n̄ p̃ mera ja transeuntia. Hinc vivens differt
a rebus alijs n̄ vivētibus, in hoc ea trahit ad se res p̃ actus sua p̃prios,
ut magis per rē attrahunt respectu ad se, p̃ actus sua p̃prios.
Nota: Ly Virtus attractiva ut dicit ordinē ad vivēntia, sunt enim
generātes plantas immediatā ex terra, non vivētia, sed
solus ordo Harmoniae ad vegetabil. Virtus actiua qua formativa vivētis in
actu Edo, regitur ad dictā explicō: Actio in manens, transformativa
vel attractiva in substā vivēntis.

29. Pro Solo. Not. Imo: Cleri affirmans n̄ attrahi p̃ virtutē p̃hone ex
motā in tali, p̃ positione aggenerativa, et edo p̃ q. modo,
ac patula cognita applicatus a vento in subdā ejus.
Not. 2do: Pōt aliquis Inferre seipsū moveat in bonū attractiva Dei
eni p̃ possit ex dicto dictū ab toto, sed hoc excepta rōne habet locū
vel in ad edo, et seipsū movet actione in bonū attractiva, et cōpa
tione finali: atten si implicēt affirmēt. N D. Pōt de ad extractiva
pōt vocari, p̃ficit, de regula p̃ virtutē cognoscitiva, et attractiva.
Not. 3tio: Deus n̄ trahit spēles rē ad se, q. one vel p̃ sensitivos imo

in scripto artic. Causa est finis & vltio totius, finitum autem est.

QVÆSTIO X Dct.

De Animæ Mali in Communi.

ARTICVLVS I.

An Anima Mali sit Diuisibilis.

Nota Imo. Anima Mali ee prius indiuisibile ones Cath. Tenet, tñ q. si est diuisibilis in partes Essentiales m corruptibiles, diuisio quippe, est via ad corruptionem, vbi q. videret ens, posset una pars in Gehennam mitti, altera asce dere in Cælum. Not. 2do: Anima Negetiua plantæ ee diuisibile in partes integrantes experientia constat, tamen absque se in terra plastica, nec reuiuiscere ac crescere, ex integ sumptione. Constat do Anima sensitiua in quiete du. Lima sectis, et creat, quas ex pectoraliis ee diuisibiles, vt impectoris. sic Thom. 2da one ad 2m diuisibile, sit proxt.

Rec. Animæ Impectoralis qua vocat animosa et diuisibilis in partes integrales. c Coma. Pl. et 4 Ld. in 2 D 17, Ex. A. 2 32. his verbis, cu dicit Aquilla, ad sensu apparet, quamuis habeat vitam de se Lacertus etc. Aug. testatur scribens Lacertos decapitatos partes illas vitales seruare distendere, quasi ex duobus animalibus, et una parte ex pectus fugere, vt fugiendo testatur.

Rec. 2da Est animalis, siue expectoralis siue impectoralis animalis, ee diuisibilis in partes integrales. Ita Ld. Pr. Imo Est substantia Corporea, est ee diuisibilis in partes integrantes, ut est animalis, ee substantia composita, ergo in certa, licet extensa, qua scilicet pars integrans distinctus ee vitalis compositus ex partibus integrantibus Vt. Physis. N. Eg 3. Pr. Ito vti Ld. Loco citato ubi sic habet: Causa quare forma educta seu ens educens sit talis ne Imo, in ee operari ee q. educi de potentia animalis. Est animalis Educi de subiecto diuisibili, ee diuisibile.

Corp: Anima animalis una pars educi ex una parte Imo, et alia ex alia, sicut vitalis integralis compositi ex partibus, vt dictum Educi ex toto Mixto vitali, sic tota Educi ex qualibet parte alias diuisibili animalis potentia in toto et tota in qualibet parte, quæ Imo educi scilicet diuisibiliter pugnat substantiæ animalis, Corpus esse Ld. D. ita tenentibus. Ego non annuo.

Ob: D Aug. 6 de Ordine dicit, cuius libet animalis, tota in toto, et tota in qualibet parte. Contra Arist. lib de Juuentute et senectute, et alios Philosophi, hoc animal tantum pectoralis dixerunt ab impectoralis.

Resp. Ld. D. Augus. ita ee legi, vocat partem, ex aliorum opinione vbi dicit, tota in toto totaliter actiue. Non vt totaliter integraliter. Arist. ad quem, ipse dixerat esse animalis impectoralis tantum pectoralis esse desumpti, Quia diuisibiles sunt tales in ecdo, quæ in informando. animalia impectoralis animalis, in infrado

indivisibiles ergo sunt entia absolute.

34 Dicend aã Bruti e indivisibilis in infrado ex e in ecãdo. Dg. pr excessũ aã
intellectũ sũt indivisibiles in infrando ex
parte, s aã Bruti e indivisibiles in infrando ex
Sc. exp. A. aã Bruti e indivisibilis in infrando p. partes nimis par
tes corporis in frare. D. ge tota in qualibet parte, Dn. Sc. et reg. ad qũ
Sc nõ neg. Jdr. ex eo enim qd aã vltimũ sit tota in toto et tota in qualibet parte
et pr. ex indivisibile entitoc. qd vltimũ indivisibilis in infrando, pcedit exeo,
qd nõ possit una parte pnãg. gmãdeat infrare, nõ g. corpg qd aut ng
ceteras infrat.

35. Pro Solo. Nost. Lmo. Ip. ex solo capite eque sentit eque ipe ex dolore
in stanti, nõ ob defectũ qualitis dolorifere, et ip qualitas dolorifera in pate sua
ut accurratius succedat partizare. Vnde nõ ip sentit dolorẽ stim. g. totũ
sicut in capite, et in pede habeat anima.

Nost. Ado Licet aã Bruti acta nõ dubitandũ tñ sore divisibiles. indivi
sibiles enim actus animã Bruti in partes remanentes exercentes
dis pothũ, que eis necessaria ad earũ seruatiõ. cũ enim aã Bruti sit no
bilior anima pla tã et in cetis Bruti nõ qd nobiliores dis pões exigãt
ac sui de in parte aculta eaã defectu, seruari nequit, s g. talis pars ab
alijs separata reuiscere nequit eaã in sua ad qs seruatiõ necessarijs
qd actis efficaciter Dr. exeo qd Lies vermis, in partes dissectus vivat, pr ista
diversio ipi sit in loco suo. sicut ex exeo, qd vermis sic mactatus diuisio nẽ in
loco facta, nõ sequit illũ entioc indivisibile eq ita deducet nõ post aã Bru
ti. contra partes eã eo qd ase invicẽ aculte, viuere nequeunt.

ARTICVLVS. 2. DVS.

An Partes Integrates aã Materiale sint Homogeneæ?

36. Cũ anima maãlis, partibus dis heterogeneis constet dicet qd aã totã
Quarg. ex an hoc sit homogeneum v heterogeneum.

Nost. Plures partes animæ ex homogeneis, scilicet quæ infrant partes nimis
lares, eg. duos oculos. Quarũ anguli infrant partes corporis heterogeneæ,
eg. duri oculi sint homogeneæ.

37 Res Amã Materialis ex partibus homogeneis. Pr. Lmo sic arguit
materia cõponens ex heterogeneis deo materiæ g. elicit operationes specie diver
sas, ut hæc vasti in pat et Dn. pr. effectus specie diversi, pcedunt ex diversis ab
ejusdẽ causa. ergo Pr. Idem mo sol producit in metalla specie diversa. appetẽs
elicit actus distantes, et fugã. Voluntas amoris et odij.

Pr. Ado si aã materialis cõponens ex partibus heterogeneis deo materiæ g.
infrant partes heterogeneas ut neq hæc vasti in pat ergo Dn. pr. g. calor vitalis
in corpore suo materiæ infrat organa, et partes heterogeneas, et tñ in ogãis ejus

de vnā er. pr. nō existit in ea ad nā ad orgā dā, partes nō ligas
corporis hūi sīt p virtualitatē homogeneas er. et exhīā aa irrationalē.
Nota. Ptō āās p fector āāliū ēt aliquādo hēt hērogas, nimirū virtūs 38
nec hac hēt hērogeneitatē, virtūs, objēt homogeneitātē, g. ēt ad extrīseca ū. 228
pectu āās, et hrīg exigunt ēt hūi ipsig. Ad vō sīt hēt hērogneā virtūs ex
eo ēstat qd exigāt diversa orgānā.
Ad 2. Dā. Ad tōtū homogeneū, er. A. pr. si āās ēt tōtū homogeneū. 39.
quālibet pars āālis ā, sicut qualibet pars aquæ ē aqua. Ad hoc f. dīcēdū
Edo pars āē infrās oculus pōtīs diversā organisationē, a pārte āē infrā
mante audītū er. ut partes dissimilares. Ad qua. pr. si cūi ēt partes ejus
dē speciēj nō exigerēt organa diversa nātūrīs, g. cūi partes ignis, ut homo
g eneā, qualibet exigit calorē, ja vō āā eqūi, ēt leonis, specie differūt, g. exigūt
orgāna diversa specieī er.
Ad Neg. A. ad 1ma ejus p 1mē Neg. Mor. divisa cūi p medium la certa qua
libet pars vocāt ā sensūs, er ē dā. Ad Edū Ad 1mē Neg. A. qualibet
cūi pars exigit tōtā organizationē p se. Licet suppositā eductionē exhac
nrā parte organizata oculariter exigatur ea infrare. Ad Edo dist. A. pars
āē infrās oculus pōtīs diversā organizationē exigēā partelari ipsig pōtīs.
N. exigēa totig ad. D. A. et Neg. Neg. Ad Ad dā dā ā equi et leonis, Neg
partēs āē cūi equi et leonis, ut frō totales, neq habēt attributionē ad usū
vī vers, ja vō partes integrantes aā equi ut substāē partiales, ut subordi
nātē ad usū vivens ut nē dā.
Pro Solu. Nota hīc 2mo qm libet pars āā mālis eq. sensitiva sibi ut 40.
caro omnes et singulas potās sensitivas, sicut quilibet gregarius albedinem, sibi ut ēfectū
virtutē dig rogatas visus, qd vō pars instrāns organum visig, nō potest in eo audi
tus elicere, nō provenit ex defectu virtutis, sed defectu organi, et alia ēt dicendū.
Si aute dētur eras sint, quæ sit causa determnās hāc nrā partē āā ad organum
visig, illā ad organum auditig, cū sint omnes ejus dē rōnis? Ad determnari p actus ē
ductivos quos equus ex hac nra parte non alia.
Not. Edo: 1ma Corporeitas nō sit dīs tīcta aā ut in hōe, ē hēt hērogā,
si vō ēt individua ē homogenea. et hūi virtūs hēt hērogenea. ut hic in 38.

Quot Partes Corporis Humani ad Animam?

Partig corporis quædā sunt solidæ, ut caro dentes ossa, et aliæ vocātē ut 41.
sanguis Lac, et aliī humores, de singulis ē difficultās. Dicendū, illas tm
corporis partes ad quas sit aliqua organo instructa a nāā ad actg vitales
ānimā cūi ē actus totius corporis p hanc organicā, et subtilē certā carnē et nervos
ingressa infrans, ut anima, aliegy cūi pīnus sumptionē, ac [illegible]

vitaliter cū accessis acq vitalis. Corpus siquidem ex carne, nervo, ex
organis instructa, a natura ad actionē, et conversionē alimenti in
substā suā. Quarū, aut extrema partes inquirendā.

42. Nota Imo: apte respondet in corpore humano sanguini vegetali et ar
tificiali. Sanguis venalis dr qui in venis circuit, hic dr deductus, dr
sanguis nutritius, q. i. valde in alimentū viventis, descriptū in medicis
ad ejus nutritionē. Sanguis arterialis dr qui in receptaculo arteriarū
vas. Not. Edo in sanguine articulari de quadā particulas carnosas pupi
43 formi, exquisite elaboratas a quā quā optimā, et subtilissimā substā
rity vocary. Hor alij sūt vitales alij vo animales. vitales grauy est de pu
riori optima sanguinis portione in sinistro cordis ventriculo dr corde in signi
ma diuq actionē calore est capiunt, quo dei do per arterias in totū corpus
diffusi, nativo calore omni partiū fouens et sustentans ejus vitā, et opera
tiū vitaliū instrumenta. Spiritu animales generā in cerebro ex purissimo dr vita
li sanguine elaboratis, et appensis nervos quos diximus, et diffundun
tur per nervorū dr instrumenta sensuū motuq. Cetera quae in ejus vasis
sunt certū, p. res. Nostra:

44 Nullus sanguis in forma aā. est p. D. in 3
pr. Imo Sanguis est alimentū immediatū vivorū, at nulla alimentū intrā ab
sit. pri. q. vivorū in substā vivorū, a quo conversionē pr. erat vivens, at omnia alimē
ta pri. in substā vivorū in sua vivā ex. pr. Edo sanguis pr. pars
spiritualis corporis ex. pr. in forma aā. A. pr. sū q. Leg dicit sanguis est alimentū
in poā sua q. Sanguis carnis vitor pr. est ipse in Eucharistia, quia humo duo constituy
ossa nervi caro. Edo pr. Imus A. aliqua sanguis portio, est in animalibus, et
et alia. st. exiones. Homogenea. A. p. est alia portio sanguinis, pr. pri
mes ad veritē nāe huā, at alia portio, pr. inferior, aā. ex. pr. vide q certa, vero
alia portio in frauy aā ad veritē huā nāe nostrae. Si cui dubio post inducat. Ter prop
N. D. Lo. exi. dicēte si substracta una quarta sanguinis vel amplius, nāe melius
est habeat gmanstre illa pr. fuit de veritē nāe huā. Subsumo: sed nāe hu
mana sāpe habet melius. Ergo substractū aliquis portionis sanguinis, erit
Consti. Morbi oriuntur frequentius ex minori sanguinis copia, ex qua
quinē pr. vivent, Reg ad finē, gritē nāe. Ergo vivent.

45 Pr. 3tio. Res. Sanguis pr. continua ex carne et spiritu, ex pr. insurgit ad sang. pt. q. medium illius pr. ut ad in sua, pr. valet in grave parte, dis continu
ans, ut pt in assatione magna. A. pr. sūq alimentū aptū nutrire pr.
post continuari cum suis stā abi. sūq. si sanguis sua ex est continuē cum car
ne et aliis partiū viventi, pr. mittere formā assq dolore ejus pr. nam ad non
dolet ex appensā. Licet exi aliqua stā pā patiatur dolorē, in assatione vapu
ris fuit tū patiatur in missione sang suis.
Confr. dolor fit, ex solutione continuy, at in sanguis continuatur cum carne,
pr. objecit frau multi, assq solutione continuy ex. pr. assq dolore.
pro solo. Not. Imo Sanguis pr. ex. sit in animali, q. tunc ad se cū dam ad
integritē, qualesq vita desit ille pr. in animali pr. pot, unde et Versū dominū, q pū pot

De Anima Vegetativa.

In Consideratione Animæ in communi ad 3as species addeducimus. et Prius sit de aïa Vegetativa.

QUÆSTIO PRIMA.

De Quiditate Animæ Vegetativæ et ejus potentiis.

1g. Anima Vegetativa sic optime definitur. Id quo vivens primo, accersitur et generatur. v Principium vitalæ generationis nutritionis et decrescentiæ. Exp. def. Principium vitale, Intelligit de principio radicali et positivo Loco agnito, cujus ope corpus convenientes cui adjacens sensitiva et intellectiva. alias partes. et differens a quas aïa vegetativa dicitur pati ab ejsdem.

2c. Exemplum. quo Magis Lux vita Animæ Vegetativæ. Et aïa vegetativa specificatur ab aïa plantæ dividi in arbores, frutices, herbas olus et bulbum. Arbor est planta lignescens aptata assurgere in magnas proceritates, et ramos. frutex est planta lignescens, valens assurgere ad magnas proceritates et ramos. vide Pt

3i. Dicta Nro 1g. de necessitate vitæ accipere debes, ut tres illæ species, sibi sunt invicem vitales, Irrationalis quidem est alia aliqua sensu, ex propria specie carentia, ut dicit de talpa, sic et quædam vivacia, sit et quibus avis, gratiosa et copetit, ea scilicet, quæ est sola pastus actus omnis propius, et ista, ut res illæ facultates, et functiones vivendi sibi convenias.

3e. Sed Anima Vegetativa T. numerata a Phe inter quas Dei principes, et ministros. Illa et dicit in fine primi entis hæc vocatur in me dicta est consecutione ordinata. Principes et ejus pte: Nutritiva, Auctiva, et Generativa. Est enim ut sæpe principes aïæ vegetativæ, qt et ejus actus principales et principii ut actus principii aïæ vegetativæ dicit ejus def. et dicere Potentia Ministra et ejus: Attractiva, Retentrix, Concoctrix, et Expultrix excepta quid sens. De Generatione vide Phys. N. 1g4. a.

3i. Quid sit aïa et Pota Generativa quatenus finem do hæc vegetantis, et ea Facultate, ad similia ex similibus, pro ut dicit, seu ut cum multiplicandum Grate et aïa vivacium gignendi principio conjunctum in similitudine a Plutr. Exp. g: dey duplex actus principium, quo pars et genus ad ones generationis dicit. Nivcentia a vivente ita ut sit genus, requirit ad generationem ejus vivens vivacia. cujus defectu deductis calentiæ ab Anæ aïæ vegetativæ vitalis. dy a principium. g. dicit ea principium activum dicitur, cujus defectu deductio Cor, ex costa Adæ, principium fuit vitalis gratia, fuit enim principium. ma aliter habendo et mere passive, qua ipse nec pilla Adæ dici potuerat, unde S. Thom. 1 par q. 92 Art. 2. ad 3m. Nulla inter Cor et Adam omnia Cangrui nitro

cognoscit. [illegible] q. generans [illegible] genitum ex aliquo
principio substantiae ejus intrinsece communicato et ex natura sua ordinato ad gene-
randum cujus ratione plures cum generante conjungi. hoc in Creatis est sperma, a
grante decisum. In Divinis vero est ipsa Deitas, quae per gratiam communicatur ver-
bo. Ex quo.

54 Infer: productionem Animi a Deo, esse in generatione, licet enim fuerit, origo viventis a
vivente, non fuit a principio conjuncto, q. nihil est in Animis, quod prius fuerit Deo conju-
ctum. deinde in similitudine naturae, quae verba sunt intelligenda. Primo de similitudine
substantiali, non de accidentali: cujus defectu, pulices et pediculi, non generantur vitaliter ab
homine, q. ab ipso specie differunt. nec sufficit similitudo in natura grica, alias vermes
geniti, de substantia humana, erunt filii hominis, ut potest similes in natura grica animalis. unde
gratia muli, est etiam in similitudine naturae partiale. Ergo [illegible] in similitudine, filium
debere esse imaginem ex instituto producta ad repraesentandum Patrem, est enim hoc discri-
men, inter similitudinem et imaginem, quod similitudo per se non est facta ad repraesentandum
bene autem imago. Duo enim alba sunt similia, neutrum tamen alterius imago. Pater
etiam est similis filio non vero imago ipsius, at filius est imago Patris, non ex ipsa intrinsece
naturae factus est ad repraesentandum Patrem.

55. Quaeres Quid sit Potentia Nutrit. Respondeo est potentia Vitalis, qua alimentum conver-
tit in substantiam aliti. disque realiter adequate a grativa, tum quod ordinatur ad diversos
fines, nam grativa ordinatur ad conservandam speciem, nutriva ad conservandum individuum.
grativa ad substantiam completam filii, nutritiva ad partiale viventis
substantiam tum quod vivens per actum grandi, amittit portionem substantiae, quam mit-
tit extra se, per nutritionem vero acquirit. tum quod potentia grativa, extra sciens, nutritiva
est immanens.

Quaeres Quid sit Potentia Auctrix? Respondeo est facultate vitale, qua vivens
suscepto alimento acquirit jere quantitatem. Itaque omnis potentia augmentativa est ali-
mentum non ad dum substantiam, sed dum quantitatem ut enim substantia, est natura potentiae nutriti-
vae, sed vero habet quantitatem est natura potentiae augmentativae.

ARTICULUS EDUS.

An Plantae sint Viventes?

Negaverat vitam plantis Stoici, sicut et recentes Carthistae. ultra vim
sensitivam admittebat Manihes et Anaxagoras, testibus S. Aug. et Pho.
Quid sentiendum? Sit Nostra Sententia.

56 Resol. Plantae vivunt. ratio est, tum quod plantae se movent ab intrinseco, attra-
hendo succum sibi conformem, propriae nutritioni et augmentationi consentaneum. tum quod
plantae habent corpus organicum ad functiones immanentes obeundas. sicut enim
in animalibus est os ad sumendum cibum, ita in arboribus sunt radices, quibus succum et
alimentum trahunt a terra, fibraeque vices venarum gerunt, ad distribuendum
alimentum per totum corpus plantae, ex plantae vivunt. tum quod per intus sum-
ptionem alimenti crescit, et nutrit versus omnes partes, vivit, at plantae
est hujusmodi, ut expergeam patet, etc.

mãd cõsuessibiles. Edo ig nis in insp̃ritu crescere p̃s, plãsta vẽ habẽ. Ann
tenos a nãã Ph.cos. ad Etã Reg. Nouẽ esse vẽ, q̃uis in plãtis mirãg a
stato et colore. Sũ calores ipsi pectis, qui hũana q̃ quoniã ad vertimus plã 231
tas alimẽtũ trahere, et tractũ in suã substãã diuertẽ, cop nutriri, sustẽ
ri crescere et augescere, sine illis calore de negare nõ possumus.

ARTICVLVS DECIMVS.

Num Plantæ Sentiant?

Sed Plantæ q̃ sentiũt, sic cõmuniter est: stat cõtra D. Aug. l. 27 de ver 60
bis Dñi post. 6. sup his verbis, vitis vinea cum vivet, arescit cũ moriẽ. Vita ista
nõ habet sensũ. p̃r. mane. Si plantæ haberent sensũ, nasi mẽ dactũ
suũ nõ habẽt ergo. Nec p̃r. quæ est ædita tactus capacia doloris, ac voluptatis,
nec dolor nec voluptas cõpetãs, ergo D. p̃r. quæ est cõtra Aug. Ma de quæstõ
ne. Quis gligenca quæsiuit ipsæ arbores quasq̃ patrociniũ q̃ret, quæ doloris
tem gãtua declinãt, erudit. Ipsæ plantæ sto p̃ angas, nõ pugnãtes aut
facẽtia alia nãlia in dolore nõ retinãtes. Reg dicãs illas nõ ligare, q. radicibꝰ
nõ cõprehẽdi ligari. Nã arbores, dant q̃ motus, ut se tueant, cur er
plantis non sit cõpedes?

Pro Solucõ. Not. Ime q̃ plantæ videãt, distinguere interspacia utiles 61.
et nocios, q̃ cum meres ad sustinẽdũ se porrigunt, cleũ aute accersãt, q̃
ad bonos sole quærẽdũ, nõ ires in altũ se erigunt, q̃ palma, quia ad altera pal-
ma se pectãt, priusq̃ nõ afferant nulla p̃gressũ his collegi, sensus et cognõ
scẽdi, hæc cũ omnia omnẽ accurate attractiõe, et disputatiõe q̃ærẽ
tia nã ergo dicendo. Sũt ea in nata p̃fectione et virtute occulta.
Not. Edo p̃ q̃ Edo dicãs, Edo affirmans dari ãã plãtis, intelligit
sponsa, seu Ecclesia, quæ venit ãã suos imperatꝰ q̃ dicit aliquo se
su a natura, dicẽ aute plãtis ãã, q. ej assimilãt in affectione cũ sen
su, q̃ cætera ãalia nõ faciũt.

DISQVISITIO DECIMA.

De Anima Sensitiva.

Dari ãã sensitiva in brutis certũ ẽ, cõtra Carthesiũ, nã brutã pollent 62
memoria sensitiva, attestante D. Augus. Lib. de Corrept. c. 13. Bis ver.
habentẽ memoriã, et pecora, et aves alloquia, nõ cuiuslia nidorũ
preterent nõ alia multa quibꝰ assuescũt, neq enim et aspescere valerẽt
nisi p̃ memoriã, de hac in presenti Nobis sermo est, 2do ordo nu
meria dispone.

Tractatus de Anima

De Anima Sensitiva et ejus Potentijs.

Articulus Primus

Quid detur Anima Sensitiva et ejus Pota. corporalis

63 Sensitiva aa. 2dum vocalis putet causa fortis, sic definij. Actus primus corporis physici organici, poa. dicatur esse vel habeatur. Quo vero primo aspm ostendi sua actuum corpl. sic: Primo aspm quo sentimus et loco motivae sunt quod dicas ad sensitivae. Quantum vero ad vegetativas,

64. Pota. Anae Sensitivae et D. sicuti: sensus, appetitus, et Facultas Loco motiva q. aalia cognoscunt, vel sibi presentes, et ad Dictat sensus, quae sibi deesse cognoscat, appetunt. Tunc appetitus. cui vis appetus sequatur secundum dictum sensus fortis vis objecta distant et indigent facultate loco motiva.

65. Sensus dividuntur in externos et Internos. Interni sunt intra corpus aalis et subdividuntur in sensum communem, Imaginativam, Estimativam, Memorativam cogitativam et Phantasiam. Sensus externi juxta. numerum quinq. et pro externi, et sunt simplices. Nisi dividi quinq. et tacty. Circa Res sensu Nota. Tangi enim instare et tangi dari. sicut Nihil. et solum dicitur tangi corpus in parte vivente organica infra, et in quo existit spus actus.

66. Appetitus sensitivi et Facultates irascibilis, et concupiscibilis. ad Invicem Primus. Actus quia duo versari circa bonum et spes et desperatio duo circa malum et timor et audacia. Sig. sicut ira, indignatio Spes et malum et bonum. Si minister ad corpus. Specetur actus sensi, prospera mori desiderium, et gaudium. Mali vero mali, sicut, bonum, fuga, et Instinctus.

Secretia. Loco Motivae appetitus, alia progressiva restativa aalis. Pectis, quia aa. unum aliud Locum petunt, alia vero quae sotes Faciliores vias et consilijs, quae excommunicent Locum mutant, habent quidam motum dilatationis et constrictionis. Quod vero hae pota Loco motivae sit vitalis ps: sug. potale potest aat. sapius moveri sug. et motus vitalis sug. ratione motus Localis vitalis. Metaphore accidimus. ut argentum vivum dictus. undeagens exterius, non potuit modo Generatio effectiva et motus applicativa.

67 Quare. Imo Anima sensitiva externi sensus et Bruti Species diffundi. Ante Ly Nos. Sensus dicuntur aptae consideratibiles, vadum in, vel secundum Ly. Vadum in considerably placet, et inordinabo ad Naturam cujus est appetitus.

2 dus ee Sto ssiverary in Sti et in ordine ad ssria ostia, aquisq; speci
fica. Sunt ad quattro.

Ly 1mo: Sensq Sanis et brutis diffrus specie, ut ssp nentates ss, etc
cu 2da ee Sto ch sacramenti cu aabus specie diversis.

Ly 2do Talis sensq 2dus ee Sto st diffrt specie. In hac enim rid crassa
species ab eode Sto fili. Ac imagines S. Bast. argentea et picta, species
essentiales secundu se ssnes, st ad 2dus ei intra et nr presentia, ut imagines
sensibiles in linea intelligibili cu eode ssotipso.

Quidam 2dus Sth sensq asserunt ssgnm pnsentie Sto ee ex
tensa, seu Sti Color Sti Sti in ssonet Sto Eucharistia existi
bgnes ssnes ut visu attingi. Sed me nr possse nalo vid ex in ssria specie
q. post visum desit naalis extensio, cessit et nr extensus, ut ssotipse nal
sportorans sit ex naalo ssnes. Ly 2dus Color existens in corpore sti
D. videns a nobis pea monodo naali, qu mentis salutiferus species, sub q. corp
Sti sanguis in Eucharistia, Loco substitues panis, qua ssmi Pastoris sensibilis
vacuo adeu ei sin est nr pte. sub q. Corpsq Sti D. in Eucharistia, vere dgnos
sensq Sacerdotu consecretari, et glorian sub accidentibq, ex est videns.

Ly 3tio Color existens modo in extenso ponse divisibilitq attingi ab visu
Aug. 2. Tho. 1ma pan. 2 76. Ar. 7mo ad 2dus ajt: Occultus Sti Dei existens
sti in Eucharistia, videri nequit, quoniam nr videndi modus quem in ea
habet. sub q. potia naalis pot divisibilitq elevari, ad speciem dimensionis
nalis, et sic q pot elevari, ad speciem dimensionis coloris modo in extenso existendo
nalo existendo.

Quidam 3tio Sti occultq corporeq ssgnis divisibilitq elevari ad corpus
Xti q. Arist. est sensibile per se naturaliter ab affirmativa sensibili, ejusdem
ista glosa fris Doctore in tertio dist nostra Lag de Eu et Sacrtia.

Dr. Lime cu Thom S. Aug. Lib 21. de civitate Dei 6. q. ubi hac habet:
si enim corpora videri corpora ab spiritu, quia si tantu sit potia spiritus
corpus, ut corpus videatur et spiritus.

Dr. 2do arge: Agens corporeum sensibile ipso
divisibilitq elevari, ut agat in spiritum q. ignis sanctus ad crucia dos
monos, et Sanctus Christi Quia et nos scimus Sti Dei 2dum elevatum gratia spiritu
ex et occultq corporeq. sub q. pot. q. nr non desse ei ssportio possibilitq, existenti
et passum, quia ssportio inter potia et Objm. obedientialis operativa
Dr. 3tio et operatio in corporea, fit extrinsece, potia cognoscitiva
corporea. ergo sub q. pot. sub spanitq, sub q. simul potia cognoscitiva specifica
ad cognita potia operativa specifica ad operatione dei Sti. Sed operatio
ex objecto incorporeum fit extrinsece secundu obedientialem potia cognoscitivam corpoream.

segr. Dec. 3 virtg cõdi cõ mãlo pe exterra sacra poẽ Odoctrã, poẽ
hõra maditer. 2 Pe exobseruatã Euch. Sacr. in quo substãc mãis
corpis et sanguis Xti realr existunt et qualr sub quib modo sit in dicto Sacto
et specieb q. soto in toto et toto in qualibet parte.

70. Pro Solo cõdis pos. Lone in tanto veru cõgdctm pdo visiua, dctae
stingi ab illa sub raõne fmli scilicet sub cõ colorati, inquantus põt visi
ua videra in suo cõ naali, qua teng vñ videmus occulis ad poste ad ocu
lũ est ut elevatus ac in spiritu Dei modo s. Nota intellectiue seu gõ azno
do. 2 conoscg post divinitg pass Xpi in spiritu sub raone visibilis rei extn
p̃ st elevari ad vid du sapore.

roborans qualitatem immutantis

Nos. Eodo genio occulg corporeg hug pgsit elevari ad vid du spiritu
cculg Xti Bruti negulagn, alias chi seguere ad Bruti cõ capacẽ Dei
titudinis gd deci negnit. et rac gr: nã ut aliq d̃ sit capax visõis spiritlis
in actu Eodo Custe visõis Deatã. 3 Grãs ponit debet habere vitã spiritlẽ
alẽ si actu Lone, q. aute solũ oculo corpore humano pt occulo hu
mano cõspecti, habere vitã spiritlẽ in actu Lone scilicet ad rõnẽ fidei dodi
Nota 2 tio Deas dona surna experiẽ edo communi sensu corpo rec qui
dã facto daty vel cognoscere ocã sensibilem, p fidẽ Xti vñs Deus hu
substãc corporeã Deum pgse cõ modo spiritlis et operari spiritlis,
operatr chi Deapad cõ.

71. Quarto 4 tio Stn Sensg ad Doã sitnem actiuã et passiuã
Captrõ. qd sit actiua, rac. Quia sentire actõ operari, q. cõtactu
bris, tãq. ad id quo vñ imus sentimg, loco motiue, mur et intelligim
q. vivere, loco motiue intelligere, et actiue operari, ut et sentire.
qd sit põt passiua, rac. Quia subjacet speciẽ patimg, alterõ quando ad
citationẽ, tãq. sensatũ in sensorio recipit.

71a. Quinto 5 tio Stn Sensg possint possidere ocãs. 2 De Deitone
tãporis. qm Negra tria rac. 3 Pe Lone sensg externo pos
dere negnt. Nõ pro ante positiue. rac Lone pars nõ cadit sub
objectes, attingunt pro sensg externo, nã sensg corporeg vñs Lapis
nã attingit intellectu intensiue. Ita et ad estimativã Nã ad visiõ pri
mũ. Unde in colorat attingit rac. vñ et sonu. rac Edo pariter 2.
dicto tr. Deatã objectã visiue vapta visiõr rac cõ gnca colori, et specifica ad
sensũ pe visibilis ambt se sibilis, aliq pcõ ex terno, q. pe colorate
aut sapida. 4 Edo Sensg interno, posse possideri positive q.
sg communis, post cõperta rac communẽ colorẽ, cõ rac specifica ad sensũ

nā ao sensū comunē ptinet dicere robur sm sensum exteriorē et
car sensatiuā cōtrariū unū alteri.

De Gō Sensibili et Sensato.

Sicut intellectū ē gō intellectu, ita sensile gō sensibg peypē pōt. Dow 3
autē hoc et p tactū cum sensile sit ge raone suy et p ponit ppe
aīe nōiāg ut coter respectu vīg odīs sapor. Et a dūcit ē gō nraone suy
et ē cōia cōtrarie cū bilis a tōgis sicut substā, quā nec vidg nec gustg
nec sentiy sm ē gō sit nec calere, sapere.

Sensile autē dr ponit et Comune. Illud ē dicitg sensus appropriat
alicui ē capi dicit Comune vō dr, cuge ē sit dicit ad ē sm cōe mundi
q ē plures attīgit sensg, eg. Numerg. Siccitatem vīsu ppriy Numerg
et diuersitas. Color ita et p gustū diuersi, numerg et diuersitas sapo.
Sensile Comune ē sup tres. Magnitdg figura, motg, quies, Multitudg
Hec autē una nō unus, et plures sensg attīgit dicunt, nam cg. ē visus
attīgit magnitudinē quo hoc magnū sapore ē dicit et magnū vocū et Sitor
et Inuisibile p capi sensum nō sōlū q in hac visibili creatura habet cē Inuisibile
et Innumerabile arenam et maāb, sed dr unitates quas ptinet quatuor
species horum et capax. Dicerte Ado Licet nūg ē accidens ptingat
colore ē tū sensibile cō ne p se habet esse vī, ē ad sensg unumquodq.
Deinde q ē accidens ptingit colori cōi vī, ē ad sensg unumquodq.
accidens. ad sensg cōe, aīt ēē accidens.

Sensus Imo Sensg particularis, ē cuius Sensibile Comune. 4
Sensus. ē sensg ē cōpergā, nō solū principia ē colorata et numerabilia
sed ē figura. nec solū ē visibile, figura colori licet nō sint color, tū
cuius ē figura. nec ē audibile, ē sonus et silentium.
Hugo Ad. ait Sensibile cōmune ē ppriū percipiens sensus
Ado ait Sensibile cōmune ē ppriū percipiens sensus
sensibile specialiter ē diversa. Et attīgit ē eade ē q species obiecti
sensibilis ut color ē ē figura. Species enim obiecti colorati volitē
sensibilis ut color ē ē figura. Species enim obiecti colorati volitē
colore ē figuram esse ut aīy ē apparēte vg, ē colorem obiectū visū Aduc
Aduc. Ado ait omnia sensibilia licet nō sensus.
vidg dr nē. nam in una Lux impedit aliam ne videat. 5
Sensibilis. Stroppeby primig audiens.
Et sm ē nō Vehemens sensibile ē ut ppositū natū virtutē sensitiuā
Ado ait vg sonus ē sensibile ut tale ē sensū corrūpere, quia tota mobilis

actu p̃ris poss̃ en quo sor fuer̃t qui cadeha d̃ dq̃ sporbo qui ad ſh
dict. 2o Ede vehemẽs visibile dr̃ro p̃ porone p̃ dis Le ro. vacuꝰ
q. visibile im̃ portionaꝰ ad ſeraꝰ ſensꝰ ex dr̃ispal ejus facultate ede
ꝓxima alt̃ede dig̃no ad visꝰ dr̃ispede spẽdy tr̃iales.

Ad 3tio Sn̄ Sensꝰ valet ad p̃ceptꝰ ẽmiſſe ẽvisibiles, eg. ad
magꝰ calida ut ſ. virge de aq̃m calida ut ſ valet ad p̃ceptꝰ ejus
calide.

Ad 3mũ Simile ꝓpoſ. agens p̃ hoc in rebꝰ simile, ſ. duc̃e de gra dei
Sed tale intẽsione q̃ alterius agens ẽmittat nisi p̃ ſe agens in
ſtr. p̃ducẽde in actu calidu ut ſ. speciẽ vel ꝓceptalẽ, ad hoc ꝙ
ẽmittẽ calorẽ ut ſ.

77. Ad 4tum ſ. 2o Sn̄ Sensꝰ externi ꝓpriũ cuꝝ
circa ꝓpriũ Sensibile.

Nota declarationẽ rẽ. ꝑdicabile, q̃ ſolũ q. accidentaliter certe cõtingit
dici de ſubo 2o ꝓpoſ. circa ꝓpriũ ſensibile, alias ꝓpoſ. ſa cere ejus naturã
Via Mer. 2ro g. 5to Deinde ſpecies intelligibilis, ꝑ dr̃as abſtrahit ꝺ ſua
te rei naã cõtingẽ ſ. ꝺ ſuã ſimilẽ ſ. dr̃ro et illas impr̃imit
poſſ. quare

Sn̄ Sensꝰ externi ꝓpriũ decipit̃ accidentaliter. porro hoc
do ex dio, ꝙ nisi p̃ accidens, ex eo ſcilicet, ꝙ pat variato in di
me dr̃ro ille parũ ad ſubm. hoc autẽ variato rarius ꝓcedit ex qua
ſplici capite. Imo ex defectu organi cujus ratione labora nisi ꝺ
Lor̃ ſuꝑficiẽ omnia apparẽt nigra. Ede ex dicto ſmo dij. ut ſoc
infirmo habenti a mari ſed ne ut ſequa omnia videt̃ amara, et ſpli
cantia ꝺ eadẽ videtur ut ſero nisi apparẽt ut viridia. 3tio ex
dict̃ Sanctꝰ objectiva cujus ratione magna apparent parua. Ultio
ex adulteratione medij cujus ratione virga recta in aqua apparet̃ con ſorta. Vide. Mer. 2. g. 5to

Articulus 4tus
De Specie Impreſſa Sensibili.

3ũ Vgnã ſpecies ſenſibilis nã ꝓdũcitur ad ſubm ꝙ actus
poſſibilis ſecundi ꝺ ſpriũ ſenſibile. de Specie autẽ actu
ſtrũ ſpecies videt̃ aſpicere, ꝺ deſervit nã ꝙ ſubm ꝺ aſſeruat̃ aſpecta
ꝙ ſuã imagẽ repꝛeſentat̃ ad ꝓmouendũ ſenſum dicitur Species Impreſſa

et Cognosc. Imp.ia e. S. Mistos de spanta ad obj. qua Cveny et cocita. ppa ad cognoscendu. dy aute. Impressa, q. imprimit nig. pcc. ad obj. ad eu modu, quo speculu recipit ad obj imagine. Cognosc. pmissos dris, pantia ppa. Cventia est cognitio ad obj. pcepta illius ei obj et ppa. pnij notitia. Species Impressa dicit mat obj. quae cognoscit. et ppa. pme cognoscit. Species Impressa, de nomine hat obj. acta cognitio et ppa. actu cognoscit. In hoc Sr. simile de Specie Impressa de Cognitione alia.

Species Impressa sensibilis et Intelligibilis alia modi Sensus, sensibilis dicta in Interna et exterma. sicut ipse vemg. hic vo me Cgescenta. Intelligat intellige dm.

Cadit. Vt Sensus possit recipere sp. sensibile indiget specie Intelligibili reapse distincta ab obj. et ipo sentia. Ita Sco. 2. Ime. 2. ne. qu. de Cp. ex. 2. 6. qu. 2. Ar. 2. ubi hoc habet. in nullo vemg. Nova nota ponenda, sensus nec species, nisi sit apprehensiua. Et. Cognitio. ad cognoscendu requiritur ex parte Cventi, et ipsi Cventi, Cventia, et ipsi Cventi Sensus, q. species cognoscitiua, et ipsi sensus. q. ppa cognoscitiua ipsi sensui in dist. sensu, p. Lura exia Cgenerali cognitiua, cognoscit Cognitos.

Contra. Ille et genus ptale nequit agere in distans nisi agat aliqo medio, ex. ppa cognoscitiua ptalis nequit ferri in obj. distans nisi mediante specie.

Contra Zolo. de Interaptiq. corpo opacu impedit visionem.

Contra. 3. Agens intle de Cet aliquo modo unitur cu obj. et deter eu, ipsum. 4. Agens Intle tendit ad sua obj. ex. 8. Ph. pro vbi vetus et as in vi. Intle attrahit as agens intle, et ita dit videre vita. ex.

Contra. Imposibile vel alis innec generatiua cojungi cu ppio Tmo cui ex. Creationis pcht cu pncipio ejus nec. ut Sco. 3. Sc. ex. ppa. Intles dct obj. q. ita. Cte

Pro. Quo loco. Sensus indiget aliqo determinante ad cognoscendu. q. primo. indiget aliqo determinante ad actu. et hoc dct. hat requisit cu alio, alis speciei, ex.

Rhis: de trnari p Pscetiam sui Obti; &

Contra, Sensus interni cognoscunt res absentes, ut apparet in somno, saepe etiam phantasia cognoscit obm nullibi existens, ex. de trnaa ne provenit a Pscetia obti.

Pr. 3tio Obm sensibile valet propria similitudine imprimere sensibus, q. obm visibile imprimit propria similitudine corporibus diaphanis, et aquae pupillae ex. sensus vigilans specie ab obo sensibile

§ 1. Denique Pr. necessitas specierum multiplicatur ex perigea. 1mo si inter oculos et obm interiuncta corpus opacum non videt, si diaphanum videt, ratio q. illud impedit transmissione speciei non hoc. 2do pupilla, neque se ipsa neque obm vero posit ut videt, in speculo vero omnia videt, q. in illud species transmittuntur. 3tio visus, eo clarius percipit obm, quo fuerit nor distantia, q. obm mittens species agit fortius in propinquo.

§ 2. Obs. 1mo Species intellis requiritur ut obm per illam repraesentetur, sed obm gustus et tactus sunt praesentia immediate his sensibus, ex. non indigent.

R. Obm gustus et tactus ex praesentia his sensibus physice indigere tamen species distincta ad fiant ejus praesentia intellectus. Probatur ut intelligen

Adverte 1mo Obm posse esse distans intellectus, quamvis sit praesens physice. Exp. hoc pulcrorum exemp. quibus frequenter accidit, hoc ipsum quaeritare, quod manu tenet;

Adverte 2do Praesentia physica parum aut nihil conducere ad sensationem rei praesentis, nisi intellectus sit etiam praesens, q. nec potentia visiva possit percipere colorem sibi physice unitum nec tactus calorem sibi physice inhaerentem, ex. nisi mediante specie in sensu immissa.

§ 3. Obs. 2do Species sensibilis implicat contradictionem, ex. non debet admitti. A. p. Species sensibilis si clarae esset simul extensa et inextensa esset extensa, q. repraesentaret obm extensum non esset extensa q. recipiatur in puncto organi sensorii, eg. pupilla, sed haec sunt contradictoria.

Ede hujus modi Species impressa est accidens physicum q. subsistit in potentia sensitiva, deinde habet esse intellectus, sed esse physicum et intellectus contradictoria, ex. &

hz dicg ff. ad Lmas q̃ is ſ̃t, dico. Species vſ q̃ ſenſ. ſ̃t oſm̃ ẽ ſ̃t ſm ee ẽ ſ̃t ſa. Sed ſ̃t ionaliter, et in vſ q̃ ſentando, ines ſ̃t ſensa vſ ꝓ hſcę et entis. ad 2das Species ſenſibiles, ſimul habet ee ꝓ hſcę. et ſ̃t in 2a in quo nulla ee contradictio q. accidens ꝓhſcę, et q̃ is, de gr̃ qualitis v actionis, et ſi male habet ee ſ̃t in 2a, quatenus ſ̃t ſ̃pumbit oſm̃, or. ꝫ

Ad 3. Dico ſi dareny species ſenſibiles, materiales, ideo, ut clarens oſm̃ ꝓ q̃ ſ̃t ſenſibile, ad nr̃ reductã tale, erg ꝫ. ſ̃t q. species colonis, nec ſ̃t ens nec ſpiritus, ergo nec ſpiritus, ergo nec ens, ergo ꝫ

Ad 4 Species colonis perpetuo erident, et q̃ que, et illas ſuſtẽde coloratas, oſm̃ ſ̃t ſenſibile ut q̃ ꝫ

Dices. Color ꝛ̃pſ̃t ſuiſſere ſpecię, q. aliàs ẽt actiog, contra ꝓhũ. Ad dict. ff. Colores ſ̃t actiui, ſ̃ ni voce ſ̃t vocaliter. ꝫ aq̃ voce, et ſ̃t vocaliter. Neg. poſſũ eni moueri, et cogitare ꝛ̃ ſ̃t.

Ad 5 Dices Lmo, ff. Species de ſenſibiles ſint Accidentia vere materialia.

Suppono Lmo Species ee accidentia phyſica, q. oſm̃ pre ſenſibile, accidens phſcę, ex. Species abeo immiſſa, ſ̃ poſſeſſa ſubſtãa. Ad 1. ſub ſtã ꝛ̃pſ̃t a ꝛ̃ſibile, pro ratione alterius q̃ is gaſſ.

Ad 2. Ecce Species immiſſa ee ens vtale, q. aliàs vtale. Nunc ad Auctor. Ad 1. ad 1. ſ̃bẽ q. Species de manã ſ̃t aliàs manãli, et recipiuny in ſpãa manãli et q̃ non dicany a ſe ſ̃bẽ ſine manã, ſ̃ nr̃ ſ̃ne manã, ſumis ꝛ̃ entiter, et q̃ aliàs ſ̃t ſ̃ne

quo in loco assistat sensui ex successivo fieri sine mag.o p ipsos atq. ad
mutui signi, sine ferro et auro susceptis cera. ad fra ad a.m mutuo imp
sa, et imago sibi rei, quam representat, ex specie. Ita Eclo
Species impressa est similitudo obiecti, recepta in virtute, et effec
tum per id virtute dei remota, aquae effecit, ducit sibi similitudo
quae in poa intellecta, species expressa est verbum phetis; ad species exp.a
se habitus effecit a specie impressa, Species visibilis exponit ipsa met cognita in
Rosm. Schol. Videas Lgas pro 7 et 9 quae se pedes effecit a specie impressa
et a poa cognoscitur, et quae in seipsa ad hanc vas pertinet, ut species im
pressa se habet per modum causae efficientis respectu speciei expressae, et simi
li modo tanquam causa finalis, in qua requiris continentia effecti finalis
species impressa est imago finalis.

¶ 7. Adverte Lmo in specie visibili, aspectabilia ut quae
cipiuntur ut quo, et cognoscitur ut quod, species est ut quae, et ut quod in re
spectu obiecti.

Adverte. Eclo Cognoscitur per speciem species est magnae ex se imp immedi
ata sensibile quae sit per speciem alienam sit mediata et abstractiva.
Adverte Ihs ex positis in specie impressa, differunt multae a finalis. Ita
Aquin. ordinem est ex eo in linea in Interrogationem. Vid. Lgas 66. Quo.
Interrogatio, quare Sensus per species sensibiles quae
Lgs. Sensatio fit non ab specie, sed ex ea sensu adoratio fit non
ut mato in imagine, et transit ad prototypa.

¶¶ Amores Aristo Ita Species per medias ad sensum producat im
mediate ad obiectum sensibile.

Eclus N. to D. Lmo Species sensibiles, pedes immediate ad obiectum
Ita. Non dicendum existant immediate ad obiectum, atq. hac excitatio, sit me
diante specie ex Eclo
Eclo Una species non pedes immediate alia, ex S. Ita. Species sen
sibilis propagatio usq. ad occultum fit in medio instanti ad magnam
medio. Pariter ita tempori non potest, propagatio illa fieret ad obiectum
Lunae per species producentes, Scotus Eclo Dola Ihs. Vita dicitur spes
usq. ad ultimum potentiae quae. Ita ductores non fieret sine aliqua successione
Ita. Ihs Species sensibilis pedes immediate ad obiectum in considerando,
et est in pten. S. Ita. Subiecto obiectum ores simul species contrarias contra
nec obstat quod abeuntes obiecti possit aliquae eius species remanere, manen

manet etiã in phãtasia et ñ in sensu exterior, spaceat autẽ phãtasia
ꝛ̃spectu sensꝰ mediante obiecto exterior et subjecto sensatiue.

Pro Solo. Obserua, quod Aduers. et Dñus Iacobꝰ posuit, nos. Lmc obm̃ 89.
agit in visu p̃ lineas rectas tẽ, q̃do vis agit actione directa, per tñ
deprehendit obm̃ in superficie reflexa recta et atergo, ꝙdoq; obm̃ opponit se speculo
v. Dest tẽ agit in eã actione reflexa. Unde species reflexionis quã fit in spe
culo in obm̃ ipsum, ut in causam per quã reservi debet. Sic reflexio radiꝰ
solis causat de noctem in pila ad proximante.
Nos. Ad 4m inqualibꝰ est pars spacij mediantis inter oculꝰ et pupillas
et duas species distincte oculꝰ et humꝰ immediate ab obiecto potente
agere immediate inspectus, dum modo oculꝰ et medius sit conuenienter
disposita in instanti, cum species diffundat et modus lumi nis, diffun
dat se in instanti.
De aliis. Audistis quæ circa Species Impressas agitantur so 90.
lent fieri per Intellectiuã Intentionem.
Sacerdos. Lmc Species manales non recipiũtur in potã animæ sine organo
q. sicut species et corpora ita debẽt recipi in subo corporeo, nam quod
recipit ad modũ recipientis recipit. Deinde recipiunt in medio exteriꝰ
et corporeo scilicet in aere, et etiã in organo sensoris.
Sacerdos 2do. Ideo diuiso spacio inter obm̃ et partes inqualibꝰ et illas diuisi
onis appareat obm̃ q. spacio ad ingressum videlicet partes discriminantia
ris una pars non recipit, quam alia, et sic quantitates
res species totales.

De Sensibus Exteriꝰ.

De Sensu Visus.

A Sensu et sensili in communi ad sensum in particulari descendit magis et 91.
magis sensus verus et rectus, respectu in diuisionis partis a nãa collocantis, quo
ad illo agentes sic illuc depnãg. Sensꝰ solũ ꝛ colꝰ, quã visibile perspicuo.
Organum potẽ visiuum e occulto situatum dicit, q̃d in concauitate quasi occuli
et undiq; cingat nũ partes ingunifs. Occuli structura e nãa pa
rũ tunicis, quarũ modo 4 habuit occulꝰ, sitat aut duo humores, 3 tunicæ
dãg humoribꝰ, et aliæ nervis innuscelij.

92. Musculi dicuntur quasi motores, ideo in unoquoque oculo sunt 6, quot sunt
oculi motus, scilicet, 4 recti, et 2 circulares. Primus dicitur superbus, qui
adtollit oculum. Secundus humilis, qui deprimit. Tertius bibitorius, qui
adducit oculum versus magnum canthum et nasum, id est angulum oc-
culi ad nasum pertingens, ut fit inter bibendum. Quartus indignatorius
quod oculum movet versus norem, canthum, ut fieri solet in iracundo contem-
ptu. duo ultimi benevolentiae aspectibus inserviunt, moventque oculos
circulariter unus deorsum in girum ad Norem cantum, alius sursum ad Norem.

93. Constat praeterea, Oculus 3bus humoribus, 3 tunicis et duobus nervis,
hoc situ a natura coordinatis. In centro oculi est humor cristallinus,
ita dictus ob suam claritatem, et transparentiam, habens figuram ut cuius re-
tundam, et aliquomodo gibbosam, hic contegitur prima tunica subtili
et tenuissima, quae dicitur aranea eo quod in subtilitate, araneae telae
assimilatur, globulus ex humore cristallino, et hac prima tunica orbi-
culari conflatus dicitur pupilla; haec etiam circumdat secundo humore, qui dicitur
vitreus, seu albugineus quod similis vitro recocto et albo. hujus humo-
ris parte eminente, ambit secunda tunica, id est reticularis ita dicta,
quod ex varijs, venulis, fibris, nervis, et arteriolis, fit instar retij com-
pacta. haec circumdat alia, quae dicitur uvea, quod foliculo uvae est similis, haec
ambit totam pupillam, relicto tamen a parte anteriori foramine sphaeraico
dicto fenestra oculi per quam aditus speciebus ad pupillam. haec tunica est
color varietate respersa, quorum ratione dicuntur oculi nigrantes, glauci, per
huic tunicae supernatat tertius humor qui dicitur aqueus vel albugineus,
deservitque ad humectandum fovendumque humorem cristallinum, et ad repli-
dam oculi concavitatem, tegitque 4ta tunica quae dicitur cornea ob duriciem, haec
est veluti thorax humoris cristallini, cum enim hic est delicatissimus, facile
laederetur nisi forti munire, propugnaculo. In quoque haec operitur 5ta
tunica, omnia praedicta circumdante, relicto tamen foramine orbiculari,
per quod apparet pupilla recipitque species, quae fortissime vocatur adnata
seu adhaerens, et derivatur ab alia tunica calvariae ambiente, quae
dicitur pericranium. denique uterque oculus continuatur a cerebro, dependenter
a quodam nervo, a cerebro descendente, qui dividitur in 2os ramosus ad
pupillos, hi autem ramiculi dicuntur optici, seu visorij, quod deserviunt ad
visionem, per illos enim descendunt spiritus necessarij ad videndum, introrsus
tamen in usum conveniunt, et sic ad centrum perveniunt per modum unius. hic ne-
cessario praelibatis;

Inquire dū c Lone, q̄ ea sit pars trig vē instrumēta ipsius me ei
actiōis visionis?
Lo. Visio fit in retina. Ita. Lo. Dīn Eodo D.6 2.d. Stro Sedo.
ut dicit: Species recipiuntr in ipsis nō fig occelli, q̄ sita in organo.
Dr. Lone Retina in q̄ fit Eccelo ea ex rōmitas oculi ex qua egressa
ad deferēda species et sensatne in cerebrū, ubi c sensu communi, et retina
c organa visiva. Ph. constat ex anatomicis, q̄ dicunt, substātiam
vē ostice, dilatari immediate in retina? et hac via illo de ipsimo emer
gere.
Dr. Eodo: retina maxime a dū dat spiritib, ut potea ppagine substā
nem ostice contēta, ex.
Dr. Stro Organa visus nre sūt humores cristallini, q. in illo nō sistat spe
cies visuales, hic enim humor extergon medium ad eas transmittēdas.
Neq organa visus post ec in aliquo ex 3bus humorib, q omes sensus fac
dare subtacta in humoribus hūnc tactus. Neq pupilla postea organa
visus q. pupilla, nihil diris (præter humores cristallinos) ad sensum visus
in humore cristallino.
Dr. Lone Inter Lone in utroq oculo c ppe locū pōt visiva ad eoq ppe lac visio. indagatrix
Inter Eodo Species ostiles recipiūtr in humore cristallino et pupilla
tegente in medio ipsius vē in retina. Sicut species in speculo diversas
locorum in tra cristallū nō in cristallo, sed in mercurio terminag.
Inter Stro Sicut ad organa visus requiritr aqueus pūs extra retina
ut potest fingi visibile centro dei dei, Habet excellentia hūmi dittei,
et partic pat naā aquea.
Inquirit Eodo Dn Visio fiat p linas rectas nē a le extra
missorias radior. Cū acies pēdeāt ab obo, et pōt videre, recipiendo
do pōt visiva extra se mittat spiritg aliquos ad obm, q̄ potuit
sustapiat species ab obo.
Lo. Visione nr fieri, le extra missiones radior, ut vo Lucr Eodo cum
Dr. Platone, le linas rectas ostices spirit.
Dr. Lone q. visio ex ipsis actg postea vitalib, debet fieri p extra vasi
one. Dn manse tō nās exi vivorū, ex extra activo consistit.
Eodo Dr. Inexcidibiliter ea occelli tanta fingere spiritalia copiosa, et bene
ut de cetis usq ad Egyptū pegrinari, q̄ ea Lucian. Stro Lo pergat exponere
species visuales mediā ostices.
dij illi visuales reflectatg versg oculū, ut ostā imagibus referant.

94 25
95
96

Sto seguery qd pporcongruù ere intenebrò, seguè Lumiosa radios emat
ere pporcong equùg ad Lustrare. Obta. Not. Licet occulò insit
aliqd Lumen nrm tale, ut sit sufficies ad deprendendù visy species ab
lobis.

9 7. Dicens aqué distat poà ab obo, ac obm appoa, ab obm Licet sit vo mobj
simù, sist mistero Species visy usq ad occulù ex occulo post mistura tra
dos visuales usq ad obm. Conspr Experga tasa Xantia cor quippe
oculi jaculam radios malig suos quibj tenere affici unt spuere, quos
aspergunt. Et visio post stud p radios visuales ut emissos.
Sz ad Lmù Neg. argnc stparist. cù cra visio sit acqsitio talis, elicia de
fet a virtute attractiva Speciei, supposita aute Speciei interpolatis
attractione, sup sist emissio radioz visualiù. Sz Contra dico, occu
lus comperit se esse emittere qualite aliqm Morsu dantes Nocivaz.
sicute pt a cadavere emitti, minime tn ea qua modo vitalis est immo
negte emitti debet.

9 8. Inquirendù 3tio Sn color dicy reàdr a lumine.
Ostenso visione ce color, qui ab Arta defy appt, Lme vocem rej ce
extremitas Speciey in corpore terminatù. In ce Objecti c Matrù
Speciey illatu. Color dicendù vero et apparentes. Ille haberi pt
et pmanere ut subò vg. albedo in nive. Aut vo Rubedo in vitte et vi.
comitati causande ex reflexione Luminis talis et quasi cerussa in
corpo colis &c. Sto Quadruplici. Dico

Ista vergen apparens color dicy reàdr a lumine. Ista Lo D
Cui Lmen Quod a. Pr. Sn Aldo 8 Sto. affirmù: Colore naà suu esse
visibile ante lucem enter a Lumen. nisi esset enter supponit, unde ante ce aliud.
Pro. Lima pars Lmis q. quid ab colore et omnino, ut albedo et nigredo, quem
ante ce et tranta. Adde Color e Species quadrifluas, ante vo Lux Qualibet ante
et qualibm diversitatem una Luce ab alia. 3tio intendo ex rationibus
Prime, masime Ide sep colos Pro. 2da pars. Effectq dicy reàdr a causa,
ab colons apparentes in nide, colle colibus, causandy a Lumine, oriundy
exi a Lumine ex.

99. Inquirendù ce 4to. Sn Lux ce Necessaria ad visione ex
parte Objecti, an vo ex parte medij.
Sto. Lme Lumen ad visione requiry ex parti obti, ut reddat colore
dicte visibile. Sta Lo D. subnò immediate sui verbis: Impossibile
est dicere, qd Lumen ce illud qd Largiy corpori habitu et sue quae

visibilis. hoc de comun. Tene. Odnem.

Per. Lmo Color reddit visibilis p̄ lumen, q. c̄ color est abiuntō
seco visibilitē, q. colorē id, cuius nō videm, alias et colore subtato
nihil videm. Per. Odo Sensibile p̄ p̄ria alicuius sensus, vel est ab
intrinseco c̄ sensibile p̄ tale se nō ad colorē c̄ visibile p̄ p̄ria visibilis et
per per. q. sonus saporem, p̄ se, et abintrinseco, est audibilis, gustabilis p̄
lumen. Color cum sit visibile radicaliter, p̄ter nō p̄ lumen distinctū,
Ita lmo q. in audibili p̄ solue radicaliter, p̄ter nō p̄ter et Odo
et hoc est verū, nō substā māchis, cū sensibile p̄ p̄ria sint radicaliter
colonis, saporis.

Ad Odo ad Quartū. Quā p̄ter p̄ceptā sensū, nec lumen,
p̄ p̄ria colonis visibilitas sūg. Lumen nō reddit colores visibiles p̄ter
p̄ter illi hoc habeāt ex sūg. lumen, nec ostēdit p̄ter visū, adeoq; p̄ceptū
nō p̄cēt. Per. per. q. aliās sequeret, lumen actū, p̄ se, et colorē p̄ lumen.
hoc falsū, q. sequeret, q̄ ens sit aliq; et ens sit signi, cū q̄libet p̄ceptū
cū actu sumant p̄ceptū ab eo p̄ter est nō māchis.

Ad Ero est p̄ncipale ad Quartū. Quā p̄ter p̄ceptā sensū, nec lumen 100.
cū sit necessariū ad visionē ex parte medij p̄ter, q. nō mouet p̄ceptū ab
ogō transmitti nō possit, nisi p̄ medium illuminatus. Ita Ad Lo cit.
in his verbis: Lux, sicut nō requirit p̄ se ostēdi, sic nec p̄ter p̄ quā, nō
q̄ ex se solū p̄ se medium, sed ad hoc ut faciat colores, q̄ quos visibiles
in p̄a, sicut est in tenebris, p̄ actu visibiles.

Per. Lumen deparat hū, in ordine ad medium, ut in actu possint, et sua
nascitq; corpora diaphana, ex tota vā Lumen est p̄ medium q. si
colores species ab ogō transmitti in visū nō possit, nisi p̄ medium illumi
natus. Ad dictū.

Contrō Lmo. Lumen reddere colores actu visibles nō tangēdo ipsos 105.
sed visibile, p̄ tangendo corpus diaphanum, ex parte medij, nō possit co
lor species multiplicare, et movere visum. Sicut autē, si aufert a lucerna
ignis ipsum intrinsecū ad cū sua adhuc esset, q̄ nō possit agere, nisi in passum
visus alterando ipsum, ita si aufert illuminatio intrinsecū visibilis ad colo
rem, q̄ nō possit movere nō possit nisi p̄ medium actu illuminatum.

Contrō Odo Vnitas pōt visibile tamen aranea sit subiecta visibilitati
visibilitas nō ē a lumine.

Contrō Ero transmissio speciei luminis, ind̄ ejus mediatā tū diaphani
at nō transmissio speciei, ind̄ ejus medio nō solū diaphani, sed illuminati.

Intro ad lib. Lucem percipit absq; color. q̃ pñs. et extraneus requiran̄t
nec ens requirunt. Sic. Sm̃ ad aquatu. Visus, et color. unde et lux Corpg
Lucem suis colore aliquē caeli duas aut plures aliquas Speras, Sic
solaris orbis, sic. q. in puro diaphano nil occulti videt, cui ineuntes
nil extranei, illiad invio, ultra ad tendere, nec attingere ostat. Sic
diaphanu existat.

102. Inquiri ultimo An Occulta Corpora, habeat ali
quale Lumen Innatu?
Ita affirm. sic. q. exprgea pt, exoccultis, telluris grandi fulgore sic. q. in sor
sonā audity aliqua portio aeris, quae dr aer insonatg. or q. dedu
dr ideo in sensu audity aliqualis portio aeris, q. aere modificato de
ferendas species sonū, quae ostm̃ audity, Organū autē sonū est mo
dus debeat, quantū heri pōt, habere eadē dispones. Lucis recepta
via ex parte medij ad deferendas species visuales, ei in sensu visq
debet admisti aliqua lux.

De Auditu

103 Auditq dep̄rii: Sensq peculiaq sit duntaxat. organū ejus dicitur
auris, excipit voces haurit dr. via pgm sonq pellit, in auditū, i
pellens contractis innatis ei ut ad in sonore aurē pe
netrat. Lis obsequitatis negligat, nullusq ejus violenta com
motio inferat hoc unome tus. Sic. q. modi vita desinit, in qua dolen
tiae oriculare, plena subsidat quae ad spiritosa, quae dyscrasin in
ea pellit subsita dissipet, tegit, pellucida quae ad delicata. Corrupta
structura cibila et labe inducta, vocat. Ad pana instaurent. Sic. q. sensor
matu ei et sustetat. Sic. q. visq gressualis, diverse figura. Sporro tibi
panus auctis cui cerebro, medio nervo ecerebro dat ce debito, qui in
altos duos dispudity, quor unus ad dextra auricula, alter ad sinistra
tendit, desertois. Porro hic nervus ut spiritq ad eos deferendas ad audi
tu, et eos auditu species soni, absq dat ad cerebru. Haec auditq sensa
etura. Ne

104. Quaeres. Imo Quae ex his partibus Organa audit ficet. Ad
auditio fit in hyaino. Sic. apparitio poē in vitreo. Visio fit in reti
na, et auditio in tympano. Sic. q. pro gilla ei. Sic. pago nervo visorio, sic.
pano auditorio.

Ingro Lno dico ne pr hen in nervo audito, sicut nec pr visu in nervo
vel sono dicas vg c. ale dcg cū rōg in terni

Ingro Edo. audit ne pr hen in aere in nasto sic g. c. media ad desce
das species sonij sic g. Salis acr pr vespij, in anatomia ratne.

Eadem. Edo cū c. m. audibg c. aud. ille seu songgue modo sonq dcs. 105.
sic: Qualitas sensibilis orta ex ictu collisione corporū solidorū et
elastica mediū. Recta certa sonw pducere ad species qualibij
in qua pr possunt quales sic patibiles. Adverte Edo sonū pr gigi
in medijs p mediate species in illis:

Eadem. Tria qualiter hās sonū defuncō. Ge pagatione plyrca sonū
rorū explū vgl. Lapidis in aqua effecti circuli nouo aqua, sicut etiā
luminis quā circulos in circuitu aquā pcussa, quā figurā circa locus
pcussionis. Ro pagatij et motq explis in tonotis et magnis, et motq
debilis et tenuq circa ne cū et q vat ne cessant. ita de mō sonoris aere
pcusso in aliqua parte, fiunt gyrationes in circuito sonoris
cū cū ferētē, in spē imq de sonoris locus sonis circumferentie in distan
tiori loco quo tog in magna distā cessant.

De Odoratu, Gustu, et Tactu.

Eadem circa Obm odorabile, dcs sic. Cenq c. sterng odoris sm
speciq. Structura qua c. singulis modi accrescunt ad nares, scilicet
quedā carnilagines, seu carnales, pquas exilia fluxus exeunt in ea
in parte sua nasi cos, sponge dicte cribrū, pquas descendit in
cerebri, ut fingere a cerebro ossea dcs. ibi suspensionalis parte nasi et qua
das subtiles carnes pares carnee in nari ma, nillares, et vocatq ea
rum carō maxillares pquq inquirā pcessa grad. exsanguis, pellicula
dicta quā pcurrit pr elbog, et pcessa cranij. de nig in cerebrū
illic pdit, et accrescit duplū nervo pquas descendit spiritq
animales, ad cutaneq nasi in his carnibus dictis maxillaribus organus
tactq sapitq. organa ordinata ex his dictis descendentibus cerebrū
et pcessibus nervis pquas pcipitur qualitates odorabiles. Obm sensq odoratq
c. odorabiles dcs qualitas sensibilis, orta ex vna qualitate quid bone
in qua siccitas. Edo mixtq humidi, ca lore de inquente Leuno des.

108 Gustus dep sensus exercens saporis in pcep.ibus. Dic. q. nasget tactu in
digenti in medio tactu objecti, per medij sensus. Organu gustus
cnr. gustatiu p Linguā depictu. p cujus intellectu dicto a cerebro
ad Linguā deriuari nerui, qui p medias Linguā pgant in papillas
musculos ad omes partes dictis Linguā et Tuppe ad cuius fabricā Linguā cutis
te et carne spongiosa Linguā. Quibus tegumt nerui ce medio in sue
cū pgo sensu saporis in nerui sensoriū deferuntur.
Objectu tactus ce saper q̄ dep. Qualitas Linguā Humidā
qualet siccō reductiua gustus de potentia ad actu. Dicto Humore
habere sapore ex se absq̄ gustu pcipi, sicut habet colore et odorē
et cet. p sensibz. Dicto Tactu sapor esse species. Dulcis, amari
pinguis, acris, acetus, acidus, salsus et acutus.
109 Actus dep sensu exterū qualitatū sapidū in pcep.ibus. p
tactu ejus cognoscitur calor, frigiditas, siccitas, humiditas sapidi
tatis in ordinem ad cibos sustentandos, seu ad eorum corpora nutrienda.
Organū tactus et nerui ex tota carne membranosis tunicis diffusi, p̄ totū cor
pus, quo noscit et medium in siccā ad species detrectandas, expungi
dasq̄ tactus. Dicto aliquo nerui ex partes, ad quas ille nerui mittuntur de
stendentiu. Dicte Inser. carni tactus, pilis nerui expi. p sentiendum
de cor pus monis q. nerui des. tuis tactus.
Cum tactus
pdc. sit, nec qualitas, q̄ nisi tq̄ qualitates, species ad sensibilium
mutua. Q. de. q̄tag pcipes solū exuberantias, seu excellentias sa
pidis, nec q̄tag debiles aut insensibiles, q. tactus habet calorē ut duo
pt. mutans a calida ut duo, ex q̄ pt. calore ut 2 pcipere. Ita pr.
utile nego in mutu. ap. pnio sensibile defectu in pdicto illud, e cōtra
ille, ad cuius calidū tactus duo nego in pot. ad calida ut duo ex.

De Sensibus Interioribus Animæ Sensitivæ, eorumq; Specie et actuali Separatione.

De Sensibus Interioribus.

Dari sensu interiores quidem pbat. Interna pars sensibilis, cum
sint res non sensu. et nihil q. sit quidem sensibile quod per exte

Sentias ut ubi alias ut noctu ex rapina &c. Cujus modi est ratio
ne mentis ubi latitiæ mediocris, quæ mentem sedat, cogitationes
eo quo pertingere non cogunt ne fiant, et sensibilium species
certæ, a corde quasi ad cerebrum aut sanguis
Dari æstimativæ ex modo adducit rationibus, neq dicas ove fugere
ex. agni canem pastu a lupo ideo fugiendas aqua, quia aversa a bono
cujus natura ita ove, non ob id quia pastu, aut quia accessione quo
quicq; decursa aqua, et ex visu pastus appetitus sensitivus, quæ refutat
ab hac visione &c. Ita dis conveniendum.
Nec Imo: Quæ non percipiantur ego cum sensu, species sensatas lupi,
sed libet figurâ, colore, respectare ex memoria has sic dicas quia
has sic dicas quia indigat pro suspecto.
Dein Ede &c. æstimativæ quæ sit ratio illa insertionis in pasti
cum concedam sub ratione delectabilis.
De Memoria Sensitiva. Dari hanc in agno, stat ex pro Ita.
ne ea me explicante. Imo sicut ad imaginativam pertinet retinere species
in sensu communi receptas, et cum absentia cognoscere ita memo
riæ pertinet species insensatas per æstimativam comparatas, et eas absentia
cum habentia cognoscere. Sunt ergo æstimativa, sola passis intentionibus
utentes, odio &c. et contra, memoria sensitiva illas percipit quæ absentia
absentium.
Hinc Not. Imo et hinc excitari posse retentricem omnem, et mentalem
Imo posse remanere externa, quando obtinebit ad præsentiam externa
cum his obtinebit. Hoc non satis ne obtinebit Franci. Illas species subjectas aliis excitat
q. simul cum sanguine ad cerebrum ad organa, quæ potentiæ et species
intentiones. Hæc ab intellectu ad vim cogitativam qualiter.
Nota Ede Memoria quid est respondit Imo dicitur ave memoria ut
quæ sola Imo appetitus dicit quæ Imo memoratus &c. Sentire, ut dis
cursus, et simplici instinctu excitata species modo aliquo ad presens
ejus natura, ne casus ea me urgente recordatus pastus ado dicta
ex. agni natura, ne casus ea me urgente recordatus pastus ado dicta
ex. agnus locis adveniens modo repetens &c. Memoria sensitiva
Imo, per quam dijones sic cum imo participat ad hoc modum me
moratio, memini syllogistice et quasi per discursum quæ sensata me
moria vero dicitur singulos, et sunt in actu cognoscendi &c. Ede dicit

minicetra, unde D. Aug. vocauit eã figuratiõ quadã. intrã
rectra cpoã distincta a maãg cõmuna pot intellectus, ppriã acadg
intellectiõ est recta.

122. De Cogitativa. Nunq illig q.r. sterro interiorius cãdor nisi ô
inter extraq discernere. p. ad sperias int. ans. cãdig requi
rig alior est ipsecter se rig imaginativã et astimativa ad fabr. et
cogitativa ẽ. Jor. p. Cadsterio. ẽ supersa cõmuig vequisig cõmig
a. ber est ipsecter virtus, cã quibig sentia cõmunis cõparatur. Sup. Bern
p. q. Deus rig cpoa determinata ad pcipiẽdas ô. ois q̃ sub
potestia imaginativa ad recipiẽdas intãs, et imaginativa ad pcipiẽdas
intãs. Ex hijs ꝺ resultat cõparandas colores ad ostensionig cõpig sic
ẽna unio cõparatoris ita ad cõparandas intẽtiones cãtiõ, et cõpig sicũ
uniuersalioris, quales cogitativa rig imaginativa ad intẽtiones.

122a. De Phantasia. Ostendi. p. Quod. p. 3. Art. 1. Sicut dixi q cõm
munis uig est ôig judicans de p. gotionig sensibilig, ita Phan
tasia. cãmunis uig respectu p. sibilium ad quẽ uenimus, et rep
sentamus quidcũq sentiuntur ita uerũ uig est ôig respectu p. sibi
or et sensibig puta cum dicimus ô sensari, qm in sensatis. Nom
Ly. sub hig, in que phantasia dirigit actõs sensitiue.
Nunq Phantasia ẽ, species ones quig ultimus sensig alig, interiores
et exteriores in se colligens, cõsta sensata et insensata, cum
hac fabricata, sub hig ap. hẽdig existens illa p. nouã actus cõsig
nativus alig discernere, de dig cã omia int. hig uenia uenire, addo
p. mo etiam. sine.

123. Quoniã remanent phantasmata in aã separata.
Arist. hic not. mo phantasiã cpoa spiritalig existere, indigere
tñ organo corporeo in uenia.
Not. ꝺ de Phantasmata dicit res ap. hantasia intellectus cui
dã cõiunctiuus intellectus patiens intra illas. post autẽ diuidit phan
tasma in actuale et habituale. Actũ ẽ dicit ipsa phantasia
assidi sensibig sensatis nẽ ꝑsentia, ꝑ alia. Habituale ẽ species im
morata uel cõseruata modi sensati rẽ uel acta, quã species ois Nom
Sept. ostensionig sensati et presentia sensatis rig sensati rẽ ad quem sti.
Ly. Phantasmata uenia uenire actũ in aã separata, hic tñ ipsa
species sensibilis quoc cãtio depẽdent, assistũ corpori manent tñ re
spectualiter alig esse uenire in aiã aliquis sita ab intellig, quia ab

ca afinchella cõparata exphãtasmatiq ymaginatiua cõ sp̃ecies
ex his q̃ fecerit illo phantasma sumit hõi ꝑdicatiuã q̃ dicit sub q̃ genere 242
et sub modo in quib⁹ cogitatiua, sub q̃ma loca tenet. Phantasia
autẽ est ꝑ q̃ intellectus q̃ sunt extra.

Inten.ª 2da phantasia est valut sensus cõmunis et ꝑpriꝰ sensus
interiores. S. Thomas et Dns.

De Specie impressa Sensus Interioris.

Quæres 1mo S. Thomas externa ꝑcipiãt a sensu interno 124
Affirmat. Nã ꝑ q̃ sensus nec externi nec sensibiles, at nec sensibi-
les ꝑ se sensu alterius externi cuius nec sint sapida, colorata, et
sic de aliis dicendo in quibus quodammodo videtur quod dicit.

Quæres 2do Vtrum ꝑducant Species Sensus Interioris? 125
Videtur quod non ꝑ hoc q̃ sensibile modo
q̃ sit cõ. obiecto colorato, dulci sit cõ medio aery, in quo sito in medio
ꝑ se non sensibili sine alia causa ꝑducit Speciẽ in puncto ꝑ quem tem-
illam alis dotẽ ꝑducas ad sensum cõmunẽ. Respõdeo autẽ ad
sensum cõmunẽ dicitur ꝑducere species imaginativa, vel sentiendo
sensibilia ꝑ sensus ꝑpriꝰ, et sup̃ nova ad ea sensa a sensu cõmuni elici
dicitur ꝑ quod ex his superiores vires apprehensiva q̃ aliquid sensu
ad ea duas species ad cogitativam et ad ꝑ phantasiã, q̃ debet reti-
nere omnia in sensu exteriori sensu aquæ sensq̃.

Quæres 3tio. Vtrum Interni formant species sensa
species ex ꝑpriꝰ Objecti? Affirmat. 126
Nã phantasia in somnis
videras atq̃ ꝑ hoc obiecta similia ante contrahe ꝑ omnia sua species ac
ipsa in phantasmata. Et indistincta acquirit, ac interni sensq̃ verit quo
sequens est.

Quæres 4to. Vtrum Interni sensq̃ externi ꝑficiant aliquas im- 127
ones ad Internos? Affirmat. S. Tho vehemens videtur
quod ad ꝑficiendum ad quam actum requiritur aliqua dispositio
dispositio sensq̃ interni absolute q̃m externi ad internos ad sensq̃m
externi patiendi aliquas impressiones ad intellectum q̃ phantasia ꝑficiendo
impressiones similes ad Intellectum agentem et externi ꝑficiendo
Interni. Sed Superior vis simpliciter inferiorem juvat Secundum ad
sensq̃ exteriorq̃ et interiorq̃ ergo sensq̃ interni ꝑficiendo

en. sanctorū superior in duob⁹.

Articulus 2us

De actua sensatione.

2 p. Quaeres Imo. Vtrū sensatio sit actio immixta ex actiue et passione. Et arguit. 1o. Quia sensatio est actus vitalis. Imo est vita. Sed vita non consistit in passione. Ergo nec sensatio. 2o. Quia sensatio non est passio. Ex. Imo. Sensatio est actus. Hinc. Quod. sen. 6. c. 5. dicit. Sentire est quoddam agere. Sed nihil agit dum patitur. Ergo nec sensatio. 3o. Quia sensatio est actus immanens. Sed actus immanens non est passio. Ergo nec sensatio. Sed contra est. Quod. sen. 6. c. 5. dicit. Sentire est quoddam pati. Ergo sensatio est passio. Respondeo dicendum quod sensatio non solum est actio, sed etiam passio. Ad cuius evidentiam sciendum est quod duplex est actio. Vna quae manet in agente. Alia quae transit in exteriorem materiam. Et haec quidem actio est perfectio patientis, inquantum est in potentia. Actio autem quae manet in agente est perfectio agentis. Et haec actio est principium actionis quae transit in exteriorem materiam. Et haec actio est principium actionis quae transit in exteriorem materiam. Et haec actio est principium actionis quae transit in exteriorem materiam

sub causa p[ro]p[ri]a superant causa obiecti ne- 2mo dq; quis ps corpo 3
req tuis p[ro]ducq a supmo Spiritu Deo. q. 77. a. 2.
Hoc Edē Organa Sensionis sūt instrumēta ad eis imediate unita
ad sensationē externas sine imediatis ad concursū auferre si
ps q[uo]d sūt talia imediata ne auferant instrumēta separata.
Cuiusdē ē duo Inquo subjecty imediatū actq sensibilis
Et actus sensationis ē ipa in media te in ps ā sensitiua ā, talqn
in suo p[ri]ncipio p[ri]mo, in organo vero, ta nqm in instrmēto, in medio
te operativo.
Pt. pars una ps ā ps ā actum vitalem, simul cū receptiua ter-
minatiua in manentes, actū sensatis, ch[ri]s p[ri]mo ps ē in
imediate a ps ā sensitiua ā, et in eadē recipit ā tanqm in suo p[ri]ncipio.
Nota: sensatio recipit in ps ā, quatenus ē actuans organū sensationis.
Ada pars p[ri]ma organū ē causa efficiens instrumētalis actum vitalem et
imediū receptū tanqm instrumētū. Eodē corpq ā intrastis ē in
pars n[ost]ra p[ri]ma instrumētalis actum q[uo]d sentiendi recipit capax illius
ē, si mō modo ā vacua ē capax de nouo nanq; a sacte sensa-
tione in vocis sensibus ut vitalis fit sensitiua.
Hoc Loco notandū ē hic differa inter Species Impressa et Expressa Species 132.
Impressa sensibilis recipit in organo ut distinguit ab Obiecto
Species expressa, haec ē illa per quā fit vitalis ac subsistens in ma-
sistiua ab ipsa ā sensatis ab deq; deden Species Impressa recipit
talis, neq; in manens cum possit recipi in aere.
De Appetitu Sensitivo. Quaeritur hic Quid sit Appetitus 133
Sensitivus, et Inclinatio ipsius ad Sensū ps ā sensq; dū in sensu
sensq; ad Objectum Sensus ut desq; ab appetitu, et vacuo Sensu quid deq; appe-
titq; vacui, seu Voluntate. Sensitivq; vō deq; ā talis sensationis
Dantur in Nobis Appetitus Sensitivi Obsequentissimi experimur enim
naturam malum etiam voluntate voluntatis, juxta illud Pauli ad Gal. 5.
Caro concupiscit adversq; Spiritum et alibi: Video aliam Legem in membris
meis repugnantem Legi Mentis meae.
Appetitus Sensitivus residet in Cerebro, ne incordeat Scripturis in Corde 134
in Cerebro. Ponit ibi in medio te appetitu. et ignorat aliquem
appetitu in corde, ut ira, tristitia. Melancholia, et alios similes affectus
ira, et in cerebro. Sic ruber et vere in die, et in Luna, predicit mentem
Lascentia, quae sit appetitus Sensitivus.

DISPUTATIO 3DA.

De Ánima Rationali.

Veritis Notis tractandis de aã de gna veteres Phi, Lumine fidei Carentes, plura de aã ratõe veritatis aliena sentiuerunt: Quibus ut Fidei casto intg fundatis, viam aã intellectum Statutis sua via incedemg.

QUOSDAM PROPOSITA.

De Existentia, Quidditate, Attributis Animæ Intellectiuæ.

Suppono mg en de Fide hãc Lumẽ qd deg aã rãõis, vt in sacris Scripturis Louis Spũs. et Corpũ ex Genesi Salvatoris Mathæi vetẽ. Ecclesiastes vt despectus in Corne. Lapidis. Petri. Immortalis, de duciq; hoc exq; hõe aperte Vitã æternã. Ito ex vera Unione corporis spiritus vt in Codice Corn. Lapidis. Petri in Singulis Christi ex singulis nãis rãõnis plurima in vnõ ex Cod. Corn. Lapidis. Petri in unoquoq; Christi videas ex Articul. de Natura Christi in vnõ ex Cod. Corn. Lapidis. Petri. Ita rãõ vaõ ex Integram. ad unum corpus in aliud.

DE ESSENTIA, QUIDDITATE, ET ATTRIBUTIS ANIMÆ RATIONALIS.

De Essentia, Quidditate, et Attributis Animæ Rationalis.

136. Essentia aã Rõis ex plures Actus Spirituales, corporis physici organa ejusq; partes Rationis.

Quæritur Primo Animã Intellectiuã Indivisibilem. Quæritur 2do Spũs Gus indivisibilis Necne, qd sit in corruptibilis, vel aliis rãõnibus aã Primam et corpora cælestia sint incorruptibilia, et Impossibile dividi in partes integrantes. alteram.

Ad Primo dicendum Substantiã Spũalem qdsit indivisibilis in partes integrantes, aã rãõis ex Substantiã Spũalis. Et Per Impossibile Quantitatem Substantiã Spũalis.

137. Ad 2dũ: Divisibilitatem ex Ad in compositione ad subjectum corporeum est in corpore Primo Quam Corporis, immediate, mediate Quam dividitur in Substantiã, et Quantitatem corporis, immediate Quam dividitur in partes integrantes Quantitatis. Ultra. Quo dividitur in partes integrantes Quantitatis, ut Substantiã, ex illi quantitatis Substantiã Spũalis. Ad Primum. Substantiã Spũalis. Ad Spũ. alterã Dico ex divisibilis q.d. Substantiã Spũalis Corporeã ut Substantiã Spũalis ex divisibile in Quantitatem partibiliter divisibilem, q.d. Substantiã Spũalis ex Substantiã Spũalis Corporeã ut Substantiã Spũalis indivisibile in Quantitatem partibiliter divisibilem, et quoniam ex Substantiã Spũalis in Locum Quantum, in æquales seu inæquales Substantiã Spũalis Corporeã ut Substantiã Spũalis ad novam Spatium, q.d. Substantiã Locatum q.d. succedit Primo aquæ ac subtilis ad quam Substantiã Spũalis Corporeã ut Substantiã Spũalis, et novam Substantiã Spũalis Corporeã ut Substantiã Spũalis.

est poa. Nō. dicēdū p̄cedere, de actu est poa ad actū, quādo est actus
ha, s de actu est poā ad operandū.

Nō. 2do hoc actu in Gō apth
nō intelligim⁹ actū 2dū operandi, certū quippe est in nostra scient. Cognoc
ūs ite. Intelligens hercatū coalescere ex poā intellectiva, et actū intellec
tū, nō vero ex poā, poā passiva, juxta addenda. Nec q̄q ēnt in patria vaipsis
in dicta plitudine poā, debemus q̄q ajā pdē in dicta, recipit quidditā poa.

174 Nota 3tio Imp̄ssibile est exponere actū poēt actu pōze, q̄ pōr in dditi
gi, nec q. pōa est actq, et p̄dicam. entis dicēda et compositionis aa
vabit, quia modalem nāle, componi ex maāt fm. 2do q. poā
actq et gradq quidā intensionis, nō substā. Hinc ēt, esse habentes simi
qualitas nō mutua, et intensa. Tertio q. poā aut potq potentialitas
dicat carentiā actq, hoc nō sit fm positiva, potentialitate includens. Sed
q. vacuus poā est actq ignea, verbigratia in aā ad ens modus quo
gradq vegetativi, et sensitivi, et ignea, virtualiter in aā intellectiva et ele
mentalem mixtio. 2ū. Compositio dogma Concilii in Trident. dicto, nō de
specta nisi ad 2dam q. substā nō suscipit gen. 2dam. Item q. prima
tio et 3tia sit incompossibiles sicq visibile pōt esse nō pōt. Ideo nō
dissentit. ad compositionē. Item ad 3tiū.

175 Nota 4to: hos tres Com poā gradus asumpan. pōr a D. Tho
& complōne cadentis gradibus cōdi, quos dicit gradus, inter actus
essentiā, et subjectum de qua in Metaph. n. 23. 2do Inhaerentia virtū pha
ritū, 3tio, utilem esse in mundo, et naturā, practicā, et speculativā, ut
in habitu Theologiæ. hæc compositio, eventus, illa nō potest. dissentit in Gen
ti nō pendit de compōne cōdi, et de compōne virtūli gradū.

176 Ad 1mum: etā vtis, vitalis loquendo, et nō mus actq et poā, ideo q. sensū dā
ā de qua nō agitur, sed vitalis, vitalis susceptiva actuū, quorū dicit, sensā
tio, sensio complēta, ut dicta. Ad 2dum inductio fit actq pōr, ita q. aā ipsis de pri
mū, poā operativā includit magis tamen actū, aā vitalis, sicut ens, aā ipsa
a operativas, et actq. Ad 3tiū, pr. Tū. et dum vitalis susceptiva
nō accidentium, instante recipit immediate actq vitalis, ut potentia imme
diatus Species memorativa, et habitq exercite vitalis. Tū. aā intellectiva
ex virtute racionis manente reddit ejusdem virtutis memoriam, vitalis quod
virtutis cognitiva, reddit sui ipsa imaginē.

Sed. 2da Racones actgt̃ poẽ in aã vltj ꝑ facient̃ cale
compoone a ctuata. 147
Pu quintra latitudne ei⁹ vltj pdi in Loc eã Poães dety reale dis bñ
v talis poa est in cod̃ gradu potentialitis cũ mala Lma q infra
v sup illa. Nichil hoc dicit ꝙ Nor ꝙ sit reale talis poa, cũ tñ
hoc gradu potentialitis cũ mala Lma, aã vltis actuale composita
ex (mala est ra qdã ꝙ sit ra racone Lmi spũ cipij. Sicut intra potentialitẽ
mala Lmã erã nichil q mala est Lba, Aquas, et Sdã Lma ꝑtẽ
hui. Sicut in gradu potentialitis nõ mala Lma, cũ hoc sit poa pura,
illa quã compõnes aã intellã ꝑtẽ pura poa, ꝙ mala cũ poãt ach,
sicq aã intellã cõt compõnã, cũ aptuacte in adequato, ac sibi debitis
ꝓportionis.
Sed. 3ria Actgt̃ poa in Alma Intellva, facient̃ compo
nẽ Virtl̃ Gradl̃. 148
Pt Lma racones Actgt̃ poẽ, in aã intellva, dicy virtl̃, at compoã
sub ꝓpositis distinctis compoentiũ ers Sorꝑ racones poã Actiuas et pas
sias respectiue gradãt̃ in dicy virtl̃ Actiuo est passiũ, at racones Actiuas
et pas in aã intellva, in eadem sunt racones poãdictiuas et passiuas, ut cũ
ꝓpositũ fuit. Et ers Sdã racones poãctiuas et passiuas, solas in virtl̃
gradl̃ valent ꝓximi, in aã intellva, Actgt poa cũ aptuacte in
intellva, in eadem sunt racones poãctiuas et passiuas, ex dictis ꝓpositis
ꝓxime. Sorꝑ qua Actgt̃ diuersa, solas in virtl̃ gradl̃ valent ꝓximi in
aã poãctiua et ꝓpter et gt̃ diuersa cũ

DE NOSTRO DEO.

Sola Racone, In Alma Intellectiua, sit imago Sanctæ
Trinitatis. 149
Sit̃ fuisse Creata ad imagnẽ Sanctæ Trinitatis. constat ex Genes. Faciamus
hominẽ ad imagnem et similitudinem nostram. Verbum Creationis Actum
Deo, pluralitatem personarum adquas dicitur multitudinem decentiũ Rõ pers.
Quomodo ingelle Sit hæc imago. Aliqui dicunt, ꝙ imago,
est ꝓprie ꝙ intellectiua Potentia, et dicunt, ꝙ poa dicitur ad quam
do ch in illius apprehensit consubstantialitas personarum. et Verbi cuius et
sicque dicunt ꝓximis personalis distinctio. Aliqui vo Lumi ad racionem ima
ginis, in dicty intelligendi et amandi. et Contra Lmo Lma ꝑtem

in Deo vnis p̃acta intelligendo q̃na generatione, n̄ vnitiuę & p̃ductiue, sed p̃ relatione, ex qua in secunda Intellectione tendatam. Et sic una persona imaginis representatiue, n̄ sit in ista intelligendo sed in relatione Coaeter. Ergo Imago Sanctę Trinitatis stat in p̃fectione p̃fectę, et recte in intellegendo et demandi n̄ st dogę p̃ manentes, et transeuntes, et Imago Trinitatis n̄ stat in actu.

1.50. Obiter. D. in Controversia. D. Augus. segę proque intelligendo dicta Nota. Quę Imagine S. Trinitatis sit in Mente potentia passiue, et actuali quę aquisitiue, et actiue, et a parte alias est Imago Trinitatis, ac demonstrandum Trinitatis mysterium euidenter. qd est tota communis Theologorum sensus.

Nota. Ergo ad rationę Imaginis ex D. Augustino requiritur. Quod sit essentiae Trinitatis respectiue ad unitatem essentiae, 2.do ordine ad interna relativa, 3.tio qd partes imaginis sint inseparabiles, conversa est ab aa, ut Imago sit p̃ tota et in toto p̃manens. 4.to, ut quę libet pars sit in alia, alia existat p̃ sese, et in alia, et circumincessionem.

1.51. Nota. Imago Sanctę Trinitatis, est ut sit in ipsa Sancta Essentia ut Intelligente et Intellectą et amata a seipsa. Sic S. D. Augus. qui de Trinit. C. 2.do quę S. Dei Sanctę D. 2.do sic tota, ipsa mat. Explana Nota. In Imagine supponit qd ea vis rei sua cognoscat, et amet, et in sui scientia, dilectione, et concordia subsistat, et vere sit, et in vero scipsa intelligat, et vere diligat, scipsam, et ama in essentia, et substantia, et p̃manens. Ex Positione Nota actum resultat tres relationes, in relatione in Deitate ad mutuo Sanctę generantis, et generatę Sanctę Personae, Sanctę alterius p̃ductionis, scilicet Sanctę spirantis, et spiratę Sanctę Personae Sanctę, et relatę ad amatę Sanctę spirantis, et amatę Sanctę spiratę, et voluntatis, respectu actus secundi, et actus primi Intellectus.

1.52. Nota. Imago nunquam ex conformitate ad primotipum, dicitur Imago quasi imitata, et inter Trinitate, et ea, quę ab Ea est separata, Intelligibilis, Intellecta, et amata, et ea conformitas est ad 2.dum in esse actuali Intelligentis, Intellecti, et amati, et ad 3.tium declarat, qd actus Intelligendi, Intellecti, et amati, et ad 4.tum, et ultimum declarat, qd actus Intelligendi, et amandi, est ab Intelligente, et Intellecto, et amato, in actu secundo.

Coaeter. Et varietas personarum Divinarum, omnes eas, qd Deus omnia facta cognoscat, et diligat, huiusmodi de essentia Intellecta, et diligibilia, qui

decto et spiritu sco ꝓcedentes, aduc et ꝓpriꝰ, stratones primi
duodi relationis ontici, quibꝫ subsistit et multiplex bonꝰ
sonꝫ, sensatiui, intellectiui, et amatiui sensꝰ. et
quidditatiues spectꝫ, ꝓducentis, et ꝓductꝫ, in simplicitate essendi
imago Trinitatis, stat in gratia ecclie, in Intellectu intellectꝫ et amatꝫ. 153.
Sco Scto. Nota. Lmo. Quod licet ꝑa imaginis, sit matꝫ et ꝓpriꝰ
tas, in relationibus, intelligentis, intellecta et amata, ꝑa tri imaginis in
heant et ꝓmembra aliter accepta, stat in relationibus, intellectus, intel-
ligibilis, et amabilis. Vade ꝑa imaginis, in suis gradibus essentialibus
intelligentis, intellecta et amata, sunt hec essentialia ad hoc denominantes
~~imaginatum~~ et ꝓpria ipsarum, quorum ꝓprietates sunt adhuc denominantes
originis; aa creatus intellecta, ori quod a modo a seipsa, ut intelligi
ta, quidditate autem ecclie, ꝓpriorꝫ spectu effectꝫ, aptissime exponi con
substantialitas nata diuine, in ꝓsupposito relativo.
Nota. Ade: Ne Lao in creatis est ꝓpria accidentalis, sicut in accidentibus, quae ꝓpria
substantialitas nata in nata humana, ꝑ ꝓpria ad deitatis substantia
litatem, contrahitur quippe, ꝑ quod in ea imagine apparui, sa simili
tudo ad ꝓpriam imaginis, quae est in gratia intellecta, assecuta humana consti
tutionalitas quae est ꝓprietatis, in pura creatura, repugnat autem
in creatis, reliquorum ꝓpria, absque relatione ꝓducta ad ꝓductum
ris, in creatis ne Lao ne, ꝓpria mentalis de pura ta absque Ipsa
Lao sub eod quidditatiua ratione nata est accidentalis.
Nota. Ista Lao imaginis modo quo nobis explicatissime, ad ipsa
ri ꝓprietates, ad imaginem quippe Dei conditi, ꝓximius ad ipsa
rum exponendum, ut videtur ea creaturis, tua imago Trinitatis, in sacr. Euch.
ad quam Ecclesia refert, cum creaturis, tua imago Trinitatis, Come
dat quae Ecclesia refert, cum creaturis, tua imago Trinitatis, Come
dat quae Ecclesia refert, cum creaturis, tua imago Trinitatis, Come

ACTIO VIG ACTIO

In dem Natur Intellectus inaequales in parte actiua individuali.

Nota Lmo Difficultas procedere Lmo de ꝓpriis substantialibus et intrinsecis 154
actiue individualis.
Nota Lmo Dilectus procedere Lmo de ꝓpriis substantialibus et intrinsecis
actiue individualis, adurgm de ang animas justi, et ꝓpriorum
aa peccatis, prodire.
Nota. Ade de Inaequalitate individuali, quae de ea media ex gratia,
dotibus nata ea creaturas ne de inaequalitate ꝓpria, ea ori ona,
aa anima rationalis, de facto existentis, sunt ejus de specie, orii
ne aequaliter ꝓpriis adaequatis. Nec dicas. qd ang sa ordinis excipiun

alio ad discursu, sicut enigus est ng nr vari ant species raonalis, ita pa
reddero possit in diversis individuis aliter & secta a duab⁹ specieb⁹. Sic
& gradibus ee ā assentiendo diversis speciej ens sit gradibus da
Angelica
gnae sit pars appetitiva.

1.55. Dico: Species ultimae intellectae est aequaliter & secta. Ita Rd. ui
D. 22. C. 1. Sedo et alij.
Pr. una quaq; species aequaliter participat a suo individuo, ergo
Pr. & de Sorte aliqm ratione nō aequaliter est ab eo intellecta, ma
xime q. inaequaliter operatur, ung esse Soc. habet nobiliore, et Le
ee inaequalitō operationis reducit ad diversitatem essentialem eam inaequalitatem, ergo
Nor pr. Illamet diversitas operationis quae est in diversis ratione indi
vidui, post decursu temporis erit ejusdem individui, ergo & pr. Magnus in
diversis temporibus fuerit est unus specie valde nil, post dee Cassano senex
magnae in senectute fuerit.
Pr. 3tio loca diversitas operationis, colligens inde diversas intellectas, colligo
da quod essent inaequaliter specifica, hoc nō, ergo seq. pr. hoc est Soc
cui distinguit q. habent diversa ee, quae est principium operationis,
ergo in Soc et Pe est principia diversa operationis, quae sunt specie distincta.
Pro 1.o Diversitas operationis arguens specifica diversitatem, quod operatio
ex principiis unius et plurium communi. Nam omnis una actio
ortus, quae est unalis ex plurium communi, ideo operatio ejus a principio
et in medium ut distinguendi individui, nisi tota distinguetur specifica.
Contra. Inter principia unius motus una dat distinctam speciem, ergo
oppositum. Inter principia unius motus una dat distinctam speciem, ergo
Sanij et Angeli Leonis specie distinguit. et in Petro in musicabilia.
Pr. 2.o 10. Individua inaequaliter participata specie distinguuntur, hoc vero
seq. per quae distinguuntur plusqm una specie distinguuntur, at individua, quae
diversimode participata specie distinguuntur. Nor pr. Ung distinctum individuum
aequaliter participat speciem quam alia, quare aequalia participatione, at individua, quae inaequaliter
participata specie, ergo &.

1.56. Ung Deus: pro recto Caprioli, chimaera, Sones et inaequalis ing ejus
ee exponere ergo Conf. ex Salom. C. 8 Diogenes agente, quod sit ignis
se naturae. Se excusa per factum quia unus ing distinctus alius supponit,
vernor ee meliori modo essendi, ergo ing distinctus alius supponit, quod
ut apt Deus melius ee Petro ee apto mento. Ad Contra dico, ing aam
sona intelligi, intelligi aā cui sono tempus, mensura, ut in Sortes ad sua
sia ex sua dat, Socrates aā sua statura, aut a mentes, quod nemo con

...ppis asseruit.

Lo. Phs: dispōes corpor. sī juxta exigeās aa. erāt exigens mediorū ...
...tor erit p tactū. Cōtra Lmo. 2.c. Phō, de gnatōe dicto aa Liº 6.3 ...
...cent. seu duº qe aa, qd est nus, ita corpa separant. Ad aāt in di ...
...rectus se moto agens incidentrans, recusperat separanta ab ipsis, et illa re ...
...cuprao i ātm. Ad diversitas sēpīt, origo trat diversitte.

Ad Neg. A. Lmo ad Cte ad exigeās corpor dato tn antecedti, Neg seq. ...
...q. cadt aa. in diversis distātiis exigit diversa separanta. Ad Lmā Phī ...
...dicto Phus Leg. de aāg diversos spūes. Ad 2dā dico: qd se pōt tripliciter ...
...prim fuerit totaliter ejusdē entitatis cū aqua divisiua, tū aa neq uagā ...
...ducet se ad antiqua, cū possit cū nova uniri, et sic pōt diu mg peri ma ...
...nere sēpra mtā ejusdē aāg. qd si aa esset susceptiua unius formē ...
...sēpis mutatis separantibus, ad ejusdē exigentiā semp remaneret, ...
...ac si illa qd nō manet, determinaret ad pōnā sēpra mētis, et illa mīe resistat.

Ad 2dū: Si omnes aāe exigerent eōt pōtiā aa. Phi nō esset pfectiua aīe ...
...ac hoc male sonat. Ad aa. Phi Dni. cū longissime a tactum aā Ja ...
...quia ad compōnendū mētū pōtiā, q. compōt pōtiā, et inducta Phi. Ad 3tiū. ...
...dicit cū longissimē a pfectiua accū. Ad quod cōrtes insufficiens, quia ad sēpra ...
...mentū, et alia actiua, requālia et sufficiēta.

Ad 3tiū. Cōtra ista dicit mē. Ldo, quod sint exequalitas, diffre. in duobus, Joan ...
...nis et Petri, et pro duobus dicit mē, et pro diuersis, et inequalibus.

Ad Neg. Nonē. Joan. erūt pōtiā diffnis inferioris, et distincti, nec dicit mē ...
...et dicit mē, sed nec sarit ora, seu diffra specifica, nec diffra individuali. dato ...
...tñ qd diffra fundamentalis, faciant dicit mē, neg hoc faciat inequale, qua ...
...lis duos, et dicit mē sufficiens duos, nec in duos albos, qd duos, et inequales.

De Prima Potentia Animæ Intellectiua seu Intellectu Possibili.

Postquam tractata sit multa dubia de Entibus quæ dixit, et abstractis ad Intellectum ...
...cōsiderandas ejus potestas intentionales, primo et secundo de Intel ...
...lectu, sequitur de solutione agendi.

De Intellectu Agente.

Nunc Intelligendum, ut Intelligamus potentia animæ spirituale cui Intel ...
...ligabile ut obiectum, quæ cum sit spūs quidam, habet esse immateriale et ...
...debita ut possit assimilari cognoscendi. Neutrum cōtorum potest actus ...
...esse nisi per lucem Luce sit visa, Ita et ad intelligibilia, ut possint actu movere

ipsa Le patibile, quia tuendo ab intra agente illuminata. Et sedo ab ipso
Eo prof. Ar. 2 Sp. Sit Intg agens tale p phantasmata intelligibilia dat
cet extrahendo de potentia ad actu p ipsa Ydeata, sicut dixe Lord tha
Ydeata. Ide Et Thom. Lma pars. q. 79 na Ar. 2

160. Dairen. intellectu agente n'e dubiu. Pestri, aute sia. Potentia illuminativa
Objecti phantasiati. hoce irradiens obm phantasmata ap te q mouetur
intra sine quo tale obm. licet n intelligibile, q. intelligibilia te possu entiq.
potens mouere actu, sic pariter de colore &c

161. Johanni Lmo Et in Intg Agens et Patibilis, sit potentia distincte.
vocatur pmo de diffinitiue vocabulo activa, & de distincte virtuli secundum
intg et voluntas dicy. Aliquando ca nit ea de Boa ea diversa ordine.
Inter Kesping: In Le Agente et Patibile ea diversas potentias. Inq.
Arles 3 to de aa q. 3. sic Et ab absolute Logy de Intle agente et patibili sic
qm de appetibile intle sic q. intg agens se habet ut acto patiens ut passus actu
et passio est gre diversa ens sic q. intg agit in recipiens ut intg agens agit in
Patibile, ens sic q. pcedit ab actg Cat intellecto et actio vitalis illumi
natio vocat actio transiens ut recipy in phantasmate, ens Unde intel
ligibilitas diversimode attingat ut intg potest ab intellecto Patibili a intg
ipse ab agente p p patibile ab illo in manenter ab Log transcripta
Et q nisi Intg agens dimanet a pncipio vitali, et illeg identificari, pcipio
cui aa, n ca Ens q dimanat a pncipio. Tali et vitalia habitg
esse resultat, ex potentia, et actuantali, qualis sit vitalis pfc. Sapiet et
ex vitalia ordinatio, qd habet intg agens, cui sit p resp passibile Le.

162. Quares Ide: Quo et Mo nere Intg Agentis?
Nota: Nec quasens intg agentis, causare in patibili, cui ipse unitur
talis, q. intentiones apprehensibiles manent in sto externo, a te one actu
intellecti, cu universe sit Intg obm qd dicet Ysup ne pdo actui. Neq cogi
cui intg agentis, ut phantasmata intatig ad pducenda species intelli
gibiles tales cui resultatus, cu obm possit. Quemine possit movere in
tellectu patibile ad tales species, Neq species ad quas intg agens
co pducendas cu in tle patibili, actu intelligendi, sit q. intg patibilis
et causa adequata actua intelligendi tui q. Quamen externum, ne sanni ad
actu vite de effectus. Ne de quo sictu.
Le ad dico, Quo cu Mo nere intg Agentis Lmo Illa mi nare phantas
mata, nec ois phantasiata, videlicet de quo ad actu intelligibilia quando
manat ne potius, ad potentiam, quid de tas et in tres ut sic, vel ois phanto
siato fuisset, ad me potentes, movere intellectu ad sui cognitionem
quod intg agentis cui vel nec Species memoratas, excogitandas
ordinadas phantasmato relictas, qd Mungere cet, tas in statu unionis

ad cui corpus quem statu separationis. Sed eo intelligens in sensibili
et simul phantasia intellectiva.

Nota appnime duo dicit Thom. Quod Lumen intellectus agentis 163.
q. ex multis dictis et in 3o habitis facit phantasmata intelligi
actu; Unde et causa intellectus agentis dicitur; ac si dicat sensibilia
dicunt lucerna quedam habentia, comparata aut recepta cum instrumenti
dicit ad cujus presentiam illuminat phantasmata.

Ibi notandum Lumen intellectus agentis recipere in phantasmata
cum Lumen tale, sit recepta cum intellectu, sine et intellectus respectu subjectorum
in quo phantasmata, cum sit species ad substantiam. dicendo ad illuminationem
phantasmatis, sufficit illud corpus lucens, cum intellectus agentis, sicut et volantes
illuminent intellectum possibilis, sufficit illud corpus lucens, cum intellectus agentis
lucens. Quod et actus illuminationis recipiat intentionalis inmaterialiter et
intentionaliter. Lumen recipitur phantasmata intentionaliter recipiatur respectu ejus quod
lumen illuminat ad hoc ut videantur.

Intro Corda: Lumen intellectus requiritur ex parte phantasmatis, quod possit quod intellectus
actu fiat proportionatus respectu intellectus.

Quidam dicunt quod Deus illuminet phantasmata ad intellectum 164
agentem. Sed phantasmata ipsa per se illuminant secundum diversas intentiones
luminosas quia dicit illuminatio est per cognitionem intellectus passibilis, sicut inanimata
per ab universali, ut per Christum cognitum intellectus et Deus Lumen gloriae
illuminat aliquas Dei per postremas fidei ordinationes intellectus agentis. Vel dicunt
ad intellectum.

Quidam dicunt. An phantasma illuminatum possit movere 165
intellectum mediante intellectu passibili, ad actum intelligendi et quomodo
hoc fiat. Et quod difficultas principalis de tegendo duplicem modum
intelligibilium, unum est intellectum movere passibilem, secundum
ad modum species intelligibilis.

Pro Dubij elucidatione. Nota: Intellectus
passibilis potest esse movens ab objecto effective, et objective. Explay in Doa
executiva ars pingendi. Sic enim ad opus artefacti, movet ab ad effectivum, objective
autem, ut idea artificis, sic enim ad opus artefacti, movet ab ad effectivum, objective
tamen ut idea existens in mente existente. dum tamen movens efficiat
quare.

Et Lumen Phantasmatis posito Lumine intellectus agentis potest movere
intellectum passibilem ad actum intelligendi. Sic sumptis duobus 166.
Lucet tegmine cujus alia altera potest ab ostiolo potest movere intellectum
ad actum amandi, et Lucet phantasma ad alterum potest movere intellectum
movere, et transferri Lumen intellectus agentis ad ordinem ita materialem

167. 2da Phantasma illumonatu movet effective intellu ad cognoscendu ipsa
lia quada exultatione, qua e passio fluida, et cito transiens. 2a 2dae
in 2do D. 2ma Ar. 2. et 2d. ad 2. 2ma 4to 4 3 2do ubi
docte passione, qua posentia excitat ad obm ad actu, p nersad 2ma spe
cies qualitas, n ad genu passionis. p. hae 2e 2ma tanth. Phi, 2do dan
te ea usi ait: Intelligen, e fida pati. p. 2do assumit. causa 2ma ju
xta Thom dent motet causas dclas ad operandu causando in illis mo
tione transeunte, voluntas mota jux. illo p. ait. 2mo et specialiter in
tellectu et alias potentias ad agendu causando in illis alteratione
seu p modu qualitatis transeuntis. Deinde Charitas movet imperando
ad exercitu dictas cooperandu Mentione, et similiter
3tio pr. 2. Phantasma illumi natu potest movere intellu ad actu causando
in illo speciem intelligibile et mediante movere media causando
ne passiva ad ea causata.
Dices: Motio ne Paconica coinu dicit ad speciem intelligibilem thomicam et
Conjra: species intelligibilis juxta adversarios, equalitas et manens mo
do Baconica, e passio fluida, et cito transiens. Patet species intelligibi
es fortis similitudo suj ordis, exultatio Baconica. ne repugnat actus eadi
tia potentia.
16 ℣ 3tio: Cum Phantasiatu posita illumenatione, copulatu intellu
dny partialiter super ea. Nota: possibile m applicatio ad potentia, vi necessa
ve tangere, quo pacto unis colorata possit videri, mediante specie sensibili q
in ea obre est, quatenu talis obm p potest ducere ad unione
per. 2. 2ma Ult potest dici ad cognoscendas instantiones p potentiam
divinam, ad quas potest unio fieri, alias non requiritur alia ex 2a cons. 4.
Pugnate ne vao pro destructione specie intelligibilis, et ut obm in posens possit
distare a potia: rodelay ejusdem speciei. Ma: pr. Ista unio sufficiens
ut res intelligenda posit esse potentia cognoscitiva, quae Phantasia
ad excludendu absentia obj, et absentia obj excludit stante p presentia
via, quem sit opg stante ubi nunc est
Contra. Absentia cujusdam obj ad hoc solu excludit stante p ejus presentia
ealis, quando sit necessaria unio physica cum loco, et tempore
Pr. 2do: Idea est respectus intentionalis objectivus destructus potentia
tua ad productione alicujus artefacti, et in obm. 2do pr. de 2ma ut g. u
triusq radicaliter includatur actus et habitus, et phantasia est intelligibilis natura
liter includatur actus et habitus, ens.
169. Pro 4to destruy Voluntas ad amanda sonitu, nunc mei requisitis
intellectu ne requisita cognitiva amabilis requisita voluntate, et sufficiat quod
ponat p actu attingi possit, et ut sit ly destruy ad cognoscendu obm p

causa imediata intrinseca accidentalis cognoscendi existentiam huius speciei intelligibilis.
Contra. Nulla est intrinseca accidentalis apprehensi intelligibilis, cui habeat respondere
entia rationis ad intelligendum assignamus principia, et exemplaria, regulas
essentiam intrinsecam huius speciei intelligibilis ad quam necessario sequitur
Lucidatio. Ad quam pertinet obiectum quod est quod mihi datur cognoscitur
dii intrinseca proprietas, non intrinseca respectiva obiecti, et causa aequivoca. Divi
Quapropter haec similitudo est causa univoca, sit proxima executiva artifi-
ciosi duis artefactis, semilitudo interna exemplaris, quia Deus non assimilatur
aliqua artefacti ad ipsum.
Lib. Ludo Voluntas tamen ad aliquem finem specie voluntatis, quae est intrinseca
sit. Resp. Intrinseca huic statu semper intelligit proportionalitas proximata
quata ad actum finis specie respectantis intrinseca principalis semel acquisita
specie intelligibili pertinentes hanc ad unum, ad unum ad diversionem.

1720. Pro Solo. Hoc. Lino de Deo intrinseca ipsi: mentes nostras imaginem esse
ferre, et Deus intrinseca in nostra Fluca nostro esse, et Deus ministrans
Nec mentes intrinseca passibile, et susceptiva formae, hi erant ipsi esse
tes quae dicit de specie expressa et habita quae naturaliter vocatur species intelligibilis
Nota Ludo, quod est Deus quod determinat ad intrinseca, seu ad cognoscendum
ciniq ille, ideo ergo species intelligibilis, quae determinat ad esse habitu-
liter. Nota Sho: Vera est ergo cognitio sit passio naturalis, et exigua cogni
tionalitate non cognoscitur.
Nota Sti: Negatur esse intrinseca in potentia ipsi, ad cognoscendum Ludo. Datur
in Ludo Do Sho. T. Sodo dicit: Intrinseca exposita actus, et non apparet ponere
species impressa Pirro actui. Contra dicit Intrinseca patitur, hoc tunc ad cog-
nascitur phantasiatur et recipit unum ab obiecto impressum species exigua.
Nota Sto Certus est Intrinseca tractum quadam modo in recognitis. Haec tractus
fiat sit tale passio cognitio adquisitum intellectum erat in pot.
Nota Sto: Intrinseca pertinet determinant intrinseca et mentem finitudinem pati-
tur phantasiatur.

1733 Videres Sto Species Intrinseca communis effectus cuius
stat ad actum Intellectus quidem haec difficultas pro de ratio intrinseca potentiae
Licet enim species intrinsecae repellant intrinseca cognitionem ad multi-
tudinem species similes, et ut Deus, et species intrinseca Deus intrinseca.
et intra Nostra quam species mensuratur. Ante Do
Nota Lmo Causa Stae dicendi ut intrinseca et determinat illudat
ea ratio sua receptiva ut omnia haec data species ratio modum essentiae spe
cifici utadem sua exemplar respectu artefacti.
Nota Ludo Concursus Causalis dicendi ut effectus et Stae intrinseca
effectus operis artefacti, adquam non executio artifici communis effectus

exprimeca, et ad modu exeplare.

177 Contra Eduardu Burnetu. Hac cãpi cauſa ſc. Int tuã q̃ cauſa. Stilus ſuppor
ſuppleri a Deo, ſ. int Laicã, Medici in cognoſc. ꝑt determiãt cauſ. plen. et
ꝑt Deſſa Seri. dict. Dom. q̃ ꝑt determiãt ſuppleri, quatenꝰ ſpectat int
in poteat tã modo lita cauſa ꝓcedi ad actus. Dicat tenꝰ ſpectat ꝓcedi
et int ſpectat ad cauſ. Reg Mor. teneri ꝓſt. qd cognoſcat ſuper
Lapide, et qd lapis inde cadat ꝓſtã exãinanda, cognoſcat ꝑtes, quas
ſpectãt ꝓſt. et cognito cadat lapide, et qd lapis inde cadat a cognoſc.

178 Eadẽ die Eadẽ cauſ. Cõm ſeu Dñus Cognitus Int Petr. Leg.
Quãdo de altꝰ de Dñs Metaphiſici, a Dñs ꝓ Statu, hoc dicendi dicto
Int tuã de cendi utinga, Licet diuerſi modi dicendi, hoc tamen ſit Dñs Petrus
ſpectãs hoc erat Papam errare in materia Metaphiſica, ꝙ cum ea cauſa ſtet
tanꝙ. Circa hãc Eadẽ cauſa Dñs Dñs. Procur. Orlet fore Dñm cognoſcat
ad int tuã. Ad ꝓcurationes vocant singulos.
Magiſter R. P. in Dñm D. Ed. et Eadẽ fol. Eadẽ Quidia Procuratoꝛ ꝓſt
ſequit. ꝓpoſuit de Dñm cognoſc. ad ſe tale ex parte ſua, quatenꝰ ꝓpoſ
deat ſuos ad cognoſcendã, quãdo ꝓcedi poterit in dicta cauſa
et ꝓcedi cognoſcendã, et quo facto ꝓtestatꝰ est ſe ꝓtestãꝰ cognoſcendi
hãc cognoſcendi citat. et ꝙ in hac parte ꝓcedi poterit, et ſe cognoſcendi
hiſſe, et ex parte ꝓcedi Intellexit, ſuꝑ hac ſuꝑ. Eadẽ Procurator dicti Dñi cognoſcendi
ſuos ex ſui. Su Deg ex parte ſua, et ꝓtq cognoſcendi, qm Procurator Eadẽ
Dñi ꝙ hodie cognoſcendi dicta, Deo ſup hoc ſuꝑ am Dñs ſuus
et ſubſtitut. qm Eadẽ Dñi, ad ꝓſtatu cognoſcendi dicti ꝓcuratoꝛis
ſatmata ꝓtq Dñi in notis ex parte ꝓcuratoꝛis dicte Eadẽ cauſ. ꝓtq
ſtã et ꝓtq ꝓcuratoꝛis cognoſcendi Dñi Cognoſcendi ꝓtq ꝓtq Dñi, dicta
q̃ Procuratoꝛis Litaſe ex nocte et quoad hoc. Ad Eadẽ ſecu.

179. Se ex parte cognoſcendi Procuratoꝛis Orlet et Dñm cognoſcendi ad Int tuã ſp̃ntis
Heraldi, et ex parte ejuſdẽ exponendi ſuꝑ Dñm Petr. Leg. Dñm cognoſcendi ad Int tuã
ſp̃ntis ꝓſt. Dñs R. D. ſecu dixit.
Dñm Lata ſ. pr ex Dño Dñm, Dñs. dicente: cognoſcendi Intellexit ꝓ hoc ſtatu
ſuꝑ ad his, quat. Dñs Dñs Dñs ora, Dñs Dñs Dñs ſuꝑ ora Dñs Dñs
Dñs ora, ex Dñs Dñs Dñm Dñm par. Dñs. Dñs. Dñs. Dñs. Dñs. Dñs. Dñs. Dñs.
Int tuã cognoſcendi, ſuꝑ dixit de ꝓcedi ad actus, et dicendi ſuꝑ dicta ꝓtq, ſecundꝰ
Dñs Dñs Dñs confuſa, declarat, Dñs Dñs Dñs ꝓtq, ꝙ dicta cauſa ꝓcedi
qd ſecundꝰ explicat Dñs. Dñs. Dñs Dñs Dñs Dñs ex ordine Dñs Dñs Dñs
ꝓtq Dñs, Dñs Dñs Dñs, et ad Dñs Dñs Dñs ita Dñs Dñs Dñs, Dñs Dñs
Dñs ꝓtq patentia ad Dñs Dñs Dñs, et Dñs ꝓtq. Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs
Dñs qd Dñs ad Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs
ad Orlet. Orlet Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs
ex ordine. Et quo Dñs Dñs ꝓt, discurſu Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs Dñs

alia via expleri n. pot nisi p. conversione ad phantasma ergo 5. pr. modus
operandi est ex modo cedi, et aa. p. hoc statu est vera hni corporis fra, ergo
p. ut intellva, ergo intelligenter dependet a corpore.
Confr. Experimur in discurrendo nos fatigari, hoc autem n. esset, si intellectio
fieret independenter a corpore.
Confr. 3tio n. pot intlg. p. hoc statu actu intlgendi elicere nisi ex
tanto obo, at hec exercitatio fit ab obo phantasiato ergo
§ 3. Dices: licet intlg. in 1mis cogitat nisi cognoscat p. phantasmata
semel tn. acquisita specie memorativa et habita scientifico, pstea
uti ad obia maalia, intelligenda, quin convertat ad phantasmata ergo
Tandem id experiuntur Mystici in altissima contemplatione, et intlg. in
tlg. raptus a sensibus alienatus videtur non intelligere.
Rn. ad 1mum neg. Ass. cum esse species memorativa sit formalis imago
obti phantasiati media intellectu producta, n. pot intlg. pariter
ad obm. p. specie memorativa repraesentare seipsum convertere, quin p. ipsum
illegit phantasma simul excitet p. subordinatione phantasiae
ad intlm. Ad 2dum si contemplatio fuerit miraculosa, potest
fieri sine conversione ad phantasmata. si autem contemplatio fiat via com-
mni et servata conditione status praesentis, de qua n. agimus, n. pot fieri
sine conversione ad phantasmata. Ad satis convenit ipsa capitis
defatigatio, qd provenit ex consumptione spiritum vitalium qui phan-
tasiae deserviunt. hoc ipsum dicendum est de extasi.
§ 4. Hoc loco sciendum est substantiae maales, p. hoc statu conjunctionis, n. cognosci
p. propria species, p. accidentia intelligibilia, unde mediate, et p. discursum. intlg.
tn. comparata semel p. discursum specie memorativa substantiae, pot illa
immediate, et sine discursu attingere, semper tn. ad p. conversione ad phantasma-
mata.
§ 5. Quaeres 2do quomodo intlg. p. hoc statu cognoscat singula-
ria? Rn. singularia n. cognoscit directe et p. se 1mo, p. se 2do et circa
flexi, q. eo modo cognoscuntur quo illuminantur, at n. illuminantur p. se 1mo
phantasma enim illuminatur 2dum quid dicitur ergo Deinde noscuntur a posteriori
et ex operatione, actus enim est singularium, ergo mediate et n. p. se 1mario. Sine dubio
mg. nro 179. n. cc. 1mum cognitum intlg.
§ 6. Rn. 2do singularia, cum 2do attingat p. species memorativas, ex 1ma cognitione
relictas, possunt directe et 1mario attingi. ita R. D. in 1mo D. 3. q. 3. art. 1.

S Edo: licet forte aprehendo qdo intlg accquisierit cognoscibilia, indirecte 252
prius in ejus cognitione. Et postqm singulare habet in radice, oportet qd deducatur
per ea in opposita. Et. Singulare cō prāhendi, et cognitū intlg ut hic 179
ex. aliqdo possit dirigere et precisione, et hoc sit possibile memorativa mediante
exist singulare ex q̄ Imago declarat. Si ergo cognitio intellectiua pungens pertinens
et cognitū ad singulare finestra hoc pertet a prāhendi, Imago cognitū circa particularia
finestra esse et possibile quod aliqdo ad actū venire deuiat.

De Actuali Intellectione. 1 87.

Intellectio definit: cognitio immediata, perceptiua obiecti intelligibilis, Intellectio est
actio realis, quo ens, q. aut cui quo primo sentimus et intelligimus, dicitur
vivere, sentire et ratiocinari, et ista intelligere sit q. a Deo ere operum
vi, et intellectio, vt sit sine attentione, et intellectio, Intellectio creata
est ens finitum, quod est dicta realiter intrinseca, q. intelligentia
aliqdo sine intellectione, quia autem realiter separatur realiter disp. Antoine
de gre quodlibeto, a de q. 6 a. 1.

Intellectione cū vera actu de q. actu. de q. actus. Vid. Sneta p. 2. q. 76 a. 3. 1 88
Dicc: Plura ad actū cognitionem dicamentale est necessaria, quae intellectio
oni accopetant, et q. Ch. p. Actio q. dicit, debet de q. actiua, et passiua dicitur
et intellectio vere q. actiua et passiua q. in nostris Sent. de q. dicitur ex verbo
mentis, et q. Edo Actio q. dicit, debet de q. fieri successiua, ut possit habere
rationem motus, at intellectio q. manens, dicit q. non fieri successiua, ut possit
actio q. dicit, vt sit actus primus intellectio autem est actus secundus
sione beata. Ad. vt. Actio q. dicamentalis, transit in terminum exteriorem, et
actio q. dicitur, vt sit cognitio rei in terminum, et cognitio potest reflecti cognitio qui
a. dicitur et cognitio et
Ad. Neg. Ch. ad Imaginationem primo vera de actu transeunte, quae est
et actus, talis vero de actione immanente, quae est finis operantis, et
re elicita. ad 2dam. Intellectio est successiva, et gnoris permanentis
hora quo ad 1. et successiva, quod ad singula. Visus oculari quo
nus in uno obo sepe fit successiva, q. pupilla statim movetur ab uno
re ad alia, vt privatio motus. ad 3tia. Motus Beata est actus imper
fecti ut patet sit. ad 4ta. Intellectio transit in terminum, et q. realiter a per
ens vere mentis. ad 5ta. Si intellectio actiua vel passiua, sine obiecti intellecti
ne cognoscibilis, et realiter ab ea non differt, et singeperi actus
actus vitae. Inferas ergo ap. Aristotelem, quod aliquando dicit de duabus actionibus, et

degit actus vnqualitis q e dis ꝓ̃ nr̃ p̃ modos Loci s p modu actꝰ Edi, ut
dixerão. Edo vers⁹ Mentis cõstrat⁹ cũ intellect⁹, qua tenge similes do
ꝑfls ogñi, ꝑ sinet ad gen⁹ relationis.

189. De Verbo Mentis.

Verbũ nr̃e intelligo signũ manifestãs ois̃ cognitũ. vel cogn⁹ cũ actor.
dei verbũ vocale, vel sign. internũ dei verbi mentis, et ẽ trinꝰ cognid.
ad raone verbi mentis. 2 voq; rum⁹ 2 dictiones. 1mo q̃ sit aliqd in mente,
Edo q̃ sit aliquid genitũ a mente, et ejus profect. 3tiõ q̃ sit similitudo tim
go dj de qua q̃stio. 4to q̃ sit manifestatiuũ et declarativũ rj. 5to q̃ sit
necessarie actꝰ intelligendi. 6 nota: nõ sufficit ad raonẽ Verbi, q̃ manifestet
ipsũ q̃ ois̃. 7 requiritur, q̃ manifestet ꝑ principia de quo nascit. Sine ꝑ
in divinis dr̃ Verbũ Dñi. 8 tiõ dr̃ una substãa, et una imago 2 nitatis ejus
q; paterna mens fecundat de substãa substãa ad verbũ generand. unde a tribꝰ
tudo, qualis in Verbo respectu nr̃i sumi q̃ test ad ois̃ tom mensurato, q̃ a toto cau
sante et fecundãte ꝓ ad actũ.

190. Verbũ Mentis definij 1mo: Verbũ e magnã ab intelligente, ꝑ actũ intel
ligendi quo e dicens manifestativũ sui ipsius. Pro cuius explicatione, Notã
dũ est in actu intelligendi, 1mo obiectũ rõdis, 2do vnã imago
quã e ipsum ois̃ in se obiectato et demonstrato. 3tiõ vocabulũ Verbi Dei
ad rem intellectã. 4to Mens intellectiua creata, c accidens, de grẽ actus
se habens de maãs et quasi substratũ ad raonẽ imaginis. Imago e ipsa
mo ipsum ois̃, in Verbo intẽ, de qua id est in liga, a vero 7. Deitas dñi
formitter, resultãs ex imagine plus comensurata cum obõ, quid est as vere
ꝑ mentis, stat prius in Edo, Rempe in raone imaginis, Loco de maãs
ꝑ supponat esse actꝰ.

191. x Deinde Verbum Mentis a 2 2. Actꝰ intelligendi rem, fecundãs obiectũ
inee in obiecto existens imago rei nota, de qua gignit. 3 tio Edo vero, ꝑ
ceptus rei Note, seu verbũ gignens imaginem rei exceptis in memoria. cui
dei verbum dicunt, q̃ edit ex membris fecundãs Dñi, sed in memoria
x intelligi memoria ꝑtis, ꝑ intellectu in habitu. seu intractu specie memo
riosa. 4 to Scripta cogitata volita, ad actus memoria vestis, ꝑ intellecta ꝑ habita
qui in re ꝑtinent ex principiis ꝑ habitualia, ita ut ꝓ sit esse visio
cus volitum.

192. 6 to dictis adst in Verbo mentis, ec respectus ad mentẽ ad ois̃, et respectus
causalitis ad potẽ. nõ tñ in respectu diversi, sed unus, unde ens, filius quatuor
ly, indivisibiliter respicit Patrem, ut generantẽ, et Patrem ut genitorem
ex vi entis activi, in similitudine quã, Indivisibiliter respicit quatuor
Patrem ut principium. Ita Verbum mentis indivisibiliter respicit
in unitate essentiã ut ducibile in aliquo q̃ causa ejus ꝓ: verbum mentis
ordinem Dei procedit, ꝑ ꝓ et obõ. Colligit ex dictis Edo nõ distare ꝑ
raonẽ a Deo dicto in liga 7.

auctur hic principaliter, ac Verbū sp̃ale distinguat
realiter ab Intellectione.

Segr̃ cō D. in 1mo, Dez. ch. 2do. Pr. 1mo author. Doctg. 1o. de Trinit. 44
Cap. 1mo ad 2do dicendū; frāta cogitatō ad extra, q̃m nomē, verbū: 2do D. Anton.
in Mercurio. 6a. Rat̃: mens nostra, cū se cognoscendo intelligit, facit sua
imagine ex se natā, id est cogitatione sui: 2do similit dicit Aug. frāta quā
imago ejus verbū. quid etc.

Pro 2do arg. Dr. 2do nē. Si intellectio distinguat ver-
bo mentis ergo ab eo realr̃ ducto, & intellectio erit ducta: vel ecti-
dicitur 2do. pōt in adversar. Rem pr. cō Scō q̃ no Mr. text. 16 ubi dr̃ q̃d
actus intellectus et imago ejus dicit q̃d actō imaginem, nihil habet
operatū & transeuntē affrāns. Inde ejus operatō non manens. ut in-
tellectio d'actō non manens cō nō ponat verbū dicti.

Ad 2do Verbum mentis distinguit ab esse intellectus, ita q̃ D. 194
Pr. 1mo Verbum dicit expressionem ad intellectū cōtinuā intellectui quae de
q̃ actus, n̄ dicit actū formaliter, q̃ agere & producere et tm̃ presentar.
Ad 1m in verbo includit relatio ad principiatū, non intellectus ad contras intellectus
non dicit actū. & ideo Doctor posuit & duxit, illa vō actiū esse de q̃ actus, ex
Contra 1mū Pr. 2dū Pr. 3tiū Pr. Nego 2dū de 1mo. q̃d Doctg. dicit vō 195.
Verbum mentis tantū actione transacta, propter manere, & deoq̃ verbum ab alio
dicitur separari intelligendo & de specie memorativa quā cō verbo mentis
& actu intellectus resultat, vide verbo ejus, nā aliter docet nō manere ver-
bum separatum ab intellectione.

Pro 2do. Ad 1m. Nego 2dū. Ad 2dū. Nego dicere, & 3m̃ cōcessa, verbum
ipsius. Unde in cognitis, & distincta, in quo cognoscit, non
per cognitū in cognito cognoscit. Subdit verba. & hoc ostendit exemplum
ex hoc cognitis, & distincte dicit.

Nota. Tho. Bertī Transiens, dicit actiō nō manens, qualis est intel-
lectio cujus Verbum est trīs intrinseca, et ultima, nō existens, dat
tinam, & intellectio ultimata, & verbum existens stans, quod solum est terminus.

Nota. 4to. Quatuor pugnas actus creatus desiderat, cū principio. non potē, hoc
est Aquinas de Leg. 2da, nō intellectione cū vento, quia nō adversa, & a potē
ad actum, hoc est actus creatus nō repugnat desiderari cū Nota et passione, ut
Nota. 5to. Licet intellectio dicit actum, cum potentia
Verbum, illa & dispositio et causa ejus sanctificationis, sed vō est trīs intrinseca
ordinis etc.

Euans ist ens ꝺ.n oꝰ Intellectꝰ et cognio ꝺ.i Verbi ꝺ mentis.
Ꝙ affirꝰ q. cognio ꝺ.na manifestꝰ ꝓbat et ꝓpone verbꝫ, ꝙ oꝰ cognio ꝺ.na manifestꝰ
sua, sui ostꝫ ca ꝺ.le ꝓceptiuꝫ ꝙ sic, erꝫ 2do oꝰ cognio ꝺ.na contrꝫ obm in oꝰ cog
nio, ex oꝰ rꝰ ꝓbatꝫ obm. R. ꝓr. ꝛe ꝙ negnare ꝺ.ri cognio ꝺ.na ostꝫ ex obm ꝓtec in
cognitꝰ ꝓbatꝫ cognio erꝫ
In ꝓbꝫ: vꝛe ꝺ.ne ꝓbꝫ ꝺ.ta ꝺ.ne Verbi mentis, de mꝛe Verbi ꝺ.ne Lare pon
ens ostꝫ ad visio beata ꝺ.ne mi Lativa, Beator ꝺ.ne Deꝫ juxta illud Joan 3 cap
ap parebit, similes ei erimꝰ quoniã videbimꝰ eum, sicut est. Ꝛdo: Visio
nis beata nꝰ est verbꝫ seu Species ꝺ.na, ma xime q. Species ꝓpter quã obm
fiat Deus, pot cognosci Deꝰ autꝫ ꝛespon ꝺ.ne ꝺ.ni ostꝫ ad Hac ratꝰ nꝰ pꝫ ꝛet. Jo. Chrom. Nor pr. Ime ꝛetia Dotꝫ ꝺ.nam in Hom
Deus intellectꝫ Deꝰ Lat ni, et in tali visiꝰ ne ꝺ.ni ꝺ.ni ꝺ.ni

Pro Scholen. Not. Lno: Species memorativa est principalior pars ptis sensitive 199
Nec in de sequ[itur] q[uo]d intellectio habeat trinu[m] ase realr distinctu q[uo]d p[ro]dicto
trinu[m] sit dicendu[m] q[uo]d ex ejus positione relicta, resultat, in memoria
nempe habitus seu species memorativa. Undecolligendu[m] habitus memo
rativu[m] n[on] dari p se modu[m] vere et realr p[re] Lno actu intellectu ejusq[ue] positu
ejus productione resultat, naturaliter loquendo. Sicut posita productione albedinis
resultat calidu[m], realr distincta. Not. Edo sepe recordanor dicti et
n[on] recordamur cogitis, dicendu[m] quod memorativa quatenus species memorativa
seu species rei recepta sub Lno, sepe existat in anima separata
in dicto Intro Lno. Species memorativa simul cu habitu memo
rativo quatenus Intro Edo: Species memorativa seu habitus memorativus
sepe existunt in anima separata. Intro Edo: Species memorativa seu habitus memorativus
duas habet operationes sensatas, relictas q. actu memorandi n[on] subjecti actu
species memorativa, et ideo actu recolendi, n[on] subjecti actu, quia species memorativa
est principium actus memorandi et memoria sensitiva est sua q. erga
Do Memoria intellectiva agitur, posterioris de memoria intellectiva q[uo]d 200.
est principium naturale. Memoria intellectiva ut potest facultas retentiva
habituu[m] et idearu[m] actuu[m] seu potentia cognoscitiva q[uo] retentiva dat in ad re
cognoscendu[m] et ideativa actuu[m] seu potentia cognoscitiva q[uo] retentiva dat in ad re
cognoscendu[m] q[uo]d ut sic habitus et species memorativae et q[uo] retentiva cognitionis
dicuntur ad differentia separationis facere p[ro]ducere et conservare
memoria Intro Os m[agist]r[u]m q[uo]d species memorativae repraesentativae
mentis Edo ne videar recedere a doctrina Aristotelis q[uo]d species memorativae
cognoscitivae de quo ante habitus vace. q. memorativus ab eis recordativus
sunt respectu nostri, q[uo] tamen sit una species, vel sint tantum
duae Ad Memoria intellectiva Intro Agendo ad eu Rad. 201
est. Dancu[m] vel q[uo] sit, memoria intellectiva?
Ut est facultas retentiva specierum, dicta, realr distincta agente, quatenus
est memoria intellectiva et facultas cognoscitiva q[uo] retentiva realr distincta
intellectu. Una pars est dubia q. Intro agente dubitatur quomodo illa
species et habitus memorativus. Ad quam dicendu[m] Intro
quod sic q. A. Sed quomodo hoc dicitur videtur Intro agente et me
moria quatenus apprehendit intro agente et habitus memorativus

Memoriæ et Intr. Et ait: de re Memoriæ, q. sit productiva Verbi, et sc.
q. intlg. patibilis et productivq. Verbi, et 2do. Intellectivq. Verbi.

Ps. Lr. Memoria intellectiva, et Voluntas, in Intellectu agente, existit
sicut in proximo, et in Specibus q. et cognoscibq. Et docet Scotus Memo
riam Intellectivam adæquate sumptam, plus ultra, et complectj, et actus re
tentivos et cognoscitivos, de specie, quib. Intellectus agens et Species.

QUÆSTIO QUINTA.

De Voluntate.

ARTICULUS PRIMUS.

Quæritur et potentia Voluntatis opponatur
202 Voluntati Boæ Spiritus appetitivæ Sensitivæ, dij Sonia appetitus
q. in pot. sensitiva in intellectu, et Intellectu, q. est Sensitiva Intellectiva
erit appetitus sensitivus. Videtur dij. Voluntas importat libertatem, dij voluntas avoluntate
in vo. a nolitione, tu q. Nolitio, et actus spiritualis, tu q. nolitio est actus quæ obiecti
ne comp. peccati, et malum, et non malum, et malum carentiæ neq. dij. et q. voluntas
tas, est quidem et naq. in verb. cum sensitivis appetitus, et spectat ad sensitivum
est spes, et Sonia respiciat naq. intellectiva, et sensitiva. et sensitiva. naq. in
tellectus est dij. Intellectivus et sensitivus, et sensitivus, et sensitivus, et sensitivus
Sensitivus. si conveniens, fugiativum conveniens. Nec potest appetitus, propter
Quæ ratio sine ratione ferri.
203 Quæres q. sit Sensitivum Voluntatis. Et videtur quod sit adæquata voluntas
et sensitivum sua Latitudine. Ps. Sensitivum est quo, et Sonia
ne est Sonia q. Voluntas est passio entis, et Sensitivum intelligitur est quo
subjecta, specialiter intelligitur, et quo subjecta, et quo subjecta Specialiter voluntas
tis. Quæres 2do. An Voluntas distinguatur realiter ab appetitu
204 Sensitivo. Sp. affirmat communiter. Ps. Sonia Gen. 4. dij. Thesaurus
distinctus est Abrahamitarum illis. 2do. Intellectivq. dij realiter a Sensitivo, et est quo
tus est appetitus sensitivus. Sed est appetitus naturalis et subordinatus, et sensitivus voluntas
pro. Sed: voluntas pertinet ad rationalem, et Intellectivum, et Sensitivum dicitur
essentiæ Liberte et specie carere. dicitur voluntas habet imperium ab appetitu
tus Sensitivus, et est ratio. quoniam potest et realiter.
205 Quæres Tio. An Voluntas Humana post peccatum sit Boa Libera
ra. Boa Libera creata, quia positis dij ad operandum requisitis, operatur
Sonia potagen et magnet. Voluntas Humana post peccatum est Libera ad ora
to. Ps. Sonia Eccles 15. dij. Deus ab initio constituit hominem, et reliquit illum in
manu consilij sui. et 2do: Ex decret. Conc. Trident. sess. 6. dij

de fruy. 3ho: ex comñi consensa contrâcty, q̃ria cu a mentkõz. Nulli de pena
ligentabo. segũ ũstentky plena libertate. 25 *

Quæret 1mo: An Voluntas sit perfectior intellectu? 206
Ad 1mum in gõe dnã ẽ bõa appetibile voluntate, tũg. q̃s accedit ad quẽ dicitur dnus
Ex. 33. Spes ẽ in illo rao ẽ ap voluntas, tũg. intlg ng operaq̃ dependẽt in ope
randlo a voluntate, q̃n voluntas attingit. tũg. voluntas dg̃ poã alea respe
ctu illius manãtis, tũg. intlg tradũtur ota, voluntas vo tradita dono.
Ng voluntas in gẽ imbuit, ẽ perfectior intlu, tũg. tabdit intlg in gẽ Mors ex
tremitas sit pricãp. ẽ servandi, tũg. gens mortũ clusuq̃ a libertate. quæp
tectky ẽ venit voluntki.
Quæret 2do: An cognitio concurrat effẽtr ad Voluntate? Ng Negõe. 207
tũg. actus vitl p̃ alia actus, tũg. actus pendet effẽtr a poã, q̃ vo a tlio actu
tlio tũg in gãlitr dg̃ de alitky q̃mq̃ ar. 3.
Quæret 3to: An cognitio et progressus divinitky ad, voluntẽ, sine cognẽ? Ng Negõe.
Ad 1mum: Voluntio ñ ẽ cognitio ex actu q̃ appetitky dicãtur appetibilia, et n̄ ect,
q. appetitky dicitky ut a nãli appetibile dicitky, q̃ in nãlis in forma cognitiõ.
Voluntio ñ ẽ cognitio n̄ ect in forma cognitiõ. Ad 2do: q̃ ad modũ appe
titky nãlis segũ tra nãle, sic dicitky tra appetibilis; at repugnat appe
tibilis. Dico licet calor regũ tra nãle, ex ẽ dicitky qui n̄ regula, tra appe
ex. et volitio. Ng. volitio dependẽt vitaliter a cognitiõ salte mediate id ect ntq̃
ab Deo supplevi, q̃ de ẽ vitalitr q̃ cognitio. deinde condiciones ad agẽdu requisite ab agẽte
Quæret 1mo: Quomodo Voluntas moveat alias potentias? 208
Not. 1mo: ut certũ, ẽ angelos et homines et intellectus dicat et poã loco motiva ab
do lucro arbitrio suo, et facultate ad libitum voluntis, diverterendo
a Deo supplevi, q̃ de ẽ vitalitr, q̃ cognitio. deinde condiciones ad agẽdu requisite ab agẽte
Not. 2do: q̃ none poã, et actus vitales subdũtur arbitrio suo q. nec ap̃ pet
ctus naturalis subdũtur voluntati in motky suo principio, nec intlg q̃ pareat in suis
operatõibus ad quẽ ẽ contingatne.
Not. 3tio: Intellectualitr agẽtia subdũtur imperio voluntis, sicut ex cõpetẽtia
q̃ ẽ intellectky q̃ possunt deduc̃ op̃ne ad quẽ ẽ voluntas. Ex amicitia.
altera alicui mico, absentky intlg opposũ ẽ amicitia q. amor tra libitum addaleat
Quæret. Sine dubio Deus scitky q̃ actualitr ẽ n̄ cogitamus in nostra voluntate ad
diversa vitky tidy. Certũ q̃ actus vitales nrõs applicant a voluntate ad
nãle colligitur in nãa una, q. cu hõe colligat sit ap̃pesua et comãnis,

a mandar, ẽ tensiõ rectã. 2ª. Dño Voluntas ꝓ posito sit ꝓgne ẽ bõ, inclinans ad illud ex ꝑte habitus a cognitis Sẽtã. 3ª Ẽ Ecclo Sidarey habitꝰ morales, ꝓgnãt Voluntatẽ ꝑ ꝑfectiõnes, q. ꝓgnant ꝑfectiõnes Intellectiuas, qm obm̃ fiãt ꝓ pauca.

Voluntas

Ꝑ cognoscitiuã intellm̃ facilitant ad actus, quantũcũq; sit cognita, entenda, Deo facilitãt ꝑ ꝑcurrere ad ogne. ꝑ hoc in̄ religiõ, ad ꝓximũ ꝑ ancham habitꝰ, cuj ꝓ Obiecto sũma debgne, ꝑ bonitas et amabilitas ꝓ ꝓximũ ꝓponit ex ꝑte obiecti, q. dñs in̄ obstantes, inita comparatione ad gentes cernit difficultates, hinc ad obnoxiã pro ꝓximo. 3ª. adiũctꝰ ꝓ ne ꝓximo. ad 1mas ꝓpone dñs. Ꝙ. Voluntas inclinans ad m. ꝓogne ꝑ specialẽ ꝑ cognoscitiuã ꝓ sentat mihi. 2 inclinans ꝓ actũ ꝓ modũ ꝓ denis in. A. est ordo m̃. ad 2das 3tio ꝓximo ꝓximo. Ꝙ. Secundũ voluntas ex ꝓmptũ affectu ferinet m̃ diligit quidem ex ꝓmptitudine, alias voluntas illa ex affectu sibi soli debet cognoscere ex ꝓmptitudine ꝓ ꝓximo Scitꝰ. Unde cognitio debet cognoscere quomã. ꝓ modũ ꝓ debitũ amandi, alias ex dilectione debet cognoscere quidditatẽ, ex ꝓ ꝓnentes scitꝰ ꝓximo.

2 Ꝙ. Ad 1ũ: Si in voluntate ex habitꝰ facilitantes ad nutum habitꝰ assistente sentirẽt ad hoc ne, ex 1ª habitꝰ inclinat ingredi aut ꝓcedi, 2 ad nutum cessat, ex 3tio debet facilitare. Ad Ꝙ. Licet ex habitꝰ sit ꝓ ꝓximo, non ꝓximus ex ꝓximo debet facilitari. Ad Ꝙ. Licet ex habitꝰ sit ꝓ ꝓximo, ꝓximus tamen ꝓ ꝓximo exercetur in illa ingredi causa esse, sine q nõ ꝓximus formaliter 3tio, exercetio in̄ ꝓximo. potẽt in̄ se exercitꝰ esse, 3tio exercetur, ad actũ ꝓximi, ex hac exercitatione ꝓpendeat a cognitis sanqm a conditionibus.

2 Ꝙ. Ad 1ũ Dño: a quo efficiũtur facilitans habitꝰ ꝙm morales ꝙm intellectuales. Ad habitꝰ resultant non aliter ex ꝓpoã, ꝙ ex ꝓpositis aut ex actione ꝓpetitus ad terminũ. ita Ad 2ũm. Ad 3tiũ. Ad 4tũ. Ad 5tũ. Ad 6tũ. Ad 7tũ. Ad 8vũ. Ad 9nũ. Ad 10mũ. Ad 11mũ. Ad 12mũ. Ad 13tũ. Ad 14tũ. Ad 15tũ. Ad 16tũ. Ad 17mũ. Ad 18vũ. Ad 19nũ. Ad 20mũ. Ad 21mũ. Ad 22dũ. Ad 23tiũ. Ad 24tũ. Ad 25tũ. Ad 26tũ. Ad 27mũ. Ad 28vũ. Ad 29nũ. Ad 30mũ. Ad 31mũ. Ad 32dũ. Ad 33tiũ. Ad 34tũ. Ad 35tũ. Ad 36tũ. Ad 37mũ. Ad 38vũ. Ad 39nũ. Ad 40mũ. Ad 41mũ. Ad 42dũ. Ad 43tiũ. Ad 44tũ. Ad 45tũ. Ad 46tũ. Ad 47mũ. Ad 48vũ. Ad 49nũ. Ad 50mũ. Ad 51mũ. Ad 52dũ. Ad 53tiũ. Ad 54tũ. Ad 55tũ. Ad 56tũ. Ad 57mũ. Ad 58vũ. Ad 59nũ. Ad 60mũ. Ad 61mũ. Ad 62dũ. Ad 63tiũ. Ad 64tũ. Ad 65tũ. Ad 66tũ. Ad 67mũ. Ad 68vũ. Ad 69nũ. Ad 70mũ. Ad 71mũ. Ad 72dũ. Ad 73tiũ. Ad 74tũ. Ad 75tũ. Ad 76tũ. Ad 77mũ. Ad 78vũ. Ad 79nũ. Ad 80mũ. Ad 81mũ. Ad 82dũ. Ad 83tiũ. Ad 84tũ. Ad 85tũ. Ad 86tũ. Ad 87mũ. Ad 88vũ. Ad 89nũ. Ad 90mũ. Ad 91mũ. Ad 92dũ. Ad 93tiũ. Ad 94tũ. Ad 95tũ. Ad 96tũ. Ad 97mũ. Ad 98vũ. Ad 99nũ. Ad 100mũ. Ad 101mũ. Ad 102dũ. Ad 103tiũ. Ad 104tũ. Ad 105tũ. Ad 106tũ. Ad 107mũ. Ad 108vũ. Ad 109nũ. Ad 110mũ. Ad 111mũ. Ad 112dũ. Ad 113tiũ. Ad 114tũ. Ad 115tũ. Ad 116tũ. Ad 117mũ. Ad 118vũ. Ad 119nũ. Ad 120mũ. Ad 121mũ. Ad 122dũ. Ad 123tiũ. Ad 124tũ. Ad 125tũ. Ad 126tũ. Ad 127mũ. Ad 128vũ. Ad 129nũ. Ad 130mũ. Ad 131mũ. Ad 132dũ. Ad 133tiũ. Ad 134tũ. Ad 135tũ. Ad 136tũ. Ad 137mũ. Ad 138vũ. Ad 139nũ. Ad 140mũ. Ad 141mũ. Ad 142dũ. Ad 143tiũ. Ad 144tũ. Ad 145tũ. Ad 146tũ. Ad 147mũ. Ad 148vũ. Ad 149nũ. Ad 150mũ. Ad 151mũ. Ad 152dũ. Ad 153tiũ. Ad 154tũ. Ad 155tũ. Ad 156tũ. Ad 157mũ. Ad 158vũ. Ad 159nũ. Ad 160mũ. Ad 161mũ. Ad 162dũ. Ad 163tiũ. Ad 164tũ. Ad 165tũ. Ad 166tũ. Ad 167mũ. Ad 168vũ. Ad 169nũ. Ad 170mũ. Ad 171mũ. Ad 172dũ. Ad 173tiũ. Ad 174tũ. Ad 175tũ. Ad 176tũ. Ad 177mũ. Ad 178vũ. Ad 179nũ. Ad 180mũ. Ad 181mũ. Ad 182dũ. Ad 183tiũ. Ad 184tũ. Ad 185tũ. Ad 186tũ. Ad 187mũ. Ad 188vũ. Ad 189nũ. Ad 190mũ. Ad 191mũ. Ad 192dũ. Ad 193tiũ. Ad 194tũ. Ad 195tũ. Ad 196tũ. Ad 197mũ. Ad 198vũ. Ad 199nũ. Ad 200mũ. Ad 201mũ. Ad 202dũ. Ad 203tiũ. Ad 204tũ. Ad 205tũ. Ad 206tũ. Ad 207mũ. Ad 208vũ. Ad 209nũ. Ad 210mũ. Ad 211mũ. Ad 212dũ. Ad 213tiũ. Ad 214tũ. Ad 215tũ. Ad 216tũ. Ad 217mũ. Ad 218vũ. Ad 219nũ. Ad 220mũ. Ad 221mũ. Ad 222dũ. Ad 223tiũ. Ad 224tũ. Ad 225tũ. Ad 226tũ. Ad 227mũ. Ad 228vũ. Ad 229nũ. Ad 230mũ. Ad 231mũ. Ad 232dũ. Ad 233tiũ. Ad 234tũ. Ad 235tũ. Ad 236tũ. Ad 237mũ. Ad 238vũ. Ad 239nũ. Ad 240mũ. Ad 241mũ. Ad 242dũ. Ad 243tiũ. Ad 244tũ. Ad 245tũ. Ad 246tũ. Ad 247mũ. Ad 248vũ. Ad 249nũ. Ad 250mũ. Ad 251mũ. Ad 252dũ. Ad 253tiũ. Ad 254tũ. Ad 255tũ. Ad 256tũ. Ad 257mũ. Ad 258vũ. Ad 259nũ. Ad 260mũ. Ad 261mũ. Ad 262dũ. Ad 263tiũ. Ad 264tũ. Ad 265tũ. Ad 266tũ. Ad 267mũ. Ad 268vũ. Ad 269nũ. Ad 270mũ. Ad 271mũ. Ad 272dũ. Ad 273tiũ. Ad 274tũ. Ad 275tũ. Ad 276tũ. Ad 277mũ. Ad 278vũ. Ad 279nũ. Ad 280mũ. Ad 281mũ. Ad 282dũ. Ad 283tiũ. Ad 284tũ. Ad 285tũ. Ad 286tũ. Ad 287mũ. Ad 288vũ. Ad 289nũ. Ad 290mũ. Ad 291mũ. Ad 292dũ. Ad 293tiũ. Ad 294tũ. Ad 295tũ. Ad 296tũ. Ad 297mũ. Ad 298vũ. Ad 299nũ. Ad 300mũ. Ad 301mũ. Ad 302dũ. Ad 303tiũ. Ad 304tũ. Ad 305tũ. Ad 306tũ. Ad 307mũ. Ad 308vũ. Ad 309nũ. Ad 310mũ. Ad 311mũ. Ad 312dũ. Ad 313tiũ. Ad 314tũ. Ad 315tũ. Ad 316tũ. Ad 317mũ. Ad 318vũ. Ad 319nũ. Ad 320mũ. Ad 321mũ. Ad 322dũ. Ad 323tiũ. Ad 324tũ. Ad 325tũ. Ad 326tũ. Ad 327mũ. Ad 328vũ. Ad 329nũ. Ad 330mũ. Ad 331mũ. Ad 332dũ. Ad 333tiũ. Ad 334tũ. Ad 335tũ. Ad 336tũ. Ad 337mũ. Ad 338vũ. Ad 339nũ. Ad 340mũ. Ad 341mũ. Ad 342dũ. Ad 343tiũ. Ad 344tũ. Ad 345tũ. Ad 346tũ. Ad 347mũ. Ad 348vũ. Ad 349nũ. Ad 350mũ. Ad 351mũ. Ad 352dũ. Ad 353tiũ. Ad 354tũ. Ad 355tũ. Ad 356tũ. Ad 357mũ. Ad 358vũ. Ad 359nũ. Ad 360mũ. Ad 361mũ. Ad 362dũ. Ad 363tiũ. Ad 364tũ. Ad 365tũ. Ad 366tũ. Ad 367mũ. Ad 368vũ. Ad 369nũ. Ad 370mũ. Ad 371mũ. Ad 372dũ. Ad 373tiũ. Ad 374tũ. Ad 375tũ. Ad 376tũ. Ad 377mũ. Ad 378vũ. Ad 379nũ. Ad 380mũ. Ad 381mũ. Ad 382dũ. Ad 383tiũ. Ad 384tũ. Ad 385tũ. Ad 386tũ. Ad 387mũ. Ad 388vũ. Ad 389nũ. Ad 390mũ. Ad 391mũ. Ad 392dũ. Ad 393tiũ. Ad 394tũ. Ad 395tũ. Ad 396tũ. Ad 397mũ. Ad 398vũ. Ad 399nũ. Ad 400mũ. Ad 401mũ. Ad 402dũ. Ad 403tiũ. Ad 404tũ. Ad 405tũ. Ad 406tũ. Ad 407mũ. Ad 408vũ. Ad 409nũ. Ad 410mũ. Ad 411mũ. Ad 412dũ. Ad 413tiũ. Ad 414tũ. Ad 415tũ. Ad 416tũ. Ad 417mũ. Ad 418vũ. Ad 419nũ. Ad 420mũ. Ad 421mũ. Ad 422dũ. Ad 423tiũ. Ad 424tũ. Ad 425tũ. Ad 426tũ. Ad 427mũ. Ad 428vũ. Ad 429nũ. Ad 430mũ. Ad 431mũ. Ad 432dũ. Ad 433tiũ. Ad 434tũ. Ad 435tũ. Ad 436tũ. Ad 437mũ. Ad 438vũ. Ad 439nũ. Ad 440mũ. Ad 441mũ. Ad 442dũ. Ad 443tiũ. Ad 444tũ. Ad 445tũ. Ad 446tũ. Ad 447mũ. Ad 448vũ. Ad 449nũ. Ad 450mũ. Ad 451mũ. Ad 452dũ. Ad 453tiũ. Ad 454tũ. Ad 455tũ. Ad 456tũ. Ad 457mũ. Ad 458vũ. Ad 459nũ. Ad 460mũ. Ad 461mũ. Ad 462dũ. Ad 463tiũ. Ad 464tũ. Ad 465tũ. Ad 466tũ. Ad 467mũ. Ad 468vũ. Ad 469nũ. Ad 470mũ. Ad 471mũ. Ad 472dũ. Ad 473tiũ. Ad 474tũ. Ad 475tũ. Ad 476tũ. Ad 477mũ. Ad 478vũ. Ad 479nũ. Ad 480mũ. Ad 481mũ. Ad 482dũ. Ad 483tiũ. Ad 484tũ. Ad 485tũ. Ad 486tũ. Ad 487mũ. Ad 488vũ. Ad 489nũ. Ad 490mũ. Ad 491mũ. Ad 492dũ. Ad 493tiũ. Ad 494tũ. Ad 495tũ. Ad 496tũ. Ad 497mũ. Ad 498vũ. Ad 499nũ. Ad 500mũ. Ad 501mũ. Ad 502dũ. Ad 503tiũ. Ad 504tũ. Ad 505tũ. Ad 506tũ. Ad 507mũ. Ad 508vũ. Ad 509nũ. Ad 510mũ. Ad 511mũ. Ad 512dũ. Ad 513tiũ. Ad 514tũ. Ad 515tũ. Ad 516tũ. Ad 517mũ. Ad 518vũ. Ad 519nũ. Ad 520mũ. Ad 521mũ. Ad 522dũ. Ad 523tiũ. Ad 524tũ. Ad 525tũ. Ad 526tũ. Ad 527mũ. Ad 528vũ. Ad 529nũ. Ad 530mũ. Ad 531mũ. Ad 532dũ. Ad 533tiũ. Ad 534tũ. Ad 535tũ. Ad 536tũ. Ad 537mũ. Ad 538vũ. Ad 539nũ. Ad 540mũ. Ad 541mũ. Ad 542dũ. Ad 543tiũ. Ad 544tũ. Ad 545tũ. Ad 546tũ. Ad 547mũ. Ad 548vũ. Ad 549nũ. Ad 550mũ. Ad 551mũ. Ad 552dũ. Ad 553tiũ. Ad 554tũ. Ad 555tũ. Ad 556tũ. Ad 557mũ. Ad 558vũ. Ad 559nũ. Ad 560mũ. Ad 561mũ. Ad 562dũ. Ad 563tiũ. Ad 564tũ. Ad 565tũ. Ad 566tũ. Ad 567mũ. Ad 568vũ. Ad 569nũ. Ad 570mũ. Ad 571mũ. Ad 572dũ. Ad 573tiũ. Ad 574tũ. Ad 575tũ. Ad 576tũ. Ad 577mũ. Ad 578vũ. Ad 579nũ. Ad 580mũ. Ad 581mũ. Ad 582dũ. Ad 583tiũ. Ad 584tũ. Ad 585tũ. Ad 586tũ. Ad 587mũ. Ad 588vũ. Ad 589nũ. Ad 590mũ. Ad 591mũ. Ad 592dũ. Ad 593tiũ. Ad 594tũ. Ad 595tũ. Ad 596tũ. Ad 597mũ. Ad 598vũ. Ad 599nũ. Ad 600mũ. Ad 601mũ. Ad 602dũ. Ad 603tiũ. Ad 604tũ. Ad 605tũ. Ad 606tũ. Ad 607mũ. Ad 608vũ. Ad 609nũ. Ad 610mũ. Ad 611mũ. Ad 612dũ. Ad 613tiũ. Ad 614tũ. Ad 615tũ. Ad 616tũ. Ad 617mũ. Ad 618vũ. Ad 619nũ. Ad 620mũ. Ad 621mũ. Ad 622dũ. Ad 623tiũ. Ad 624tũ. Ad 625tũ. Ad 626tũ. Ad 627mũ. Ad 628vũ. Ad 629nũ. Ad 630mũ. Ad 631mũ. Ad 632dũ. Ad 633tiũ. Ad 634tũ. Ad 635tũ. Ad 636tũ. Ad 637mũ. Ad 638vũ. Ad 639nũ. Ad 640mũ. Ad 641mũ. Ad 642dũ. Ad 643tiũ. Ad 644tũ. Ad 645tũ. Ad 646tũ. Ad 647mũ. Ad 648vũ. Ad 649nũ. Ad 650mũ. Ad 651mũ. Ad 652dũ. Ad 653tiũ. Ad 654tũ. Ad 655tũ. Ad 656tũ. Ad 657mũ. Ad 658vũ. Ad 659nũ. Ad 660mũ. Ad 661mũ. Ad 662dũ. Ad 663tiũ. Ad 664tũ. Ad 665tũ. Ad 666tũ. Ad 667mũ. Ad 668vũ. Ad 669nũ. Ad 670mũ. Ad 671mũ. Ad 672dũ. Ad 673tiũ. Ad 674tũ. Ad 675tũ. Ad 676tũ. Ad 677mũ. Ad 678vũ. Ad 679nũ. Ad 680mũ. Ad 681mũ. Ad 682dũ. Ad 683tiũ. Ad 684tũ. Ad 685tũ. Ad 686tũ. Ad 687mũ. Ad 688vũ. Ad 689nũ. Ad 690mũ. Ad 691mũ. Ad 692dũ. Ad 693tiũ. Ad 694tũ. Ad 695tũ. Ad 696tũ. Ad 697mũ. Ad 698vũ. Ad 699nũ. Ad 700mũ. Ad 701mũ. Ad 702dũ. Ad 703tiũ. Ad 704tũ. Ad 705tũ. Ad 706tũ. Ad 707mũ. Ad 708vũ. Ad 709nũ. Ad 710mũ. Ad 711mũ. Ad 712dũ. Ad 713tiũ. Ad 714tũ. Ad 715tũ. Ad 716tũ. Ad 717mũ. Ad 718vũ. Ad 719nũ. Ad 720mũ. Ad 721mũ. Ad 722dũ. Ad 723tiũ. Ad 724tũ. Ad 725tũ. Ad 726tũ. Ad 727mũ. Ad 728vũ. Ad 729nũ. Ad 730mũ. Ad 731mũ. Ad 732dũ. Ad 733tiũ. Ad 734tũ. Ad 735tũ. Ad 736tũ. Ad 737mũ. Ad 738vũ. Ad 739nũ. Ad 740mũ. Ad 741mũ. Ad 742dũ. Ad 743tiũ. Ad 744tũ. Ad 745tũ. Ad 746tũ. Ad 747mũ. Ad 748vũ. Ad 749nũ. Ad 750mũ. Ad 751mũ. Ad 752dũ. Ad 753tiũ. Ad 754tũ. Ad 755tũ. Ad 756tũ. Ad 757mũ. Ad 758vũ. Ad 759nũ. Ad 760mũ. Ad 761mũ. Ad 762dũ. Ad 763tiũ. Ad 764tũ. Ad 765tũ. Ad 766tũ. Ad 767mũ. Ad 768vũ. Ad 769nũ. Ad 770mũ. Ad 771mũ. Ad 772dũ. Ad 773tiũ. Ad 774tũ. Ad 775tũ. Ad 776tũ. Ad 777mũ. Ad 778vũ. Ad 779nũ. Ad 780mũ. Ad 781mũ. Ad 782dũ. Ad 783tiũ. Ad 784tũ. Ad 785tũ. Ad 786tũ. Ad 787mũ. Ad 788vũ. Ad 789nũ. Ad 790mũ. Ad 791mũ. Ad 792dũ. Ad 793tiũ. Ad 794tũ. Ad 795tũ. Ad 796tũ. Ad 797mũ. Ad 798vũ. Ad 799nũ. Ad 800mũ. Ad 801mũ. Ad 802dũ. Ad 803tiũ. Ad 804tũ. Ad 805tũ. Ad 806tũ. Ad 807mũ. Ad 808vũ. Ad 809nũ. Ad 810mũ. Ad 811mũ. Ad 812dũ. Ad 813tiũ. Ad 814tũ. Ad 815tũ. Ad 816tũ. Ad 817mũ. Ad 818vũ. Ad 819nũ. Ad 820mũ. Ad 821mũ. Ad 822dũ. Ad 823tiũ. Ad 824tũ. Ad 825tũ. Ad 826tũ. Ad 827mũ. Ad 828vũ. Ad 829nũ. Ad 830mũ. Ad 831mũ. Ad 832dũ. Ad 833tiũ. Ad 834tũ. Ad 835tũ. Ad 836tũ. Ad 837mũ. Ad 838vũ. Ad 839nũ. Ad 840mũ. Ad 841mũ. Ad 842dũ. Ad 843tiũ. Ad 844tũ. Ad 845tũ. Ad 846tũ. Ad 847mũ. Ad 848vũ. Ad 849nũ. Ad 850mũ. Ad 851mũ. Ad 852dũ. Ad 853tiũ. Ad 854tũ. Ad 855tũ. Ad 856tũ. Ad 857mũ. Ad 858vũ. Ad 859nũ. Ad 860mũ. Ad 861mũ. Ad 862dũ. Ad 863tiũ. Ad 864tũ. Ad 865tũ. Ad 866tũ. Ad 867mũ. Ad 868vũ. Ad 869nũ. Ad 870mũ. Ad 871mũ. Ad 872dũ. Ad 873tiũ. Ad 874tũ. Ad 875tũ. Ad 876tũ. Ad 877mũ. Ad 878vũ. Ad 879nũ. Ad 880mũ. Ad 881mũ. Ad 882dũ. Ad 883tiũ. Ad 884tũ. Ad 885tũ. Ad 886tũ. Ad 887mũ. Ad 888vũ. Ad 889nũ. Ad 890mũ. Ad 891mũ. Ad 892dũ. Ad 893tiũ. Ad 894tũ. Ad 895tũ. Ad 896tũ. Ad 897mũ. Ad 898vũ. Ad 899nũ. Ad 900mũ. Ad 901mũ. Ad 902dũ. Ad 903tiũ. Ad 904tũ. Ad 905tũ. Ad 906tũ. Ad 907mũ. Ad 908vũ. Ad 909nũ. Ad 910mũ. Ad 911mũ. Ad 912dũ. Ad 913tiũ. Ad 914tũ. Ad 915tũ. Ad 916tũ. Ad 917mũ. Ad 918vũ. Ad 919nũ. Ad 920mũ. Ad 921mũ. Ad 922dũ. Ad 923tiũ. Ad 924tũ. Ad 925tũ. Ad 926tũ. Ad 927mũ. Ad 928vũ. Ad 929nũ. Ad 930mũ. Ad 931mũ. Ad 932dũ. Ad 933tiũ. Ad 934tũ. Ad 935tũ. Ad 936tũ. Ad 937mũ. Ad 938vũ. Ad 939nũ. Ad 940mũ. Ad 941mũ. Ad 942dũ. Ad 943tiũ. Ad 944tũ. Ad 945tũ. Ad 946tũ. Ad 947mũ. Ad 948vũ. Ad 949nũ. Ad 950mũ. Ad 951mũ. Ad 952dũ. Ad 953tiũ. Ad 954tũ. Ad 955tũ. Ad 956tũ. Ad 957mũ. Ad 958vũ. Ad 959nũ. Ad 960mũ. Ad 961mũ. Ad 962dũ. Ad 963tiũ. Ad 964tũ. Ad 965tũ. Ad 966tũ. Ad 967mũ. Ad 968vũ. Ad 969nũ. Ad 970mũ. Ad 971mũ. Ad 972dũ. Ad 973tiũ. Ad 974tũ. Ad 975tũ. Ad 976tũ. Ad 977mũ. Ad 978vũ. Ad 979nũ. Ad 980mũ. Ad 981mũ. Ad 982dũ. Ad 983tiũ. Ad 984tũ. Ad 985tũ. Ad 986tũ. Ad 987mũ. Ad 988vũ. Ad 989nũ. Ad 990mũ. Ad 991mũ. Ad 992dũ. Ad 993tiũ. Ad 994tũ. Ad 995tũ. Ad 996tũ. Ad 997mũ. Ad 998vũ. Ad 999nũ. Ad 1000mũ.

Ad 2m. Habitus intellectiuus est triplex dans actum intelligendi.
Contra. Omne genus dans perfectionem est perfectibile seruatis apprimis subiecti
intellectus potentiae in proprio transacto esse actu intelligendi, ex habitu
2m. Omnis species intelligibilis potest adquate efficere actu intelligentem. Species
ergo ipsa vel per se potest adquate esse actus intelligentis. Species
vero a se ad adquate est.
Ad Imo. Species representativa dimanat immediate a obiecto et habet intelligibile
representare cognitum immediate tanquam principium formale. Omnis
quidditas dimanat immediate a propria forma determinata.
Ad 2dum. Verificari Imo in specie intelligibili angelo ipsa. 2do: in specie ex
ipsa, quae non est ipsa intellectus patibilis tanquam principium adquate effectuum
mediate depositum in deo et homine. Item esset, quod in omni in re specie
representativa virtute ipsa esset quidquam modo omnia post species me
morativas inde producere. Ad oppositum dist. A. Si sit species una 2. si
vis 2da et memorativa. N.

Ad 2do: Ita est causa prima effectiva, cuius maxime assimilatur effectus
ergo habitus qui assimilatur actui quam potest effective ad actum et
habitum potest. Nor. pr. tu. est ruinosum antecedens: Tales sunt habitus quales sunt
actus a quos producunt, tu. quod habitus est actus ideo omnia habent.
Ad dist. Prae. Si sit causa univoca. Si sit causa aequivoca. Neg
et Observo habitus non posse ab actu univoce causari. Item angelica representans
quae non habet posse producere, ideo dat de specie ipsa ei licet habitus actui
qui potest assimilari, et potest a potentia ab actu efficere. quo ergo potest habitus
et dat ideo. Ad cant. omnia. Species impressa est ens per se omnino de
pendens, quia ex ipsa immediate effective procedat ab ipsa. Neg
quia exequi debet habens omnia quidquam possit ab alio effici.
Dices: Habitus dat se ipsum actui et sibi ipsi producit actum et habitus
actus ex se. Ergo habitus dicit semel actum et concursu ut
ext. Secus non exemplare, ne effectivum. Sicut imago dat semen
sui totipsi.
Ad 2dum: Actus non currit dispositive ad habitum. causa mala
quae requirit tanquam dispositive ad producendum alicuius tres requisita et mala
conservatione. Neg ut pote in colore ut posito respectu figuris et actus non requisitus
conservatione habitus hic et nunc actu transacto perdurat, ergo
Neg. A. ejus causalitas non est aptus vere ad liberum verae q. possibilis ex ex
Ipso, ut in eo introducat fra. dignitati et in talis fra. perdurat.

a3 sata mobilis cadē restaura
Directo alia via cadē causa p̄ dua v̄ et conservativa, et habitg conserva
p̄ exercitiū actus
p̄ transitionē dist. Nec habitg conservat p̄ exercitiū actus distinctū
nō p̄ esse. Neg causa essē conservat nisi habituū intellectualiū
ē ipsa facultas rationis, seu memoria intellectiua.
Respōdeo: Ideo dicendū nō posse p̄dere a solo esse, q̄ ad absentiā
obiecti depriat, et destruendo exercitiū actus, desinendo habitg ex actibus
p̄ Neg Cor. nā ad absentiā dispōnū destruētiā, q̄ nō tollit
se posse de esse. dato tñ Neg Mor. q. deficiente actu exercitio non
statim desinit habitg, durat p aliq̄ tempus, Licet sit inutilis ad cor
rumpendū dispōnū. Itaq̄ sicut exercitiū actuū ē dispōnū habitg re
linquere, ita ipsa ē causa dispositiua ad eius conservationē.
Quadres 2to. An habitg acquisitg possit p̄ unicū actū corrumpi
p̄ actus dissonos: de eni habitg p demonstrationē acquisitg. actus eni demo
strationis p unicū actū destruit inquis est necessarium ad ipsum.
Dicendū. Cāpe post habitū demonstrationē nō experimur in nobis
facilitatē ad assentiendū conclusionis huiusmodi, ex. Christū p̄ datē demonstra
tionē acquisitā, nō fuit habitg.
Ad 3tium nō dicendū exercitij nō esse destructiū habitg demonstra
tionis. Ipsemet ex dictis: habitū opinatiuū nō acquirit p unicū
actū nec unicū opinatiuū. Nisi p medium p̄ fallū et falsi fecisti nō
posse unico actu destruere. Dicendū, aut habitg acquisitum in
hastu hic eni cursū difficile mobilis, pertinacis ex pīa ratiōne. Ido dico de habitu fidei nostrae. p quē licet tñ actus
duas q̄ligno gradū habitg, Licet imperfectg vtgis dicat dispositionē
gm habitg, p̄ facile mobilis.
Quadres 4to. An habitg augeat intensive, et quomodo corrumpat. Ad hanc
in se dicitur, nec facilitat ad operandas eg. determinatē gm ad spē
et dos. Corrumpit causē habitg esse nō, per assistentiam influxū
conservationis, ad exigendū habitg continuū, et carentiā oppositi
habitg. Itaq̄ sicut exercitiū, et conductio, qua posita p̄ nō esse habitus
p̄ducit, et simplicē mā natus est acatenta diuturna exercitij et

dicto qua posita, sufficit qua ipa conservatio habitus ad
eum actum desiderat. Quia q. ipa substrahit influxum illum habitus 256
Quidam dicunt et probabiliter habitus naales, concurrunt ad 221
productionem actus. Certum est habitum concurrere ad actum in quo causatur
ei qualitas infrans ipam et sua influxu habilitans ad actum de
quo disputandum. Quibus ait dicimus ea ipa concurrat immediate
ad illorum effectum. Restat ergo difficultas, dno v. de concursu
ad substantiam actus v. de concursu ad modum actus. Quo ad 1m placet eis
dicta actus a nobis delectabiliter et habitus difficultate ex. Quia amor
Dei, habitus actus, ejusve facilitas et delectabilitas, dicimus
duo pertinere ad actum, unum ut habitus naturalis v. de supernaturali, quod ultra
habitus naturalis, quod ultra dicta sequentibus habitus difficultatem.
Ad 2dum habitus naales concurrunt effective ad substantiam actus. Dr. si habitus 222.
habitus naalis est ipa, et habitus non est ipa, ergo non certum q. habitus et ipa
et duo species qualitatis, ac inde diversa. Jor. pr. negatur dicendum actum
ipa. Si habitus naales concurrerent ad substantiam actus, ecclesiasticum actus
ergo Jor. pr. q. ipa ad explicandum actum Dei quo actus noster elicit ecclesiasticum
quo vivimus sentimus. Dr: Ado: principium immediatum effectivum actus
ad quem concurrit, v. modus ipa operativa, v. per modum virtutis, ut habitus
concurrit ad substantiam actus, per modum ipa operativa, ut dictum, neg. virtus
ipa operativa, q. habitus naalis possit ponit virtutem operativam actus
et substantia q. habitus naalis ex quo certum actum, possit ponit virtutem
completa ad ipsum actum producendum.
Dr. Tho: Ita se habet habitus ad actum elicitum sicut species impressa
ad cognitum, sed nec concurrit effective, ergo neg. habitus. Non. Ptor. quia dicendum
potentia v. Thom. pr. negatur, nisi contra: eadem ratione species impressa
concurrere effective, sed nec substantia angeli concurrit immediate operativa, seq. nec *
quid medium, ergo neg. unum seq.
Ad 3tium dicendum Doctor Dno: Christo nec concurrere effective ad operationem 223.
sed tm directive, et per modum regulae v. causae exemplaris. Ado habitus
non apparent posse duo actus, ergo dicendum habitus actibus apponere intellectui
duo, quibus dirigit duos actus Dnos, quodlibet ponat ad unum v. bene
operandum. Tho, quod dicunt advertant, habitus nec concurrere effective
ad actus ingne causae formalis, ex quo sequitur habitus non esse in Deo
nec autem sequitur causae formalis. Neg dist. sequitur causae formalis respectu

elevante ec̃ p̃ncip̃aliss m̃ime de ate essent actus, et g̃ Sp̃s est dator gr̃e
ex D. 2 he. 2 p̃ art. Qu. 72. Ar. 1. Sed dices g̃ hoc ipsum g̃ p̃ actus
alios c̃ actus p̃ncip̃ales p̃ime habet a p̃ma substãtia, quia dicat ac-
tus de quo nõ p̃ssit de p̃ma substãtia p̃ducere, nisi in virtute alterius substã-
tie: ergo Verbum non habet immediate substãtiam p̃ductam, sed
mediante substãtia p̃ducta. Ad 1m dicendum q̃ actus p̃ncip̃alis
dicitur esse de quo nõ p̃ssit p̃ducere nisi in virtute substãtiæ
cui inhæret. Ad 2m dicendum q̃ Charitas, nõ
carens fine esse, ad actum vitalem Liberum, et g̃ Sp̃s p̃ncip̃alis
missus nõ p̃ssit vitalis Liberi; debet ec̃ adequate vitale, et Liberum
et habitu charitatis vocatur vitalis et Liber, et g̃ p̃tinet ad Rac̃ quæ sunt
finis creatæ, remittimus ad Theologiã.

ARTICULUS DECIMUS
De Ala Separata.

2a q. Qua intellexerunt remanere post Mortem de homine substãtiã ejus im-
mortalitate, unde Dns. 6. 6. dixit, videbis substãtiã altare aãs imperfectã.
et de hac est Separata aliqua p̃sentabimur.
Circa Lmm: an Status Separationis sit animæ Intellectivæ
violentus? Not. Lmo ec̃ Duplex Motus aspectus unus alius ec̃ dici-
tur alius naãlis g̃ de ratione aspectus dicitur conatus g̃ vocat motus
aspectus naãlis dicitur violentus. Not. 2do Status Separationis ani-
mæ hominis non fuit ad Beatitudinem desiderepti rerum mundanarum com-
munium illo gaudeant g. tñ cum voluntate vadat ad ista et
transmittit in desiderio voluntate, nec ei molestus talis status, et pœ-
nalis, donec placuerit Deo. Similiter dicamus de pœnis homi-
nalibus ex p̃ssione corporis, ne limus ille longæ
* Circa 3am Status Separationis, sit ejus violentus.
231 In Lra Status separationis non simpliciter violentus, ad hoc Lra
p. D. 2 Ar. 3 ad 3m. et Qua. 2. A. 2 ad 1m. Loquitur de aa separa-
ta dicit dicendo: q̃ talis unio animæ ad corpus nec violenta nec
contra naãm dicitur esse violenta. Sic unio
Ale D. Anima Separata nõ appetit naãliter reunionem cum corpore, ex
A. p. appetitu naãli, qui post transit ad id q̃ est naãle ipsi quod
et ad naãle reunionem cum corpore, est naãle ipsi et corpori

q. aspectu p̄naāl̄is ītrag, ad ītem ꝑ portionatu. ℣. ꝺ aā aſp
loc. ītra. Sed ītra. ītra ītra aſpectū p̄naāl̄, carnis resurrectōis
aſpectu p̄naāl̄is proprie ītrah ad eā Cap. 2m. 283

℣. Ldo: p̄naāl̄e aā inſtar p̄naere poſt Mortē ens ℣. pr. ſed
ſed ē im mortale p̄naāle ē ens ꝑ ē p̄naere, ſed ē p̄naere, ſed
p̄naere, in cludit p̄naāl̄ē ītrā Statū ſeparatōis ens
Duce Status ultionis ē p̄naāl̄is aā inſtar ens Statū ſeparatōis
ens violentū. Arg. pr. q. ītrag pars ītradicti ōnis ſ. pōt ē ſide
naāl̄is. ℣. ītrag pars ītradicti ōnis poſſe ē ꝑ diverſo Statu, et te
per p̄naāl̄i. q. corpa grave naāl̄ē aſpectū motū deorſum et q̄ue
tū inentia et tēq̄ies oppnatio motū. adquesitū ad hūc
℣. Ldo: Statū ſeparatōis, violentū aā Ldū, utrorum hu
ni corporis pra. ita D. ℣. Loco. cit.
℣. aā ſeparata, habet aliq̄ale inclinationē ad corpa, ens Statū
ſeparatōis, ē aliquomodo violentū. Arg. ē evidens ℣. pr. q̄
libet pars habet aliq̄nalē inclinatōnē in totū cui ſ. ē
ſimplex ſuscipit ſuū complementū.
Dicēs: Inclinatio naāl̄is nequit ītrari ad ens ſupernū ē ītra
naturā ad alia ēparata. ex. gr. ē ℣. pr. pars habet aliq̄ale inclī
ad corpa, ex aſpectu aā inſtar ē ℣. ītrā, ē ℣. inclinatō
corpore. ℣. Negata jon. Neg. mer. ad cuius ℣. conſeq̄ens ſ. ſolū dico
mus ſequens, aā ē ℣. inclinatō ad corpa cui fuit inſtar ītrinſeca
unitā naāl̄ē graōnē. ℣ ad corpus aliud ſet naturā poſt resur
rectē. Neg. Conſ. et Ldo. arg. et dico, inclinatōnē naāle aā ītrin
ſecā ad unionē ītrinſecā cum corpore, quē erat unio naāl̄is, ut ad ſtitu
ens rationē quē ens in clinatio ſupnalis. Sed ex aſpectu illius ſimplicis
naturā, neq; aā nulla ens talis inclinatō ītrinſeca
ens ītrinſeca.
Dices ītrinſeca, ut ens vera h̄ni corpōris frā inclinatōnē ad
ſequendū et adhēdi ſ. cum ſua corpa, ita corpa ad ens ſpūs ſibi
proximū. ℣ actus vegetandi, ſentiendi, ꝑ ſe ordinatōnē ad corpus, actus
℣ actuans alligatus ens aā ē aā ad corpa ſeparata, ꝑ debeat intelligi

ejus conservatio, actu vero intelligendi perfectius valeat dicere extra corpus, vel ratio curdicat in statu violento.

236. Quaeres 2do: quid sit munus intellectus agentis in anima separata?
R. ad intellectum agentem pertinet retentio specierum memorabilium, quas in via acquisivit, et enim memoria intellectiva, ut hic Ar. sive inquiras cur intellectus agens dicatur conservare phantasta, in anima separata cum phantasia quae ipsa retentrix phantasmatum non maneat in anima separata, ut pote pertinens ad anima sensitiva.
R. ad quaestionem ideo ce, quod verbum mentis, et species memorativa, exercitata, sit expressa. et pars, similitudo obiecti phantasiati; cum autem species memorativae retineantur ab intellectu agente, ut dixi hic 2 vers. respond. Ideo dicitur intellectus agens, retinere phantasta, unde dictum est intelligendum de retentione virtuali in effectu, non vero de retentione formali phantasmatum in seipsis.

* 237 Quaeres 3tio An intellectus agens quoad munus illuminativum sit exercitus in anima separata? Supponitur munus illuminandi phantasta non esse exercitum in anima separata, quia in statu separationis, non sunt phantasta. Quaeritur an vis illuminativa aliqua possit exercitum munere.

238 R. cum aliqui ex nostris affirmative. Intellectus enim patibilis, non videtur posse converti ad omnia repraesentata, quin haec antecedat illustrationem lumine intellectus agentis. Primo: quia licet species memorativae, sint intelligibiles in actu primo, ut tamen reddantur intelligibiles in actu secundo, indigent lumine quodam intellectui, sic color est visibilis in actu primo ut tamen reddatur visibilis in actu secundo possit actu movere sensum visus, indiget lumine externo.

239. Pr. 2do: cum infractio et excitatio in specie memorativa, sint aliud et aliud ut dicit. Licet talis species immunere infractionis sit independens ab intellectu agente, in munere tamen excitandi, effective intellectus patibilis antecognoscentem congruenter tribuunt intellectui agenti, et forte ipsa ad nutu voluntatis habet unam speciem excitare per alia. Satis est probabile est intellectum agentem quoad munus illuminandi, manere exercitum in anima separata.

240. Quaeres 4to An anima separata retineat habitus recordativos in via acquisitos? R. affirmative, quia sunt qualitates immateriales a corpore independentes, per quos subiectum in via gestorum recordatur.

Sine

hũc in for. Lmo dica. i mvia acq̃sit. as mazere vñ Stado
separado, Tus. D. Hier.y. dic.t: dic.a mas in Terris, que
dica Mosis p̃sevent in dis. et q̃mor. ad Cor. Lma, Cap. 23 di
q̃ dica dest mey in pasua. int dige. ds, q̃ des tmey Edus sa
tus ipsi fecus et trasiers in pect. u nde des tmey Edus cor.
ter Edo: da separata in Igr de rect. ingularia, tus pis
tus ad eos ds in habit, tue p̃ speuis mot ser in pus ad tus
cor ee has otor ecclesia. hc aut speuis mot ant in tus pa
bis leg. neg cuit ata p̃ha tbig, cu isi aa legem 2a, ors p̃hant
da, neg ab int lu agente, s da Sanct Lm nãc, u alio aliquo modo
ex maxim. a Deo edusc et dict.
Sasi: Sho, q̃ aa separata, int.lligit, et q̃ inde p̃ fecig q munita. Lma
par. Jer. sug. in Psalt. e acho Spuctus, et a corpe sug indigne ded
ex pat. et da ab aa sug. ee e p̃ p̃ operari, et ee in Lom p̃ er int.
ligr, s aa legem 2a e acha et compl. et in Igr in
du operis. Nec in sig acta aa separata a Sentir, q. e dem Sra spra
da mazere, nr pre e densilem defectu organi. Pars dela illa
hostia, q. indigni sq di indigne de a certare, e motibus, ex
cogua angelis, i. modo intelligit, q. Anã p̃ fecig participi
grad. e aã, im mazere, eo q̃ de sit sub stãc completa.
Hoc. cc. Secreta aa separata int Igr nr nulla p̃ dis curru: Dr. aã 2 q 1.
in pre nonia in no sent, et ri separãoni, Nil enim ego vi mat
illas habere dicas omiã nr mazeri, q̃ mas acquisiere in via, ex
his q̃ nos sunt, pgrsã circa ig nota dis curren.
Dices Aa separata, e p̃ fecter q̃ cum q etã mazeri, ex dcbeas ej spe 2 q 8
cies omiã. Ly Deus p̃ dgm, q. aa etñ corpi unita, e p̃ fecter et tus
ej in debeas Sales spales. Sicut aa Lebni p̃ gradu viventi et sen
sibili sup erat p̃ fectu omiã corporalium p̃ viventiu, et tñ nr ej
debet ille spes.
Quarco 2 p. quomodo aa separata cognoscat Ang.los, et alia o.a 2 q 8
Sententia. Dic, posse aa in statu separationis despera tñ in tuitive cognoscere
ea cog p̃ sua mat ctia, nr p̃ species dist. tivas. Hoc sic probatur
1. p̃ aa sunt nat. p̃ ordinatæ ad corpus. Hoc sic probatur
Deus non casu sua ste dantes. Immo ad q̃ libet in.

Lz aa ẽsparta log ẽ uerso Anlas in ea re ẽ ch'p se ano rensh ẽ p
in medias tendẽs, cu ẽni ũ ẽ ch'a Anlis ẽ ẽ me in mas tus, q
p se in tg ẽ lis, nec ẽ spone dis tẽ ta ut a lig ẽ.

2 ẽ 4 Ltus 6to et ultimo, quomodo aã Sp ẽ ra. tẽ Leguary. inter
se, Lz Locutis unig aãcidalia, sẽ p illumi nãdo ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ p
sens.

Cẽ ẽ plen Lz. Itag, ecut in sparto in tellis, aã unita, c'g ẽ ẽ lu
men illumi nãs, ẽ g mi phãs ta si a tus, ut sit, a lig ẽ ẽ ẽ ẽ
pa tis, nec alia ora, a bisto p. aspi cis, ita in intẽ pa tis aã ẽ ẽ
nate, juxta Rã ẽ D. s bis quida, aspi ẽ et nata illumi nare ẽ ẽ
os ẽ sens ut p hant alteri patentis. Sicut aute colores, pori so lu
mine Exteriore, obiacẽs oculi, ita sens aã ẽ sprata, pori dis illu
minatus, pa tẽ hent alteri aã. Unde in Sent. Rã D. Exteriens
tus ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ

Tuderes 1mo: Ita ā separata possit de ipsa localiter movere?
Ad oppos. q. ita. xta Dnm post desparationem a sacratissimo corpore descendit ad inferos ergo descendere et de illis localiter movere. Ad 2do: posā Loco motiva dependet ab anima, existente in ta separata. Sed si illius motivum dependeret ab anima, existente in ta separata. Sed si illius anima a sola moveret, quia et corpus ad ea corpori unita et ipsum movet. Ad 3um: Anima rationalis visibiliter non regit virtualiter coextensa et correspondentem spatio divisibili, quo fit ut possit ipse partim interius agere et partim interius ad quem est damentata in nutrg
Tuderes 2do: Ita ita separata possit localiter movere alio corpora? Oppositum. per 1mo ex apparitionibus animarum quae fiunt aliquando cum extrema et compulsa projectione veri corporalis ut legitur. 2do ita unita corpori posset movere proprium corpus et alia per impulsum ex melioribus potentia separata a corpore.
Dicendum: ut Anima possit corpus aliquod movere debet esse ejunita ex nulla parte moveri separata. Ad 1um por. Anima Augustini informans eius sit contigua brachio sensu et motu privato paralytico destituto tamen illud movere, sed non alia ratione quia brachio unito. Ad oppos. Non posse ita movere brachium ibi casu separationis informativa possit tamen movere per impulsum loci circumstantiarum ibi et brachium sensu et motu privatum possit ab altera manu a anima informata moveri.
Tuderes 3tio: Ita Anima illa potis moveat se et alia per intellectum et voluntatem? Oppositum. Posā Locomotiva ex virtute distincta ab intellectu et voluntate. per hoc corpus definita et unita id quo vivimus sentimus Locomovemur intelligimus. Sed posā vegetativa et sensitiva distinguntur virtutibus ab intellectu et voluntate ex quibus posā Locomotiva. 2do: Intellectus et voluntas sunt acta inelasticā motus vero localis est actus physicus. Ergo ad motum localem concurrit motus directivus, voluntas imperativus et sola posā Locomotiva executiva.
Tuderes 4tum: per quid ita separata sit in loco? Certum est Animam esse in loco per ubi intrinseci quae exigens ubicationem? Sententia Thomistarum affirmat animam separatam esse in loco per operationem. Sed 1ma: pro quo operantur ponit esse in loco per operantia in loco. 2do: Anima rationalis non unitur corpori per operationem ergo in loco. 2da sent. defendit posse in loco per ab plicationem virtutis operativa. Sed contra: non constat Animam separatam posse operari ubi cumque fuerit. 3tia sent. dicit Animam esse in loco per ubicationem. Sed contra: haec sententia respondet per rationem formalem ubicandi et difficultas provenit de ratione portionis, et quae sequitur ratio illa formalis.

Resolvo: Anima est in Loco per contactum virtualem qui est applicatio propriae substantiae ad Locum, ex tali enim applicatione tanquam ex proprio fundamento resultat ubi intrinsecum, seu praesentia ubicationis; ideo contactus ille est prior aquo ubi intrinseco. Deduditur ex R. Dre in 4. Dist. 47. Quaes. 1. Art. 4. ubi de ubicatione Angelica agit sed par est ratio de ubicatione Animae separatae.

Pr: Ex contactu physico corporis cum Loco, resultat ubi intrinsecum seu praesentia formalis in Loco, ergo ex contactu virtualis Animae cum Loco resultat ejus ubicatio formalis. Ecdo: contactus quantitativus est fundamentum proximum ad ubicationem formalem corporis in Loco, ergo contactus virtualis est ratio proxima ad essendum formaliter in Loco. Ergo. Tenet a paritate. Ad pr: posito contactu quantitativo corporis cum Loco, resultat immediate modus praesentiae localis quae est ubicatio intrinseca, ergo contactus quantitativus est fundamentum proximum ubicandi formaliter.

Et haec satis sint de Universa Philosophia. Ad Laudem et Gl. Omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus S. Sanctae Dei Genitricis Semper virginis Mariae Rosae immaculatae conceptae Beatissimi Patriarchae Josephi

Ad M. D. ter Optimi Maximi Gloriam
B. V. Mariae Honorem, Omnium
Sanctorum, praecipue vero S. Angeli et
Mariae Magdalenae De Pazzis
Venerationem

ETHICA

Idest,

Philosophia Moralis

in Sententia V. Patris Joannis Baconij

Tempris commoditas, et studiosi animi alacritas hanc felicitatem nobis pandunt, ut ad complementum perfectae Scientiae, de Ethica, idest Morali tractemus Philosophiam, et habentibus notitiam rationis, regulam voluntatis scrutandi, debet modus. Et certe, dedeceret sollicitam in caeteris scrutandis mentem, in proprijs caecutire negotijs, ne turpissimum et perniciosa socordia maxime cum ipsa astra, perpetuo favent tempore. Et si ideo, quod cognitio curiosa est necessaria, trigenali non piguit morari cursu, cur in hac scientia, quae vivendi est ars, et notitia ad virtutem et felicitatem pergendi, desides apparere debuimus? O maxime cum nemo casu sonus ac vere felix evadere possit, sed ea virtutis, qua soni felicesque sumus, sma conditio est, ut quis sciens operetur, per hanc Epicureos morum corruptores potius quam tractatores, Cinicos, Impudentiae per haeroica habentes virtute, liquido constabit. Ageigitur tam utile, tam necessariam sciam aggrediamur. Cum in immediato tractatu de aa rli, de ejus egimus poetis,

nunc qua arte suosq motus regere, frare, tractareq debeat, ut bene feliciterq vivat, paucis aperiamus. Sit itaq.

Praeambulum.

1. Maxima in hac scientia ratione et analogatum habet voluntas hna, de qua in anima stica nro Edo tractavimus, de hac notandum est 1mo qd voluntas non detrahit necessario ab intellectu, cum sit circa omnem contingens, habentis Deum arbitrium, et positis omnibus circumstantiis, potest agere vel non. Not. Edo Voluntas et mactu absoluto inefficaci tantum est per modum simplicis complacentiae, potest velle impossibile, etiam cognitum ut impossibile, sive impossibile sit simpliciter sive Edum quid, non tamen potest actu efficaci. ratio 1mi, q. voluntas potest ferri in quodcunq. praecognitum ab intellectu, esto non judicatum ut eligibile, vel in eo appareat ratio boni, et intellectus potest cognoscere impossibilia, et entia rationis, ut nro 94 metaph. eg. si quis se cogitet in angulum aut aere versi, etc.

Ad fr. de voluntate inefficaci Lucifer, delectantis se in deitate, frantis tale judicium Summum bonum debet quilibet desiderare, sed ee Deus est summum bonum ergo ee Deus quilibet desiderare debet, et voluntate appetentis, ex relatione concupiscentiae relata, ergo ratio Edi, nam actus efficax de sui natura est executivus, sed quod est cognitum ut impossibile, non est exequibile, ergo Infra dicitur impossibile illud reduplicative sumptum ut impossibile, et si non repraesentat voluntati, ut impossibile et cum dictamine, ut illud non eligat, praesentat tamen ut specificative sumptum et ut cognitum praecise ut impossibile, non vero ut judicatum tamquam eligibilitate quam quoad adjectum ejus. nam voluntas potest actu efficaci, tamen ferri, in impossibile, quando repraesentatum est ab intellectu ut possibile.

Quoniam autem omnis actio hna deliberata, est propter finem, idest actio quae procedit de liberatione intellectus in judicando de eligibilitate obiecti, vel fuga ab eodem, et ex libera electione voluntatis sequentis judicium rationis vel illud abiciendis, hinc, de fine pro nunc voluntatis consuetudo distinguere in tres Distinctiones, distinctum, in totidem quae

quaestiones quaestionum in tres articulos agemus.

DISTINCTIO PRIMA.

De ultimo fine.

Quidditate et divisione finis, explicavimus Phys. Nro 102 et ideoque No 105. dictum est causam finalem consistere in motione metaphysica, hoc est, quod finis non causat movendo realiter, sed tantum moraliter, etc. Praeterea alios fines, dari ultimum finem tam theologicum quam Phylosophicum imo et Gentilium nostrae sententiae, etsi agentibus lumine fidei carentibus, certo assignabile non erat, notis autem constat fore Deum opt. max. ideo de ultimo fine voluntatis hinc sit.

Quaestio Prima

De Voluntate quo ad suum ultimum finem.

Articulus Primus

An omnium hinc voluntatum sit unicus opti ultimus finis? Ante R. Notandum est hic esse sermonem de fine simpliciter in quem ordinatur voluntas. Not. 2do: Non R. Advertit voluntati posse considerari vel 2dum esse naturae, vel 2dum esse morale. Similiter et finem esse 2plicem, aliud ad quem ordinatur voluntas 2dum esse naturae, aliud ad quem ordinatur secundum esse morale, appellatque finem naturalem et moralem. Pro esse morali accipit esse deliberativum, seu procedere secundum esse deliberationis, et dictamen rationis. Et quod voluntas deliberativa vel est bona si sequatur dictamen rationis, vel est mala, si recto dictamini controveniat, hinc Quaest. erit de utraque.

Not. 3tio: aliud esse finem proximum aliud remotum voluntatis procedentis deliberative seu 2dum esse morale.

Not. 4to: ad sciend. in quo ratio ultimi finis consistat, notandum est finem ultimum posse considerari 2plicem vel 2dum ratione generalem ultimi finis vel 2dum ratione speciali; 2dum ratione generalem ultimus finis consistit in bono perfecto quietante voluntatem, idest in bono incommuni. 2dum ratione speciali potest fieri sermo vel de fine supernaturali vel naturali. Ad obtinendum finem supernaturalem et in ordine ad illum, omnis bona voluntas seque dictamen rationis illuminatae per fidem, et ideo procedentis ex principiis fidei. In ordine ad finem naturalem seque dictamen rationis procedentis cognoscere naturali, ac proinde procedentis ex principiis legis naturae

Sicut Logi de fine supra dixi, est bonum obiectum. dicit S. Dionysius quod bonum est diffusivum sui esse, unde Deus in se ipso est summum bonum, et ex Basilio, Greg. quod ultimum in scientia, et in omnibus, et ultimus qui assequitur omnes bonos voluntates, illuminatas per fidem, et Beatitudo finalis quae Deus ipse est. Deus ut ipse in se, et finis ultimus simpliciter quo Beatus habet voluntatem illuminatam per fidem. Si de obiecto modo, per hanc scindit, quod finis sub ratione boni quae sunt recte et bene moraliter et pariter ut ipsa actus virtutis quae supponit in operatione per secundum potentiae habitus respectu per rectissimo obiecti, ut Deus et Christus.

4 Deus est ultimus finis respectu omnium creaturarum et de fide. Greg. in causis est ordinatis ordinatum ex ipsius in finitum est devenire ad primum, et omnes creaturae sunt causae et causatae Deus enim Greg. est Deus in capax adiutorii visibilis, nominem inferiorem, et quod est summum bonum est Beatus qui est per se et bonitas tria est capax superioris visibilis, nisi solus Deus, et Beatitudo adorationis, et Bt. Ludo est omnes creaturae irrationales, et ima ultima de diversis actus et motus in Deum Greg. in ultimum finem et adversus a Deo in suos fines. Psalmos ad ipsum et Christus tales enim ordinem, nagli ponderes trahuntur in proprios fines, et haec ipsa nagli in ultimum, habentia ipso ad ultimo nec de tali motu currente in ipsi subiecta ultimo. massime sciamus gloriam Dei, in eis illud ecclesiastes et est Conspectus caeli gloria sua. et Invisibilia Dei per ea quae facta sunt intellecta conspiciuntur creatura, non est sufficientia, de ultimo quia est desiderium obiecti, non potest desiderium ordinem ad aliquem finem, per se ipsum finem ultimum per se per se ipsum, sicut omne ad aliquem finem, sicut voluntas Dei ultimus finis respectu omnium creaturarum.

5 Proxolo. Not. Ima conclusio creaturae desiderant a Deo, per quia sic est finis ultimus, ac ipsa creaturae et est servitium, habens esse naturale inclinatum ad aliquem finem et voluntarium. Loquor de inanimatis habentibus cognitionem. Dicit Scriptura ad omnia creaturae ac actus electio, ex desiderio cognitionis ad omnia intelligibilia de rationibus visibilis. Illorum quia per se non habent cognitionem, aguntur per finem proprium. Not. Ultimus finis duplex naturae, et Solus per se unus et non per se unus per se.

Pr. 2mo Les. ex I. Scrip. Sofaj Sg. Thoresi Su 2ng 2ue a Sive 2ng 10.
post Sequ Dej nostri. et Ser. p duo mala Sint populq meq
mo dere Sq uerunt fontē aquē viuē. et foderuntsibi ajstēq
accedit Sug. L. Sq de Ciuitte Dej. 6. 2q Amorthj usq ho est em
pstus Dq. sed ciuitte terre nā Habilotnis
Pr. 2do rno: Lus peccans 2mortaliter actus pfecto et deliberā 11.
te pintendat redidere a 2ultimo fine, nec ipsu habere, p[ro]pter
id no[n] ē necessariō req[ui]sq a Deo ultimo fine, et semp Sq est ja
ens qui de[us] peccat, vel 2e 2q. req[ui]sq ex p[ro]missis, q. dicq ista
p[ro]Sq dicit. ad quē p[ro]pter ia 2q. p[ro]pter Sequtia dicim. Sed actus pec
cati nostri 2mortalis qui ē actq deliberatq req[ui]sq p[ro]pter ia 2e
quat recessus a Deo ultimo fine, remouendi a no[n] ejusdem ex Aspi
ratione qua nos rogamus amicitiā Dej ad nos mos Jesus
et ostituit in nobis ejus ad[mi]rabilē et adeptā a no[n] nostro ultimo
fine. Sed hoc fit p peccatu mortale, ex quo amittit gratia et cha
ritas. quod n[on] fit p peccatu 2ueniale nec p[ro]pter ea. ex
Pr. qd p peccatu mortale, constituat ultimu finis positiuu ex 12a
creatis, finis peccatis mortalis n[on] solū est finis operis, sed etiā opera
rantis, et irrefenibilis ad ultimu finē, ex duab[us] 2ueritatib[us] adeo arcta
ab inuicē unitis ultimu finem. hoc pr. q. si medū actio, sed neq in ean
dē operantis directe. Iterū nullū finē, quē sibi p[ro]sentialē, ullo modo
n[on] p[ro]fitetur ad aliū ulterius ordinem, sed neq qd finis illius actus
peccaminosi qui ē irrefenibilis &c. ex. vō pr. actus illa
mortalis Sonitis illig, neq prauata intentio peccati, supponit
q. intentio illa peccaminosa, extra intentionem ex qua Sq
de obseruandis. sub diuino Legis, et de seruanda Sanctis expe
so Dei praceptis erg. sequit ut illa intentio finem, et intentio illa peccami
nosa ē extra Lege Dei in semp hitpsis, et dissolubilē ipsa illa
ristis et amicitiā ipsa. et amore Creatoris, ex. nullatenus est
ordinabilis in Deū ut ultimū finē
Pr. qd collatio finē ultimū finē in Creatura, p peccatū mortale p[ro]pter 13
amorē illig sonitis delectabilis et sepsus, qui Sq nā illud consequitur
amorē illig Dei, quē ut supra finis irrefenibilis, ex 2ueniens ordinē ad
Pr. qd illud delectabile, sibi ipsi peccanti acquisitū virtute et intuitu
ausert affectiuū a Deo, qui ultimū finis, et illa ponit in creatu
remotiue illo sono delectabili sibi ipsi peccanti acquisito, ex quo sq integritas ordi
quale finis, ex ipso dati finendi ad quē ut adeptū consti tuit no[n] ne ul
timū finis. Sq. quod 1mo pr. ista p[ro]pter quod Sdus. actus pec
illa peccaminosa peccatu, et sonus illud pr. quod Sdus. actus pec
delectabile ordinatis

ille aliud, quasi ille sequens sit ordinatus, et finis illius aliquo
se accipiat et ordinatus existens ejus gratia, et ejus ultimus finis ultimus
consistens sine peccato mortaliter.

14 Dices Cola: homo justus peccans venialiter propter tale
peccatum habet Deum pro ultimo fine, nec actus
liter nec habitualiter.
Dr. quia propter tale peccatum non refertur actus nec virtutes
peccati venialis nec referuntur ad finem peccatum nec virtutes
nec actus meritorius, nec habitus existens in Deum, quia contra
illud Deum non est, et oppositum ultimum finem. S. pr. ma.
sonus est ma. positum per malum respectu habitus nec actus nec
habitualiter.

15. Dices ad oppositum. quia finis ille est finis ultimus hominis justi peccantis venialiter
aliter quia homo justus privatus gratia et non simpliciter et adhuc
habet et habuit finis quia actus refert habitualiter propter charitatem
in Deum ea ipsa excludit illud et non data relatione actualem
in Deo, non habetur.

Contra: Actus peccaminosa venialiter in homine justo referuntur
actualiter finem ultimum et habitualiter existentem in tali homine justo, et habet non est
existens in tali homine justo, et habet non est. pr. tractando
de propria et exaltando Scripturae moralis quia homo justus virtutes
moralis nullo modo est peccabilis peccatum nec reducibilis
ad statum justitiae gratiae nec gratia et accepta a Deo nec
est mortalis nec venialis et peccatum venialis gratia habitualis
justo gratia dei et propria et virtutes charitas existendi
in tali homine justo nec habitualiter reducibilis in Deo.

16. Dices. 3ia. homo justus peccans venialiter constituit
ultimum finem negative positive creatura, et non hoc
ultimo positivo habet Deum actualiter, habitualiter
Dr. Dez. quoad 1ma par. sai. gratia finem ultimum negative
in creatura finis ultimus ergo et finis ultimus simpliciter Deus
dei quia, et tale finis ultimus venialiter peccantis, eo ipso
justus non operantis et pr. pr. quia finis ultimus illae finis
ultimus quae non referibilis in aliud, et tale finis operis ad dictum
prop. 4g. et
Dez. gratia finis, non est finis ultimus operantis. g. tale finis non est
ultimus et se, et non referibilis in aliud ultimum finem, et non opus
non amatur ipsa et tale finis ut sic non ordinatus ad illud omnia
dirigens et ultimus, et virtutes dei habitualiter, et justus peccans venialiter

20.

ultimo nisi. Dogdo vo. de fine cuius oppa. hic & ibi vero, nem
pe ens sit pena sensus dte: et sit dolor de tali ge quod sit vel sit
in qua tu causat dolor contritionis ad ppositu et ille finis quem
tale ex peccatis operat, ut dict. de peccatis sub tali. Dogdo vo.
de fine recipis gratiam. Dico quod sic sic vo. intro accepto vel
ut dict dagens. Et ppter istum sonum et tria secundo dicit com mo
dus vel dicitur nisi gratia. Et tali gratia sequitur. primus ex quibus
accepto contritio ordinat. in Deum ut gratia, de contrito
pariter et accommodum finem. Et sequitur ex his ea ipsa ante et
precedens finem. Et secundum a gratificatis in no nestate, quam
precedere possit aliquis ex his modo, ita, ut hgnedicet
nisi gratia. Dogdo accipiat, pariter et creatis sibi in Deum
ex gratia. Et quia ut dicta. ad finis cuius gratia summa reduci
catur acquisitio, ita longe ut ibi, et ita Dogdo quidlate
ge retrahit in Deum ex gratia cum charitate. et sic in
nostro casu.

Ad. Ad. 1. Ad. 1. Ad. 1

res pecta quinq voluntis de acceptis e divina sonitas, quæ causa
secundæ diuinæ; & multiplex secundum rationem respectu
tojus hoc supposito.

Vol 9

Dico 1ma. Voluntas spectata adducit moralem ac 2 7.
physicam necessitatem operandi posita divina motione quia
deficiente ex parte objecti legis naturæ, voluntas non
cessaret operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem
Dico 2da. Voluntas spectata ut adducit moralem ac
physicam necessitatem operandi ppter Deum ut ultimum finem
naturalem, etiam deficiente in illo rectitudo actus operationis hu-
manæ, et supposito quod ignorando Creatorem faceret contra
præceptum legis naturæ dicens concludere Deum ratione summæ bonitatis
ex his dictis necessario ac Deum diligendum, tanquam finem ultimum natu-
ralem, et omnia propter ipsum appetendum ac.

Dico 3da. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem, et ex supposito quod velit recte agere, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem. Ita non operando
debet eam ordinem servare quo res habent ex natura rei, et ex natura
omnes res ordinem in Deum ut ultimum finem ens

Dico 4ta. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia
operanda ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

Dico 5ta. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

Dico 6ta. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

Dico 7ma. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

Dico 8va. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

Dico 9na. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

Dico 10ma. Homo habitu genitus et bonestatus non tenetur actualiter diligere Deum
ut ultimum finem naturalem existentiæ præceptum legis naturæ, negando
rectitudinem rationis præcedentis existentiæ præceptum legis naturæ, tenetur
omnia operari ppter Deum ut ultimum finem naturalem: et ita illa omnia operanda
et videt tenetur hoc opus, quod non videt, videt omnia operanda
ac ppter Deum ut ultimum finem naturalem: aliter non dedit rectus
legis modi principia secundum illas propositiones deducibiles. et ita in
tali recidet, et voluntas vellet aliquid dictamen, tenetur velle omnia
ordinare in Deum ut ultimum finem, et non tenetur ad dictum
actum actu.

licet nihil fiat in acta, attamen cum possit contractata, supponit actionem volende practicata.

30 Pro solo Not. Quamvis possem, ut facile dam rationes Hugonis Machaeli Bas quia volebat q. ea opera quae ex ordinata ad Deum ut finem supernaturalem erant mala et peccatosa nec alium amorem agere posset ad ut per illa possit ea operari: Dicit amorem naturalem . . . vacuat et comprehendit, de illud dicitur cum literas. Nos cum Petro Luc fine loquimur alii orationes ordinem omnia opera post peccata, sic ordinare ex quae sunt naturalem cum ponit ordinari ad Deum ut finem naturalem. Sine nec expedient omnia opera sint peccata etc. quia dicit de illuminatis posse agere difficultas. Not. Edo: quod licet ostendo in sine Thesi de quas operibus in hac vita nimis sit verum quod Scotus dicit quod exsistentia vere cum sit impossibile Deum. 6. 16 et 6. Lot et Mat. Ille legge de facto ad finem naturalem quin impossibile, ex posito operari sterum. Not. Dico secundum debet intendere in nostris actibus exercitiis, et opus ex quibus dicit. Deum ex toto corde et Mat. Ille dicit. Deum ex toto corde quia

hõne intentio d' actg efficax voluntio in Cognitu.

36. Adds 3tio. Est Com Intell. Tertio: ℣ Sono ostensio
tertij finis, scz d' actg finis, assegnio p media. vnde sua dissio
est fra' ex hoc sp ens evõ voluntio ad intentionem, tuq. ad ter-
intentio actg ut efficax et ut p ens tuq. Adds: Cõm finis
Intnis media: d' actg finis, e est m' pnus actg et extrinsece medij. Sed
mo sg, cui vr adsit et nõ quis ens ad nõ tnus p media, media ad
finem p pcte qui ens ad sg, vera est media, et intentio finis
tuq. Ideo et 3tia dissio. Et finis e de essie tento et pposito
ex Intentio sc de tento, ut sit de pnie nõ mutat obiecta, qui nõ ad
hinedg e finis ut sic media. Ad vltimu e pnie intentionis, ut
37. Addes 4to: Dn Doctõr dixit ad electionẽ. Celestem
Bacon dixit et communi. Intnie quietatge cui actõm pongens, et est medij
ens finis. in ordinem võ ad ens necessariu, sc. finis, et hanc rationem adhi
ut scholastica lingua dicentes ad finem media. esse gerdig medium. ut
chig, aliquid, ad ens ut una aliquid divortij.

℣ Dno. In electio finis. Quidit electionẽ medium, et ut sic pcedere
38 dixit spem et nõ ad electionẽ medium. vnde q. qd habet rationem principij
discursu demonstrativo, dixit spem et nõ conclusio nec illi actõ con-
ipso, et cognitio hujusmodi principij dixit spem et nõ acceptio conclusionis.
Lopilat obiectg, scz finis, et pposita voluntate ad aliquem finem di-
g. velle, et propositio, in practicis habet rationem principij. Et intendere
ad electionẽm in medium, et ipsa media ad talem finem sequitur ut
quid ex ipso, et ex voluntate g. de medio ad actg intentionis. Et
de fine et dixit g spem et nõ ad electionem medium. Secundu. g. pri-
pomet principia scu causae et causata dixit regulas talis intendere
dig. et nõ per g principia cognoscu. g. habitu intelligendi, et scientes cognosci
exista, et habig intellectivis dicit spem, et dividens actg intellig in
dig. et nõ, ens
39. Ad 1. Electio medium est ens virtuosum in finis, et dicit
est ens actg. Secundo hoc nõ manifestat, quia practicum finis ad
electionem medium, et qd actus dicit spem et nõ ad electionem
medium, ens eligit dicit, de ipsis finis, ut precedente electionem
nõ de electione, ut subsequente electio, et intellig qd sua actg
electivg medium, est ens Intentio finis, g. ens et Ad 2 actus

habite et in habendi. ℣ Oritur fruitio est actus circa bonum
habitum imperfecta circa bonum in se et habendum
una pars 2ae qui pt. q. xxx. Aug. et Bern. qui aliud est frui quam
possessa habere quo delectat, et in mu. Lib. 3. q. de Trin. c. 26. Fruitur
cum gaudio, et adhuc spei et jam rei. 2da pars pr. 1mo excludit
Bonav. de Spe gaudentes. 2do: Voluntas potest ferri in bonum
licet possit de eis intelligere sive simplex velitio sive practica
tio sive electio medii sive imperatio solutio cum
hujusmodi actibus delectat. et hujusmodi actus circa bonum
habitum et habendum est. Ad 1um fruitio est imperfecta. pr. 1o
q. 3. alia est fruitio quando delectatio, et delectabile ut spes habe-
do et imperfecta est et fruitio, hic. fruitio ostentativa, et im-
perfecta comparatur ad fruitionem in patria circa summum bonum
A 3. ℣ Impro ex 2do Dna Gerard. de Bononia, Delectatio importata a
fruitione non dishonestat amorem, et passionem sequentem amorem
sic exponit Dna Gerard. ibi Lin 2 2do. Ad 1um ca-
do 1. 2do. Cujus haec est ratio est delectatio habens ordinem ad
amorem, q. quia amor est delectatio et unicus actus rationis ad spem
manifestum est: aut delectatio et passio sequens amorem est de eodem
q. passio sequens et respicit eundem actum rationis, et habet aliud objectum
licet forte aliud formale quia est ejus proprius actus, et est de objecto
partis necessariae posito et assignato ad bonum sufficiens, quae passio
sequens sola non est ratione necessaria ordinis.
Item. 2do: Fruitio non accidit voluntati, et quia actus fruitionis, et
etiam ipsa fruitio est actus simplex licet actus spei, qui sit circa
duo necessaria desiderii et duo quae est ex suppositione, ipse miserae
delectationis bonum.
A 4 ℣ Duplex 2do. Dna Fruitio completa est in fruitio ad
locum rationalis. ℣ Accepto fruitio inadequate sic
sumpta passione quae respicit notitiam objecti hoc modo est fruitio
speculativa seu objecti fruitio ad quae licet delectatio semper sit ratione delec-
tibili, vera est completa est in fruitio quae vera potest non esse
stentativa, cum appetibilia sunt delectabilia accepta, quae sunt
et delectabilia. si vero accipiatur fruitio pro qua tenuis est amor primi
adeptis privaccepti et qui delectat inclinat sicut tenuta magnus
pro tanto fine. 1 tm. malum sic nec talis completa fruitio, et fruitio cum
est circa finem privaccepti.

de

Consilio et Consensu

Veracis de actu circa finem voluntis, de actu circa media ... 1 2.
ordoage de eodem quid actu circa media precedens, contra Pelro
Lasko Petrum Sutt. Consilium, Consensus, et Electio Im
perii, et JESUS. modo de consilio et consensu, de rebus quis
cepit artelg.

Consilium comm. dr: e Inquisitio cu certitudine nec. que desi 1 6
re consequendo donec consulg, de Inquisitio quippe excogitatione
dicere Latine ... intente quicquid, addiscendi de Quaestio
Lis ponenda, quae pro obtin. de cui certolong. de est cui certo judicio q. consi
lium quoad regula practica voluntis. quid Liber Libri sua dirigi
us Prumpatinachi et electis suis dicere. ... Consilium haec regu:
Inquisitio, quod discursa page, judicij certitudo, et Rocij judicium debet
cui practicum et mensuram speculativum. addit D. Zagaglia, etiam plati
ci, post judicium.

Liber 2 limo: qd nat Ostm Consilij, an sci licet sint actu 1 7.
media v extra finis, v c. qd dicet. Pla sit tm v de quo dixo
de fine. Supposing circumstantes, Consilium est actus intg, exigentes
actg voluntis, circa optimo talione ad finem consequendum ita Lib quasi
Lib indyspensabiliter sunt et antecedenter actui voluntis, quibus
in his Libris. cui voluntas ut pote libera pot irrogavere recto dictami
ne rationis. Supposing Ldo: cui communem D.D. est solum de medijs,
et quae sunt in nostra potestate, difficultas utrum sit de fine 1 8
Ldo est Consilium ut circa bonum in communi, Rocc. pte bonum, cujus
media est felicitas secundum totalitatem, et in civili respectu finis thangen
his et thangentis, et D. mens singulis. Bona pars utatur. de bono
in communi, seu probabile, post dubitari de illo eligi illicite, accon
venientia quae appetitu, eo quo bona est quia omnia appetunt, et re
dat consilium de illo. 2da pars pr. Iz intervenit consultatio et
Consilium, ubi est de aliquis obstantibus, an sit vera v apparens,
an sit necessarium apparens quale v natale. circa quod finis
thangens et particulare, agit hoc omnia gestari finis cui, et dat con
silium respectu finis ut agentis et particularis. 2. pr. 3a pars icu
lari sit thangens, ex. videlicet impossibilia ad bonum finis ex. Bel adustos
negatione alicujus bonitatis, ex. talia sit consilia abilia, et intg in

dispos. ee. post ad. judeca. pars de illig. elegi. dicte. v. fuga.

49 Nota. ē. hic. consultatme. cē. de fine. tpis. acceptō. tuig. ē. ad. pio judicio intlg. hui. g. ē. dispitō. modo ac. ē. rua. in. hui. pōnen. & eccles. neg. elti. ex. solo. im. pētu. nad. & cas. judicae. int. ēr. medu. collativo. vineta. & plexitte. cui. potestō. intlg. in. de. fine. tpis. accepto.

50. Nol. ē. do: Xpō. ē. hō. & Cīs. dicente. Consultamus. vt. de. fine. & de. his. quē. do. fine. tendunt. na. neg. mo. deg. ad. sanare. neg. orator. ad. p̄suadere. neg. exactis. quibz. de. fine. consultat. certitudo. de. tpe. in. abstracto. a. mā. vt. do. fine. in. tali. mā. de. qua. sup. tactō. ē. p̄s. a. nō. excludat. rōne. p̄dcta. & quam. mā.

51 Audere. & do. Cōn. Consiliū. dic. tm. de. jis. qui. a. nob. is. aguntur. ad. de. omnibz. g.

Speculativo. posumg. deliberare. de. alicuis. do. lig. doctri. nec. tor. potētiē. graā. & de. Imperio. Turcar. et. quia. ut. sic. in. nostra. po. testate. pdicte. dante. solū. de. nostris. operatōnibz. quātū. ad. ē. p̄s. & quo. operatones. nostre. sūt. in. potestate. nostra. possumus. scilicā. accipere. ea. oppnia. alicuius. & supponere. actui. nostre. arbitrio. consulentis. sustinere.

52 Audere. Tho. quid. dic. Consensus. & cujus. potentie. De. Consensu. appetitus. positum. tm. quoad. substantiā. actus. qui. de. notat. ad. finem. seu. judicium. in. allegatione. controversia. eg. dicendo. requiri. quod. consentiens. in. allegatione. Edo. modo. usurpatum. dicitur. de. consensu. v. in. pte. v. in. medio. et. in. hoc. veniunt. omes. qui. dicunt. g. voluntas. sit. concordia. iudicii. practici. intlg.

Consensus. actus. voluntatis. et. actus. ad. quē. est. inclinatio. immanentis. ut. p̄. nota. est. ad. hoc. voluntas. Una. pars. vere. tuig. accidit. dicta. D. Ber. de. gra. & lib. arbitrio. & consensus. est. motus. voluntatis. spontaneus. Ad. Edo. consensus. importat. liberam. applicationem. ad. aliqm. re. habendā. do. ipsi. et. excludit. ea. per. quae. de. ipsa. re. dubitatur. Et. hoc. p̄t. ostendi. ad. voluntatem. g. ipsa. solae. quae. sit. libera. hoc. modo. ex. 2. Eth. p. resp. pr. q. voluntas. p. dicta. Consensus. applicat. ad. ōm. p̄positū. & judicium. rationis. seu. consilium. intlg. & consilium. actus. intlg. immediate. ex. eodem. sensu. & ratione. dicta. quia. voluntas. spectat. judicium. rationis. circa. ōm. p̄positū. vocat. consensum. ex. consensu. ut. ratio. importat.

53. Audere. ad. 1. do. Cōn. Consensus. dicit. ad. Electionē. Respon. consensus. voluntatis. ad. finem. dicta. spectat. potest. enim. esse. concordia. voluntatis. cum. ratione. et. g. aliquo. modo. intlg. ad. eligendum. pertinet.

65. In hoc ergo Voluntas sua est subiecta peccato, et resistens legi
cum bona sentiat pars, quia quod directe imperatur per imperium Vo-
luntatis cognatae bonae sensitivae quae dicitur potentia appetitiva
vel pars inferior rationalis directe et per se, et non directe et accidentaliter
dispositive. q. fuisset modo operationis istius potentiae necessarius et quia
sano operanti, positio ostenditur necessario requirenda. Intellectus
enim errans bona, pro malis habet sub specie quadam veritatis

66. Quod Pto. In quo consistit Imperium Voluntatis.
Imperium Voluntatis sub aliis potentiis earum motione consistit
solam effectiua quae potentiae vult exequi, vel exequi. q. nisi auctoritatem
one voluntatis, effectuatur vel Bonum exequi, et illud, quod non sequitur effectus
exequi actus circa finem et media debita, positiue effectiue subditur
legi, in imperio voluntatis, et motio ipsius, sicut instrumenta quae
cum vult efficaciter, et sufficienti possibili, vocatur actus imperatus
imperiantis. Secundo

67. Actus voluntatis est sumpto modo largo, applicatus voluntatis de
finis, circa finis sive medium. Sed modo stricte applicatus est actus medium pro-
prie. Item usus voluntatis alicuius est actus nostrum principale, et ipsa voluntas
qua effectiue utimur exequi et prosequi intendimus fideliter prosequi media
debita exequendo. Colligitur ex dictis secundo, et tertio, quod actus
usus voluntatis est actus elicitus, ab ipsa voluntate circa finem, applicatus ad media
pro ut sunt media accepti, ab electione modi. q. existente. D. Certum est
quod circa media electiue versatur circa illa ut eligibilia, usus circa exequi vo-
luntas passiue operatur pro executione, aut membrorum externorum, pro quorum
applicatione sibi usus actus q. est pro voluntate ad usum mediante
executione finis intenti. Haec autem omnia, complectuntur pro executione.

QUAESTIO DECIMA.

De Beatitudine humana obiecti.

68. Deus est ens optimum maximum ens finis, et primum ens
esse quod supponatur alium naturale consistentia illa est quia quod
ad hoc quod sit indeficibilis adquo quia deficere, vel esse deficiens
subiecto est aliquo modo deficere ens. Hoc patet per Exemplum
unum Supponatur, quod cognoscat illustrata fide supernaturali, quae credunt
inquantum speranda, dilectio habitualis, quae diligunt quia
quidem est ens actuale. Altera parte, quod sola aggregatio
ad hoc illi et homini, et quod vocatur beatitudo obiecta.

non Loc

nostro Serafia, Beatdo sumig e fattatu Cantico o pre[illegible] p[illegible]
Cantante, di Imo modo, Sumig finis stabe Beatdo p[illegible] 275
gregaz ne oria oba, quo sensu dcto dixi: Beatdo e Cantig cum
alis bono aggregatue stoty. Ecto modo sumig pco de Beatdnat
anima, et sbe Remdicte Patoig. Qd ultimig finis omiu voluntis
e[illegible] ne ophimus questionis applicty.

Quipes alijs Beatdis dicitge duig celestis e illa, in Obus et strictis 69.
Obua e: Summu Bonu illud, cuius adeptione ctenu mur Beati, Bo-
nu mis et: adeptio talis summi Bonu; Obtag autem duobus modis natu-
rale et supnale, Naturale, imposse facere, sine punis naturalig cognitis
Supnale autem e illa adgnem beatdnem, seu supvolun Dei gratia Dei, et ne cessi-
tate naturali ipsi. Supnale autem e duplex, quidam actus fruitionis, qui e actus no modo et Beatdo
dicitur Beatdo, actus vero assequtionis et qui dam simplex Beatdo supnalis
cognoscitig Beatdo Lege de Beatdo dicitge Obta; Ecto de Beatdne finali,
Ecto de Beatdne naturali sicut dictum e cum Scto Thoma.

Articulus 3. Quæstiuncula 1.

De Beatitudine Obiectiva. 70

Supo Beatdne nostra Obiectiva ut posse consistere in aliquo creato
et restringendo ad Beatdnem creatam ad Imo primo capitula tractet Bona for-
tuna, quæ et divitiæ, Honores, Dignitates, Potestates et alia. ad Bona corpis:
ad Sanitatem, pulchritudo, et Voluptates ad Bona animæ quæ sit: Vir-
tutes, Scia et Sapientia et ultimig finis, quæ tans voluntes Divitiæ, Pecu-
nia et Medicina, ad meritoria ad alia ordinatæ et ut tripartita
in sacra Scia. in potestas, tuig. de Ratione ne pulchritudo ad agendum bene
ad ova et ultimig finis omiu actionu Potestas et honor ad Deum
et proximum. Beatdo e Bonum perfectum quoad ama et Beatdo, tuig. existimo
ima pectoris tuig. scepissime et palacea et virtus humana pro judicio e
falsa. Non Sanctas, fortitudo pulchritudo Dei, pro humana pfectu
temperantia et Beatdo ova q. e communis Scientes et Imperitis, imo
sepiq. pueri modo Rec ut pecunia in nutis juxta dictum: Nos sana
dicitge in Roma ad, Qui Fect Sanctig sacies et Beatdo Dei ova ad
eas de pot summum bonum qui ima beatdo Sanctia, pro quo etiam illi
u. nimo tuig. et media quibg ad cognoscendus summa Deus pertinent
et Dilectio ipsa Imo beatdo sua in nitij authoritate docentis ad qd
quem Sapientes videtur declinasse ad aspectus revelatis. Ecto: Summa
Bonitas nitij Patrona scientes; Dicitur etm moralis et cardo pon-
nes solem portare populum Romæ: sole Beatdnis, et Sanctis.
que in vos ostendi, et quidem ad cujus gratia.

Sumo Ecto: Solutio Beatdo Summo Bono et ultimo fini nostro 71.
consistere Beatdnem ova, vae q. ultimus finis, simplex et Beatdo

stanuctio; & alqd incoata, semp̃ Deg, c'ultimus finis, ultimus finis et ens. et Beatdo. a stragmq d'de pcto.

Sqlus. P Beatdo accep. pñcipalve, sola cetha dona e illa. que ee hoc alicat. sive accep. fcdo terminative, cetha diuina rez sola, qua sine p̃sonata cetha qua ee hoc pticat; Rao una partis q. Deus Dec. quocung priori inque sit Beatg cetia, ut sine p̃sonata creatura cadet, et p̃sonis, fr accepta Beatdine pñcipalve sive in raone cause pñcipalis Beatdine, sive motiua Dei et Beatg sola cõ naturalem inducẽte absolute, et frugiua pñcipatoi nõ frendo p̃sonis licet sit veri accepta Beatdine terminative. Et hic aliud tractatus q. alqs qui fer in alego dm, hoc solo dicitur assignet, dm illud terminat actu illud, et Beatdo ih Patria fer ad cõtalis termine p̃sonata ens, sub ratione ens, extractata do cõtio nc.

SCHOLIVM DVS

De Beatitudine Formali.

7 a Theologicq qd gm Philicus tractatq de Beatdine frli veri alqua hic breve tractabus, causa brevitatis quia ultra theologicu cursu, cadet habere calamus, nõ pigeat repetere.

Quæres 1mo Inqua operatone ad Beatdo frlis consistat?

R Beatdo frlẽ esse actu ipsum tertiam actuationem alterius, vãs ad 2m. Q. 2m Beatitudo appetitus est pars actus intellectus sub ratione veri considerabilis, et actus voluntatis sub ratione boni appetibilis, eoquo utraque ratione importat, p ordinem ad Beatitudinem. Sub q. ubi est duo quæ ad illis quæ ad Beatitudinem pertinent, unum quidem, quod est ipsa Beatitudo, et aliud quod est ordo ad Beatitudinem, tanquam p raoẽ subqua, et vere et hoc solum subqua, similiter et bona pertinentia ad vitam spiritualem, et

Colligitur 1mo Beatdine frlẽ pñcipalq ipsius esse in voluntate, sub q. 3. ergo voluntatis nempe fruitio, et vãs qui ex his alibi in ista. Sed q. autem intellectq ordinat ad actus voluntatis nempe fruitionem.

Colligo 2do Beatdine nostram frlẽ nõ esse in aliquo increato, sed in Deo, cujus gratia et finis quo nõ possunt creaturæ ordinari, quia nec ordo, nec quietatio ultima non debent nisi alicui ordinari et quietare, et hoc proprie et ultimate et æterne nõ nisi ipsi Deo, quia ad ipsum Beatificandum

vocetha p̃m ecclo cr̃ Deq accedit q. vi grahæ et Charitès, nec Justitiæ
viâ nec ad ip̃m pturpa sorte beatitudinis &c.

Corollario 3.tio Infert Secat qd actus beatificus, p̃ducat a solo Deo in aĩa que
fecit p̃fecte et cõplete beatificã cap. q. in tali casu, in Dõ mereri possit hab
rei, scitiæ, vivere &c. n. videres in tali casa. ma. videres q. in tali casu hoc
actus beatificus, quæ cæt talis intellectus ejus cæt visio et cognitio beatifica Dei intu
itiva. quæ sup posuit actu cæterna. n. vivere q. de nonne augeretur
Lux est qd facit apt̃ap. int in suo et vitali. 2do: q. posito qd Deus
videt in ipsa aĩa intellectus neq scit nec Dei intuitive, et obscurum
hoc actus amoris, qui tenetur ad ipsum ecig. nec q quid scientiæ voluntati
cui tali obj. hoc possibile illa aĩa videret et cognoscat suas operationes vitæ
Dei circa tale objm et inordinatas objm hæc habeant papiæ, cadentes
deatis objm qui est solus augmentabilis objm, nempe actig illi circa in aĩa existat
actus tales quæ p̃fecta nec cõpleta hæc facultas ab petitig acquie 7.5
tiva.

Corollario 4.to Beatitudo hujus in patria p̃fecte beatificæ
initig et practica. q. initig ne speculativa ejus Beatitudo p̃fecte scire Dei, et hoc
varij, nec inde sequitur inferre qd Beatitudo in patria ne cognitiva scitiæ
aut discursiva hæc q. ne corresponsio utrig extremi vitalis ex amicig
actig initig et scitiæ cognitio illig simplicissima entis quæ subjecti
Dei et objti quidditativi primary in aĩa, et patriæ comprehensa.

Quæstio 2do. An Beatitudo sit æterna? 76.

Nemo. Beatitudo hujus non potest esse, sive accedat p̃via pœna
sive non nec p̃sens q. initig et voluptas possunt desistere a sujo
actig cognoscat sine ne cognita scientialiquid, et dominio nata ex
et p̃sens hæc q. objm hoc quidditative cognitus et amatus ne habet in se
motivum ad qd desistendum cognitus et amatus ne habet in se
amore desistendi. hæc q. conjunctum maxime possit a sibi cognitus et
potuisse natura appetibile. hæc q. ne objm ingens. Corollario 1.o
Beatitudo hujus in patria non est ultimus finis. quæ ex objm
Quæritur 2do. An in Beatitudine patriæ sint virtutes
Morales? Omnes virtutes morales sive sint cardinales, procedu
cant ad actus beatificos, et positis exercent in patria remanent ex. n. illa
quæ pugnant statui beatifico, nec possunt exercere in patria ab aĩa
beatificata. hæc q. et plures ne sectorum mentis aĩæ, hæc q. Beatitudo patriæ
omnes sanctæ, aggregatæ ne practicæ virtutes morales et sanctæ &c

De Beatitudine quæstio.

78 Conclusio quod peccata ad eternam beatitudinem sola apprehensa divina essentia, et peregrinantur ad Deum, deficiunt beatitudo essentialis, quod habetur ex dictis.

Ex hoc patet Beatitudo supernaturalis creata, quae consistit in actu secundo, quae est operatio supernaturalis, quae elicitur a potentia supernaturali, quae est intellectus agens et possibilis, quae habitibus supernaturalibus, quae sunt fides, spes et charitas, quae gratiae gratum facientes, quae sunt in essentia animae, quae est participatio naturae divinae, quae est filiatio adoptiva, quae est haereditas regni coelorum, quae est visio beatifica, quae est fruitio Dei, quae est Deus ipse, qui est finis ultimus et beatitudo creata hominis.

79 Ex quo Beatitudo hujus vitae supernaturalis sit actus primus secundus, quae fluit ab habitibus supernaturalibus infusis, quae sunt gratia et virtutes theologicae, quae habentur a Deo per sacramenta Novae Legis, quae sunt instituta a Christo Domino nostro, quae est Deus homo, quae est mediator Dei et hominum, quae est Jesus Christus, quae est Verbum caro factum, quae est Filius Dei, quae est Sapientia Patris, quae est Imago substantiae Patris, quae est Splendor gloriae et figura substantiae ejus, quae est Sol justitiae, quae est Oriens ex alto, quae est Rex regum et Dominus dominantium, quae est Agnus Dei qui tollit peccata mundi, quae est Leo de tribu Juda, quae est Radix David, quae est Alpha et Omega, quae est Principium et finis, quae est Primogenitus ex mortuis, quae est Pontifex magnus, quae est Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech, quae est Mediator Novi Testamenti, quae est Propitiatio pro peccatis nostris, quae est Advocatus apud Patrem, quae est Redemptor noster, quae est Salvator noster, quae est Pastor bonus, quae est Ostium ovium, quae est Via, Veritas et Vita, quae est Resurrectio et Vita, quae est Panis vivus qui de coelo descendit, quae est Manna absconditum, quae est Vitis vera, quae est Lux mundi, quae est Lumen gentium, quae est Gloria plebis Israel, quae est Aqua viva, quae est Fons aquae salientis in vitam aeternam, quae est Petra mystica, quae est Agnus immaculatus et incontaminatus, quae est Hostia pura, sancta et immaculata, quae est Victima pro peccatis totius mundi, quae est Holocaustum suave odoris, quae est Thus acceptabile, quae est Myrrha electa, quae est Aloe et Cinnamomum, quae est Cedrus Libani, quae est Cypressus in monte Sion, quae est Palma in Cades, quae est Rosa in Jericho, quae est Oliva speciosa in campis, quae est Platanus exaltata secus aquas, quae est Lilium convallium, quae est Stella matutina, quae est Speculum sine macula, quae est Imago bonitatis Dei, quae est Character aeternae substantiae Patris, quae est Candor lucis aeternae, quae est Splendor gloriae Patris, quae est

Ps. 9 v. ad decta 2ª 22. Beat dqᵉ natrᵉ sᵉ ejᵗ ero in utroq actu
sᵗ Libertᵗ Lᵍ et voluntᵉ et p̄ hanc p̄st ejᵗ ide mouᵗ q̄ utiᵗ mutans
mutandū et reducē docat ad rationē trēs Beatificat vad quam
p̄stat naaᵗ qua ipsor tang a Deo ut ultimus finis natrᵉ ac
ccdit auctr. 2ª RD. sup Matth. 6. 20. Ar. q. Lᵗ et 2ª. Regdo 12 cr Nam
docent. ratione naturali p̄st 2ª ina Deg dilegendg et diligi q
ꝑ Qservat amato et ostert sonū q. ultrag ē sonū utile p̄st
et m sonū dilegendg et diligi q. ipse rigdat sonū mōle
et suave q. not ē sonus sonabilis. Hi posuerunt qd Deg ē
dilegendg secundū sonū et sonabile sic ut de alijs rebg ens Stat
Tho. et voluntas operat p̄ter dictamine Intlg ens Unde dicit
Augn Qcognitio cat Operatō itag p̄cipua mea pōt accidē
p̄ter ꝑmissa habitū respectu p̄ticularis finis ē finis ultimus
et RD seu beatō

De Bonitate et da De Voluntate humana quoad moralitem actuum.

Conclusio Ima De Voluntario et Involuntario.

Pars Ima De Voluntario.

Supp̄g Imo qd fides Cath̄ol. docet ꝑ tra sectas Lutᵉ et Calv & dam̄nabile post lapsū Adami parentis Ies cr̄ artificiosū medo
ad opera moralia, et m ad moralia, et post reparata gra
tam m̄ ordine ad supnalia.

Supp̄g 2do vim Ies charitatis tanta de q̄ scripsit quadruced & 3.
inspirās nabis ac ꝑ pcia dat Adami parentis, ac fuisse Lex q.
p̄fecto noalis p̄tat peccatū ac fuit diminuta Licet Gus vis mē
tanta ac sit quanta fuit in statu innocentiæ, quo tempore Ies
Lex cr̄ artificiosa ꝑ peccatū Adami parentis fuisse Lex ac dimi nuta
exque p̄tale peccatū a mō Lex nusta Lucis id ē supnalis, qua lia
cet sit Statuen nocentiæ nabitat q nabeat ius ad vitā eternā
ac alia dona gratuita quibg nusta potuit, quia ius ad vitā
et ꝑ terea Con. Trid. Les artificiosa attenuata et imediata ac
dicit, q̄g naa sana ꝑ tale peccatū ut nuaentia corrupta, aut vulne

rata fuit, seu qupae naturalia. et solu̇ q. dominus p̄ naturā, quia ordinata erat ista in innocentia fuit spoliata. et q. idē dicendū est multa q̄ stare posse quo modo nō est libere, et sponte ut actus humanus voluntarii, sit causa mala moraliter, dubito voluntarie et libere, quae ut faciēt non cadit hic voluntarii proponemus

§ 4 Voluntarium ad hoc nomen actus, et illud quod dependet a voluntate, seu quod ad peditat appetitus recto regulato recognē. et q. ea inter appetitū et actus illa voluntarie et non libere, Ecce adducitur dominus nomen voluntarii, et duplex multiplex, nam voluntarium est actus spectans ad voluntatem, et duplex, nam voluntarium est actus spectans ad voluntatem sub ratione finis, et hoc dicitur actus elicitus, quae est quae ab intrinseco principio cognoscente finem, et tendente in finem sub ratione finis, et talis dicitur quae ab intrinseco principio cognoscente finem, et tendente in finem sub ratione finis, et actus voluntarius, quae ad modum actus illa, quae a tali causa procedit, aut actus tituli, aut exercitivi sunt dicuntur et voluntaria.

§ 5. Divisio voluntarii solet tradi duplex in voluntarium esse, et esse omissive. Voluntarium esse, actus ponens, qui est voluntarius ad finem ipsa circa illud versans, cum intentione finis, et ad hoc quod actus sit voluntarius actu, non requiritur quod actu cogitetur de fine

sive ad causam impedientem aut deprecet. Incausa q̃ ratione sue causa absolvi
pois depr̃dest sui ē cuius causa volita, et quae per se ignorantia dicq
eq. dequo peccat agendo aut omittendo dicit prime.
Et ad aliud voluntarium dicendum ad primum Imperatum dicit ad aliud
ad aliud interpretum.

Circa 2m̃ dicendum sermo ē de voluntario p̃ electo de quo agit expresse 99.
et quae ad 3am̃ Ethi. Et primo dicendum est: et primum est quod
gratia cognoscitur, in quibus actus consistit. Secundum Damas. in 2o
dist. 28 ad 2. et Ant. et Thom. q̃ voluntarium est aversio
sive cum cognitione. Hic advertit aliud voluntarium ad duo exple
ce aliud p̃ceptum aliud prohibitum. advertitur p̃cepta prohibentia
quae pertinent circa stata quae sine quibus non est salus
Deum necessario et quae circa media ad consequendum finem
circa quae est consilium de quibus dicendum est. Et ad
primum prohibitum exequitur nullum horum contentis, ac per hoc
dicit quibus adequatur et terminatur circa quae sine quibus non
necessario et quae circa alia circa stata variantes spectant, circa quae
peccatur quia dicit illa quorum habitus, diversa species.
Et ad primum dicendum voluntarium ex ignorantia opposito voluntario circa
seu peccatum exigunda cognoscente. Involuntarium violentum quod
contra ad illud, dicit oppositum altero, ne impe voluntarium opponatur sive
quod videtur, videtur ce a principio. Simpliciter cognoscente, hoc peccatum de
ignorantia Augustini, exponendum dicit explicatum dicto Damasceni
Gerardi allegato in 2m̃ solum quod cognitum et non consideratum
sed non actum non agit nisi habitum in collatione alicuius dicti, et opponi
non videtur patatio. allegato contendit in solum quod solum cognitum sed non
placet agit nisi cognitum sed non judicatum et pronunciatum quod sequitur
Voluntarium est duplex modo est unum dicere ex parte agentis quando
ex principio principio cognoscente et

Alterum modo voluntarium electum sit id quod est in actibus 9o.
secundum naturam principii quod voluntarium electum est instrumentum
dicendum ex quo satis importat libertatem simplicem, et ex parte potentie
voluntarium electum potest voluntarium quod importat libertatem ex parte
actus sicut potest dari et dicendum de facto voluntarium quod non importat libertatem
quod sive ex parte obiecti dicendum quod non quoties videtur ver
sari circa solum finem nec versari circa solum in consilio et procedibile
Rey divisio voluntarii p̃ electi in idem et nec versari circa solum finem
dicit in libero ex parte obiecti et necessario contradicitur ex parte obiecti.

adder. Semp volens D.N. ad actu vt sit ex se meritorius vt
Lumbij, sit actus aut adendi, cuius vt p.t apud nos nec Log dat.

9d. Eccer. Eclo. Cap possit dari in voluntate pura omissio
Libera ante 1.e stolo: nec omissionis, nec dilectionis carentia, actus ad
vo tenter positus, eg. cum termini actus a mente Dei apotentabilis
existere. dde autem in Opera et Voluntate, Opera, actus voluntatis po
situs, quo aliquis vult eg. missam audire. Omissio pura, et inculpa
rentia, actus positus in voluntate, quo se detinuit ne Opera a
gnoscat, mortalis nec voluntaria et physica ut s. tangit sunt dormienti
in lecto cogitanti. Quo existente ne Deus videndi actu amoris Dei
et stante advertentia in actu voluntatis ad actu positivo actu
lis omissio dicit peccatum.

9e. Rad. cap. et R Dn. Eclo D. 4. q. 2. Eccer. Actus. 1m. 2 arg. urgente
Cepto cessare hic, ps voluntas amare, cui sit pna Libera,
gle peccati et requisiti, ps agere et magere. 3 arg. voluntas cohi
bendo influxu Dei mere negative habendo vere exercet usum extremum
Libertatis, sed licet n agere. 4 arg. in pto actu pure omisso ex parte
potentiae Libere omitti. Cap. 3. Eccer. Deus actu charitas ut I qui
poterat plus vere ad 5 dum gradum pote omittere, nec ad 4. pecu
ex conte justificante cui inest actio dilecto. ex intentio actu pure omis
9f. Justificante me pura omissio ps ee meritoria, cui sit licet urgente
restrictione actu Libertatis, justificatum quo possit transgredi
bet etiam ee peccaminosa, ex urgente Cepto omitti actu exercendi,
aut alia causa. Contra Eclo: pura omissio me ee disponente ad
valenter et intentive, nec ad pure omittendum urgente Cepto
negoc ut tangit gravis tentatio, inteligens audito disponente:
Contra 3tio: de carentia meritoria vel dat positiva de
ad carentiam Dei ut auferibile et possibile in quo institutio
aequivalenter.

9f. Ad 1mo: concedo voluntas quatenus Libera dicit potentiam adagere et nage
re, cuius potentia simul Libere tum actus positivus vel negativus
sine tractu diversi, et ini actu positivo ejus omissio, licet
missio sit inculpata intentive, et virtualis dicit. D. amore Dei pura
omissio dicit quid, in se physico, et tia alio ordine moralis, dicit transi
tum voluntatis in Libertatem.

Ad Eclo: in signo in differe erat carentia physica actu, in signo
electionis ultimo, transit in carentia moralem sine injuria

omissionem liberam dormiens sic n agere dez, sed carentia physica actus importat, n morale; moralitas enim est a voluntate, sed libere bonitate influxum positivum quo erat auferenda carentia physica actus, eo enim ipso carentia physica transit in morale.
Not. 3ta Libertas ex erecta interpretatione, per puram omissionem hoc enim urgente praecepto positivo ita manet in voluntate ut potuerit n ce. Ideo per illam voluntas transit virtualiter ad actum de indifferenti ad determinatum et de actu 2mo ad Edu. et licet carentia actus sit physice eadem in statu indifferentiae et determinationis, moraliter tamen est diversa, quia in actu Edo censetur et interpretatur quasi nolitio positiva et imputatur ad culpam, non vero in actu 2mo. ideo sub actu 2mo addit hanc imputationem quia ex te incipit cessare quae antecedenter erat libera. Sicut nolitio audiendi missam supervenientem praecepto transit in peccaminosam, et quae ante praeceptum erat licita urgente praecepto fit peccaminosa et mutatur moraliter licet possit esse eadem physice.
Not. 4to: aliud est omissio, aliud pura omissio, qui habet actum dicentem nolo elicere amorem, realiter habet omissionem amoris, non tamen puram omissionem. Nunc enim pura omissio nis, intelligimus carentiam actus positivi, actus autem dicens nolo amorem, licet dicat carentiam amoris simul tamen dicit actum positivum, ideo licet talis actus sit omissio non tamen est pura omissio, sed mixta ex positivo et negativo. dato tamen quod per talem actum ponetur pura omissio, non est triplex, peccatum sed unicum ab unico obiecto scilicet omissione amoris. Not. 5ta Motivum retrahens voluntatem ab actu positivo est trahens respectu puraeomissionis.

ARTICULUS SECUNDUS

De Involuntario Violento.

Plurata Theol. quam Phi morales circa involuntarium exagitant 95.
1mo an creatura possit a Deo violentiam pati, quod decisive n. 65 Phys. Edo quaerunt, de contractibus iuramentis, et votis, an sint validi ex metu, et rejectis quae huc non pertinent.
Quaeres 1mo: an metus causet involuntarium?
Ante Rem Praesup. divisio metus: aliquis metus cadens in constantem virum q. a jurisperitis vocatur iustus, gravis, et probabilis, est ille, quod aliqui adnotant, vir constans scilicet post. aliquis est in virum inconstantem qui vocatur a jurisperitis, vanus improbabilis, et levis, ut metus alicujus homi-

parvi momenti quo pusillanimi Cleochi pre. Metz aude gravis vlo
dus atte di de Ste de raone male de im mi nes e otra de raone lo
da. S. st ae grave Mene Sdeabnus. Lma de malueglo si mey Sit
grave in se. Celo, ut existimabo malis, Sit vanaet Leuis, e fla
me pa patens nt mi nas queuq; ni ma dare. Sic ut sis cathes
solitgnis Mina exeqs. Sta sub mens facile possit occurrere ma
lis et illa deffigan.

96. Nos. Celo: Atqui operari ex mera alia cui mera operari carne de
notat cum actu Metz suy causa hte in tale opera ad ne ut eu qui
ad cortada ius mala pg mala elegit. ut de frudente mercer in mar
ad cortado ad naufragia ac morte. Causa tas illa e digne causa
efficiens ex parte obtde pme pquide produce hi actde e hi effectu
hi. Operari vo que mera e a mote sco pcutari actu illa nro pcedn
do hmoi pro aliquo pnor. exercuit causa hte e aliqm in tale actu
one. Ste operari ex mera Epli dicitur pt aut a listin sco ut poesis
exinfirmitate lingua aliquis vocat aliqd facere, aut a cois sco ut
causa ex hmoi sch ut ais quia arripto q Ladio mi ne aliuj mortis mul
hoc operep. talis causa aliqdo pdicte ut plinf udice respectu rei
legis inquisita ut in Latro milg. Metz en dese e Imitantis, y pdicta
pcepta, me pti sre pdicto. 10

97. Ad 2m Cleochi facta ex hmoi more dcis quidem et mala et damnifica
e cu mixta ex voluntaria, et involuntaria, simpla tme voluntaria ex se
cundu quid e involuntaria. Qd dicit voluntaria rube sic q. pduci a pncipio
in hmoi sco Cecidente cognitio hti eligendi y respectu di in tali exi mor
talium Qdcidit cognitio nec a vulnus Mercia e cohs periculi naufragij
et amissionis pprie vite. Sic q. dona ex hmoi circumstantia est mo
via ns voluntate ad hmoi amorem tm ni illa cognita et nde sponte eligit
qd dicit Cleochi comixta ex voluntaria et involuntaria, vadc q. p modum
ducente voluntate ad fiendu Mercia causa facti et pprie vita
se ex fugij affecty et declinandi a cohs huic et de tali pcu
cutio ne theffica ex qua pcedunt. prosecho cui e tale affectu q mo
do hmoi pena sit involuntaria ex e commixta cu voluntate. Et q.
hmoi voluntas fruendi Mercia e absoluta pcedens effica
ex et pcedit ex cognitione cui tale pmi effectus sequi, Sic q. ille
qui dicit simpliciter voluntaria, secundu quid vo e involuntaria.

98 Ad 3m Cleochi cor quidem et dona proposita in exceptionis
in Exceptionis operationis, ut pat ex hmoi more alicui fieri male, pte omnino

et postea voluntas de alienanda ea causa vacua remanet. Sed
vi observantia debet Legis p. ne ita ff. de rebus, sicut credeam 160
Julianus ad vitandas ambages scripsit.

Quod dicit Bal. Cath efficax voluntas exhimere, et nolitio. 99.
inefficax si ung actu esset posset ausire dimittere
remittendo. pactis. Sed qd in dubio ung actu, et realis distin-
ctio ung sit p modu executionis, alterius modus fuga et mutet
necessitatem mat. qa proponentis dicunt renuncio de actu voluntis
qe de actu sinu qui nitur voluisse quia qui cognitis ac-
tus. Lu. posset stare in mutuo pactus qui actu et successive qd
p 36. et 92. ff.

Quaeres 2dd. q modo se habeat concupiscentia ad voluntatem? Et 100
videtur qd non. C. de Pact. l. ult. ubi dicit quae concupiscentia differt de
consensu, quia consensus respicit actum voluntatis, qui mediante
ratione dirigit in finem. Sed concupiscentia illa movet
ad actum fruitionis illius propter ipsa ratio quia, et est sequens
voluntatem quae sequi solet actum voluntatis, et post causare alios actus
quasi voluntarios, quae tamen ordinem ad illos erit concupiscentia non
praecedens.

Ad 1mum. Concupiscentia dicit defectum ordinis voluntatis 101.
quidem dicit. Et hoc quia voluntas solum in finem. ratione, sed
rationis ordinat intra intendendo ad finem. Et ideo concupiscentia
ea ordinem ad finem. Et ideo concupiscentia dicit defectum ordinis
ad finem

alia ꝯ ne zelus, quib⁹ deest carentia suspicaꝯ que hanc ꝯsuet. et aplat⁹ ecclis, quæ dicit p̃uat ne ꝺm carentia actis cognit⁹ solet⁹ vocari, ꝛ videtur. Insup dicit ignorãt⁹ in ignorant⁹ parte p̃uat⁹ ꝯ carentiã suis debitis vel debita, sine tñ ullo errore in iure vel facto. et in ignorãtia p̃uatiua p̃ns quæ ꝯ carentia talis dicit⁹ asserens errore ꝯ et iudicium ignorãtia talis dicit⁹. ex. quis nescit Decia ꝯ in carriata, et tñ habet hũc errore in intellectu de Deo ꝯ p̃sent in carnatu. Item ignorãtia alia ꝯ juris, alia facti.

104 Est talis ignorãtia dubitationes, quæ solent⁹ frequent⁹ ꝛmo in studiosis, quæ studio et labore vincit⁹ et ideo scia acquirit. et in p̃tentibilis, q̃ studio vincit⁹ nõ p̃t. Minuit⁹ culpam in eis, quæ ꝯ quærere tenemur, et sic excusat a voluntario ignorãtia, cui pabilis, simplis et injusta. quæ sine dubio et ꝯ et ꝯ quæ sunt ꝯ tenemur, et de secundo. Hæc accipit⁹ ꝯ pro nec scitum pabili, sine voluntaria, justa, et ꝯ, quæ scit⁹ vincit⁹ dubio vel certo et ꝯ.

105 Dicit Ecclo ignorãtia in Ancedotis quæ antecedit omnem actum voluntis, et ꝺ nullomodo sit voluta, dicit⁹ vocat⁹ invincibilis, inculpabilis et ꝯ. Et Consequenter, quæ ꝯ voluta p actum voluntis directe et p̃ se sive indirecte et p̃ accidens, ex hoc ꝯ ꝯ ad secundum vocat⁹ invincibilis, inculpabilis, et simplis, et Dubio nihil addit⁹ et ideo nihil ꝯ talis, quæ ꝯ voluta, nec ꝯ voluta ignorãtia directa sequens, sive præcedens sive concomitans, nec ꝯ Lumen, de quo dicit⁹ in alio loco, ubi ꝯ nõ addendo et ꝯ ignorãtia supponit⁹ ecclesia de nõ comodando tradita et ꝯ talis dicit⁹ et negligens in aperiri sibi ignorãtia putans credere sua, illud vocat⁹ quæ tres ꝯ non vult ad hoc addit⁹ et mavult ꝯ cessata ꝺa supponit⁹ autem quia ꝯ non ratio causæ ꝯ nec ꝯ.

106. Ignorãtia causat⁹ a suo causat⁹ simpl⁹ involuntariu, et simpl⁹ dubio voluntariu, nec ꝯ. Supponit⁹ carentia cognit⁹, tuta cum sua velle et nõ ꝯ, ex hoc in dicit⁹ ꝯ ꝯ dubio voluntariu. Ecclo: ignorãtia ꝯ negligens vincibilis et crassa et supina, causat⁹ voluntariu simpl⁹, quia recte ꝯ et involunt. Ecclo ꝯ. Ignorãtia affectata nõ causat⁹ voluntariu Ecclo ꝯ. Ignorãtia ꝯ negligens et simplex volita, ꝯ causat⁹ voluntariu, unde effectus excusabit⁹.

ad 2dam par. qd scilicet effectus sit involuntarius 2dum quid, si igno
ratio sit crassa et supina. Ratio est quia quod est contra inclinationem volun
tatis est involuntarium, at effectus sequens ex dicta ignoratione non est
absolute contra inclinationem absolutam et efficacem voluntatis ens
R. 3tio. Ignorantia concomitans ut talis Pcise, facit solum non
voluntarium, neque vi. Nota inter involuntarium et non volunta
rium hac cedifferentia qd in voluntarium opponitur contrarie voluntario, non
voluntarium autem opponitur contradictorie voluntario, dicitur non voluntarium
neque quia negat voluntarium et per hoc differunt, sicut affirmatio et ne
gatio.

QUAESTIO SECUNDA

De Moralitate actuum humanae Voluntatis

ARTICULUS PRIMUS

Quid sit Moralitas actuum et in quo consistat

Concorse omnium sectarum actus moralis importare tendentiam vo 107
luntatis in bonum dependenter in suo productione ab ejusdem indifferentia
et a ejus directione, et quod illa tendentia si sit a voluntate recta idest
regulata a recta ratione ac inde si sit bonum conveniens appetitui ra
tionali, ut dirigibile a recta ratione, actus est bonus moraliter, si vero
sit a voluntate non recta et ideo non sic regulata, sed potius a concupiscentia
et ideo sit bonum non conveniens nec regulatum Legibus morum actus
est moraliter malus. Quaeritur ergo in quo formaliter consistat actus huma
ni moralitas. omissis multorum Rationibus.

Nostra sit R. Quod moralitas actus humani formalis non consistit in con
formitate actus liberi seu moralis seu difformitate ejusdem cum 108
obiecto regulato Legibus morum, sed si sit actus bonus consistit in hoc quod
sit tendentia voluntatis recta idest regulata a recta ratione in bonum
conveniens appetitui rationali. Si vero sit actus malus moraliter ejus
formalitas consistat in tendentia voluntatis non recta idest non regu
lata a recta ratione, sed a concupiscentia sensitiva in bonum appe
rens et delectabile, disconveniens appetitui rationali. Ratio est 1ma
partis quia illa conformitas est respectus 2dum dici et non importat ex
per se et primaria scientia actus moralis, et est extraneitas et quidditate
sui obiecti licet sit in eodem genere cum illo, ergo non potest consistere formalitas mo
ralitatis in conformitate actus liberi seu moralis.

Quoad 2dam par. ratio est quia etsi actus moralis sit entitas quidam absolutum 109
tamen ex sua quidditativa ratione importat ordinem ad bonum et talis habi
tudo est intrinseca et de ecclesiastica ratione ejusdem ideo est transcendentalis. Sicut creatura
licet quidam sit absolutum tamen importat ecclesiastica dependentiam ad Deum, et haec de
pendentia est transcendentalis in illa, ergo tenet quod idem formale in aliquo quidem ecclesiastice et
quidditativum in illo. tum quia idem ratio formalis moralitatis actus humani quidem distinctum

obrum ejusdem ad actu naali, & talis est determinatio voluntis regulatæ
vel regulatæ secta norma rectitudinis omnium voluntatum ap
petibilium racionalium, ita actus naalis qua talis, vel exigit regulatitatem ad
essentiam, voluntis, & existit cognoscitive cognoscendo vel non cognoscendo
ipsi suam ducat ad actus secundum morales ejusdem existit vel exigit
judicium de ejus & sufficit mera applicatio actus naalis ad actum naalem
spectato secundum substantiam physicam entitatem. Hoc quidem actus mo
ralis est liber libertate morali, ut actus naalis spectatus secundum
physicam entitatem vel importat libertatem & libertas voluntis consistit in
determinatione regulari ad certam rationem et
regulam. Dirigibilitas quidem
regulæ in actibus humanis, seu regulabilitas quidem mediate elevatus ejus ad
finem ultimum naale quidem supponit dirigibilitatem voluntis ad certam rationem
et determinatam illam regulam et normam moralem vel mensuram ad
quam voluntis finis ultimus primordialiter ordinatur et per quem ultimo
116. tendit. Quapropter libertas moralis in actu humano secundum illum actus
spectatus secundum physicam entitatem vel non subsistat quatenus est actus ra
tionalis, pulchritudinem habet et participat dirigibilitatem ad certam rationem
existentem. Quapropter dicendum quod libertas non pertinet ad moralitatem
quidem actus liberi et libere voluntarie ex actu naalis, et idem
dicendum est de malo, sive laudabili seu vituperabili.

Articulus Secundus

An esse morale superaddat aliquid physicæ entitati et libertati
talis actus humanæ voluntatis?

111. Supponitur ordo agentis de moralitate in actu primo ad ordinem
ad finem ultimum immediate secundum actum divinæ voluntatis, mediate autem
aliarum imperatarum aliarum potentiarum sensitivarum et hoc quidem inde
ducitur primo actus moralis esse meritum demeritum laudis vituperii
et talia existentia mentis Dei. Deinde quia actus humanus ad voluntatis
aliarum potentiarum et organorum quarum actus voluntarius sensitivus et corpo
rationis et subsequens salutis voluntatis divinæ moralem.

112. Sup. 2no: ad moralitatem actuum de quibus agitur requiritur quod sint
virtutes seu applicatio virtutis ad actum humanum, sed non est regula
seu ducatus ad finem ultimum et posse habere rationem meriti
et demeriti regulæ libertas quoad exercitium, et non sola libertas de se ad
actus virtutis actus divini finis, seu quod eadem sub eodem medio agentis
sed quod sit potentia ut quod possit habere, licet non eadem sub eodem medio agentis,
sed aliqua distincta libertate inesse physicam et moralem. Dicendum quod ita

rante & insuil tm̃ cogne cop̃nomodo ex ea in modi mali actg cogd
necessar̃ cog nosc̃ ad ofm̃ illud Ps 2 reznens v ex inordinate dilho
gestate & dispois qd ja dicta ca 2 ozum in ordine ad naa. Liber 2 Ethi
mora Ex dicans, qui & Ps sp̃ps ung̃ 2 oz v mali morales, dicitho
neps et turpes dulcis mane. Lis Ps sp̃ps ita.

Circa 2 post. p̃t. arguebat. Ex hoc 2 Ethi Ps 2 differentias, bona animo 110
ralia actg ad ps dicitur p̃ssa esse hu mana nec actus, & ideo amist
et mgd subdit ita Liber Ethi? Circa 1ma difficultat̃ Noto. qd aliud est vo
lita & aliud voluntarie, nec e voluntas ex e volita ex ea. et da
mgnte 12
Contra: Moralitas actus voluntatis non sola p̃ssa essentia, sed 111
tia ejusdem & importat ad ipsum ad eandem. p̃ter ea dicta, q. voluntarium
ex dicit ipsum & volitum ad aliud. & actus voluntatis sumptus in ordine
ad centum p̃ssa importat solum ordinem ad voluntatem. et ita ea
dem ydentitas rationis ops. in intrinseco operante ad actus erg tus q. actg
voluntatis, qua tenus est voluntarius, & quidem voluntaria & ita in omi
morale regulatum Legis g̃ non habens gd sit laudabilis et meritorium
ejus voluntas vacua dicta meritum simpliciter ad vita ex
tens gd sit virtuosabilis, & actg respecta laudabilis, nec vituperabilis, vicissi
actg liber exquo sequitur actg necessarios nec meremur nec demeremur
Contra 2mo et 2 Ethi dicitur Ethi quomodo dicit ex Liberum et 113.
entias p̃ssa actg ex quid volitus & voluntarius opponitur involun
tario coacto quidem distinctione, nempe qd quoties ex meri volito,
et nec coacto, p̃ter ea p̃ssa. existens. si autem secundum ex, ut dicit mobig Lombis,
& dicit voluntarium actus volunt̃ ex alio, ut desc constat, ubi
quia dicens ad cod & sapientem ignorantem et ignorantia ex
electionis voluntatis. et in hoc tr̃ Ethi addatur unus locus ex Ethi quod ad
stat actg, tangm gradus intrinsecus superior. Ethi Loqua mur in cod
luto, & entias actg humani p̃ssa, ex Liberum & habent vocata
bong et imperig, et ex volitum ad pendet entias p̃ssa, in clusio vitis
gradibus voluntarii, qd ob bong in voluntario actg moralitas aug
importat ex Lizens & tangm gradg quid distg in trinsecus illius quid distg ex
ideo dicit a voluntario sed Liberio, bonis gradis.
Circa Ethi difficult. Liquido stat. qd ex moralis in actu quidem impor 120
dat sup ex Liberio Liberto moralis in eod actu. In g. qd ad omnit actg Ethi ex
moralis, ex omnis g ad secundum ex Liberum Liberto moralis, in g. Nego hui, ex
luntarius p̃ter ex ex Liberum. In g. actg morales p̃ter ad tonus limis
secundum hoc subjacet facultati ipsius hoc, ex quantum ho, p̃ter p̃ter ea. actg
& intellect voluntatis actgeni subjiciuntur omnes alij actus, etiam voluntate et actus alterius actg.

Articulus 3tius

Quo ad 2m Lexit Moralitas actus humani ex voluntario.

117. Sofert dubiu. Moralitas actus humani ex voluntario, in directiva et executiva dumtaxat accipiatur quae competit regulis quae illac dirigant actum exercendo, scilicet recto v. culpabiliter. ad hac reducuntur causae moralitatis g.g. dicto Augustini v alio similiter modo, quo vera ad agendum faciendum Dei et hominis iustitiae juxta Prudentiae, Theologiae et Fidei, moralis, quae dirigat actum bonum ad salutem. Quatuor vocantur illae quae competunt actibus actuum humanorum ad quae attendi debeat, bonum v malum, objectum finis bonum v malum, circumstantiae, bonum v malum, agens, principium bonum v malum, et alteri legi quae

118 Sit dubium utrum et quo pacto moralitas omnibus competit virtutibus moralibus g. et quando? in nostro Sensu ignoscendo natura et ratione causae. Moralitas potius est illa, quae competit actibus ipsis suis et ipsa per se et primaeve pene illis, quae dicuntur debere fieri ad ea regulata pregulata mensurata regulas regulantes. alias Moralistes Scolastici, ea tribuere

119. De hac Moralitate sola et proxime sumpta. Sane adaequate in Doctrina et Magistro v deq est mentio pertinet negotium moralistae in differendo. Quae moralistae in Scripturis Sanctis intelligunt Theologi mentem Spiritus Sancti, quae regulis moralibus Theologiae moralis intelligunt illae quae vertuntur circa ordinationem ejus ad finem ultimum et quae pertinent ad vitam aeternam. Moralitas et Inchoatio et accentuatio pendet ex diversis gradibus ejus bonitatis vel malitiae. Actus talis dicitur moralitas in Bonitate et malitia actus, tam in genere in specie v accidentali, et duo tanquam subjecta accidentalia. Una differentia. Sotto sequens Quaest. Una Distinctio principalis. de alia quaestione quaestio.

126 Divisio Moralitatis in Bonitatem et Malitiam, quae dividitur accidentaliter in actum essentialem, et actus. Bonitas moralis actus, et duo Bonitas et malitia actus quatenus rationis, et respectu transeuntis. Sub. quae quatuor et duplex in extremis relationes, ydemonstrationes extrinsecae sunt hic 2 et 2 quadruplex.

Quaest. Quaestio negativa, an Bonitas et malitia moralis completa quatenus differentiae essentiales moralitatis in genere moris, et Latae pendentiae ejus de quatuor principiis et suis alternis. dicitur vel unus quaestio g. negotium sequendo quatuor et species, nec moralitas specie genere et potius malitia adaequatae.

Articulus 2dus

De Circumstantiis Humanorum actuum.

122. Circumstantia dicuntur accidentia stando ad subjectum dicuntur opera ad accidentia quae huic subjecto quatenus dicuntur actus Dei Angeli Boni Mali, et quae pertinent ad moralitatem actus.

ejus Loca. cognor 7. qualeraam Circ q dr quity arcadijs cur quomodo
quando. Addo aliud qd refert Barbosa in 5ti. dict. sq. Ca. Nro. 2. quity 283
ostendy quae nec sunt circunstantia aggravantes.
Aggravat Ordo Locus Persona Modus Tempus.
Et ad Condecio Qualemcunq; magna copia Causa
et Proclus in causa Status alius Circa positilla.
Cura, circa quem magistratus debent quae requentiy &

CAPUT SECUNDUM

An Circumstantia diuidat Speciem ex Oto. et quae dicat Speciem distincta actus actibilis ex Oto.

Pro nro Quod ad circunstantias et tres quae debent tenere ex parte actus ut sit vel non intentio actus aut durabo, aut libertas vel Ignorantia circa eadem actus sit vel non adverzentia rationis. aliud et Oto quae debent ex parte Obti. sit vel non quantitas alicuius mensurae, vel non parte Latae condicio proprie et Laicae et clericalis sit. Circunstantia Loci et Status ipsa dicit et facit. Pro nro. Ideo aliud circa circunstantia dicit Positive et annexa actui, aliud qd dicit Moralem Speciem Positis aut malitiae et Adversa Actibilia quae actu importat ex Oto. unde et circunstans et affert moralem Speciem Positis et aliquid ea, quae Pharet ad Oto. Addimus ad. dicit negatio Positis dicit circunstans duas operor qd dicta Phyl 234 id co dicendus vi dicit quae mentis Positis moralis heri per exercitio nec ejus dicit Positis quae addat actu ex Oto. et ante per extensione. Logdo dicit circunstans Positis, dicit qd dicit per intensionem Positis ejus dicit actu. unde Cajus Positis Cajus actu interni moro Latius circunstans formalis susceptus quae actu Cajus circunstans duplex, scilicet duplex, quae Speciei, quae circunstans duplex, scilicet duplex Moralis Positis et per intensio

125. Quapter ꝓpria dr̃ assr̃. Nã circūstãa dent actꝰ nouꝰ assert dis
ꝓpria a illa ꝯ. Ex assr̃, sup. concl. Nihil obst. Lect. 1d
6. Ph. Canona 7mo d'tatis, ut Conclusione ꝯ ꝓmendas ac circūstãa
que mutant speciē pecc̃ exigit illis ꝑ. Ex pia pecc̃a integre ex
ponī nequeunt nec ꝯ malitia iudicij inno scere valet. Sup.
in hoc articulo, circūstãa dãt ꝓpriã addere nouã speciē pecc̃i. Ergo
accusatis Sacerdos ex te ꝯ malitiã ꝑ. ju. stitiã, ad ꝯ sacram Ecclesiã
ꝓmittere de actibꝰ circūstãis.

126. Nonnulla Deus exteriores ex te ꝯ interiores desiderantes circūstãs
bonitatē aut malitiã ꝑ speciē diversas ab illa q̃ mactipsum ꝯ ꝓ.
nec obstat q̃ diuinus Cloquium, quia ꝓ ꝓ dere bonitatem aut malitiã
nudis verbis ꝑ precepta q̃ allegatꝰ voluit nec amplius circūstãs
ꝑ transit ad condemnãdũ ꝓ. Et ex exteriores circūstãe ad aut bo
nitatē aut malitiã ꝓ. Interiores. Q̃ obstat dico, q. applicando ver
bum ꝓ. ꝓ. ꝑ, ex sacram ꝓ. ꝯ. et solas late ꝑ. ꝯ. ꝓ. ꝯ. sacram
dum modus adjacentij, alias ꝯ. ꝓ. ꝯ. ꝓ. ꝯ. ꝓ. ꝯ. ꝓ. ꝯ.
voluit hoc ꝺ. modo, ꝺ. hucin actionibꝰ interiꝰ conservat malitiã ex
circūstãa ꝓ. ꝯ. ꝺ. modo.

127. Omes Circūstãe morales asserunt humanos actꝰ, aliqm bonitatē
malitiã q. nisi circūstãa aliqd afferret moraliter circa humanos
actꝰ ꝑ indecēs ac nulla lex ad jungeret ejus, et ex circūstãa insa
bricht q̃ aut circūstãa actꝰ humani. Hic ꝺ. modo, alias circūstãa
gener bonitatē aut malitiã intrinsecã ꝑ. quam ad ꝯ. ꝓ. ꝯ.
nisi aut malitiã actꝰ, diversã ab illa.

AD JOVG ET GOVD. DVC.

128 An Circūstãa dependens ꝯ cognitꝰ et voluntꝰ aut dependens
ꝑ speciē actꝰ.

Ad hanc ut circūstãa dent bonitatē, aut malitiã actꝰ, dependentia ꝯ cognitꝰ
et ꝯ voluntatē operꝰ circa aliqd requirit, quia cognitio, nec dat nec tollit dependentiã
ꝑ. ide ꝯ. ꝓ. ꝯ. ꝓ. ꝯ. ꝓ. ꝯ. ꝓ.

Sed Negr. vacat apponi q. quidst contrarium alicui, vt habeant necessario
Ex obiectis, sed solitas finis contrarium finis inordinatus
odij &c.

135. Quidam Ado Amplius quomodo Quatuor Sunt diuersi Sonitus
quales ex medijs, seu antecedentibus medijs sonij ? finem sonus insper
se sonitus ex illo medio distantes ad finem ?

Ad Sme qdo electo ad medium vt solum utile ad honestum finem sequendum
et tum illud honestum, et talis honestas vel intenta, ut gillet pro electo
vt desiderium per speciem sonitus a medio, sine tali maalr. vacat ex non
accipiat sonitus ad aliquo odio debet tendere in illig honestate
seq in odium ut conveniens appetibili vacat, ut diximus arcta ratione,
et illa debet directe et ex se pare electo ad medij ut pura electio
ad finem sequendo ante dict. solutas sonitus utile ej vsde, or vt possumus
vel sonitus ad ipso, et postig ad finem aliquid ordinat

136. Quidam Ad electo, medij cadat directe non honesto ejusdem medijs
ut hic ad honestum et aliquibus consequentibus cadat electio illa prius
missi sonitus et specie ad medium vt talis ordinatus ad hoc. vacat est, q. di
tota sonitus electio finem, et multo modo a medio, omnia media ad
equalis sonitus, et prius ea eligere, vnum quidem. Hoc vel dicere dum ens
Deus jon. pr. q. sonitus finis sempr et cadat diligentes et intendens ejus
ne et supponet ens. Deus ejus finis sempr et diligentes quoties medios electos ad
illum finem dum Nec. pr. q. alitor vel est medij et finis mentem eligere
martirium pp Deum, non medio electo, qm jejunium et electionis ad
finis martir effundens sanguinem, qm solus jejunans pp amo
re ejus dem Ens

137. Quidam Ad Sho Ad qdo Finis sit melior electione.
Sed pepe eligere et optio capite. Sme existente finis, eligat me
chus sit eligendus, qmelecto ipsa, vacat quia electio ad finem
quasi intentum, vel est aque pecta, sicut illa arca causa speciei.
vacat Adi, q. jor et non effectus est finis arca sonus finem sonij ad jor ij
non intentione, et ordinata, quo ten in sonitus finis.

138 Quidam Ad Sho Ad Sonitus finis tollat sonitus ad finem
vel et obo seu medio? Ad Negr. sonus esse integrum causam sua
Quidam esse quorum defectu.

Quidam Ad Sho Ad Sonij sonij finis ex ordine ad media contrarie
accepta, sit sonus vna ad. Ad qd ista est sonus, vacat ista ad
medijs ens communi distinct et ens medijs pravus sit voluntas inordinata ad
media in communi, vel ordinata pro ad determinata talis medij pravi.

De Bonitate actus humani Voluntatis in ordine ad Bonitatem vel Malitiam.

Quod actus humanus Voluntatis.

De Bonitate actus humani Voluntatis.

Quod actus humanus Voluntatis.

Ingressus est Bonitas actus humani Voluntatis.

Circa quod Nostr. Salvator ad moralitatem (vel de bonitate morali) 139.
declarandam supponit. Primo ipsa, et substantiam actus, quae scilicet actus ipse
ipsum qualificat. Secundo Voluntas quae principium humanum. Tertio Ordo,
ad quo actus ordinatur seu lex, seu regula moralis. Ex quibus colligit
bonitatem specificam actus esse, seu moralitatem ac Bonitatem actus esse quam
bonum est humanum. dicit. Sic Ingressus moralitas cujusque, de bonitate
quidem. Sed quia bonitas dicta

Secundo ibi Bonitas autem actus quando dicitur, et de quo agitur 140
Bonum, non voluntas vel actus directe ad rectam rationem, in ordine honestum et
bonum judicatum a ipsa ratione recta. mox dicit. in hoc est ipsum. et male ad
bonum moralem differunt. dicit. quae dicendum est a nigra a dicendo est non similem
voluntatis et rectam rationem voluntatis in bonum honestum, sive divinum actus
bonum moralitatem actus male moralitatem.

Secundo ibi Bonitas vero actus voluntatis dicitur, et consequitur 141.
ipsum, importat immediate formaliter ad ipsum regulatum Legis moralis.
Et est quod dicit, importat quod dicit formaliter ad rectam rationem, ut stat ordinem
ipsum hinc exponit, ut regulatum Legis moralis. Mediate vero importat formaliter
ejus Legis Divinae.

Deinde Bonitas vero dicit Bonitas quae est hoc est ordinem mensuratum ad 142
ea, et intrinseca, secundum est ordinem habet ad voluntatem, secundum rationem. Et hoc Bonitas
dicit quod specificat secundum et respectum consequitur et formaliter ad ordinem
principium, est appetibilem rationis finalem. dixi. secundo et respectum, secundum
est habentia ad finem. Et bonum vero dicit ordinem mensuratum ad hoc
ordinem actus voluntatis quae scilicet circumscriptum et ordinem
actus simpliciter voluntatis, quia scilicet actus finem voluntatis. Ultimum
scilicet finem, et specificat. Hoc tum specificat intrinseca, et ordinem
ad. Ultimum est bonitatis specificat in actu humano, qui stat in ordinem ad
voluntatis ut regulatum ratione in ordine honestum, secundum quae specificat
bonum moralitatis, ut dicunt rationem. Sic Doctor Angelicus. et ad mentem
D. et principium. Finis Tractatus.

143 Quinquagesima actus humani, potest habere bonitatem & malitiam, & plures bonitates aut malitias.

Controversia. An & quando bonis sit bona et mediocriter bona, aut malus existens, quis super eam angatur, & mortificari possit, & quando malitia, excedat bonitatem existentem.

Dico primo. Actus humanus malus existens, malus est, aestimatione communi Legistarum, non enim debent illis assentiri, dicentibus contrarium.

Secundo. Bonitas moralis consistit in tendentia voluntatis recta in Deum, & malitia moralis, consistit in tendentia voluntatis recta, inordinata, & ab ea declinante.

144 Circa secundam difficultatem, quid actus potest habere bonitates & malitias moralis, plures bonitates morales specificas subordinatas, alias non subordinatas. Primo, si ordo malitia descendit, est. Et de actu, si malus est, semper habet malitias, et de actu, sequitur non habentia. Et de actu, existentia et imperata, et de actu, existentia, et imperata, executio non difficultatem, et de actu, existentia.

145 Dico. Potest dari actus voluntatis, habere plures malitias specie diversas, ordinatas, subordinatas, alias non subordinatas. Quia existentia, non habet unitatem. Quia existentia, non habet unitatem. Quia existentia, non habet unitatem. Quia existentia, non habet unitatem. Quia existentia, non habet unitatem.

146 Dico. Potest esse, quod actus habeat plures bonitates specie diversas, quando unus actus habet, quia habet, quia habet, quia

ex mutatis, ex fine mutatis, ex obiecto intrinseco, ex fine extrinseco, verum quando actus voluntatis ut efficax intentio finis, praecedit electionem medii, talis actus solum specificatur ex fine illo intento, et nullatenus a medijs pro fine illo consequendo. ratio est quia attendentia voluntatis, specificatio sumitur intrinseca, ut hic N° 139. Similiter dicendum est quod quando medium in se, non continet honestatem, sed solum utilitatem pro fine, vel continet tantum amaritudinem, nec expresse intendit a voluntate, electio talis medij nullam desumit formaliter speciem honestatis, a honestate talis medij, sed tantum actus illi erit materialiter bonus tali honestate, et tota bonitas formalis honestatis, erit a fine, unde ad propositum.

Ex Edo: quod si duae honestates in eodem obiecto materiali reperiantur sint motivae voluntatis ad actum intentum, esto neutra sit medium subordinatum ad alia, si tamen una sit principaliter intenta, alteravero nec principaliter illa quae principaliter intendit, dat formam et certe bonitatem, alteravero accidentalem. 149

Pr. honestas quaelibet ex illis est sufficiens constituere actum intentum in determinata specie virtutis, cujus est honestas, ac proinde dare bonitatem certe et primariam, ergo si una principaliter intendat, dabit formam et certe bonitatem, et illa nec principaliter intenta, poterit dare solum bonitatem secundariam et accidentalem. Consequentia patet, quia quidquid advenit enti completo, in suo esse specifico, advenit illi accidentaliter.

QUAESTIO SECUNDA

De Malitia Actuum humanae Voluntatis.

ARTICULUS PRIMUS

An Malitia consistit in Positivo an vero in Negativo vel Privativo.

Not. 1mo: non loqui hic de malitia peccaminosa quae contrahitur ex omissione actus boni, non enim quod hic per totum decisum est. Supposito quod per omnes certum est, nempe quod malitia moralis importat privationem rectitudinis, praecipue loquendo de peccatis illis quae sunt contra jus positivum, tota difficultas devolvitur ad hoc, an praeter rectitudinis privationem, sicut malitia privativa dicitur malitia positiva quae sit formale constitutivum peccati commissionis. 150.

Not. Edo: nullum positivum physicum et morale potest esse constitutivum formaliter malitiae moralis tum quia Concil. Trid. Sess. 6. Cano. Anathematizat dicentes: mala opera et aut bona operari non permissive solum, sed etiam per praecepta tum quia sequeretur ex hoc, Deum esse per se et directe causam peccati formaliter sumpti, tum quia omne ens positivum reale et physicum, cum sit a Deo creatum, est a Deo concurrente sub influxu gratiae positivo ab illo quod dependens immediate quod implicat peccatum. 151.

Not. 3tio: Malitia moralis consistit formaliter in privatione rectitudinis. ratio est quia virtus et vitium sunt opposita distincte ex oppositis modis distinctis ex oppositis modis formaliter distinctis, cum distinctivum sit etiam constitutivum. Sed virtus moralis constituitur per positivum, scilicet per positivam rectitudinem ut 140 152

(a) Ad pro. malum aliquid fieri, in peccato est privatio rectitudinis debitae
Ad 1um in privatis et civilibus quibus ratio naturalis dictat
Ad 2um malum morale est contra naturam humanam
133 Ad 3um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 4um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 5um. malum morale est contra naturam humanam
134 Ad 6um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 7um. malum morale est contra naturam humanam
135 Ad 8um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 9um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 10um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 11um. malum morale est contra naturam humanam
Ad 12um. malum morale est contra naturam humanam
Ad

in voluntate dei q. acq tradit, et negr tradit cu honestate ad talis virtus
habeq vo virtus remanet, et q habitus differt a malis. Sed q habi
facilitat ad actus suos, ut non requirat ingens labor, quos habens ad mites nequa
quo stabiliat illatus, sicut accidit habentibus virtutes, sed q acq in suo esse bonq ho
stis, qui quando tendit in bonu honestu, et ita acquirit honestate virtutis, huq
voluntas ut exercetur ad actus, quos absque ista cognita, et sic quanta, et qualitate
one talq malo bono honesto. Ad vq malitia mortis existat in ista caret ista virtus
actus frus, potest dici, q. e. sic. Ad q tendat in istu, carens hac virtute bonq
post accipere, sic sophistice virtutis, sed remanet cum suo acq, et sic actus
remanet frus malq mortale.

160. Sup no Ado: q reatus cujus malitia mortis est supernatura, et deleta a habitu
nostr, voluntate ex esse in solo nro, sed q. virtq mortis actus, existit in anima
sicuti, sp. ad reata nra, ac virtutes nro, ac prius dictu est in 2o sno secundo
nacq rei, ut diximus in arct tractu, et virtutes ut ex acq existq, ex existen
cium illq. huq. Quoties acq elicitq voluntate, sp. ad reata nra nec delet
tur, et virtutes, aut ea, q. acq existentes, voluntate deleta
reatus.

Ad Iqm vlq sic ptr. Ad vm

Ad malitia mortis consistit in carentia conformitatis
ad Legem.

Sed hac difficultate in moralia, sicut astrue q no pcipalit tale q.
161. Lego prohibitiva, et sic cessat Lego prohibitiva q. inse nit malum. Et q supposito
q deleat malitia, sicut deleat frus. Malitia mortis non consistit acq ex
tento carentia quantus ad reatu, et sic ad reatu aratione reata, in quo tur huq
nessu, nec ut tale judicat sub ratione reata ratione acq ex carentia reatus mortis,
Secundo vo mihi stat deformitate acq ex reatu ratione, ut ro postea dicto est
acq voluntate inclinata, q. caret quibusdam appetitu ratione. Malitia vo ejus
actus, ut sistit mortis, et intrinseca in carentia conformitatis cum recta ratione, talq mala
passio marquata mo, mogante, vo et remote, cum Lege Dei aversa.

162. Ad 2dum 2mo: q malitia mortis existat actus tr q quidem dicitur, ac peccatum non
requirat actus mortis, acq sint exteriores voluntates, cum sit marquata. Ratione
cujus dicit cum recta ratione, secundum vo et secundum, existit in deformitate cum
ordine recto procedente ratione, ut dictum est in 2o sno. Ad q. Ad malitia
dicitur Lego Dei aversio. Ratio 2mo patet. q. peccatum triplex est, ut
ratio, ut ratio et existens regulata mo ratione mensurata actus mortis, aut
regulata et non mensurata. Ratio Ado patet. q. q. formalitas acq intentionis ad
ge gerens existit existo et sic in tali ei.

Ad 3dum Ado q malitia mortis ostia ut existit subiect in voluntate, quae pro tanto
in carentia formalitis cum prima regula, ni supe cum ratione recta, neq
163. cum Lege, quae duo sit mo Dei, et in carentia ordinem hoc cum appetitu rationis,

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
... [

125. [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ...

1 § 2

De Legibus in Gen. et de Lege Div. in Spec.

Lex multiplex dr. 1mo de Lege Dei aeterna, et Lege dr. Legibus positivis humanis quae ex participatio Dei hanc Legem, est immediata et manifestativa ejusdem. 2do. de natura Legis. 3tio de divisione Legis naturae in Legem Dei quae dicit solet ad actus judicium. 4to Lex humana Legislatoria quae est pura humana, et dicta sumpta ratione qua participat de Lege Dei aeterna et Lege Dei, et natura sumpta secundum quid, prout regula, mensura operationis, et actus secundi judicium rationis, ad dei dicta sumpta omnia. 5to Lex sumpta pro Lege Divina, et dicta Lex Dei prout dicta ad Legem imperfectam, et sumpta prout dicta ad Legem perfectam, et dicta Lex humana, sed Divina, et dicta Lex Ecclesiastica. 6to Lex Divina stricte sumpta, quae dicit Legem positivam, et manifestativam rectitudinis justitiae et necessariae, quae immediate et primo dicit actus virtutis, et quae immediate et primo dicit actus vitiosos, et Lex Legis naturalis Dei promulgata nobis Lumine naturali.

1 § 3.

Dicta autem Lex aeterna et regula et mensura actuum seu actionum suarum operativa de hoc dicta omnia diligenter ponderata expendit. Unde hic mihi occurrit aliqua ad notitiam investigandum sequendo tractanda.

Not. 1mo: Conscia, et intrinseca operativa, et immanens Mentis Dei intrinsecum est unum in actu Dei. actu. Actus primus, et actus primus, habet gratiam naturalem, actu autem deliberato, habet regulam acquisitam, subjectam dictam mensuram rectitudinis et acquisitam et instructionem habitum. Et non Deus E. I. M. S. S. habet. Intrinsecum Judicium et Regulatum Lumen. Dissert a Synderesis, et Prudentia, et Recta ratio agendi, et cognitiva practica, et Lumen moraliter rectum et vivendi, vocatur illa. Dei. Dei. Dei. Causa Mundi. Virtute regulativa et dicit de omni, et dicit de nullo. Studiosa mala, et facere et omnes bonum et falsum, quia malum et falsum. Unde significavit Deus et Consilium, et rectum, et judicium practicum intrinsecum scilicet ad dirigendum et Lumen. ex illa principia universalia intrinseca Dei dirigendum et Lumen.

1 § 4

Not. 2do: Conscia Principia sua propria sua propria, dico 1mo in Conscia Dei est et falsa sua verbosa. Quod dico Judicium intrinsecum certum et erroneum et dubium, et scrupulosum et opinativum, seu pavidum. Conscia certa, et Judicium intrinsecum certum de rectitudine, et de non rectitudine certa. Et dei mentis actus de hoc nullo rationabiliter dubitare potest, quia tale verum et falsum, et dissentiens et imperfectum, quia hoc Judicium est de actu practico intrinseco, positum de non existentia et praesentia aperiente, et salte aperiente, et positum de dubium existentia positis de rectis, et salte mortificante, et actu quod nullo possit de contrario

vita salvanda, parca me qd Asmi et rationabile. Cetera pergam racone
consilia dispiciq. Q. Cantata respirit Limosina.

1388. Edo De Constantia Dux Gasie Comitq Bearnie Limo, qd cu consuetudo practica ducia, regalie, seu tacite pactiones
inter dnm q. nrm qd nec exhede peccatis et. ac Limo et talem pacta
regi, seu tenui qd ducissa et filia, specie dequacunq. dotis, qd nobis
vel ipsis de constantia specialiter ducia, q. nr tale judicium pmicia
et requisitionis. Edo. Indubijs, dubio pars eligenda, Edo in
dubijs melior et sanior possidentis, cappis ad subtracta restituenda.

1389. Edo. De Constantia Comitissa Bearnie Lacte tractatus Limos ac
Lecat inter illa ageri. Edo, quo modo debet vendi de Limo affirmo
de nostri inviolabilis, q. inviolabilis manu tenere. Lemovicis
Limpudicia evacuandis. Notandum est pmq causa Limo et omnes exercitus
et pmissione Dei, ad humiliatione subditi; Edo. Exercitatione Dei subditi, qui
et corpus corrumpere, putrefacere qui in cellula, humidita. Lacio non pharisaica,
humores pmelancholico. Ad. Ignorantia solicitudine cavendi in omnibus
qd malles inordinato timore Dei, indeis creato puerilis studij. Inscrupulosis
vis ex motivis et motivis prosecutis in intellectu. Exignorantia dat studio
imp secto qd studendi indulendi diversi docti, pij, quo judicio se subtrahit
tas. ex a Devotentatione pbemiant, tu cu magna Limi Rte essedum
ad Deus vocum Rte est. Ote exindis possunge pascendis pharisaicis
cerem. ad Medico gouvne dne. procapsum tre vomedine, ac salutem
vomitive spiritu voluntate dicto hujus, pij ac devoti bene possunj.

1390. De Constantia Duxa Gasie, Edo dispiciendo
Limo utrum Lecat sequi oporuit pfato. Edo exo Epcopi pariti an Lecat q.
qui mortuj pfato est hoc nro solo de facta mente valide, et nro de pfato
ce in ecclesia jam, de medio in applicatione regis vomedijs. Adam nro pfato
pre vocatione qd manu pfatis Limo ex Dei gratia. Ad. Edo. Ad. Edo dispa
tat. an Religiosq ut excomunicet vogtis nro Limo Monicho, cuj dirigendi
pfati religiosi, Edo ad pias Confessiones, et qui recipiant canonica Limo
ij judices delicti, requirit. Consuetudo Lutig nro. qd religiosi ad nrq cum
pdicto fratre servent canonis, ex pdicti gratia. Limo. Edo dicta. Edo ad
maxime ex his quib. Gallet 2n. Ino. Dei q. 2. Ar. Edo ut de Opinione ejus
quanto plures et gravissimi rationes adducuntur, plus accedit opinio
dicenti ejus pposita, satis dicta parata, Edo ad quanto autem qui
set plures rationes pres, pro mig ad hoc vera, ejus mig sententia, pro mido qua
de ecclia opinio ejus, pro quib dictis dicendis pres ejus mentis et qd
sit subtrahendo obedientia, pro quib pparatio
Conf. q. quib mi mistrationi Sacramenti adversa dicenda, scribi

Finis Coronat Opus.

Imd

Ad S. D. G. B. V. M. H. C. C. 556. et Veneranc.

IESUS Da NOVELO.

BREVE COMPENDIUM seu DISPUTATIONES IN TOTAM Rationalem qm Naturalis Scientiæ Viam R. D.

Conclusiones ex Logica.

Res. 1. Sapiēa e habitꝰ virt. Lgm dr. continens Intelligas et Scias. Rō. Quidnam sit Mentis Lāo. Mentis hoc vocabulo duo significat duas species Mentis mentis Oppositæ cocipere Mentis Log. 2 ra ē Scia practicam et speculativā. Sti militer oppositæ species habet Intellectus, et Voluntas, ita Theologia, et Scientia. Linea et Superficies sūt species quantitatis, et Mens, ex Corpore. Deinde Genus et differa sūt species unius oppositi. De Continentia Dist. Mentis, Mens vero tota alterius speciei Solicabilis, ex pariter. Ling. Artes Scientiæ &c. Nro 3
Studiosæ. 2. Sapientia hæ solūm quæ exponit res diuinas, et circa spiritualia docens vera oportet. et seclusis: Sapiēa, Intellectus, et Scientia. erit

Res. 2da.

Lgā Docens habitus, practica, Theologia, et Mathematica, et Mens Intellectus. Dictatus Mentis Rō. Lāo: Lng. habitus quo Lgus affirmando, et negando vera dicit, et Mens Intellectus, et Lng. Lng. Scia habitus q. docens quō modo dicet Lysander Syllogismo demonstrativo, et probabiliter et quo modo dicetur dignosā Syllogismo Sophistico, deinde Orator regulas Syllogismi Demonstrandi dicet vrare, quibus certus Syllogismus Theologicus, et Scientia Dei salutaris nostra, quibus ad nos Deus loquitur, et docet, quæ tota circa alia sit dicet alia est tradere, et hæc regulæ cuiusmodi certæ, quadrent Lgæ docenti et Mentis Intellectui. Lng. sic Lysander Scientia salutaris, quæ est Mentis Intellectus, et Lng.

Res. 3tia.

Lgā Vtens habitus, a dā aliqua Mentis parte et Mens Intellectus, et Voluntas. Opinio Nro 3tio
Lāo. Lng. Lgā habitus quo scientialiqua Mentis pars facilitat dactis in talibus, et dubiis, et electus, non dacens, et certo opinativo Lng. Lng. et Lāo. Scientia et opinio pugnat circa idem specie, quod et conclusionis, multo magis respectu diversarum. Lng. sunt contrarius opinativa vacans Matrice respiciendum sit hæc, ita demonstrandum sit opinativo ergā Mentis diversos habitus.

Res. 4ta.

Lgā mens Sapiēa, et Mens proprie dicta Scientia et Intelligēa. Lāo Lng. qu. mens Nro 3tio et 13 et 14to
Mentis, magis causat esse dicet habitum mentis in genere, et Mentis Intellectus, et Rō. Rō. dā: q. mens practica, mens Lng. proprie. Lāo Eliz. Lng. Habet Lgā Lng. de mon
strativo, et orbi, Lng. sic non, et alii Lāo. Mentis Lng. habet dicendi, et habe
ant adpiscentes certa, et firma illatas, hæc vō participant a Logica. Lāo 4. A. quia
Lgā est habet sua spēs sapiēa, eg desinō est exposicaō est Lng.

De Christo Domino Jesu et ejus diversis. Vide. 21.

Sota Lga est species absoma et rung habig et unus quis unitis in
compositum ex tribus Deitis. Rao hmi q. Lga habet unicum Sm specialis unis
substantie singularis et specifica ostit, ita ratione subjecti quae est ejus
ratione subjecti singularis. Rab Adhuc q. ens prout de eat ppbr homam p peccatis Lga ens
perfectis pñtis quae est unig, deest pñtis et una pñtis. Dicit Adhuc q. ens
est ad esse specie diversus ens et Lga ad plura et infinita quia, q. hoc perficit ens
ope specialis. unus tamen habig subjectum ad Christum et Deitatem. Rao 2dg q.
habig Lga esse singulariter et gabit aptitudinem, et unig unitis cum subjecto.

De Specierum et Rom. Vide 2a et 3q.

Lga est Simpliciter species absoma esse. Ostn.
Rao, Lga quae habig pñtis specialis esse est adhuc quae habig unitis cum subjecto
pñtis et separatis deipse ut numerabilis Lga species absoma habig esse
absq; subjecto. Adhuc est ens tres pñtis Lga quae habig esse absq; subjecto. Dicit q. esse
pñtis forte ultimatig et hoc non debet Lga p accidens et accidens habig esse absq subjecto.

De Sacramento Vide. 73. 77 et deinceps

Ad 1ma.
Ogen dñabs Lga est Corpus q. habig unitis cum subjecto, qua ens unitis cum subjecto
pñtis. Rao Lga pñtis
nis de nomine habig esse absq subjecto, ita est de Lga quae habig
esse absq subjecto per potentiam Dei, sicut de Corpus Christi in
Sacramento altaris.

Vide 21. 44

Sm Scte Lga est species absoma. Ostn.
est corpus p ordine ad subjectum. Rao, sicut q. Lga est substantia genere, species essen
tialis Adhuc sicut est Lga est Adhuc Angelus. Adhuc ab agente naturali non agit nisi
quod subjectum Adhuc in quo agit, accidit Lga ex habet esse absq subjecto q. Adhuc est
Angelus Lga est subjectum inquo agit accidit Lga ex habet esse absq subjecto q. Adhuc est

Vide Corp. q. 3

Ad 1ma.
De monstrabilitate Lgis, quae q. sunt pñtis specialis Lgis, quae
ratione seq. sed salvari licet, sicut ratione Lgis essentiae de monstrabilis, quia
est subjectum absq quo Lgis et non propter hoc dicit de monstrabilis quia
vitia et falsitates ideo salvari in demonstratione dicta. Deinde Dicit q. Adhuc dicit ad
venit esse subjectum Lgis, quae non est ens, sed ens quod habig esse absq subjecto.

De ecclesiastica Lga ad altare Vide Vol. 3a 3q.

Lga Docens convenit dicere et specificare ad Lgis ad altare. Lge q. Lga do
cet modo Lgis quae dicit ens ad ma, et regulat Lgis ad altare. Deinde q. habig pñtis
currunt species et pñtis de vocibus. Ostn Lga dicens cogere alios Lgis, quae habig di
cere et specificare Lgis dicta dicit cogere et loqui de libro, et specificare, et dicit de Lgis habet re
spectus ad pñtis, quae habig ille impellit ad agendum, non effective ut species ad
Lga Actus, et Simplex quae sunt ad actus Lgis. Rao q. ens Lgis dependens ad quae
tae de monstrabilis Lgis. Adhuc q. ens Lgis specialis ens ad actus Lgis quae habig
mos ad actus, de monstrabilis et non de monstrabilis simpliciter quae sunt ad actus Lgis. Deinde q. Deinde
ex pñtis intellectu redit ad ens Lgis certificans subjectum Lgis in Missa Sacrificium Lgis et
et de hoc mixto Lgis quae, et sacrificii pñtis. quae est ad Christum.

V. 2a 2æ.

De Idolatria et Lgis Infidelium Vide 6q. 10 et 11 seqbus.

Species Lgis, seu Lgis idolatriae Lgis Lgis ens Lgis ens Lgis. Lge q. unitis Lgis ens Lgis
ens ma. Adhuc mos ad actus quae est in specie et regulat respectus ens Lgis. Adhuc Lgis habet illis

Veritas obiectiua stat in conformitate obiecti interni cum externo q. ratione huius conformitatis actus dr verus. ex Doct. q. 21. 8 resolutorie dicendum est veritatem formalem, scilicet conformitatem actus cum obiecto, q. licet reperiatur in obiecto externo, et in actu, et obiecto reperiatur, ut in obiecto existente in re, et in actu existente in anima, ut in obiecto existente in intellectu, tamen principaliter reperitur in actu, et secundario in obiecto, ut patet ex dictis. Et obiectum veritatis obiectiuae, ut sic, est ipsa conformitas obiecti cum actu, et actus cum obiecto, et ratio formalis huius conformitatis est ipsa veritas obiectiua, et obiectum veritatis obiectiuae

impossibilitas vg. aeternitas [illegible] impossibilis. Et licet talis propositio
carat [illegible] omnia constitutiva, [illegible] habens partes [illegible]
entes aliquam denominationem. Unde propositiones exigunt actualiter existentiam unius
constitutivi, scilicet cognitionis, [illegible] verificativi, nisi aliquis de
affirmant aliquid realiter existens.

Res. 42da.

Propositio aeternae veritatis, non est aeterna veritas, hoc est Deitas, neque aliquid praedicatum
divinum. Ratio est quia hujusmodi propositionis hoc est aliquid [illegible] Deitas non est terminativum [illegible]
neque verificativum quia [illegible] verificativum [illegible] terminativum alias quomodo verifi-
caret propositio [illegible] illa [illegible] aliud autem est [illegible] terminativum dictae propositionis
de quo illa enuntiat [illegible] praedicato divino enuntiat [illegible]
[illegible] quia necessitas [illegible] verificativum necessitas [illegible]
[illegible] necessitas [illegible] quia alias propositiones falsae possent verificari [illegible]
[illegible] et falsificari [illegible] falsitate [illegible] neque [illegible]
[illegible] praedicato [illegible] necessario [illegible] praedicare [illegible]
[illegible] praedicato [illegible] quia sicut contingentia [illegible] alicujus creationis [illegible]
praedicato [illegible] ista necessitas [illegible] creati, [illegible] praedicato [illegible] necessario.

Res. 43ta.

Una propositio [illegible] altera [illegible] vera [illegible] vera [illegible] veritas [illegible]
[illegible] unam propositionem [illegible] quia [illegible] neque [illegible]
[illegible] verissima imago [illegible] vera imago, [illegible]

Res. 44.

Syllogismus consistit in sola conclusione connotatis praemissis. quia [illegible] agit: Syllogismus est
[illegible] in qua quidam ponit [illegible] in eo consistit syllogismus [illegible]
[illegible] sola conclusio. [illegible] 2do sola [illegible] syllogismus [illegible]
[illegible] constituens, at sola [illegible] facit unum syllogismum [illegible]
[illegible] conclusio habet peculiare [illegible] intellectus operationem pertinet, praemissae [illegible]
[illegible] sola [illegible] intellectus operationem pertinet, praemissae [illegible]

Res. 45ta.

Judicium conclusionis, attingit objectum praemissarum utique. Pr. [illegible] praemissarum [illegible]
[illegible] conclusionis, [illegible] praemissarum [illegible] identitas [illegible]
[illegible] praemissarum [illegible] conclusionis, [illegible] identitas [illegible]
[illegible] in conclusione [illegible] praemissis.

Res. 46ta.

Praemissae ad actum conclusionis [illegible] effective adhuc partialiter non concurrunt
adequata [illegible] productiva, [illegible] intellectiva connotatis praemissis. Ratio quia
praemissae [illegible] conclusione non [illegible] Ergo cognitio ad volitionem [illegible]
[illegible] actio non concurrit [illegible] ad actum
[illegible] praemissae et [illegible] actus [illegible] immanentes [illegible] quia actio [illegible]

Res. 47ma.

Positio assensus praemissarum necessitas intellectus quoad speciem ad assensum conclusionis quia
[illegible] praemissarum [illegible] ut falsum, [illegible] quia [illegible]
[illegible] ut falsum [illegible] Ergo [illegible] praemissis [illegible] dissentiri conclusi
[illegible] posset duabus [illegible] contradictoriis simul assentiri, [illegible] repugnat, [illegible]
[illegible] praemissarum [illegible] hoc [illegible] negaret [illegible] posset
[illegible] contradictoria [illegible] quidam [illegible] quidam
[illegible] hoc [illegible] ut haec est contradictoria [illegible] omnis hoc [illegible]

De 8tia Operatione Nro 196

Nro 197

Res. 49na

Nro 206 Positio assensu p. missarum evidentiae et apprehensione de Jonitte [illegible] non
pot connaturaliter intelligi assensu conclusionis suspendere. Ratio q. potentia
Nuysana positis omnibus ad agendum requisitis, Nuysano agit, at intellectus [illegible]
Nuysana, et in casu conclusionis Jonia Nuysana, ergo non pot suspendere assensum

Res. 49na.

Nro 207. Lgo ratione finis subordinatae alijs scientiis, nam illa alijs ministrat instrumenta et modos sciendi: defines divisiones, adverbia etiam comparandas est simpliciter necessaria. Subalternatae etiam metaphysicae ratione principiorum ratione objecti: Ed. pars certa q. omnis Lgae non est differentia accidentalis enti, quod est omnino metaphysicae, omnis quippe differentia includit ens. Ad 2m pars pr. q. hoc principium Lgae: quaest eadem uniuersalis est eadem entitas. Ad illud metaphysicae: Impossibile est idem simul esse ens. Nulla tamen scientia
De subalternatione 1a. rum quo ad materiam subordinatae Lgae unaquaeque enim habet principia propria sine
Lga sine qua possunt acquiri per experientiam actualiter. Ad 3m [illegible] sine
ad formam subalternantis Logicae. Ratio q. subalternari est dependere ab illo
quantum ad certitudinem subjectivam, quae illi certitudinem convenit, dependent a Lga, ergo

Res. 50.

Vid. Nro 209. Sola formido Radicalis est de certitudine opinionis non vero subjectivae et formalis.
Pr. formido subjectivae et formalis, pot a opinione separari, ergo. Ad pr. q.
plures, firmissime et absque ullaque hesitatione suis opinionibus adhaerent
et ea firma adhaesio, expellit formidinem subjectivam, ergo formido separatur

Res. 51.

Actus Sciae et Opinionis de eodem objecto non possunt naturaliter coexistere in eodem intellectu.

Vid. Nro 211 Pr. q. naturaliter repugnat intellectui attingere idem omnino cum formidine, et sine formidine. Ed. q. certitudo et evidentia naturaliter expellit formidinem. q. in nostra sententia coexistentia, duarum simul cognitionum, naturaliter repugnat, ergo

Res 52.

Possunt tamen divinitus actus Sciae et opinionis de eodem objecto coexistere in eodem intellectu. Habitus
vero etiam naturaliter possunt coexistere in eodem intellectu. Ratio 1mae partis, q. inter actus Sciae et
opinionis non dat oppositio immediata et contradictoria, ergo possunt stare divinitus. Et licet opinio
Nro 213 inducat carentiam certitudinis, haec tamen carentia est effectus secundarius opinionis a Deo impedibilis, q. licet calor inducat carentiam frigiditatis in subjecto, haec tamen carentia secundario inducta, potest a Deo impediri. Deinde q. opinio non excludit certitudinem privative, sed tantum negative, idest non pesit certitudinem, haec tamen divinitus non repugnat. Et etiam q. oppositio contradictoria mediata, seque fras contradictorie oppositas, ut patet, quarum altera expellit a subjecto, sicut vero et opinio non opponuntur sicut calor et frigiditas, sicut calor magis et minus intensus, sunt enim assensus magis, vel minus firmi. ergo non opponuntur contrarie et disparate tamen. Tho. sicut Sicut ab intellectu repellit opinionem, et relinquit in illo ejus carentiam, ita gaudium a voluntate expellit tristitiam, et relinquit ejus carentiam, at gaudium et tristitia de eodem objecto sunt voluntate compossibiles, per diversa motiva, ergo Sicut et opinio sunt compossibiles in eodem intellectu per diversa media. Non certa q. gaudium et tristitia de passione fuerunt simul in voluntate, per diversa motiva, gaudebat enim Xtus de morte sua, per bonum humanum, et tristabatur per malum naturae, ergo. Ratio 2dae partis
q. [illegible] habitus opinativus, potest ad demonstrationem rei opinatae pervenire, si vero comparatio demonstrationis obliviscatur ad pristinam opinionem teste experientia, revertitur ergo

In Domine Dñi Nri Jesu Christi etnam

Compendium Metaphysicæ.

Una Conclusio.

Ens sub communissima ratione, a Dom. Scto Confessori proclama, est ens per se primo Vid. 2do 3.
metaphysicum. Ens est q. metaphysica, et sua universalissima, et ejus decisiva superior ratio
metaphysica. Ens est q. metaphysica, et sua universalissima, et ejus decisiva superior ratio
mo. secundum modum entis sub communissima ratione entis, et est mo ejus. 2dy. pt. q. 1. de
Ente communem unam sua. rationem. Ratio autem hujus est, quia cum intellectus noster
alia non cognoscat, nisi per abstractionem a phantasmatibus, ens sub communissima
sua ratione entis cognoscit, et sic ens est primum metaphysicum, et primum objectum
metaphysicæ est ens, inquantum ens.

2da Conclusio.

Ratio Entis comparata ad substantiam et accidens, reale, primum ad quod cognita Vid. 2do
est ens per se secundarium metaphysicæ, et habitus per quem substantia et accidens metaphysica, et omnium 5. 7. et
accidentium metaphysica, et omnium habitus per quos ejusdem, et eorum quasi partes. Ratio
partis: q. rationis comparata ad substantiam et accidens est ratio determinata, ut ejusdem ad
omnium Entis, seu Entis absoluti et accidentalis in communi reflexum, et absolutum ens
universale: q. nec Deus, nec creatura, sub ipsa universale. Per. etiam. Ratio de partis: quia
ens accidens est cognita, et sub ipsa accidentis specifice metaphysica, quo pacto cognitus
et accidens est cognita, et sub ipsa accidentis specifice metaphysica, et ens metaphysicum
habet q. Deus habet aliquale, sui ipsius nominale, et ideum quasi, cognitum
quale sit pertinet ad metaphysicam. Deinde Philosophus habet q. accidens habeat, et sua ve
ritas ad medicinam, et sub est ratio q. ens est ens pertinet ad metaphysicam, et ens practicum
habet. ad cognitionem, non est ens habet de ens neg. pro ostio metaphysica. Ratio autem metaphysica. q.
omnium de quibus agit metaphysica, respondet ens, ratione entis, ut sic in persona ad suppositum

3tia Conclusio.

Possunt aliqua convenire univoce in modo dicendi, quae tria in modo cedit ens sive Vide 2do
rectum. q. cognitum in ens aeternum, ens univocum est ens univoce, postquam in ens aeternum. Ede 2do.
substantiæ et accidens, ens reale et mentis, in ens aeternum, a hac ratione ens sive ratio est, ut in ens
sit illis ens univocum. ex qua ens metaphysica sua despicit de substantia, et

4ta Conclusio.

Das Analogia transcendentis, Rectæ: Ratio Entis ut nomen, et ens ratio respectu suorum Vid. 2do
inferiorum, est quid ultimate et differens transcendens, quoties intentio, ut est deposita in ens ens 14
et sic. Ratio est q. ens transcendentia tollit univocationem. Deus Deus et metaphysica. Ens est
universale quia ut ens transcendens: Ens ut tollit omnem substantiam, et analogia includit
Ede: q. est ratio qua de ens ens, quia ratio entis nomen, participat ens diversa, quae ipsa
per ens in ens et Deus in diversis differt secundum quid, proportionaliter, et ens ens et
Deus differens quia secundum differentiam proportionalitatis, sed illis inclusam, et sic ens analogum
de ens causat analogia.

5ta Conclusio.

Possibilitas Creaturæ quæ quando nominato est intrinseca, a Dom. potentia Dei. Deus Scto Vid. 2do
Scto intrinseca est ens ut dicit ordinem ad Dom. potentiam Dei, et ens dicit ens Deo coæternum. Dom. part. Conc. 15 et 17. et
vasce q. possibilitas ut ordinat ad Dom. potentiam Dei, et ens dicit ens Deo coæternum. 18 vo
Patet Ede: quia ens ens habet quia est ad ens extra ens, et ens est ens ad ens extra ens, et ens
ens ad ens extra ens. Ede: quia ens habet quia est ad ens extra ens, et ens est ens ad ens extra ens
vero affirmat ens possibilitatem extra ens actualis, et ens circa Deum creaturam, et ens Deo cognitum,

ex. res possibilis possibilitate intrinseca non habet ex Deo. Deinde. Res possibilis et actualis ex eadem numero essentia, atque actualis negat ut realis distincta a Deo, erat possibilis.

Ord 2° q. est 2a et 3ia. — 6ta Conclusio.

Possibilitas creaturæ non est aeterna, neque per productionem suæ actualis possibilitas creaturæ consumitur, nihilque quatenus quidditas, dicit negationem formalem actualis. Ea est ad oppositum ejus quod dicit Scotus, quod possibilitas creaturæ non sit aeterna, quia non est aliquid. Nec etiam quod possibilitas creaturæ consumatur per productionem actualis existentiæ. Quia possibilitas creaturæ non est aliquid, sed negatio formalis. Nihil enim est possibile, nisi ens actuale. Quia possibilitas creaturæ non est aliquid, sed negatio formalis. Nihil enim est possibile, nisi ens actuale. Quia possibilitas creaturæ non est aliquid, sed negatio formalis. Nihil enim est possibile, nisi ens actuale.

7ma Conclusio.

Nº 22 et 23mo. — Possibilitas intrinseca, distincta, actualis, præcise secundum se et respectu Divinæ intellectionis. Quia possibilitas intrinseca, distincta, actualis, præcise secundum se et respectu Divinæ intellectionis. Quia possibilitas intrinseca, distincta, actualis, præcise secundum se et respectu Divinæ intellectionis. Quia possibilitas intrinseca, distincta, actualis, præcise secundum se et respectu Divinæ intellectionis.

8va Conclusio.

Nº 23 et 24mo. — Possibilitas actualis distincta, quæ est possibilitas, simul et semel existens in mente divina, actualis, distincta, possibilitas actualis distincta, quæ est possibilitas, simul et semel existens in mente divina, actualis, distincta, possibilitas actualis distincta, quæ est possibilitas, simul et semel existens in mente divina, actualis, distincta, possibilitas actualis distincta, quæ est possibilitas, simul et semel existens in mente divina, actualis, distincta.

Vid. Qua. 9. Nº 2 3mo — 9na Conclusio.

Omnes, bonum unum, sunt passiones entis. Primum, quia non subterfugit intellectum entis, ab subterfugiunt, quia non proveniunt. Bonitas unitas differunt inter se, et a se ratione rei. Una, quia differunt ab invicem, ens sunt. Deinde differunt quidditative ab invicem. Quia habent diversos respectus ad unitatem et ad bonitatem. Differunt etiam ab ente, quia ens dicit aliquid, unum diversis entibus, diversis conceptibus correspondent diversis conceptibus.

10 Conclusio.

Nº 24 — Unitas entis stat pro in positivo; et consistit in simplicitate naturæ, quæ denominatur unum addito pro tanto distincta a parte rei, ineffabilis, quidditas vocabulo simplex natura. Unitas ad omnes species unitas, stat in positivo, ens sit. Probatur: Primum. Quia unitas

Individuatio entis ens substantialis, 1ª Conclusio
semper desumitur a forma. Dão. q. constitutiva et distinctiva rerum
est diversa individuatio entis a alio distincti, Persolas forma, debet etiam constitui
subiendo ens erit radix individuationis, cui hui sit termo de principio individuationis radicali non formali; formale
enim est ipsa haecitas. Dão. ad tertium e ens Philosopho dicenti, Ab ens è quo dividit et separat. Dr q. Rõ est
Boeth. dicit, ando omne aliudens intra ens, cuius substantia, ab prima com divisão vel unione a materia ex a forma. Dão
ulterior q. genitas et corruptus, sunt tanto ordine distincta, ab mãa una et tade unus org. ex. cor dehãa e a frõ
en solafor substis, ens principaliter in quo et radicaliter individuatus. Vide Dão 30 ens 2.

2ª Conclusio.

Veritas transcendentalis, et adequatio rei cum praeexistentia divina intellectu consistentia, Dorutas vel transcendentalis
sub ens entitativo, et per eam intrinsece et essentialiter eq. Dão Lmi primitivo q. tunc vera dicit rei, quando exercet
actu habet pro ducta essentialia, ab ali habeat ea ducta exercitio, et adequatio rei cum praeexistentia divina
vera conformitas q dicens habet exercitio et ordinem physice quidquid ante q ducat ordinem ad esse q ea q genuit
vera conformitas q dicens habet exercitio et ordinem physice quidquid ante q ducat ordinem ad esse q ea q genuit
in linea intellectus, in compossibilitate termo fundata. Dr q. Veritas habet rei conformitas ens cognoscibilis
volens enim dicere inter verum actum et aliud, et intendit ea ejus conformitas ad cognitum esse sui intellectus
ad extra ad quod ordinatur, et adaequatio rei cum praeexistentia. Vide ejus LD. Veritas consistit essentialiter
rerum ad extra ordinatum praeexistentia. N. 38. Dão 2 do part. c. q. perfectio essentialis, est prima radix ab qua deducitur
ratio Boni desiderii ex integritate causa, ab integritas q deficiens unius perfectionis in ens sua, ens

3ª Conclusio.

Ens ejus transcendens respectu differentiarum, quarum quaelibet ad intra per conceptu objectivo
entis sub ens additas, et ultimate per majorem entis explicationem. Dão Lmi pars c. q. ratio ens
et finalitas, ens et bonum, ens differt ab entia, ens ille Vide Locus differt ratione sui objectivi quod
quid entis, non aliquid dicit modificativum entis nec entes, nec ens, q. secundum quid est quidam con
cipiunt fere ens ens nihil, ita ille differt ab extra ens hui, ex. rationis ens sit per negativa differentia q.
pro 2da parte, nego: et primo primus ens per entis 2dae q. Conceptus subsistãe, objectivi vel objectivi
conceptus entis ens ens entitativi q conceptus objectivus q superadditus. Ad. ens probat 2 Dr. Ens subsistãe nego:
et subsistãe nego, et subsistãe nego subsistãe, et alterius specie ens vel; una enim per ens vere 2da vere semper
per alia, enim de duo species diversae in ens subsistãe, ab una alteri per duo conceptus entis 2da conceptus
subsistãe, ex supra subsistãe duo superadditi objectivi. 2da Dão ejus duo superadditi:
ponentate subsistenti consequente, ratione subsistãe, ex ratio subsistãe ejus superadditi objectivi. Ad ens
segni et subsistentia, ens ens tale sua. Dr q. aliqua certa conceptiva ut entia, et ignorans an sit subsis
habet alienum, ex rationes subsistãe, et alienum praedicationis et habentia ens. Dão actu sic mens ens intellectus
ut in suum an sit subsistãe alienum. Dr per 2da ad 2dae punctus. Moveri ille ex positis ens vernum
ens, ab ejus ens extra rationem entis in communi ex ens ens actu, et aliquid objectivo superadditi. Vide Dão 30 et 36

4ª Conclusio.

Ens habet unum conceptum objectivum quia sub inferiora sunt intentiones, qui conceptus entis objectivi
quidem non includit in se actualiter, sed tamen confuso differentias sunt intentiones. Dão 39 et 46. Dotis
Lmi part c. q. non sequitur ens infinitum immediate, ex ens finitum immediate subsistãe q. non dicat ens, in quid dicat
ens non sequitur aliudens q. non dicat ens de subsistãe neg entia sit non simile, alias non dicat ens, sed non simile ens
Dão q. Ego affirmo 2da q. ens affirmo q. intellectus sit subsistãe v. aliudens, affirmo rationem ens communis
illis, prout enti affirmati. Ad tertium e subsistãe objectiva, prout non subsistens ens, et ens finitum.
non e conceptus ens, et conceptus subsistãe, non entis, et non talis entis. Ad non entis objectivi et non ens
rationale talis entis q. hae prout subsistãe et ens e q dicens suspensionis entis, et non universalis. Ad primum simpli
Lmi q. duo quod ad argumentum. Suspensivum subsistentis conceptivi. Ad Dão Ego aspern: Dr q. Dolendum
Suspensivum non includit in se actualiter differentias quidquid realiter. Ens finitum, Genus dum non includit
actu differas creaturas. conceptus ens. Genus enim non includit actualiter nisi entis, et non includit ratione

differentes, erens eadē vīm includit. pro q. alias deberet ens continere differas Dejtas, Angelos, Lapides et q̄ deco in ista ꝓponē: hō ē ens, dicetur omnia illa de hmē. sensu q. visibile radicale implicite continet in rationali, deprocurq̄ emanuat rationale, emanat etiam visibile radicale.

16ta Conclusio.

Ens comparatū ad sua inferiora non est univocum, sed ē Analogū analogia attributionis.

Hāc 1ma parte, vī. q. rāo entis nō completa est in Deo et creaturis, in substantia et accidente, est tamen de ultimas eorū differās ad univocatione cui Logica requirit, q̄ nō sciatur nomen, nō conveniat cui ꝓ deppēdeā ab alio. Sed autē Creatura a Deo, accidens a substantia deppēdent ab ēē tñ et nō in aqualitate et deppēdēā nō obstante univocatione, cū ēē non sit nomen, quod dicat, cui vocē de inaqualibus q̄ nomen, et rāo hūis univoce de Petro et Pētio q̄ in ēē deppēdent Petro, licet diu tamen bene q̄ in illo nō meneris, tota inaqualitas sit a dispōis nō ex ab ratione communi nomen, quod ꝓscindit. et deppēdēā ens ex parte et filiū ē accidēs, cui ēē non potest immediate produci a Deo deppēdēā ex creatura a Deo ex hypothesi. Hāc 1ma deficere ē. g. analogia attributionis st. quod ratio dicta significata convenit uni per se et totaliter de pōrtēā et alio, ex rāo creatura ad Deū, rāo accidentis ad substantiā ē hujusmodi, &c. Vid. Nº 44

16. Conclusio.

Probabile ē Deū collocari in ꝑdicamento substantiæ relativæ, sic tñ, ut sit extra illud. q. ea collocari in genere, in quibꝫ per se ordinatio ꝑdicabilium a genere descendimus usq̄ ad individua ens, hujusmodi ratione Deꝫ, cū sit substantia spiritualis viventis, accipiamur dupliciter existens, vel q. compositio Logica non vīm unit simplicitati pōnē, ex genere et differentia, vel mixtū ens ex oppositis distinctis unitis, quæ compositio simplicitati, ab ꝓpētio rationis ut pendamento inire, vel repugnat. Pōnē unitio, ens. Nō tamen rationes ꝓpētis hō generis, de Deo ob dicī univoce, cui modi extendi sunt infinite distantes, et sint ꝓ attributione et deppēdēā, q̄ de ejusmodi univocatione Logica. Quia Deus collocat, in ꝑdicamento substantiæ, nō q. de Deo ratio generis sit mixti, quod dicat ens ex dis et finito q̄ dicat, scilicet, ratio ex ens diversis. Ecce. quia ratio essendi per se, nullā dicit imperfectionē, imo e ꝓfectis Deo maxime convenit. Ratio 2 deficit. vī. Esto q̄ sit extra substantiā, dummodo illa infinite superexcedat: q. Deus ratione immensitatis in hoc spatio ut illud infinite superexcedat, sic ita ut sit extra illud, cui Confr: q. Motus ita ē de genere actionis, ut sit extra illum, cui sit simul intra genus passionis. Vid. Nº 5 Tomo

17. Conclusio.

Substantiæ ꝑdicamentalis, completæ constitutæ, per se ens per se, dicitur cui debet per se subsistere. Tomo 1mo D. Augustin. 2 de Trinit. C. 6. q. dicente: Corpus ens non subsistit, deo substantia ē. Ecce ex D. Damasc. C. 82. Logicæ. Subsistentia ē ens per se existens ac subsistens, non indiget ens alterō ad conjistentiam. Ratione. Tomo q. Conveniens essendi per se habet quicquid oportet, ut substantia completa ē constituat, quæ ratio illa ē prior omnia alia. Deo enim substantia repugnat in hærere alteri, quia in se existit deo alijs substat, q. in se subsistit. Ecce q. per hunc conceptum differt substantia ab omni accidente. Dico q. ē Conceptus communis, ad omnē substantiam completam creatam et increatam. Vid. Nº 49. Metaph.

18. Conclusio.

Subsistentia, ē Effectus finis sedundarius naturæ substantialis, ejusq̄ complementum in linea essendi substantiali: Est hæc ecce dicta ratio, a natura substantia completa, distincta realiter (Prosa:) Subsistentia nulla ex se essentialis, adjuncta sit perfectissimus effectus finis naturæ substantiæ. Ecce subsistentia ē in rebꝫ corporeis, ē totaliter a forma, et non a materia. Dico. Sicut existentia, ē ipsissima essentia actuata in gradu translata, ita subsistentia ē ipsissima existentia, seu naturæ existentis actuata, in gradu ēē translata, et in gradu ultimo, seu in termino essendi constituta. Hæc ex 2 dicta: ejusdē existentia subsistit, et ecce dictionem existentis diversos gradus essendi constituta. unde hinc stant ex his in natura substantiali, ultimum complementum in linea personitatis, scilicet ultimus gradus personalitatis subsistentia quæ posita nullo ab inde dicit, esse se consistat. Nota hinc, Deus subsistit ipse ipsissimus naturæ sua sibi ē completa. q. substantia completa adpositens inde producere effectum finalem subsistendi, q. ultra sua essendi, ē debitū substantiæ completæ. unde si per impossibile assumpta humanitas a Verbo divinitatis ejusque subsistentiam proprium subsistentem non daret.

Ecclesiastes Concl. pr. quoad Tomum 3um. q. ejusdem divinitatis

natura sua causa, & subsysteā effectq; natura substatis, ex[pressa] Dr. Dolo aspor sensori: q. natura substātiā compleā separata fuit in xto D[omi]nō, ab ipsis subjs sensitiv. Dfr: eo T. Sydolo contra Edefy hi sanos: Heretici errant, quia nisi aliud dixerint, quae ab ostendant Catholici hy per rasim ad dō quae sene inter se differre vere Catholici Catholici Illumini, ignoscunt. Laone. pa. q. Pot entia et Actq realis, sola gradu dis hyant, ab natura substātiā completa, et subsysteā sub eadem ratione actus et potentia ex[pressa]. 2a pā. Pot substātiā completa constituiq & possit ab subjectiue Dfr: Laōle in actu et Laole in potā, et eadem potentia sub numero existentia diuersis gradu communitatis in actu, et subsystens in potentia sub eadem numero existentia Natura substātiā in diverso gradu communitatis Ultima Pr: q. actus finis ne dicq realiter entitue a causa fosti, & tm̄ gradualiter ab subsysteā, et actq finis naturā substātiā ex[pressa]. Dpt. pa. Adversi. in eo ens causa efficiens ab omnibus dicq q illa est subsysteā q causalitate dependent Vide Nō 52.

1a. Conclusio

Inhaerentia aps indicabilis quae dependentia radicalis, et dependentia Accidentis. Accidentis tā in habendo q de constituto ab accidentis inhaerentis. Laō Loma part. q. subsysteā radicalis, et de constituto subsistendo ergo inhaerentia de constituto ab accidentis inhaerentis. Quō in habendo ab his subsistendo constituto, per ea q. accidens possit absolute ab inhaerentia de actu ab accidentis q. patris, in Eucharistia. Edo pariter collige ex Dō. quia docet: Quentia accidentalis non actu ab per inaccidentis q. patris, in Eucharistia. Edo pariter collige ex Dō. quia docet: Quentia accidentalis non dalis ut sic. Relatio, Motq, Agere, inactuali, Chaneat constitutione collectiva. Laone Gradq: entia de quentia accidentis, et actuale exercitium habendi; de essentia actionis actuale exercitium agendi, et sic de alijs ex[pressa]. V. Nō 52.

2a Conclusio:

Accidentia habent proprie existentia terminata metaphysice, non habent tm̄ proprie existentia physice terminata. quia ad 1mum pr. q. existentia terminata q & gentes consentiq subsistentia Specie enti, ad ad eo q. existentia determinata generi metaphysico et sic determinata Specie qualitatis ex[pressa]. pro 2do pars, Laō q. existentia physice determinata, et unicuiq compositō naturali existentia subsistendi propria, haec enim q. quae sunt physice determinata ad certam Speciem entis. sic dā Socrates et ejus humanitas.

3a. Conclusio.

Exigentia & pnle extensionis actualis et impenetrabilis effectq formalis primarij quantitatis. Videtur actus ad extra ad sub subsistendo corpora, et effectq sequendo Accidentis 1ma pars. Laō q. talis exigentia et primarij inquantum intelligi, ab pdicamentali actualis extensionis mille, ab actuali extensione in se quantitatis dimensionis subsistendo corpora, prigenit & q quantitas sit in se extensa impenetrabiliter quod extendat subsistat. Secunda, quantitas est divisibilis, impartes impenetrabiles, q. exigit extendi impenetrabiliter. Ideo pro mensurari aut mensurare alia, q. ens extensa. pro 2do pars. Laō q. pnle & subsistat ejus mixe extensa actualis, antequm extendat subsistat ejus. Dfr: quantitas pons manere extensa, quin subsistat corpora creata extendat, et subsistat in quibus est Eucharistia, ex christadelphian. pro 2do pars. Laō q. pnle subsistat ejus Nisi danitur Nō 53.

4a. Conclusio.

Laō Fundamentalis, ordinata ejus rationis ejus ad aliud, et ejus accidens realiter distinctum ab fundamento et termino. Ratio primo ejus q. esse relativum ordo dicens Deus concepta sua concepta in et concepto sive Deus concepta in rei ipsi fundamentali, et extra intrinseca et mysteriosa Deus Deus concepto Deo rei ipsi termino, et extra intrinseca et mysteriosa Deus Deus concepto Deo omni omnibus relationi, sum creatura quae incarnata. Ratio 2da pars: q. Laō esse ordo ejus rationis et ad aliud esse ordo enim subsistat ad ita concepta sua esse ad aliud ita relationis accidens, dicat conceptum relationis ejus esse ordo et ad aliud. Sed talis pars ordo realiter distinctum a fundamento, et a quo enim & q quantitas q qualitas q alius conceptus dicatis ab relatis quod nullum ex his, ordinem ens realiter distinctum a fundamento et termino. 2da ratio q. Intelligi cognitionalis, intelligens Deus in ordinata ad aliud, et ad aliquid quid in Deo cognitio ad intra ad aliud intellectionem et hoc supponit Deus Deus Patres deus Deus et realis dependentia. 3tia ratio hoc q. Angelus simpliciter stando ad rationem generis diversis, et alijs fundamentis. Ad pr. similitudo creaturalis, et relationes generis diversis. Illa enim spiritualis ad 1mum genus, hoc ad aliud ens ab simplicium entium rationes similis dissimilis et secundum ad calorem, ad ens Deus. Ad 2m Nō 69.

Ad 2da Dubia Edicionis mentis ad ens et ad modum stando fundamento nuper ab ejus ad subsistendo: actualem inhaerentia et de essentia relationis, accidentia entia, et subsistentia, et realia entia. Licet: Deus non posse facere relationem realem sine illo. Edo. q. modo q quo fundamentis et in ordine ad terminum quo relationem realem ponere se ipsis dari in alia q. Species q. ens respectivum ens actualis similis ab alias et alia ab alias et alia in infinitum. Pot in una relationis fundamentis q alia diversa relationis ad Species,

q. vr. Paternitas Duet ista via sotis referendi Patres actiles, nr ostr. via si referendi in omni gri. a Deo ista ydeorum in Patre, alie relationes. Vid. a No 74.

23 Conclusio.

Relatio nr. mutua, terminus formaliter ad absolutum. Relatio vero mutua, terminus formaliter ad relativum, ma scialiter vero ad absolutum ista Pr. vid No 72. Una pars rationis fundandi ei. q. trinitatis relationis oppositionis, in se et quidditative absolutum, ideoque nulla ista ex co relativo relativi, in quo ens dicit actum relationis mutua. ex Nec quidditative relativum, denominari relativum ejusdem, archanum existentie in fundamento, nec hac relatio existit denominata, et possit ex denominari terminari. ponj et eni relationi mutuo ad duos terminos, quorum terminus denominari relativum, sicut ponj et trinitari relationes ad obm. quorum obm denominari nisi. Dein per modum relativi. Dein q. Paternitas in divinis formaliter ad relativum existit relationem seruitij, trinitatis nisi relativi. Dein dico q. Paternitas in divinis formaliter ad relativum in creatis. Ap. Paternitas in divinis formaliter ad distinctum absolutum ad sola relatio filiationis, et dignitas, a Patre natum in creatis. Ap. Ultima pars Conclusionis, scilicet ex. q. entitas absoluta fundamentaliter, et quia per relationes possit terminari ex entitate absoluta trine et quia per plures relationes tres specij aliendamenti. Dein probatur absolutionis. ratione illig denominans, simile albedinis albo, ex relatione albedinis terminati albedinis. Confirmatur. Nota Dr. Scotus et Tomas scilicet quo, paternitas, entitas absoluta filiationis, et trinitas materialis qui concernit vocem relativum, ob hoc quia quatenus. tamen q. aggregatum exodo quia est et ob hoc eo quatenus. Dein ex. q. gregatum resultans ex termino quia est ad distinctum et ob hoc dicitur q. relationis. Vid a No 74.

24 Conclusio.

Relatio fundamentalis, scilicet primum quidditativum inferius, terminus actu existentem ut existit. Relatio ejus Relatio fundamentalis et congenita cum fundamento, ex quibus in illo ante oppositionem termini. Dein relatio existit fundamento in quo et quo dimanat, ut pendet et tantum. Dein Pars rationis relativi possessionis, hoc ut existit existens possessionis, ut pr. ei. Dein dicit relationem mixtam ad positionem, ut transcendentalis, ut hoc per exemplum, quo talis relatio sit contingens fundamentum, et terminum contingentem ex positione talis. Pro ratione contingentis, hoc ratio ei. q. relatio non christianismi et congenita cum fundamento, ex qua christianismo, secundo dicit non quia alterius albedinis existens ex. gr. per albedinem existit Phi. mutuo, intrinsece et positione alterius albedinis ad positionem alterius albedinis, nisi terminus et relationem non existentis, et existentis, ex medio fundata, quia existit terminus actu existens ut ipse. ag. ex Phi, et fundamentalis, ad Pro Relatione Edi gris, ratio ejus. q. secta quelibet dicit relationem adventus obm. ex nobilissimo mensurato, dei Deum actualis non existit Obm absolutum existens demonstratum existit formaliter de obo non existens, ex. gr. Deinde secta practica et positiva Deo obiecto. Confirmatur esse ejus quia mensurans ab obo actu non existente non ens aliquod impossibile. Vr. pro 75.

25 Conclusio.

Relatio fundamentalis est primo aliquid congenita cum fundamento proximo, et non advenit de novo ad positionem termini. pendet tamen ab existentia termini quoad terminationem. Una Pars Pr. Relatio fundamentalis ad positionem termini incipit denominare fundamentum, absque intrinseca hujus mutatione, et non advenit ei de novo subtendere q. Ar. et Sent. Phi. et Physic. text. 10 ubi dicit quod Relationes ad dant se motum q. facta mutatione in termino, aut positio novitas albedine, albedo existens in ipsa de novo oriretur albedo absque ejus mutatione, unde D. Th. loc. citat. ubi ogr. Relatio dicit solum novitatem quantum ad illam novam terminationem cum suo oppositis. Dein quod relatio fundamentalis pro Relatio Ranto, me ex. q. relatio quoad entitatem incipit in fundamento, attamen quod denominationem pendet ab existentia termini q. Relatio non potest denominari, et existit relata ergo et Vid No 78.

26 Conclusio.

Relatio fundamentalis in specifica fundat terminum, sed specificata ad equalitatem fundamento proximo extrinsece tamen et mediate specificat terminum existentem tantum ab intrinseco ejus complementum. Pro una parte conclusionis Dico ei. q. Phi. relationes relativas ita fundamentaliter distinguuntur. Dico ex fundamentalis hac ei. q. Relatio fundamentalis invenit Deus et possit in fundamento dissimilari. Dico ex fundamentalis possit Ar. dicit ibi. q. per q. specificatio et dependentia quidditativa ad causam existentiae, Edog. trinitas relationis non possit esse causa finalis existentiae ejus, dei, alias specificata trinitas non esset q. relativa transcendentalis ideo non res spiritualis mutuo pertinet trinitas q. respectus unitatis causae ad effectum. Dico, Causa et honor effectus, et trinitas relationis non est prior relatione, ex relata finitudinis natura ex q. Vid. no 80. Pro Relatione Scholastica dicit ei. q. ex Deo modo, ejus dei Relationis, ex modus fundandi, ad specificationem relationem finitis, amodo quanti, ex que

2do q. Relõ ctm 2dus cr Ad respicit fundamentum, seu ordo unius ad aliud vt fundamenti ad terminũ. unde in relone, unaqq in ẽ trans dentis respectu correqtũ Ad. 3tio Relatus Loci et Dignis, plus ym specie. differunt, ut casu diversitas attonis suum respt, sine plus quippe gradu calonis termat simul relationes mutuo diversis et causalitis quẽ respicit calore, aqua frigus q dulcẽ ad ultimum Prunetti, nõ cr q. Relõ 2dus cr Ad respicit ẽ tlr termũ. 2do q. 2ng. saltem in obliquo ponit in definitione relationis.

2 q. Conclusio.

Actus immanentes, sunt de q diximento Actionis. Prio cr q. Esse Actus respiunt pertinere ad genus Qualitatis p q. qd immediate fundit ab agente actio, qd vero mediate, per cr qualitatem subsistẽ q at actu immanentes immediate fundunt ab agente 2ng. qualitas vo tendentia in Ob, cognitio vo volitio q at tangunt modi 2ng. qualitas producit per actionem dispositam, actq vo vitales pendent principaliter ab principijs vitalibus 2 Ptis 87.

2 q. Conclusio.

Actio et Passio realiter Identificantur. Prio q. denominationes producentis et producti ab eadem forma denominationes correspondentis et cogniti eadem quippe cognito denominat principaliter cognoscentem et Bene cognitum. 2ng. actio et passio, debent dici formaliter, in entibus, ubi alia sit cognitio actionis alia passionis. Advertendum debent ipsi in definimento Actionis et passionis, q. fra denominantes, soluens et soluctas Actionis et passionis, at in primus se tales fra eq. de cetero, q diximentis, vide no loco.

2 q. Conclusio

Duo Entia realiter distincta a cognitione cujuscunq alterius operatione, et passionis ejus vitalis, dicta ab anima. Op dupliciter realiter distincta a cognitione, duo pr. q. duo judicium alterius dicitur, Alter Deus existens, deus cui respondet cognitum Dei vo realiter distincta a cognitione ut quo. 2ng. ope objectiue. Ant vnoquodq cognitũ, a cognitũ, vt distincta realiter a cognitione q cognitũ ẽ denominatio non extrinseca dicendum. Probatur Major. Entia realia habent ẽ objectivum existens ab anima ergo ejus effectus, erit petitio realiter objectiva distincta ab anima. 2do Ens Rationis, aliud ẽ vt habet esse objectivum obscurum et representabile, ab hujusmodi ẽ representabile prædicat cognitionem ejus ẽ actio vitaliter ortum a Deum sui objecti, imo in non ẽnt. ipsa cognitio et volitio ejus objecti. Ido q. posita cognitione q patiens vitaliter ex Divina entis rationis ponit ejus ens objectivum in cognoscente, ergo. Advertendum ens externum, in posse objectum exprimere eius rationis, nõ cr q. ens rationis respt objecti sensibly externi. Objecta enim sensibilia externa non habent esse extra apparere in ens rationis respicit cr apparere. Ideo Conceptus externi percipiunt sua objecta specie existentia realiter immissa, at ens rationis respt mittere sua species, ens sit posterius cognitione, ergo. Vid pro 95.

3a Conclusio.

Deus noscit Ens Rationis mysterium, et noscit extra actus nostros, et cognoscens Ens rationis sufficiens ens divinum, et ens formam. Prio 1ma parte Scio cr q. Deus noscit Objecta possibilia: Deus Divinum ẽ Ens noscit enim fundamenta Entis rationis, ergo q. alias cognitio Divina contingentia non cr respectu entis rationis. Prio 2da parte Scio cr q. Sola Deus Deus dicitur nomen alterius Deitatis, Deut. 23. ad cognitionem Entis rationis creata q. ad hoc sufficit existentia unius Deitatis, at autem cognoscibile Deo extra actus nostros cognoscendi ab illius dependentes, vbi cr Scio illa cognita Entis rationis, nõ cr q. scientia negans esse dicta scientiam Objectionis Obstitit ergo negat. Ultima pars Solutionis, ostenditur ipse Ad. Deus scio q. 7. Scio affirmat dici Entis rationis in quo Divina attributa, scientia, scientia Divina. cognoscit Deus Attributa. vbi affirmat Deus pati rationis, quatq multiplicantur Deus, scientia, scientia Divina. Mas fundamentaliter Objectum cr q. Entia opus Dei et ipse Objectum exprimens abinitio Deus, et Entia Deus affirmat 2ng. pro q. Ens rationis respt aliud a se habere nisi Objectum expressum sui exprimere, et formare. Respr. quod Deus cognoscens, sua Entia cr Objecta vt cognita ab ipsis Deus, atq. Ens rationis a Deo cognoscibile, et in norma Scientiæ cr Dei, q. Deus scit ea Objecta cognita a se. Pro Scio: Quidquid dicens: Nihil e nihil affirmat ens rationis, at cognitus Deus, et totum ens nihil e nihil, Ipse Deus cognoscens omne verum et bonum: nihil e nihil, ens Rationis vt cognitus a Deo nihil affirmat Divina et tota cognoscens omne verum, ergo. Advertendum, Scio Scientiam cognitionis respt Entis rationis, illudq affirmare respt. q. Ens rationis, respt Objecti obscuri exprimi a voluntate, ex Deus respt Entis rationis, illudq affirmare respt. q. Ens rationis, respt Objecti obscuri exprimi a voluntate, ex Deus respt Entis rationis affectionis habitus, non producit via species expressa, quod Entis rationis non sentiat obscuri, nec dum Deus scit nihil nisi Ens Rationis et Voluntas positi ferri in Ens rationis a se inconfecte, et respective, Ens respt illud esse.

In Nomine Dni Nri Jesu Christi Amen.

Compendiu Sententiæ Naturalis sti Thomæ, ja 2da mento 12 dis

A. Conclusio:

Opin Platonis hic Materiale e Corpus naturale vel quatenus subst mobilitat, Om vo Corpus naturale mobilitas, vel subqua cubitat in hujusmodi mobilitate reducens, Om vo Attributionis, e Corpus naturale sub ratione mobilis. Prima Pars Rationis q. Corpus naturale sub ratione mobilis attingit, motq; eni sive mobilitas sensibilis philosophica solu stit ens in corpore naturali: unde incidenter dis angelos motq; ad physicu nr pertinet. Pro Ida parte Rationis e Omnia eni quæ tractant in libris philosophiæ, vel conveniunt mobili vel sunt motq; vel subjecta motus sunt principia motus, et cum motus dicens dispositionem ad habitum ad corpus, q; tanq; consequens ipsum sequitur in omnibus de illo demonstratis. Pro ultima parte Rationis q. ad id vel ens, omnia quæ tractantur in libris philosophiæ, et diversa aliqua referuntur, quæ sunt vel mobilia, vel principia talium actionum, q; aliquo modo ens, Angelus ens per suum esse, q. a suo motore corporis naturalis pendet esse, ab angelo sicut a causa essendi ubi in tribus, aliquo modo, vel sicut a causa essendi, motq; esse, quinque per accidens.

Ida Conclusio.

Pars Substantiæ corporis naturalis est materia prima, et indifferens ad omnes transmutationes substantiales, posita vero privatione quæ est substantialis mutationis, in virtute agentis naturalis, et ipsa forma substantialis. Prima pars Rationis q. dans transmutationes substantiales, et omnium mutationum subjecti, debet dari una pars componens ipsum permanens. Secunda pars Rationis q. aliud dari, quia nihil latet, vel transmutatio naturaliter q. simplicitate, denuo transiret esse ex nihilo ad esse, et creatio, q. non esset oppositio subjecti, nec. Ida pars Rationis q. non sunt substantiæ, et de quibus dictum materiæ prima, ab ipsa remota et indifferens ad omnes formas, et deponens istas formas, q. positis recipiendo tales, et dicendo istas, ab ipsa radicaliter et indifferens ad omnes formas, et prima ipsa, et 3tia pars Rationis q. sicut se habet positio ipsa prima ad naturalem substantiam, sic se habet positio ipsa prima ad materiam, et privatio ad materiam, ab ipsa prima operativa ex virtute agentis naturalis, et ipsa forma substantialis, et virtute ipsius additi, etc. Ad quod ultimo pars. q. positio ipsa prima materia, et privatio ipsa ad materiam, principia intelligentia substantiæ successiva, principia intelligentia ipsa ad materiam, principia intelligentia substantiæ successiva, principia intelligentia ipsa ad materiam, principia intelligentia substantiæ successiva, principia intelligentia ipsa ad materiam.

3tia Conclusio.

Materia prima, habet actus metaphysicos, non naturales sicut physicos, dist. Primum excepto. Pro Ima parte Rationis q. Materia prima, includit diffrentiam entis, et hoc habet diffrentia excludis ista physica, non excludit actus metaphysicos, sicut ens non includit alteritatem, potentia metaphysica, ita ens prima potentia includit actus metaphysicos. Pro 2da parte, Rationis q. ens potentia ambitq; eadem ad eandem duplici extremo, minimum parvo actu, et prima potentia, ad ens substantiæ, nec hoc dico, quod sit potentia ad entitatem vel existentiam, sed ens in prima potentia sit materia prima, quod est potentia ad entitatem vel existentiam. Quod vero ultimo extremum ens sit materia prima, et nihil sit post q. extremum entis realis debent studiosi intra Cas, nihil vero est extra ambitum entis. Unde Ad. primum post nihil, dicit ipse ultimo extremum entis.

Pro Materia prima, nec dicit q. post ejus realem esse forma. Unde ejus duo potentiæ radicales appetitus naturaliter omnes formas. Secundo ejus potentiæ proximæ solus appetitus formas illius speciei, quæ unica et ipsa modo unitionis vel per modum desiderii. Pro 2da parte Rationis q. ens potentia ens in unica ens simplicia, secundo per radicales pro q. possibile appetitu positionis dicit materia prima, et per ens actus possibiles singulas, etc. Ad Nos 18. 3tia pars Rationis q. ens potentiæ solus appetitus ipsius prima materia, et materia prima, et per ens actus possibiles et formas illius speciei, agentis ipsa existens proximus, sicut voluntas et solus appetitus ipsius boni, vel ens, et non nisi ens, etc. Ad 1. Ad 2. Ad 3. Ad 4. Ad 5. Ad 6. Ad 7. Ad 8. Ad 9. Ad 10. Ad 11. Ad 12. Ad 13. Ad 14. Ad 15. Ad 16. Ad 17. Ad 18. Ad 19. Ad 20. Ad 21. Ad 22. Ad 23. Ad 24. Ad 25. Ad 26. Ad 27. Ad 28. Ad 29. Ad 30. Ad 31. Ad 32. Ad 33. Ad 34. Ad 35. Ad 36. Ad 37. Ad 38. Ad 39. Ad 40. Ad 41. Ad 42. Ad 43. Ad 44. Ad 45. Ad 46. Ad 47. Ad 48. Ad 49. Ad 50. Ad 51. Ad 52. Ad 53. Ad 54. Ad 55. Ad 56. Ad 57. Ad 58. Ad 59. Ad 60. Ad 61. Ad 62. Ad 63. Ad 64. Ad 65. Ad 66. Ad 67. Ad 68. Ad 69. Ad 70. Ad 71. Ad 72. Ad 73. Ad 74. Ad 75. Ad 76. Ad 77. Ad 78. Ad 79. Ad 80. Ad 81. Ad 82. Ad 83. Ad 84. Ad 85. Ad 86. Ad 87. Ad 88. Ad 89. Ad 90. Ad 91. Ad 92. Ad 93. Ad 94. Ad 95. Ad 96. Ad 97. Ad 98. Ad 99. Ad 100. Ad 101. Ad 102. Ad 103. Ad 104. Ad 105. Ad 106. Ad 107. Ad 108. Ad 109. Ad 110. Ad 111. Ad 112. Ad 113. Ad 114. Ad 115. Ad 116. Ad 117. Ad 118. Ad 119. Ad 120. Ad 121. Ad 122. Ad 123. Ad 124. Ad 125. Ad 126. Ad 127. Ad 128. Ad 129. Ad 130. Ad 131. Ad 132. Ad 133. Ad 134. Ad 135. Ad 136. Ad 137. Ad 138. Ad 139. Ad 140. Ad 141. Ad 142. Ad 143. Ad 144. Ad 145. Ad 146. Ad 147. Ad 148. Ad 149. Ad 150. Ad 151. Ad 152. Ad 153. Ad 154. Ad 155. Ad 156. Ad 157. Ad 158. Ad 159. Ad 160. Ad 161. Ad 162. Ad 163. Ad 164. Ad 165. Ad 166. Ad 167. Ad 168. Ad 169. Ad 170. Ad 171. Ad 172. Ad 173. Ad 174. Ad 175. Ad 176. Ad 177. Ad 178. Ad 179. Ad 180. Ad 181. Ad 182. Ad 183. Ad 184. Ad 185. Ad 186. Ad 187. Ad 188. Ad 189. Ad 190. Ad 191. Ad 192. Ad 193. Ad 194. Ad 195. Ad 196. Ad 197. Ad 198. Ad 199. Ad 200. Ad 201. Ad 202. Ad 203. Ad 204. Ad 205. Ad 206. Ad 207. Ad 208. Ad 209. Ad 210. Ad 211. Ad 212. Ad 213. Ad 214. Ad 215. Ad 216. Ad 217. Ad 218. Ad 219. Ad 220. Ad 221. Ad 222. Ad 223. Ad 224. Ad 225. Ad 226. Ad 227. Ad 228. Ad 229. Ad 230. Ad 231. Ad 232. Ad 233. Ad 234. Ad 235. Ad 236. Ad 237. Ad 238. Ad 239. Ad 240. Ad 241. Ad 242. Ad 243. Ad 244. Ad 245. Ad 246. Ad 247. Ad 248. Ad 249. Ad 250. Ad 251. Ad 252. Ad 253. Ad 254. Ad 255. Ad 256. Ad 257. Ad 258. Ad 259. Ad 260. Ad 261. Ad 262. Ad 263. Ad 264. Ad 265. Ad 266. Ad 267. Ad 268. Ad 269. Ad 270. Ad 271. Ad 272. Ad 273. Ad 274. Ad 275. Ad 276. Ad 277. Ad 278. Ad 279. Ad 280. Ad 281. Ad 282. Ad 283. Ad 284. Ad 285. Ad 286. Ad 287. Ad 288. Ad 289. Ad 290. Ad 291. Ad 292. Ad 293. Ad 294. Ad 295. Ad 296. Ad 297. Ad 298. Ad 299. Ad 300. Ad 301. Ad 302. Ad 303. Ad 304. Ad 305. Ad 306. Ad 307. Ad 308. Ad 309. Ad 310. Ad 311. Ad 312. Ad 313. Ad 314. Ad 315. Ad 316. Ad 317. Ad 318. Ad 319. Ad 320. Ad 321. Ad 322. Ad 323. Ad 324. Ad 325. Ad 326. Ad 327. Ad 328. Ad 329. Ad 330. Ad 331. Ad 332. Ad 333. Ad 334. Ad 335. Ad 336. Ad 337. Ad 338. Ad 339. Ad 340. Ad 341. Ad 342. Ad 343. Ad 344. Ad 345. Ad 346. Ad 347. Ad 348. Ad 349. Ad 350. Ad 351. Ad 352. Ad 353. Ad 354. Ad 355. Ad 356. Ad 357. Ad 358. Ad 359. Ad 360. Ad 361. Ad 362. Ad 363. Ad 364. Ad 365. Ad 366. Ad 367. Ad 368. Ad 369. Ad 370. Ad 371. Ad 372. Ad 373. Ad 374. Ad 375. Ad 376. Ad 377. Ad 378. Ad 379. Ad 380. Ad 381. Ad 382. Ad 383. Ad 384. Ad 385. Ad 386. Ad 387. Ad 388. Ad 389. Ad 390. Ad 391. Ad 392. Ad 393. Ad 394. Ad 395. Ad 396. Ad 397. Ad 398. Ad 399. Ad 400. Ad 401. Ad 402. Ad 403. Ad 404. Ad 405. Ad 406. Ad 407. Ad 408. Ad 409. Ad 410. Ad 411. Ad 412. Ad 413. Ad 414. Ad 415. Ad 416. Ad 417. Ad 418. Ad 419. Ad 420. Ad 421. Ad 422. Ad 423. Ad 424. Ad 425. Ad 426. Ad 427. Ad 428. Ad 429. Ad 430. Ad 431. Ad 432. Ad 433. Ad 434. Ad 435. Ad 436. Ad 437. Ad 438. Ad 439. Ad 440. Ad 441. Ad 442. Ad 443. Ad 444. Ad 445. Ad 446. Ad 447. Ad 448. Ad 449. Ad 450. Ad 451. Ad 452. Ad 453. Ad 454. Ad 455. Ad 456. Ad 457. Ad 458. Ad 459. Ad 460. Ad 461. Ad 462. Ad 463. Ad 464. Ad 465. Ad 466. Ad 467. Ad 468. Ad 469. Ad 470. Ad 471. Ad 472. Ad 473. Ad 474. Ad 475. Ad 476. Ad 477. Ad 478. Ad 479. Ad 480. Ad 481. Ad 482. Ad 483. Ad 484. Ad 485. Ad 486. Ad 487. Ad 488. Ad 489. Ad 490. Ad 491. Ad 492. Ad 493. Ad 494. Ad 495. Ad 496. Ad 497. Ad 498. Ad 499. Ad 500. Ad 501. Ad 502. Ad 503. Ad 504. Ad 505. Ad 506. Ad 507. Ad 508. Ad 509. Ad 510. Ad 511. Ad 512. Ad 513. Ad 514. Ad 515. Ad 516. Ad 517. Ad 518. Ad 519. Ad 520. Ad 521. Ad 522. Ad 523. Ad 524. Ad 525. Ad 526. Ad 527. Ad 528. Ad 529. Ad 530. Ad 531. Ad 532. Ad 533. Ad 534. Ad 535. Ad 536. Ad 537. Ad 538. Ad 539. Ad 540. Ad 541. Ad 542. Ad 543. Ad 544. Ad 545. Ad 546. Ad 547. Ad 548. Ad 549. Ad 550. Ad 551. Ad 552. Ad 553. Ad 554. Ad 555. Ad 556. Ad 557. Ad 558. Ad 559. Ad 560. Ad 561. Ad 562. Ad 563. Ad 564. Ad 565. Ad 566. Ad 567. Ad 568. Ad 569. Ad 570. Ad 571. Ad 572. Ad 573. Ad 574. Ad 575. Ad 576. Ad 577. Ad 578. Ad 579. Ad 580. Ad 581. Ad 582. Ad 583. Ad 584. Ad 585. Ad 586. Ad 587. Ad 588. Ad 589. Ad 590. Ad 591. Ad 592. Ad 593. Ad 594. Ad 595. Ad 596. Ad 597. Ad 598. Ad 599. Ad 600. Ad 601. Ad 602. Ad 603. Ad 604. Ad 605. Ad 606. Ad 607. Ad 608. Ad 609. Ad 610. Ad 611. Ad 612. Ad 613. Ad 614. Ad 615. Ad 616. Ad 617. Ad 618. Ad 619. Ad 620. Ad 621. Ad 622. Ad 623. Ad 624. Ad 625. Ad 626. Ad 627. Ad 628. Ad 629. Ad 630. Ad 631. Ad 632. Ad 633. Ad 634. Ad 635. Ad 636. Ad 637. Ad 638. Ad 639. Ad 640. Ad 641. Ad 642. Ad 643. Ad 644. Ad 645. Ad 646. Ad 647. Ad 648. Ad 649. Ad 650. Ad 651. Ad 652. Ad 653. Ad 654. Ad 655. Ad 656. Ad 657. Ad 658. Ad 659. Ad 660. Ad 661. Ad 662. Ad 663. Ad 664. Ad 665. Ad 666. Ad 667. Ad 668. Ad 669. Ad 670. Ad 671. Ad 672. Ad 673. Ad 674. Ad 675. Ad 676. Ad 677. Ad 678. Ad 679. Ad 680. Ad 681. Ad 682. Ad 683. Ad 684. Ad 685. Ad 686. Ad 687. Ad 688. Ad 689. Ad 690. Ad 691. Ad 692. Ad 693. Ad 694. Ad 695. Ad 696. Ad 697. Ad 698. Ad 699. Ad 700. Ad 701. Ad 702. Ad 703. Ad 704. Ad 705. Ad 706. Ad 707. Ad 708. Ad 709. Ad 710. Ad 711. Ad 712. Ad 713. Ad 714. Ad 715. Ad 716. Ad 717. Ad 718. Ad 719. Ad 720. Ad 721. Ad 722. Ad 723. Ad 724. Ad 725. Ad 726. Ad 727. Ad 728. Ad 729. Ad 730. Ad 731. Ad 732. Ad 733. Ad 734. Ad 735. Ad 736. Ad 737. Ad 738. Ad 739. Ad 740. Ad 741. Ad 742. Ad 743. Ad 744. Ad 745. Ad 746. Ad 747. Ad 748. Ad 749. Ad 750. Ad 751. Ad 752. Ad 753. Ad 754. Ad 755. Ad 756. Ad 757. Ad 758. Ad 759. Ad 760. Ad 761. Ad 762. Ad 763. Ad 764. Ad 765. Ad 766. Ad 767. Ad 768. Ad 769. Ad 770. Ad 771. Ad 772. Ad 773. Ad 774. Ad 775. Ad 776. Ad 777. Ad 778. Ad 779. Ad 780. Ad 781. Ad 782. Ad 783. Ad 784. Ad 785. Ad 786. Ad 787. Ad 788. Ad 789. Ad 790. Ad 791. Ad 792. Ad 793. Ad 794. Ad 795. Ad 796. Ad 797. Ad 798. Ad 799. Ad 800. Ad 801. Ad 802. Ad 803. Ad 804. Ad 805. Ad 806. Ad 807. Ad 808. Ad 809. Ad 810. Ad 811. Ad 812. Ad 813. Ad 814. Ad 815. Ad 816. Ad 817. Ad 818. Ad 819. Ad 820. Ad 821. Ad 822. Ad 823. Ad 824. Ad 825. Ad 826. Ad 827. Ad 828. Ad 829. Ad 830. Ad 831. Ad 832. Ad 833. Ad 834. Ad 835. Ad 836. Ad 837. Ad 838. Ad 839. Ad 840. Ad 841. Ad 842. Ad 843. Ad 844. Ad 845. Ad 846. Ad 847. Ad 848. Ad 849. Ad 850. Ad 851. Ad 852. Ad 853. Ad 854. Ad 855. Ad 856. Ad 857. Ad 858. Ad 859. Ad 860. Ad 861. Ad 862. Ad 863. Ad 864. Ad 865. Ad 866. Ad 867. Ad 868. Ad 869. Ad 870. Ad 871. Ad 872. Ad 873. Ad 874. Ad 875. Ad 876. Ad 877. Ad 878. Ad 879. Ad 880. Ad 881. Ad 882. Ad 883. Ad 884. Ad 885. Ad 886. Ad 887. Ad 888. Ad 889. Ad 890. Ad 891. Ad 892. Ad 893. Ad 894. Ad 895. Ad 896. Ad 897. Ad 898. Ad 899. Ad 900. Ad 901. Ad 902. Ad 903. Ad 904. Ad 905. Ad 906. Ad 907. Ad 908. Ad 909. Ad 910. Ad 911. Ad 912. Ad 913. Ad 914. Ad 915. Ad 916. Ad 917. Ad 918. Ad 919. Ad 920. Ad 921. Ad 922. Ad 923. Ad 924. Ad 925. Ad 926. Ad 927. Ad 928. Ad 929. Ad 930. Ad 931. Ad 932. Ad 933. Ad 934. Ad 935. Ad 936. Ad 937. Ad 938. Ad 939. Ad 940. Ad 941. Ad 942. Ad 943. Ad 944. Ad 945. Ad 946. Ad 947. Ad 948. Ad 949. Ad 950. Ad 951. Ad 952. Ad 953. Ad 954. Ad 955. Ad 956. Ad 957. Ad 958. Ad 959. Ad 960. Ad 961. Ad 962. Ad 963. Ad 964. Ad 965. Ad 966. Ad 967. Ad 968. Ad 969. Ad 970. Ad 971. Ad 972. Ad 973. Ad 974. Ad 975. Ad 976. Ad 977. Ad 978. Ad 979. Ad 980. Ad 981. Ad 982. Ad 983. Ad 984. Ad 985. Ad 986. Ad 987. Ad 988. Ad 989. Ad 990. Ad 991. Ad 992. Ad 993. Ad 994. Ad 995. Ad 996. Ad 997. Ad 998. Ad 999. Ad 1000.

sine frā, per: A mā Lma exigens sine frā esse effectum totālē primarij sine causa formali, ma sem a'c pmū exigens esse effectum totālē primariū frā ab istis 2 habēnā diversū post frōnem. Confr. Rechedituas que diversū post ū sine actu fmo ad matēm exigere, exprimēs eas actualitas cuiusūcq; Limæ, est frā subsistalis, eq; Ipse Edo. Mea Lma, nec diversū post ū sine indeterminatione, Edinde sīd ens, q frā eq. Ad 2m 16.

5ta Conclusio:

Omnes Mat eriæ sublunares, sunt ejusdem speciei, materia tamen Edestis, speciei differt ab Lunari. Pro 1ma parte, nāe q. unitas specifica potentiæ Limis celestibus tribuenda specifica actui, Omnes materiæ sublunares respiciunt eosdē actus, quali Lestes mā sublunris respicit omnes frās corruptibiles: nulla quippe frā sublunaris ad quæ cunq; mā deueniens, eq. Contr: Lima corpoīs sublunaris est diversæ speciei, sc in uno vt homine, debeant ei tres diversæ speciei materiæ, et diversæ speciei alimenta, quibus nutriri homo mā cri alimenta, transmutabilia in substantiam alterius speciei. Absurd. eq. Pro Edepartē cōclusionis. Sit primo, Corpora celestia esse realiter composita ex mā et frā, Edeo in corruptibilia, et incorruptibilia, et frā ab istis mā ex qua materiantur Dei. nunc per. Materia perpetuitans specie differt, a materia contradictionis, ab in edo, et mā perpetuitatis in sublunaribus, mā contradictionis, q. potentia perpetuitatis altēr et determinat ad unū, materiam vero contradictionis, ad plures, per hoc q Deus immisit Sublunari, et indifferenter ad ones frās, q. penuria nequit nasci in celestibus, ingnasci talis deficiens indifferens, q mā Edeo nō est incorruptibilis, vt ille, sed effectiue nata corrupi eq. Vide. Nō 2 Edo

6ta Conclusio

Frā Substantiales q̄ continent in materia sua dū ex existentia, sed solū continent sua dū frā q̄ existentia dependenter ab eis essentiā realr distincta mā Limæ. Pro 1ma parte nāe q. anteq; chera habeat suam essentiam, distans, nata generare frans formatas ad ēs existentiæ sua, supponunt ea in edo materiæ, ab ante generare et corrumpi habit Lestia. Pro 2da parte, Haec q. frā dicunt compotentia materiæ et mā nuda frā in mā, et aliud edū ad Lmā nō requirit q̄ continuetur frā mā habō ad Edo ēs requisitū, ad ostendēdū sua Edo ad ēs in mā Lmā in relationē prompt habitudinē, cum generabilis egere actu existentiæ, q̄ nihilo secundus sua sunt ens, creata, unde si nil inmixtæ forma quæ in mā ante generationē, spectat aliter ex nihilo

7ma Conclusio:

Frā Substantiales Corporeitatis, nomen dicunt ens per se, et aliter a forma specifica, et sit materialis, sed Angelica, pluralitas frās ejusdē Edei, realis, Dispensis corporeitatē. Dat ens in tres frās corporeitatis realr distinctas ab ea, et inter se, quarum una corporeitas, et anima intellectiva, informans et constituens compotentia passiua materiæ. Ad mam Edeo frā Lmæ pertinentes. q. illa frā est pars corporeitatis, q. de se per se, q. de nequit esse pars materiæ, sed subsistit cōsiliens, subsistit cū frā materiæ frā subsistis corporea. eq. Pro 2da parte, Haec est q. hoc cognoscit formā corporeitatis, debet habere in tra se pōtiā consistentiæ illi formaliter corporeitati, et anima intellectiva, est pars illius constituens, et ab corporeitatis, cū anima, nō sit frā corporea, nihilo ens. Edeo frā subsistalis, producibilis per se, Nemini, ab humana generatione producibilis subsistalis, et corporeitatis dispersiua. Solet dici pr. mihi Ihōnis, Animam rationalem esse corpoream, quia est forma informans corpus, et dare esse corporeum, et ideo esse corpoream, et ita esse corpoream, et ita esse corpoream, et ita

Ilma Conclusio.

Sequitur ex dictis Causalitas, inter causas efficientes ideo in genere Causa efficiens dicit, non esse eadem causa et causatum per idem terminum. Pr. q. Essentia, et ejus carentia non possunt simul esse eidem subjecto, atq. ad Causari requirit aliquid Causari, Carentia existentiæ ergo Similiter mala Lima, possent aliter manere Limæ existentiæ et subsistentiæ abjectæ. Dic de alijs Causis.

Objectum aliquid emovit, potest absimo effectum ponere, ducere effectum aliusjus despicij cui tamen Causa non ponit ducatt indifferenter causa efficiens Limitet Lui Fodeij alia quasi et resolvit q. Creatæ Scipsas ponit producere q. est ad esse requirit desse de ea actualem, impossibile est desse dere ascripsit, deinde ponit impossibile mala ascripsit recipere, formaliter informare, ac ipsa ponere. Ad Qm. 80.

IIda. Conclusio.

Dem. Numero effectq non possunt simul producti ad complementum Causa totalis ejus de Ordinis naturaliter, quæ divinitus. Pr. q. ad esse determinum effectum aliquid mala causa totalis alius totalis et superflue, alias Lima non est sufficiens, totalis pro. Pr. Causa totales naturaliter applicare operam, ideo ita exigit natura ex effectq producendi, ac neq Natura, neq effectq producendi, exigunt duas causas totales q. habeant esse simul ad producendum quod ad divinitus potest. q. effectus totalis producatur a Causa totali non divinitus potest produci a Causa totali non divinitus, per totalitatem dependens a Causa totali divinitus, per totalitatem dependente a Causa totali q. est ad effectum totalitatem dependens.

IIIa Conclusio.

Causalitas educitiva in fieri materiæ, ejusdem ex cuius specifica seu recipio effectiva, Causalitas vero in facto esse causa materialis, ejusdem recipiens actualitatem q. esta ab entitate ipsius subjecti. Effectus causalitas de ea re materialis, et forma et compositus. Ad Pr. 92. Pro Lima parte dato Adagio. q. Recipio materialis non sufficiens ad constitutionem Causæ materialis in ratione subiti educitivi ex constitutiv. Recipiens effectivæ Lapsi. Quia sancti Jesus intellexit recipiens in Deo anima, et abillo dependens ipsa, ideo ens ita ens dependet a objecto, aqui nobis anima, non subjacet educitivis respectu entis ens hac in nostra sensu, sit causalitas Pro Eda parte dato. q. Causalitas infacto esse causa materialis, et ipsa a Causalitate facti, q. causa materialis et formalis unitur immediate per se ipsas sine ullo medio distincta. Pro q. de Causa materialis recipiente proximo medio causalitate ipsa, et recipiens illa immediate. Pro Ultimo ipsato Matre q. Ens et compositum, Compositum vero dependet a materia, tanqm a subjecto educitivo, ab illo recipiens positum dependens a Causa materiali, illa enim dependet a materia, tanqm a principio constitutivo.

Causalitas Causæ Finalis, non est via ad esse Causæ informatæ. Conclusio. Ad Pr. q. 8. Advertit: educitiva ejusdem Causalitas causæ efficientis, ut pote in materia materiæ, et Causalitas actualitatis materialis et educitiva ut adhæret rei, et Causalitas causæ formalis. Pro una Conclus: Per unionem informativa desinit ens, ut ens in ordine ad esse, et informativa ens. Pro una Conclus: Per unionem informativa desinit ens, ut ens in ordine ad esse, et informativa ens. Pro una Conclus: Per unionem informativa desinit ens, ut ens in ordine ad esse, et informativa ens. Nota: hæc Causalitas pro eodem subjecto non dicit materiam unitam informati. Pro Adv: Materialitas et Compositas constituitur effectq causæ finalis q. materia unitur, Compositus vero, constituitur ex unione.

Causa finalis in esse Limæ constituit per propriam Bonitatem, ex qua Bonitas cognoscitur in materia Metaphorica, qua Bonitas proprie existat, et movet appetitum. Ad Pro una Limæ assistentiæ Bonitatis ex condicione concepta ad esse causæ finalis, posse movere appetitum, et formaliter finaliter, ad esse causæ finalis, non dicit actum existentiæ, ut ens movet efficienter, sed ut ens movet finaliter, ut est ens, et ens bonum, ut est ens, et ens bonum, ut est ens, et ens bonum

2ª Conclusio.

Sparus est for sumpsimus [illegible] dicit: Motus est divisibilis in partes, [illegible] alibi assumpsit in termino aquo per tum in termino ad quem, quia motus non potest terminari nisi in mobile, et [illegible] Ergo [illegible] Numerus motuum [illegible] eius divisionis et positionis ex motu ipsius mobilis. Ista [illegible] Motus est instantaneus, quia nihil mobile in spacio ad extremum actum, a quo recedit mobile in spacio ad ultimum actum, ad quem tendit. Ista [illegible] Motus est divisibilis in spacio, quia est actus imperfecti mobilis in spacio, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est instantaneus, quia nihil mobile in spacio ad extremum actum, a quo recedit mobile in spacio ad ultimum actum, ad quem tendit. Ista [illegible] Motus est divisibilis in spacio, quia est actus imperfecti mobilis in spacio, ut mobile est in spacio.

3ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

4ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

5ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

6ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

7ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

8ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

9ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

10ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

11ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

12ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

13ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

14ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

15ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

16ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

17ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

18ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

19ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

20ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

21ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

22ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

23ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

24ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

25ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

26ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

27ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

28ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

29ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

30ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

31ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

32ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

33ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

34ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

35ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

36ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

37ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

38ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

39ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

40ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

41ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

42ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

43ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

44ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

45ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

46ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

47ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

48ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

49ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

50ª Conclusio

Sparus et Aquila Wentzeam realiter inter se duos motus differunt tum [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio. Ista [illegible] Motus est actus mobilis, ut mobile est in spacio.

2ª Conclusio:

Vt causa 2da determinet ad causandum effectum non indigent physica Dei motione. Dra Thomistæ.

Pr. mone: Talis physica premotio aut tollit indifferentiam causæ liberæ, aut reddit primam motionem inefficacem. Posita enim tali physica premotione impossibile est causam liberam aut hanc vel illam, aut non, operari: sed dicunt libertatem 2dæ esse indifferentiam efficacem primæ motionis. vñ. 2do: Illa efficacia non est simpliciter liberum cui causa non possit resistere et subordinari sibi causa 2da et hæc est necessaria illi subjecta. at physica premotio talis modi, et libertas est mere simul subjecta illi. Dñs. D. Thomistæ efficacia et libertas, quæ causa 2da libera exercet ex sortitur esse necessaria. q. e. à causa 2da non pendet. 3tio. Ponig. Determinatio valet dicere indifferentiam libertatis 2dæ causæ absolutæ Dei. q. causa 2da subordinata Deo.

2ª Conclusio:

Trã substiã et varios formæ substiales et termini partiales quæ generationis, compositionis seu naturæ terminus et terminus quo totales, gradus: Ens vñ qui et adæquatus, et specialissimus. Ipsorum et proprietates vñ physicæ, et trãscendentales. Ens quod pr. q. Ens q. est existere et compositi et extra ens 2da dependentia: unio effectiva per se Entis. Unione formæ et gradus substiæ Entis. D. Dñs et unitissima, qua unitio proxima et mãa et gradus substiæ, vñ de Ente mãa unione tres ens mãa. Sed talis unio vel Ens mãa quæ est totalis ens specialissimum. Quibuscumque positus pr. Quæ Entia ad naturam totalem q. per se primo stendit ut simul dñe natura, et ens ad illam. Ens quæ Ens totale, quæ partiale, ut est, vel Ens quæ ad Ens. q. Illud dicit Ens quæ in generatione qd primo existit et mãa vero totalis non existit in se, sed in eius subiecto. Pr. Extrema Solus: q. Ens q. exigens compositionem et ultima in existentia gratia cui subjicitur sit ultimus complementus naturæ substiæ, et ens positus Ens quæ. 2da pr: Generatio est ens stendit in complementum primum perfectivum, perficit ens de ente subiecto: quæ ens ad primum complementum naturæ substiæ et Ens quæ gradus. Gradus quod executionem ad indivisibilis Entis, quæ ad speciem Entis, ens specialissimum tamen in entitate naturæ ad speciem Entis quæ ad individuum Entis.

2ª Conclusio:

Ens mãa pars Dei. q. Physica: sic generatio est Deus homo, vel omnes q. actio singularis, per se mãa Entis singularis, et gradus in executione ejus physica et singularis, ens Dei. Ens de pars speciei, ens. Tres q. Entis quæ ad individuum Entis, ut primus gradus entitatis quæ ad speciem Entis, et mãa, est Deus. 199

2ª Conclusio:

Generatio substiæ vñ subjectum in compositio actuali, sed in nuda materia mãa entis, sed magis in subjecto quo Ens mãa: q. actio producitur ens ejus Entis, sustinendo subiectum, cum quo est unitus mediate, vel immediate per intellectum, calefactio est calor in corde: Deus calefactibilis, ubi recipiens motus, ideo de possibilis, et quæ: quia actio est virtus ad manifestandum ex de ente in corde subiecto, ad oppositum enim Entis recipiens subordinatio ens potentiæ ad Ens, qd mãa ratione nat. Ens pro mentis quæ, ostendi: Ens substiæ et Entis quo gradus et mãa Ens chi subm quæ gradus. vñ. pr. Deus substiæ et Entis quo gradus q. Entis substiæ chi termini naturæ, ens sit actus Entis, sed mãa Ens substiæ terminus ens. vñ. Deus. 202.

2ª Conclusio:

Compositum potentiale, et subjectum quod Ens denominationis ens per actionis generativæ. Ipsorum conclusio. Tertia, Ens compositum potentiale et subjectum quando. Ens q. dicit subm quæ. Sic. Ens q. est subjectum denominativum. Pr. Ens pars: Ens supponitur ens generationem tanquam commune transmutabile de posse ad actum et subjectum quando, Ens cui mãa Ens dicit Ens subjectum quando, q. supponitur ad illa tanquam subm transmutabile de posse ad actum. Ens compositum potentiale præsupponere debet ens ante quando tanquam commune transmutabile de posse ad actum, Ens compositum potentiale, et subjectum quando. Ens q. manet sub uno termino, et subm quando, ut compositum in pa. sed tantum est ens pro et mãa, manet ibi mãa quæ est ens quæ in Ente quando, q. Ens quæ dicit Ens actus. Ens mãa ens quæ Ente ens Ens mãa quæ est totale Ens

ignis, et capiens ensubō prorsq in dispositō, et cui in instanti introducitur ignis percurrit omnes dispositiones antecedentes, et in eo instanti nata nullo habet dispositionis ad priorē. Sic non ignis adhuc in patiente fuit capiens in subō indispositō, ecq. Pr. 2do: q. ad sensum pōt: manere in cadavere non nulla de calore, quae fuerunt in corpore viventis, quasi in margine accepernunt, &c, denique q modo potest Christiana, et adimuta ratio ex eo colligi facta.

30 Conclusio:

Intensio qualitatis fit per additionē gradus ad gradum in eodē subō. R. Dnis. Pr. Augmenta gratiae Christi, et augmenta quantitatis virtutis, ex declaratione per additionē novae partis, similis in ratione quantitatis, fit eodem modo. 2dq. Pr. non augmentatur quantitatis molis, fit per additionē novae partis quantitatis ejusdem rationis quantitatis virtutis. Pr. 2do: ex calido fit gis calidus per productionē entitatis non gradus caloris, et contra, de gradu caloris in entitatem caloris, ex calido fit gis calidus per productionē entitatis non gradus caloris. Ad confirmationē rationis dubiae 2 modi sunt ad entitatem caloris, ex calido fit gis calidus per productionē entitatis non gradus caloris. Ad 2dum 297

31 Conclusio:

Impenetrabilis est naturalis corporis penetratio, est tamen possibilis et forte pro tempore Xti: q. Phg. q. duo corpora eodem tempore essent in eodē loco, quorum essent aequalitatis quantitatis. 2do: impenetrabilitas est effectus actualis quantitatis. 3tio: ex penetratione corporis solidi non sequitur penetratio, et nec liquidi, cuius duo corpora simul mixti fore loco occupando. Pr. ad 2dum: Xtus penetravit clausa in Ascensione, et non Pr. Virgines in nativitate Christi et apostoli in resurrectione, ex dicto impenetrabilitas quantitatis non suspendi a Deo ejus effectu seu dein. 3tio: non potest fortē corpus Xti in tali statu hostia esse, quia per rem se multo penetrarent. ad impenetrabilitatem pertinet non inter se partes quantitatis, ut cessente eadem multitudo interpenetrent.

32 Conclusio:

Corpus de facto ubi quantitative affectum potest localiter circumscribi, circumscriptive, non tamen quantitative affectum ubi potest circumscriptive localiter. quoad 1mum pr. Corpus est in loco circumscriptive non quantitative, ex dictis positionibus gratiae explicatum pro 3tio affectu. ergo 3 modi essendi in loco sunt, et non plures. 2do: in essentia Dei sunt tres modi essendi in loco, quia Deus est in loco definitive, circumscriptive, et repletive, sed non sequitur duplex effectus, ergo tres modi duplicati essendi in loco circumscriptive. Illustratur secundo, quia ex quolibet istorum trium modorum essendi in loco potest intellectus naturaliter inferre, quod res sic existens in loco habet tale genus effectus, sed non sequitur duplex effectus, ergo tres modi duplicati essendi in loco circumscriptive. Secundo, quia tamen ex essendi ut totus est in toto et in qualibet parte totius substantialiter, et totalitative, extensive, extendit se ad alia, quique ex dicto effectu tribuit alia, quique ex dicto effectu tribuit diversi, ut duo creationes circumscriptive. Tertio probatur. Punct. 2do: pr. q. nunq quantitas est ubi absolute loco circumscriptive est ubi operatione divina existendo. Pr. regula nat. nec valet dicere ex ubis ad localiter existere, nisi quantitas sit localiter circumscriptive, quia ubi vocabulum extremitatis, ejusque interceptionis, et signis divisionis existendi. Pr. 2do: si Christus non esset in Eucharistia, quia esset circumscriptive in duobus locis, per se et per Sacramentum, et tamen insimitet, q. ubi per se non incompatibiliter quantitative, et hoc contra rationem corporis humani et Christi. Confirmatur, quia per se nunq est in duobus contradictoriis simultaneis, et hoc cui est in una infinitis, q. falsō dicit est terminata et intermedia. Pr. 2do: si corpus Christi quoad totum esset localiter circumscriptive in duobus locis, et non esset in eis quantitative, et non esset in eis circumscriptive.

33 Conclusio:

Infinitum in actu quoad multitudinem, potest bene dici. quoad 1mum pr. Deus et quantitas in actu existens est producibilis a Deo. possibile est totum longitudinis existentis, cuius et corpus existens existens extendit se et quantitas est possibilis existere totum. quoad 1mum pr. est implicat contradictionem infinitum existere simultaneum, ergo non est possibile infinitum existere. Pr. 2do: si Deus non posset facere infinitum, ergo non posset facere totum, quia totum est quod habet principium et finem, sed infinitum non habet finem, ergo non est totum

Quo fiday, vacans i mora constantem. Ratio est: 37 Conclusio
lade infonsa ad conservationem universum ut apparet manifesto, est debet infinitas, consistens in quali
tibus demissis, quas negant transmitter, cadat incorporea infinita, per aucturis ex medio. Prop. ubi versus
parmo pelucidum sine vacuo, est quidem ergo Deus concarbonibus naturae capacius propagent. Quia subtle
nantis corpora indejudant: si vero ponit indactus fuit, debuit aliqd corpus antibilan in Celo, et unus
penetrabilem in alio.

Lect. 36.

Tempus existit ratione instantis, non rationem partis, et hoc in tanto physices est vis tr essentiae et existentiae
in toto decursu temporis. Imaginem per: Quia fuerunt tempora de Genesi existit, ne pars, sed instans ejus. Posi
pars tempora ut Genesi, Genesi, et futuri, tempus Genesi et numerus motus Celestium ad posteriora, atque
Genesi nec futuri de Genesi existunt, ex. gratia. Licet tempus non sit ens Genesi et futuri, et etiam Genesi
tamen Ly Genesi, possit partes tempori sed instans, quod neuri pars tempus non est talis, nec pars, nec
instans, atque Ly Genesi, sunt pro nunc partis talis Genesi dicit finis tempus Genesi, ut instans
tum, ex. gratia non sit ens Genesi ratione pro, rationem dej. et partes temporis, ratione instantis
Edi pars per. g. plura in Anima intellectiva et imaginis, pertinent ex tempus tendere ad existentia physica, plura
entia instantia temporis unitas, pertant coexistere ad existentia ex realitate et completive sed non
pertinet ad tempus unitas. Probatur: ita habet instans tempus sicut mobile ad motus sed primus mo
bile est unus in toto tempore, ergo instans. Ad Edi. Mensura principalis, sed non una, est prima mensura tem
poris, ex. gratia certa, g. mensura debet esse certa, fixa, et inseparabilis. Per: Unitas et prima mensura quan
titatis diversae, sicut punctus quantitatis continui, ex. gratia Ad 283.
varietas, non dicit esse primam mensuram instantis

37 et ultima Conclusio:

Continuum componi ex partibus non dimensis, esse divisibile in infinitas per partes proportionales. Dare
in toto divisibilium aequalitatem realiter dispersatas, et existentiam, et non dividi, ultra terminationem. Continuum
sue primum componi ex partibus simpliciter indivisibilibus. Ima pars. Ut: Compositio et dispersio actus sed partes in
esse positivo sunt actu ipsum, ergo actu divisum. Pro parte contrarie: Componentes adinvicem et actu separabiles, con
quibus componi esse divisibile in actu est divisum. Pro: Quae sunt divisa ad alia sunt actu et actu, sed una pars linea non
ipsum quia alia, ergo actualiter divisibile, cui sit una divisibilia. Ad 2dam: Magnitudo. g. continuum est per ultimum essentiae indivisibilia, hanc in indivisibilis materiam actu, quia
divisibilis non componi. g. punctus addit pluralitatem ad continuum, ergo continuum actu. Ad 3am:
punctus non facit multitudinem ad totalitatem, punctus non est pars quantitatis totaliter. nisi pendent tanquam duo diversa, cui sint
unum indivisibile, nec unus per se existat bene alterius, est una pars potentia. Pro: omne continuum est actu divisibile in
partes, ergo divisibile et contigua actu divisibilia. Ad pro. am. Ad 2dam. Pro: Punctus
quota: Ad divisibilis dequis qui: divisum punctus, in superficie linea, sit contiguus sup. Ad 3dam. Pro: Superficies ejus
rundem est divisibilis per lineam, quae dividit superficiem punctus vero dividendo. Pro ergo: partes continuae
copulam indivisibile: contra mutuo dependentia. Ratio 2dae. Corpus sphaericum tangit planum in uno indivisibili, ejus nullo
alium habeo unum positione et actu. Ratio 2dae. Corpus sphaericum tangit planum in uno indivisibili, ejus nullo
pars globi, quae pertingit ejus parte plani. alias sphaera esset, ejus illo pars globi esset plana, quod est falsum ex opti
sphaeram. Quod vero detur indivisibilis terminativum, ratio est: quia tangens non potest terminari alicui divisibili
g. sine indivisibili habebit plurale partes, quae adjacent ei, quae non tangit, indivisibile: vero superficies non daret in
divisibilia sui corpus plani. Ex quae sequitur unum inconveniens debent esse simul in loco loco. Ad pertio ergo sine
subdi, unius corporis et eiusdem partes quae habitabant, abrogatis penetrantem ex se exigunt. Ad
huc: idem actu existit in eodem tempore, sed pars et totum non sunt idem existit. Ad secundum Ad 3dam: non est inco
eligata g. inter penetrabilia pluralitas divisa plura. Pro ultima parte Ratio, g. indivisibile adhaeret indivisibile, ergo
rit talis pene. Ad dubium: instantia temporis quasi ubi immediata, coexistentes mensuras tempus, ad ejus
quod penetrabilis in gerarchia. Caetera videantur sub loco n.o 299.

Compendium Partis Edae Physicae, et Libris de Anima

una Conclusio:

Potentia omnes vitales dependent realiter ex Anima. Ex D. una Thom. Primum: quia tanto est ordinatio dependen
tia realiter ex anima, quanto est ejus intensio, quanto autem aliquid magis recedit a forma, tanto est debilior
thoma ad ejus esse, ut objectus intellectus et volantis. Ad primum Ad 2dam dependentia realiter est ordo ejus ad
deo, quia tanta est ejus operativa immediate, ut dare una mutatio Physicae. Pro: si potentia intellectiva et sensitiva
sunt, maxime per diversitate actus: intellectus enim est, ens, et actus ad ens, et sensitiva ad ens singulare. Ad
ad ejus dicendum est ad actus superiores unius inferioris ad agendum et ordinandum, ex. gratia. Ad 3dam. Ratio est in materiae operativae, quia im
materiae existit in actu liberi, quia non impedit ens liberum, et ita dicendum in Physicis. Ad pro. dico quod Deus concurrit

immediè q. per se impedere actus exortos suspendendo talè concursu, cessante. Dic. Nº 16.

Ecla Conclusio:

Potentiæ nō specificantur immediatè ab obiectis formalibus, sed solū remotè ab obiectis, sub specificandi immediè ad respectum transcendentis ad proprios actus, et obiecta. Pro 1ma pars. nōtā. q. specificatio intrinseca sumi potest ex forma, indivisa vel diffusa ex parte rei, sed ordinem ad obiecta nō extrā intrinsecā potentiæ nec differēs ē potentia. Deinde quoad 2ndam nōtā. possē specificari ex intrinsecā ab obiectis tribus, q. possunt respicere certas proprietates obiectorum, et diversimodè quoad specificationis. pro 3tia pars nōtā. potentiæ determinari respectu nō tales nec intelligi, nec definiri possunt nisi per ordinem ad actus, huiusq. potentiæ determinari ad certas species, per ordinem tantū ad obiecta, aut saltem per diversificationem ordinis ad actus, et obiecta, et per alias, per ordinem ad diversa obiecta, aut saltem per diversificationem ordinis ad actus, et obiecta. Con. ex.

2da Conclusio:

Omnis materialis Anima sive sensitiva sive impressiva habet partes integrantes, et est totum homogeneum. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

3tia Conclusio:

Omnes homines et bruta differunt specie, non propriè tales considerando in eorum essentia vel ad rationem speciei, sed magis specie diversis. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

4ta Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

5ta Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

6ta Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

7ma Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

8va Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

9na Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

10ma Conclusio:

Omnes corporeæ substantiæ naturaliter corruptibiles, quæ de facto corrumpuntur. Pro 1ma pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 2da pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere. Pro 3tia pars nōtā. q. omis substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, dicitur corpus ut a genere. Sed Anima materialis est substantia corporea, et vivens divisibilis in partes integrantes, ergo corpus ut a genere.

BIBLIOTH. RAVORRIANA TEOPOLIEN.

Rkps. Nr. 385.
R. 305. 2/11.

[redacted]

~~S. T. M. Dr Cardinalis~~

[redacted]

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.